Várnai Gyula: Megfigyeléseim a járdán

2400 Dunaújváros, Apáczai Cs. u. 5.

OFFSET ÉS JÁTÉKKÁRTYA NYOMDA — BUDAPEST

Várnai.

A Karikatura Kiállításon szerepel-
tek rajzai

Kis Ujság. 1957. Okt. 30.

M.D.K

Vármai
grafikus

Illusztráció

—: Főzőcske
Nők Lapja, 1967. jan 21 - 24 lap

Várnai

Kerepel a karikatúra kiállítása a hűvarnokban

Nagmaya 1968 I. 7

Várnai

(Várnai rajza)

Esti Hírlap 1967 XII. 30.

M.D.K.

Várnai - Vasi

Karikatura készitès közben fényképeiket bemutatja a lap, amint Veres Péter, Balogh páter, Rákosi Mátyás, Nagy Ferenc, Dán Klári, Vas Zoltán és Szakasits Árpád politikusokat rajzolják.

Szinház, Bp. 1947. május 13-19. III. évf. 2o. sz.

M.D.K.

Várnai

Három karikaturáját bemutatja a lap szindarabok és az Állatkert-i Kongresszus szereplőiről.

Szinház, Bp. 1947. aug. 12-18. III. évf. 33. sz.

Várnai

"Amerikai propaganda" cimmel-lelepłező képén-
bemutatja "az amerikai rádió és sajtó ha-
zugságait és a mögöttük rejlő valóságot"-ir-
ja Szilágyi Jolán: "A Harmadik Magyar Karika
tura Kiállitás" c. a Nemzeti Szalonban ren-
dezett tárlaton szereplő müről.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. nov. 6.
II. évf. 23. sz.

Várnai grafikusművész

a Metropolis c. karikaturakötetnek két grafikusművész a szerzője, melynek a környezetvédelem, a túlzott urbanizáció a magány a témája. Munkája szerepel a kötetben.

Rózsa Gyula: Metropolis.
Nyírszabadság, 1972. aug. 13.

Vávaai

kasikatúrája

Magyar Hírlap 1970. I. 5. 11. C

Vámai

Karikatúrái

Magyar Hírlap, 1970. III. 2. 9.l;

Vásnai

Karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. III. 9. 9. o.

Vásznai

Karikatúrája

Magyar Hírlap 1970. III. 16. 9. l.

Vámai

rajza (Mž a včlenkuje a maximál?)

Magyar Hírlap, 1970. 18. 6. 9. l.

Várnai

Karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. III. 29. 13. l.
III. 31. 9. l.

Vámai

vajza (Mi a véleménye a riportról?)

Magyar Hírlap, 1970. III. 23. 5. l.

Varnai

karikatura

repr.

Budapest

1947. 424. l.

Várnai

karikaturista

Szabad Művészet

1957. 231. l.

kep

KÖNYVKERESKEDÉS

. BUCHHANDLUNG * LlibrairIE * BOOKSHOP

ASÁGI INTÉZET KÖNYVKIADÓHIVATALÁNAK MAGYARORSZÁGI MEGBÍZOTTJA

BUDAPEST, 19 40.április 18.

V, DOROTTYA UTCA 2

izottsága,

Budapest.

Hőgyes Endre u.10.

	FIZETENDŐ BUDAPESTEN
·ől	8.—
k "	18.90
taliana	25.20
	6.82
összesen:	58.92

Vámai

Dr. B. J.: Ujévre karikatúra kiállítás nyílik meg a Műcsarnokban"

Magyar Hemrek, 1967. XII. 1. 4. o.

Vámai
grafikus

14.D.4

Illusztrácio

— : Mit nem ten a kiszkula

Nőt kapja, 1967. aug. 5 - 26 lap.

M.D.K.

Várnai

"Megkezdődik a szinházi plakátharc" cimmel tréfás rajzait hozza a lap.

Szinház, Bp. 1947. szept. 2-8. III. évf. 36. sz.

M.D.K.

Várnai

A pesti szinigazgatókról és irókról készült tizennégy karikaturáját bemutatja a lap "Pesti szinigazgatók sóhaja" cimmel.

Szinház, Bp. 1947. aug./~~19-25.~~ 26.-szept.1./ III. évf. 35. sz.

Várnai
Grafikus

M.D.Y.

Illusztráció

—: Mícsoda Különbség!
Vörh Lapja, 1967. aug. 19-24 lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája a "Vicc Magazin" c. rovatban Karády Katalinról.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 22-29.
VI. évf. 4o. sz. 57. lap

M.D.K.

Várnai

"Maxi naplója" c. közleményt illusztrálta.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. ápr. 9-15
VI. évf. 15. sz.

Varinai
grafikus

M.D.K

Karikatura

—: Modern szerelem.

Nők Lapja, 1966. julius 30-23 lap

M.D.V.

Vainai

grafikus

Karikatura

– : lanyos mainak

Nõh Lapju, 1966. junius 4 – 24 lap

Várnai
grafikus

MDK

Illusztráció

— : Tavasi divat

Nőt Lapja, 1966. márc. 26-25 lap.

Varnai
grafikus

M.D.K

Illusztráció

— : Tótagos
Nők Lapja 1966. ápr. 9 – 24 lap

MTK

Varnai
grafikus

Illusztráció

—: Jönnek a vendégek
Nők Lapja, 1965. szept 25. 24 lap

MDF

Vámai
grafikus

Illusztráció

—: Nők a magyarságban.

Nők Lapja, 1966. november 19 - 24 lap

Várnai
grafikus

M.D.K

Illusztráció

Nők Lapja, 1965. nov. 20 - 24 lap

M.D.K

Várnai
grafikus

Illusztráció

—: Anyai szó
Nők Lapja, 1965. nov. 13-24 kap

Varnai
Grafikus

M.D.V.

Illusztráció

—: Fűtési szerem

Nőb Lapja, 1966. dec. 17 - 26 lap

Várnai
grafikus

M.D.K

Illusztráció

—: fürfiak - nők
Nők Lapja, 1966 dec 31 - 22 kap

Vaníai
Gafelius

M.D.Y.

Karikaturák

—: A férfi egesien más.
Nők hapja, 1966. november 26 - 24 lap

Várnai
grafikus

M.D.Ú.

Illusztráció

—: mindennapos krónik

Nők lapja, 1966. márc 5 - 22 lap

Várnai
grafikus

M.D.K

Gelusztráció

—: Önzetlen szülők
Nők Lapja, 1966. febr. 26. – 29 lap

MDK

Vámai
grafikus

Illusztráció

— : ideális nők
Nők Lapja, 1966. január 22 - 26 lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája a "Vicc Magazin" c. rovatban Pethes Ferenc szinmüvészről.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 29-okt.5. VI. évf. 41. sz. 55. lap

M.D.K.

Várnai

„Peti és a gépember" és "Peti és a rollerverseny" c. bábfilmeket tervezte a "Peti rajzfilm sorozatban"- irja a hiradás.

Képek-Hirek c. rovat_ban
Film Szinház Muzsika, Bp. 1962. febr. 23. VI. évf. 8. sz. 38. lap.

M.DK

Varinai
grafikus

Illusztráció

—: Egy kis művészet
Nők Lapja, 1957. febr. 25 – 24 lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája Csortos Gyuláról.
Rajz tréfa illusztrálására a "Vicc Magazin" c.
rovatban.

Szinházi Magazin. Bp. 1943. juni 23-29. VI.
évf. 27. sz. 48:49. lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája Muráti Lili szinművésznőről és más rajza tréfák illusztrálására a "Vicc Magazin" c. rovatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 16-22. VI. évf. 26. sz. 48÷49. lap

M.D.K.

Várnai

Karikatuárja Perényi László szinművészeről a "Vicc Magazin" c. rovatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 9-15. VI. évf. 25. sz. 53. lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája Mezey Mária szinmüvésznőről és Hajmássy Miklós szinmüvészről a "Vicc Magazin" c. rovatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 2-8. VI. évf. 24. sz. 50-51. lap

M.D.K.

Várnai

A "Vicc Magazin" c. rovat számára készit rajzokat tréfák illusztrálására.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. május 26.-juni 1.
VI. évf. 23. sz. 52-53. lap

M.D.K.

Várnai

Rajzai a "Vicc Magazin" tréfáinak illusztrálására.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. május 19-25. VI évf. 22. sz. 52-53. lap

Várnai — grafikus (?)

Repr: Vázlat cimmel

1966. mát. 6 Vas népe

zdjęcie

MDK

Várnai

tréfás rajzok xxkapka, illusztr.

Szabad száj, III.évf. 1948.dec.18.

M.D.K.

Várnai

Rajza "Vicc Magazin, tréfáinak illusztrálására

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 30.-juli 6.
VI. évf. 28. sz. 48-49. lap

M.D.K.

Várnai

Tréfás rajz: "Udvarias artista a nézőtéren" cimmel.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. május 18-~~23~~-24. IV. évf. 20. sz. 10. l.

M.D.K.

Várnai

Rajzok:

Kép szöveg nélkül
Szemérmes Strip-Tease
Vastaps
Azonnal varázsoljon vissza! Micsoda hülye trükkök ezek!!!
Udvarias zongorakisérő.

Várnai Vidám Szinházi Oldala.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. aug. 2. I. évf. 12. sz. 37. l.

M.D.K.

Várnai

Tréfás rajz.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. juni 8-14. IV. évf. 22.-sz. 23. sz. 5. l.

M.D.K.

Várnai

Vidám oldala. 5 rajz.

Várnai Vidám oldala.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. márc. 4. IV. évf.
10.sz. 45. l.

Várnai

MDK

Ujságrajzolók második karikatura kiállitása.
Nemzeti Szalon 1947. okt.-nov.

M.D.K.

Várnai
grafikus

Illusztrációk

—: Döntő pillanatok
Nők Lapja, 1965. szept. 18 - 24 lap.

Varnai
grafikus

M.D.K

Illusztráció.

— : A féjek védelmében
Nők Lapja, 1965. okt. 2 - 24 lap

Várnai
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

—: Lőrnek a vendégek
Nők Lapja, 1965. szept. 25 - 24 lap

Varinai
grafikus

M.D.K

Illusztráció

—: A nő és a technika
Völ Sopja, 1965. febr.: 27 – 27 lap

11.14

Varnai
Grafikus

M.D.V.

Illusztráció

—: mai mamák
Vök Lapja, 1965. febr. 27 – 24 kap

Varnai
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

—: Szelvesztett muri

Nők Lapja, 1965. jan 2 – 29 lap

M.D.K.

Vámosi
Grafikus

Illusztráció

— : Piaci gondok
Nők lapja, 1965. június 26-29 lap

Vámai
Gráfikus

M.D.K

Illusztráció.

— : Nem könnyű egy feleségnek
Nők Lapja, 1965. július 17 – 24 lap

Várnai
grafikus

14.D.4.

Illusztráció.

—: Hártartási balestek.
Nők lapja, 1965. aug. 28 - 24 lap

M.D.K.

Vámai
grafikus

Méltatás.

Szűcs Szabó József: Lit kell tudni a karikatúráról
Élet és Irodalom, 1964. márc. 28 - 11 lap.

Várnai
grafikus

M.D.K

Illusztráció

— Egy könnyű sportfrizura
Nőt Lapja, 1965. május 15 – 24 lap

Varnai

Grafikus

M.D.K

Illusztráció

—: Tavaszi divat

Nők Lapja, 1965. március 27 - 24 lap

Vármai

grafikus

M.DK

Illusztráció

—: Női délemák

Nők Lapja, 1965. máj 1 – 24 lap.

Varnai
grafikus

M.D4.

Illustrációk

—: Ki mit tud?
Nők Lapja, 1965. máj. 22 - 24 sep

Vasnai
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

— : Óvatos mama

Nők Lapja, 1965. jun. 12. - 28 lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája a "Vicc Magazin" c. rovatban
Vaszary Piroska szinmüvésznőről.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 15-21. VI.
évf. 39. sz. 53. lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája a "Vicc Magazin" c. rovatban Kovács Károlyról.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 8-14.
VI. évf. 38. sz. 51. lap

M.D.K.

Várnai

Karikaturája Kiss Ferenc szinmüvészről a "Vi
Magazin" c. rovatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 1-ő 7.
VI. évf. 37. sz. 51. lap

M.D.K.

Várnai

"Szobrot a sztároknak cimmel karikatura Latabár Kálmánról.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 25-31. VI. évf. 36. sz. 51. lap

M.D.K.

Várnai

Honthy Hanna szinművésznőről készitett karikatúrája szerepel a "VIcc Magazin" c. rovatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 21-27. VI. évf. 31. sz. 48. lap

Várnai

A Nemzeti Szalonban a magyar karikaturisták III. kiállításán szerepelt műveivel.

Független Magyarország, 1951. Okt. 29.

Vénus

Q Vénus vénérien q vénérer vénus
vénérien ? vénérien vénérer
vénérien.

Trapèze Rectangle, Mr. Olet. Aq

Várnai
Karikatura Kiállitás
Kis Ujság, 1951, október 3o

I képrőművé iretünk pontos ágá-
nak fejlő dését mutatja a

Dr. Wolfg. M. Schmid
Konservator am Kgl. Generalkonservatorium der Kunstdenkmale und Altertümer Bayerns

Euer Exc

beehre ich mich den erg
besorgte Übersetzung
des „Grab der Kön
danke ich ganz erg
Quittung anliegt)

MDK

Várnai, festö
MÁVAG

222. Értik egymást.

Magy. Ifj.Képzöm. Kiáll.
Föv.Képt. 1949.aug.16.-szept.1o. Kat.

Várnai

Esti Hírlap 1958. március 27.

III. évf. 69. sz.

Március 21. Megjött a tavasz

— Gyorsan adjatok forró teát és kalmopirint. Megfűltem az úton.

(Várnai rajza.)

Várnai

Esti Hírlap

1958. márc. 20.

III. évf. 67. n.

Bevezették a televíziódíjat

— Kedves szomszédaim, szíves hozzájárulásukat kérem.

(Várnai rajza.)

Várnai

Esti Hírlap

1958. márc. 23.

III. évf. 70. a.

Pelikánok érkeztek az Állatkertbe

— Mindig velük megyek bevásárolni. Jobb, mintha szatyrot vinnék.

Várnai

Esti Hírlap 1958. május 29.

III. évf. 75. sz.

Televíziós altatás

— Figyelje a műsort és vegyen mély lélegzetet...

(Várnai rajza.)

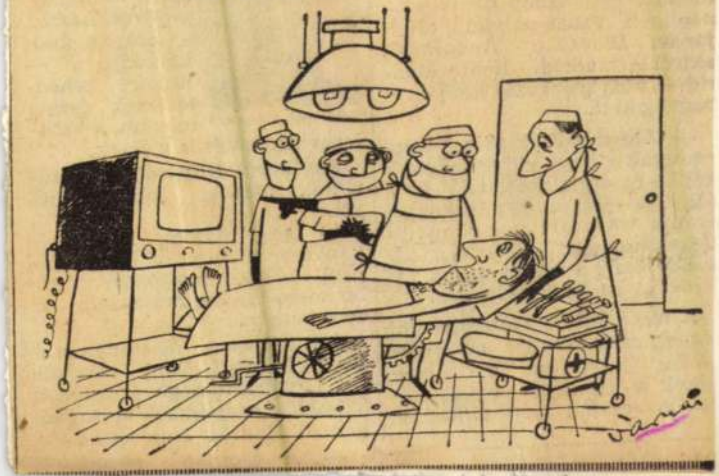

Várnai

Esti Hírlap 1958. május 28.

III. évf. 7 hó.

Bevezetik a lépcsőzetes munkakezdést

Képünk az eddig használatos „villamos-lépcsőzetes" munkakezdést mutatja be.

Vörnai

Ev. Ker. Lap 1958 [illegible] 28

III. [illegible]

Várnai

Esti Hírlap

1958 ápr. 2.

III. évf. 78. sz.

Április 1.

— Ápoló úr! Ha akármelyik beugratott keresne telefonon, mondja, hogy házonkívül vagyok.

(Várnai rajza.)

Befejeződött
a Legfelsőbb Tanács ülésszaka

Várnai
Esti Hírlap 1958. márc. 14.

III. évf 62. n.

500 facsemetét ültetnek a Körúton

— Legalább várjanak azokkal a cédulákkal pár évig, amig megnő a fa.

(Várnai rajza.)

SAKE

Várnai

Esti Hírlap

1958. márc. 16.

III. évf. 64. sz.

HIRADÓ MOZI LESZ A NYUGATI-PÁLYAUDVARON

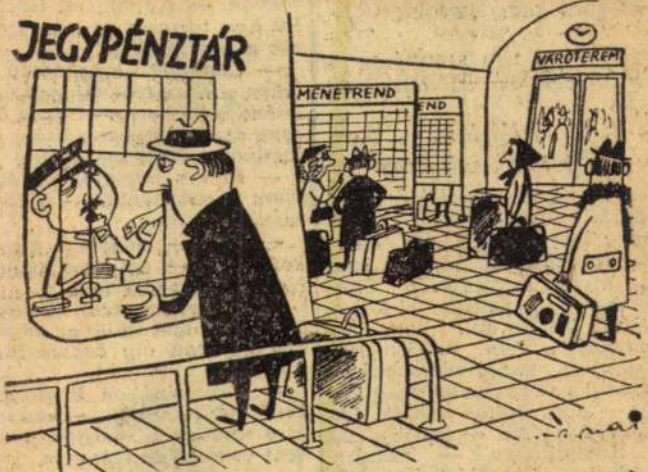

— Tessék a jegy Celldömölkre és itt van egy mozijegy is, mert másfél órát késik a vonat. (Várnai rajza.)

NDK

Várnai (karikaturista)

(Szakítás című rajza a karikatúra kiállítás anyagából repr.)

Fedor Ágnes: Karikatúra kiállítás. Nők Lapja, Bp. 1956. június 28. [20.l.]

Vásnai György

A Szakszervezet Át- és Bérmegállapító Bizottságának munkájában az alkalmazásban álló textiltervezők és nyomdai-grafikusok fizetési kategóriáinak megállapítását Lengyel Ignáccal közösen készítette elő.

Vonatkozás: 25 éve alakult a M. Iparművészek Sz. Szakszervezete; Ipari Művészet, 1970. III. 21. l.

Várnai György, karikatúrista

– cretében pikantéria, hogy a fekete humor első számú hazai képviselőjét éppen az Ifjúsági Lapkiadó tiszteletdíjával jutalmazták.

Nagy S. József: Kiállítás nagydíj nélkül
Magyar Ifjúság, 1968. 1. 12. 18. l.

Vámai György, karikaturista

- első díjat kapott a karikatúra-kiállításon.

Nagy S. József: Kiállítás nagydíj nélkül
Magyar Ifjúság, 1968. 1. 12. 18. l.

Vásnai György karikaturista

-művei a karikatúra-kiállításon

Nagy S. József: Kiállítás nagyobb nélkül
Magyar Ifjúság, 1968. 1. 12. 18. o.

MDK

Vámai György, grafikus

Karikatúra – sorozat:

Repr.

– : Téli örömök

7.

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 10.

MDK

Vámai György grafikus

Karikatúra.

Repr.

—: Mit vársz az új évtizedben S.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. dec. 31.

Várnai György

kesernyés alaphangulatú, kissé önmarcangoláon filozofikus „fekete humor-”t képviseli rajzain.

Bauer Jenő: V. Országos karikatúrakiállítás a Műcsarnokban. „Művészet” folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 33 l.

Vérnai György

az elmúlt évben már önálló rajz-
gyűjteményével jelent meg.

Bauer Jenő": V. Országos karikatúra
kiállítás a Műcsarnokban. „Művészet"
folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 32 l.

Várnai György, grafikus

MDK

Montreal-ból kapott felszólítást az Ember és a Világ-gondolatot kifejező rajzos filmszatíra" elkészítésére.
"(Macskássy Gyulával közös munka.)

(lánló): Egyperces sorozat 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. nov. 6.

Várnai György

Konikatúra

Hajó arató konikulában – jegelt szódával.

Magyar Hirlap, 1968 július 12. 8. l.

Várnai György

kanikatúra

Ki a véleménye a hippikről?

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 5. 9. l.

Várnai György

kamikatúra

Hidegvér

Magyar Hírlap, 1968 augustus 6. 8. l.

Vásnai György

Karikatúra

Groteszk (humor)

Magyar Hírlap, 1968 június 3 9. l.

Várnai György

kanikatura

Mi a véleménye a lakáshelyzetről?

Magyar Hírlap, 1968 június 2. 8 l.

Vámai György

Karikatúra

Groteszk

Magyar Hírlap, 1968 október 21 9.l

Vámai György

Kritika

A Hamlet az Operában

Magyar Hírlap, 1968 október 17. 12 l.

Vázsai György

kanikatúra

Mi a véleménye a konzervatívizmusról? (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 október 14. 9. l.

Várnai György

Kanikatúra

Terepgyorsasági verseny

Magyar Hírlap, 1968 október 13 8. l.

Várnai György

Manikatúra

Külföldi vadászok szervaslögések

Magyar Hírlap, 1968 október 12. 8. l.

Várnai György

karikatúra

Nehéz választás

Magyar Hírlap, 1968 november 2. 8. l

Várnai György

szerepel a brüsszeli 33. Nemzetközi

Karikatúra Kiállításon

Magyar Nemzet 1968 szept. 14

— Napló —

Várnai György

Bársony Éva: Munkácsy-díjas grafikusok, 1967. Bemutatjuk a grafika három idei kitüntetettjét /Várnai György, Réber László, Hegedüs István./ - Somogy Megyei Néplap, 1967. ápr. 23. - Kelet-Magyarország, 1967. ápr. 23. - Pest Megyei Hirlap, 1967. ápr.30.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

82. l.

Várnai György

Bársony Éva: Kitüntetett tiszteletlenség. Beszélgetés Munkácsy-díjas karikaturistákkal. /Hegedüs István, Réber László, Várnai György./ - Esti Hirlap, 1967. ápr. 14.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 69-107. l./

82. l.

Várnai György

kanikatúra

Jó ürlet

Magyar Hirlap, 1968 október 29. 8. l

Vásznai György

karikatúra

Igari ívelem

Magyar Hírlap, 1968 október 31 8. l

Várnai György

karikatura

Groteszk

Magyar Hírlap, 1968 november 18. G. L

Vásnai György

karikatúra

új Kánfelügyelői rendre

Magyar Hirlap, 1968 november 19. 8. l

Vásári György

karikatúra

Közönségszolgálat

Magyar Hírlap, 1968 november 23. 8. l

Várnai György

karikatúra

Divat a körruha

Magyar Hírlap, 1968 november 6. 8. l.

Várnai György

karikatúra

Őszi szerelem

Magyar Hírlap, 1968 november 13. 8. l

Várnai György

Karikatúra

Az ügytél.

Magyar Hírlap, 1968 október 3. 8. l.

Vámai György

Karikatúra

Ki a véleménye a memoárról?

Magyar Hírlap, 1968 november 11. 9. l.

Várnai György

Karikatúra

Mi a véleménye a gerontológiáról?

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 30. 9.l.

Várnai György

karikatúra

Az albérlő idomítása

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 28 s.l.

Várnai György

kanikatúra

Szerszvégi üdülés

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 17. 8. l.

Várnai György

kanikatúra

Fejlődik az orvostudomány

Magyar Hírlap, 1968 augustus 23. 8.l.

Vásnai György

karikatúra

A legújabb divat

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 19. 8. l.

Vajda Lajos

Képei a szentendrei művésztelep jubileumi kiállításának harmadik termében vannak kiállítva. E teremnek ő a meghatározó művésze.

A szentendrei festészet negyven éve (R. G.)
(kulturművészet)

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 19. 9. l.

Vásnai György

karikatúra

Mi a véleménye a zajról?

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 21. 11.e.

Várnai György

kanikatúra

Groteszk (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 23. 9. l.

Várnai György

– kanikatúra

Magyar Hírlap, 1968 augustus 27. 8. l.

Várnai György

Karikatúra

Mi a véleménye a táplálkozásról? (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 16. 9. l.

Várnai György

Manikatúra

Ambíció

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 12. 8 l.

Várnai György

karikatúra

Groteszk (Humor)

Magyar Hirlap, 1968 szeptember 9. 9.l.

Várnai György

Kanikatúra

Mi a véleméje a pedagógiáról? (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 2. 9.l.

Várnai György

Karikatúra

Kostümtervo beat-énekcseknek

Magyar Hirlap, 1968 augusztus 15. 8.l.

Várnai György

Kanikatúra

Groteszk

Magyar Hírlap, 1968 október 7. 9. l.

Várnai György

kanikatúra

groteszk (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 12. 9. l.

Vásznai György

karikatúra

Groteszk

Magyar Hirlap, 1968 november 4. G. l

Vámai György

karikatúra

Mi a véleménye a formatervezésről?

Magyar Hírlap, 1968 november 25. 9. l.

Várnai György

kanikatúra

Mi a véleménye a latáskultúráról?

Magyar Hírlap, 1968 október 28. 10 l.

Várnai György

karikatúra

Témagyűjtő Cetek

Magyar Hírlap, 1968 június 15 8. l.

Várnai György

kanikatúra

Idegenforgalom

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 2. 8.l.

Vámos György

karikatúra

groteszk (humor)

Magyar Hírlap, 1968 július 29. 9. l.

Várnai György

Karikatúra

Mellszobor

Magyar Hírlap, 1968. július 31 8. l.

Várnai György

Kanikatúra

Kendödik az őszi fordulós (Sport)

Magyar Hírlap. 1968 augusztus 3 11. l.

Vásnai György

karikatúra

Éjszakai közvetítés

Magyar Hírlap, 1968 október 27. 8. l

Vásnai György

karikatúra

Előzés

Magyar Hírlap, 1968 október 25. 8. o

Várnai György

Karikatúra

Szüreti mulatság

Magyar Hírlap, 1968 október 24. 9. l

Vásnai György

karikatúra

Mi a véleménye a science-fiction-ről?

Magyar Hírlap, 1968 június 10. G. L.

Várnai György

karikatura

Groteszk (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 június 17 9. l.

Várnai György

karikatúra

A verető

Magyar Hírlap, 1968 junius 17 8.l.

Várnai György

karikatúra

Groteszk

Magyar Hírlap, 1968 december 2. G. l

Vámai György

karikatúra

Hobby-Welt nyílik Budapesten

Magyar Hírlap, 1968 november 27. 8. l

Várnai György

kéziratát

Magyar Hírlap, 1968 november 29. 8. o.

Vásnai György

Karikatúra

Magyar ételek

Magyar Hírlap, 1968 november 28. 8. l

Várnai György

Karikatúra

Könyvhét előtti hajrá

Magyar Hírlap, 1968 május 24 8.l.

Várnai György

kanikatúra

Mi a véleménye a protekcióról?

Magyar Hírlap, 1968 május 26 8 l.

Vámai György

karikatúra

Groteszk

Magyar Hírlap, 1968 május 27. 9 l.

Várnai György

kanikatura

Papírruha minden korosztiguak

Magyar Hírlap, 1968 június 4. S.l.

Várnai György

Karrikatúra

Groteszk (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 július 15 - 9. l.

Vámos György

karikatúra

Mi a véleménye a családtervezésről? (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 július 22. 9. l.

Vásnai György

karikatúra

ki a véleménye a dilettánsokról (humor)

Magyar Hírlap, 1908 július 1 . 9. l.

Vásári György

kanikatúra

Mi a véleménye a nyelvtanulásról? (Humor)

Magyar Hírlap, 1968 július 8 9.l.

Várnai György

karikatúra

Magyar Hírlap, 1968 június 19 8 l.

Várnai György

kanikatúra

A legújabb terelőút

Magyar Hírlap, 1968 május 16 8.1.

Vásnai György

kanikatúra

Mi a véleménye a gyorsuló időről?

Magyar Hírlap, 1968 május 19 S. l.

de. D. K.

VÁRNAI György

„Úgy látszik tényleg itt a tavasz...!"

(karikatúra) rés.

Magyar Nemzet 1961. ápr. 7. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Nőstény pávián érkezett az állat-kertbe" (karikatúra) repr.

Magyar Nemzet 1961. ápr. 28. 6. l.

1 M. D. K.

VÁRNAI György

„Naturalista kirakat" (karikatúra), repr.

Magyar Nemzet 1961. ápr. 11. 6. l.

MDK

Varnai György

a magyar rajzfilm-kollektíva elgár-
dájának tagja. (A cikk a kollektíva
több művét megemlíti.)

Radó István: Mickey-egér és utódai.
Világ Ifjúsága, Bp. 1958. 4. sz. 15. l.

grafikus

Várnai György

Szerepel a kiállitáson

Nonlopi: Jegyzetek a IV. m. karikatura kiállitásról
(N. Szalon)

Népszava 1956 julius 11, 84 évf. 162 sz, 2 l.

M. D. K

VÁRNAI György

„Igazi reklám" karikatúra (repr.)

Magyar Nemzet 1961. febr. 10. 6. l.

M. P. K.

VÁRNAI György

„Telmezes házimuri" karikatúra
(repr.)

Magyar Nemzet 1961. febr. 7. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Pillanatfelvétel a jéghorongkai-
nokságról" karrikatúra (Rest.)

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) febr. 2. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Meghesdődött a futballmezon"

Rev

Magyar Nemzet 1961. febr. 26. 6. l.

VÁRNAI György

„Politechnikai oktatás" karrikatura

Nevr.

Magyar Nemzet 1961. febr. 16. 6. l.

M. D. K

VÁRNAI György

„Politechnikai oktatás" karrikaturi

Repr.

Magyar Nemzet 1961. febr. ~~17~~ 16. 6. l.

M. D. K

VÁRNAI György

„A turisztika örömei (karikatúra)

repr.

Magyar Nemzet 1961. ápr. 23. 6. l.

Vámai György

IV. Magy. Karikat. Kiáll.

Repr.: Szekítés

Liv rajz a IV. magyar karikatúra kiállításról.

Béke és Szabadság
1956. jún. 13.

M. D. K

VÁRNAI György

„Portás bácsi kérem, vigyázzon egy kicsit a gyerekre, amíg mi táncolunk..." karikatúra

Resz.

Magyar Nemzet 1961. máj. 3. 6. l.

M. P. K

VÁRNAI György

„Tudják ebben még Vékebeli mysz-
anyag van!...“ karikatúra Kovt.

Magyar Nemzet 1961. máj. 5. 6. l.

M. D. V

VÁRNAI György

„Illúzió" karikatúra Rep.

Magyar Nemzet 1961. máj. 10. 6. l.

M. D. Ú.

VÁRNAI György

„Gavárstriány" Karikatúra

Rest.

Magyar Nemzet 1961. máj. 18. 6. l.

M. D. 4

VÁRNAI György

A cannesi filmfesztiválon díjat nyert „Párbaj" c. rajzfilm Társzűvésze – Macskássy Gyulával

Magyar Nemzet 1961. máj. 20. 4. l.

K.D.K

VÁRNAI György

„Kéz a jövőből" karikatúra

Rear

Magyar Nemzet 1961. máj. 21. 6. l.

le. D. L.

VÁRNAI György

. Camping karikatúra Rest.

Magyar Nemzet 1961. jún. 30. 6. l.

M. D. Ú.

VÁRNAI György

„Csoda a presszóban" (karikatúra)

Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 1. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„~~Itt~~ Jó reklám" karikatúra

Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 4. 6. C.

M. D. U

VÁRNAI György

„Nemzetközi autóverseny a ferihegyi repülőtéren" karikatúra Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 11. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Strandon" karikatúra (Retr.)

Magyar Nemzet 1961. jún. 23. 6. e.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Elitélték a garázda huligánokat" (karikatúra) Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 27. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

és Macskássy Gyula

új mesesszeri rajzfilmet rendezte-

nek: „Peti és a gépember"

„Párbaj" —

Magyar Nemzet 1961. máj. 24. 4. l.

K. P. U.

VARNAI György

„Kezdődik a vadevezés" karikatúra

Rest.

Magyar Nemzet 1961. máj. 25. 6. l.

MDK

Vámai György grafikus

Öt karikatúra:

Repr.

— : Vállalati cirkusz

7.

Népszabadság, B.u. 1970. febr. 1.

MDK

Várnai György, karikaturista

6 t karikatúra:

Repr.

-: Titkárnők természetrajza 7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 26.

Várnai György

A montréali nemzetközi karikatúra kiállítása műnemeti stíjat nyert.

Díjnyertes rajzok
Lustos Matyi, Ps. 1969. sept. 25.

M. N. K.

VÁRNAI György

„Könyvhéten" karikatúra

Repr.

Magyar Nemzet 1961. máj. 28. 6. l.

MDK

Várnai György (rajzfilm-rendező)

Macskássy Gyula és Várnai György: Párbaj c. rajzfilmjének ítéltek a zsűri különdíját az 1961. évi Cannes-i nemzetközi filmfesztiválon.

Szovjet film nyerte a „legjobb rendezés" díját Cannes-ban.
Ország-Világ, Bp. 1961. 21. sz. [redacted]
(6. l.)

M. D. K

VÁRNAI György

„Illúzió" karikatúra Regr.

Magyar Nemzet 1961 aug. 2. 6. l.

le. D. K.

JÁRNAI György

„Szállítják a tüzelőt" karikatúra

Rés.

Magyar Nemzet 1961. aug. 5. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Kutyát is lehet taxin szállítani"

karikatura (repr.)

Magyar Nemzet 1961. aug. 9. 6. l.

MDK

Vámai György grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

–: Idézetek sportközvetítésekből 7.

Népszabadság, Bp. 1970. május 10.

MDK

Vámai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

—: Mitológiai állatkert 13.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 23.

Várnai György, grafikus

MDK

Hat karikatúra:

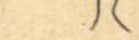

R

–: Bolondos április

36. l.
[Hátró-hulló-
-borító

Gyermekünk, Bp. 1970. április

XXI/4

t

MDK

Várnai György, karikaturista

Megemlékezve.

Molnár Gál Péter: Több mint a fele tréfa M.Sz.

Népszabadság, Bp. 1970. május 17.

Várnai György

~~[illegible]~~ Csendélet (Grafikusművén karikatúrakötete. – Ism. Rózsa Gyula, Népszabadság, 1966. jan. 15.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

282.l.

~~Vámos I~~

M. D. K

VÁRNAI György

„Gyógyszertár" karikatúra Repr.

Magyar Nemzet 1961. aug. 16. 6. l.

M. D. U

VÁRNAI György

„Balatoni divat" Kárikaturán

Repr.

Magyar Nemzet 1961. aug. 23. 6. l.

cle. D. K.

VÁRNAI György

a Párbaj" karikatúrája

Repr.

Magyar Nemzet 1961 aug. 26. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György kavikaturista

– „Mondja Térem a pacaltpörkölttől
mics még slager? ...“ Kavikatúra
Rev.

Magyar Nemzet 1961. (XVII) jön. 4. 6. l.

Le. D. V.

VÁRNAI György karikatúrái.

„Virágnyelven" karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961 (XVII.) jún. 7. 6. l.

Sz. D. K.

VÁRNAI György

„Holnap eső várható" karikatúra

(Repr.)

Magyar Nemzet 1961 (XVII.) jan. 13. 6. o.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Indulás a jelmezbálba" karikatúra

Rest.

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jún. 17. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Gyógyszertár" karikatura (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) Jan. 19. 6. l.

M. D. K

VÁRNAI György

„Sísport a buda hegyeben"

Karikatúra (Rezr.)

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 22. G. e.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Hajálörés" karikatura (Petr.)

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 26. 6. l.

M. P. V.

VÁRNAI György

„Miniszenek kihasználva a Termelő" – ;
„Verendezések" karikatúra

Reor

Magyar Nemzet 1961. jul. 6. G. L.

M. D. K

VÁRNAI György

„Ugye megis más itthon, mint ason a zsufolt strandon...!"

Karikatúra Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 9. 6. l

M. D. K.

VÁRNAI György

„Jovitják a Nemzeti Szintrázat"

Karikatúra Repr.

Magyar Nemzet 1961. jún. 13. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Országúton" karikatúrája

Pest.

Magyar Nemzet 1961. jún. 16. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„A jövő vendéglője: a pincér nel-
küli étterem" karikatúra kept.

Magyar Nemzet 1961. júl. 20. 6. l.

M. P. L.

VÁRNAI György

„Jó, hogy látom doktor úr!"

Karikatúra Rear.

Magyar Nemzet 1961. jún. 25. 6. l.

M.D.K.

Várnai György

Karikatura müvész kiállitott a Nemzetiszalonba rendezett karikatura kiállitáson.

Noszlopy György:A IV.magyar karikatura kiállitásáról.
Népszava 1956. VII.11. 162.szám. 2.old.

M. D. K

VÁRNAI György

„A prímör" karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. május 25. 6. l.

le . D. K.

VÁRNAI György

„Halászati és horgászati tilalom a Balatonon" karikatúra (Rep.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 19. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

Tessék a legújabb tavaszi slágert"

karikatúra (ker.)

Magyar Nemzet 1961. máj. 16. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Vetélytársak" karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 12. 6. l.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Reglepelés" karikatúra (Rés.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 9. 6. l.

M.P.K.

VÁRNAI György

„Finom kiszolgálás..." karikatúra
(rezr.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 2.6.l.

K. D. M.

VÁRNAI György

„A kirándulás" karikatúra

(Rev.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 31. 7. l.

Le. D. L.

VÁRNAI György

„Nincs utánpótlás" karikatúra

(Rest.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 29. 6. l.

MDK.

Varnai György grafikus

"Toprengés" /karikatura/

III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
1952. dec.-1953. márc. 16.l.

MDK

Várkai György, karikaturista

Hat gúnykép.
(Sorozat)

Repr

– : Hétköznapok hősei 13.

Népszabadság. Bp. 1968 okt. 27.

Vámai György, karikaturista

MDK

Szerepel Gelsenkirchenben.

Barabás Tamás: Magyar karikaturista sikerek 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. okt. 1.

MDK

Várnai György

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1968 juli.12

Várnai György

PESTMEGYEI
HÍRLAP

1967 DEC 31.

V/1021

Karikatúra-kiállítás

Tizenkét év után újra kiállítótermet kaptak a képzőművészet könnyű műfajának munkásai, a karikaturisták. Az 5. magyar karikatúra-kiállítás zsűrije *46* művész mintegy *900* alkotásából *325*-öt bocsátott közönség elé. Rajzokkal, kollázsokkal, tárgykompozíciókkal mutatkoznak be olyan neves alkotók, mint például *Várnai György, Hegedüs István, Kaján Tibor, Réber László, Pusztai Pál, Szűr-Szabó József és Vasvári Anna.*

A Magyar Képzőművészek Szövetsége, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Kiállítási Intézmények rendezte tárlatot *Mihályfi Ernő*, a Magyar Nemzet főszerkesztője nyitotta meg szombaton a Műcsarnokban.

Várnai György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

DEC 31

NÉPSZAVA

90

— AZ V. MAGYAR KARIKATÚRA-KIÁLLÍTÁS zsűrije 46 művész mintegy 900 alkotásából 325-öt bocsátott a közönség elé. Rajzokkal, kollázsokkal, tárgykompozíciókkal mutatkoznak be a Műcsarnokban olyan neves alkotók, mint például Várnai György, Hegedüs István, Kaján Tibor, Réber László, Pusztai Pál, Szűr-Szabó József és Vasvári Anna. A Magyar Képzőművészek Szövetsége, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Kiállítási Intézmények rendezte tárlatot Mihályfi Ernő, a Magyar Nemzet főszerkesztője nyitotta meg szombaton.

Váznai György

Szerepel a karikatúra kiállításon a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1968 I. 10

Vámai György, grafikus

MDK

Karikatúra-sorozat.

Repr

– : Pesti beidegződöttségek a Balatonnál

14.

Népszabadság, Bp. 1963. júl. 28.

MDK

Várnai György, grafikus

„Fekete humorú", „meg nem bocsátó"

szatívikus.

Rósza Gyula: A karikatúra kiállításról,

komolyan

9

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 6.

Vámai György, grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr

— : Műhelytitkaink

14.

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 7.

Varinai György
grafikus

M.D.K.

„Örökösök" (repro)

— : Szilveszteri tárlat

Nők Lapja, 1967. dec. 30 - 22 kap

MDK

Vámai György karikaturista

Az Ifjúsági Könyvkiadó díját nyerte.

–: Kiontották a karikatúrakiállítás díjait 6.

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 4.

Várnai György, grafikus

MDK

szerepel a tárlaton.

– : Megnyílt az V. magyar karikatúra-kiállítás 8

Népszabadság, Bp. 1967. dec. 31

de. D. K.

VÁRNAI György

„Az első levél" karikatúra Rest.

Magyar Nemzet 1961. szept. 2. 6. l.

MDK

Várnai [György], karikaturista

Szúnyvaj.

Repr

Bársony Éva: Vagyágyút ígér a Csúzli 2

ESTI HIRLAP Bp. 1967. dec. 15.

MOK

Várnai György

Kiállitási kritika

Vas népe 1968 jan.21.

MDK

Várnai György

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Váznai György, grafikus

MDK

Kürti András: Mai szép idők c. kötetét illusztrálta.

(László): A téli vásár sikerkönyvei 2

ESTI HIRLAP B. v. 1967. dec. 18

MDK

Vásnai György, karikaturista

A Műcsarnok kiállításától:

Rap.

Repr.

Fenesik Flóra: „Trigy vagyok és büszke..." 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. dec. 30

MDK

Várnai György, grafikus

Karikatúra.

Repr.

← : Ívvége

3.6.1.

[Hátsó-hűtsö-kovíló

Család és iskola, Sz. 1968. május

XIX./5

MDK

Várnai György, grafikus

Öt. karikatúra.

Repr.

—: Variációk fönökökre 14

Népszabadság, Bp. 1968. máj. 12.

MDK

Vámai György, grafikus

Karikatúra.

Repr.

— „Jó napot kívánok tanár úr...!
Január

36

Család és iskola, Bp. 1968. január

XIX/1

Várnai György, grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

— : „Tanár úr kérem, ...
„Fiúk, lányok – szerelem

36

Család és iskola, Bp. 1968. február

XIX/2

MDK

Vámai György, grafikus

Karikatúra.

Repr.

—: Itt a tanár! 36

Családi iskola, Bp. 1968. március XIX/3.

Várnai
grafikus

M.D.Y

Ilusztráció

— : Női vetélkedő

Nők lapja, 1968. márc. 16. - 24 lap.

MDK

Várnai György

Kiállítási kritika

Népszabadság 1968 jan.6.

MDK

Várnai György

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.33.

MDK

Várnai György

Kiállitási kritika

Zalai Hirlap 1968 jan.14.

Váznai György

Szerepel az V. Karikatura
tiállításan a Műnarnokban

Négyabadság 1907 XII. 31

Várnai György

a Ifjúsági Könyvkiadó I. díját
kapta a Karikatúra találkozón

Szabadság 1968 I. 4

Várnai György

Az Ifjúsági Kiadó díját kapta a karikatúra kiállításon

Hajdu Bihar megyei Napló 1968 I. 4

Váznai György

Az Ifjúsági Kiadó díját kapta a karikatúra kiállításon

Vas Népe 1968 I. 4

Vásznai György

A karikatúra kiállításon az Ifjúsági Könyvkiadó I. díját kapta

Nyugat 1968. I. 4.

Várnai György, karikaturista

POTYALESŐ

(Várnai György rajza)

8

-: Potyales-

Szabad Hirlap, Bp. 1977 ápr. 20

Várnai György, karikaturista

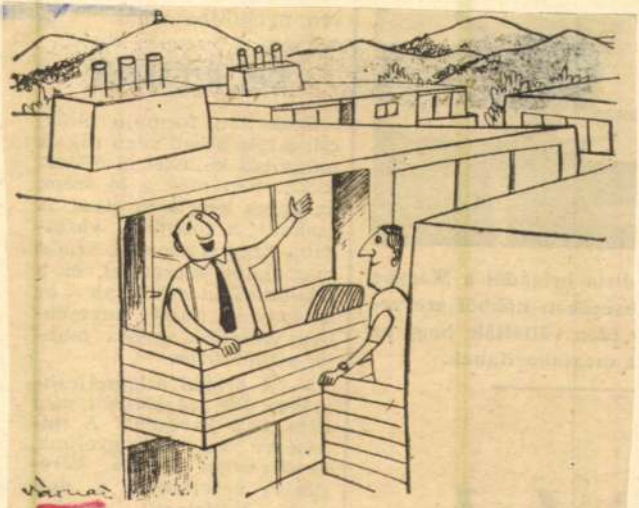

— Hiába, azért mégis más itt lakni, a zöldövezetben.

Várnai György rajza

—: Hiába, 4

Szabad Hirlap, Bp. 1977 ápr. 16.

Várnai György, karikaturista

1.

SZILVESZTERI HIDEGTÁL

(Várnai György rajza)

vult szerepét — melyet
ak nyolc előadáson játsz-
atott el a színész, akinek
zánták, s azután elsodorta a
etegség, majd a halál —
gy ismeretlen kapta meg,
ki még új vezetéknevet is

ben *Bárdi Györgyöt*, *Dar-*
vas Iványt, *Benkő Gyulát*,
Mádi Szabó Gábort, *Kern*
Andrást, *Miklóssy Gyö-*
gyöt, *Béres Ilonát*, *Kútvöl-*
gyi Erzsébetet láthatják a
nézők. A bemutató dátuma,

zsef, *Gyurkovics Zs*
Tordai Teri, *Urbán E*
és mások. *Bencsik k*
diáját a tervek szerint
peremkerületi művel
házban is eljátsszák

Várnai György

Az 1972. évi Krakkói Nemzetközi Rövidfilm Fesztiválon Macskássy Gyula művésztársával együtt készitett -"Siker" c.- közös filmjükért elismerő oklevelet kaptak, - közli Csik István: "Krakkó, 1972" cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juli. 1. XVI. évf. 27. sz. 13. lap.

Várnay György és Macskássy Gyula

A XIII. miskolci filmfesztivál zsürije Kategoria Dijjal tüntette ki a két müvészt "A fegyver" c. rajzfilmért.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. május 2o.
XVI. évf. 21. sz. 2. lap.

Várnai György

A szegedi Móra Ferenc Muzeum Képtárában rendezett kiállitásról -"Nevessünk komolyan" cimmel- ir Vadas József.
A tárlaton két másik müvésztársával együtt vesz részt a müvész. Brenner György és Szür-Szabó József a másik két kiállitó müvész.
Várnai György munkáiból a kritika kiemeli a "Diesekvő kispolgár"-t. A rajzon „gondosan becsomagolva, madzaggal átkötve, egy taxi csomagtartójában viszi haza uj autóját."

Élet és Irodalom, Bp. 1972. okt. 7.
XVI. évf. 41. sz. 12. lap

Várnai György, karikaturista

bt rajz: Repr.

— : Könyvillusztrációk 7.

Népszabadság, Bp 1973. jun. 10.

Várnai György karikaturista

Szegeden, a Horváth Mihály u.-i képtárban megnyílt a kiállítása Brenner György- és Szűr-Szabó Józseffel közösen.

Csongrád Megyei Hírlap, Szeged, 1972. szept. 26.

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr.

—: Csak udvariasan 7.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. máj. 5.

Várnai [György], karikaturista

szerepel a Közlekedési Múzeum karikatúrakiállításán.

Székely András: Mindenki közlekedik? 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. ápr. 27.

Várnai [György], karikaturista

Rajz: Repr.

Közlekedünk

— : A nyugodt áthelés titka 7.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 31.

Vámai György, grafikus

Karikatúra – sorozat:

Repa

— : Hobby

7.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 11.

Várnai György, Karikaturista

Szúnyrajz: Repe.

Sziklai Júlia: Ön szerint mi volt az év slágere? 4.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. dec. 30.

Vámai György, karikaturista

Kiállít Szegeden.

h. p.: Karikatúra kiállítás 2.

EST / HIRLAP, Bp. 1972. szept. 23.

Várnai György, karikaturista

k kolonizáció c. rajzfilm

társszerzője.

—: Rajzfilmek, déjak ?

ESTI HIRLAP, Br. 1974. okt. 11.

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Rep

— : Korszerű Shakespeare 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 29.

Vámosi György, grafikus

Karikatúra – sorozat:

Repr.

– : Nyári találmányok 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 7.

Vámai György

karikatúrája (Pesti Aladinné és a csodalámpa)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 3. 6. l.

Vásrai György

karikatúrája (Közdeg a tavaszt)

Magyar Hírlap, 1956. III. 16. 8. o

Vámai György

karikaturája

Magyar Hírlap, 1970. IV. 13. 9. l.
1970. IV. 14. 8. l.

Várnai György

Konihatúrája (Kirándulószczan)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 11. 6. l.

Vámai György

karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. IV. 20. 9. l.

Várnai György

karikatúrája (Mészöly Dezső)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 22. 8. l.

Vámai György

karikatúrája (Váratlan szerelem)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 24. 8. l.

Vámai György

karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. VII. 27. 9. l.

Várnai György

rajza (Kétségtelenül tanosodik)

Magyar Hírlap, 1970. V. 3. 9. l.

Vámnai György

Karikaturája (Aki nem ismeri a lehetetlent)

Magyar Hírlap, 1970.V.6.8.l.

Vámai György

karikaturista

Magyar Hírlap, 1970. V. 11. 9. l.

Várnai György

Karikatúrája (Nehéz mutatvány)

Magyar Hírlap, 1970. V. 20. 8. l.

Várkai György

rajza

Magyar Hírlap, 1970. V. 18. 9. 1.

Várnai György

rajza (Paradot)

Magyar Hírlap, 1970. V. 25. 9. l.

Várnai György

Karikatúrája (Öreg műock)

Magyar Hírlap, 1970. V. 27. 8. c.

Várnai György karikaturista

Karikaturái kiállításon szerepel-
nek a szegedi Móra Ferenc Múzeum
Horváth Mihály utcai kiptárában

Magyar Nemzet 1972 szeptember 23
Szold

Vámosi György, karikaturista

A Siker c. rajzfilm társszerzője.

—: Magyar siker a krakkói rövidfilm-fesztiválon 7.

Népszabadság, Bp. 1972. jún. 13.

Vámai György grafikus

Karikatúra-sorozat:

Kép.

— : Ült a nyár 7.

Népszabadság, Bp. 1972. jún. 25.

Várnai György, karikaturista

A Metropolin c. kötet egyik szerője.

(László): Negatív metropolin Sz.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 16.

Vámai György, karikaturista

A kislet egyik mestere.

Rózsa Gyula: Metropolis M. 8.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 13.

Vámai György grafikus

Munkatársa volt Macskássy Gyulának A szobor c. filmje elkészítésénél.

— : A szobor, befejezetlen 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 12.

Várnai György, grafikus

Rajza: Repr.

(A Metropolis c. kötetből.)

(László): Negatív metropolis

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 16.

Vámai György

karikatúrája (Schmezbál)

Magyar Hírlap 1970. 11. 8. 13. l.

Vámai György

Karikatúrája (Mi a célemenye a giecsről?)

Magyar Hírlap 1970. 11. 9. 9. l.

Várnai György

karikatúrája (Influenza).

Magyar Hírlap 1970. II. 12. 9.o.

Vámai György

Karikatúrája (Örangyal)

Magyar Hírlap, 1970. jan. 29. 8. l

Németh Gyula

Karikatúrái

Magyar Hírlap, 1970. II. 2. 11. l.
1970. II. 3. 8. l. (Vendégek)

Vámos György

karikatúrája (Vámos)

Magyar Hírlap 1970. jan. 31. 8. l.

Varnai György

Karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. jan. 19. 8. l.
1970. jan. 23. 8. l.
1970. jan. 26. 11. l.

Vámai György

karikatúrája (Kulapkúra)

Magyar Hírlap 1970. jún. 11. 13. f.

Vásnai György

rajzai.

Magyar Hírlap 1970. jan. 1. 11. p.

Vámai György

karikatúrája

Magyar Hírlap; 1970. jan. 12. II. o.

Vörösmarty Mihály

Modern Színpad (karikatúra).

Magyar Hírlap 1970. II. 7. 8. l.

Várnai György

karikatúrája (Téli szünet a labdarúgásban)

Magyar Hírlap 1970. 11. 25. 8. l.

Vámos György

Karikatúrája

Magyar Hírlap 1970. II. 16. 9. l.
II. 23. 9. l.

Várnai György
grafikus

Részt vett a moszkvai nemzetközi karikatúra kiállításon.

—: Nemzetközi karikatúrakiállítás.
Művészet, 1973. augusztus – 43 oldal.

Várnai György, Karikaturista

Gúnyrajz-sorozat:

Rep.

Várnai György: Nyaralás

7.

Népszabadság, Bp. 1973. júl. 29.

Várnai György, grafikus

öt karikatúra:

Repr.

—: Kezdődik a bajnokság 7.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 8.

Vámos György

Mi a vélemény a postáról (kérdőjelen)

Magyar Hírlap, 1969. február 3. 9. l.

Vámai György

groteszk (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. február 10 9. l.

Vámai György

Influenza (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. január 4. 8. l.

Várnai György

Mit javasolnak 1969-re? (karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. január 6. 9. l.

Várnai György –

Rejtett figyelő állás (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. január 11. 8. l.

Várnai György

Groteszk (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. január 13. 9. l.

Várnai György

SZTK orvosi rendelő (kanikatúra)

Magyar Hirlap, 1969. január 16. 8. l.

Várnai György

Vizkiány (karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. január 17. 8. l.

Várnai György

„Munkaerőhiány" c. karikatúrája nyerte az év legjobb karikatúrája pályázat „általános humor" kategóriájának első díját.
Eredményhirdetés kombaton volt a Magyar Sajtó Házában.

A év legjobb karikatúrája.

Magyar Hírlap, 1969. január 19. 9. l.

Vámai György

Mi a véleménye a filmművészetről? (kérdőkultúra)

Magyar Hírlap, 1969. június 20. 9. l.

Várnai György

Kanikatúra

Magyar Hírlap, 1969. január 21. 8. l.

Várnai György

Igy mulat egy magyar úr (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. január 22. 8. l.

Várnai György

Grotesz (karikatura)

Magyar Hirlap, 1969. január 27. 9. l

Várnai György

Honnan jöj a szél (kanikatura)

Sport.

Magyar Hírlap, 1969. január 28. 12.1.

Várnai György

Mi a véleménye a sivátültetésről? (repr)

Humor

Magyar Hírlap, 1968. december 9. 9 l.

Várnai György

Gombaismertető tanfolyam
nyugdíjasoknak (konikotúra)

Magyar Hírlap, 1968. december 11. 8. l.

Vámos György

Mi a véleménye az ajándékozásról? (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1968. december 16. 9. l.

Várnai György

Hónmundások felvétetnek (karikatura)

Magyar Hírlap, 1968. december 18. 8. l.

Vármai György

karikatúra

Magyar Hírlap, 1968. december 19. 11. l.

Vámai György

Ajándék karácsonyra (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1968. december 22. 8 l.

Várnai György

Ki, kinek mit haráesonyra? (Karikatúrák)

Magyar Hírlap, 1968. december 24. 24. l

Várnai György

Karácsonyi gyertek (kanizatura)

Magyar Hírlap, 1968 december 27. S.l.

Vámai György

Új év – új problémák (Karácsonykor)

Magyar Hírlap, 1968. december 31. 16 l.

Várnai György

Mi a véleménye az ügyeskedőkről? (Karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. április 8. 9. l.

Vásnai György

Husvéti groteszk (Karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 6. 10. l.

Várnai György

Mi a véleménye az üzemi kongházól? (konstatuta)

Magyar Szólap, 1969. március 31. 9. l.

Vámos György

Korrupció (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. március 26. 8. l.

Várnai György

Groteszk (karikatura)

Meger Hirlap, 1969. március 23. G. e.

Várnai György

Mi a véleménye az állatvédelemről (kamikatkor)

Magyar Hírlap, 1969 március 17. 9 l.

Várnai György

Napfelkelte (Rannihatura)

Magyar Hírlap, 1969. március 1 8.l

95
177

Vásnai György

Mi a véleménye a város fejlesztéséről? (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. március 3. 9. l.

Vámos György

Lemondott az vetélkedőn (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. március 6. 8. l

Vásnai György

Nőnap (versciklus)

Magyar Hírlap, 1969. március 8. 8. l.

Várnai György

Grotesk (karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. március 10. 9. l.

Vásnai György

Visszatérnek a vándormadarak (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. március 15. 8. l.

Vámai György

karikatúra

Magyar Hírlap, 1969. február 18. S. l.

Várnai György

Én ig látom a vetélkedőket (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. február 17 9. l.

Várnai György

Szabad szombat (karikatura)

Magyar Hírlap, 1969 február 22. 8. l.

Várnai György

Groteszk (kamikatura)

Magyar Hírlap, 1969. február 24. G. l.

Várnai György

Groteszk (Karikatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 14. 9.l.

Várnai György

Sejtség a tavasznak (Ranihatva)

Magyar Hírlap, 1969. április 16. 8. l.

Várnai György

A szférák zeneje (kanizatura)

Magyar Hírlap, 1969. április 20. S.C.

Várnai György

Ni a véleméje a balesetekről? (Karinthatva)

Magyar Hírlap, 1969. április 21. 9. l.

Váruci György

Groteszk (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. április 28. 9. l.

Várnai György

Tajminta bolt nyílik Budapesten (kamikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. április 29. 8. l.

Várnai György

A mi kis felvonulásunk (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969. május 1. 13. l.

Várnai György

Mi a véleménye a vendéglátóiparról? (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 5. 9. l.

Vámai György

Mi a véleménye a munkahelyi légkörről?
(karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. június 16. 9. l.

Várnai György

Karrikatúra

Magyar Hírlap, 1969. június 12. 8. l.

Várnai György

Grafenek (Ausztria)

Magyar Hírlap, 1969. június 9. 9.l.

Várnai György

Ügyességi verseny a budapesti
közlekedési napokon (kanikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. június 7. 8. l.

Várnai György

Mi a véleménye az utazásról? (kanizatúra)

Magyar Hírlap, 1969. június 2. 9. l.

Várnai György

A bürokrata kitüntetési (kanikatura)

Magyar Hírlap, 1969 május 29. 8. l.

Várnai György

Grafenk (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 26. 9. l.

Várnai György

Groteszk groteszk (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 12. 9. l.

Várnai György

Tavasz (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 24. 8. l.

Várnai György

Fennakadt a horgon (karikatúra)

Magyar Hírlap, 1969. május 23. 8. l.

Várnai György

Mi a véleménye a Fényről? (Manifesztáció)

Magyar Hírlap, 1969 május 19. 9. l.

Vámai György, karikaturista

Rajz-sorozat: Repr.

—: foglalkozási ártalmak 7.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 23.

Vándi György

„Békés" c. rajz.

(repr.)

Pajtás, 1944. júl. 14.

Várnai György, karikaturista

Gúnyrajz-sorozat:

Repr.

— : Pesti mesék

7.

Népszabadság, Bp. 1973. márc. 11

Vámai György karikaturista

Béke c. rajza:

Rajz

– : Magyar karikaturisták Moszkvában

M. 9.

Népszabadság, Bp. 1973. márc. 25.

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

— : Szinház

7.

Népszabadság, Bp 1973. jan. 21.

Várnai György, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Repr.

— : Sikerélmények 7.

Népszabadság, Bp 1972. nov. 19.

Várnai György

neve említve

Akácz László: Karikaturisták és torzképrajzolók.

Kritika 74/7. 28.0.

Várnai György, karikaturista

Macskássy Gyulával közösen kérített
egy tv-filmsorozatott gyermekek
részére.

— : Frakk a macskák réme 8.

Népszabadság, B.n. 1971. dec. 14.

09

Vámai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

— : Zenei variációk 7.

Népszabadság, Bp. 1971. nov. 14.

Vámai György

karikatúrái

~~folvételei~~ illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1972. 9. számát

43.l

Várnai György
A Szegedi Múzeum Horvát Mihály utcai
képtárában karikatúrakiállítás nyílt,
amelyen Várnai György is részt vett.

Gazdag vasárnapi kulturális program.

Magyar Hírlap 1972/266 6old.

Vámai György

Rajzai szerepelnek a szegedi
Móra Ferenc Múzeumban rendezett
karikatúra kiállításon

Magyar Nemzet 1972 október 6
4. old.

Várnai György karikaturista

A most megjelent „Metropolisz" c. kötetben rajzai szerepelnek.

Somogyi Júlia: „Városi népművészet" lenne a karikatúra?
Magyar Konzervipar, 1942. Júl. 20

Várnai György, karikaturista

karikatúra - sorozat:

Repr.

— : Utószezon 7.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 10.

Vámai György, karikaturista

Szerepel a II. negyedi karikatúra kiállításon.

— : Hír — 8.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 26.

Várnai György, Karikaturista

Gúnyrajz = sorozat:
Repr

—: Országúti őrjárat

7.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 20.

MDK

Várnai György, karikaturista

Karikatúra-sorozat:

Repr.

—: Történelmi lecke 7

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 18.

Várnai György, karikaturista

Gúnyrajz — sorozat:

Repr.

— : Mintha ma történne 7

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 9.

Vármai György, grafikus,
karikaturista

szerepelt a TV Telegroteszk műsorában,

(szerzemény): TV - noten

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 17.

Vámai György

rejta a 20. oldalon

Tüzér 1966 január 1

Várnai György

A Magyar Karikatúrakiállítás alkalmával (Műcsarnok, 1968 jan.) az Ifjúsági Könyvkiadó díját kapta.

Képzőművészeti Almanach 1, Corvina 1969, 69.1.

-25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
artási ideje alatt látogathassa
bályok betartása mellett igénybe

. .nap.

Farkas Domonkos sk.
főigazgatóhelyettes

Vámai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr.

—: Mesevilág 1972

4.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 9.

Várnai György, grafikus

Az öreg c. nincs rajzfilm egyik
készítője.

—: Üdvözlünk, holdkőzet!

2.

ESTI HIRLAP, Bn. 1971. dec. 4.

Vámai György, grafikus

Karikatúra - sorozat:

Rep

– : Vállalati Brehm 7.

Népszabadság, Bp. 1972. febr. 20.

Várnai György

"Kiváncsiság" c. rajzfilmjéről elismeréssel ir Szabó György: "Kirándulás" c. kritikájában, külön felsorolva a Pannonia Filmstudió rajzfilkészitő müvészeit.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápt. 17.
XV. évf. 16. sz. 12. lap

MDK

Várnai György, karikaturista

A TV Telegrotesz k-műsorában fog szerepelni.

– Különleges ügyosztály 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 29.

Várnai György

A müvész azon karikaturisták között szerepel, akiket felsorol beszámolójában Sas György: "Karikaturisták a képernyön" cimmel.
A TV "Telegroteszk" c. sorozatot indit, amelyben illusztrációikkal, rajzaikkal vesznek részt a müvészek.

Film Szinház Muzsika, Bp. 197o. dec. 12.
XIV. évf. 5o. sz. 27-29. lap

Vámai György, grafikus

Karikatúra:

Rep

14 a budapesti król
beszélnek

— : „— ..."

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 dec. 31.

037

Várnai György, karikaturista

Öt karikatúra: Rep

–: Újdonságok autósoknak 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 2

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

— : Mi fogyasztó a legjobban?

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 15.

Várnai György karikaturista

SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. nov. 28.

Várnai

sajátos morbid humorral jelentkezik a karikaturisták kiállitásán.

Magyar Hirlap 1975 16o/6

Vásznai beszélgetés

az Ernst-Múzeumban rendezett karikatúra-kiállításon megjelenő művei.

Láttuk, halloltuk.

1945. VI. 1. Petőfi S. 40 Ka.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 3.

Várnai György karikatúrája

„Első osztályú" olajfoltok

— Mit reklamál? Ennek ilyen a mintája!

(Várnai György rajza)

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 6.

Várnai György.

iparművész

A Szabadfoglalkozású Képző- és Iparművészek a XIV. Ker.-i Párthazban kamarajellegű kiállítást rendezett. A részt vevő művészek között van Táth Erna, Várnai György is.

B.I.: Egyedi tárgyak.
Nők Lapja, 1977. dec. 17.

Vámai György
Kailatúra

Magyar Nemzet 1984. VIII. 4.

— Késő van már, vedd elő a diavetítőt, rögtön hazamennek!...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. V. 4.

Vámos György

Karcolatok

Magyar Nemzet 1984. III. 28.

Dárnei György
Karikatúra

Mozga Nemzet 1984. III. 25.

Vásnai Gyöngyi

Karikatúra

Magyar Nemzet 1984. II. 13.

Vámos György

Kontakte

Magyar Nemzet 1984. IV. 12.

Fárnai György

Karikatúra

Magyar Nemzet 1984. I. 11.

Vámai Gyöngyi
Kanizsa

Magyar Nemzet 1984. 1. 18.

Vámos György
Karlsruhe

Magyar Nemzet 1984. 1. 19.

Várnai György

Dessi Tamás: Ihés próféta kiszáll a nekéből. Várnai György karikatúrái. - Esti Hírlap, 1966. márc. 17.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284. l./

258. l.

Várnai György

Részt vett a Balatonföldvár-i karikatura-
kiállításon.

Magyar Hirlap 1981/7/14/8

MDK

Várnay /Wágner/ György, kályhás, művezető

1923-tól a Zsolnay gyárban dolgozott 26 évig.

Nikelszky Géza: A Zsolnay gyár művészei és kivitelezö
Pécs. 1949. ápr.12.

Várnai György, grafikus, karikaturista

Lengyel Gyula tizenhárom éves korában kezdett bokszolni, 19 éves volt, amikor megsérült, fél évre fekvő-beteg lett, ekkor kezdett rajzolni. Rajzait megismerte Gáspár Imre, aki biztatta a további rajzolásra, ő kezdte Lengyelt tanítani, majd később Várnai Györgytől kapott rendkívül nagy szakmai segítséget.

Szekeres István: Grafikarrier.
Népsport, 1982. jún. 12.

Várnai György, karikaturista

L: Hegedűs Tihán

P. Sz. J: HIHI

7

Népszabadság Bp. 1981 szept. 4.

Várnai György, karikaturista

L: Kajón Tibor

P. kürs J.: Erről jobb (nem) benélni 7

Népszabadság Bp. 1981 aug 7.

Váriai György
Grafikus

Illusztráció

Kertész Magda. Mennyek és anyósok.
Nők Lapja, 1971 május – 20 szám

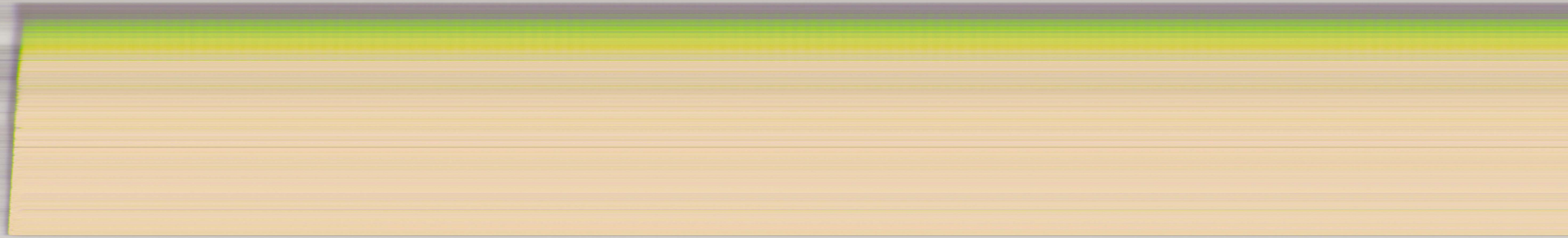

Várnai György karikatúrái

— Te melyik lámpaoszlop tövében töltöd a szilvesztert? (Várnai György rajza)

—: Te melyik

Esti Hír

12.

930

Várnai György karikaturista

— A gyermekkórházból helyezték át ide...

(Várnai György rajza)

12

— : A gyermek

Esti Hírlap, Bp. 19[illegible]

Várnai György

Horgas Béla: "Olvasmány a kicsiknek" cimmel ir a kisgyermekek számára készült történetekről és azok illusztrátorairól. Cikkében a könyvek ismertetése mellett beszámol a meséket kiegészitő, magyarázó rajzokról, képekről, s felsorolja a müvészek nevét: Kass János, Réber László, Heinzelmann Emma, Várnai György, Bokros László.
Az illusztrációkról és a könyvekről szóló részletes kritika Réber László neve mellett található.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. szept. 27.
XIX. évf. 39. sz. 10. lap.

Várnai György karikatúrista

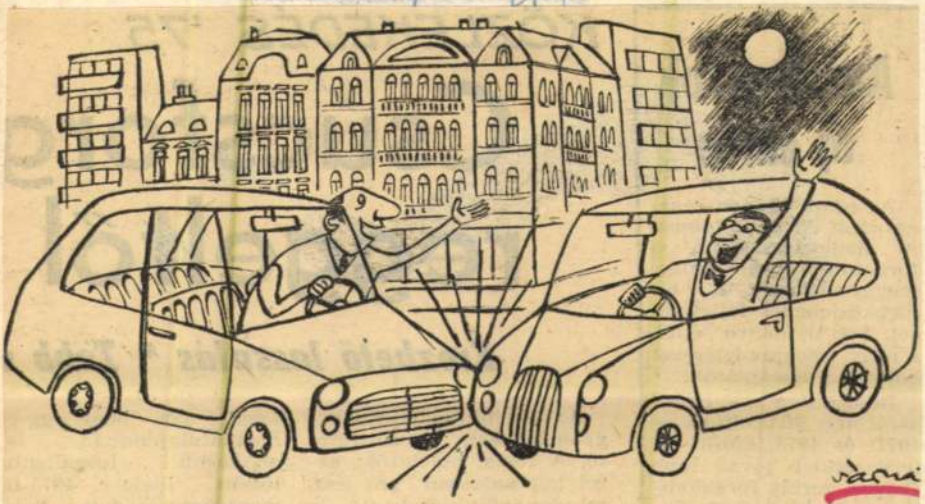

— PROSZIT!

SZIL-VESZ-TER

— Még egy perc és vége a nők évének...

(Várnai György rajza)

...s. De mert az ipar még jobbat akar adni, most *pszichológusok is tanulmányozzák:* milyen legyen a busz nagysága, alakja, színe, megvilágítása, felszerelése?

A tömegközlekedés csak akkor lesz vonzó, csak akkor szoríthatja ki a nagyvárosok szívéből a személyautókat, ha a buszok *gyorsabban járnak, és sok utast* szállíthatnak. Ezért csuklós kocsik váltják fel a kisebbeket. Többen úgy vélik, hogy a nagy járművek nyomasztóak. Most a pszichológusok tanácsára a kocsikon *nö-*

...ő ezredes, a BRFK közlekedésrendészetének vezetője válaszol.

Rendhagyó esztendő

— Olyan véleményt hallani, hogy a főváros közlekedési életében ez az esztendő *rendhagyó év volt.*

— Igen. Mindenekelőtt azért, mert 1975-ben olyan jelenségekkel találkozhattunk, amelyek megváltoztatták a korábbi években létrejött képet. Első he-

Veszélyes péntekek

— Hogyan?

— A forgalom — egy körzetekben — óhatatlan és *érezhetően lelassult.* A 1975-ös év volt az el olyan esztendő, amikor Belvárosban beállt *reggeltől estig tartó, csúc forgalmi időszak,* a kül kerületekben pedig a k rábbinál hosszabb lett. azzal a következmény járt, hogy a forgalom r musát megszakítot megzavarta az esetenké fellépő, rövidebb-hosza ideig tartó *torlódás, duc*

Várnai György karikaturista

— Nem tud várni, amíg a mérkőzés megkezdődik?

(Várnai György rajza)

—: Nem tud

7.

Esti Hírlap, ... .28.

Várnai György, karikaturista.

— Ez semmi, látnád csak azt, akivel összeütköztem...
(Várnai György rajza)

-: Ez sem

4.

Esti Hírlap, Bp. 1971 szept. 30

Várnai György; karikaturista

DELÍRIUM

— Ugye, kispajtás, te nem mondod, hogy alkoholista vagyok...

(Várnai György rajza)

– Deliriu

Esti

8.

it. 23.

Várnai György, karikaturista

— Megint egy névtelen levél...

(Várnai György rajza)

3.

Esti Hírlap

Várnai György, karikaturista

— Hányszor mondjam, hogy elsőben még nincs szexuális felvilágosítás!

(Várnai György rajza)

8.

-: Hányszor mondj

Esti Hirl

Bp. 1977 szept. 14.

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

– Pesti autóstop

Esti Hírl

4.

5.

Várnai György karikaturista

— Ha ezt a főnök megtudja, rögtön megüti a guta. Rohanok és elmondom neki...

(Várnai György rajza)

-: Ha er

Esti

12

. 17.

	Budai 1 szobás, tehér-	leánya, háztartás vezete-	Marshall

Várnai György, karikaturista

Úszótanfolyam
(Várnai György rajza)

-Telefon testnevelési

Esti Hírlap Bp. 1971 szept. 13.

Várnai György, karikaturista

SPORTSZERŰSÉG

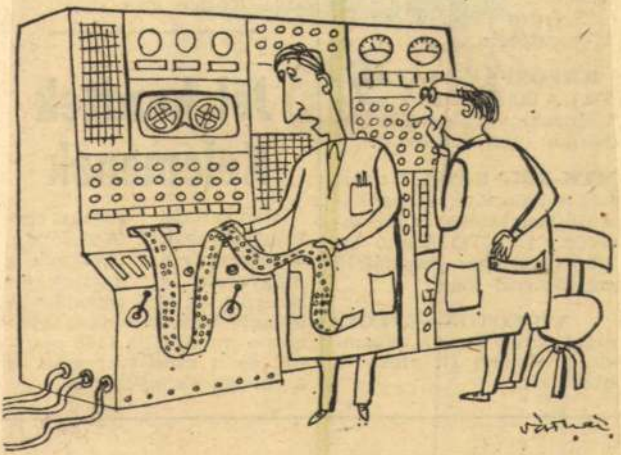

— Azt írja, elvből nem ad lóversenytippeket!

(Várnai György rajza)

=: Azt írja...

Esti Hírlap. Bp. 1977 szept. 4.

Várnai György, karikaturista

– Uram, az a három „vacak", ami zavarja a lábát, az a gáz, a fék és a kuplung!

(Várnai György rajza)

–: Uram, az a három...

Esti Hírlap,

Várnai György, karikaturista

— Rémes, a gyerek lenyelt egy skatulya gyufát!
— Tessék, használd addig az öngyújtómat!

(Várnai György rajza)

— Rémes, a gyerek . . .

Esti Hírlap

Vatnai György, karikaturista

A KGST fennállása 30. évfordulójának tiszteletére az ENSZ szocialista tagországai filmfesztivált rendeztek a világszervezet New York-i székházában. Kedden két, Magyarországról szóló dokumentumfilmet mutattak be, továbbá Várnai György és Macskássy Gyula Párbaj című rajzfilmjét.

-: Hí

8.

Népszabadság, Bp. 1979 jún. 14.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Otthon

ESTI HIRLAP,

Vámai György karikatúrája

— Sárga lap

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 18. 4.

Várnai György karikaturista

– Kép szöveg nél

8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 18.

Várnai György, karikaturista.

INDULÁS A MUNKAHELYRE

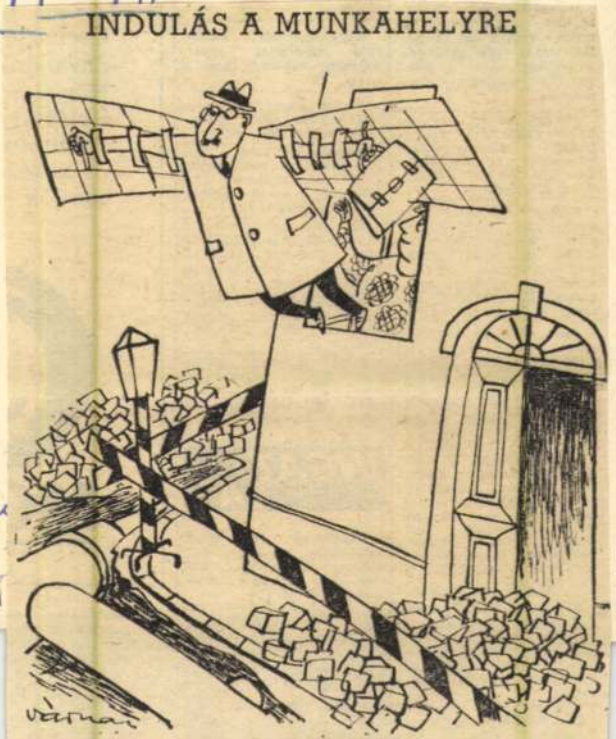

(Várnai György rajza.)

– Indulás a mu
Esti Hirlap

12.

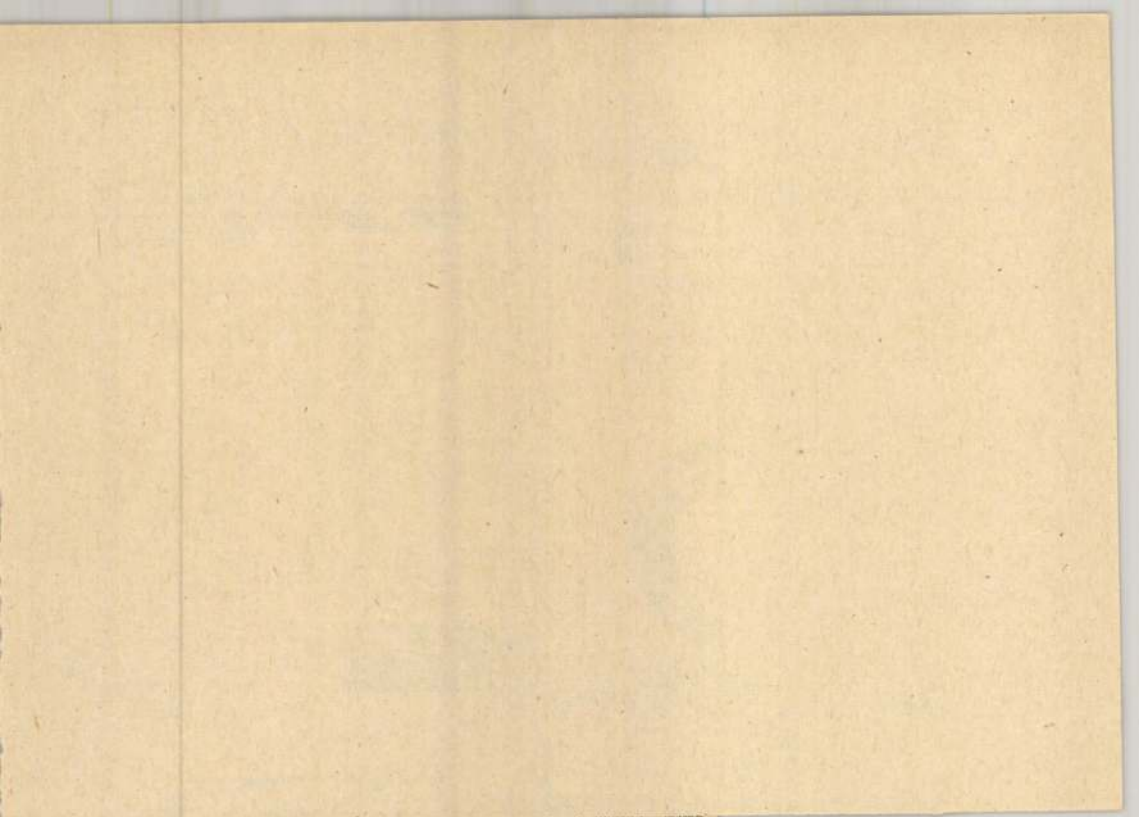

ném 1—2 szobás budapestire. „Komfortos KH 109 707" jeligére a kiadóba.

Eleserélném gellérthegyi 6 lakásos villában levő 2 szoba összkomfortos házfelügyelői lakásom 1 szoba komfortosra, meg-

szögöl telek eladó. Iker családi ház vagy nyaraló építhető. Tel.: reggel, este: 411—594.

Eladó Szolnokon két szoba + étkezős, gázos, összkomfortos öröklakás, garázzsal. Érdeklődni: Szolnok, Kulich Gyula u. 5 sz. Hajdu ...

komfort és egy ... két félszoba összkom... tosra cserélhető. É... lődni lehet: Bp. XV... Szinyei Merse u. 2...

XXII., Budafokon, útvonal közelében c... di vagy ikerház é... sére alkalmas dé...

Vámai György, karikatúrisk

Vám

Esti

Várnai György, karikaturista

VENDÉGLÁTÁS...

Vendégszakács

Eleven reklám

Várnai Gy.: 1

Esti Hi

13.

6.

aturista

7.

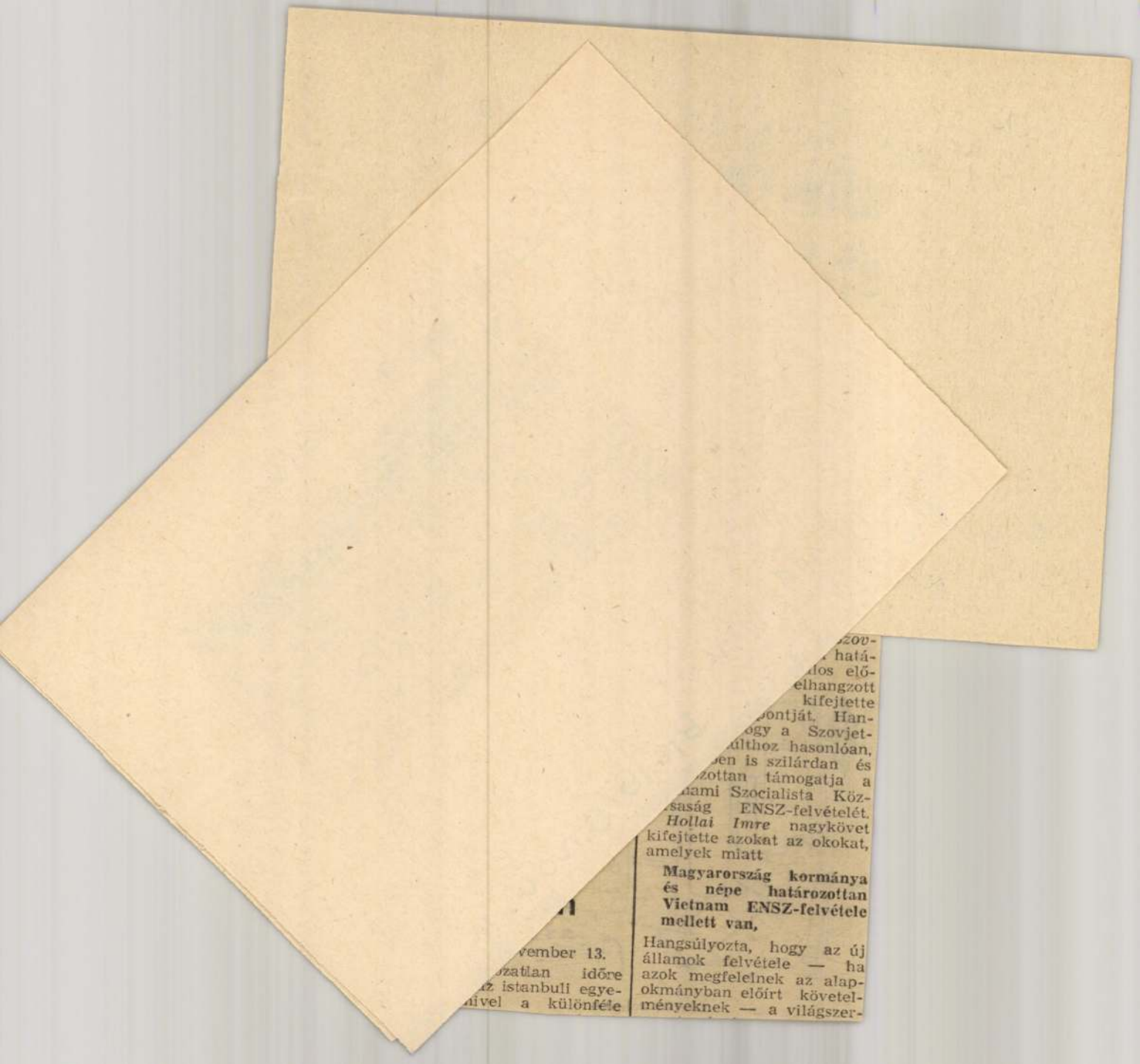

...szov-
... határ-
...dos elő-
...elhangzott
... kifejtette
...pontját. Han-
...ogy a Szovjet-
...últhoz hasonlóan,
...en is szilárdan és
...zottan támogatja a
...nami Szocialista Köz-
...saság ENSZ-felvételét.
Hollai Imre nagykövet kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt

Magyarország kormánya és népe határozottan Vietnam ENSZ-felvétele mellett van,

Hangsúlyozta, hogy az új államok felvétele — ha azok megfelelnek az alapokmányban előírt követelményeknek — a világszer-

...vember 13.
...ozatlan időre
...z istanbuli egye-
...nivel a különféle

Vámai György, grafikus

Vámai Gy: Csod

Esti Hírlap,

8

Vámai György, karikatúrista

Büntető rúgás...

7.

– „Büntető rúgás –"

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 13

Várnai György, karikaturista

SZÖVEG NÉLKÜL

Várnai György rajza

—:

8.

Esti Hírlap, Bp. 1977. jan. 31.

Várnai György, karikaturista

KÍNOS HELYZET

— Ki mondta magának, hogy az adataimat betáplálja!?

(Várnai György rajza)

4.

Est

an. 31.

ban, szeptemberben — va

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Életkép

4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 1.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza.)

— : Névte

4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 3.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza.)

— : Ter

8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 3.

Várnai György, karikaturista

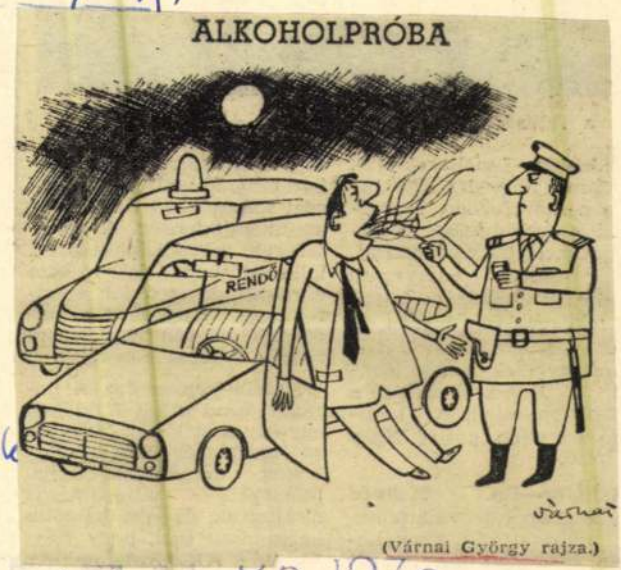

(Várnai György rajza.)

— : Alk 8.

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 4.

Várnai György, karikaturista

— : Ipari tele 4.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 5.

Várnai György, karikaturista

LEÁNYKÉRÉS 1977

(Várnai György rajza)

4.

Esti Hírlap, Bp. 1977. jan. 26.

Várnai György, karikatúrái

KOCOGÁS

(Várnai György rajza)

— Kocog

12

Esti

5.

Várnai György, karikatúrista

(Várnai György rajza)

–: Vál… 8.

Esti… …zept: 8.

Várnay György karikatúrája

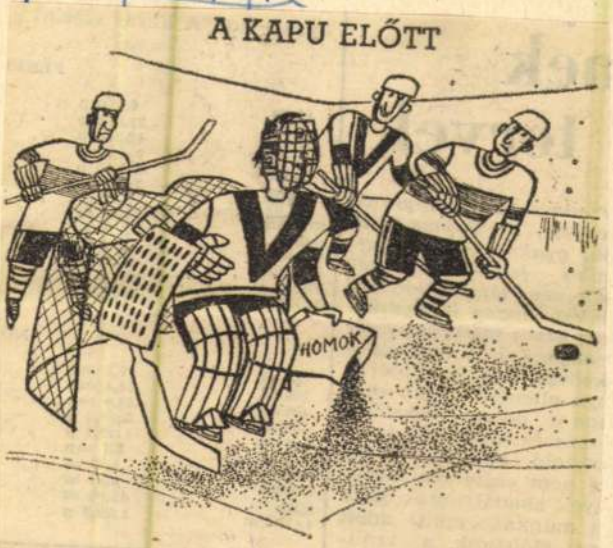

— : 1

8.

Esti Hírlap, Bp. 1977 jan. 15.

Várnai György karikaturista

ABSZOLÚT FELVÁGÁS

(Várnai György rajza)

4.

Electric és a többi hadiipari szállító is hasonló „ajándékhoz" jutott.

A jelenlegi pénzügyi évre a katonai-ipari komplexum nyomása alatt a kongresszus katonai kiadásokra 113 milliárd dollárt szavazott meg, ugyanakkor, a sajtó értesülései szerint, a Ford-kormányzat a kulisszák mögött 1977—78-ra — tovább növelve az igényt — 123 milliárd dolláros kérelmet készít elő.

ság érdekében, az állítólagos „szovjet veszély" elhárítása miatt került sor.

A jól hangzó érvelés azonban a tények fényénél egészen más hangsúlyt kap. A *Brookings Intézet* napokban közzétett tanulmánya meggyőzően bizonyítja, hogy mit jelent valójában a fegyverkezésen alapuló „biztonság" amerikai értelmezése.

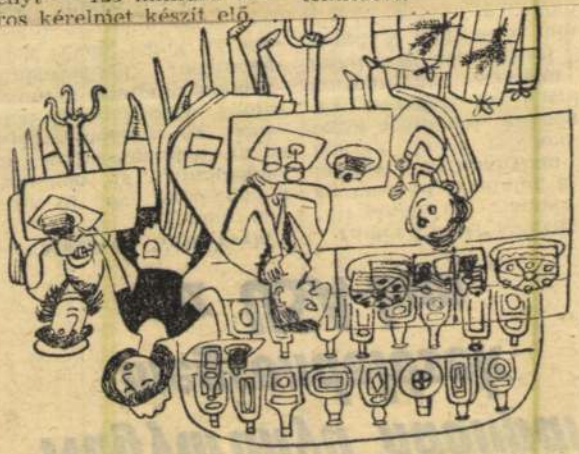

TÉLI TÖRTÉNETEK

dik:

a Gumman Aircraft F—14-es vadászbombázók és katonai felszerelések gyártására 229,5 millió dollárt, a McDonnal—Douglas cég F—15-ös harci gépekre 25,4 millió dollárt kapott. A General Dinamics, a General Electric az Emerson

a washingtoni újságok is Cartert zsaroló kísérletnek minősítik a republikánus párti kormány intézkedését.

A hivatalos indoklás szerint a fegyverkezés ütemét fokozó lépésre az Egyesült Államok bizton-

Várnai György karikatúrista

— Bérlet...

(Várnai György rajza)

— Bérlet.

Esti Hírlap, Budapest, 1971. ápr. 6

8

Várnai György

"Vidám komolyságok" cimmel Vadas József három müvész kiállitásáról számol be, részletesen ismertetve munkásságukat, müveiket. Sajdik Ferenc, Kaján Tibor és Várnai György Siófokon a Dél-balatoni Kulturális Központban rendezett közös kiállitást. Mindhármük müvészi egyéniségének jellemzésére a kritika igy vélekedik: "Sajdik Ferenc mesterségének cimere a szobrászat, Várnai György cimere a festő lehetne Kaján Tibor az épitészetből választott magának példát." Ezek a fejezetcimül szolgáló megállapitások előzik meg müvészetük magyarázatát. Fenti c. Vadas-cikket lásd: Sajdik Ferenc nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. juli. 8. XXII. évf. 27. sz. 12. lap.

Várnai György, karikaturista

KARÁCSONYI VÁSÁR

(Várnai György rajza)

–: Karácson

Esti. 19

8

21.

…y, karikaturista
…meg a „Művészet"
…át Siófokon. –
…grafikáiból, ka-
…meg a kiállítást:
…Ferenc, Várnai

Láttuk, hallottuk.
1977. aug. 4. Kossuth, 17.35 (M.)

Várnai György, karikaturista

Harmadik éve rendezi meg a „Művészet" c. folyóirat éves tárlatát Siófokon. – Három karikaturista grafikáiból, karikatúráiból rendezték meg a kiállítást: Kaján Tibor, Sajdik Ferenc, Várnai György műveiből.

Láttuk, hallottuk.

1978. aug. 4. Kossuth, 17.35 (M.)

Várnai György karikaturista

SZARVASBŐGÉS IDEJÉN

(Várnai György rajza)

– Szarosk

Esti

12.

ept. 26.

Várnai György, karikaturiste

karikatura : repr.

—: Meglepő tábla

Esti Hírlap,

Bp. 1978. aug. 19.

12.

Várnai György, karikaturista

Lidércnyomás disznótoros vacsora után
(Várnai György rajza)

-: Lidércnyo

8.

Vásnai

Esti Hírlap 1958. május 26.

III évf. 77. sz.

Rosszmájú ember a nagy havazás idején

— Hiába, nagy kényelem, ha valakinek kocsija van!

Várnai György karikatúrája.

— Hívjon egy taxit!

(Várnai Gy. rajza)

— : Hívjon egy

Esti Hí

12.

Várnai György karikatúrája

— Igazgatójelöltünk van egy csomó, de honnan vegyünk egy takarítónőt?

(Várnai György rajza)

4.

4.

Várnai György, karikatúrista

— Hadd irigykedjenek a szomszédok, hogy nekünk sikerült telefont kapni. (Várnai György rajza)

-: Hadd

12.

Esti

28

Vatnai György karikatúrája

— A megjelölt helyeken új közlekedési dugókat létesítünk...

(Várnai György rajza)

-: A megjelö

8.

Esti

Várnai György, karikatúrista

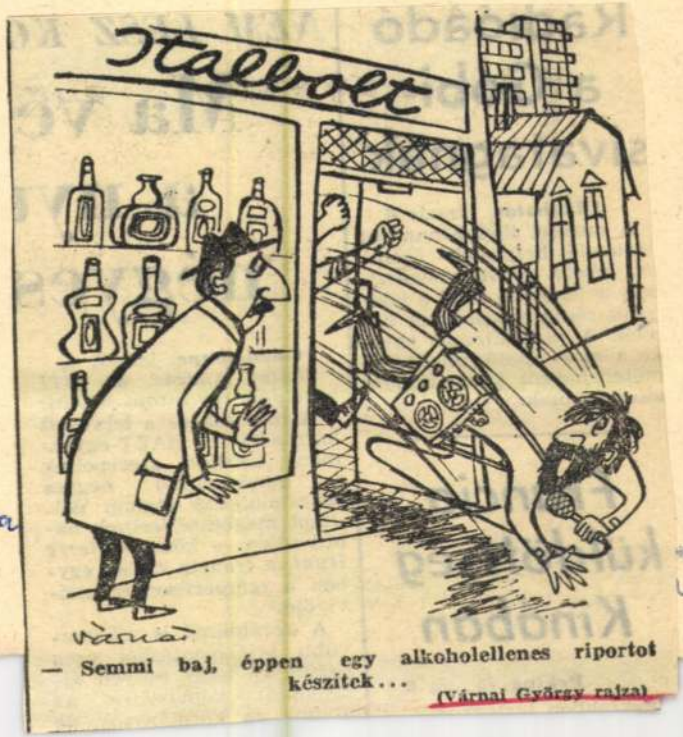

— Semmi baj, éppen egy alkoholellenes riportot készítek...

(Várnai György rajza)

6.

—: Semmi ba

Esti

v. 6.

Peking, január 6.

Pekingben tartózkodik a

derült ki, hogy milyen álláspontot képviseltek az

állam- és kormányfők, de

Vatnai György, karikatúrista

PEDAGÓGIA

(Várnai György rajza)

-: Pedagó 8.

Esti ... lez. 16.

március elsején játszanak,
ekkor a BSE utazik a GEAS

Javában zajlik a nyugatn

Vatnai György, karikaturista

– Halló, Telefondoktor? Nagyon fáj a fejem, mit tud ajánlani?

(Várnai György rajza)

– : Halló, Telef

Esti Hír

8.

8.

Várnai György karikatúrista

— Beteg ez a gyerek, még minden karácsonyi ajándéka egy darabban van.
(Várnai György rajza)

-: Beteg ez

4.

Esti Hírlap, Bp. 1979. jan. 29.

Vatnai György karikatúrái

Ha nem tudnád, az energiatakarékosság nem a házaséletre vonatkozik...

Várkonyi György" Üttörő- és

Várnai György karikatúrája

— Ha fizet külön a fűtésért egy százast, nyitva tarthatja az ajtót...

(Várnai György rajza)

—: Ha fizet

12.

Esti Hírlap

27.

Várnai György karikatúrája

— Én semmi selejtet nem látok.

(Várnai György rajza)

– Én semmi

8.

Esti Hírlap, Bp. 1979. jan. 17.

Várnai György karikatúrája

SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

–: Szöveg

Esti

8.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

- Jubileum
Esti Hí

8.

között Szalontai Zoltán | ezren látogattak ki az uszo-

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

– : Utolsó
Esti

8.

31.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

–: Naturalizm

8.

Esti Hír

VB szervező bizottsága

Várnai György, karikaturista

ÚJSZERŰ DARAB

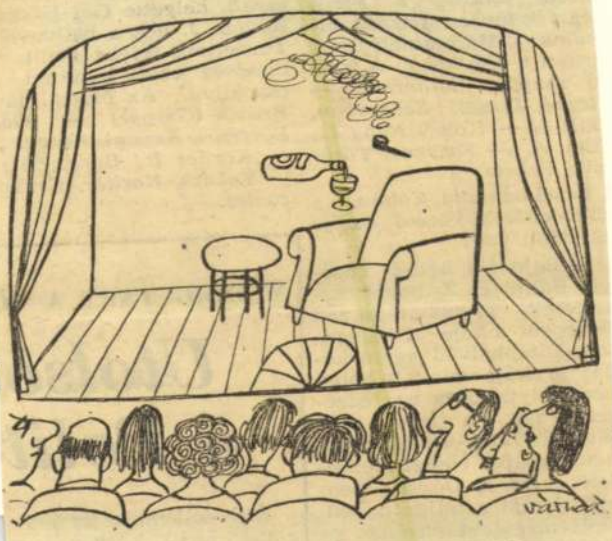

Monodráma a „Láthatatlan ember"-ből
(Várnai György rajza)

amit megszoktunk tőle, ez
a sérülés mégis nekik ked-
vez. Jó lenne legalább dön-
tetlent elérni. A pályára

Érthetetlennek tartják
román lapok, hogy a temes
vári *Politechnika* labdarú
gócsapata milyen lélek né
küli játékot mutat a bajn

Várnai György, karikaturista

PÁLYAVÁLASZTÁS

(Várnai György rajza)

-: Pályav

Esti

12

. 27.

Várnai György karikaturista

-: Fogász

8.

Esti Hírlap, 1 [illegible] 1.

Várnai György karikaturista

SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

8.

Esti

Várnai György, karikaturista

— Ne komplikáljuk a dolgot, adjon húsz deka mócsingot és harmine deka szalámivéget . . . !

(Várnai György rajza)

-: Ne kom

Esti

8

. . . 13.

Várnai György karikaturista

— Maga azt mondta rólam, hogy korrupt vagyok. Kitől tudta meg?
(Várnai György rajza)

— Maga azt

Esti

8.

17.

Várnai György, karikaturista

— Látszik, hogy divatlapból öltözködnek ...
(Várnai György rajza)

– látszi

Esti

8

20.

Várnai György karikatúrája

Várnai György rajza

— Túl k

Esti [illegible] Bp. 1977. márc. 26.

4

Várnai György, karikatúrista

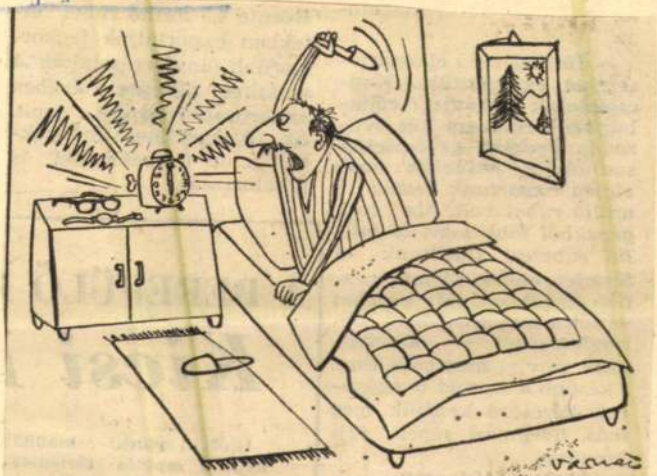

— Kuss! Tegnap óta nyugdíjban vagyok . . .

Várnai György rajza

— : Kuss!

ESTI HIRLAP

4.

Várnai György, karikaturista

– Téli vás

8.

Esti Hírlap, Bp. 1977 febr. 10

Várnai György, karikaturista

—: Szöveg nélkül. Esti Hírlap, Bp. 1977. március 18.

8

Várnai György, karikaturista

– Új Kocsi

Esti Hirlap

4.

Várnai György karikatúrái

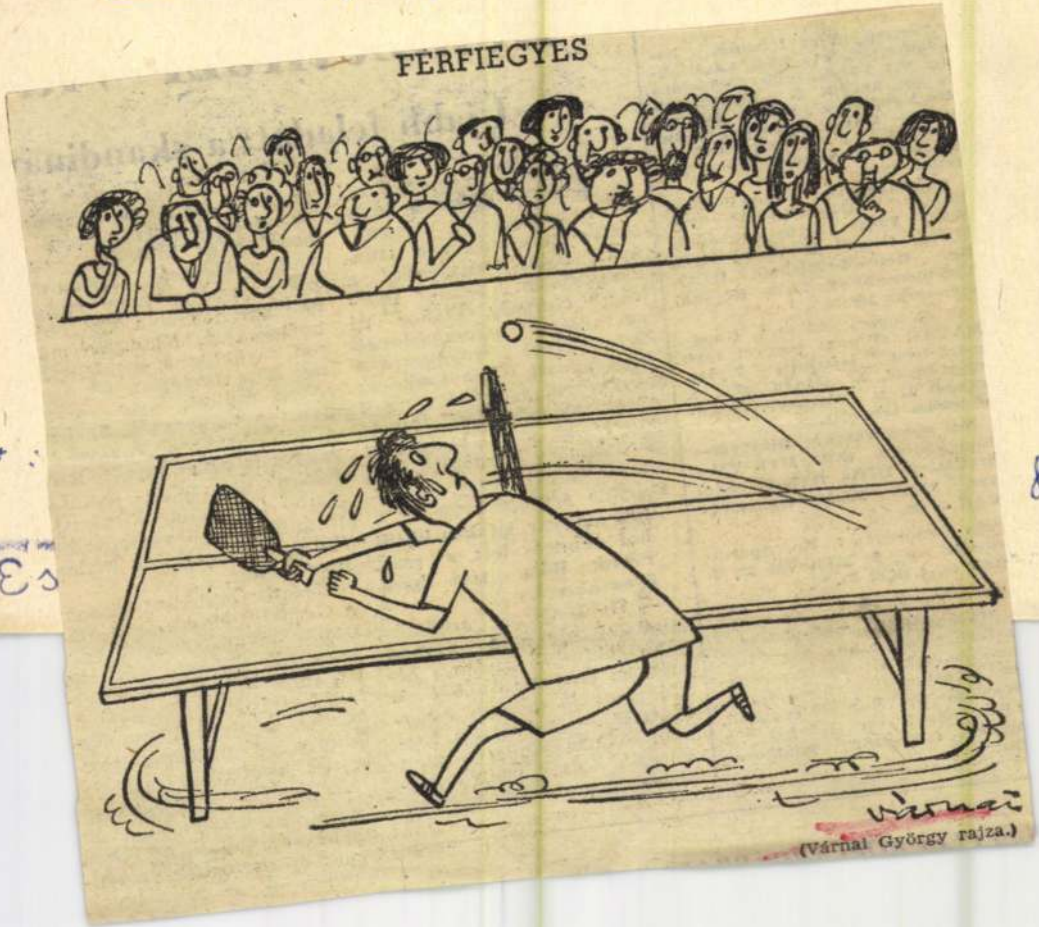

(Várnai György rajza.)

...ra teljes forduló lesz a férfi kosárlabda NB I-ben. Kiemelkedik a Sportcsarnokban 18.00-kor kezdődő Ganz-MÁVAG—Bp. Honvéd rangadó. Előtte kerül sor 16.30-kor a Vasas Izzó—BSE találkozóra.

...nyeknek, de nem szabad túlértékelnünk ezeket, hiszen az erős mezőnyből is hiányzott jó néhány világklasszis — mondta a tegnapi hazaérkezés után Berczik Zoltán vezető edző. — Mégis rendkívülinek

...gos, Szabó ... és a Ma... amelytől többet várt, de ugyanígy Gergely érthetetlenül „feladta" egyéni mérkőzését a kínai Liang Kotiang ellen, nem tudott vele mit kezdeni.

— Mielőtt elutaztunk, úgy nyilatkoztam, hogy az erőnk felmérését tekintem egyik legfontosabb feladatunknak — mondta befe-

CSEPELI RÖPLABDÁSOK

Várnai György, karikaturista

– Katasztrófa

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 16.

12

Várnai György, karikatúrista

4

4

4/a.

— Túlterhelt szervezet és teljes idegkimerültség . . .

— Ez a bor csak azért zavaros, mert itt a környéken nagy a vízszennyeződés!

4.

zül a legtöbb új lakás. anuári munkánknak is neghatározója a nagy épít- ezések támogatása. *Az el-*

az erő.

Indulásra vár a P—1-es, a 184 145-ös számú vonat.

Zöldre vált a lámpa —

Egymás után maradnak el a vonat mögött az állomások. *A Deák tér csupa*

Várnai György, Karikaturista 3

3

— Ha nem tetszik, fogjanak maguknak nyulat az erdőben . . .

Várnai Gy.

4.

Esti Hirlap, Bp. 1976. déc. 31.

Vámai György karikaturista

2

2/a

— A mester május előtt senkit sem tud fogadni...

— A veszélyes részt feldúcoltuk, tavasszal majd rendbehozzuk az egész házat.

4.

VÁLLALAT:

Tamáskovics György csoportvezető:

Kinyílt

ri irányítóközpont vezetőjé-
nek hangja:

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

— Ritka

8.

Esti Hírlap, [illegible]

Vámai György, karikaturista

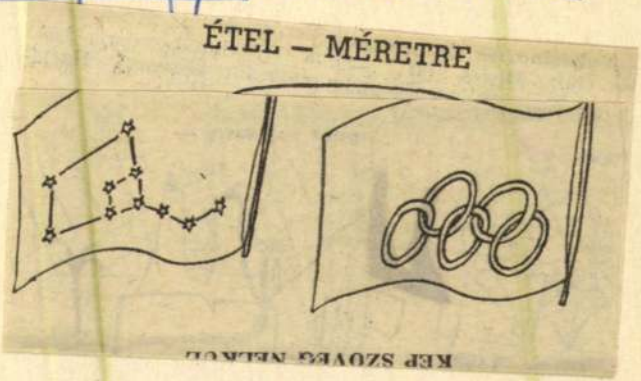

— : Étel — méretre

8.

Esti Hírlap, Bp. 1970. dec. 8.

Várnai György karikaturista

— : Több jégpályát létesítenek

12.

Esti Hírlap, Bp. 1976. dec. 7.

Várnai György karikaturista

4.

Esti Hirlap, Bp. 1970. dec. 14.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Karácsony 4.

Esti Hirlap, Bp. 1976. dec. 15.

Várnai György, karikaturista

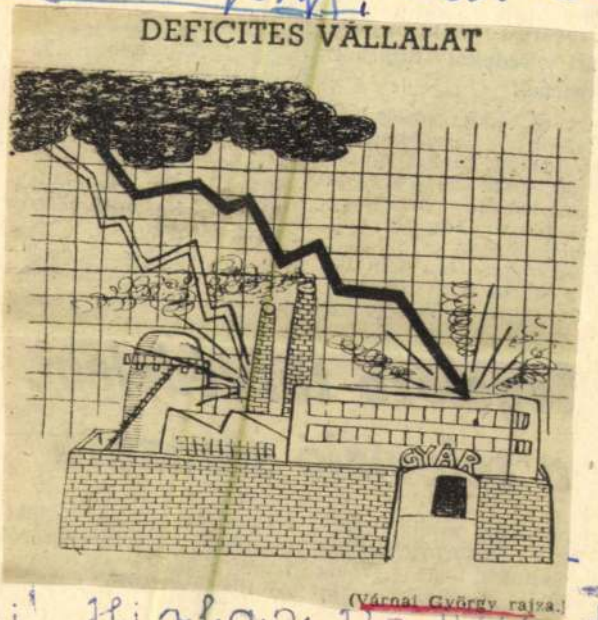

12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. dec. 18.

Vámai György, karikaturista

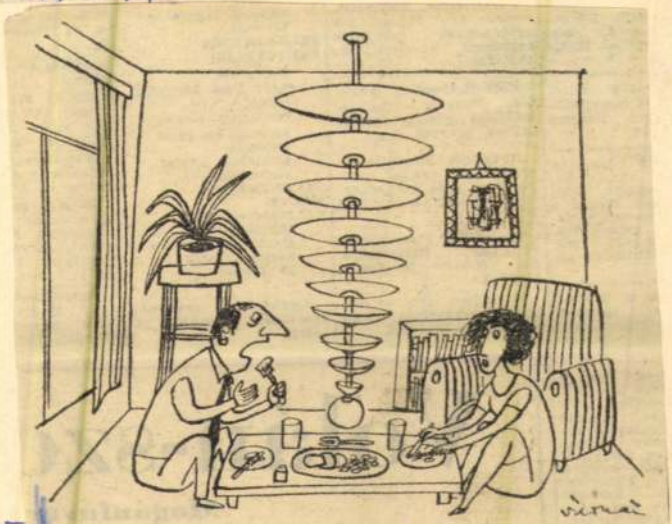

— Kár volt ilyen óriás csillárt venni, csak, hogy a szomszédok pukkadjanak

—: -Kár volt

Esti

12.

24

Várnai György, karikaturista

— Amióta tv-kritikus lett, legalább engem nem piszkál állandóan itthon...
(Várnai György rajza)

—:-Amióta tv

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 14. 12.

Várnai György karikatúrája

-: Ebédszünet. 4

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 13.

Várnai György, karikaturista

— Ne haragudj, párosban még egy kicsit gyakorlatlan vagyok...

(Várnai György rajzai)

— Ne hara

12.

Esti Hírlap, Bp. 1977 máj. 17.

Várnai György karikaturista

ITT A NYÁR

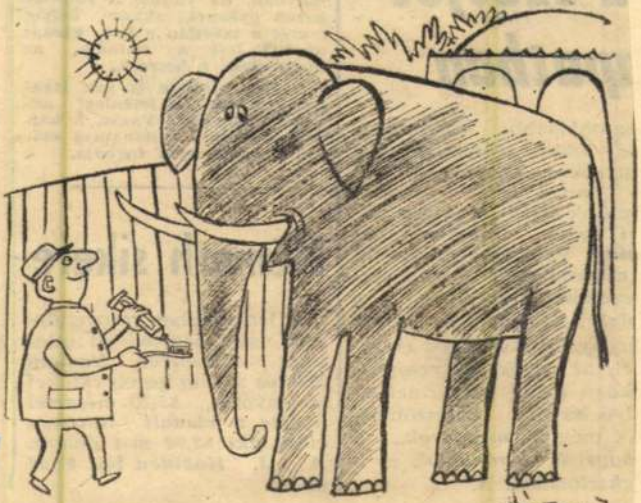

Készülődés az idegenforgalmi szezonra.
(Várnai György rajza)

– Készülődés

8.

Esti Hírlap, Bp. 19[illegible]

Várnai György, karikaturista

EMLÉKEZTETŐ

(Várnai György rajza)

— Emlé

8

j. 23

Esti Hírlap,

Várnai György, karikaturista

— Fogalmam sincs róla, mi ez, de a legkorszerűbb a világon!

(Várnai György rajza)

— : Fogalm

8.

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 25.

Várnai György, karikaturista

— Azt hiszem, most az ünnepi könyvhét alkalmából illenék venni egy másik könyvet is!

(Várnai György rajza)

— A

Est[illegible] máj. 27.

8

Várnai György, karikaturista.

—: Mondd,

Esti Hi

8.

Vámai György, karikaturista

— Csak annyi

12

Esti Hírlap, 1971. máj. 31.

Vámai György karikaturista

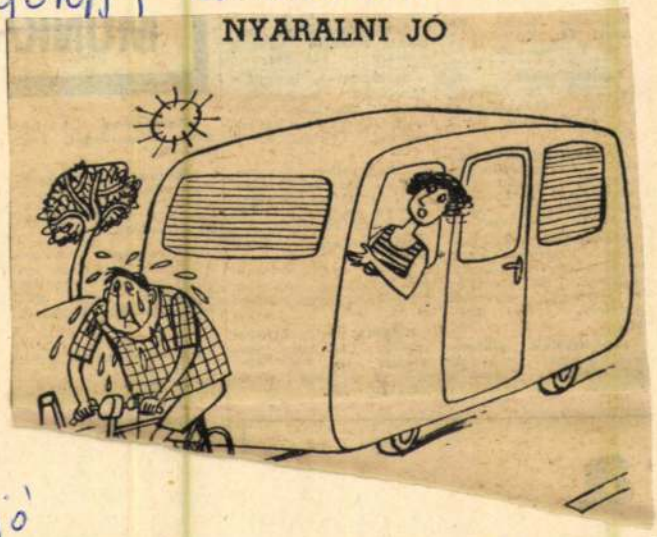

–: Nyaralni jó

12.

Esti Hírlap, Bp. 1977. júl. 12.

géppel

Vámai György, karikaturista

— Rögtön jövök, csak felugrom a mamához egy kis pénzért. Ma kapta a nyugdíját.

—: Rögtön jövök Vámai

Esti Hi

8.

Várnai György, karikaturista

— Szeretek elbeszélgetni a beosztottaimmal. Helyezze magát kényelembe.

(Várnai György rajza)

—: – Szeretek el

Esti Hír

8.

Várnai György, karikaturista

— Köszönöm, hogy kimentett, de már nyugodtan letehet!

(Várnai György rajza)

-:- köszönöm

Esti Hírl

4.

Várnai György, karikaturista

— Egy huszasért kilövöm a lámpát!
(Várnai György rajza)

– : Egy huszasért

Esti Hír

8

Várnai György, karikaturista

— Főleg annak örülök, hogy Pistike nem dohányzik, mint a többi osztálytársa.

(Várnai György rajza)

— Főleg

Esti

28.

8.

Várnai György, karikaturista

— Tudod, negyven évig voltam majomápoló az Állatkertben.

(Várnai György rajza)

—: Tudo

12.

Esti

23

Várnai György, karikaturista

— Azt hiszem, hogy a kertész, akinek tavaly az előleget adtad, már nem fog eljönni...

(Várnai György rajza)

—: Azt h

8.

Esti ... g. 25.

Várnai György, karikaturista

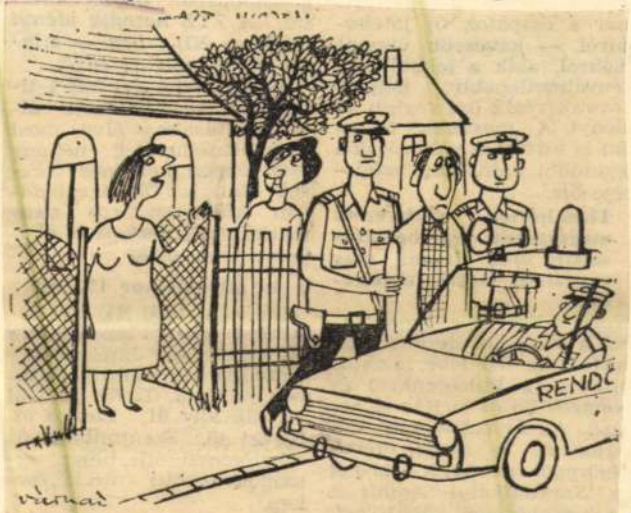

— Mit szól, már hivatalos kocsi is jár a férjemnek!

(Várnai György rajza)

—: Mit szól,

Esti Hi

8-

29.

Várnai György, karikaturista

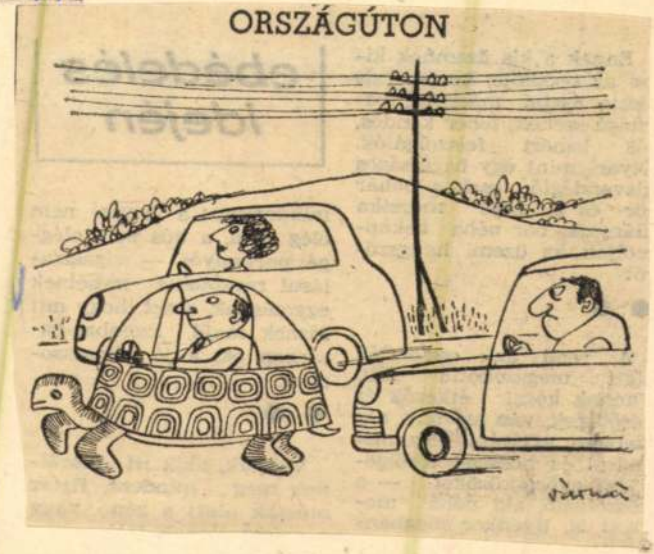

– : Országúton

4.

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 6

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

— : Szöveg nélkül 8.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1975. nov. 21.

Várnai György, karikaturista

PECH

(Várnai György rajza)

4.

1975 nov. 26.

Várnai György, karikaturista

MÁSODÁLLÁS

— Csak úgy vállalta a takarítást, ha tervezhet is!

(Várnai György rajza)

4.

29.

azon, a méret és más szempontok szerint meghatározott helyükre. A raktárat úgy tervezték, hogy onnan az öltönyök könnyűzerrel konténerbe, vagyis szállítótartályba kerülhessenek.

Várnai György, karikaturista

HÁZMESTERISKOLA

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

ESTI

ZÖLDÖVEZET

(Várnai György rajza

a Körcsarnokban
már sor kerül az első versenyre is, amelyet kötöttfo-

Várnai György karikaturista

— : Közlekedés

ESTI HIRLAP

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP, Br. 1970. jan. 12.

Várnai György, karikaturista

GENERÁCIÓS ÖSSZEÜTKÖZÉS

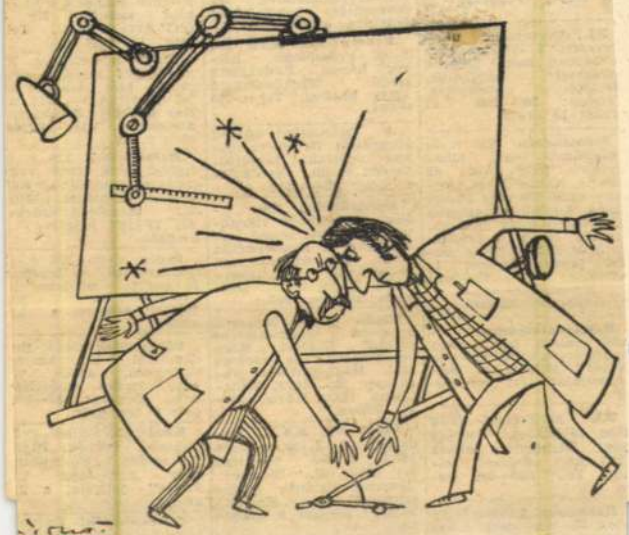

(Várnai György rajza)

Hétfő 12.

1976. jan. 13.

Rákoskert, Pásztorfalva
tca 52. sz. alatt 442
égyszögöl, építési telek,
ven termő szőlővel,
yümölcsfákkal eladó.
örbekerített, közműves.

76 907" jeligére a kiadóba.

II. ker. Nagybányai u. 74/a. alatt építendő társasházban, másfél, kettő és háromszobás lakások

Összeköltözők! Három szobás modern távfűté
ses óbudai szövetkeze
lakásért kérünk e
kétszobás szövetkezet
Óbudán és egy garzon

Várnai György karikatúrája

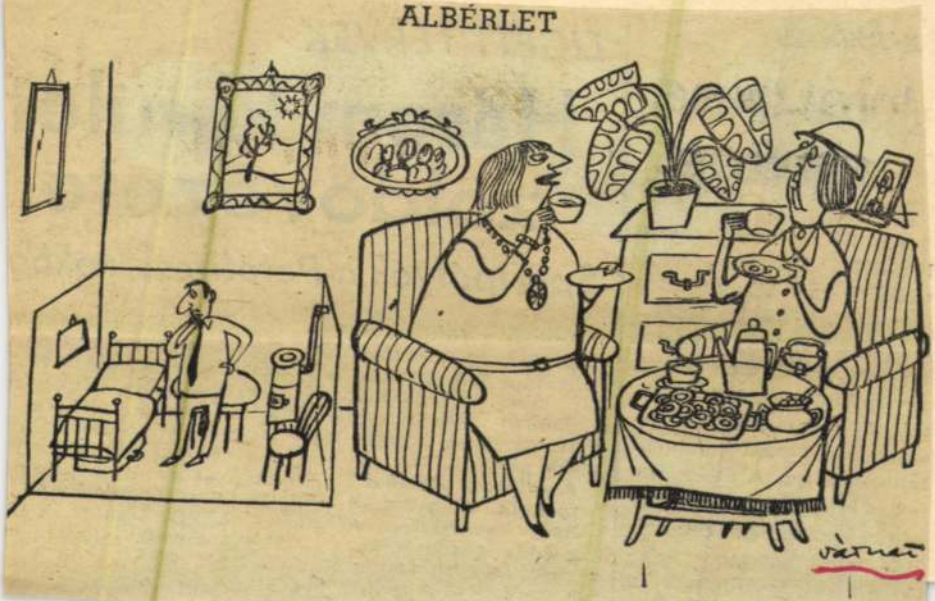

(Várnai György rajza)

4.

14.

tó gépsort szállítanak a magyar fagazdasági üzem-

árán *minél több ember* találjon lehetőséget itt spor-

A volt Petőfi-csarnok

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Dekorác

STI HIRLAP,

Várnai György karikaturista

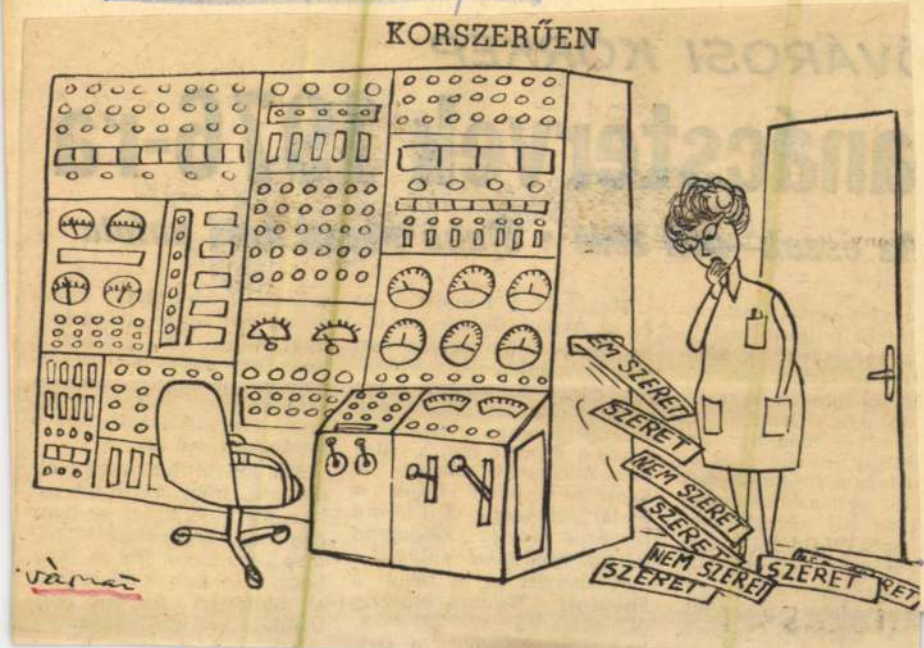

(Várnai György rajza

4.

17.

elhatározott, az eddi- is nagyobb fejlesz- ötéves terve szerint *1978-ban megkezdődik a Dél-* teonhoz hasonlíthatják.

Várnai György, Karikaturista

— : Elidegen

ESTI HIRLAP, [illegible]

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Szorgalom

ESTI HIRLAP,

Várnai György karikaturista

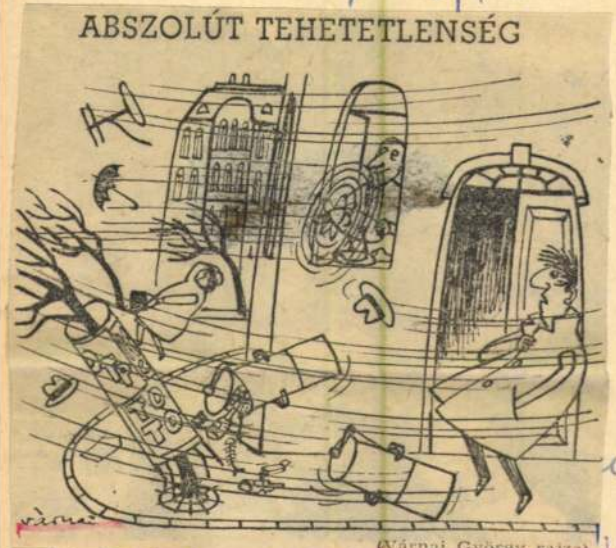

(Várnai György rajza)

8.

1976. jan. 21.

Várnai György karikaturista

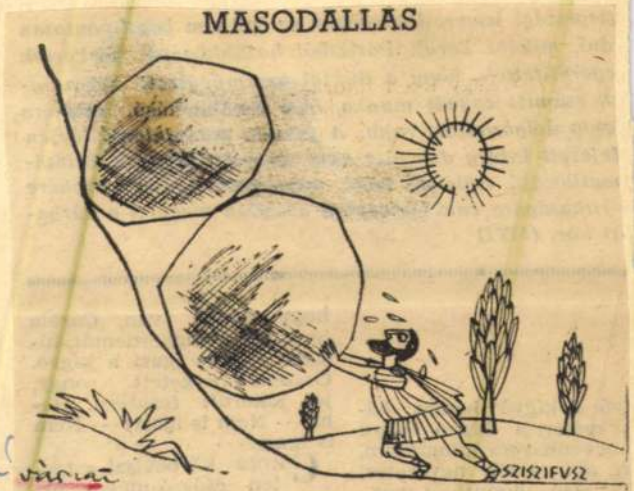

(Várnai György rajza)

— : Másodállás

ESTI HIRLAP,

Várnai György karikaturista

VASTAPS

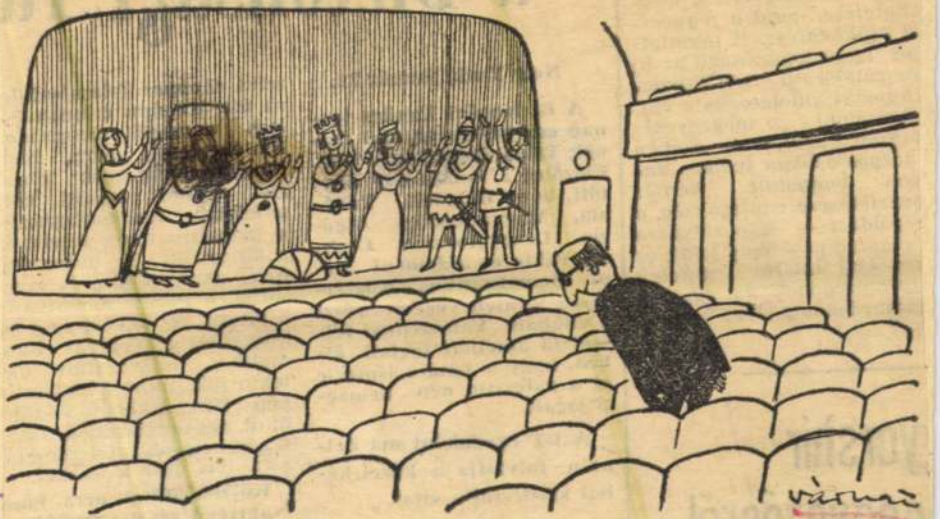

(Várnai György rajza)

Várnai György, grafikus

ÚTBAIGAZÍTÁS

(Várnai György rajza)

8.

3.

segert! — drakor

Várnai György karikatúrája

Várnai György rajza

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 31.

Várnai György karikaturista

FÉLAUTOMATA BERENDEZÉS

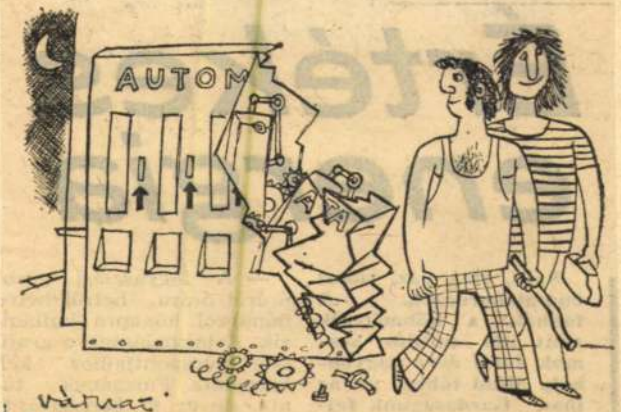

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. júl. 1.

Várnai György karikatúrája

Strand után — mezítláb

— Azt akarja nekem bemesélni, hogy maga cipőben jött ide?!

(Várnai György rajza)

HIRLAP, Bp. 1976. júl. 2.

Várnai György karikaturista

ÚSZÁSOKTATÁS A TV-BEN

(Várnai György rajza)

— : K/12. 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 7.

Várnai György karikaturista

GERONTOLÓGIA

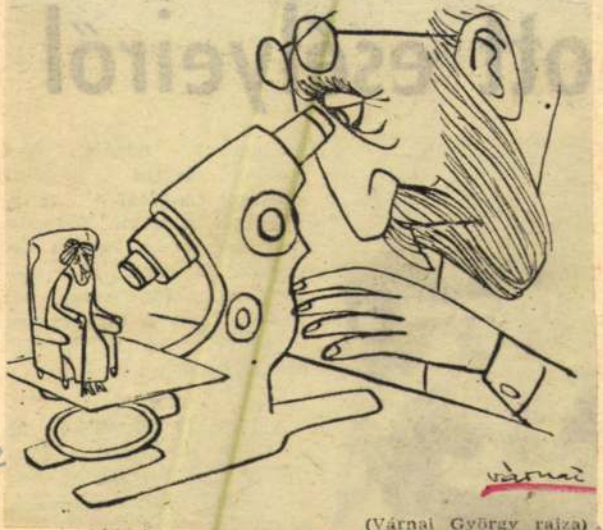

(Várnai György rajza)

—: Ke

8.

ESTI TIRLAP, Bp. 1976. júl. 12.

Várnai György karikatúrája

— Nem volna jobb mégis, ha leválasztatná a társbérleti lakrészét!? (Várnai György rajza)

—: Nem vol

8

Esti Hírlap, Bp. 1977 nov. 8.

Várnai György karikatúrája

Csak annyit mondjon a lányának, hogy a „haláli krapek" várja!

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

— Ne izguljon az erdőért, mi kultúrparkot létesítünk belőle!

(Várnai György rajza)

—: Ne izguljo

Esti Hi

Esti Hir

8-

Várnai György, karikaturista

— Látom, paradicsomos káposztájuk is van. Kérek egy adagot!

(Várnai György rajza)

—: Látom. —

Esti Hír

Esti Hír

8.

dában pedig 386 csapat lya, az ifjúsági korú *Halász*

Várnai György, karikaturista

— Most nem tudom: magunkkal hoztuk a gyereket, amikor vásárolni jöttünk, vagy nem ...?

(Várnai György rajza)

— Most nem

Esti H

8.

14.

Várnai György, karikaturista

— Aki felsorolja a kerület terelőútjait, az ötöst kap környezetismeretből!

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

— Nem értem, miért kell ennyire elkényeztetni ezt a gyereket...!?

(Várnai György rajza)

—: Nem ért

Esti

8

3.

Várnai György karikatúrája

_: Ezt a TV-torn 12.

Esti Hírlap

JELENTKEZÉS

Várnai György : karikatúrista

JELMEZBÁL UTÁN

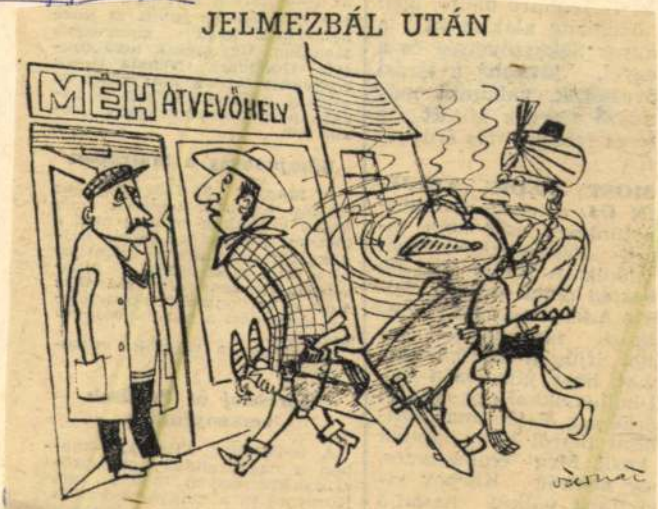

(Várnai György rajza)

—: Jelmezbál

8.

Esti Hírlap, Bp. 1978. jan. 21.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajzai)

– Hó –

8.

Esti [illegible], Bh. 1970 jan. 18.

Várnai György karikaturista

—: Hó - egy, 8

Esti Hírlap, Bp. 1978 jan. 18

Várnai György, karikaturista

A GAVALLÉR

ESPRESSO

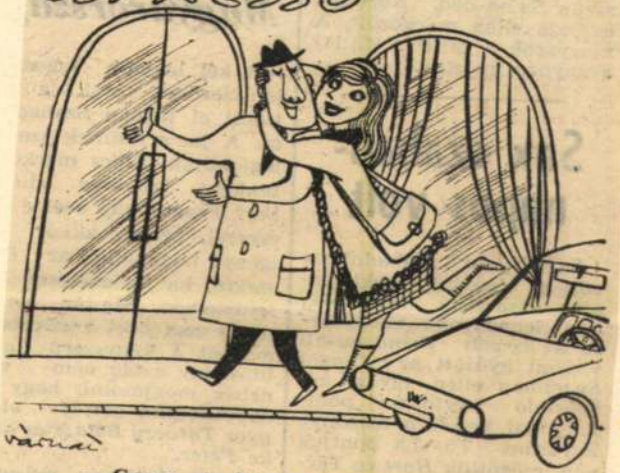

— Gyere, meghívlak egy szimplára . . . !

(Várnai György rajza)

8.

— Gyere . . . .

Esti Hírlap, [illegible]

Várnai György karikaturista

– Amíg a feleségem gyesen van, én fogom helyettesíteni
(Várnai György rajza)

–: Amíg a feles

8.

Esti Hirla

[illegible]oglalkoztatja az argentí-

Várnai György, karikaturista

— Vizük most már van, a csapot majd újév után megjavítom.

(Várnai György rajza)

— : Vizük

4.

Esti Hirlap, Bp. 1977. dec. 31

Várnai György, karikatúrista

Fanatikus szurkoló...
(Várnai György rajza)

7.

Esti Hírlap, Bp. 1971. dec. 6.

Várnai György karikatúrája

-. Bő választ

4

Bp. 1971. febr. 15.

Esti Hírlap,

Varnai György

Illusztráció

Moldova György: A beszélő disznó
Tükör, 1947. jan. 2 - 29 oldal

Várnai György, karikaturista 1

Várnai György:

FOLYT. KÖV.?

1

— Nincs semmi baj. Három napon belül itt lesznek a gyorsjavító szolgálattól!

4.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : 1

4.

Esti . 18.

Varriai György

A Szabadfoglalkozású képző és Iparmüvészek párt alapszervezete a XIV. kerületi Pártházban kiállitást rendezett, amin a müvész részt vett.

B.i.: Egyedi tárgyak.
Nők Lapja, 1977. dec. 17–8 lap.

Várnai György karikatúrája

—: Tatarozó

Esti Hi

8.

Vatnai György, karikatúrák.

– Ünnep

12

Esti

3

Várnai György, karikaturista.

Ma nyílt meg a Bartók Béla út 32. sz. galériában az a kiállítás, amely megmutatja min nevettünk 35 évvel ezelőtt és ma mi kacagtat meg bennünket. — Ki miről álmodozik manapság? Várnai György hármas rajzának címe: „Szöveg nélkül"! (említve).

TV-Híradó 2.

1980. márc. 21. Televízió 2. 20.50 (V Gué).

Várnai György

VARNAI GYÖRGY: Szörny

Világ Ifjúsága, 1977. 5.

Természetesen ezek az árvamentők évekkel ezelőtt hangot sem halla
ság dél-vietnami tömeggyilkosságai ellen, azok áldozataiért vagy
játékuknak megfeleltek ezek a siró csöppségek, csak éppen nem vá
tikai számitásokat. Vietnam nem kér az amerikai "humanitásból",
sát követeli vietnami földről.

IFJÚSÁG '75

cimmel a KISZ KB Kulturális Osztálya és szerkesztőségünk címlap FOTÓ-PÁLYÁZATOT hirdet. A pályázaton bárki részt vehet akár hazai, akár külföldön készített fehér-fekete felvételeivel. A képek tükrözzék ifjúságunk sokrétű életét, igazodjanak a VILÁG IFJÚSÁGA profiljához, a lap tartalmához.

A beküldendő képek mérete 24x36 cm (de legalább 18x24 cm-es) legyen, úgy, hogy alkotója lehetőség
formátumát, es
képek hátoldal
nek nevét, fogl
vagy „szereplői

Dijak:

Két I
Két I

Beküldési határ

Cimünk: VILÁ
1975 Budapest,

Várnai György
kézirat

1021

1979. III. 9. Kossuth 18,25 Áné

Mai könyvajánlatunk

- Bálint Ágnes: Frakk és a foci

Frakk, a macskák réme mindannyiunk jó ismerőse. Legutóbbi találkozásunk óta Károly bácsi beiratta őt a kutyaiskolába. És nagy könyörgésére Irma nénitől kapott egy labdát. Szerénkével és Lukréciával azonban nem lehet focizni. A macskák ahhoz túlságosan lusták. Frakk uj játszótársa Lajcsika a szomszéd kisfiu, akivel kettesben számtalan galibát okoznak.
A mulatságos történetet Várnai György rajzai illusztrálják. A kötet a Móra Kiadó ujdonsága.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Népszabadság

1975 MÁJ 17

Várnai György
1021

NÉPSZABADSÁG

1975. május 17., szombat

JUBILEUMI KARIKATÚRA-KIÁLLÍTÁS NYÍLIK

(Várnai György, Szűr-Szabó József, Kaján Tibor, Sajdik Ferenc, Kassovitz Félix, Tót Gyula, Dallos Jenő, Vasvári Anna, Balázs-Piri Balázs és Mészáros András rajza.)

AZ ÁTLAGOSNÁL JOBB

Szabó János kiállítása a Stúdió Galériában

Ha azzal kezdem, hogy jó képeket láttam *Szabó János* kiállításán a *Stúdió Galériában*, akkor mindjárt meg kell mondanom azt is, hogy mihez hasonlítva tartom jónak őket. A bemutatott táblák és tervek ugyanis egyértelműen abba a stílusirányzatba tartoznak, melyben a jelentést hordozó és az esztétikai összetevők aránya egészen addig a határig tolódik el, ahol a kép *még értelmezhető ugyan*, de ez csupán *ürügy* a tisztán festői értékek közvetítésére. Szigorúan ebben a felfogásban dolgozik a stúdiós fiatalok derékhada, és éppen az ő átlagszínvonalukhoz képest vélem jónak Szabó képeit.

Ez a módszer ugyanis főként a színek összeszerkesztésén és ütköztetésén alapul, és a formák rendszerint csak kompozíciós segédeszközként szerepelnek benne az alkotó egyéniség számára nélkülözhetetlen érési folyamatnak adjon olyan szervezett keretet, amelyben a fiatalok egymásra is, kifelé is figyelve, küzdhetik ki — ha tudják — értékes különbözőségüket. Az ilyen első tárlaton többnyire egyenlőtlen a bemutatott művek színvonala, mert nemigen lehet még miből válogatni.

Így van ez Szabó János kiállításán is, pedig nála az anyag nagyobbik része jobb az átlagnál. E nagyobbik részhez tartozik például a *Nóra* című kép. A szűkszavúan fogalmazott kompozíció jóformán csak a világossárgák finom árnyalataiból építkezik, és a felületet csak imitt-amott szakítja meg néhány formát értelmező sötétebb folt. Olyan erős hangulati töltet keletkezik így, hogy a banálissá koptatott gyerek-virág motívum újra

Petőfi be

TURÓC

Az 1962-ben elhunyt Turóczi Trostler József mintegy élet műve betetőzéseként készült an nak a nagy monográfiának meg írására, amely sokoldalúan ele mezte volna Petőfi és a világir dalom kapcsolatát. A kiváló tud egy életen át tanulmányozta Pe tőfi korát, új és új összefüggése felfedezésével gyarapítva ismere teinket. Ennek a tudósi figyelem nek az európai szakirodalomba előkelő helyen számon tartott do kumentuma *Lenauról* írott mo nográfiája, amely mindmáig legkorszerűbb könyv a magyaro szági születésű nagy német költő ről.

Turóczi-Trostler József a Goe the-kortól „jutott el" a Petőfi-ko rig, Goethétől Petőfihez. Jól is

HARSÁNYI LÁSZLÓ:

22.

EGY TIZEDES VISSZAEMLÉKEZÉSEI

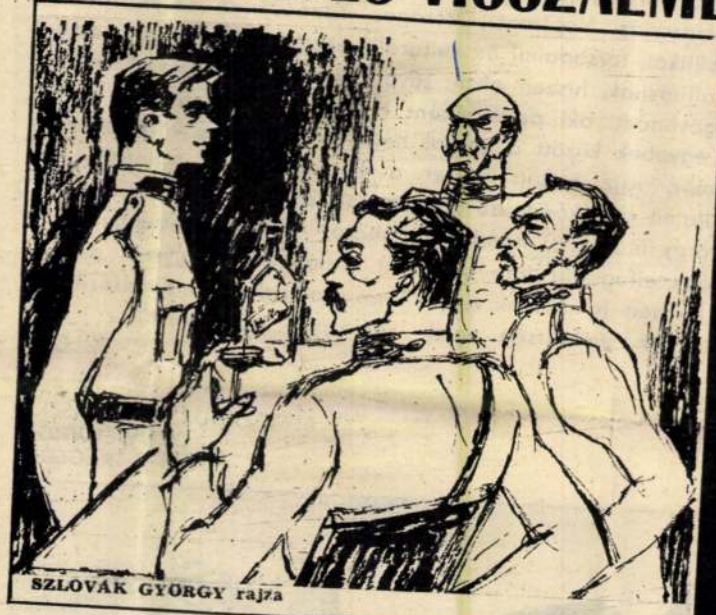

SZLOVÁK GYÖRGY rajza

Milyen nehéz erőfeszítésekre kényszerült a hajlékony értelem a betokosodott, elembertelenedett zupáséssel szembeni önvédelmi harcában? Milyenek voltak Horthy zupásai? Milyen volt a kapcsolatuk a bakákkal? Milyen megaláztatásokat kellett elviselniük a bakáknak a Legfelsőbb Hadúr hadseregében? Ezekre a kérdésekre felel Harsányi László visszaemlékezése.

KOMISZKENYÉR IV.

Szorongva mentem be a főhadnagy úrhoz, és jelentettem, hogy a százados úr parancsára megjelentem.

— Magával mi baj van, tizedes! — mondta, majd olyan arccal, mintha tetemes gondot okozna neki, így folytatta: — Mondja, mi a fenének okoskodik maga szüntelen?

— Főhadnagy úrnak alázatosan jelentem, én csak a kapott parancsot teljesítettem!

— Ide figyeljen, tizedes! Ha maga egy unintelligens paraszt lenne, szó nélkül tudomásul venném, hogy csak a parancsot teljesítette, és nem büntetném meg. De mivel maga intelligensebb, mint az átlag, és a parancs betű szerinti teljesítésével kiélezi a helyzetet, nevetségessé teszi a parancsot tervszerűen kiadó altiszteket, kap két hét laktanyafogságot. Meg van elégedve?

— Alázatosan jelentem, speciel ebben az esetben ártatlan vagyok!

— Az nem számít, tizedes! Maga lehet jó katona, jó zenész, de — és ezt már mondtam magának — túlságosan használja az eszét. Ez pedig a katonaságnál a legénységi állományúaknál nem egészséges jelenség. Ajánlom — mondta erősebb hangsúllyal —, próbáljon leszokni róla, és az altiszti karral tartson fenn jobb viszonyt, mert különben baj lesz, pokol lesz az élete. Én, bizonyára észrevette, sok panaszt, amit maga ellen tettek, eddig nem vettem tudomásul. De nem lehet semmit sem túlzásba vinni, és ilyesmit [illegible] denki tele volt rakva hangszerekkel!

— Na jól van. Maga mindig okoskodik, most megjárta. Menjen a fenébe!

Később hallottam, hogy a főkarmester úr nagyon összeszidta az ezreddobos urat, amiért a kezembe parancsolta a komiszkenyeret. Én persze másnap reggel megkaptam a két hét laktanyafogságot. Utána a szokásos semmittevés következett. Fél tízkor az egész zenekar a próbateremben ülve várta a főkarmester urat, mert tíz óra tájt szokott bejönni. Tehát vártunk. Vártunk. Már fél tizenegy, és a főkarmester úr nem jött, nem is telefonált. A próbát elkezdhette volna az ezreddobos úr is, de erre nem volt külön parancs, és enélkül a katonaságnál semmit sem szabad csinálni. Fél tizenegy után az ezredparancsnokságról egy küldönc jelentette az ezreddobos úrnak, hogy én azonnal menjek fel a százados úr szobájába, futásban. Jó isten, mi van már megint? Csak nem keveslik a két hét laktanyafogságomat? Őszintén szólva egy kicsit meg voltam szeppenve. Az altiszti kar kárörvendő mosolya mellett hagytam el a próbatermet. Előre örültek annak, amit ráadásnak kapok. Itt valami kitudódott. De mi? Végiggondoltam mindent, de semmi olyat nem találtam, ami ok lehetne újabb büntetésre. Szorongva léptem be a százados úr szobájába. Nagy meglepetésemre a százados úron kívül ott volt a főkarmester úr és a főhadnagy úr is. Éppen ko[illegible] amely privát szerződéseket is vállal.

— Alázatosan jelentem, csak igen ritkán!

— Ez nem érdekel! Két órán belül jelentkezik nálam a tánczenekar névsorával. Maga ellen igen sok panasz van. Ha ezen a két estén hiba nélkül szerepel a zenekarával, kiegyenlítette az eddigi disznóságait. Ha valami hiba lesz, lecsukatom! Vállalja?

— Alázatosan jelentem, vállalom! Egyben alázatosan kérek engedélyt három kérdésre.

— Beszéljen, tizedes!

— Alázatosan jelentem, a katonazenekari hangszerek nem alkalmasak egy ilyen nagyszabású estélyen való muzsikálásra. Ki ad pénzt arra, hogy megfelelő hangszereket és megfelelő kottákat bérelhessünk? A tánczenekarnak próbálni is kell. A laktanyában nincs zongora, tehát a próbákat a laktanyán kívül tudjuk csak megtartani. A tánczenekar tagjai közül három laktanyafogságos, és kettőnek még egy hét fogdája van.

— Ide figyeljen, maga disznó! Ha itt zsarolni merészel, vasra veretem! — mondta a százados úr.

— Százados úrnak alázatosan jelentem, mindezeket azért bátorkodtam elmondani, hogy az estély sikerét száz százalékig garantálni tudjam — feleltem.

Ekkor a főkarmester úr szólt:

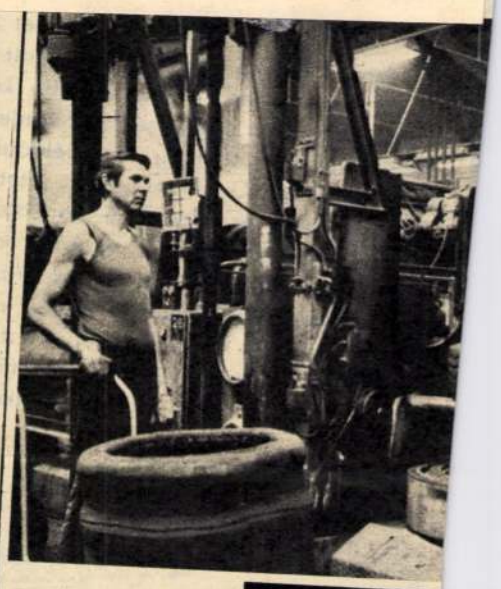

Fejlesztés alatt
üzemcsarnokok
és nő dolgozóka
munkákra, de
kezését is. Beta
8—11,50 Ft-ig. I
Ft-ig, munkakö
Vidékiek részér
ben külön kétág
100—160,— Ft-
képzés, továbbta
ciális ellátottság,
üdülési lehetőség

Taurus Gumipar

Érdeklődni és jelentkezni lehet a
TAURUS ABRONCSGYÁR
munkaügyi főosztályán:
1965 Budapest VIII., Kerepesi ú
(A Keleti pályaudvar mellett.)

PAPÍRIPAR

FELVESZÜNK:
SEGÉDMUN
VALAMINT
TEHERJOGO
RENDELKEZ
GÉPKOCSIVI
FORGÓRAK
AUTÓSZEREI
SZAKMUNKA
VILLANYSZE

JÓ KERESETI LEHE

Várnai György
Lobogó

1021

Háborúról, békéről — „karikatúrául"

A békéért sokféleképpen lehet harcolni. Karikatúrával is. Ezt bizonyítja az a kiállítás, amelyet a moszkvai II. Nemzetközi Karikatúra Fesztivál válogatott anyagából rendeztek a Hazafias Népfront Országos Tanácsának székházában. A tárlaton tizenhét ország legjobb karikaturistáinak korunk politikai, társadalmi és kulturális eseményeire reagáló alkotásait láthattuk. Egy kissé kuriózumjellege is volt ennek a kiállításnak, hiszen olyan távoli, ismeretlen országok művészeinek műveit láthattuk, mint például a mozambiki Michael Agostinóét, aki partizánként harcol a gyarmatosítók ellen. Belgiumból NATO-ellenes plakát jutott el hozzánk, de szerepel egyebek között a koreai népi demokratikus köztársaságbeli, amerikai és egyiptomi karikatúra is. Sokféle stílus, humor, rajz kapott helyet a kamarajellegű tárlaton, de minden művészt egy cél vezérelt: a maga módján tenni valamit a békéért, az agresszorok, a „héják" ellen. Kitűnő ötleteken derülhetett a közönség. Az egyik rajzon (Várnai György munkája) harckocsi látható. Állatkerti ketrecben áll, lövege ormánnyá alakult, s éppen egy kislány felé nyújtja, hogy elfogadja tőle a kiflijét. Talán eljön egyszer az az idő is, amikor a harckocsikból — ezt sugallja a karikatúra —, ha nem is mennek végbe ilyen csodálatos metamorfózison, egy-egy marad csak meg emlékeztetőül: íme, ilyen volt valamikor az emberiség egyik veszélyes „játékszere" ... Bár mind hamarabb valóra válna a karikaturisták jövendölése ...

K. Gy.

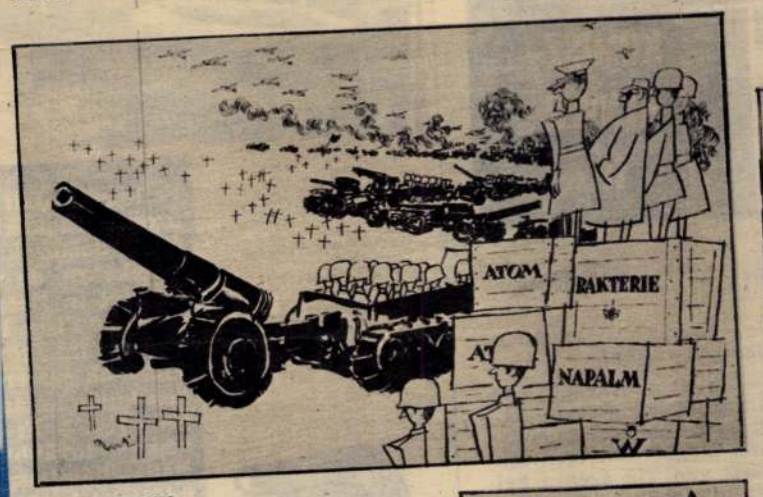

ALEKSZANDR ZSITOMIRSZKIJ (SZOVJETUNIÓ): GÖRÖG TRAGÉDIA

BROZOWSKY (LENGYELORSZÁG): VESZÉLYES TRIBUN

ALBERT POCH (ROMÁNIA) SZÖVEG NÉLKÜL

VÁRNAI GYÖRGY: BÉKE

NORMAN JUNG (NSZK): PLAKÁT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Veszprém

Várnai György

Vasárnap, 1971 április 18.

NAP

Rádió—tévé

1021

A szülőföld szeretete

Fenyőfő egy estén át — Fekete és „fehér" humor Csokonai a rádióban

A nagy írónak kijáró tisztelettel állította össze a televízió a *Németh Lászlót* hetvenedik születésnapján köszöntő műsort, amelyben *Illés Endre* mondta el az „ünnepi beszédet", szót kapott maga az író is, és néhány részletet is láthattunk Németh három nagy regényéből, a *Gyász*ból, az *Iszony*ból és az *Irgalom*ból.

Éppen a nagy tisztelet hangja volt az, ami némiképpen zavarta a képernyő előtt a nézőket. Bár Németh László kétségtelenül megérdemli az egész magyar olvasó társadalom megbecsülését (emberi magatartása és hatalmas életműve egyaránt szinte összehasonlíthatatlanul nagyszabású), vonzóbb és hitelesebb lehetett volna a portré, ha a szerkesztő képzelete kiszabadult volna a kötelező meghajlás kötöttsége alól, és az író lenyűgözően sokoldalú szellemét változatosabban állította volna a műsor középpontjába.

A három dramatizált regényrészlet — *Hintsch György* rendezésében — érzékletesen, valódi Németh László-atmoszférát teremtve jelentette meg az író legismertebb nő-alakjait, és „kóstolót" adott a Németh-regények vissza-visszatérő ízeiből.

Az igazi élmény azonban az volt, hogy a nyilvánosság előtt nagyon ritkán szereplő író most odaült a kamerák elé, és beszélt. (Sajnos éppen a műsor készítése közben betegedett meg, s így ez a tévé-szereplés sem lehetett teljes.) Elmondott gondolatai közvetlenek és tartalmasak voltak, de különösebb eligazítást nem adtak azoknak, akik idegenül állnak életműve előtt (állandó olvasóinak pedig nincs szükségük az eligazításra). Főképpen egy motívumot hangsúlyoztak, Németh László egyik legfon-

[illegible]
ösze[illegible]
[illegible]
[illegible]

SI ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT KÖZLI:

ató a Zsiguli

1971. április 19-től

iguli típusú gépkocsira
egrendelést és rendelésmó-
sítást fogad el. 1971—72
ekben történő szállításra.

A gépkocsi fogyasztói ára:
80 000 Ft

A típusmódosítási szándé-
ot ajánlott levélben kér-
ik bejelenteni (cím: Buda-
est, VI., Szív u. 60.) A ko-
ábban befizetett és a Zsi-
uli gépkocsira fizetendő
őleg közötti különbség
ndezésének módjáról ké-
bb adunk tájékoztatást.
Új vásárlóink megrendelé-
iket 20% vételár előleg be-
zetésével eszközölhetik.
A gépkocsi bármelyik
TP és takarékszövetkezeti
óknál (üzemi kifizetőhe-
ek kivételével) kapható
Személygépkocsi megren-
elő lap"-on rendelhető meg.
z OTP- és takarékszövetke-
eti fiókok a vételárelőleg
efizetését a megrendelő la-
on igazolják. A megrendelő
p mindkét példányát ajánl-
tt levélben kérjük vállala-
nkhoz eljuttatni.
Vásárlóink tájékoztatására
közöljük, hogy a besorolá-
soknál az *1971. április 26-ig beérkező* típusmódosítási igények előnyt élveznek. azokat az új vásárlói igények elé soroljuk. A kedvezményes elbírálás alá kerülő típusmódosításoknál a vállalat ez év március 15-ig visszaigazolt érvényes megrendeléseket veszi figyelembe.

1971. április 26-a után beérkező típusmódosítási igényeket, valamint az új megrendeléseket az eddig ismert módon, naponként soroljuk be.

A várható nagy számú rendelésmódosítás és új rendelésfeladás miatt a nyilvántartás sorszámáról, az átadás várható évéről előreláthatóan 1971. május 10-től tudjuk folyamatosan értesíteni vevőinket.

A rendeléstömeg feldolgozása miatt a megrendelő lapon feltüntetett 30 napos visszaigazolási határidőt kezdetben valószínűleg nem tudjuk tartani, amiért ezúton is kérjük vásárlóink szíves türelmét.

merkur

Típusmódosítás és új megrendelés esetében az 1971. évi szállításra igazolt gépkocsiknál értesítésünket követően a vételár előleget 100%-ra, az 1972-re igazolt gépkocsiknál pedig 50%-ra kell kiegészíteni.

A Zsiguli személygépkocsi műszaki adatairól, a megrendelés és rendelésmódosítás feltételeiről felvilágosítást adnak autószalonjaink:

Budapest, VI., Népköztársaság útja 8.
Telefon: 124—249

Budapest, VI., Lenin körút 77.
Telefon: 117—290

valamint azok az OTP- és takarékszövetkezeti fiókok, melyek előjegyzést elfogadnak.

MERKUR
Személygépkocsi
Értékesítő
Vállalat

(426)

---

usú kotróra, dóser,
00-as gépekre
Gépkocsivezetőket ZIL
csira, dumpervezetőket

nkahelyre

a Földmunkát Gépesítő
Székesfehérvár.

(729)

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRTÓ
ÉS SZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT

felvesz

GYORS- ÉS GÉPÍRÓNŐT
ESZTERGÁLYOS
MARÓS
HEGESZTŐ
LAKATOS
KŐMŰVES szakmunkásokat, valamint
FÉRFI ÉS NŐI SEGÉDMUNKÁSOKAT
BETANÍTOTT MUNKAKÖRBE.

Kéthetenként szabad szombat, vidékről be-
hozzájárulást fizetünk.

et: Veszprém, Viola u. 12.
rtnál.

(676)

---

lveszünk
zövő

TÉVÉNAPLÓ

TEGNAP, PÉNTEKEN, a hetvenéves *Németh Lászlót* köszöntötte a televízió esti, *A fény felé* című műsora. Az írót *Illés Endre* köszöntötte, s néhány szavas méltatásában a hatalmas életműből a Németh László-i hősök drámai ellentmondásosságát emelte ki, megállapítva róluk, hogy egyszerre „édenteremtők" és a „szétfoszló édenkertek", az összeomló világ képviselői is. A *Hintsch György* összeállításában és rendezésében sugárzott ünnepi műsor ennek megfelelően Németh három ismert nőalakját idézte meg: a *Gyász*, az *Iszony* és az *Irgalom* főhőseit, akik bár mindhárman „a fény felé" törekedtek, csak a legutóbbinak sikerült a „hajnali" is meglelnie — hogy az író hasonlatával éljünk, aki maga is megjelent a képernyőn. Ez volt egyébként az est legmeghittebb, legintimebb néhány perce.

Igaz, a Németh László-i életmű jobb ismerőiben felmerülhetett a kérdés, miért volt szükség *regényrészletek* dramatizálására, amikor Németh több kötetnyi eredeti *drámai művel* is gazdagította a magyar drámairodalmat. Mégis úgy érezzük, igaza volt Hintsch Györgynek, amikor a regények ismert nőalakjainak televíziós megjelenítése mellett döntött; így tudott e legtömörebben és a legáttekinthetőbben — egy hetvenperces műsor keretein belül — képet adni Németh László írói munkásságáról. Segítették ebben a kitűnő színészek, akik közül ezúttal hadd emeljük ki a nemrég elhunyt *Kiss Manyi* nagyszerű epizódját az Iszony részletében.

Ami a nap többi műsorait illeti, elsősorban *Fazekasék*, Balogh Mária riportalanyai érdemeltek figyelmet. Pontosabban nem is ők, hanem az a tény — amit egyébként jól sejthettünk előre —, hogy Fazekasékat is elérte a televíziós népszerűség átka. Máris felmerült a lakó- és dolgozótársakban a kérdés, hogy miért épp Fazekasék a *Mi újság?* hősei, majd hogy nyilván a tévé közbenjárására kapta meg Fazekas az egyébként 1969-ben már befizetett Trabantját, és így tovább. *Balogh Mária* riporteri leleményességét dicséri, hogy ez a várt vagy váratlan bonyodalom nem rázta meg, s nyíltan az egész ország közönsége elé tárta a kisebbségi véleményt. Sőt, arra is volt ideje, hogy tovább szélesítse a riportsorozat horizontját, és azokra a problémákra irányítsa a figyelmet, amelyek nemcsak Fazekasék, de sokak gondja és kérdése. A Mi újság? tehát mindjobban megtalálja formáját.

S ezt mondhatjuk el a *Telegroteszk* sorozatáról is, melynek tegnapi adása *Várnai Györgyöt* fogta vallatóra. Még minden esetben sikerült megtalálni azt a sajátos formát, amely az adott karikaturista érdeklődési körét, „műhelyét" a legközelebb tudta hozni. Tegnap például a „fekete humor" jeles képviselőit egy eljátszott rendőrségi kihallgatás keretei közt faggatta *Vértessy Sándor*, ami kellő mértéktartás és mindkét „szereplő" főlényes szellemessége nélkül könnyen erőltetettnek tűnhetett volna. De mert ezt a csapdát a műsor szerencsésen elkerülte, igen kellemesen szórakoztunk Várnai „fekete humorán".

MA, SZOMBATON, mindenekelőtt egy műsorváltozásra hívjuk fel a figyelmet, aminek elsősorban a komoly zene kedvelői örülnek. *Bartók: Cantata profana* című művének zeneakadémiai közvetítése után *Sztravinszkij Zsoltár-szimfóniáját* is meghallgathatjuk. Így a *Jó éjszakát, felnőttek!* műsora csak 23.00 órakor jelentkezik.

Ez utóbbira egyébként azért is érdemes odafigyelnünk, mert ma éjjel egy új sorozat indul *Amerikai komédiák* címmel, mely a némafilm legnevesebb mulattatóival ismertet meg. Az első, *Ambrus, a cowboy* című részben *Mack Swainnel* találkozunk egy bájos, humoros és bravúros kis vadnyugati történetben.

Pályi András

Munkaügyi osztály.

Híradástechnika Szövetkezet moduláramkör gyártó üzeme keres egyműszakos könnyű munkára betanított női munkásokat. Jelentk.: 209-242 telefonon, vagy XIII., Fáy u. 6/b.-ben.

Budapesti nagyvállalat

KERES

forgalmi, műszaki és gazdasági szervező, elemző módszerekben jártas **közgazdászt, mérnök-közgazdászt** önálló szervezői munkakörbe, **vezető beosztásba.**

Jelentkezést, eddigi tevékenységet magában foglaló önéletrajzzal »Közlekedés 2889« jeligére kérjük a Felszabadulás téri hirdetőbe.

A FŐVÁROSI KÖZÜZEMI DÍJBESZEDŐ

4 ÉS 8 ÓRÁS DÍJBESZEDŐI (MUNKAIDŐ KÖTETLEN, 7—20 ÓRA KÖZÖTT) SZÁMLÁZÓI, GÉPGYORSÍRÓI, TAKARÍTÓNŐI, LYUKKÁRTYA-LYUKASZTÓI (KÉT MŰSZAK) MUNKAKÖR ELLÁTÁSÁRA NŐI MUNKAVÁLLALÓKAT FŐFOGLALKOZÁSBAN

ALKALMAZ

Jelentkezés: Bp. V., Honvéd u. 22—24. Munkaügyi csoport.

Telefon: 118—260, 126—236.

Komúvéseket, komúves segédmunkásokat — 15 éves kortól is —, kubikosokat azonnali belépéssel felveszünk pestlőrinci kiemelt munkahelyre. Jelentkezés: Április 4. Ktsz. Bp. VIII., Auróra u. 23. Munkaügy.

Azonnali felvételre keresünk gépírónőt. — Jelentkezés: **FEMÓ Értékesítő Szövetkezet,** Bp. VIII., Visy Imre u. 15. sz.

TEHERGÉPKOCSI-VEZETŐT

AZONNALI BELÉPÉSSEL

FELVESZÜNK

BALATON CIPŐKÉSZÍTŐ SZÖVETKEZET, **Bp. XIX., Klapka u. 27-31.**

betanított munkásokat, portásokat.

Jelentkezés a gyár munkaügyi osztályán,

telefon: 258—869/289 mellék vagy 466—830.

FELVESZÜNK MÉG

műszaki rajzolókat (lehet kezdő is), **gyorsgépírónőket** (lehet kezdő is), **gépészmérnököt** gyártásfejlesztői munkakörbe, **Közgazdasági technikusokat, anyaggazdálkodókat, anyagbeszerzőket** gyakorlattal.

Jelentkezés a gyár személyzeti osztályán.

Telefon: 258—869/284-es m. vagy 266—743.

Megközelíthető a Kosztolányi Dezső tértől 87-es autóbusszal (kb. 10 perc)

lis 3
Felsza
detőb

ERDE
Gépja
VIII.
u. 7.
re f
gyor
valar
erőt

K
a
Bőrip
E
Táncsi
TA
VE
FÉR
S
MUN
valamint
RAKODÓ-MUNKÁSOKAT.

Jelentkezés a fenti címen a munkaügyi osztályon.

Szege

és k

Miklós

az 19
telm
őit, h
tulaj
sétől
ét ar
iket,
les
igényeket, i
lentett követelések teljes kielégítése ut
jéig lehet érvényesíteni.

Felhívjuk figyelmüket arra is, hogy a
az igényérvényesítést kizáró határozat e
alatt fellebbezéssel lehet élni a főváros

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 ÁPR 1 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vadnai György

FÜLES

1969 JAN 18.

1021

A NAGY SIKERŰ

karikatúra-kiállításon az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat díját Varnai György rajzolóművész nyerte. Fogadja szívből jövő gratulációmat.

Magas igényű gyerek

Vannak

Pest megy
pontokat lét
István emlé
mutatják be
alakul a töb

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Vámai György
1966 JAN 14.

LITERATUR

1021

György Várnai: Gleichmacherei

Im Kraftfeld de

ZOLTÁN VAS

KOSSUTH UN

Ende Mai 1866 läßt der italienische König über seinen Kabinettchef Kossuth sagen, daß er die Wichtigkeit der ungarischen Frage anerkenne und den Wunsch habe, die ungarischen Elemente der österreichischen Armee ehebaldigst zu beeinflussen.

Nigra, Italiens Botschafter in Paris, informiert Kossuth im Vertrauen auch darüber, daß Kaiser Napoleon ebenfalls Deáks Zustimmung zur italienisch-ungarischen militärischen Kooperation verlange. Diese Nachricht wird Kossuth von dem emigrierten *Irányi* hin als Bevollmächtigter des Pester Revolutionären Komitees auf und unterbreitet die Vorschläge: sofern es keine unüberwindlichen Meinungsverschiedenheiten zwischen Kossuth und dem Komitee gäbe und Kossuth bereit wäre, mit ihm zusammenzuarbeiten, das Komitee Neigung zeigt, mit ihm und unter seiner Leitung zu arbeiten. Kossuth erklärt, er wäre hierzu bereit, hoffe, daß nachdem Ungarns Freiheit mit italienischer und preußischer Hilfe errungen ist, man auch diese dunklen Existenzen loswerden kann.

REVÜ REVÜ

VERA KÉSZÜL

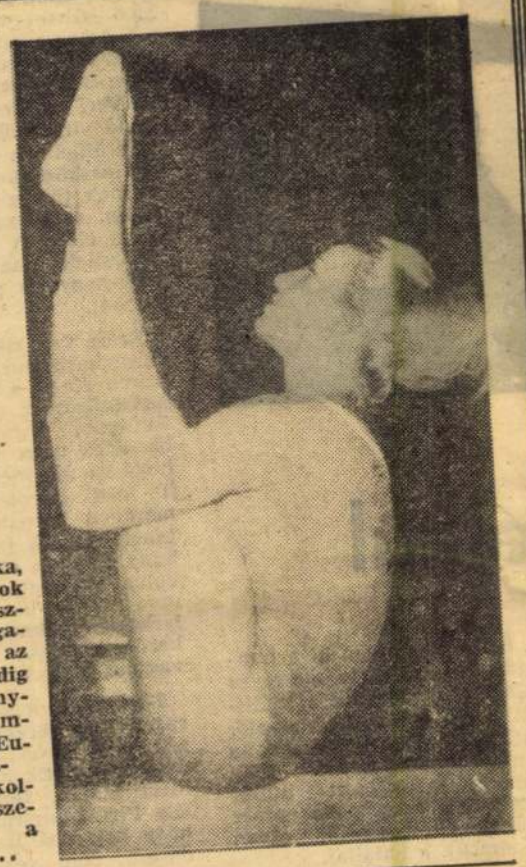

Vera Caslavska, a csehszlovákok világhírű tornásznője nagy szorgalommal készül az olimpiára. Eddig tizenkilenc aranyérmet nyert olimpiai-, világ- és Európa-bajnokságokon. Nem titkolja, Mexikóban szeretné elhagyni a tizenkilencet...

BRUMEL VISSZATÉR

Harmadik esztendeje hiányzik a pályákról Valerij Brumel, a magasugrás világcsúcstartója. Az 1965-ös motorkerékpár baleset következményeit lassan kiheveri, s amint az orvosok engedélyezik, visszatér a vörös salakra.

— Ha a baleset nem szól közbe, talán már 235 centinél tartanék — mondta Brumel. — Jelenleg senki sem veszélyezteti világcsúcsomat. Mexikóban szerintem nagy eredményre lesz szükség magasugrásban is a győzelemhez. Tokióban 218 centiméteres ugrással is enyém lehetett az aranyérem, Mexikóra 220—222 centit tudnia kell a győztesnek.

RANGLISTA DÖMPING

Szegény sportkedvelő, november közepe óta csak kapkodja a fejét. Nap, mint nap, a legkülönbözőbb ranglisták szédítik a szurkolókat. A legjobb női sportolók, a legjobb labdarúgók, a legjobb versenyzők, a legjobb csapatok, a legjobb fiatalok, sportágak legjobbjainak listája már ezer változatban elkészült.

— A tavalyiból elég volt — hallottuk — már azt szeretnénk látni, kik 1968. legjobbjai... Mennyivel könnyebb lenne akkor tippelni az olimpiára....

Az Oroszlány Európa legjobbja?

Hiába, a labdarúgó-rajongók gyorsan kapcsolnak. Amikor a Górnik Zabrze a Dinamo Kijev ellenében továbbjutott az Európa Kupában, ezt hallottuk:

— Nincs mese, az Oroszlányi Bányász Európa legjobb csapata. Kár, hogy nem indul a kupában...

A „tanár" részletes magyarázattal szolgált:

— A Celtic, mint BEK győztes, a kontinens legjobbjának számított. A Dinamó Kijev azonban kiverte a kupából, a rang tehát a Dinamót illeti. A Górnik pedig a kijevieknél is jobbnak bizonyult. Februárban pedig Oroszlányban a helyi Bányász 4:2-re győzött a Gornik Zabrze ellen. Tehát...

A PÁLYA KÖZEPÉRŐL

Albert Flórián rovata

11+2

A márciusban kezdődő új bajnokságban már tizenhárom játékosból áll egy labdarúgó csapat. Az MLSZ határozata értelmében ezentúl kapust és egy mezőnyjátékost bajnoki mérkőzésen is lehet cserélni. Tizenhárom labdarúgó nevét írják be a találkozó jegyzőkönyvébe, tizenhárman vetkőznek le, két játékos a kispadon mezbe öltözve vár arra, hogy sérülést szenvedett, vagy gyengébb teljesítményt nyújtó társát felváltsa.

Jó vagy nem jó a játékoscsere bevezetése?

Ha csak arra az esetre vonatkoznék, amikor sérülés történik, lelkendezve köszönthetnénk ezt a változtatást. Így azonban, hogy gyengébb játék esetén is a cseréhez lehet nyúlni, nem örvendezhetünk. Sok baja lesz még ebből edzőnek és játékosnak egyaránt.

Kétségtelen, ha az a feltétel, hogy csak sérült játékos helyébe léphet másik, színpadi jelenetek és örök viták költöztek volna a zöld gyepre. Ki jogosult a sérülés megállapítására, milyen sérülés esetén lehet cserélni? — ezekben a kérdésekben soha sem jutottak volna közös nevezőre a szemben álló klubok. Egy pillanatig sem kétséges, hogy néhány gyengébb formában lévő játékosnak maguk a szakvezetők intették volna be, hogy játssza meg a sérültet...

Ebből kiindulva helyes (ha már mindenképpen elérkezett a csere bevezetésének az ideje), hogy nem csak sérülés esetén lehet cserélni.

Nem helyes viszont a játékosok szempontjából. A kapus remegni fog, mert ha kap egy potya gólt, máris bemelegít a kispadon ülő másik kapus. A mezőnyjátékos sem lesz nyugodt, néhány hiba, s aztán már nem lesz ideje arra, hogy javítson... Van elég ok izgalomra, idegeskedésre a mérkőzés alatt, ez a cserelehetőség még csak fokozza a játékosokban a feszültséget. Bizonytalanná teszi a pályára lépő játékosokat, de ugyanakkor esetleg „nyugdíjba" helyezi azokat, akik a kispadon ülnek és talán hetekig várnak a beugrásra. Korábban a tartalékok legalább játszottak a második csapatban, lehet, hogy most kiesnek majd a játékból? Vagy csak azért cserélik majd őket, hogy valamit játsszanak?

A feszültség fokozásához minden bizonnyal hozzájárul majd a közönség is. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a csapat sikerét óhajtó szurkolók, ha egy kis akadozást látnak a gépezetben, követelni fogják a cserét. Vagyis, még jobban megzavarják a bizonytalankodó labdarúgót, és az edzőt is befolyásolják.

Az új szabály sikere így az edzőn múlik, még jobban növekedik a mesterek felelőssége. Az edzőknek ki kell tartaniok eredeti elképzeléseik mellett, nem befolyásolhatja őket a közönség hangja, mert akkor régen rossz a játékosoknak és a csapatnak is. Az edző higgadtsága döntő jelentőségű a pályára kerülő játékosokkal kapcsolatban, de ugyanakkor megfelelően kell felkészíteni a cserére a kiszemelt labdarúgókat is, nehogy a tétlenségtől elmenjen a kedvük.

Mindent egybe vetve a magam részéről a kapuscsere bevezetését örömmel üdvözlöm, (irreális volt a játék, sérülés esetén szükségkapussal), a mezőnyjátékos-csere viszont nem teremt jó légkört a csapatban.

EGY SZTORI

ban Bécsben igencsak alulmaradt, de ezt a balsikert honfitársaival együtt elfeledte.

Peter Alexander különböző véleményeket gyűjtött a mérkőzésről. Tőlem is kérdezte:

— Mi lesz az eredmény?

Leforráztam a válasszal:

— Tíz nappal ezelőtt Barcelonában volt egy magyar—dán sportesemény. Labdarúgó-mérkőzés a Nemzetek Kupa harmadik helyéért. Csak a kétszer tizenöt perces hosszabbítás döntött a magyarok javára. Amennyit a labdarúgók ráadtak a rendes játékidőre, Papp Laci annyit megspórol. Tizenöt menet helyett már az ötödikig befejezi. Hosszabbítás helyett ezúttal rövidítés...

Furcsán nézett rám. Valószínűleg azt hitte, megártott az a pohár sör, amelyet beszélgetés közben eltüntettem a pohárból.

Este hosszan sétálgattunk a koppenhágai utcákon. Időnként szirénázó riadóautók zavarták meg beszélgetésünket. A részeg és erősködő matrózokat gyűjtögették, kikötői csapszékekből békésebb helyekre.

— Így jár, aki nagyon erősnek hiszi magát — mondta Adler. — *Christensen is erős, ő is megjárja. Arra fizet majd rá, hogy biztos a győzelmében, s Lacit öregnek tartja. Besétál a csapdába...*

Az idős mester elmondta nyomban, mi a csapda, azaz a haditerv:

— Laci, az első három menetben nem szabad semmit sem csinálnod. Csak erősödjék a derék dánban a tudat, hogy ő az erősebb és fiatalabb. Ha mindjárt az elején odaütsz, kijózanítod. Ovatossá válik, kettős fedezékbe vonul, ilyenkor aztán meg is sérülhetsz. Ha hagyod, hogy támadjon, a közönség is belehajtja. Majd szólok, mikor érkezett el az időd.

Alig huszonnégy órával később az események Adlert igazolták. Christensen vérszemet kapott, Laci nem ütött, de azért arra mesterien ügyelt, nehogy nagyokat kapjon. A harmadik menet végén Christensen egész farmját rátette volna, hogy nyert. Már látszott rajta, hogy a győzelem reménye megrészegítette. Megfeledkezett minden, Papp ellen szinte kötelező, óvatosságról.

Ott ültem a magyar sarok mögött. A harmadik és a negyedik menet közötti szünetben Adler csak ennyit mondott:

— Na, megfőtt a vacsora. A gyerek most már nem lát, nem hall. Amint megszólal a gong, újra megindul. Mindjárt adsz neki egyet, a jobbikból. Utána egyenesen jöhetsz a sarokba, mert igyekezni kell. A szállodába érkezés, az átöltözés időt vesz igénybe. Udvariatlanság lenne, ha elkésnénk a vacsoráról...

Laci kacsintott. Megszólalt a gong, Christensen indult, Laci ütött, aztán jött a sarokba.

A dán újságíró pedig jött felém, és bús ábrázattal gratulált.

Pappot, aki immár ötödször védte meg Európa-bajnoki címét, majd szétszedték.

— Mester, de nehéz volt három menetben át visszahúzni a kezem — szólt oda Adlernak — *De megérte.*

Nyomban hozzám forult:

— Légy szíves, menj át ehhez a Gentleman Farmerhez, kérdezd meg, hány órára menjünk.

Ezután találkoztam harmadszor Christensennel. Szomorúan festett. Ült az öltözői széken, hadsegédei lógó orral törülgették. Nyomban rám ismert.

— Most már tudom, hibáztam. Túljártak az eszemen, s indokolatlanul magabiztos voltam. Gratulálok a legyőzőmnek.

Még vagy tíz percen át beszélgettünk. Halvány célzásokat tettem szállodai látogatására, a farmjára és a vacsorára, de mintha elvesztette volna emlékezőtehetségét... Legalábbis nem kapcsolt.

— Ugye, nincs vacsora a farmon — így fogadott Adler. — *Biztos voltam abban, csak akkor érvényes a bankett, ha a házigazda Európa-bajnokságát ünnepelhetik. Kit érdekel a dánok vacsorája?*

Visszasétáltunk a Hotel Vikingbe, ott már állt a bál. A mérkőzésre érkezett, különböző nemzetiségű Papp-szurkolók már igencsak előrehaladtak a pezsgőfogyasztásban. Dúsan terített asztalokon néhány becsípett hölgy táncolt, egy másik cipőjéből kövér bécsi polgár szürcsölte a habzó italt.

Szerencsére elslisszoltunk az étterem bejárata mellett, fel egyenesen a szobába.

— Ez a vacsora sem a miénk — jegyezte meg Papp Laci —, *egyék és igyák csak meg, amit ők szeretnek. Mi mást szeretünk.*

Szobánkban szépen megterítettük, azaz kisimítottuk az ágytakarót, valahonnan szalvétákat is előkerültek. És hazai csabai kolbász meg szalámi is.

Az ágy szélén ülve, fejedelmi lakomát rendeztünk.

Igaz, előétel, pincér, ünneplő közönség, pohárköszöntő, Gentleman Chr[illegible] és farm nélkül.

Magyar Ifjúság
1968 JAN 12

1021

Sorbanállás humorért

Kiállítás nagydíj nélkül

Sajdik dedikál

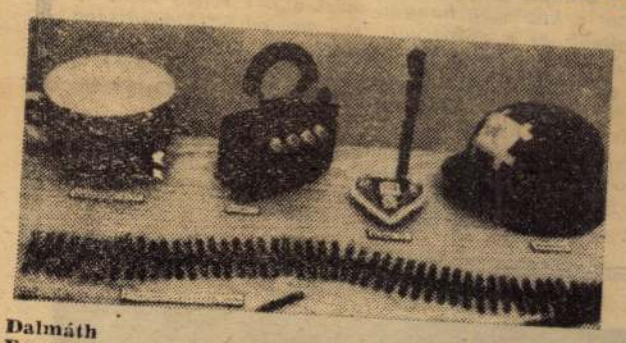

Dalmáth Ferenc tárgymontázsai

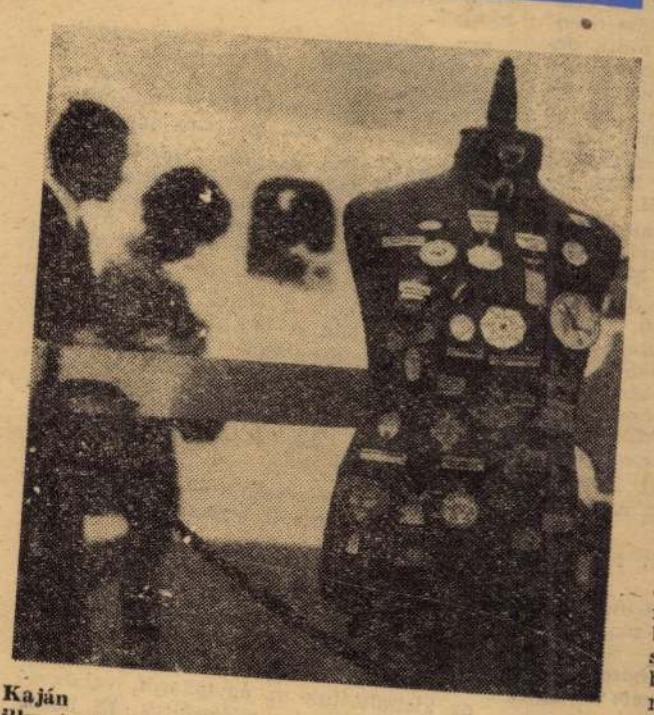

Kaján illusztratív szabó figurája

Foto: Kotroczó

Hol itt, hol ott buggyan ki a hangos kacagás az amúgy is mosolyra hajló szájakon a karikatúra kiállításon. Ez annál is inkább érthető, mert a látogatók zöme fiatal, aki ha esik, ha fúj, szívesen nevet. Még Várnai György megszokott hullái sem változtatnak ezen. Az ember szinte csodálkozik, hogy él, olyan barátian komázik a halállal.

Természetesen azért nem minden karikatúra előtt működnek a rekeszizmok, akadnak szűz területek, amelyek előtt fázósan húznak el a vendégek, s ez nem minden esetben jelenti azt, hogy gondolkodni kell a mélyebb értelmen. De hogy valami áttekintést nyerjünk, kukkantsunk, talán be a vendégkönyvbe, annál inkább, mert a kritikusok általában kurtán-furcsán intézték el a kiállítást, mint akik kissé maguk is süppedékes talajon járnak, s hamarjában nem is tudják, mit mondjanak.

Nos, a vendégkönyv ezúttal a kiállítók játékos kedvének bizonyíléka, de némileg, mintha öngól is lenne. Mert a defektes album elmozdíthatatlan, kinyíthatatlan, s három lerobbant ceruza kíséretében fogadja a véleményalkotót. S mellette a felszólítás: „SZIGORÚ ÉS IGAZSÁGOS KRITIKÁT KÉRÜNK!"

Poénnak kiváló, mégis beljebb nem ártott volna egy valódi vendégkönyv. Elég sok a köldöknéző karikaturista, s a közönség nem csupán nevetett, hanem véleménye is volt. S ha már a kritikusoktól nem tanulhatnak a kiállítók, talán a „laikusoknak" lett volna mondanivalójuk.

Erről jut eszembe, hogy nekem is van, s közel sem rossz. Magam sem bámultam sötét tekintettel a rajzokat, mondásokat, ha a helyzet úgy hozta, felnevettem, s időnként agysejtjeimet is igénybe véve elmélkedtem. Minderre Honoré Daumier kényszerített rá, ugyanis ezt megelőzőleg beugrottam szembe a Szépművészetibe, a nagy francia grafikus kiállítására. Hiszen Daumier már „igazolta" halhatatlanságát, de a magyar karikaturistáknak még bizonyítani kell, hogy száz év múlva nekik is rendeznek-e gyűjteményes kiállítást. És természetesen semmiféle stiláris, rajztechnikai, formai összevetésről nincs szó, száz év, az száz év, és a modernség alatt nem csupán valami steril fogalmat kell érteni. Ami azonban meghökkentő, hogy Daumiert mennyire érdekelték korának aktuális eseményei. S bennük az ember, minden egyéni politikai vonatkozásában, legyen az kispolgár, munkás, szegény, gazdag, nemes, király stb.

Jó, más kor, más körülmények, Daumier egy egész rendszerrel hadakozott. A mi karikaturistáink olyan rendszerben élnek, amelyet minden bizonnyal, elfogadnak. Mégis túl sok az elvont karikatúra —, elvont hibák, elvont emberek szerepelnek, az elvont ötletek keretében. Persze, ragyogó ötletekről van szó, teszem hozzá, amelyekben azonban elsődleges a formai bravúr, s másodlagos az ember. Nem igen igénylik a Daumier féle közéletiséget, s mintha hiányoznék az érdeklődés a létező ember problémái iránt. De még az úgynevezett „örök emberi" tekintetben is nagyok a hézagok. Daumier nem egy kispolgárt ábrázoló grafikáját ki lehetne állítani a Műcsarnokban, maibban hat, mint nem egy mai karikaturistáé. Ettől persze még lehet kitűnő a kiállítás. Az is, de a szaporodó meztelen hölgyek mellett szívesen látnánk a szaporodó kispolgári jellemvonások ábrázolását is.

S talán nem véletlen, hogy a legnagyobb közönségsiker Sajdik Ferenc Budapest című tablójáé. Játszva veri a kicsit maguknak bűvészkedő virtuózokat, akik elsősorban a vájtfülűekhez szólnak. És nem is olcsó eszközökkel ér el hatást Sajdik, poénok tömege „tolong" a rajzsorozaton, s látogatók tömege a rajzsorozat előtt. A Budapesten élő budapestiek magukra ismernek. Kisebb-nagyobb problémáikat látják viszont.

Ezért van sikere Dalmáth Ferenc „tárgykarikaturáinak" is. Témái benne élnek a köztudatban, akár a pesszimizmust, a Jókai rajongást, a filmiparf ,vagy mást vesz célba. Ezek után már nem is meglepő, hogy az új mechanizmus alig ihleti meg karikatúristáinkat, mintha nemigen tudnák, hogyan is „nyúljanak" hozzá, pedig hát már néhány napilap elolvasása is adhatott volna valamelyes útmutatást. Ez nem csupán bátorság kérdése, mélyebben gyökerező probléma-megkerülést jelez, amelynek nálunk vannak hagyományai.

De ami a legérdekesebb, a fiatal rajzolók is jórészt öregesen utánozzák vagy próbálják utánozni példaképeiket. Ez azonban nehéz ügy, mert Kaján, Réber, Hegedűs, Balázs-Piri, annyira egyéni, eredeti, hogy kopírozásuk másra, mint kudarcra, nem vezethet. Ide tartozik még, hogy az ugyancsak „zsenge"-korú (mondjuk Szűrhöz, Kassohoz képest) Lengyel Gyula, máris rabja saját modorának, nem követ senkit, csak önmagát, s talán éppen ez a legnagyobb baj.

A trónkövetelők közül tetszett Vértes, Tóth, Brenner, Kálmánchey. Hogy betöltik-e az űrt, amely az élvonal és közöttük van, ez, úgy tűnik, nem csupán tehetség kérdése. Részben a szövetségen belüli nevelésen és a közlésen is múlik, mostoha mennyiségi szereplésük jelzi általános helyzetüket is.

Mindezt alátámasztja, hogy mégisesak az utánpótlást jelentő fiatalok korábban, lapunk hasábjain is szép számban megjelent karikatúrái között, több jobbra emlékezünk, mint a kiállítottak. Néhány már sikeresen jelentkezett fiatal — még nem is szerepel — mintha előzsürizés közben a fürdővízzel együtt kiöntötték volna a gyereket is.

Tévedés ne essék, nem a dilettantizmus pártolását kívánjuk — de nem lennék meglepődve, ha egy „csak fiatalok" jelleggel megrendezett kiállításon a kisebbrendűségi érzéstől mentes ifjú karikaturisták kiugró teljesítményekkel is megörvendeztetnének bennünket.

Végezetül néhány szót még a díjak odaítéléséről. Annyi biztos, szerencse, hogy nagydíjat nem szándékoztak kiadni, mert abból lett volna csak az igazi parádé. Legalább tíz olyan karikaturistánk van, aki úgy érzi, ő a Grand Prix jogos várományosa. Ezzel szemben az csupán a poraiból föléleszlett és újra sikert aratott Daumiert illette volna meg, ha merünk őszinték lenni. Ugyanakkor csakugyan sok az elsőrangú teljesítmény. De ha az Újságíró Szövetség feltehetően „legelső" első díját nem Hegedűs, hanem Kaján kapja a Hírlapkiadóé helyett, akkor sem szólhat senki semmit. Sőt egyesek szerint az lett volna az igazság. Mások szerint megint más...

Lehetne folytatni a sort. De inkább hagyjuk. Első díjat kapott Sajdik és Várnai is. Gondolom Sajdiknak fentebb említett teljesítménye joggal hozta meg a babért. (Várnai esetében pikantéria, hogy a fekete humor első számú hazai képviselőjét éppen az Ifjúsági Lapkiadó tiszteletdíjával jutalmazták. Kis túlzással, stílusosabb lett volna, ha neki a Temetkezési Vállalat ajánl föl trófeát, elvégre szinte gusztust csinál a halálhoz.)

Ja, hogy el ne felejtsem. Nagy sikert aratott még a kiállító művészek mesterségesen komorra humorizált fényképtablója. A „legkomorabb" Zórád Ernő volt, mintha csak előre sejtette volna, hogy pompás krimi paródiáját még csak harmadik helyre sem érdemesíti a zsűri.

Ezzel szemben, sajnos, nem osztották ki a leggyengébb karikaturistának járó díjat. Nem írom le a nevét, mert képes és bosszúból rólam is csinál egy rossz karikaturát.

Nagy S. József

HANS HABE: Találkozott kör

(2)

Fordította: B. MÁRTON BLANKA

Még egyik fivére sem jött haza. Nagyapja az ágyban feküdt és hangosan horkolt. Az öreg lehelletén Washington megérezte az olcsó wisky szagát.

Az ébresztőórára nézett: fél hétre járt. Lábujjhegyen átment az egyik ravatalozási termen, de most már kikerülte az új koporsót.

Ruth, Washington barátnője csak pár házzal lejjebb lakott a 123-ik utcában. Washington felment a keskeny lépcsőn és becsöngetett. Beletelt pár perc, mire kinyílt az ajtó.

— Felkeltettelek?

— Te vagy az, Washington? — A lány az ágyból ugrott fel. — Gyere gyorsan, édesem.

Meggyújtotta a lámpát. Átlátszó, rikító vörös hálóingben állt ott. Kicsiny melle volt, mint két sötét citrom.

— Hála Isten, hogy kiszabadultál!

— Hallottad, hogy a dulyiban voltam?

— Nem szeretsz már?

— Az anyád mesélte.

Hosszú, sovány karjával Ruth átölelte a fiú nyakát és megcsókolta.

— Bántottak?

— Nem — felelte Washington.

— Meg akartalak látogatni. De mikor ott voltam, azt mondták, nem adnak látogatási engedélyt.

Washington bólintott.

— Van valami innivalód? — kérdezte.

A lány elővett egy üveget a szekrényből. Két poharat tett az asztalra, omlyeket előbb a hálóinge szélébe törölt.

— Várj egy pillanatig, míg felveszek valamit.

Washington felhajtott egy pohár rumot, mialatt a lány belebújt kopott fürdőköpenyébe.

— Mit csináltál? Miért ütötted le azt a fehéret? — kérdezte.

— Miért?... Csak. Mert úgy éreztem, hogy ütni kell.

— Részeg voltál?

— Nem. Az ördög vigye el az egészet.

A lány a fiú ölébe csúszott.

— De jó, hogy visszajöttél, édes, — sóhajtotta és szorosabban átfogta a fiút.

Washington érezte a vékony fürdőköpenyen át a lány bőrének simaságát. Sokat gondolt rá a börtönben. De most nem érzett semmi vágyat, hogy karjába vegye.

— Nem szeretsz már, drágám? — kérdezte a lány, ajkával simogatva a fiú arcát.

— Bolond vagy.

Átölelte egyik karjával a leány csipőjét, a másikkal átnyúlt a rumospohár után.

— Nőért tetted?

— Mit?

— Hogy verekedtél.

— Ne légy hülye...

Washington kiürítette a poharat. Minek jöttem ide, kérdezte magától. Mert nem akartam lefeküdni a nagyapám mellé, beszívni alkoholos lehelletét. Nem akartam, hogy felébresszenek hazajövő fivéreim. Nem akartam hallani szüleim veszekedését a szomszéd szobából. De Ruthtal sem akartam lefeküdni.

— Kohn kidobott az állásomból, — mondta Washington.

A lány ijedten nézett rá.

— Miért?

— Mert ültem.

— Hogyan tudta meg?

— Biztosan a zsaru mesélte neki.

— Mit akarsz most kezdeni, drágám?

A fiú mellére hajtotta fejét. Meleg illata volt, körülbelül olyan, mint egy csecsemőnek; kicsit tej, kicsit pelenkaszag. Csak a hajából áradt valami erős parfőm. Washington szerette volna megsímogatni a lány haját de idegesítette, hogy kócos volt és erősen parfőmös.

Ruth nem vett észre semmit.

— Talán visszavesz a Kohn, ha beszélsz vele.

— Nem megyek el hozzá.

— Miért nem?

— Menjen a pokolba.

A lány felhúzta a vállát, mintha jelezni akarta volna, hogy neki közömbös, vállal-e Washington munkát, vagy sem.

— Egyáltalán nem megyek dolgozni, — fűzte hozzá Washington dacosan.

— Hát mit fogsz csinálni?

— Elmegyek.

Ruth felemelte fejét és a fiúra nézett.

— Hová?

— Nem tudom.

E pillanatban még valóban nem tudta, sőt eddig egyáltalában nem gondolt rá, hogy elmegy. De egyszerre bizonyossá vált előtte, hogy el kell mennie. Hogy betelt a pohár. Hogy mindenből elege volt. Elege volt az apjából és anyjából, a nagyapjából, az egész Harlemből, Ruthból, a fehérekből, akik gyűlölik őt és még jobban azokból a fehérekből, akik nem gyűlölték. Elege volt a barátaiból, akik belenyugodtak, hogy a néger sohase juthat el sehová és a négerbarátokból is, akik egyenlőségről szavaltak. Elege volt a nyomdából ott a 128-ik utcában, ahol Kohn álmoskönyveket és vallásos röpiratokat nyomatott és elege volt abból, hogy tükrökbe meredjen és a tükör visszanézve, fekete arcot mutasson. Elege volt a ravatalozási szoba reklámképeiből és elege volt abból, hogy féljen, folyton és szüntelenül féljen, bár pontosan nem is tudja, mitől.

Ruth megszólalt.

— Édes, be fogsz csípni.

— Ez csak a második pohár.

— A harmadik.

— Megfizetem a rumodat.

A nő felfortyant.

— Tartsd meg a piszkos pénzedet.

— De nem haragudott, inkább gyanakvóan kérdezte:

— Kivel mész el?

Washington először mosolyodott el és jobban magához szorította a nőt.

— Senkivel.

— Elmehetnék veled, Washington?

— Nem. Nem vihetlek magammal. Beállok újra a hadseregbe. Azzal megyek.

Ez is hirtelen jött ki belőle, nem is gondolt rá előbb. Gyorsan lehörpintett még három pohár rumot. A hajóstársaság kirakata tűnt fel képzeletében és a játékhajó a Broadwayn, óriásira nőtt. És egyre tovább nőtt, amikor átlőrte a kirakatot, kisiklott az utcára, végig a Broadwayn a Batteryhez, becsúszott a kikötőbe, ahonnan az új hajók futnak ki a tengerre. Sokszor látott ilyet a moziban. Aztán látta a két plakátot, fantasztikus méretekben. A szőke szépség megelevenedett a sárga ernyő alatt és Washington szinte hallotta a holland gyerekek facipőinek kopogását a tengerparton.

— Igen — ismételte —, visszamegyek a hadseregbe.

— Hiszen a háborúnak vége van.

— Nem is a háborúba kívánkozom.

— Hát akkor miért mész?

— Csak el innen.

És érezte, hogy igazat mond. Hogy ez volt minden, amit akart: „csak el innen."

*

Már reggel hat órakor a hajóra rendeltek őket, bár csak estére volt kitűzve az indulás New York kikötőjéből. Langyos, majdnem nyárias májusi nap volt. Egyetlen fehér felhő úszott a fényes kék égen valahol az Empire State Building felett, amely mint valami óriási méretű nyitott töltőtoll meredt az ég felé.

A katonaszállító hajó kopott fedélzetén friss festék és tengervíz vegyes szaga terjengett. A hajók között sirályok mártogatták magukat a vízbe, majd felrepültek a levegőbe.

Washington két katonával a hajó korlátjához dőlve álldogált. Csak nyolc hete ismerték egymást, amit a kiképzőtáborban együtt töltöttek.

— Viszontlátásra Amerika, — mondotta Jim szomorúan.

A fiú nem lehetett több tizenkilenc évesnél. Sovány volt és sápadt; vastag ajka fölött ritkás, bizonytalan ívben húzódott bajusza. Csak azért növesztett bajuszt, hogy öregebbnek lássék. Nem volt a háborúban, de még a tengerentúl sem. Attól a pillanattól kezdve, hogy hátizsákja terhe alatt meghajolva felment a hajóra, Jimnek honvágya volt.

— Akarod kölcsön a zsebkendőmet? — kérdezte tőle Ira.

Ira, aki Chikágóból jött, jó fejjel magasabb volt Jimnél és úgy nézett ki, mintha fekete gránitból vésték volna. Georgiában született, ahonnan gyerekkorában megszökött. Egész későbbi életét a hadseregben töltötte. Most közel harmincöt éves volt.

— Úgy hallom, Németországba visznek bennünket — mondta Washington, anélkül, hogy figyelt volna a másik kettő beszélgetésére.

— Igen. A világ összes helyei közül éppen oda — felelte Ira fölényesen.

— Arra kell lenni Harlemnek, — mondta Jim melankólikus hangon és kimutatott a városra.

— Bolond — mordult rá, Ira. — Innen nem láthatd Harlemet.

Aztán Washingtonhoz fordult:

— Te is Harlemből való vagy?

— Hm.

(Folytatjuk)

Képtávirat Nankingból

— Fel kellett emelnünk a borotválkozás árát, mert mostanában nagyon megnyúltak az arcok.

AZ ORVOS VÁLASZOL

1. Mennyit egyek, hogy egészséges maradjak?

A legtöbben túlgyakran és túlsokat esznek. A fejlődő, fiatal szervezetnek jó akár a napi ötszöri étkezés, de önnek, aki negyvenen túl van, lényegesen kevesebbre van szüksége. Az egészség szempontjából azonban nemcsak az ételmennyiség esik latba, hanem fontos *az étkezés miként*je is. Dolgozó, erősen tevékeny ember helyesen jár el, ha étkezés előtt rövid pihenőt tart és ha feldúlt, előbb megnyugszik. *Pawlow* orosz fiziológus mutatta ki, hogy bosszúság, harag a gyomortevékenységet lényegesen csökkenti. Ezért vétkesek azok az asszonyok, akik munkából hazatérő és enni vágyó férjeiket már tálalás előtt rossz hírekkel fogadják vagy pláne epés megjegyzéseikkel felingerlik. *Mindig jó hangulatban együnk!* — ez egyik legelemibb egészségi szabály.

A levesre vonatkozólag az a válaszunk, hogy — nem fölöslegesl Kitűnően előkészíti a következő főfogásra, serkenti a gyomornedvképződést, ha nem is „táplál". Az jó jel, ha „örül előre az evésnek". A helyes mérték mindig a *„mérsékelt jóllakás"* legyen, nem pedig a teljes jóllakás, a megmozdíthatatlanságig. Az ember gyomra nem hátizsák, hogy puposra tömjük és az ember nem óriáskígyó, hogy előre egyék napokra.

2. Egészséges-e az ebéd utáni alvás?

Megszokás dolga. Általában jó a főétkezés után lefeküdni és pihenni, de semmiesetre sem kötelező az elalvás. Gyenge, vérszegény, kimerült egyének jól teszik, ha ebéd után egy órára ágyba feküsznek, levetkőzve úgy mint éjszakára. Ezáltal naponta *„két reggelt"* biztosítanak maguknak, ami sokszor előnyös lehet.

3. Lehet-e kőpadon üldögélni?

Tapasztalat szerint nedves talajon vagy hideg kövön huzamosabb ideig ülni veszélyes, mert legenyhébb esetben is bélhurutot okozhat. Gyermekek is szokják meg hogy az altestet és comb jaikat meleg en tartsák.

4. Miért hashajtó a szilvaiz?

Mert borsavas sókat tartalmaz.

5 Húsz év óta gyötrő bélrenyheségem enyhítésére milyen diétát lehetne folytatnom?

Reggel: egy pohár hideg víz vagy néhány füge vízzel, utána majáskávé vagy tejes tea, evőkanálnyi malátacukor, rozskenyér, vaj, méz vagy gyümölcsíz. *Délelőtt:* gyümölcs, vajas rozskenyér vagy író, aludttej vagy yoghurt. *Délben:* sok burgonya és főzelék, kevés hús, sok befőtt vagy nyers gyümölcs. *Délután:* malátakávé vagy tejes tea, rozskenyér vajjal és mézzel. *Este:* burgonya, tojás, felvágott, rozskenyér, aszalt szilva és mézes tészta (mézeskalács!). Ha azonban görcsös jellegű a bélrenyheség — ezt csak orvos állapíthatja meg —, akkor úgynevezett „salakszegény" diéta válik be inkább: tojás, nyákleves ek, kása, marhahús, kétszersült.

6. Arányban áll-e az élők elérhető legmagasabb életkora nagyságukkal?

Semmi összefüggés nincsen az elérhető hosszú élet és a testi nagyság között. A teknősbéka 200 évig él, a papagáj 80 évig, a gólya 70, a kutya 12, a macska 10, a kanári 20 évig, a hangya 15 évig. Az ember átlagéletkora jelenleg 60—70 között mozog és egyre emelkedőfélben van, ami azt bizonyítja, hogy a külső körülményeknek, az életviszonyok kedvezőbb alakulásának döntő befolyása van a biológiában.

Szófukar ember

Egy faluban városi ember megállítja az egyetlen szembejövő parasztgazdát.

— Nem tudja, hol lakik Sarlós Nagy István?

— Tudom.

— Meg tudná mondani, merre van a háza?

— Meg.

— Talán azt is tudja, otthon van most?

— Nincs.

— És azt is tudja, hogy hol van?

— Igen.

— Hol?

— Itt.

— Nem látom.

— Én vagyok.

Ejnye...

Kartumban Heir Alla kijelentette, hogy belefáradt az életbe. Nem volt hajlandó többet enni s meghalt. 135 éves volt.

*

Mrs Thomas *Guerin*, 80 éves newyorki asszony 55 évi házasság után férjét konyhakéssel megölte. Azzal védekezett, hogy ráúnt az urára.

*

A caracasi törvényszék nelyt adott Diego Pinto bontókérelmének, aki azzal vádolta feleségét, hogy az asszony 27 macskát vett esténként az ágyába.

*

A párizsi főkapitányság egy földszinti ablakából két rendőr nevetve figyelte, hogyan bajlódik egy úrvezető, hogy a gépkocsiját kivezesse a parkoló helyről. Az arcukra fagyott a nevetés, amikor látták, hogy a kocsi tulajdonosa éppen egy fél perccel azután érkezik oda, hogy kocsiját a tolvaj ellopta.

*

Manuel Silva, honolului halászt kórházba kellett szállítani, mert gyanútlanul hátat fordított egy kihalászott kardhalnak s ez a hátába döfött.

A CSODÁK HÁZA BUDAPESTEN

Nemrég fejezte be a *Magyar Vasárnap* Upton *Sinclair* riportsorozatát a sanfranciscoi «Csodák Házá»-ról. Ezzel kapcsolatban *Welward Lívia Budapest, V., Teleki Pál-utca 13, IV. 1.* azt írja, hogy Budapesten hosszú évekkel ezelőtt működött egy *Abrams-Intézet*, amely rövid fennállása alatt addig soha nem tapasztalt gyógyeredményeket produkált. Upton Sinclair regényének főhőse magyarszármazású, aki annakidején itt járt Budapesten is és gyógymódjáról nyilvános előadást tartott.

A magyar *«Csodák Háza»* vezetője dr *Nógrády* István volt, a Korányi Klinika adjunktusa, aki Angliából hozta haza a oscilloclastot, dr Abrams diagnostikai és gyógyítógépét. Lelkesedéssel rendezett be a Petőfi Sándor-utcában egy rendelőt és assistensül maga mellé vette Welward Líviát. Dr Nógrády — írja Welward Lívia — csodálatos gyógyítási eredményeket ért el tüdő-, asztma-, ideg- és szívbetegeknél.

A hivatalos orvostudomány hitetlenkedéssel fogadta dr Abrams kezelési módját. A tudományos magyarázat pedig teljesen logikus volt, hiszen a *Rutherford-elektron elméleten* alapult, amelyen most az egész atomfizika és kutatás nyugszik. Ennek dacára, mikor dr Abrams Budapestre érkezett és magyar nyelven adott elő, mindössze negyven orvos volt kíváncsi az előadásra.

Dr Nógrády érzékeny lelke nem bírta el a csalódást és meg nem értést. Búskomor lett, majd főbelőtte magát. A Kerepesi-úti temetőben nyugszik. *Az Abrams-gépeket egy Lendvay-utcai pincében helyezte el Welward Lívia.*

«Lehetséges, hogy ott porosodnak még most is és a feltámadást várják?» — kérdezi Welward Lívia. Ki tudja? Magyarország mai rendjében biztosan figyelmet szentelnek mindennek, ami nem atombomba, hanem az atomkutatás eredményének felhasználása — *— az emberiség javára».*

ÖT perc alatt

a kőműves	3½ téglát rak
a népszerű regényíró	72 szót ír
a politikus	550 szót szónokol
a katona	350 lépés tesz
a színész	45 sort szaval Shakespearből
a gyorsíró	400 szót jegyez le
az aukciós kikiáltó	8 tételt ad el
a győztes zsoké ...	4800 métert lovagol
az iskolásfiú	8 sort ír
a kozmetikus	20 szőrszálat tép ki csipesszel
az üvegfúvó	8·8 palackot készít
a gépeket berepülő pilóta	88 kilométert tesz meg
a kertész	egy négyzetméternyi földet ás fel

és ha minden jól megy:

az anyakönyvvezető 1·66 jegyespárt ad össze

Vasárnap

A MAGYAR CSALÁD HETILAPJA

Főszerkesztő: PARRAGI GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest V, Bajcsy-Zsilinszky-út 34. — Telefon: 125—340

Egyes példány ára ..... 1 Ft
Előfizetés ára: negyedévre ..... 12 Ft
egy hónapra ..... 4 Ft

Postatakarékpénztári számla száma 8001.
A — jellel ellátott közlemények fizetett hirdetések
A kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem adjuk vissza.

BUDAPEST 1948 NOVEMBER 14.

MIT ÍRT UTOLJÁRA FRANZ SCHUBERT?

A nagy zeneszerző halálának 120. évfordulójára

1828 novembe ben Schubert már tífusszal feküdt bátyjának házában, Bécs külvárosáb Egy évvel ezelőtt halt meg Beeth n és Schubert segített vinni a kopo ót. Jövet a waehringi temetőből Sc bert ezt mondta:

— A legközel bi én vagyok.

A féiszeg, b ges. rövidlátó, szegény fiata muz us érezte, hogy nem fog több dalt a ni a világnak. Pedig talán senki ser született a világra annyi melódiáv a szívében, mint Franz Schubert.

31 éves vo t, mikor meghalt s több mint *ezer zeneművet* írt. Halála után *négy forint* maradt utána: még annyi sem, mint amennyit egy csomag kottapapír ért, amelyre halhatatlan zenéjét írta.

De mi volt az utolsó, amit Schubert írt? Ez a kerdés régen foglalkoztatja a zeneirodalmat. Nem dal volt, nem zene — hanem egy levél. Ezt a levelet *Schober* nevű barátjának írta, akivel az 1828 év során együtt lakott. Fel kellett adni ezt az együttlakást, mert még a fele bért sem tudta fizetni, elkötözött fivéréhez, majd onnan a kórházba került, ahol meghalt. Utolsó levele azért lepte meg a zeneviláqot, mert — szó sem volt benne zenéről. A levél így hangzik:

1828 november 11.

Kedves Schober!

Beteg vagyok. Tizenegy napja nem ettem semmit. Olyan fáradt és gyönge vagyok hogy az ágy ól c.ak a karosszekig tudok menni. R nna ápol engem. De ha bármit ad enni, nem bírom el.

Ebben a szörnyű ál apotban kérlek, hogy segíts ki valami olvasnivalóval. Legutóbb Cooper indiántörténetei, o vastam, Az utolsó Mohikán. c Kémet és a Prairokat. Nagyon meg zerettem az i yen olvasmányt. Ha van valam. hasonlód, kérlek hagyd Gognernénát a kávéházban. Bátyám, aki n gyon e'kiismere es ember, el fogja hozn. és lelki meretesen vissza is viszi. Barátod Schubert.

Nyolc napoal e levél megírása után, 1828 november 19-én meghalt.

Milyen különös, hogy a nagy zeneszerző halálos ágyán indiántörténeteket olvasott. De talán mégsem. Schubert nagy gyermek maradt örökké.

Szabadság

PAUL ÉLUARD VERSE

Kis irkalapjaimra
padomra és a fákra
a porra és a hóra
felírlak én

minden beírt papírra
s minden üres papírra
hamura kőre vérre
felírlak én

ó képek aranyára
harcosok fegyverére
királyi koronákra
felírlak én

erdőre pusztaságra
fészekre rekettyésre
a multbeli echóra
felírlak én

az éj csudáira
fehér cipó napokra
a csókos évszakokra
felírlak én

az elrongyolt egekre
a penész nap vizére
a tavas tünde holdra
felírlak én

mezőkre láthatárra
tárt szárnyú madarakra
az árny malmaira
felírlak én

a hajnal nagy lehére
tengerre és hajókra
a tébolyult csúcsokra
felírlak én

felhő-pillékre és
verítékző viharra
a méla únt esőre
felírlak én

szikrázó villanásra
színek tornyaira
s a meztelen valóra
felírlak én

a fürge kis dűlőkre
a fennlengő utakra
az égrenyúlt terekre
felírlak én

a fényre mely kigyullad
s a fényre mely kihúny
sok kedves otthonomra
felírlak én

a tükörnek és szobámnak
kettészelt gyümolcsére
tátongó fekhelyemre
felírlak én

nyalánk kis kutyusomra
két nagy tapsi fülére
balog mancsára is
felírlak én

ajtóm szűk pallójára
meghitt kis tárgyaimra
az áldott-lángú tűzre
felírlak én

a nászi szép csipőkre
baráti homlokokra
s a felémtárt kezekre
felírlak én

döbbenet ablakára
s a mély-mély hallgatásban
elmerült ajakívekre
felírlak én

menedékim romjára
ledőlt fároszaimra
búmnak merő falára
felírlak én

a vágytalan hiányra
a meztelen magányra
a közelgő halálra
felírlak én

a boldog gyógyulásra
a széfoszló veszélyre
s az újjászült reményre
felírlak én

s ez egy szó erejével
születek újra téged
felismerni s neved
kimondani

Szabadság

Paul Eluard

Fordította: **Somlyó György**

Békessy Imre:

Híresség Amerikában

Nekem a dolog már akkor kezdett gyanus lenni, amikor a newyorki 79. utcai Első Magyar Önképzőkör felkért, hogy én tartsam a márciusi ünnepi beszédet. Már majdnem egy éve voltam Amerikában, sok cikkem jelent meg magyar lapokban és egy-egy írásom amerikai magazinban is. Ez utóbbit nem szerény tehetségemnek köszönhettem, hanem annak az egyszerű ténynek, hogy az utolsó menekülő-hajóval érkeztem, amely Lissabonból kifuthatott. Mindenki „érdekes" Amerikában, aki valamiben első vagy utolsó. Én álnéven jöttem Franco-Spanyolországon át és azt hittem, a spanyol nép nyomoráról és elnyomatásáról írhatok majd valamit. Erről szó se lehetett. Sikerült egy cikket eladnom a spanyol nők szépségéről és egy másikat a lissaboni „Alhambra" című játékkaszinóról, amelyben sohase voltam. De mindent összevetve azt hittem, amerikai hírességem már meg van alapozva. Ekkor történt az a dolog a legnagyobb magyar önképzőkörben.

Az elnök, ahogy ilyenkor szokás, bemutatta az előadót a közönségnek. Ezt mondta:

— Uraim és hölgyeim, az a rendkívüli megtiszteltetés ért, hogy idei márciusi ünnepségünk díszbeszédét a mindnyájunk által ismert és tisztelt honfitársunk, a kiváló író és hírlapíró, ***Békássy István*** úr fogja tartani.

A nevemet se tudta. Ellenben ismerte *Békássy István színészt*, aki már pár esztendeje magyar színtársulattal ott játszott egy magyar vendéglőben. Hogy tőlem soha egy sort se olvasott, abban alig lehetett kétségem. Mert amikor az ünnepség végén megköszönte előadásomat, amely történetesen éppen arról szólt, milyen híresség tett szert a magyarok Amerikában, az elnök úrnak barátaim igyekeztek megsúgni az én nevemet. Ekkor az elnök úr meleg háláját fejezte ki *Békéssy Gyula* úrnak.

Aztán következett egy periódus, amikor teljesen elvesztettem a nevemet és foglalkozásomat. A fiamnak, aki Hans *Habe* írói néven ír, nagy sikere lett első amerikai könyvével. Bárhol megfordultam magyar vagy amerikai körökben, csak így mutattak be, kedélyesen a vállamra verve:

— Ez a fiatalember a Hans Habe papája.

Ez egyfelől nagyon büszke érzés volt, másfelől folyton emlékeztetett arra, mily hiábavaló volt egész negyvenesztendei ujságírói multam és az egész dolgot nyilván újra kell kezdeni. Ötvennégy éves voltam. Igaz, Goethe hetvenen túl írta a „Faust"-ot, de előtte is írt egyetmást és egyszer se ment Amerikába. Ha ment volna, valószínűleg úgy mutatták volna be, hogy „ez az az ember, aki Ágost Frigyes nagyherceg barátja volt."

Semmi reményem se lévén ugyan arra, hogy egy második Faustot írjak — és nem is lett volna értelme, mert filmre nem alkalmas —, mégis megírtam egy regényt. Azelőtt nem írtam. De regényírással mindenki megpróbálkozik Amerikában. Az írók nyolcvanöt százaléka dilettáns és nő: az írást levelező-tanfolyamokon lehet megtanulni, mellékfoglalkozásként. Gondoltam, megpróbálom. Akadt is kiadóm, sőt a könyvnek egész tisztességes sikere lett. Nem egetverő, nem százezreket jövedelmező, filmre se vették meg, de sok kritika jelent meg és a kiadó gondoskodott arról, hogy fényképemet is közöljék. Meg voltam róla győződve, hogy amerikai híresség lettem.

Növelte öntudatomat, hogy szerte az országban számos helyen kellett a könyvvel kapcsolatban felolvasásokat tartanom. Ezt is a kiadó rendezte. Akkor még nem tudtam, hogy ez így szokás. Az amerikai olvasó nem hiszi el, hogy az író létezik, ha nem látja személyesen. A felolvasásokat rendesen úgynevezett „*breakfast-club*"-okban kell tartani, délben, amikor sietős üzletembereknek az ebéd mellé egy felolvasót is fölszolgálnak. De én komolyan készültem ezekre a felolvasásokra és azt hittem, a meghívók mind olvasták könyvemet és a híres írót megillető reverenciával fogadnak.

Az ebéd-felolvasáson elnöklő úr, rendesen a helyi kereskedelmi kamara vagy Rotary-Club elnöke, mindig sietve és elkésetten érkezett. Hamar elfoglalta helyét és azt mondta:

— Nagy öröm mindnyájunk számára, hogy mai ebédünk előadója az ünnepelt író, akinek éppen most megjelent könyve... eh... hmmm... (hozzám fordulva: *„Mi is a címe?"*) ... szóval egy híres könyvnek írója.., eh... hmm.., (hozzám fordulva: *„Mi az ön neve, kérem... mi? ... nem értem... írja le hamar..."* Aztán olvassa a papírlapról): ... szóval *Mr. Bikiszi*... Kérem tartsa meg előadását.

Az elnök is, a hallgatóság is elkezdett ebédelni és miközben tányérok csörömpöltek és pincérek járkáltak, én izzadva adtam elő. Senkise figyelt, sokan a közepén szaladtak már vissza boltjaikba. Azzal a tudattal mentek el, hogy ebéd közben is nagyot művelődtek, az a „fellow" *Mr. Bikiszi* ... vagy *Biki záj* mondott valamit, ... az ördög vigye ezeket az idegen neveket ... de igazán érdekes volt... már elfelejtettem, mit mondott.

Ez így ment mindenfelé. Volt elnök, aki azt mondta, hogy még nem olvasta a könyvemet, de belenézett és igazán már az első oldalon, ahol azt mondja... itt már megakadt és gyorsan hozzám fordult, megkérdezte, honnan származom. Amikor azt mondtam, Magyarországról, boldog volt és azt mondta:

— Hát, hölgyeim és uraim, most szólni fog önökhöz valaki, aki igazán tudja, mi az a *paprika és cigány*... Mr. ... na, a név nem is fontos, mindenki ismeri.

Mikor az egyik ilyen elnök vicces embernek bizonyult és exkuzálta magát, hogy a mai ebéden sajnos, csak ilyen másodrangú attrakcióval szolgálhat — Mr Bikiszi nem fogja rossznéven venni, de igazán Sinclair Lewis, Margaret Mitchell, H. G. Wells és Bernhard Shaw híresebbek, csak sajnos nem voltak éppen kaphatók —, elhatároztam, hogy feladom.

Lemondtam arról, hogy amerikai híresség legyek. Vagy esetleg fölveszem a H. G. Wells nevet. De nem hiszem, hogy ebédelés közben rá jobban figyeltek volna.

A MI KIS VÁROSUNK

FRADI PÁLYA (Várnai rajza) GOOOL!!!

AZ EMIGRÁCIÓS BETEGSÉG*

Írta Molnár Ferenc

Azzal kezdődik, hogy az ember úgy érzi magát, mint a túrista. Érett férfikorban elmenekült valahonnan Párizsba, vagy Londonba, vagy Rio de Janeiróba, vagy New-Yorkba. A város tetszett vagy nem tetszett, az ember lélegzett, nézett, járt, evett, ivott, aludt, lakott, létezett és túristának érezte magát. Aztán, múltak a hónapok. Majd az évek.

A túrista nem ment haza. A túrista megragadt. A túristából: emigráns lett. Az egészségesből: beteg. Ő még nem vette észre, de a többiek már észrevették az egyre kevésbé kormányozható idegein, panaszkodásai nagy mennyiségén és kis minőségén, a honfitársaival való érintkezési vágy állandó csökkenésén és azon, hogy egyre rosszabbul beszéli a nyelvet, mert tudat alatt feladta az éretlkorban már hiábavaló küzdelmet az idegen nyelvvel.

Az emigráns egyelőre mindezt nem veszi észre. Ő csak azt veszi észre, hogy altató nélkül nem tud aludni. Az emigráció nevű betegségnek első fázisa ezzel az altatóval kezdődik. Hogy mikor? Némelyikünknél korábban, másoknál később. Magános embereknél korábban. Családosoknál később. Jómódúaknál később. Szegényeknél korábban. Gyerekek nem kapják meg: az emigráció nem gyermekbetegség.

Az emigráció az úgynevezett hajlottkorú emberek betegsége. Fejlődésének tempója elég gyors. Kérlelhetetlenül, fokozatosan romlik az állapot. Az altató adag egyre nagyobb. A chlórvegyülettel kezelt newyorki víznek egyre furcsább az íze. A levegő meleg enyvtartalma (angolul: *humidity*), az autó kipufogott szénoxidja és az akrolein szaga az utcán egyre kevésbé élvezetes. A dohány, a kávé, a kenyér egyre idegenebb.

A belpolitikai viták, a helybeli viccek, a képes tréfasorozatok egyre érthetetlenebbek. A hírek hazulról egyre sűrűbben jönnek. A súlymérték, a hosszmérték és a hőmérő átszámítása túl komplikált kezd lenni. Az ember egyre jobban ugyanaz marad, aki volt, mialatt körülötte minden egyre jobban kezd különbözni attól, aminek eleinte látszott.

Így megy át a betegség néhány év alatt a második fázisba, amely rendszerint az elektrokardiogrammal kezdődik és injekciókkal, kapszulákkal folytatódik. Nem sok eredmény.

Ezen a ponton a beteg kiábrándul az orvosokból és ágyba fekszik. Várja a véget.

*) A newyorki gondolatokból.

KÍVÁNCSI SOFŐR

Krúdy Gyula nem szeretett autón járni. Egyszer mégis rákényszerült a taxira. Beült és azt mondta:

— Haza!

— Hová, kérem? — kérdezte a sofőr.

Krúdy egy darabig hallgatott, aztán kiszállt a kocsiból és szeliden azt mondta a sofőrnek:

— Nem tudom belátni, miért mondjam meg egy vadidegen embernek, hogy hol lakom.

És nekiindult gyalog az éjszakának.

SCHOPPER J. G.
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
állami vasnagykereskedés
VI., PIARISTA-U. 4.
TELEFON: 188—968.
Azonnal szállítja az összes Nik-gyárak és más vállalatok, kisipari üzemek termékeit.
Egyes cikkek rendkívül előnyös eladása.

A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA KIÁLLÍTÁSA A BUDAPEST GALÉRIA LAJOS UTCAI KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
1991. XI. 28–1992. I. 15.

A KIÁLLÍTÁS RÉSZTVEVŐI:

Beöthy Balázs • Bukta Imre • Elekes Károly • Gaál József • Gábor Imre • Gerber Pál • Gerhes Gábor • Krizbai Sándor •Kentaur Erkel László • Kungl György • Nagy Árpád Pika • Pereszlényi Rolland •Rácmolnár Sándor •Roskó Gábor • Szurcsik József • Vámai Gyula

Blokk Csoport: Sebestyén Zoltán, Kopasz Tamás, Katona Zoltán, Nayg István, Palkó Tibor

KIÁLLÍTÁSKONCEPCIÓ:
L. MENYHÉRT LÁSZLÓ
(TÁMOGATTA A MAGYAR HITEL BANK „MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNYA")

MEGNYITÓ
ROSKÓ GÁBOR, L. MENYHÉRT LÁSZLÓ
(KÖZREMŰKÖDÖTT: VASVÁRI BÉLA)

TÁMOGATÓK:
MŰVÉSZETI ALAP,
MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK

GRAFIKA:
ELEKES KÁROLY

HNIKA

ÚJ ALAGÚTFÚRÓ GÉP

A föld alatti munkák elvégzése mindig komoly nehézségekbe ütközött és sok emberi erő kifejtését követelte. A talaj rétegeződése változó, néha sziklás, néha laza talajon kell áthatolni. Az NSZK-ban új föld alatti fúrógépet készítettek, amelyet Dortmund föld alatti csatornáinak építésénél alkalmaztak először. A berendezés, amely vakondhoz hasonló, a legkeményebb gránit rétegeken is áthatol. Érdekessége, hogy a külsőről vezérelhető, tehát a gép közelében nincs ember. Először függőleges irányban hatol a kívánt mélységbe, majd kis ívet leírva a kellő szinten végzi el az alagút kiásását. A kifúrt talajt automatikusan eltávolítja az általa épített csatornán, amelynek falát az omlás megakadályozása érdekében hidraulikus berendezés segítségével vas-lemezekkel béleli ki. A berendezést egyelőre föld alatti kábelek, vízvezetékek alagútjainak építésére használják majd.

yógyászat szolgálatában

metek miniatűr sertése, amelynek kifejlett példánya nem haladja meg a 60 kg-ot. Olyan élettani, gyógyszertani kísérleteket végezhetnek rajtuk, amelyeknek az embergyógyászat veszi hasznát.

Árulkodó tetemek

Röntgenezik a múmiákat

Napjaink orvostudománya az ókori betegségek megállapításánál a különféle eljárások mellett jelentős mértékben támaszkodik a röntgensugárra. Az ókori betegségek felderítésén fáradozó szakorvosok kb. a harmincas évek óta foglalkoznak múmiaröntgenezéssel és napjainkig jelentős eredményeket könyvelhetnek el ezen a téren.

A mumifikációs eljárások és az ezek során használt vegyszerek különfélék voltak. Az ókori egyiptomiak

a mumifikálást megelőzően általában eltávolították a belső szerveket,

ezért az ún. „természetes" múmiák napjaink orvostudományának többet mondanak, mint a mesterséges eljárásokkal tartósított tetemek.

Mit árulnak el a mai orvosoknak a röntgensugarakkal átvilágított több ezer éves ókori tetemek?

A British Museum megbízásából dr. Gray angol orvos az utóbbi évek folyamán száznál is több egyiptomi múmiát világított át. A röntgenvizsgálatok során több érdekes megállapítás született. Ezek szerint

V. Ramszesz fáraó érelmeszesedésben, Tu-Tankh-Amon pedig 3300 évvel ezelőtt szívinfarktusban halt meg.

Az angol orvos szerint a 3—4000 évvel ezelőtt élt ókori egyiptomiak reumától, epe- és vesekőtől, fogszúvasodástól, elefántkórtól is sokat szenvedtek.

Az NDK fővárosában levő Charité kórházban az elmúlt évek folyamán egy i. e. 600 táján bebalzsamozott fiatal lány múmiáját világították át német szakorvosok. A vizsgálat során a múmiánál olyan csontbetegséget tapasztaltak, amelyről a mai orvostudomány azt gondolta, hogy az az ókori emberek soraiban nem pusztított.

Az ókori betegségek kiderítésénél

a múmiavizsgálatokat hatásosan egészítik ki a régi sírokból feltárt emberi csontvázak és csontmaradványok röntgenvizsgálata.

Dmitrie Rokhline szovjet professzor a leningrádi Orvostudományi Kutatóintézet munkatársa hosszú évek óta röntgenezi az ókori csontmaradványokat. Praxisa során nemcsak különféle sérüléseket, töréseket tapasztalt, hanem számos, az ókorban pusztító betegséget sikerült kimutatnia ezzel a módszerrel. Nemrégiben pl. egy i. e. VII. századból származó szibériai asszony csontvázán konstatált rákos áttételeket. Rokhline szerint

az ókorban a rosszindulatú daganatok különféle fajtái pusztítottak,

a neolitkor közepéről származó csontvázak röntgenvizsgálatai pedig a tuberkulózis egyes formáinak létezését támasztják alá. A szovjet kutatónak számos olyan röntgenfelvétel van a birtokában, amelyek sikeres ókori csontműtétekről, koponyalékelésekről tanúskodnak.

A különféle balzsamozási eljárással tartósított, valamint a klimatikus viszonyok következtében épségben maradt múmiák az emberi csontmaradványokkal együtt tehát nemcsak a régészek, hanem az orvosok számára is értékes leleteket jelentenek.

Endresz István

I BICIKLI

kudarccal végződtek. Ezek után joggal kérdezzük az újra megindított kísérletekről hallván: lehet-e egyáltalán emberi izomerővel repülni?

Az állandóan folyó természeti megfigyelések alapján született az az eredmény, hogy a madár repülés közben kifejtett teljesítménye izomzatával, azaz testsúlyával arányos. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a nagyobb súlyú madaraknál repülési problémák adódnak és egy bizonyos súlyhatáron túl élőlény már nem képes repülni. Ha viszont az élőlény súlya és szárnyfelülete megfelelően „összehangolt", akkor nő az izomerő-repülőgép megvalósulásának esélye.

A modern aerotechnika

a könnyű műanyagok, a nylonszerű szárnyborítások stb. alkalmazásával igyekszik az egyik lényeges kérdést: a súlycsökkentést fokozni. Így pl. egyszemélyes gépeknél a holt súlyt kb. 53 kg-ra, kétszemélyeseknél kb. 68 kg-ra sikerült leszorítani. Ez azonban még nem minden. Miután az izomerővel működő gépek pilótája kerékpárszerűen hajtja a légcsavart, a döntő kérdés az: mekkora teljesítmény szükséges a repüléshez és mekkora a rendelkezésre álló emberi teljesítmény? Vagyis a számított szükséges teljesítményt kell összehasonlítani a rendelkezésre álló, az emberi izomerő által valóban előállítható teljesítménnyel.

A legújabb géptípusok

közölt adatai alapján magyar szakemberek kiszámították, hogy egy kétszemélyes gép levegőben tartásához kb. 1,7 lóerő teljesítmény szükséges. Ez tehát egy-egy embertől 0,85 lóerő körüli tartós teljesítményt kíván. Ilyen erőkifejtésre azonban egy edzett kerékpárversenyző is csak kb. egy percig képes. A további kísérletek egyik célja tehát — ugyanúgy mint a sporteredmények javításánál is — az emberi izomerő-teljesítmények fokozása. Ezzel egyidőben viszont a modern szerkezeti anyagok felhasználásával továbbra is célszerű csökkenteni a gépek súlyát és növelni a szárnyfelületet, a légcsavar hatásfokát stb.

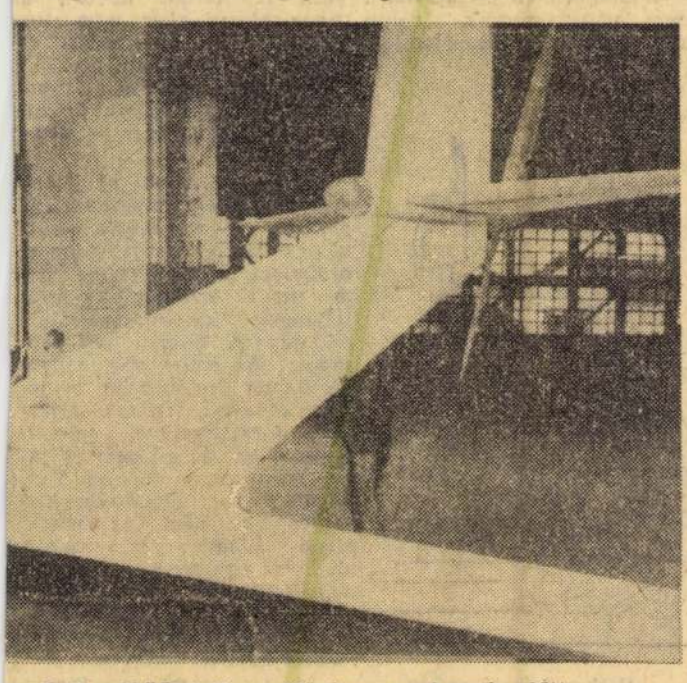

nerővel működtetett repülőgépe a hangár előtt.

Vízben oldódó műanyag

A Polivinilalkohol nevű műanyag egyik hasznos tulajdonsága; hogy vízben is oldódik. A belőle készült fóliákba élelmiszert csomagolnak, melyet a háziasszony kicsomagolás nélkül a főzővízbe dobhat. A praktikus újítás meggyorsítja, megkönnyíti a munka utáni ételkészítést. A kórházakban e műanyagból készített zsákoknak veszik jó hasznát. Az ágyak áthúzása után a szennyes ágyneműt azonnal ilyen zsákokba zárják, majd ragasztószalaggal gondosan lezárják. Így emberi kéz további érintése nélkül jut el a szennyes a mosodába, ahol a mikroorganizmusokat elpusztító forró vízbe kerül.

Madárkárok ellen

jó eredménnyel alkalmazzák a talaj fölé, 3—4 m magasan elhelyezett üveggömböket. A karóra helyezett ilyen riasztógömbök jó szolgálatot tettek baromfiudvarok, fácánnevelők, növények védésében és például erdőgazdaságok tölgyvetéseinek védelmében szajkók ellen.

Acéltextiliák, űrhajósok számára

A svéd Sandviken acélkonszern az Egyesült Államok részére 7/1000 mm átmérőjű acélfonalakat gyárt: huszonötször vékonyabbat, mint az emberi hajszál. Ezeket a rendkívül tiszta acélból készült fonalakat az USA gyáraiban beleszövik majd a szokványos textil- és műanyagfonalból készült szövetekbe. Az amerikai űrhajózási hivatal szakértői azt tervezik, hogy az űrhajósok részére ilyen szövetekből készítenek majd védőöltönyöket. Az acélfonal rozsdamentes és a normál textilszövetben nem ismerhető fel.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

1967 APR 30

Várnai György

1021

Munkácsy-díjas grafikusok, 1967

Várnai György

— Az ötlet csak rutin kérdése — *Várnai György* szerint olyan ez, mint színésznek a szereptanulás. Egy idő után készséggé válik. Amikor élete első tíz karikatúráját kellett megrajzolnia, a hetedik után már semmi sem jutott az eszébe. Kétségbeesett: előtte még az élet, és tessék, már az elején *„csütörtököt mondott"*. Azóta túl van a tízezredik karikatúrán. Huszonnégy évvel ezelőtt jegyezte el magát a műfajjal. *„Förtelmes rajzokat csináltam, amikről azt hittem, a legjobbak."* A Szabad Szájnál eltöltött öt esztendő termésből némi önirónia egyetlen rajzot sem tart olyannak, amit érdemes lenne visszaidézni.

— Az abszurd humort a gondolat teszi időtállóvá. A jelképes figurákkal, néhány vonallal, sokkal többet ki lehet fejezni, mint a régi viccrajzok naturális stílusával — mondja.

Az utóbbi öt évben, amióta ezt a sajátos formanyelvet használja, csaknem minden héten találkoztunk a *Ludas Matyiban* olyan rajzával amelyre érdemes visszaemlékezni. És sorolni lehetne olyanokat, amelyeket nem lehet elfelejteni. Két éve jelent meg *Csendélet* című kötete, amely napok alatt elfogyott.

Munkája nagy részét a film teszi ki — több külföldi fesztivál díját hozták haza már a műhelyéből kikerült rajzfilmek —, *Pegazus* tragikus története után most az újabb *Peti*-sorozaton dolgozik, s júliusra dobozba kerül az ENSZ felkérésére készülő rajzfilm is...

Jancsi és Juliska (Várnai György rajza)

Hegedüs István

Régi történelemkönyvet lapozgatva az ötéves fiú boldogan fedezi fel: ami képzeletében megszületik, mindent le lehet rajzolni... Talán a *„Tájfun"* döntötte el végleg a sorsát. Társai kézzel írt *„újságjának"* olvasóit a negyedikes kisiskolás szórakoztatja mókás rajzokkal, karikatúrákkal. Az érettségi előtt álló gimnazista már publikál, s amikor a *Ludas Matyiban* először feltűnnek bizarr szituációkba keveredett, szálkás rajzú, fura figurái, azonnal felfigyelnek rá. Azóta a négy betű — *Hihi* — nélkül is tévedhetetlenül ráismernénk.

Öröme akkor igazi, ha olyasmit sikerül megfogalmaznia, amit még senki sem fedezett fel, amiben sok ember indulatát tudja kifejezni. Hatalmas íróasztalán mindig nagy halom papír, vázlatokat készít, a maga szórakoztatására is játszik a figurákkal.

Könyvillusztrációit nézegetem: *Bábel-tornya, Trisztán és Izolda*, egy *Verne*-regény... A művész kimeríthetetlen fantáziája minden grafika. Él benne a letűnt korok, a régmúlt iránti kíváncsiság. Mai szereplőiben is felfedezhetjük elődeink vonásait, szellemes, modern mondanivalói így még közvetlenebbül nevettetnek...

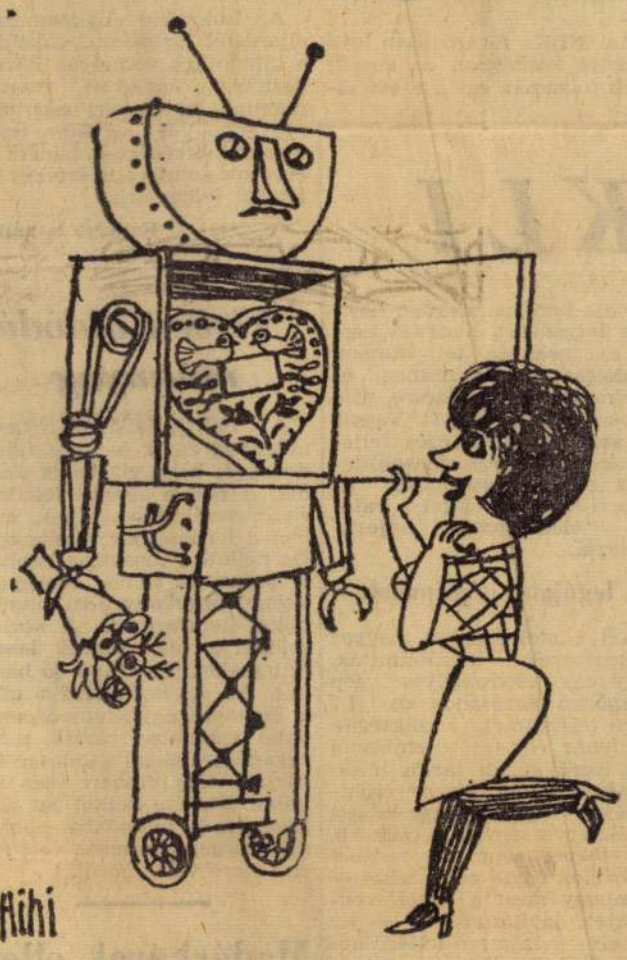

Gépkorszak (Hegedüs István rajza)

Réber László

— A karikatúra-rajzolás indulat, belső kényszer. Csak így érdemes valamit csinálni... Ami másoknak egy szegfű, vagy rózsa, az volt nekünk a találkozón a *„Krapekok"*. Igaz, választhattunk volna más könyvet is ismertetőjelnek, a *Kis magyar antológiát*, *A három kövért*, az *Akár hiszed, akár nem*, vagy a *Variációk egy témára* című, s még jónéhányat. E nagy sikert aratott kötetek mindegyikének fanyar humorú grafikusművésze — *Réber László*.

Rajt! (Réber László rajza)

Az igazi örömöt az jelenti számára, amiért meg kell dolgoznia, de művészete élvezőinek sem nyújt könnyű örömöket. El kell időzni nála, hogy mondanivalójának teljessége kibontakozzék, s ez mindig megéri a fáradságot. Az emberiség súlyos kérdéseit legtöbbször légiesen könnyed, ízléses grafikai formanyelvvel jeleníti meg, s ez az ellentét sajátos vonzásának forrása. Nem nevettet — elgondolkoztat. Ha rajzait nézi az ember, olyan világban érzi magát, ahol az egyszerűbb jelnek is megnövekedett jelentősége van. *„Ha csak külsőségeket jelenít meg az ember, úgy ábrázolni nem is érdemes..."*

Bársony Éva

Magyar Nemzet
1984. IX. 15.

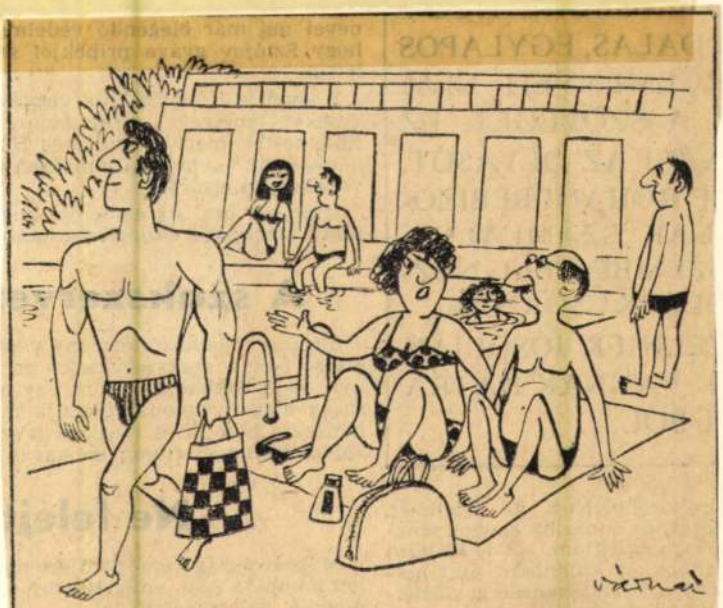

— *Látod, ha rendesen tévétornáznál, te is ilyen lehetnél!*

(Várnai György rajza)

— *Mint magánember, teljesen igazat adok magának, de mint főnök, azonnal felmondok!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. IX. 11.

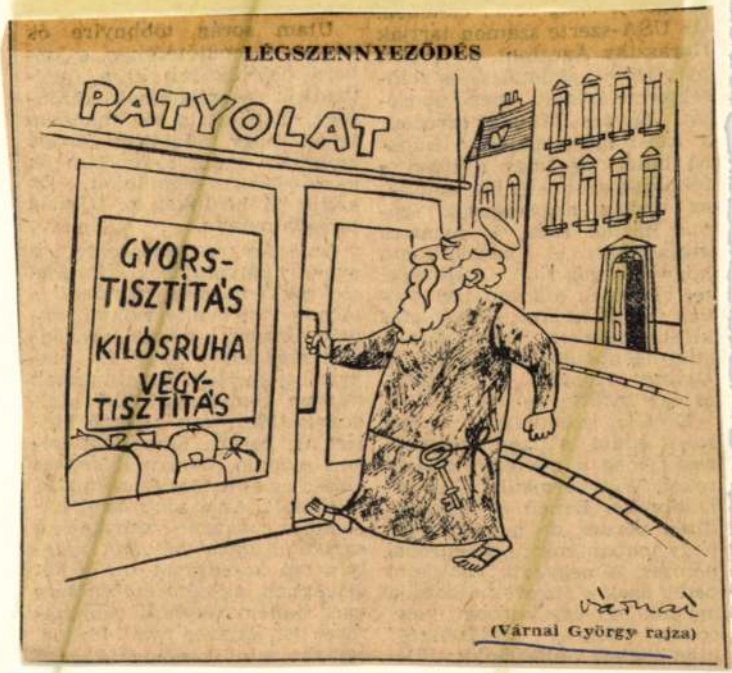

(Várnai György rajza)

... Népszabadság 1984. IX. 8.

— Esküszöm, ezt a követ tegnap még a János-hegyen láttam!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. IX. 5.

Magyar Nemzet
1984. IX. 1.

— Még a vakáció utolsó napjaiban is ilyen feliratokkal idegesítenek!

(Várnai György rajza)

— *Ebben a filmemben sikerült megvalósítani önmagamat...*
(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. X. 26.

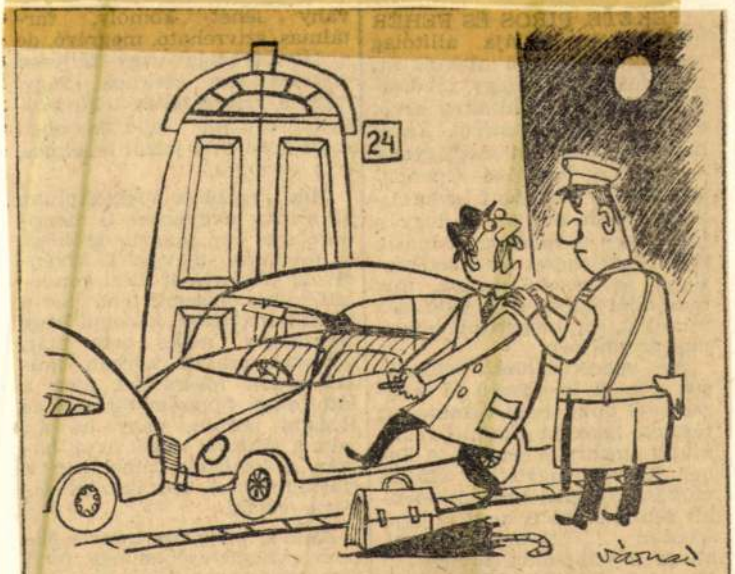

— *Higgye el, kérem, nem vagyok autótolvaj, csak be akarok jutni a kapumon!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. X. 21.

A GICCSFESTŐ BŰNHŐDÉSE

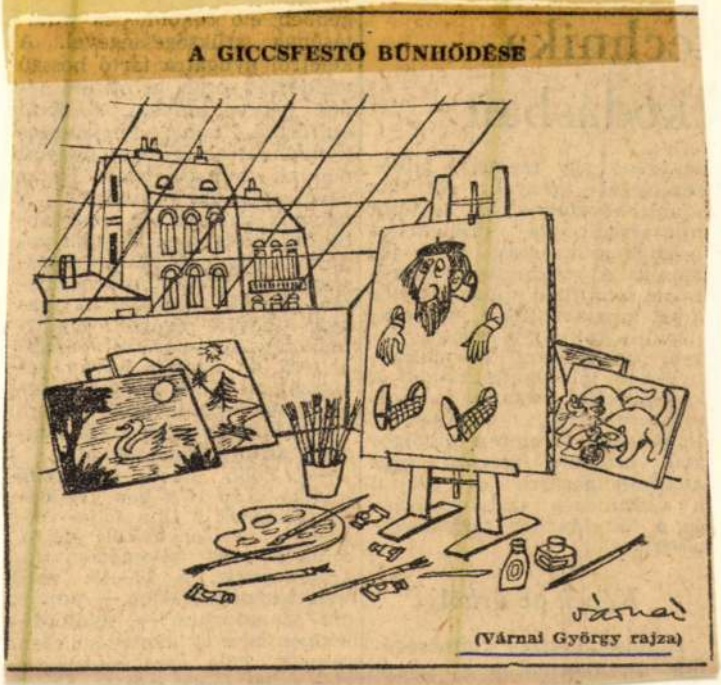

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. K. 12.

Magyar Nemzet
1984. X. 6.

NŐI LOGIKA

— *Érdekes, amikor szabályos helyen parkolok, eszükbe se jut megdicsérni...*

(Várnai György rajza)

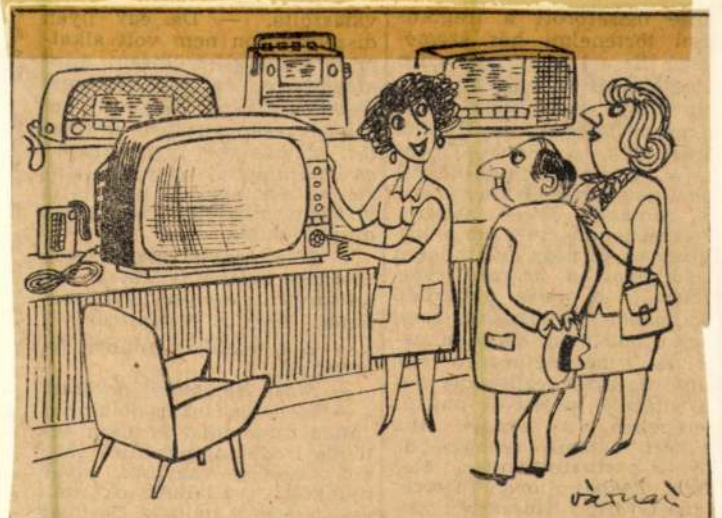

— *Ez a legújabb típus. Ha nem fizetik az OTP-részleteket, automatikusan kikapcsol!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. X. 7.

— Majd én megmondom maguknak, ki az a lerobbant vén csaj!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. V. 12.

Naimai György

Konzetine

Magyar Nemzet 1984. V. 13.

Magyar Ifjúság
1984. VII. 19.

REVANS

— *Emlékszel, amikor az iskolában mögöttem ültél, és mindig egy tűvel szurkáltál?*

(Várnai György rajza)

Magyar Ifjúság
1984. VII. 18.

— *Mutasd meg ezeknek a csibészeknek, mit tanultál azon a karate-tanfolyamon!*

(Várnai György rajza)

— ... És mondja, érez sikerélményt, amikor a helyére vitte ezt a betoncsövet?

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. V. 19.

— Most én felejtettem el megrendelni az ételt, vagy maga felejtette el kihozni, vagy már meg is ettem?

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. V. 20.

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. V. 23.

— Bocsánat, asszonyom, de ön kifejezetten mellképet rendelt!...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VI. 30

ESŐS IDŐ

— *Es négyszögölben vagy hektoliterben számítja a telek árát?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VI. 23.

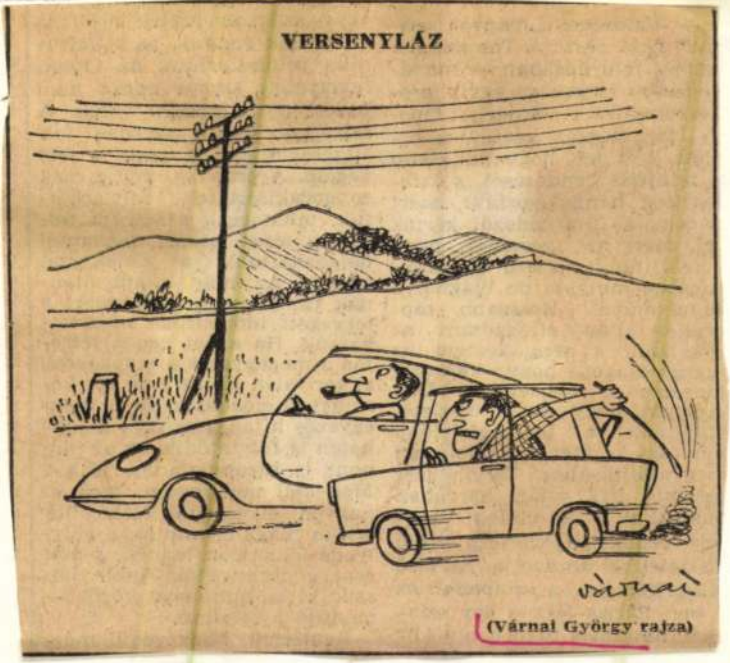

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VI. 21.

OPTIMIZMUS

(Várnai György rajza)

1984. VI. 20.

Várnai György

Kaiserlina

Magyar Nemzet 1984. VI. 19.

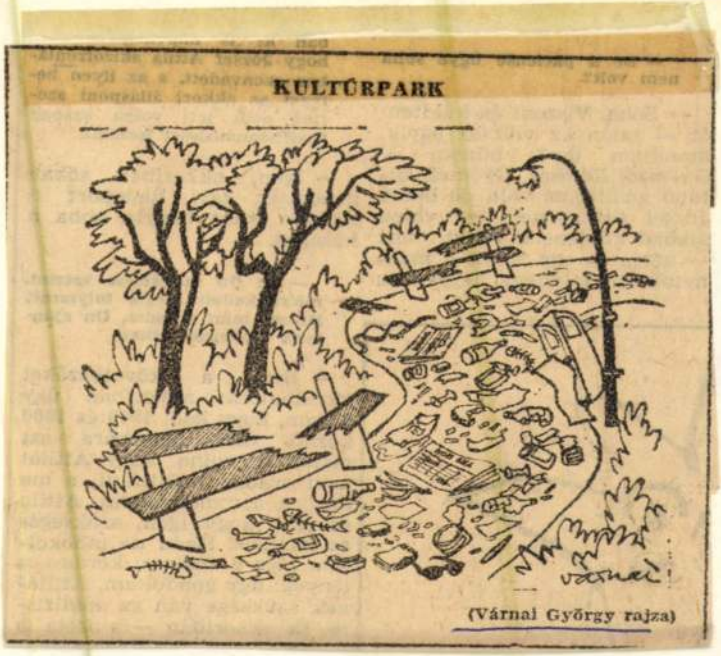

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. IX. 29.

— *És toronyóra lánccal nem kéne ...?!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. IX. 28.

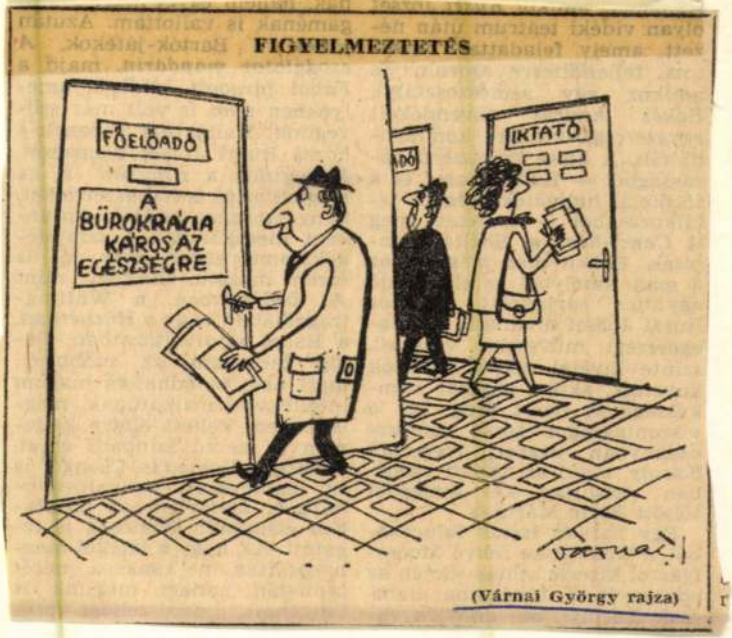

Magyar Nemzet 1984. IX. 26

Vásnai Gyöngyi

Karikatúra

Magyar Nemzet 1984. IX. 23

— Magát benevezhetném a tévé Leg-műsorába, mint a leghasználhatatlanabb munkatársat!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VIII. 9.

— *Ez a határidőnapló mindig eszembe juttatja, hogy öregszem!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. VIII. 7.

Magyar Nemzet
1984. VIII. 5.

TÉVÉKOMMENTÁR

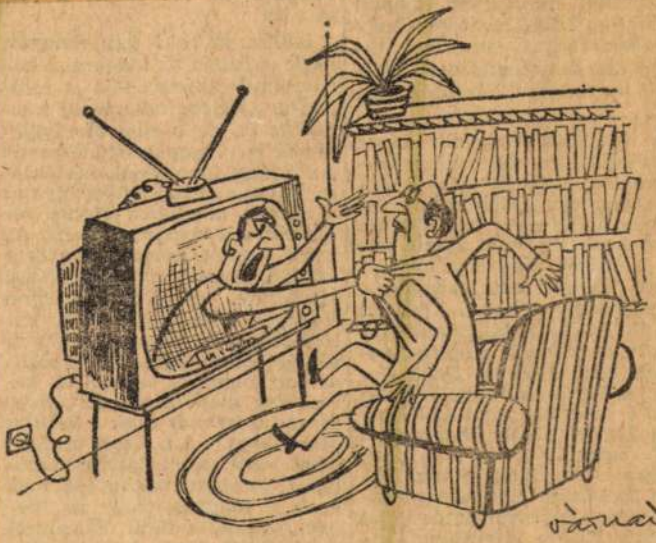

— *Még mindig nem érted, te hülye?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VI. 13.

TAVASZI FÁRADTSÁG

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 17.

— *Mondja doktor úr, javult az állapota, vagy kezdhetünk vele már kedvesnek lenni...?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 18.

— Maga egy közlekedési moral insanity . . . ! !

(Várnai György rajza)

Magyar Hírlap 1984. III. 20.

— *Bocsánat mester, ön valami emlékművet alkot vagy a mosógépet javítja?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 24.

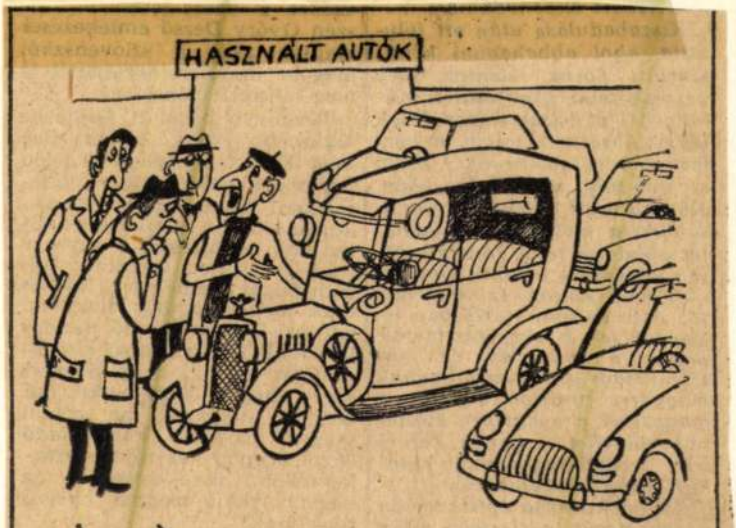

— Mi az, hogy megéri?! Ebben a kocsiban ölték meg Ferenc Ferdinándot!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 27.

— *Persze a vacsora megint nincs készen idejében ...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1. 21.

40 ÓRÁS MUNKAHÉT

— *Meglátjátok, így sokkal több időnk lesz művelődésre...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1. 20.

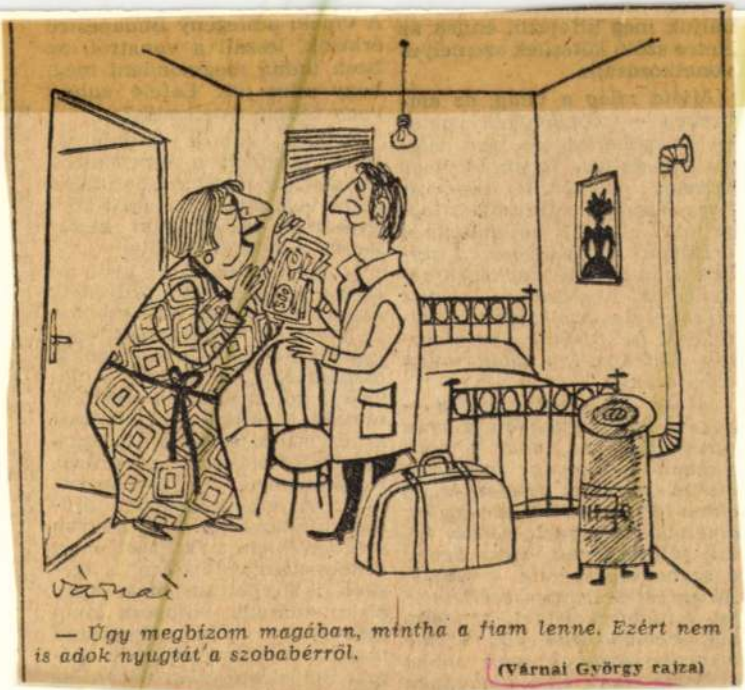

— Úgy megbízom magában, mintha a fiam lenne. Ezért nem is adok nyugtát a szobabérről.

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 11. 4.

— Áthallani, hogy recseg a hangerősítőjük. Ha megengedi, szívesen megjavítanám!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. II. 1.

Vámos György
karikatúrái

Magyar Nemzet 1984. 1. 29.

MŰVÉSZETI HETEK

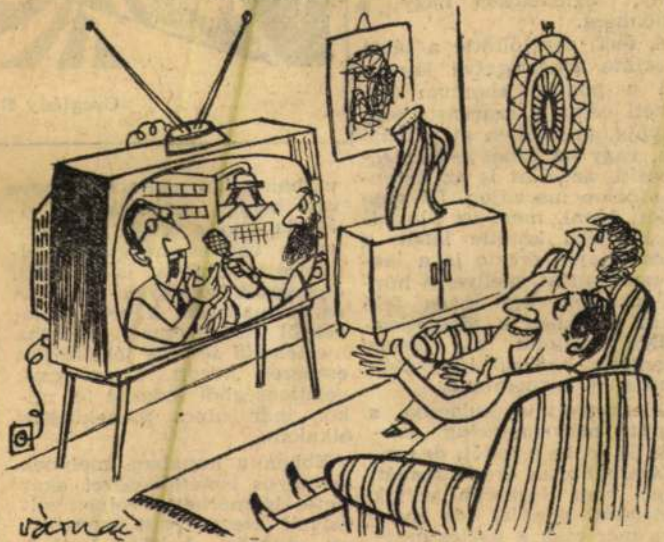

— *A mellébeszélés érdemes művésze . . .* (Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1.28.

— Félek ettől a zárszámadástól, a főnök túl udvarias!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1986. 1.28.

— Nem kéne valami riasztóberendezést felszerelni a műkincsrablók ellen?

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1. 27.

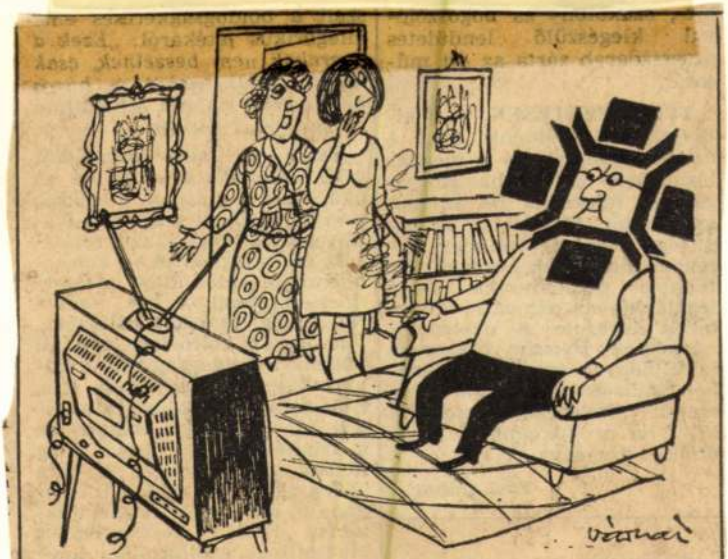

— *A férjem minden közvetítést megnézett a téli olimpiáról...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 11. 23.

— *A fiú nem búskomor, csak a szakálla beszorult a cipzárába...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1.26.

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 10. 21.

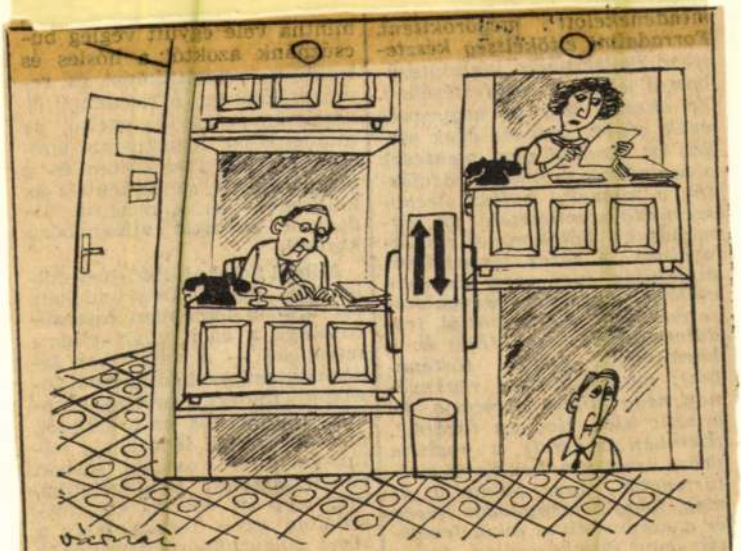

Túlméretezett adminisztráció.

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 11. 22.

Vámosi
Györy

Magyar Nemzet 1984. 11. 25.

— Egy társasház-építkezésbe szeretnék belépni, mert nem akarok harmincéves koromban is a szüleimnél lakni!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 1.

HIVATALBAN

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 2

— *Nos uraim, 1-re vagy X-re vegyem Waterloot?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. III. 3.

— Viszontlátásra uram, legyen máskor is szerencsém ...!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 11. 9.

— *Kikérjük magunknak, mi nem lógunk, mi itt hivatásos eladók vagyunk!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 1. 14.

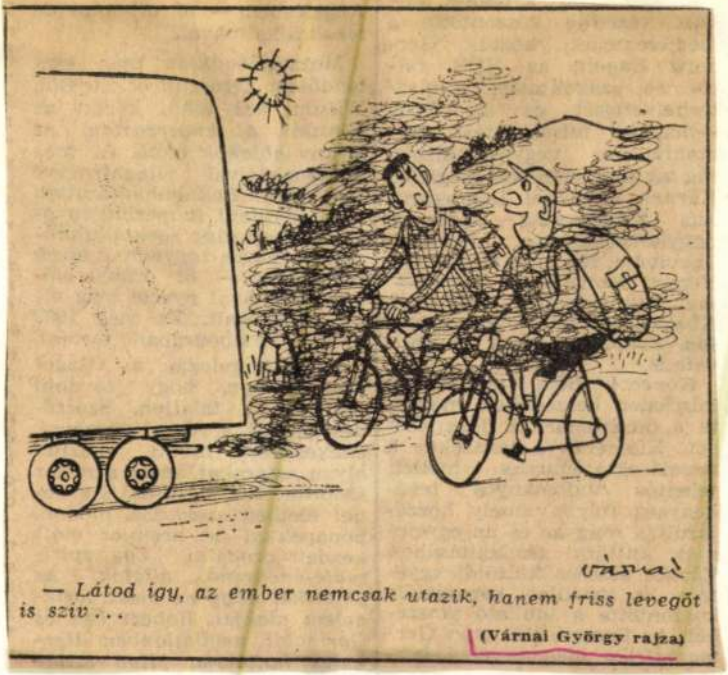

— Látod így, az ember nemcsak utazik, hanem friss levegőt is szív ...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. 10. 28.

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. IV. 30.

Magyar Nemzet 1984. 1. 3.

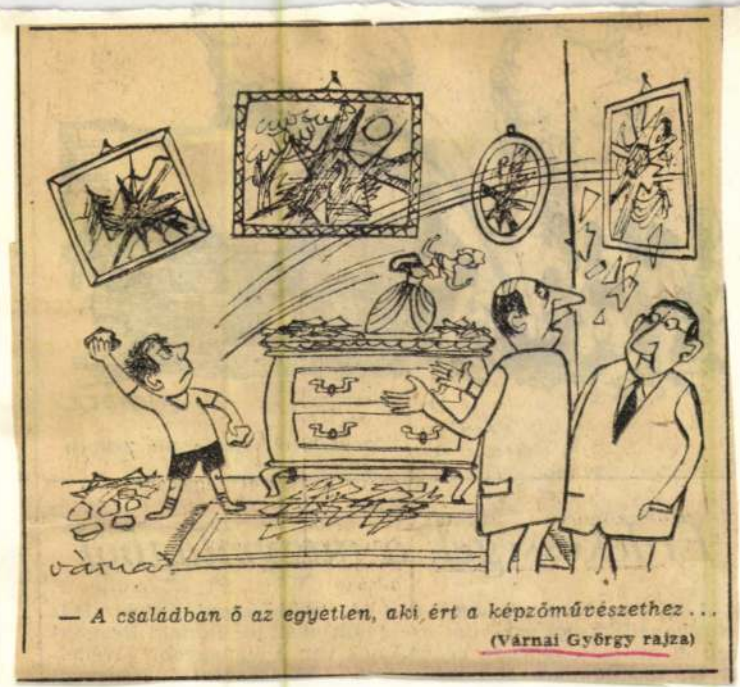

— *A családban ő az egyetlen, aki ért a képzőművészethez ...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. V. 12.

Várnai György karikaturista

BUDAPESTI LÁTVÁNYOSSÁG

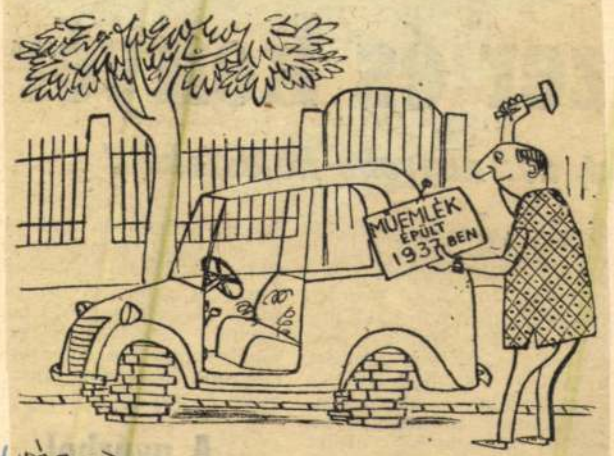

Bud Várnai

(Várnai György rajza)

ESTI HÍRLAP Bp. 1976 júl. 14.

Várnai György, karikaturista

A KÜLFÖLDI ROKON ELUTAZÁSA

A kormány elnökének nyilatkozata a ta

— : A külföldi rokon elutazása 4.

ESTI HIRLAP; Bp. 1976. júl. 17.

Várnai György, Karikaturista

MUNKAVÁLLALÁS VAKÁCIÓBAN

(Várnai György rajza)

— : Mun

4.

ESTI. HIRLAP, Bp. 1976 júl: 20.

Várnai György karikaturista

OLIMPIA IDEJEN

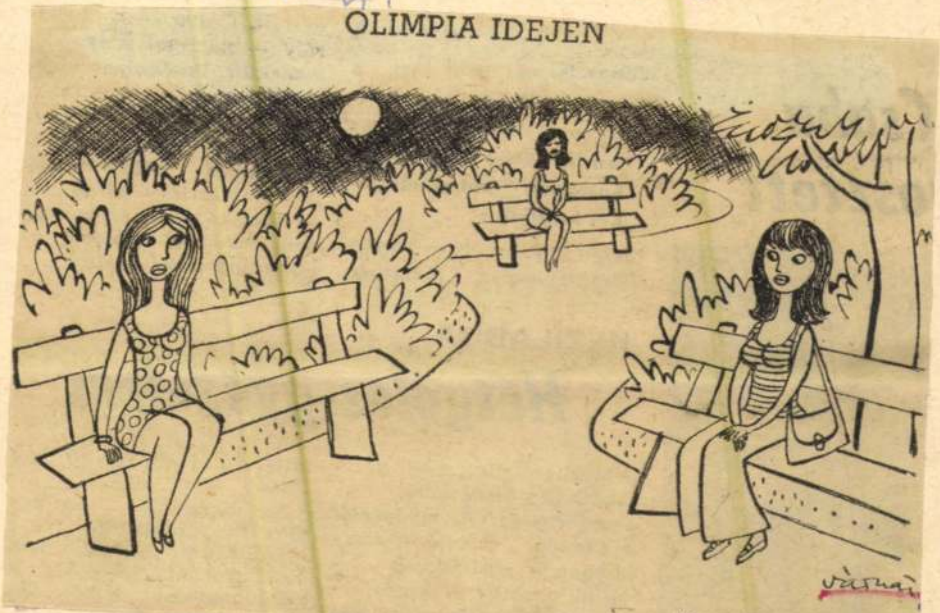

(Várnai György rajza)

8.

Várnai György karikaturista

BEFOLYÁSOS EMBER

(Várnai György rajza)

— : Befo

4.

EST I

26

Várnai György, karikaturista

— Látod, Berta, ez az ipon!
(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 30.

Várnai György karikaturista

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. júl. 31.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 3.

Várnai György, karikaturista

SZABADTÉRI ELŐADÁS

(Várnai György rajza)

12

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 3.

Várnai György karikatúrája

STÁTUSSZIMBÓLUM

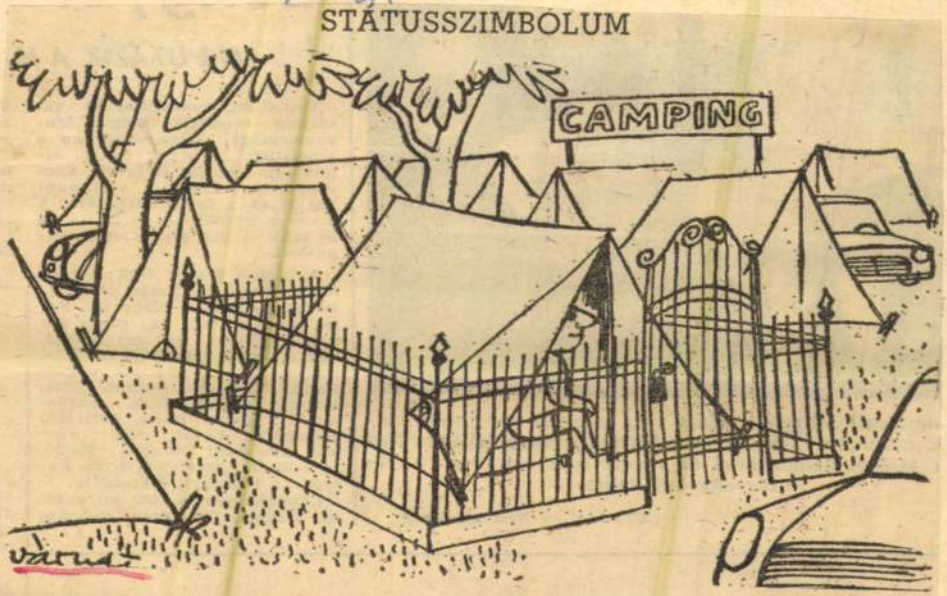

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

— : Telefonközpont-avatás

4.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1976. aug. 7.

Várnai György karikatúrista

– Lenyűgöző adatok

6

HIRLAP. Bp. 1976. aug. 7

Várnai György karikatúrista

— : Pályaválasztási tanácsadás

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 7.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

fe

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 11.

Várnai György, karikaturista

BIZTONSÁGI TÚRA

(Várnai György rajzai)

6.

— : Biztonsági túra

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 7.

Várnai György karikatúrája

ABSZOLUT GICCS

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 13.

Várnai György karikaturista

TATAROZÁS

Várnai György rajza

— : Tat

3.

ESTI

14.

Várnai György, karikaturista

Várnai György rajza

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 aug. 17.

Várnai György karikatúrája

Várnai György rajza

– Kéri

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 19.

Vámnai György, karikaturista

—: Cl 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 22.

Várnai György karikaturista

– Izomfejlesztő magyar módra 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 25.

Várnai György karikaturista

Várnai György rajza

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 26.

Várnai György karikaturista

REKLAMÁLÁS

Várnai György rajza

— : Rek 4.

ESTI [illegible] Bp. 1976. aug. 27.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

— , 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 24.

Várnai György karikaturista

SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. jún. 28.

Várnai György karikaturista

– : Páratlan oldal [illegible]

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 29.

Várnai György karikaturista

PESTI CSODA

(Várnai György rajza)

— : Pesti csoda

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 29.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. jún. 30.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

— Kulturált Kiszolgálás 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 1.

Várnai György, karikaturista

FOGLALKOZÁSI ÁRTALOM

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

MEGKEZDŐDÖTT A STRANDSZEZON

(Várnai György rajza)

12.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. jún. 3.

Várnai György karikatúrája

TÁBLÁK

várnai

várnai

(Várnai György rajzai)

szerint — „lábbal tipor-
k a szabadság szent esz-
ját".
A földrész 22 külügymi-
sztere már előzőleg kéz-
z kapta a két hétig tar-
ülésszak egyik napirend-
nek százodalas jelentését
emberi jogok helyzeté-
. Ez kénytelen elismerni,
gy
„Chilében a hatalom és
a politika szerves része a
kínzás, a letartóztatás, az
ellenzék fizikai megsem-
misítése".
ég a lakkozott jelentés
erint is mintegy *hétezren*
nyílődnek az ország bör-
neiben.
A washingtoni nyomásra
ntiagóban összeült köz-
ülés napirendjén össze-
n 41 téma szerepel. Köz-
k az amerikai külkeres-
edelmi törvény hatása, a
anamai csatorna ügye, az
ÁSZ reformja kelti a leg-
agyobb figyelmet.
Mexikó — tiltakozásul
Chilében uralkodó álla-
otok ellen *nem küldte el*
épviselőjét a chilei fővá-
osba.
A mexikói elnök
az AÁSZ-t,
miért olyan
rtja közgyű
ezsim eszkö
nás, ahol
ek, láb
mber

a konzervatív

Tokió, június 5.

A Japán Kommunista Párt Miki Takeo miniszterelnök mellett foglal állást abban a hatalmi harcban, amely a Liberális Demokrata Párton belül robbant ki és amelynek keretében *a konzervatív jobboldal el akarja távolítani a párt és a kormány éléről Miki Takeót.*

Mijamoto Kendzi, a Japán Kommunista Párt elnöke, újságírók előtt kijelentette, **amennyiben a hatalmi harc eredményeként szakadás következne be a Liberális Demokrata Pártban a Mi támogató és ellen ki zött, a Ja is ta Párt egy ban.**

Me
v
em
tá-
enlétét
yban.
dzi hangsú-
-kormánynak
kell azt az ígé-
y végére jár a
ed megvesztegetési
nynak. Ami a Kon-
vatív Párton belüli ha-
almi harcot illeti, Mijamo-
to szerint két nagy frakció,
a *„tiszták"* és a *„piszkosak"*

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Em 8.

ESTI 11.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 12.

Várnai György karikatúrája

SZOMSZÉDOK

(Várnai György rajza)

58

– Főleg a Lada (Zsiguli) gépkocsik javításával, kar- számottevő változást hozott az Állami Biztosító és az leszteni. Tervezzük a gyobb, hosszabb távú m

Várnai György karikatúrája

SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

4.

ESTI ... Bp. 1978. jan. 16.

Vásnai György, karikaturista

Gúnyrajz:

Repr.

— Kép szöveg nélkül

7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 16.

Várnai György karikaturista

- :A hi ... van 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 17.

Várnai György karikatúrája

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 17.

Vámai György karikatúrista

— : Ellenségek

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jan. 18.

Várnai György karikatúrája

IBUSZ-SZOBA

(Várnai György rajza)

— : T

8.

ESTI

. 23.

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

— : Munkahelyi

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jan. 24.

Várnai György karikaturista

KÖTELESSÉGMULASZTÁS

(Várnai György rajza)

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 19.

Várnai György karikaturista

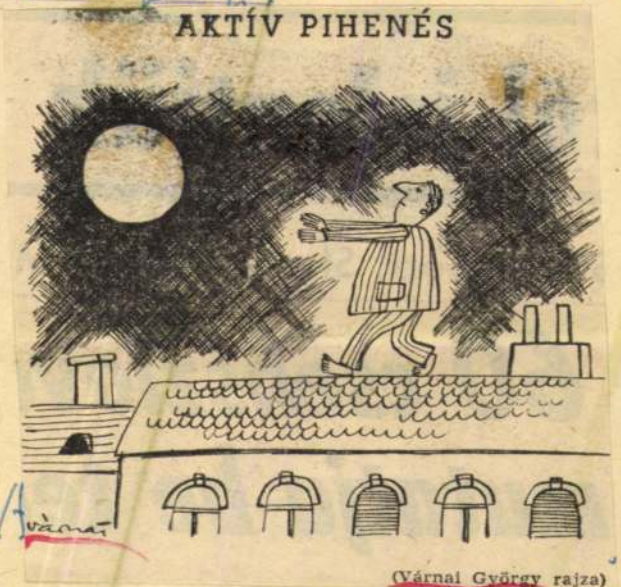

(Várnai György rajza)

— : Várnai

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 22.

Várnai György karikaturista

KONTÁR

(Várnai György rajza)

4.

Várnai György, karikaturista

GONDOS HÁZIASSZONY

(Várnai György rajza)

4.

EST ... náj. 27

Várnai György karikaturista

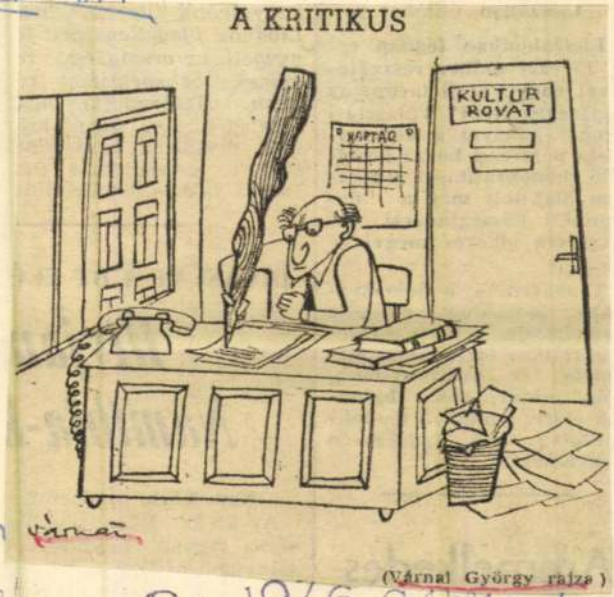

(Várnai György rajza)

— : A krit Várnai

2.

Esti Hírlap, Bp. 1976. [illegible]. 2.

Várnai György, karikaturista

8.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 4.

Várnai György Karikaturista

Várnai György rajza)

8.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 27.

Várnai György karikatúrái

Várnai György rajza

— . Hi

6.

Esti Hírlap, Bp. 1976 [illegible] 25.

Várnai György karikatúrája

Várnai György, karikaturista

DRINK BÁR

Várnai György rajza

—: Dr

8.

Esti Hi

. 10.

Várnai György karikatúrája

Várnai György rajza

4.

Esti [illegible] szept. 10.

Varinai György

1972-ben Szegeden Brenner György-
gyűjtés Szűr Szabó József-fel a Móra
Ferenc Múzeumban mutatja be mun-
káit.

Bauer Jenő: Egy karikaturista életképei.
Művészet, 1976. október - 16.oldal.

Várnai György karikaturista

KONZÍLIUM

Várnai György rajza

— Ko

Esti

8.

Várnai György, karikaturista

12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 7.

Várnai György karikaturista

FENEGYEREK

Várnai György rajza

8.

Esti Hirlap, Bp. 1970. szept. 13.

Várnai György karikatúrája

—: [illegible] 5 8.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 8.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : T 4.

Esti Hírlap, Bp. 15. 6. okt. 11.

Várnai György karikatúrái

Várnai György karikatúrái

— : 6"

4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 26.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza.)

8.

Esti Hirlap. Bp. 1976. okt. 15

Várnai György, karikaturista

Már csak ez van hátra.
Várnai György rajza

— Újságkiho

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 7.

Várnai György karikaturista.

4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 21.

Várnai György karikatúrája

– : Pe 12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 5.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Meglepe

8.

Esti Hírl

Várnai György karikatúrája

—: Befolyásos 4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. okt. 29.

Várnai György, karikaturista

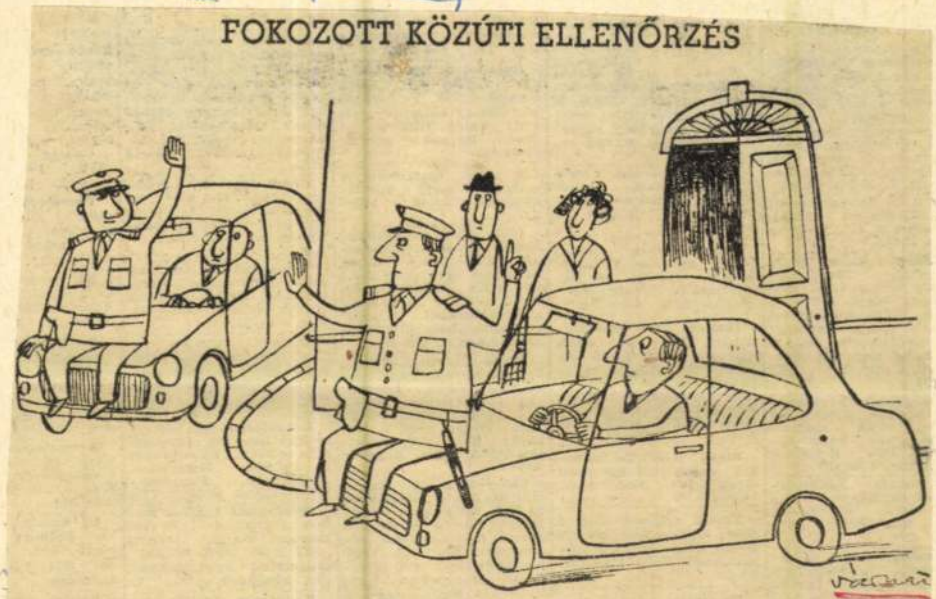

(Várnai György rajza.)

Várnai György karikaturista

8.

Várnai György, karikaturista

MATRÓZCSÁRDA

(Várnai György rajza)

— : Ma

8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. aug. 27.

Várnai György karikaturista

PAPÍRGYŰJTÉS

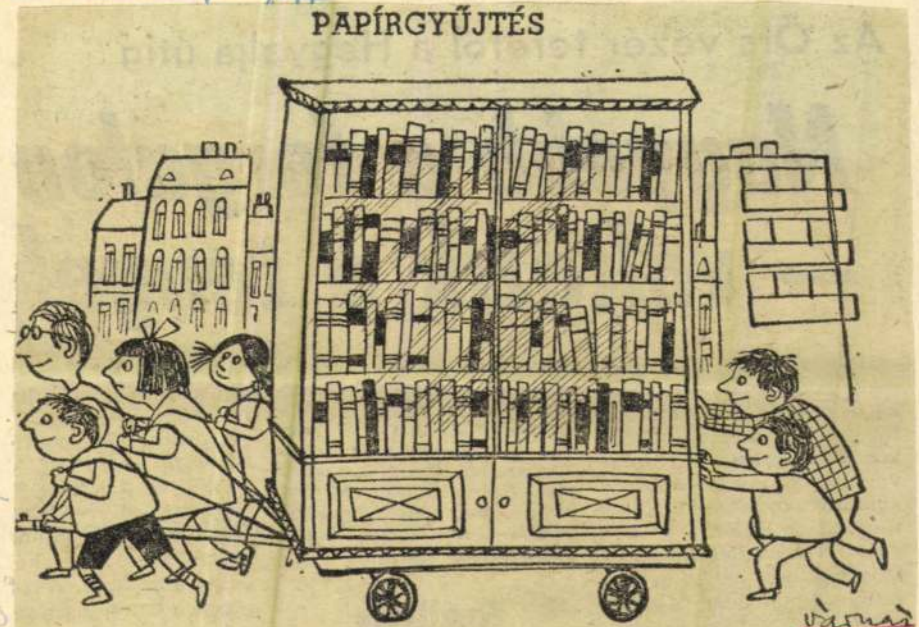

(Várnai György rajza.)

4.

Várnai György karikatúrája

PESTI KÖRMENET

Várnai György rajza

4.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 23

Várnai György karikatúrája

— : Szezonzárás

12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 22.

Várnai György, karikaturista

VISSZATÉRÉS A SZABADSÁGRÓL

Várnai György rajza

— : Vi 4.

Esti Hirlap, Bp. 1946. szept. 6.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— : Este 8.

Esti Hi[illegible]

Várnai György karikaturista

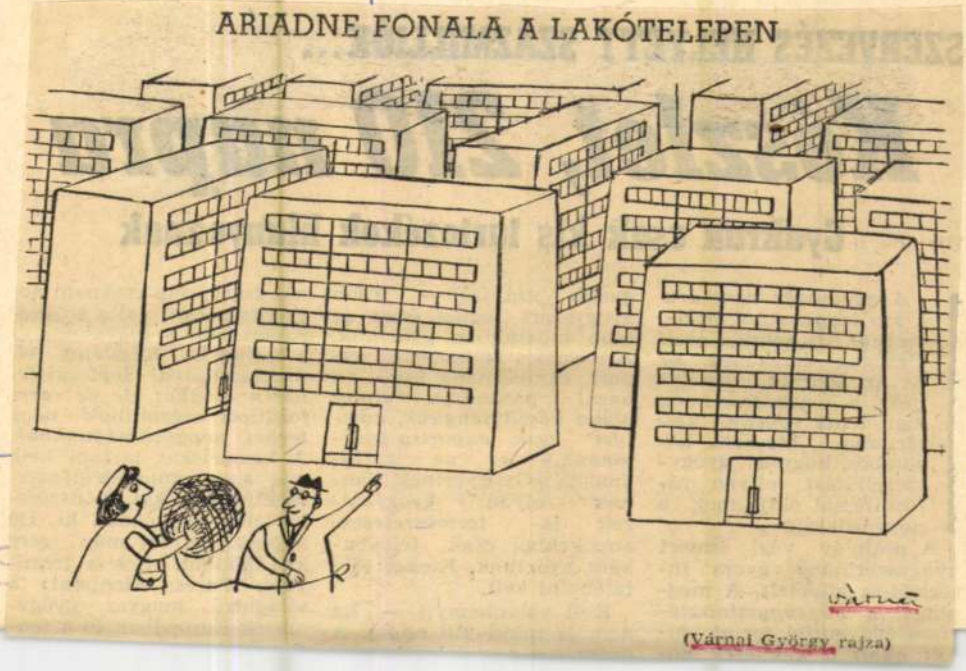

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

KÉP SZÖVEG NÉLKÜL

(Várnai György rajza)

— : Kép szöveg nélkül

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 4.

Várnai György, karikaturista

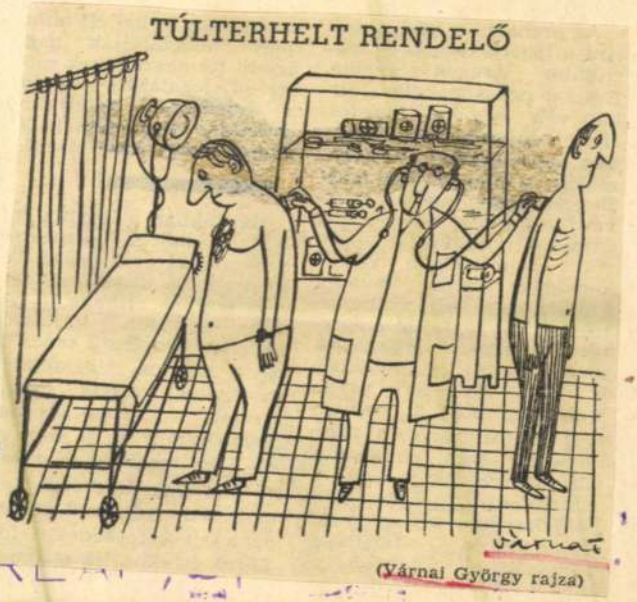

(Várnai György rajza)

— : Túlter... 4.

ESTI HIR... 6.

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

8.

8.

Mermeze Nóra, festő

● KIÁLLÍTÁS. Mermeze Nóra festőművész tárlata ma délután nyílik meg a dorogi József Attila Művelődési Központban.

— :o Kiállítás

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. márc. 8.

Várnai György karikaturista

100 ÉVES A TELEFON

(Várnai György rajza)

— : 100

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. márc. 12

Várnai György karikatúrista

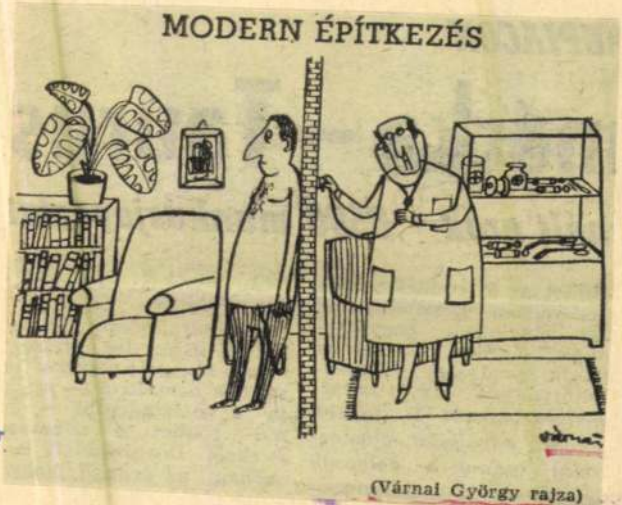

— : Ho 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. márc. 13.

Várnai György, karikaturista

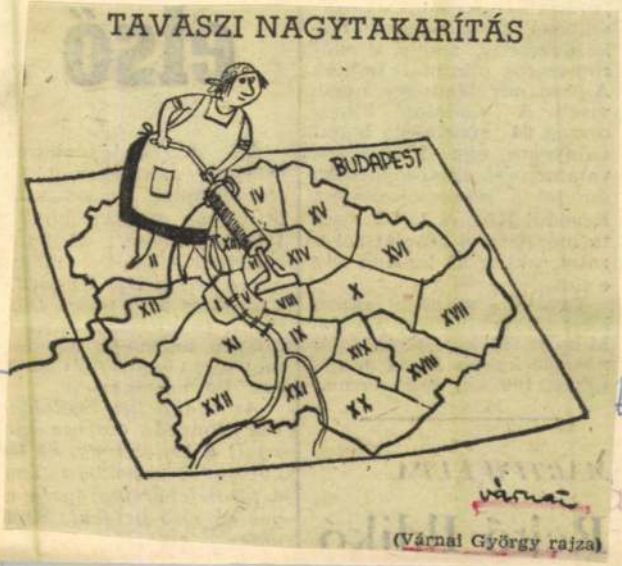

(Várnai György rajza)

— : T … tés 8.

ESTI … arc. 15.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 márc. 22.

Várnai György, karikatúrista

SZOBAFOGSÁG

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP, [illegible] 19

Várnai György 71. Karikaturista

3.

E

Várnai György karikaturista

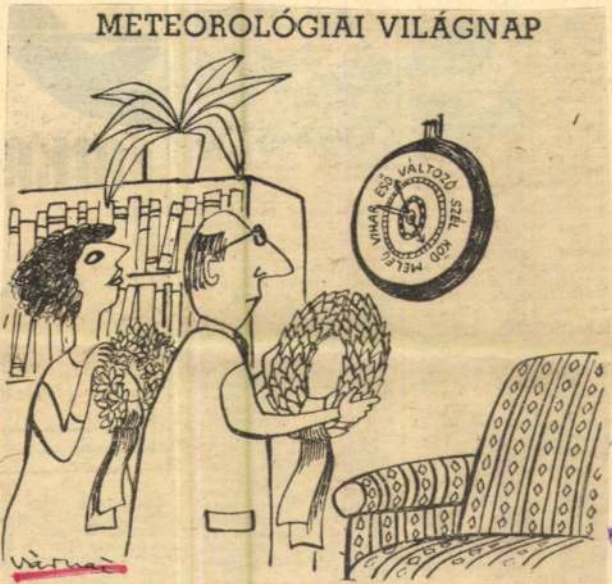

(Várnai György rajza

— : K … nap 12.

ESTI … ára. 23.

y külön helyiség eladó. XIV. ker. Thamér

ház építésére is alkalmas XVII., Pásztorfalva utca 52. eladó. Szőlővel

költözhetően eladom. délutáni órákban: ha

Várnai György karikaturista

JÖTT A VIKTÓRIA

(Várnai György rajza)

4.

hatáskörébe tartozó kérvé- Az első tapasztalat, a kö- gyermekgondozási

Várnai György, karikaturista

A BUDAI HEGYEKBEN

(Várnai György rajza)

— : A 8.

EST! ...árc. 24.

Várnai György karikaturista

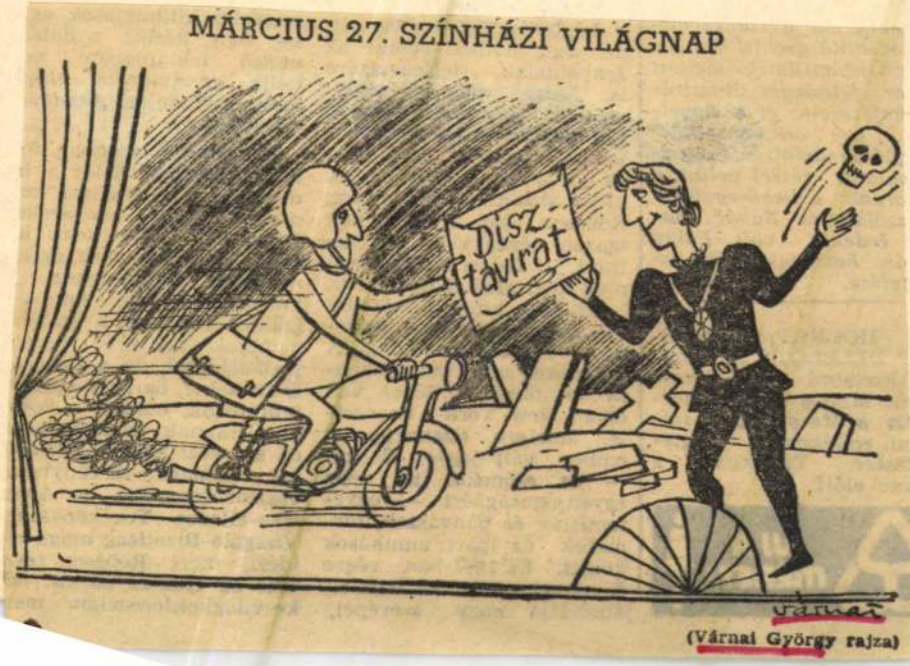

(Várnai György rajza)

1.
27.

[redacted] játszhatja nagy szerepet, ke-világkonferencián, [illegible]

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

— : A

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. márc. 27.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

— . Fia

4.

ESTI H

c. 31.

nyíliák: kevés a jól szer-

Várnai György karikatúrája

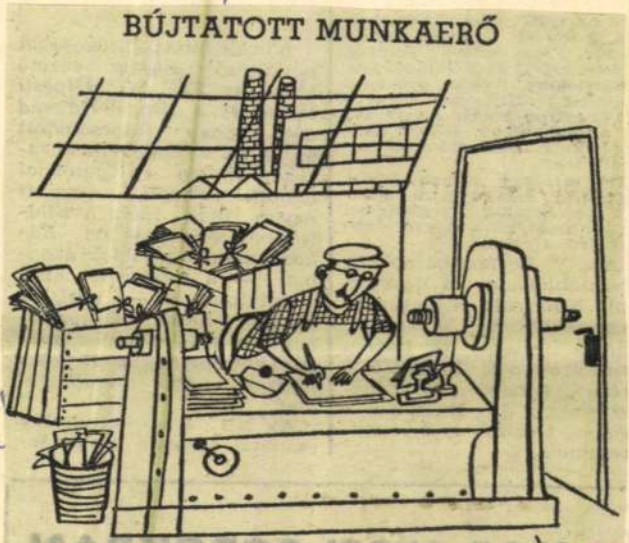

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. feb. 26.

Várnai György Karikaturista

(Várnai György rajza)

12.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. febr. 28.

Várnai György karikaturista

GYORSÍTOTT ÜGYINTÉZÉS

(Várnai György rajza)

4.

ESTI

Várnai György, karikaturista

IGAZSÁGOS MEGOLDÁS

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HÍRLAP, [illegible] 3.

Várnai György karikatúrája

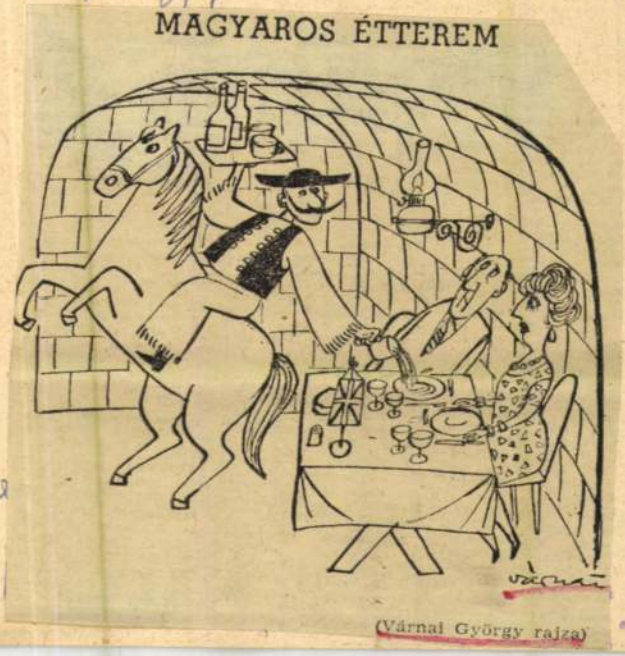

(Várnai György rajza)

— : Ma

ESTI H

12.

11.

Várnai György, karikaturista

BŐSÉGSZARU

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

GYERMEKI SZÍV

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

ENGEDÉLY NÉLKÜLI ÉPÍTKEZÉS

(Várnai György rajza)

Várnai György karikatúrája

BALLAGÁS

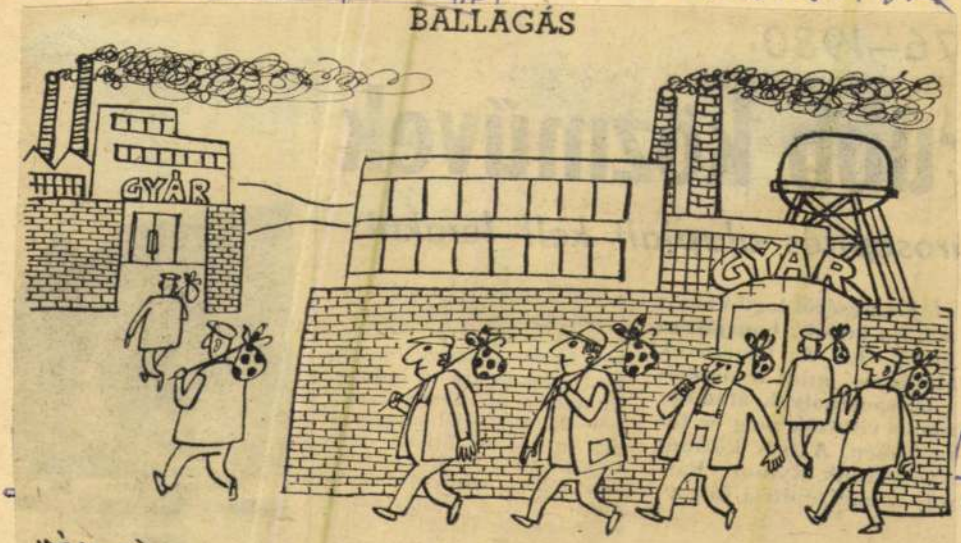

(Várnai György rajza)

Várnai György, karikaturista

KEZDŐ VEZETŐ

(Várnai György rajza)

12.

ESTI ... áj. 18.

Várnai György, karikaturista

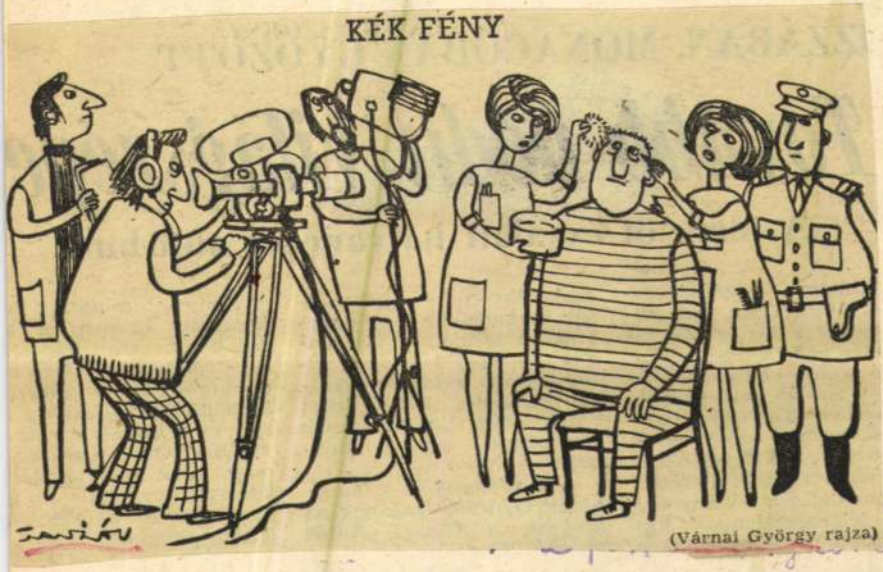

4.

Várnai György grafikus

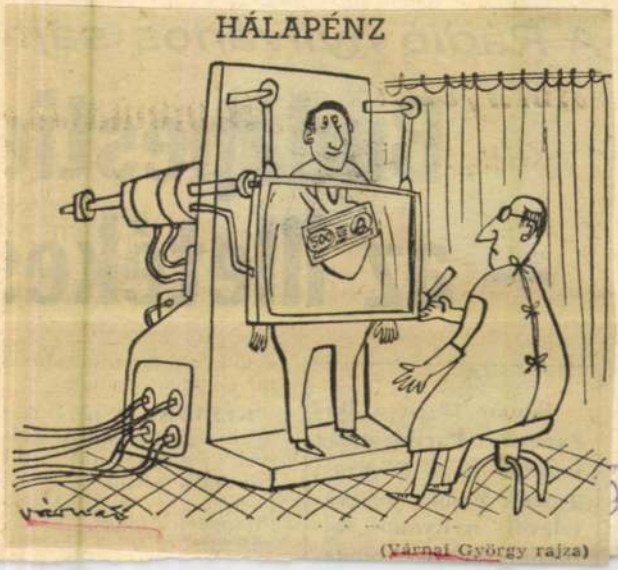

(Várnai György rajza)

4.

1976. jan. 31.

Várnai György karikaturista

MUNKAVÉDELMI BERENDEZÉS

(Várnai György rajz

4.

Várnai György, karikaturista

JELMEZBÁL

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HÍRLAP, 1978. febr. 7.

Várnai György karikatúrája

PIACKUTATÁS

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1970. febr. 9.

Várnai György karikatúrája

FŰTÉSTECHNIKA

(Várnai György rajza)

4

11.

Várnai György, Karikaturista

(Várnai György rajza)

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. febr. 13.

Várnai György, karikaturista

FONTOS SZEMÉLYISÉG

(Várnai György rajza)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 febr. 16.

Várnai György karikaturista

NAGY KÜZDELEM

(Várnai György rajza)

— :

12.

EST

17.

Várnai György karikatúrája

VÁGYAKOZÓK

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajzai)

— : Ebadó

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 2.

Várnai György, karikaturista

Hatásos altató (Várnai György rajza)

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 3

Várnai György karikatúrája

VÁROSNÉZŐ BUSZ

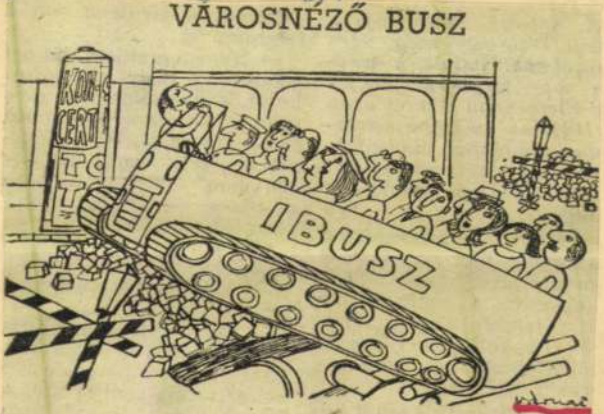

(Várnai György rajza)

– Városnéző busz

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 27.

Várnai György karikaturista

KÖZLEKEDÉSI DUGÓ

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 28.

Várnai György karikatúrája

– : Gyengéd figyelmeztetés 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 29.

Várnai György karikatúrája

KÖNYVHÉT

(Várnai György rajza)

8.

Várnai György, karikaturista

— : Takarékossági év

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 1.

Várnai György karikatúrája

(Várnai György rajza)

4.

— : Az

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 6.

Várnai György, karikaturista

TAVASZI PIMASZSÁG

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 ápr. 7.

Vámai György karikatúrája

4.

– : Védekezés . . . . .

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 8.

Várnai György, karikatúrista

TAVASZ

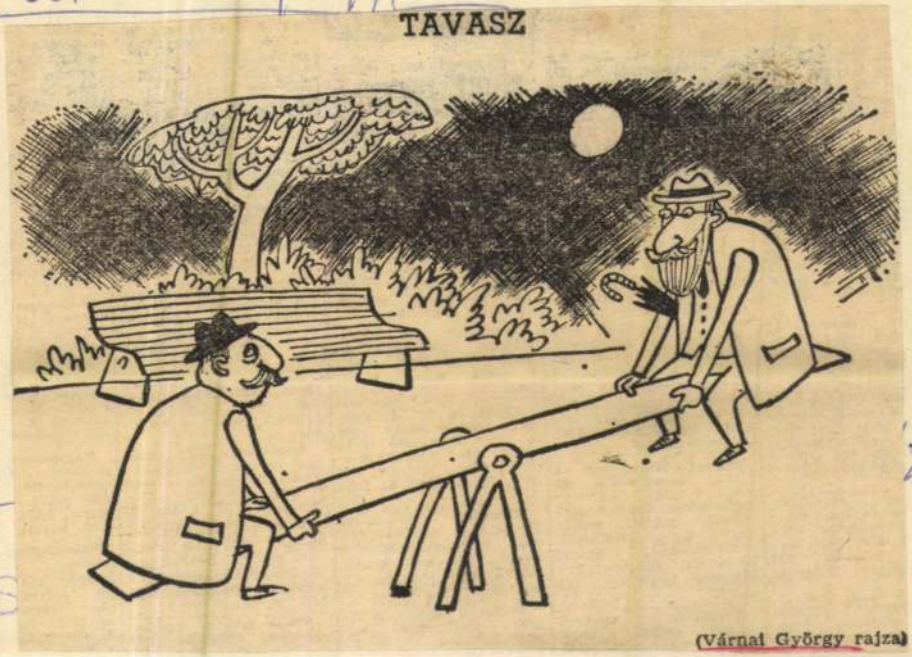

(Várnai György rajza)

75

Várnai György karikaturista

ABSZOLÚT OPTIMIZMUS

(Várnai György rajza)

4.

Várnai György karikaturista

PARKOLÓ ÓRA

(Várnai György rajza)

12.

— : Parkoló óra

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 27.

Várnai György karikatúrája

HÚSVÉTI LOCSOLÁS

(Várnai György rajza)

1.

ESTI HIRLAP Bp. 1976. ápr. 17.

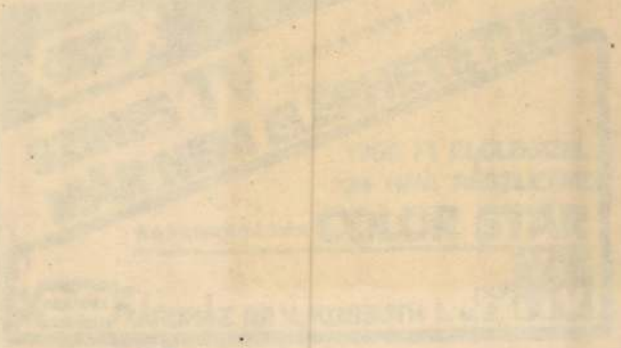

Várnai György, Karikatúrista

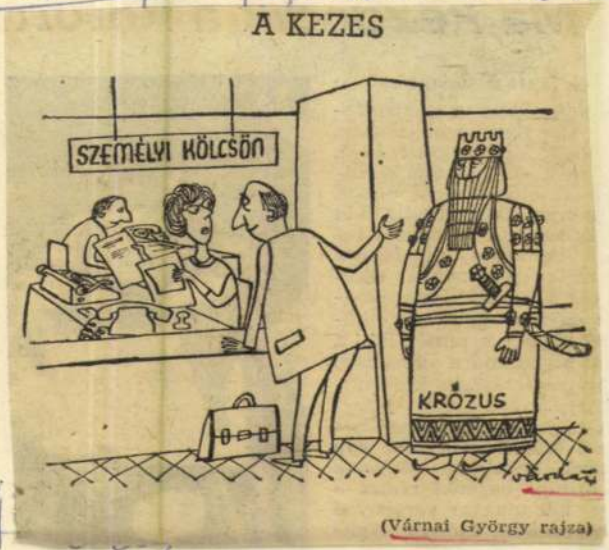

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 21.

Várnai György karikaturista

EGY MÁSIK KUTYAKIÁLLÍTÁS

(Várnai György rajza)

12.

– : Egy másik kutyakiállítás

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 24.

Várnai György karikaturista

PÁTERNOSZTER

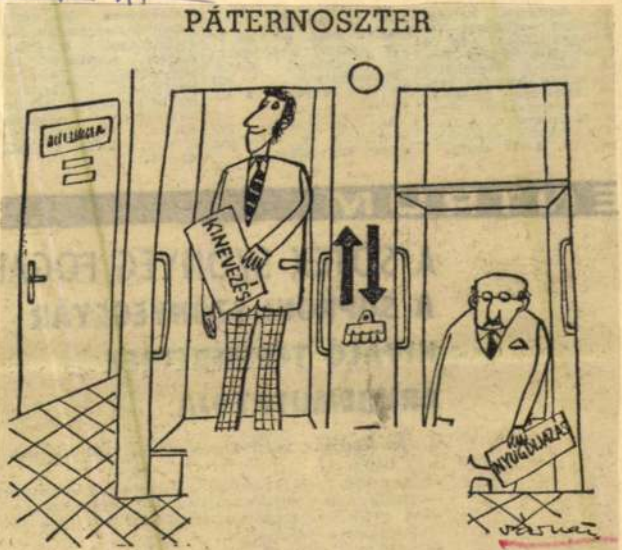

(Várnai György rajza)

— : Pá

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 29

Várnai György karikaturista

Büntetőrúgás (Várnai György rajza)

– Büntetőnégyes 11.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 30.

Várnai György, karikaturista

L: Kajan Tibor

Rózsa Gyula: Kajan, Sajdik, Várnai

2.

Népszabadság Bp. 1978. jún. 30.

Várnai György karikaturista.

(Várnai György rajza)

BMW 600-as motor kö-
Martos, Csapó és Pusz-
Telefotó Petrovits felv.)

magyar táborban nagy
egdöbbenést és részvé-

extraklasszisok. *A VB-aranyérmes együttesből nem sokan maradtak.* Mayer kapus, Vogts hátvéd, Bonhof és Hölzenbein van itt az 1974-esek közül. Overath visszavonult, *Müller és Grabowski* egyéni okok miatt nem válogatott.

A Schön-együttes aligha tehet mást, mint előtérbe

kás, piszkos vízben kellett leúszniuk a 300 métert a részvevőknek. (Miért?)

A versenyzőket hét futamba osztották, nagy érdeklődés előzte meg az egykori úszókiválóságok — *Lázár, Császári, Rátonyi, Bonifert* — szereplését. Nem is született meglepetés, hacsak az nem, hogy a

Várnai György, karikaturista

TAVASZI FÁRADTSÁG

(Várnai György rajza)

–: Tavaszi fá

8.

Esti Hi

15.

'89

Vatnai György, karikaturista

— Az én nászajándékom, hogy ingyen vállalom a váló pereteket...
(Várnai György rajza)

Schön kerete

Helmuth Schön, a világbajnok NSZK szövetségi kapitánya 24 játékosból álló keretet állított ki a Münchenben február 22-én sorra kerülő Anglia elleni mérkőzésre. Kapusok:

nemzetközi junior kosárlabdatornán a magyarok 93:71 arányban győztek a bolgárok ellen viszont 67:59-re kikaptak a lengyelektől.

Tomaszewszki a legjobb

nyult a legjobbnak, de le
alább ilyen kellemes per
ket szerzett a válogató
nak, hogy nagy harc a
kult ki, amelyben a fia
Nébald György értél

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

–: Hosszú s

Esti Hi

8.

10.

Várnai György karikaturista

— Milyen szerencse, hogy csak hétvégeken használjuk a kocsit... (Várnai György rajza)

—: Milyen

Esti Hí

8

Várnai György, grafikus

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola növendékei/beiratkozott/voltak 1920 és 1944 közt
Várnai György, grafika szakon 55.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Várnai György, karikaturista

Népi ellenőrök vizsgálják a kórházi műszereket
(Várnai György rajza)

– Népi ellen

4.

Esti Hirlap, Bp. 1970. márc. 4,

~~Nr~~

~~Br. 1978. m. arc.~~

Várnai György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÚJ EMBER

1966 JAN 3.

1021

Nincs új a nap alatt

A Népszabadság január 16. (vasárnapi) számának 12. oldalán Várnai György bibliai jelenetek rajzával illusztrált mai jelenségeket. Ezekhez a kitűnő rajzokhoz odakívánkozik eredeti és teljes jelentésük is a bibliából.

1 Szent János apostol és evangélista a Jelenések könyvének 12. fejezetében így írja le látomását arról a harcról, melyet az Isten ellen lázadó Lucifer és angyalai vívtak Mihály arkangyal és mennyei serege ellen:

„Akkor nagy harc támadt a mennyben. Mihály és angyalai megtámadták a sárkányt. A sárkány és angyalai védekeztek, de nem tudtak ellenállni és nem maradt számukra hely a mennyben. Letaszították a nagy sárkányt, az őskígyót, aki maga az ördög ... A földre taszították és vele együtt lezuhantak angyalai is ..."

2 Ádám gyermekeinek, Kálnnak és Ábelnek testvérgyilkossággal végződő történetét Mózes 1. könyvének 4. fejezetében olvashatjuk:

„Káin ajándékot mutatott be az Úrnak a föld gyümölcseiből. Ábel is áldozék nyája első fajzataiból s azok hájából. És tekinte az Úr Ábelre s ajándékaira, de Káinra és ajándékaira nem tekinte. Nagy haragra gerjede erre Káin és beesék arca. Ám az Úr mondá neki: Miért gerjedtél haragra s mért esett be arcod? Nemde, ha jól cselekszel. jutalmat nyersz, de ha rosszul, legott az ajtóban lesz a bűn! ... És mikor künn voltak a mezőn, Káin rátámada öcscsére, Ábelre és megölé."

3 Az Egyiptomba való telepedés után Izrael családja hamarosan megsokasodott. A fáraók attól féltek, hogy az izraeliták hatalomban is föléjük nőnek, ezért sanyargatni kezdték őket. Az üldözött népet Mózes vezette ki Egyiptom földjéről. Viszontagságos vándorlásukban csupán Isten segítségével menekülhettek meg üldözőiktől, akik a Vörös-tengerbe akarták hajszolni Mózes népét. Itt történt csodálatos megmenekülésük, melyről Mózes II. Könyvének (Exodus) 14. fejezetében ezt olvashatjuk:

„Mikor pedig Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé, az Úr egész éjszaka fuvó erős és forró szél által elhajtá és szárazzá tevé a tengert és a víz kétfelé válék. Erre Izrael fiai bemenének a kiszáradt tenger közepébe, miközben a víz olyan volt jobbjuk és baljuk felől, mint a kőfal ... A visszatérő vizek elboríták a fáraó egész hadseregének harciszekereit s lovasait, kik utánuk nyomultak a tengerbe: egy sem maradt meg közülük ..."

4 Absalom még atyjának, Dávid királynak életében király akart lenni. Pártütéssel el is ragadta a hatalmat atyja kezéből. Később azonban Dávid sereget gyűjtött fia ellen és megtámadta a trónbitorló gyermeket. Meghagyta vezéreinek, hogy Absalomot élve fogják el, mert hűtlensége ellenére is szerette fiát A kemény harcban azonban mégis megölték Absalomot. A Királyok könyve (II. 18) ezt így mondja el:

„Őszvéren nyargalt ugyanis (ti. a menekülő Absalom) s mikor az őszvér egy sűrű és nagy cserfa alá jutott, Absalom fennakada fejénél fogva a cserfán s míg ő függött ég és föld között, az őszvér, amelyen ült, tovább halada ..." Joáb pedig, a sereg egyik vezére „kezébe vőn három dárdát s beledöfé Absalom szívébe".

5 Keresztelő Szent János nyíltan korholta Heródes fejedelmet, amiért testvérének feleségét, Herodiást ágyasává tette. A fejedelem ezért börtönbe vettette.

„Heródes születésnapján — olvassuk Máté evangéliumának 14. fejezetében — történt, hogy Heródiás lánya táncolt a vendégek előtt. Annyira megtetszett Heródesnek, hogy esküvel ígérte, bármit is kér, megadja neki. Az pedig, előre kitanítva anyjától, így szólt: Add nekem egy tálon Keresztelő János fejét. A király elszomorodott, de az eskü és a vendégek miatt megparancsolta, hogy adják oda. Lefejeztette tehát Jánost a börtönben. Fejét elhozták egy tálon és odaadták a lánynak, az meg elvitte anyjának."

Gyertyaszentelés

Február másodikán, Gyertyaszentelő Boldogasszony tanácsolt ünnepén, a főmise előtt, általában az esti órákban a mise előtt gyertyaszentelés van és utána gyertyás körmenet bent a templomban.

Az oltár előtt kis asztalon gyertyák vannak. Várnak a szentelésre. A pap fehérselyem liturgikus ruhában imádkozza a liturgia szavait a gyertyák fölött. Az imádság végeztével szentelt vízzel meghinti és megtömjénezi a gyertyákat és aztán kiosztja őket. A kiosztás alatt az agg Simeon próféta szavait éneklik, azokat a szavakat, amelyeket negyven nappal Jézus születése után, a jeruzsálemi templomban történt bemutatásakor mondott fölötte. Most Krisztust magasztaljuk, akit Isten ajándékozott „világosságul a pogányoknak és dicsőségére választott népednek".

Mi az értelme mindennek? A gyertyáknak például? A mi egyházunk a gyertyákat a szent liturgiában nem megszokásból tartotta meg, hiszen a tulajdonképpeni világításnak minden fajtáját meghonosította már templomaiban. De megtartotta a gyertyát az oltáron, mivel jelképes jelentése van, Krisztusra emlékeztet. Amint húsvét szent éjszakáján a hatalmas gyertya a Feltámadottat juttatja eszünkbe, s az öt beléje helyezett tömjénszem Jézus öt sebét, úgy a kis gyertyák mindegyike is Jézus Krisztusra figyelmeztetik a keresztény embert. A gyertya fénye pedig Krisztus világosságát, a világ fényét jelenti: az örökkétartó leendő élet világosságát. Ez a világosság örök Istenünk, akiben nincs sötétség, aki a saját életének közösségébe hív bennünket. Eleven, libegő-lobogó, szépséges fény a gyertya, mert az Isten élete sem hideg, mozdulatlan, hanem eleven, igazi élet. A ravatal gyertyái is voltaképpen nem gyászgyertyák: életre, örömre figyelmeztetnek; ez vár az elhunytra, ez vár reánk is.

De mire való a „kerengés", a gyertyás körmenet, amely a szentelésre következik? Manap már mindig a templomon belül van, így eredeti jellege elhomályosult. A körmenet latin neve — processio — „felvonulást" jelent. Lélektanilag magyarázható, ősi emberi vonás a felvonulás. Ha egy közösség örül, szeret mozogni. Kimegy a szabadba, hangos szóval újjong, énekel. Mintegy jelképezi vonulásával, hogy valamerre tart, az öröm, a boldogság állapotába.

r. p.

Ennek a hétnek a vasárnapja vízkereszt után a IV. vasárnap. Szín: zöld, Glória, Credo, Szentháromság prefációja. — Énekrend: 221. Egybegyültünk. 19. A szép Szűz Mária. 122. Most az Úr Krisztusnak. 41. Ó szép Jézus. — Hétfőn, 31-én, Szent Boszkó János hitvalló, Glória. — Kedden, február 1-én, Antiokiai Szent Ignác vértanúpüspök, Glória. — Szerdán, 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony, szín: fehér (mise nem kötelező), Glória, Credo, karácsonyi prefáció. Énekrend: 174. Boldogasszony, édes. 164. Ó Sion, templomod. 123. Most lett a kenyér. 163. Ki negyven nap előtt. — Csütörtökön, 3-án, a vasárnapi mise mondandó, Glória és Credo nélkül, köznapi prefáció, 2. könyörgés: Szent Balázs vértanúpüspökről, kiről szintén mondható a mise (vörös), Glória. — Pénteken 4-én (első péntek), Szent Korzin András, Glória. Két Jézus Szíve mise mondható. — Szombaton 5-én, Szent Ágota vértanúszűz Glória. — A következő vasárnap miserendje: Hetvened vasárnap Szín: viola, a Glória elmarad Credo, Szentháromság prefációja — Énekrend: 227. Kegyes szemmel 153. Ó add meg, Jézusom, nékem 120. Menyegzős köntös. 48. Isten áldjon.

Vasárnap egyházi zenéje

Belvárosi főplébánia templom 10 ó. Liszt: Missa choralis, Kersch Dextera Domini. **Bazilika** 10 ó. Rheinberger: A-dúr mise. **Budaferencesek temploma** 10 ó. Motetták. **Kőbányai Szent László templom** 10 ó. Népénekes nagymise, 12 ó. Miserészletek, motetták. **Szent Erzsébet templom** 12 ó. Bárdos: Missa tertia. **Szent Margit templom** 10 ó. Goller: B-dúr mise, Roselli: Adoremus. **Pestlőrinci főplébánia templom** 11.30 ó. Gyermekkórusok. **Alkantarai Szent Péter templom** 10 ó. Lisznyay: Missa salesiana.

Pécsi székesegyház 9 ó. Griesbacher: Missa Stella maris, Arcadelt: Ava Maria, Plum: Sortie.

A párizsi Notre Dame székesegyház tornyán emléktáblát helyeztek el Jean de Salisbury emlékére. Salisbury Becket Szent Tamás, az 1170-ben vértanúhalált halt canterbury érsek titkára volt. Maurice de Sully párizsi püspök, a Notre Dame építtetője szentelte püspökké 1176-ban.

Az Egyesült Arab Köztársaság és a Szentszék diplomáciai megállapodást kötött, eszerint előbbit ezentúl nagykövet képviseli a Szentszéknél. A pápa a Szentszék eddigi E. A. K.-beli képviselőjét, Lino Zaninit pronunciussá nevezte ki. A pronuncius rangja egyenlő a nagykövetével, csupán nem lesz automatikusan a diplomáciai testület doyenje, mint a nuncius. Az E. A. K. és a Szentszék 1959-ben vette fel a diplomáciai kapcsolatot.

A vologdai (Szovjetunió) Mária-templomot beomlás veszélye fenyegette. A rendkívül érdekes műemléktemplomot ezért most szétbontják és 100 kilométerrel odébb ismét felépítik. A 400 évvel ezelőtt fából épült templom szétszedésekor kiderült, hogy gerendafalai és tetőzete az ácsmunka remeke. Építéséhez egyetlen szeget sem használtak fel.

Münster egyetemének katolikus teológiai fakultása Walter Dirks publicistának 65 esztendős születésnapján díszdoktori címet adományozott. Dirks a teológiai fakultás első laikus díszdoktora. E teológiai karon avatták díszdoktorrá az utóbbi években többek közt Karl Rahnert is.

Kentucky államban (USA) Jack May bíró javaslatára különleges büntetést vezettek be a közlekedési szabályok ellen vétők számára. Megíratják velük részletes életrajzi adatokat tartalmazó halálhírüket, mintha csak valóban bekövetkezett volna a végzetes katasztrófa.

Párizsban a jeges Szajnába ugrott Etien Lagarde, hogy kimentsen egy „öngyilkosjelöltet". Mivel a „fuldokló" heves ellenállást fejtett ki, megmentője hatalmas ökölcsapással kábította el és partra vonszolta. Akkor derült ki, hogy nem öngyilkosjelöltről van szó, hanem a Sorbonne egyetem zoológiai intézetének egyik kutatójáról, aki intézete számára

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

Klempa Sándor veszprémi apostoli kormányzó Sebestyén József címzetes prépostot, apostoli kormányzói helynököt, csokonya-visontai plébánost általános helynökké, Molnár István c. esperes, tüskevári plébánost tb. kanonokká, Sulyok Jenő nagybakónaki lelkészt egyházmegyei tanácsossá nevezte ki. Baróti János berzencei lelkésznek pedig esperesi címet adományozott. Fancsali Ferenc gyenesdiási lelkész, a veszprémi Szent István templom igazgatója lett.

Ijjas József püspök, csanádi apostoli kormányzó január 9-én ünnepélyes nagymisét mondott a debreceni Szent Anna templomban. A főpásztor a II. Vatikáni Zsinatról mondott szentbeszéd befejeztével meghirdette a rendkívüli jubileumi évet és az azzal kapcsolatos búcsúk elnyerésének lehetőségét. Egyben kihirdette, hogy a debreceni Szent Anna templomot a jubileumi búcsú elnyerésének helyévé nyilvánítja. (M. K.)

Baruj Tenebaum, a buenos-airesi izraeli országos idegenforgalmi hivatal vezetője látogatást tett Caggiano bíborosnál, Buenos-Aires érsekénél s közölte, hogy az izraeli kormány rendeletet szándékozik kibocsátani, amely szerint január 5-ét VI. Pál pápa látogatásának emlékére „A szentföldi zarándokok napjá"-nak nyilvánítják.

Juan Manuel Gonzalez Arbalaez címzetes érsek Róma közelében 61 éves korában elhunyt.

A spanyol posta emlékbélyeget szándékozik kibocsátani a II. Vatikáni Zsinat befejezése alkalmából.

A Szent István Társulat igazgatósági választmánya január 12-én ülést tartott, melyen Réthly Antal elnökölt. A hivatalos ügyek letárgyalása után Fábián János rendes tag tartotta meg élénk érdeklődéssel kísért történettudományi előadását a Szent Jobb történetéről.

Figyelemre méltó esemény színhelye volt az anglikán Westminster apátság, ahol a keresztény egység érdekében meghirdetett imahét keretében belül Thomas Corbishley prédikált. A reformáció óta első ízben történt, hogy katolikus pap szónokolt az anglikán egyház főtemplomában.

Több mint harminc madridi szerzetesrend házikápolnáját plébániatemplommá alakítja át. Ezzel akarnak hozzájárulni Madrid plébánia hiányának enyhítéséhez. Több szerzetesrend a város központjából peremkerületekbe költözött, ahol különösen nagy nehézségbe ütközik a lelki gondozás ellátása.

Január 11-én tartotta az Országos Cecilia Egyesület január havi közös miséjét az Egyetemi templomban. Mise után a budapest-munkástelepi Harmonia Sacra énekkar karácsonyi motettákat adott elő. A zenés áhítat után a Papnevelő Intézet kisaulájában Huber Frigyes ny. hittanár, zenetörténeti előadását folytatva, Victoria munkásságát ismertette. Ezt követőleg Körmendi Béla tabáni plébános a római liturgikus kongresszus munkájáról számolt be.

A szokásos elsőszombati ájtatosságot február 5-én 18 órakor a Szent Anna templomban (Batthyány tér) tartják.

A Variety című amerikai lap listát közöl az utóbbi évek legjövedelmezőbb filmjeiről. Az első helyen az „Elfújta a szél" című film áll, utána következik az őskeresztény tárgyú „Ben Hur" és a „Tízparancsolat".

A világ egyik legviharosabb helye Reunion szigete. Az elmúlt kétszáz évben háromszázötven ciklon pusztított a hegyekkel borított szigeten, amelyek között egyes hegycsúcsok elérik a 3000 métert is. A pusztító viharok miatt a főváros, Saint-Denis székesegyházát kénytelenek voltak betontetővel lefedni.

Washingtonban 79 éves korában elhunyt Jean O' Gardy atya, az ENSZ tanácsadója gazdasági-társadalmi ügyekben.

Saigonban, Dél-Vietnam fővárosában, két új püspököt szenteltek fel vízkereszt ünnepén. Az egyik Francois Tran Thank Kham saigoni segédpüspök, a másik Joseph Phan Van Thien, az újonnan szervezett Phu Cuong egyházmegye főpásztora.

Rio de Janeiro történetének egyik legsúlyosabb katasztrófáját élte át az elmúlt napokban. A nagy esőzések nyomán lezúduló víz rengeteg házat döntött össze, különösen a szegény negyedekben. A halálos áldozatok számát nem tudják pontosan, a sebesültek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai György

NÉPFRONT

1966 FEB -4

...önyvespolc

1021

Nagy Sándor:

Építők

Közeledik az idő, amikor az idén végző fiataloknak is dönteniök kell, mik is akarnak lenni, és ezzel szaporodnak az újság- és folyóiratcikkek, az önálló kiadványok, melyek ezt a döntést segíteni és — nem is titkoljuk — befolyásolni akarják. A Munkaügyi Minisztérium irányításával készülő Pályaválasztási Tanácsadó Füzetek első darabjáról, a mezőgazdasági szakmákat ismertetőről már adtunk hírt. Most jelent meg a második füzet az építőipar szakmáiról.

A bevezetés, az építészet rövid története „a barlangoktól az Orly-i repülőtérig" bizonyára megragadja a fiatalok figyelmét — a „tervezés és kivitelezés" c. fejezet pedig, mely arról szól, milyen sorrendben vonulnak fel a készülő épületre a különböző szakmák mesterei, azt a jogos érzést kelti az olvasóban, hogy az önmagában legegyszerűbb munka is az egész nagy műnek el nem hanyagolható része. A műanyagok széleskörű használata, a nagyfokú gépesítés azt eredményezi, hogy az építőipari szakmák egyre kevésbé azok a nehéz fizikai munkát igénylő foglalkozások, mint még nem is olyan régen voltak. Mindez fontos, hogy a pályaválasztó fiatalok kedvét e szakmák iránt felébreszthessük.

Ezután következik a szakmák részletes leírása, a szakmunkásképzés rendszerére vonatkozó tájékoztatás.

Várnai György rajzai nemcsak szellemesek, mulatságosak, hanem sokszor a témához kapcsolódva olyasmit is elmondanak, ami nincs benne a szövegben.

Évente több mint 10 ezer építőipari tanuló beliskolázását irányozzuk elő. Akkor viszont az 5000-es példányszám igen alacsony. (Tankönyvkiadó, 1965.)

VÍZSZINTES: 1. Minden dolgozó figyelmébe ajánljuk (folytatva a függőleges 1., 24. és 26.). 13. Iparos. 14. Nyelvtani fogalom. 15. Állati fekhely. 16. A vízsz 34-gyel együtt Zola egyik regényének címe. 18. Kiejtett mássalhangzó. 19. Eszkimó csónak. 20. T. L. 21. A Ludólf féle szám. 22. Angol király! 25. Takaratlan! 27. Lóversenypálya közhasználatú idegen szóval. 29. A Német Demokratikus Köztársaság hivatalos távirati irodájának rövidítése (ékezet felesleges). 30. Az egyik szülő becézve. 32. Ütőkártya. 33. Spanyol folyó. 34. Lásd a vízsz. 16-ost! 35. Piperecikkmárka. 36. Járom. 38. Szocialista létesítmény nevének rövidítése. 39. Válogatott, előkelő társaság franciául. 41. Elejétől kezdve, eredendően közhasználatú idegen kifejezéssel. 43. Igekötő. 45. Vissza: Ez a „körte" világít. 46. Ilyen ív is van! 48. Dísze. 49. Klaszszikus csont! 50. Jugoszláv város. 52. Ételízesítő (névelővel). 54. A

ban a Nagy O
cialista Forra
szervezett állar
zottság nevéne
volt. 56. Szólar
zik. 58. Felfo
Névutó. 61. I
Fürdő alkalm
Kisfaludy Káro
gényének cím
maz. 67. Kony
Kényelmes hel
69. Bírósági ü
ladék. 71. Szes
Francia R. T.
népviselet fejd
az „éter" pár
77. Diplomás n
vasható rövidít
reskedelmi rö
Elem! 82. H
Azonos mással!
Növény. 85. Sz
Jo vágószersz
89. Közteher 91
92. Hatvány.

FÜGGŐLEGES: vízszintes 1-est! kában kettős b gen tagadás. 3 lette az idő. vény. 5. Kötő

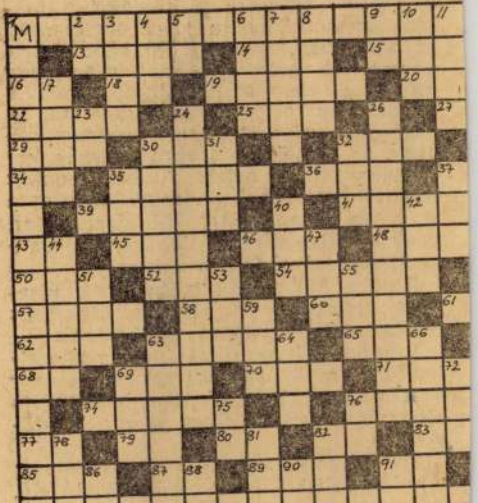

1985 MAR 17

1021

OLVASÁS KÖZBEN

Illés próféta kiszáll a szekérből

Várnai György karikatúrái

Várnai György karikatúráitól nem lehet szabadulni. Izgalmas különlegességük újra meg újra randevúra hív, a világ és a művész értelmezésére kényszerít. A *Csendélet* rajzait nem nézni, hanem olvasni kell; mélyebb jelentésük nem a vonalak, hanem a gondolatok összefüggésében tárul fel. Várnait nem az aktuális események, a mindennapi bosszúságok, jellemhibák és közéleti fonákságok ültetik papír elé. Ő is ebből az anyagból dolgozik, de *nem első érintésre.* Számára a valóság nem ötleteket szállít, hanem kérdéseket, tüneteket, konfliktusokat. A tapasztalatok nem ceruzáját szolgálják ki. Élmény és rajz közé az egyéniség szűrő- és tükörrendszerét állítja. Ez a titka annak, hogy pillanatok torz cserépdarabkái helyett *a kor és az ember egységes látomását* adhatja közre. Tud másokért és mások helyett is szólni. Olyan, mint a jó költő: minél egyénibb, annál több a köze hozzánk, közös gondjainkhoz, világképünkhöz.

Karikatúrái a képmutatás, a hazug nagyképűség, a frázisos semmitmondás, a gonosz felelőtlenség, a haszonlesés, a pöffeszkedő tehetségtelenség és még sok egyéb haszontalanság fölött ítélkeznek. Úgy teszik ezt, hogy a vádbeszéd rajzjeleit *magunknak kell összeraknunk,* kiegészítenünk, végiggondolnunk. *Ez a legkomolyabb játék,* s a legszebb is, amire a művész vállalkozhat. De lássuk most már példákon is, miről, s hogyan ítél Várnai. *Lefokozza a legendákat.* Napóleont kókusszal dobálja egy majom Szent Ilona szigetén. A győztes hadvezért elvakítja hiúsága, átbukfencezik a diadalkapun. A Zeusz által tölgyfává változtatott agg házaspár, Philemon és Baucis közé hétalvót telepít, praktikus függőágyba. Abszurditásában nagyszerű a *Vészkijárat* című rajz. Az ember menekülne a Földről, ha volna hová, ha volna kiút — a világegyetembe. Ám, mivel az ilyen kozmikus megoldás reménytelen, a pusztulás kísértő látomásaitól kínzott emberiségnek szülő-planétáján kell rendet teremteni, békében és igazságban élni. Ez az intelem jut szóhoz a Csendélet egyéb riasztó ötleteiben: a Megnemtámadási szerződés, vagy a Leszerelés előtt és után pesszimizmusa ugyancsak *a háború sorsszerűségével perlekedik.*

A kötet értékét, érdekességét bizonyítja, hogy *vitatkozni is érdemes vele.* Nehezíti a polémiát a műfaj, amelynek lényege a túlzás, a torzító kiemelés. A világgal nem remény nélkül szembenéző karikaturista horizontja mégsem színfekete. Tud csípkedni, játszani, derűs pillanatokra kacsintani, dorgáló szeretettel gúnyolódni. Várnait ezektől a lehetőségektől *távoltartja komor következetessége,* amely már a történelmi sorozatban feltűnik. Egyetlen ötlet — a szemeteskocsi-hintő párhuzam — kivételével úgy deromantizál, hogy nem annyira bírálja, inkább tagadja, kérdőjelek közé állítja az értelmes közösségi cselekvés lehetőségét. *Nem kedveli a prófétákat.* Illés nála kiszáll a tüzes szekérből. A kiábrándultság okairól is jelzést ad. A kockafejű polgár nagy forradalmának kellékét, a gijotint, már csak szivarvágónak tudja elképzelni. Csakhogy a történelem ezzel nem ért véget, sőt, mások, a polgár ellenfelei teremtik az igazi történelmet. A halál témaköréhez tartozó rajzok is *a gondolat mélyrétegeit bolygatják,* de két végletben mozognak. Túlhangsúlyozzák, vagy csak a képmutatás ürügyének tekintik az elmúlást és szertartásait. Példa erre az *Összerakójáték* és a mellette látható fiú, aki sírok között egy koszorúval játszik karikást. Az ilyesmi *vitatható.* De vajon mit vár az olvasó? Gondolatnélküliséget, szokványt, vagy pedig egyéniséget, vitatható részleteivel együtt izgalmas, személyes vallomást: látleletet a korról és a mai ember érzéseiről. Várnai György *az utóbbira teszi a tétet, és — vitán felül — nyer is vele.*

Dersi Tamás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
ESTI HIRLAP

nácsk
e-világtanács
lnöksége

vezérkarának hazánkban tartózkodó képviselőit, majd *Isabelle Blume*, a Béke-világtanács ügyvezető elnöke nyitotta meg a tanácskozást. Ezután *Romes Chandra*, az indiai béketanács főtitkára, az első napirendi pont előadója terjesztette elő a Béke-világtanács szervezeti kérdéseivel foglalkozó beszámolóját, majd megkezdődött a vita. Képünkön: Isabelle Blume megnyitó beszédét mondja.

(MTI-foto — Vigovszki felv.)

UNK:

s Vetyerok
mányozzák

Ugoljok előtt földi élőlény nem jutott négyszáz kilométernél nagyobb magasságra, oda, ahol már erősebben éreztetik hatásukat a sugárzások.

Arról is szó lehet, hogy a szovjet űrhajósok valamilyen más vállalkozásba kezdenek. Hetek óta sok szó esik Moszkvában egy új űrkísérletről. E hírek szerint — természetesen, egyelőre csak meg nem erősített kombinációkról van szó —, két szovjet űrhajón emberek szállnának fel és a Föld körüli pályán találkozva egymással, a két űrhajó legénysége helyet cserélne, miközben különböző más manővereket és kísérleteket is elvégeznek.

ÚJ LENGYEL BÁNYÁK

Ólom és horgany

Varsó, március 17.

A lengyel központi geológiai intézet elnöke kijelentette, Lengyelország alkalmasint Európa egyik legnagyobb ólom- és horganyérc-termelőjévé válik.

atok érkeztek
ontpartra

óta a guineai határ mentén összevonták a francia tisztek vezetése alatt álló elefántcsontparti csapatokat. Mindez — fűzte hozzá a kommentátor — azután történt, hogy *Houphouet-Boigny* elefántcsontparti elnök megbeszélést folytatott *Jacques Foccart-ral*, a francia köztársasági elnökség Francia-Afrika ügyeit intéző főtitkárával.

ÁS PÉNTEK ESTIG

Ma erősen felhős idő, északnyu- havazásokkal, havas esőkkel, vonulások, legfeljebb egy-két hőmérséklet kissé emelkedik. ek. Budapesten ma délelőtt a

Várnai György

Az Ifjúsági Kiadó díját kapta a karikatúra kiállításos

Délmagyarország 1968 I. 4.

ÖTSZÁZ ÉVE

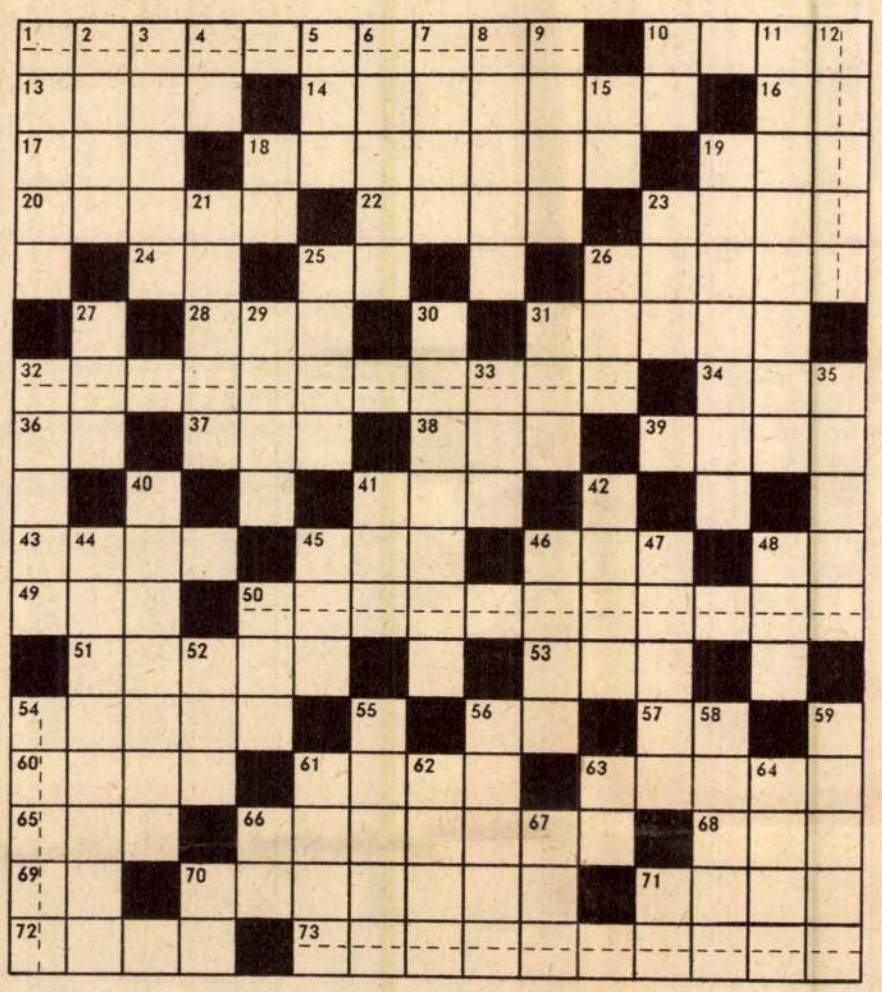

hangzott el az a mondat, amelyet rejtvényünk vízszintes, szaggatott vonalakkal megjelölt soraiban olvashatunk. Szerzője nevét (Esztergomban halt meg 1472-ben) a függőleges, vonalkázott sorok adják. Megfejtésül a nevet és az idézetet kell beküldeni.

VÍZSZINTES: 10. Római 1605. 13. Algériai kikötőváros. 14. Olasz kikötőváros, egy tengerszoros névadója. 15. Sportszer. 17. Kis ház a fordítottja. 18. Elismeri, hogy legyőzték. 19. Műveltető képző. 20. Kinn, népiesen. 22. Község Zalában. 23. Készpénz! 24. Érkezik. 25. Mutatószó. 26. Kézimunkázik. 28. Szervezethez tartozik. 31. Kiüldöz. 34. DEH. 36. Rangjelzés. 37. Francia váltópénz (5 centime). 38. Rag. 39. Holland város magyar neve. 41. . . .-tópok. 43. Előfordul. 45. Férfinév. 46. Hónaprövidítés. 48. Tova. 49. Kerület, röv. 51. Kutya-ige. 53. Hajórész. 54. Figyelmeztetések. 56. Megyek, latinul. 57. E. V. 60. Kínál, de nem ingyen. 61. Több irányba. 63. Jóelőre. 65. Nitrogén és einsteinium. 66. Halmazállapot. 68. Magyar ige, angol cím. 69. Skálahang, ford. 70. Tarkítja. 71. Gabonaköteg. 72. Mellékáramkör, fon.

FÜGGŐLEGES: 1. Cserje. 2. Nő a szintje. 3. Nem mindig termő. 4. Helyrag. 5. SOE. 6. Ide szállít. 7. Iparművész, a magyar díszítő stílus népszerűsítője volt (István). 8. Rejtvényfejtés kelléke. 9. Pozitív töltésű elektród. 10. Molibdén. 11. Alig esik. 15. T. L. 18. Összetételekben: kettős. 19. Roham. 21. Oldással szerepelt egy magyar film címében. 23. KIM. 25. Löveg, ék. h.-val. 26. HLE. 27. Igekötő. 29. Lásd 9. sz. 30. Anyagilag támogatja. 31. Hevesi község. 32. Égési termék. 33. Szóösszetételekben talajt jelent. 35. NDK-város a Saale partján. 40. Régi spanyol tallér, Eötvös Károly írói álneve is volt. 41. E helyre. 42. A Répce mellékvize. 44. Lassan összeolvadó. 45. Lefekvés ideje. 46. Összetételekben: nyolc. 47. Érettségiző kapja. 48. Energia. 50. Utána cakk következik! 52. Hasznos növény, ford. 55. Község Kassa közelében: Abaúj- . . . 56. Fűtési rendszer jelzője. 58. Borjú . . . ; finom étel. 59. Gyorsan zajlik. 61. Cserélhető? 62. A sor legelején. 63. E. D. 64. Szállította, régies alakban. 66. Kettősbetű. 67. Francia rizs. 70. Szomszédok az ábécében. 71. Vándordíj, röv.

Beküldési határidő: május 31.

AZ ÁPRILISI REJTVÉNY MEGFEJTÉSE

MIRE VAN A LEGNAGYOBB SZÜKSÉG? **„A kenyér után a nevelésre van a népnek a legnagyobb szüksége."** DANTON.

DÍJAT NYERT MEGFEJTŐK:

Czinege Gáborné (Kiskunfélegyháza), *Dinnyés Istvánné* (Nyíregyháza), *Fodor Mihályné* (Kecskemét), *Mester Lászlóné* (Salgótarján), *Pálinkás Ilona* (Pusztavas), *Rigó Sándor* (Tömörkény), *Szabó Jenő* (Drávaszabolcs), *Vadászi Kálmánné* (Dunaújváros).

gos Tanácsának folyóirata. — Megjelenik minden hó 20-án. Szerkeszti: TÖRÖK SÁNDOR. — Szerkesztőség: Budapest, V., Szalay u. 10—14.; Tel.: 118-600, 187-es mellék. — Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: TÓTH LÁSZLÓ igazgató. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay utca 16. Telefon: 116-660. — Terjeszti a MAGYAR POSTA. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Budapest, V., József nádor tér 1. sz.). Előfizetési díj egy évre 36 forint.

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

INDEX 25.181

68.420 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest

E számunk munkatársai:

Bajai Ernő hírlapíró, Bozóky Éva hírlapíró, Dárday István, Ferkay Lóránt tanár, Gál Erzsébet a Magyar Nők Országos Tanácsának munkatársa, György Károlyné diétásnővér, Hingyi György a Fővárosi Pályaválasztási Intézet munkatársa, Horgas Béla tanár, Karátson Gábor, Kolozsvári Papp László, König Éva a Központi Gyermekideggondozó Intézet munkatársa, Krokovay Zsolt, Marosi László hírlapíró, Medvegy Antal tanár, dr. Murányi—Kovács Endréné pszichológus, dr. Pados Pál tanár, Papp Pálné tanár, Rónai Mihály András író, Sarkadi László hírlapíró, Séra László, dr. Szepes Lajos tanár, Szerdahelyi Edit tanár, Vekerdy Tamás hírlapíró, Volly István szakíró.

A rajzokat és fényképeket készítették: Balázs-Piri Balázs, Balla Demeter, Dobos Szilveszter, Falus István, Füllöp Márta, Harmath István, Hegedüs István, Kaján Tibor, Karátson Gábor, Kresz Albert, Kriss Géza, Mikó László, Pap Klára, Pusztai Pál, Réber László, Sajdik Ferenc, Surányi Vera, Szabó Marianne, Tokaji András, Várnai György.

HARMATH ISTVÁN
Buborékok

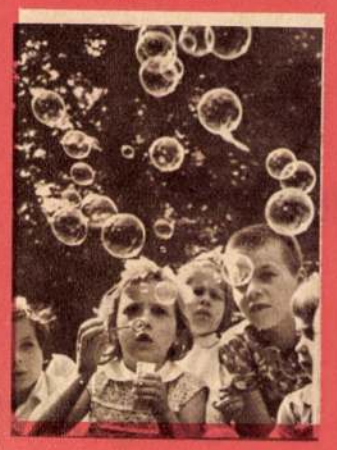

CSALÁD ÉS ISKOLA

1968 MÁJ
1021

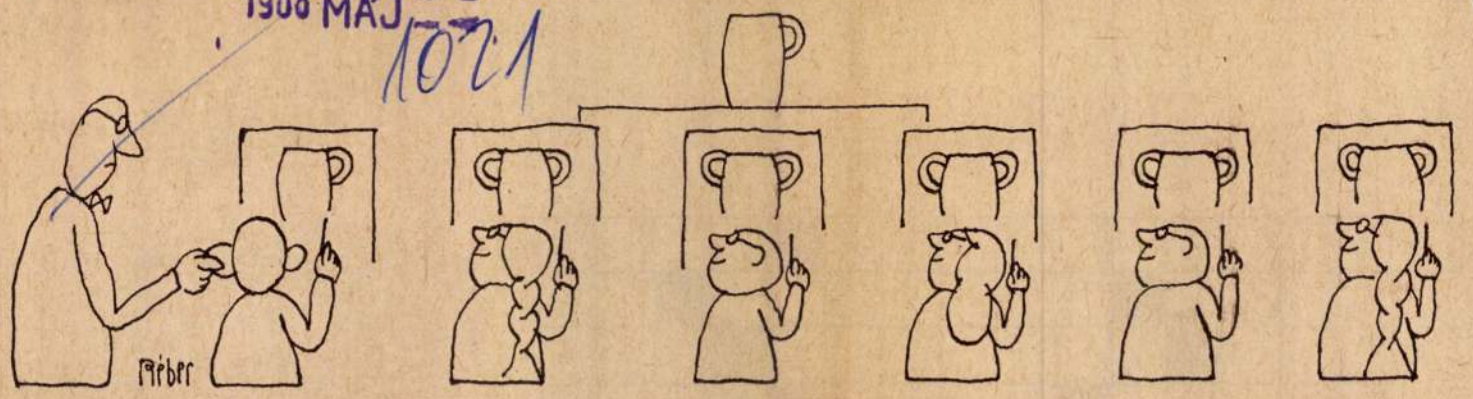

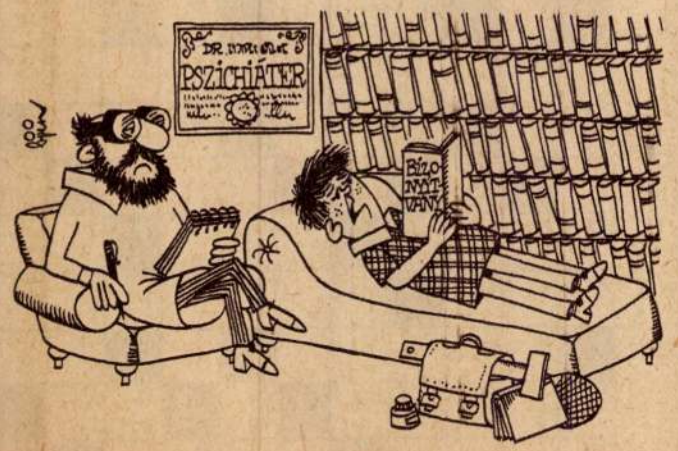

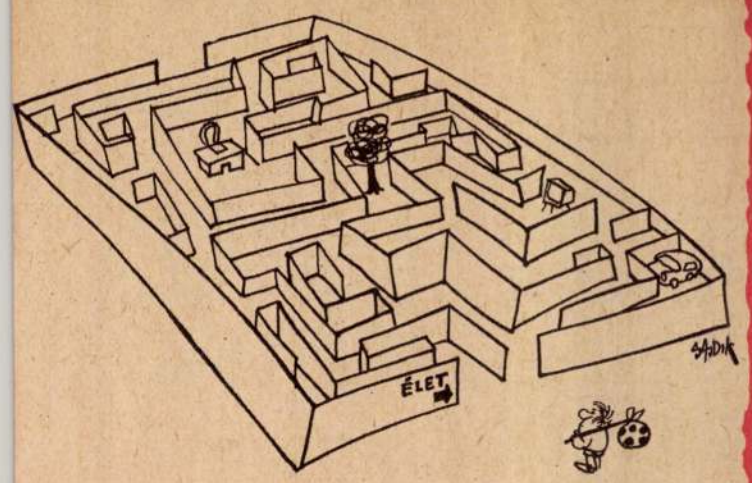

ÉVVÉGE

Balázs-Piri Balázs
Hegedüs István
Pusztai Pál
Réber László
Sajdik Ferenc
és
Várnai György
rajzai

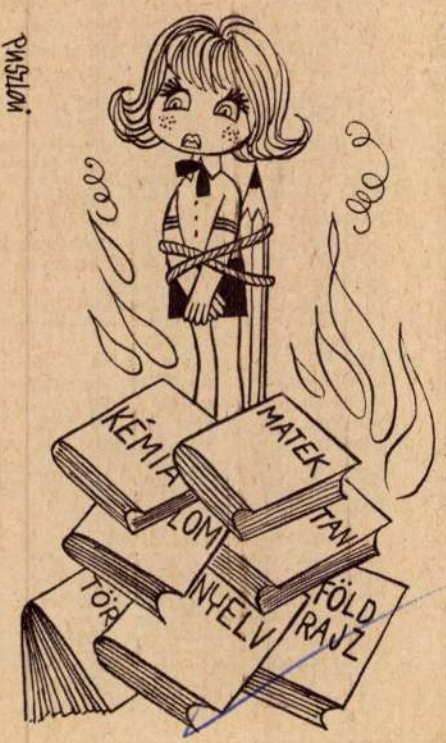

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai Ign.

NÉPSZABADSÁG

1900 JAN 15

8 1021

Egy csendélet ürügyén

ISMERIK A HIVATÁSOS özvegyet? Arra a még nem is nagyon öreg asszonyra gondolok, akinek az lett a foglalkozása és a szórakozása, minden témája és egyetlen életcélja, hogy ő özvegy. Akitől mást nem hallani, mint századszor is ugyanazt, milyen szép volt „szegénykém" temetése, istenem, és milyen gyönyörű a vadonatúj kripta, csak ezek a sírkövesek, ezek valóságos rablók. A hivatásos özvegy férje vitathatatlanul nagy ember volt, festő, író vagy főosztályvezető-helyettes, aki most biztosan forog a sírjában, mert tudja, hogy az ő özvegyét az utókor nem becsüli meg. A hivatásos özvegy ugyanis hat évvel a temetés után sem hajlandó élni az életét, nem akarja nevelni az unokáit, és nem megy férjhez lánykori kérőjéhez, aki azóta szintén megözvegyült. A hivatásos özvegy csak az özvegységből él, lelkileg és anyagilag, ezért állandóan temetői hangulatot áraszt maga körül az özvegyhez illő diszkrét kölnivel, s teljesen elkoptatja az elhunyt emlékét, mert kimondva vagy kimondatlanul, erkölcsileg és anyagilag zsarol gyászával.

TÖBB MINT HARMINC sorra volt szükségem, hogy felületesen és vázlatosan felidézzem a hivatásos özvegy képét. Várnai György grafikusművésznek, a most megjelent Csendélet című karikatúrakötet szerzőjének elég volt a jobb bemutatáshoz egyetlen ötlet, és néhány, nagyon kevés vonal. Annyi, amennyivel könnyedén felvázolhatta a sírt tüntető elszántsággal locsoló özvegyet, s megrajzolhatta, hogy lent, a hant alatt, az elporladt is rettenetesen unja már ezt a locsolást, és — esernyőt tart maga fölé.

Nem tudom, mennyire sikerült tolmácsolnom ezt a nagyon szellemes és kegyetlenül találó rajzot. Tartok tőle, hogy semennyire, mert a modern karikatúra — akárcsak a legtöbb képzőművészeti alkotás — nem fordítható le hiánytalanul szavakkal. Azért karikatúra.

És ezért nem tartja a mai ízlés igazi karikatúrának a régi és nem is olyan régi élclapok rajzos vicceit, azokat, amelyeknél a rajz csak illusztráció volt, mankó a szöveghez. A különbség nagy. A rajzos viccet szó szerint le lehet írni, tökéletesen el lehet mondani. Úgy készül, úgy készült, hogy egy szóbeli vicc elejét — „Arisztid találkozik Tasziló val, és azt mondja neki..." — esetleg lerajzolták, vagyis rajzoltak egy idióta arisztokratát, aki beszélt egy másik idióta arisztokratához. S hogy pontosan tudjuk, miről volt szó, vagy fölé írták a címet, „Arisztid és Tasziló", vagy „dramatizálták" párbeszédüket, úgy, mint a színdaraboknál, leírva a szereplő nevét, a kettőspontot, s utána a szöveget. A csattanó, a humor természetesen a szövegben volt. Vagyis a rajzot, az illusztrációt akár el is lehetett hagyni.

AZ ILYEN GYAKORLATNAK üzent hadat a modern karikatúraművészet, amikor felfedezte, hogy a karikatúrának, a rajznak csak akkor van értelme, ha az alakok, a vonalak hordozzák a humort; az olyan humort, amelyet szóval legtöbbször nem is lehet tolmácsolni. Sokan ma is azt vallják, hogy a modern karikatúra nem tűri egyáltalán a szöveget. Azt hiszem, ez a nézet túloz, de egy bizonyos: az igazi karikatúra ott kezdődik, ahol nem értem meg a csattanót, ha letakarom a rajzot.

Ami persze feltételezi, hogy a rajz kitűnő. Kitűnő, de milyen? Az illusztrált vicc logikusan meghatározta a rajz jellegét, annak pontosan ábrázolónak, leírónak kellett lennie. Ha csak azt a szöveget helyettesítette, hogy valaki találkozik valakivel, úgy kellett megcsinálni, hogy a lehető legrészletesebben megmutassa testtartásukkal, arcjátékukkal azt, hogy találkoznak, azt, hogy beszélni kezdenek. Vagyis egyszerűen jeleznie kellett a cselekményt, a szituációt, amelyben a tréfa elhangzik. Ezért a rajz elmesélő volt és részletes, lehet, hogy kicsit torzított is, de ezzel a rajz feladata véget ért. Most viszont itt kezdődik. Vagyis — ami a humort illeti — sokkal kifejezőbbnek kell lennie. Nem ábrázolhat mindent pontosan, így elveszne a lényeg, csak a legszükségesebb mozzanatokat emeli ki, de ebben tömöríti a humort.

A HUMORT, amelynek a modern karikatúrában, a rajzban igen sok forrása lehet. Például az, hogy tartalmilag eltérő, de külsejükben hasonló dolgokat, formailag rímelő tárgyakat állít egymás mellé. Várnai kötetében például egy régi hintó látható, a bakon kocsissal, a hágcsón két feszítő lakájjal. A mellette levő képen egy Kuka-autó, elöl sofőrrel, a hágcsón két feszítő szemetesemberrel. A forma egészében rímel: jármű, elöl egy, hátul két ember. De a tartalom nagyon is eltérő, az egyik jármű főurat szállított, a másik hulladékot visz. A hasonlóság megdöbbent és mosolyt fakaszt, s ami még több, elgondolkodtat. A karikatúra nagyszerű eszközeivel tolmácsolja, mennyit ér a mi szemünkben a főúri rang. Mindez rajzban rendkívül szellemes. Ha ugyanezt lefordítom: „a főúri hintó utasa nálunk már ugyanoda került, mint a Kuka tartalma, a szemétdombra"; — csak igaz, de nem szellemes. Hogy azzá váljon, fel kellett fedezni a járművek hasonlóságát, s úgy kellett megrajzolni, hogy a különbség-hasonlóság csattanósan kiderüljön.

Ez csak egy példa a képi humorra, amelynek igen sok formája van. Lehetett volna fordítva is, amikor két, lényegileg hasonló dologról mutatja meg a karikatúra, hogy valójában milyen különbség van közöttük. Előfordul, hogy éppen a szöveg és a rajz közötti feszültség szüli a csattanót; egy megszokott kép egyetlen, utolsó pillanatban észrevett szabálytalansága is meghökkentheti a nézőt; pusztán az egymás mellé rajzolt tárgyak eltérő stílusából is fakadhat a humor.

A sort folytathatnám, s igen hosszúra nyúlna a Csendélet ürügyén elkezdett elmélkedés, mert a modern karikatúra és a modern karikaturisták ötletei kifogyhatatlanok. S eszközeik is azok, noha csak vonallal dolgoznak, a színnek igen ritkán van szerepe ebben a műfajban. Hiszen a karikatúra grafikusművészet, nagyon nagy felkészülést és rajzi tehetséget igénylő grafika, amely sohasem naturális, mert mindig torzít a tartalom, a mondanivaló, az ötlet érdekében.

MINT MINDEN MŰVÉSZETBEN, itt is a tartalom a legfontosabb. A jó karikatúra nem egyszerűen szórakoztat, hanem mindig véleményt nyilvánít és bírálatot; sokszor nem is derűs, de mindig filozofikus. És mindig meglepő, mindig szellemes.

Rózsa Gyula

omatizálás úttörői

MATIZÁLÁSI KUTATÓ INTÉZETBEN

„unatkozik", más vegyipari feladatokat számol. Az irányításhoz szükséges programok kidolgozása közös dán—magyar mérnökcsoport kétéves munkája. A már elkészült számítógépprogramok könyvtárra menő köteteket tesznek ki. A kísérlet Dánia és Magyarország számára úttörő jellegű, mert az első lépés a legmagasabb szintű technológia felé.

Akik áttörik a bűvös kört

A kutatási eredményeket gyakran azért nem lehet az iparban hasznosítani, mert nincs megrendelő. Gyártó vállalat pedig csak akkor akad, ha van rendelő, de rendelő azért nincs, mert nem akad gyártó. Ezt az ismert „bűvös kört" igyekeznek áttörni az Automatizálási Kutató Intézet elektronikus automatikaelemek osztályán. Bajáki László, az osztály vezetője arról beszél, hogy az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatban máris bizonyos könnyebbség tapasztalható az új kutatási produktumok elhelyezésében. A gyárak jobban érdeklődnek, keresik jövő gyártmányaikat. Ezt a kezdődő „éhséget" a kutatók azonban szeretnék felfokozni, s gyakran meg is találják a módját. A kidolgozott elektronikaelemekből több, tartós üzemre alkalmas készüléket készítenek a laboratóriumban. Ezeket közvetlenül termelő üzemekben szerelik fel próbára. Így növelik a megrendelés esélyeit, de alkalmat adnak a gyártó vállalatoknak is arra, hogy az új készülék minőségéről, teljesítőképességéről és megbízhatóságáról meggyőződjenek.

A megbízhatóság mindenekelőtt! — ezt hangsúlyozza Bajáki László. — Nem engedhetjük meg magunknak, hogy ipari készülékeink, műszereink és automatáink megbízhatatlanul működjenek...

És mutat egy oszcilloszkópot.

— Ez például az EMG — Elektronikus Mérőkészülékek Gyára — legújabb ilyen készüléke; alighogy bekapcsoltuk, már meg is hibásodott. A konstrukció kifogástalan, gyakorlatilag mégis az a helyzet, hogy a tervezők nem számolnak eléggé a gyártási lehetőségekkel, az alkatrészek élettartamával, az egyébként színvonalas gyártmány így megbízhatatlan.

Ugyanezt a kérdést a laboratórium számlálástechnikai csoportjának vezetője, Hatvany József így világítja meg:

— Nem rendkívüli dolgokat akarunk produkálni, ellenkezőleg igyekszünk megoldásainkat célszerűen leegyszerűsíteni, kisméretű, kevés anyagot tartalmazó modelleket kihozni, az a kívánalom, hogy a feladat megoldása szempontjából a külföldi versenytársaikkal állják a versenyt.

Meggyőződéssel mondhatjuk, hogy a szakemberek nemcsak beszélnek ezekről az elvekről, hanem készülékeik a gyakorlatban kiállják a próbát. Szerszámgépályavezérlő modelljük a fejlesztő vállalatok legszigorúbb kritikáját állta ki, lyukszalagolvasó berendezésük szellemesebb és ötletesebb a külföldiekénél (és az sem mindegy, hogy mindössze 24 dollár [illegible]

— Mindent elkövetünk — mondja Helm László, az osztály tudományos vezetője —, hogy a zömében fiatal kutatók érdeklődését felcsigázzuk és magas szinten tartsuk. Megköveteljük tőlük az ipari gyakorlatot, mert nézetünk szerint enélkül nem lehet reális a kutató fantáziája. Elvárjuk azt is, hogy kutatóink mindenekelőtt alaposan tájékozódjanak a nemzetközi irodalomban, hogy elsajátítsanak legalább két nyelvet, és hogy tudományos munkájukat rendben, határidőre teljesítsék. De ugyanakkor munkaidőt és lehetőséget biztosítunk kedvenc tudományos témájuk művelésére is, s csak azt kívánjuk meg, hogy ez a téma az intézet távlati tudományos tervével valami módon összhangban legyen. Mindezzel együtt osztályunk munkája két részre oszlik, olyan alapkutatásokra, amelyekkel gyorsan kiszolgálhatjuk az ipar pillanatnyi igényeit, és olyanokra, amelyekkel az ipar jövő gyártmányai kifejlesztéséhez teremtjük meg a tudományos alapot.

Arra a kérdésre, hogy nem aprózzák-e el a munkát az ipar napi feladataival, Helm László meggyőzően válaszol. Ugyanis elvi kutatásokat végeznek, de hogy mégis milyen kutatásokra van szükség, azt először széles körű irodalmi tájékozódás és nem utolsósorban az ipar szükségletei alapján állapítják meg. Ez a munkastílus egyben a korábbi gyártmányfejlesztés módszerének kritikai elemzéséből fakad, amikor gyakran tudománytalan módszerekkel „gyorsan az asztalra tettek" új, de kutatással meg nem alapozott gyártmányokat. Igen, de ezeknek az új gyártmányoknak a hibái a tömeggyártás során bukkannak elő, s okoznak károkat.

A pneumatikus automatika főleg a Szovjetunióban és az Egyesült Államokban fejlődött ki, nagyrészt a rakétatechnikával párhuzamosan. Pneumatikus automatika azonban az iparban is fontos, ahol sokszor alkalmasabb, mint az elektronikus berendezések, mert sűrített levegővel működik, robbanásbiztos, egyébként előállítási költsége kisebb, mint az elektronikus berendezéseké. Jelenleg egy tíz mérőhelyes, önműködő zavarjelző készüléket fejlesztenek ki, amely közvetlenül kapcsolódik a Mechanikai Mérőműszerek Gyárának gyártmányaihoz. (A készüléket röviden automata őrnek is nevezhetnénk.) De ez csak a kezdő lépések egyike, mert további munkájuk lényege új pneumatikus automatikaelemek szélesebb körű kifejlesztése az MMG jövő gyártmányaihoz.

*

Az Automatizálási Kutató Intézetben a kutatók nemcsak új készülékeken törik a fejüket, hanem komplex módon foglalkoznak az automatizálás különböző elméleti kérdéseivel, olyan távlati problémákkal, mint a számítógépek alakfelismerése (amelynek problémakörébe tartozik például az elektronikus diagnosztikai gépek megalkotása), de olyan gyakorlati problémákkal is, mint az automatizálás gazdasági hatá-

Várnai György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG
1967 ÁPR 23.
1021

MUNKÁCSY-DÍJAS GRAFIKUSOK

Várnai György

— Az ötlet csak rutin kérdése — Várnai György szerint olyan ez, mint színésznek a szereptanulás. Egy idő múltán készséggé válik. Amikor élete első tíz karikatúráját kellett megrajzolnia, a hetedik után már semmi sem jutott az eszébe. Azóta túl van a tizezredik karikatúrán. Huszonnégy évvel ezelőtt jegyezte el magát a műfajjal.

— Az abszurd humort a gondolat teszi időtállóvá. A jelképes figurákkal, néhány vonallal, sokkal többet ki lehet fejezni, mint a régi viccrajzok naturális stílusával — mondja.

Az utóbbi öt évben, amióta ezt a sajátos formanyelvet használja, csaknem minden héten találkoztunk a Ludas Matyiban olyan rajzával, amelyre érdemes visszaemlékezni. És sorolni lehetne olyanokat, amelyeket nem lehet elfelejteni. Két éve jelent meg Csendélet című kötete, amely napok alatt elfogyott.

Egyik méltatója azt írta, megtalálta a stílusát. Tagadólag int. Minden újabb állomásnál természetesen úgy hiszi, megtalálta a legmegfelelőbbet, aztán egy idő után érzi, mégsem az, amit csinálnia kellene. S akkor újra keres, hogy tovább lépjen. Mert sohasem elégedett önmagával.

Munkája nagy részét a film teszi ki — több külföldi fesztivál díját hozták haza már a műhelyéből kikerült rajzfilmek —, „Pegazus tragikus története" után most az újabb Peti-sorozaton dolgozik, s júliusra dobozba kerül az ENSZ felkérésére készülő rajzfilm is.

— Jancsi és Juliska
(Várnai György rajza)

Réber László

— A karikatúrarajzolás indulat, belső kényszer. Csak így érdemes valamit csinálni...

Ami másoknak egy szegfű, vagy rózsa, az volt nekünk a találkozón a Krapekok. Igaz, választhattunk volna más könyvet is ismertetőjelnek, a „Kis magyar antológiát", „A három kövér-"t, az „Akár hiszed, akár nem, vagy a „Variációk egy témára" címűt, s még jónéhányat. E nagy sikert aratott kötetek mindegyikének fanyar humorú grafikusa Réber László.

Szűkszavúan foglalja össze eddigi pályáját: tizenöt éve rajzol karikatúrát, 1959-ig a Ludas Matyi munkatársa. Könyvillusztráción kívül rajzfilmmel is foglalkozik. Szűkszavú, zárkózott, mint grafikái. Szigorú véleményt tolmácsoló rajzai beszélnek helyette.

Az igazi örömöt az jelenti számára, amiért meg kell dolgoznia, de művészete élvezőinek sem nyújt könnyű örömöket. Ei kell időzni nála, hogy mondanivalójának teljessége kibontakozzék, s ez mindig megéri a fáradságot. Az emberiség súlyos kérdéseit legtöbbször léglesen könnyed, ízléses grafikai formanyelvvel jeleníti meg, s ez az ellentét sajátos vonzásának forrása. Nem nevettet — elgondolkoztat. Ha rajzait nézi az ember, olyan világban érzi magát, ahol az egyszerűbb jelnek is megnövekedett jelentősége van. „Ha csak külsőségeket jelenít meg az ember, úgy ábrázolni nem is érdemes..."

— Szeretek illusztrálni gyerekeknek is — mondja.

Nekik sem magyaráz, a legifjabbakkal jókedvűen összenevet. Úgy érzi, a gyerekekben, a fiatalokban találja meg a leginkább értő közönséget. Janikovszky Éva íróval eddig már három, külföldön is nagy elismeréssel fogadott köteten dolgoztak közösen, s éppen most készít 40 rajzot a negyedikhez, — hogy kibontakozzék az a furcsa, érzékeny világ, amelyet magában hordoz. Az illusztráció modern vívmányainak híve, kiemel, aláhúz. Nem az írott szó függvénye, hanem vele egyenrangú. Alkotás.

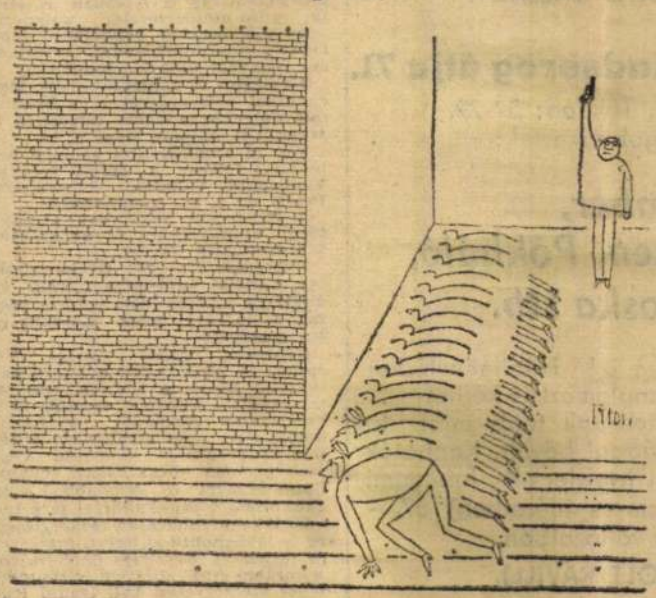

— Rajt!
(Réber László rajza)

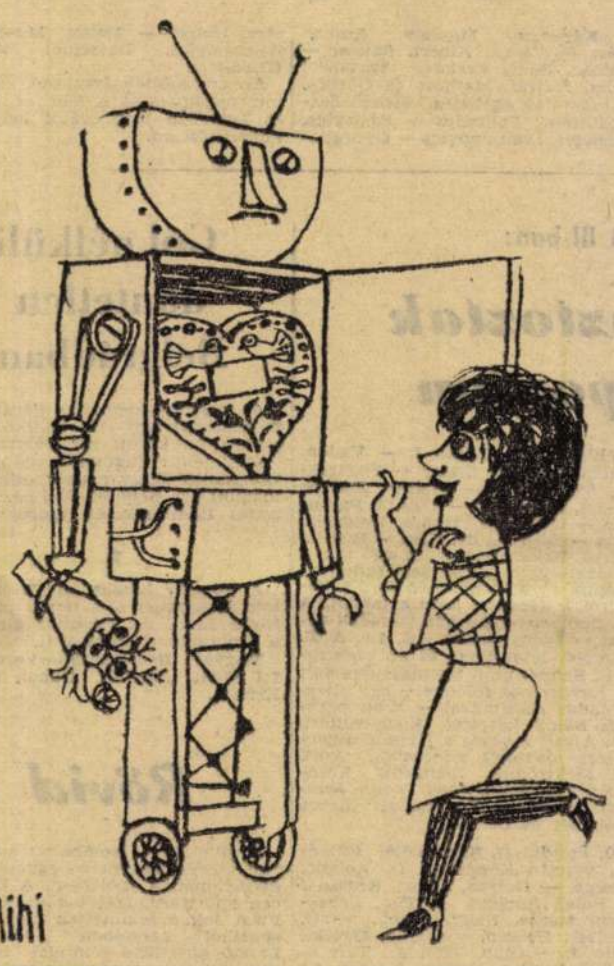

— Gépkorszak (Hegedüs István rajza)

Hegedüs István

Régi történelemkönyvet lapozgatva az ötéves fiú boldogan fedezi fel: ami képzeletében megszületik, mindent le lehet rajzolni... Talán a Tájfun döntötte el végleg a sorsát. Társai kézzel írt „újságjának" olvasóit a negyedikes kisiskolás szórakoztatja mókás rajzokkal, karikatúrákkal. Az érettségi előtt álló gimnazista már publikál, s amikor a Ludas Matyiban először feltűnnek bizarr szituációkba keveredett, szálkás rajzú, fura figurái, azonnal felfigyelnek rá. Azóta a négy betű — Hihi — nélkül is tévedhetetlenül ráismernénk.

Öröme akkor igazi, ha olyasmit sikerül megfogalmaznia, amit még senki sem fedezett fel, amiben sok ember indulatát tudja kifejezni. Hatalmas íróasztalán mindig nagy halom papír, vázlatokat készít, a maga szórakoztatására is játszik a figurákkal.

Könyvillusztrációit nézegetem: Bábel-tornya, Trisztán és Izolda, egy Verne-regény... A művész kimeríthetetlen fantáziája minden grafika. Él benne a letűnt korok, a régmúlt iránti kíváncsiság. Mai szereplőiben is felfedezhetjük elődeink vonásait, szellemes, modern mondanivalói így még közvetlenebbül nevettetnek.

Bársony Éva

...nban:

...ország–Jugoszlávia

— Káposzta, Mészöly, Szűcs, Ihász — Varga, Albert, Rákosi — Molnár, Bene, Farkas. Tartalék: Gelei, Mátrai, Mathesz és Göröcs. A jugoszláv együttes várható összeállítása: Pantelics — Fazlagics, Rasovics, Damjanovics — Gyorgyevics, Holcer — Melics, Musemics, Haszanagics, Becsejac, Antics (Dzsajics).

Az érdekesnek ígérkező válogatott mérkőzésről a Magyar Rádió és Televízió 16.20 órától helyszíni közvetítést ad.

...NB III-ban:

...osztoztak ponton

Elektromos: Jakab I. — Vadon, Kálmán, Nagy, Szabó — Fogarassy, Szatmári — Lázár, Zsányi, Dóczé, Jakab II. — DEAC: Pálhuber — Grigorics, Tamás, Heidrich, Kiss — Bíró II., dr. Kéki — Bíró I., Veres, Bakai, Domán. A szél támogatását egyik csapat sem tudta kihasználni. A 10. percben Bíró I. közelről a kapusba lőtte a labdát. A 24. percben — formás támadás végén — Zsányi gólba lőtt. 1:0. A 33. percben lesgólt ért el az Elektromos. Szünet után nyomasztóvá vált az Elektromos fölénye, s egy ellentámadás alkalmával — a 64. percben Bakai közelről kiegyenlített. 1:1. A szél zavarta a játékot, amely eléggé alacsony színvonalú volt. Az Elektromos kiengedte kezéből a győzelmet. Jók: Vadon, Szatmári, Zsányi, Fogarassy, illetve Pálhuber és Domán.

D. Építők—D. Kinizsi 0:0. 400 néző, vezette Kopjári. D. Építők: Virágh — Gulyás, Hüse, Krasznai — Bakó, Serényi — Tim, Sebestyén, Mózsa, Nagy, Szabó. — D. Kinizsi: Dézsán — Simkó, Gerébi, Tóth J. — Oláh, Tóth A., Tarr — Rábai, Farkas, Virágh, Kónya. Az erős szélben nem alakult ki élvezetes játék. Az első félidőben az Építőknek volt két helyzete, szünet után Rábai 22 méterről küldött lövése a kapufáról pattant vissza, a befejezés előtt nem sokkal Oláh a kapu torkában a labda helyett a levegőt találta el. Az eredmény igazságos, bár a Kinizsi — különösen szünet után — közelebb állt a győzelemhez. Jók: Hüse, Gulyás, Bakó, Szabó, illetve Oláh, Tóth A. és Farkas. Kopjári jól vezette a mérkőzést.

Gól nélküli döntetlen Belgrádban

A magyar—jugoszláv barátságos mérkőzéssorozat első találkozójára szombaton került sor Belgrádban.

Eredmény: Jugoszláv utánpótlás válogatott—Magyar utánpótlás válogatott 0:0. Belgrád, 3000 néző. Vezette: Hadzsinikolau (görög). (MTI)

★

A magyar labdarúgó B-válogatott szombaton este lépett pályára Noviszádon. Az együttes ellenfele a Vojvodina csapata volt.

Magyar B-válogatott—Vojvodina 1:1 (0:0). Góllövő: Dunai, illetve Krivics.

11 csapat Újszentmargitán

Újszentmargitán aligha szerepelt ezelőtt egyszerre 11 labdarúgó-csapat, egyetlen napon. Az elmúlt hét végén a járásból 11 csapat jelent meg a kis községben, kik szekeren, kik kerékpáron, kik pedig vonaton vagy éppen vontatós gépjárművön utaztak a polgári járási labdarúgó-szövetség kispályás spartakiádjának küzdelmeire.

Két csoportban már reggel 9 óra kor megkezdték a körmérkőzéseket — a döntőbe jutásért. A döntőbe a Bödönháti MEDOSZ, Újtikos, Egyek és Folyás kispályás labdarúgó-csapata jutott. Az alábbi eredmények születtek: Bödönhát—Újtikos 1:0, Egyek—Folyás 0:0, Folyás—Újtikos 1:0, Bödönhát—Egyek 1:0, Egyek—Újtikos 1:1, Bödönhát—Folyás 3:0.

A végeredmény: 1. Bödönhát 6 pont, 2. Folyás 3 pont, 3. Egyek 2 pont, 4. Újtikos 1 pont.

Az újszentmargitai tornán 26 mérkőzést játszottak. Okváth János, Szűcs György és Tóth Antal vezette a mérkőzéseket. A bíráknak nem volt különösebb dolguk, hiszen a mérkőzéseket sportszerűen küzdő fiatalok játszották. A rendezőség egyben sportszerűségi versenyt is kírt, ebben Folyás együttese vitte el a pálmát, az egyekiek és az újtikosiak előtt.

Bizonyos, hogy nemcsak a bödönhátiak nyertek a kispályás labdarúgó-tornán, hanem valamennyi részvevő, hiszen az újszentmargitaiak jó rendezésében valamenynyien jól szórakoztak.

Rövid sporthírek

Április 22-én, szombaton este zárult a orvostudományi egyetem IV. évfolyamának sporthete. A Debrecen sporttörténetét bemutató kiállítást sokan tekintették meg. A sporthét keretében Hammerl László sportlövő olimpiai bajnok igen érdekes beszámolót tartott.

Varsóban pénteken este nagyszabású nemzetközi röplabdatorna kezdődött. Az első napon Magyarország férfi válogatottja 3:2 (10, —8, 9, —10, 13) arányban legyőzte Jugoszlávia válogatottját.

A megyei labdarúgó-játékvezetők bizottsága április 24-én, hétfőn este 6 órakor továbbképző összejövetelt rendez a megyei tanács III. emeleti nagytermében.

Szombaton délben az MTS-ben **M. Marte R. Gomez,** a mexikói olimpia szervező bizottságának tagja, sportügyi főtanácsos a NOB tagja, hivatalosan átadta **Egri Gyulának,** az MTS elnökének a meghívót a XX. olimpiai játékokra. (MTI)

Nagyrábé—DASE 3:0 (1:0). Nagyrábé, 300 néző. Hétközben lejátszott labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzés. **A gólokat Nagy, Kiss és Oláh szerezte.**

Tegnap, szombaton délután a Magyar Sakkszövetség székházában ünnepélyes külsőségek közepette kezdődtek meg a Magyarország—OSZSZSZK nemzetközi sakkmérkőzés küzdelmei.

MAI SPORTMŰSOR

ASZTALITENISZ

Tanítóképző tornaterme, 9.30 óra: DVSC—Bp. Medicor. Férfi NB II-es csapatbajnoki mérkőzés.

— Dohányipari technikum tornaterme, 8 óra: A serdülő seregszemle megyei döntője, fiú, leány egyéni és csapatverseny.

BIRKÓZÁS

Petőfi általános iskola tornaterme (Szabó Kálmán utca), **10 óra:** Területi felnőtt szabadfogású egyéni bajnokság küzdelmei a megyei szövetség rendezésében.

LABDARÚGÁS

Nagyerdei stadion, 10.30 óra: DVSC—Kecskeméti Dózsa (Somlai). NB I. B-s bajnoki mérkőzés. — **8.45 óra:** DVSC II.—Mátészalkai MEDOSZ (Ladányi, Rompa). — **Elektromos-pálya, 9 óra:** D. Elektromos II.—DEAC II. (Dávid, Pálfi). NB-s tartalékbajnoki találkozók. — **Előre-pálya, 10.30 óra:** D. Postás—Derecskei MEDOSZ (Kapornoki, dr. Csaba, Horváth K.). Megyei bajnoki mérkőzés. — **Építők-pálya, 9 óra:** Téglagyár—Mezőgépgyár (Adorján, Dobozi), — **11 óra:** Medicor—Bútorgyár (Sándor Gy., Géder). — **DVSC-pálya, 9.30 óra:** Ruhagyár—Vízügy

— **NB-s tartalékbajnokság:** Hajdúsági Iparművek Vasas II.—Kisvárdai Vasas II. (Téglás, 15.45, Tóth B., Birkner), Hajdúböszörményi Bocskai II.—MGM Vasas II. (14.45, Kovács S., Zsákai). — **Járási bajnokságok. Derecskei járás:** Kismarja—Sáránd (15.30, Faggyas, Lukács), Monostorpályi—Nagyléta (16, Dávid, Kovács II.), Konyár—Hajdúszovát (16, Borsos), Hajdúbagos—Hosszúpályi (16, Rompa Kiss A.), Vértes—Konyár-Sóstó (16, Adorján). — **Debreceni járás:** Nyíradony—Hajdúdorog (Hornyák, Nagy I.), Vámospércs II.—Józsa (Horváth K., Simkovics), Honvéd Sziklai—Vámospércs (Papp I., dr. Kövy, Dudás), Hajdúhadház—Hajdúsámson (Vincze L., dr. Csaba), Balmazújváros—Álmosd (Kopjári, Mézes). — **Berettyóújfalui járás:** Bihartorda—Váncsod, Biharagain—Nagyrábé, Szentpéterszeg—Csökmő, Nagyrábé II.—Sáp, Zsáka—Hencida, Darvas—Berettyóújfalui MEDOSZ II. — **Polgári járás:** Telekháza—Egyek, Görbeháza—Folyás, Tiszacsege—Újtikos, Bödönháti MEDOSZ—Újszentmargita.

TEKE

DVSC-pálya, 8 óra: DVSC—DVSC II. (Akurátni). — **Előre-pálya, 8 óra:** MGM Vasas II.—Hajdúnánás (Papp). Megyei bajnoki mérkőzések.

Vidéken: Tiszacsege—DEAC (8, Gali), Berettyóújfalu—D. Postás (8, Hajdú). Megyei bajnoki találkozók.

SAKK

Kossuth egyetem II. sz. kollégiumának zeneterme, 9 óra: DEAC—Bp. Petőfi. NB I-es csapatbajnoki mérkőzés.

...GYÁRTÓ VÁLLALAT
...LTJA

...s Hadsereg útja 71.

...18-ig. Telefon: 57-79.
...onságok érkeztek:

...óember,
...eleten, Pókháló,
Piroska stb.

...OTP-re is! Hiteligényléskor
...kű hanglemezt is kérhet.
...epertoárunk több mint tíz-
...donsággal bővült. Kaphatók
...jelent nyelvleckék. Jubileumi
...(30 cm-es méretben) 37,—
...nono változatban.

...T (VOLT RAVILL).

Dolgozókat alkalmaznak

A Debreceni Közlekedési Vállalat felvesz villamostelepkezelői vizsgával rendelkező villanyszerelő, géplakatos, esztergályos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat, útfenntartó segédmunkásokat és pályamunkásokat. Jelentkezés: Blaháné u. 2. szám.

A Műanyaggyár keres felvételre esztergályos, szerszámkészítő, maró és hidraulikához értő géplakatos szakmunkásokat. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán Debrecen, Hétvezér u. 16. sz. alatt.

Gyakorlattal rendelkező esztergályos, lakatos szakmunkásokat, valamint épületbádogos gyakorlattal rendelkező lemezlakatost vesz fel a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság gépüzeme Hajdúszoboszló, Szováti u. 51. Jelentkezés az üzemvezetőnél.

Gyakorlott gyors- gépírót keresünk azonnali belépéssel. Jelentkezés Diószegi út 3. porta. Konzervgyár.

Tetőfedő, bádogos, hideg-meleg burkoló, kőműves szakmákban ipari tanulókat felveszünk VIII. általános iskolát végzetteket. Jelentkezés április 24-től május 6-ig a Tetőfedő Ktsz Debrecen, Pásti utca 5. szám alatt.

Az MHS Vadásztársaság Debrecen, Vörös Hadsereg útja 40., felvesz többéves gyakorlattal rendelkező, fácántenyésztésben is szakképzett vadőrt. Lakást biztosítunk.

A Debreceni Agrártudományi Főiskola gyakorlott gyors- és gépírót keres. Jelentkezés önéletrajzzal a személyzeti vezetőnél. Böszörményi út 104.

A Hajdú-Bihar megyei Húsipari Vállalat nagy gyakorlattal rendelkező lakatost azonnal belépéssel felvesz.

Kőműves szakmában ipari tanulókat felvesz a Debreceni Építőipari Ktsz. Felvételre jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a VIII. osztályt az elmúlt évben végezték, illetve ez évben végzik el. Jelentkezni lehet felvilágosítás végett a munkaügyi osztályon Debrecen, Hatvan u. 43. sz. alatt.

A Budapesti Épületelemgyár (Budapest XI., Budafoki u. 78.) felvételre keres 3 műszakos munkára segédmunkásokat. A jelentkezőket épületszerkezeti elemek gyártására betanítjuk, sőt részükre — a törvényes feltételek mellett — a szakmunkásképzés lehetőségét biztosítjuk. Vidékiek részére munkásszállás van. Állandó munkahely, jó kereseti lehetőség. Jelentkezés a gyár munkaügyi csoportjánál. Levelekre nem válaszolunk.

Általános lakatos és géplakatos szakmunkásokat, valamint láng és villanyhegesztőt felvesz Vasipari Vállalat, Tüzér u. 4.

Kőműves és vasbetonszerelő szakmunkásokat jó kereseti lehetőség mellett debreceni munkahelyre azonnali belépéssel felvesz a Debreceni Építőipari Ktsz. Jelentkezni lehet a munkaügyi osztályon Debrecen, Hatvan u. 43. szám alatt.

A MÁV Debreceni Járműjavító Üzemi Vállalat alkalmaz lakatos szakmunkásokat.

Alkalmazunk 1 fő gépésztechnikust legalább 5 éves gyakorlattal, lakatos művezetői beosztásba, továbbá 1 fő perfekt gyors- és gépírónőt önálló levelező munkakörbe. Jelentkezni a szövetkezet elnökénél vagy műszaki vezetőjénél lehet Debrecen, Bartók Béla út 46. sz. alatt.

H.-B. m. Víz- és Csatornamű Vállalat azonnali belépésre alkalmaz ipari gyakorlattal képesített könyvelői vizsgával rendelkező kontírozó könyvelőt, pénzügyben jártas előnyben, továbbá több éves gyakorlattal rendelkező géplakatos szakmunkást. Jelentkezés Hétvezér u. 21., munkaügy.

Kőműveseket és segédmunkásokat debreceni munkahelyre alkalmaz a Debreceni Építőipari Vállalat, Irinyi utca 20.

A 6. sz. Autóközlekedési Vállalat autószerelő, karosszéria lakatos, akkumulátor javító, rugókovács szakmunkásokat vesz fel. Jelentkezés helye: Debrecen, Szoboszlói út 6. sz.

Az ÉM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat felvételre keres budapesti munkahellyel, építőiparban jártas segédmunkásokat. Vidékieknek tanácsi igazolás szükséges. Jelentkezés a vállalat munkaerőgazdálkodásán Debrecen, Belolannisz utca 2—4.

Alkatrész-felújítás és -gyártás technológiai munkában gyakorlott gépésztechnikusokat felveszünk május 1-re. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés OTTV gépüzeme, Debrecen, Szoboszlói út 50., munkaügynél.

Hajtási engedéllyel rendelkező lóhajtót és építőipari segédmunkásokat felvételre keres Ingatlankezelő Vállalat. Jelentkezés Péterfia u. 25. sz. alatt, építésvezetőnél 7—9 óra között.

H.-B. m. Víz- és Csatornamű Vállalat felvételre keres egy fő motorkerékpár jogosítvánnyal rendelkező univerzális motor- és gépszerelőt, körzetiszerelői beosztásba, továbbá egy fő Diesel-adagoló és járművillamosság javításában is jártas autó-motorszerelőt, valamint nagy gyakorlattal rendelkező géplakatos szakmunkásokat. Jelentkezés Hétvezér utca 21., munkaügy.

Szerszám- és géplakatosokat, mechanikai műszerészeket és betanított dolgozókat keres felvételre a MEDICOR, Hámán Kató u. 96.

Egy fő ablaktisztítót azonnal belépéssel felvesz a Hajdú megyei Vendéglátó Vállalat. Jelentkezés Petőfi tér 9. sz., gondnokság.

A Debreceni Nagyerdei Gyógyfürdő kőműveseket és kazánfűtőket azonnalra felvesz.

Debreceni Víz- és Csatornaművek Vállalat autó-motorszerelő és általános lakatos ipari tanulót vesz fel. Jelentkezni lehet Kossuth u. 43., munkaügy.

Debrecen Város Tanács VB építési és közlekedési osztálya pályázatot hirdet a 116/1960. Mü. M. sz. együttes utasítás szerinti 1233. kulcsszámú főelőadói munkakör betöltésére. Az alkalmazás feltétele közgazdasági egyetemi végzettség, vagy közgazdasági technikumi oklevél és legalább 5 éves gyakorlat. A munkakörrel járó feladat lakásberuházások előkészítésére és lakáspolitikai ügyek intézésére terjed ki. Részletes önéletrajzot a korábbi munkahelyek feltüntetésével személyesen kell leadni legkésőbb április 29-ig.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai György

ZALAI HÍRLAP

1967 ÁPR 23.

1021

1967. április 23.

Jancsi és Juliska

Várnai György rajza

Gépkorszak

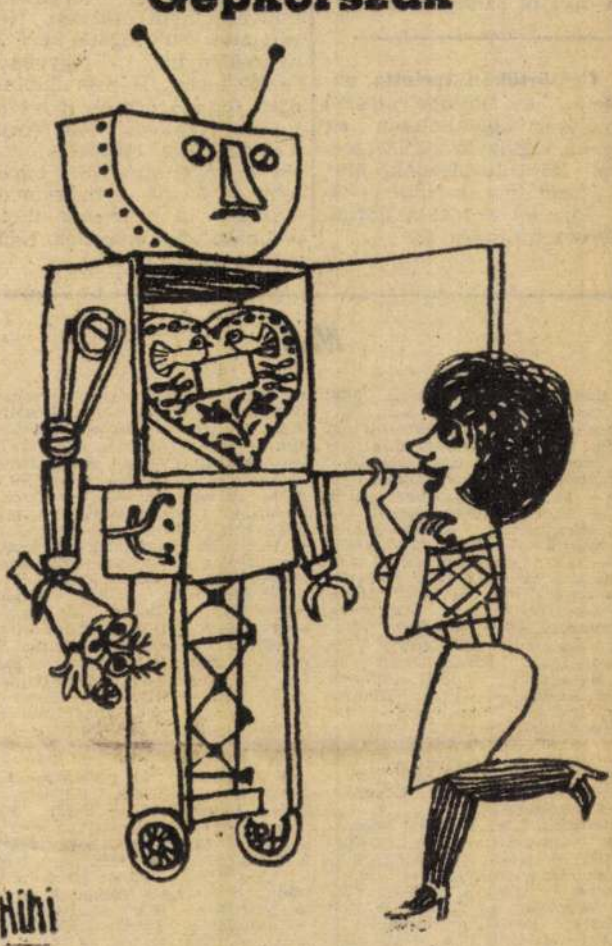

Hegedűs István rajza

Rajt

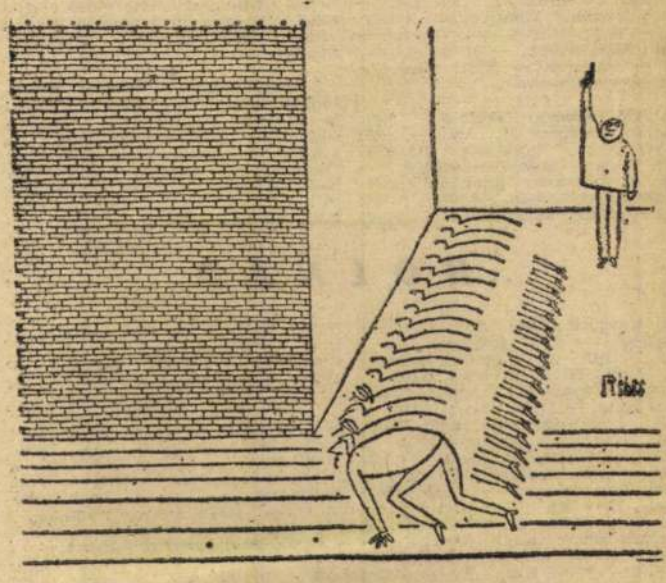

Réber László rajza

Az idei Munkácsy-díjak kiosztásánál a közönség három olyan grafikusunk nevével találkozhatott, akinek alkotásait — kevés művész mondhatja el ezt magáról — szinte naponta láthatják és élvezhetik. *Várnai Györgyről, Hegedűs Istvánról és Réber Lászlóról,* három, jellegzetesen egyéni stílust kialakított karikatúristánkról van szó, akik a *Ludas Matyi* — és helyenkint más lapok — hasábjairól mondják el véleményüket napjaink fonákságairól a maguk őszinte és éppen ezért is emlékezetes módján.

Várnai György a rajzfilmnek is avatott mestere, s nem egy külföldi fesztivál-díj tanúskodik erről. Most az ENSZ felkérésére dolgozik újabb, ilyen jellegű alkotásán.

Hegedűs István könyvillusztrációi is közismertek: a Bábel tornya, a Trisztán és Izolda, vagy éppen egy Verne-regény egyaránt alkalmas arra, hogy művészi mondanivalóját kifejtse.

Réber László sem csak a hetilapokból ismeretes előttünk: a *Krapekok*, vagy éppen a *Kis magyar antológia*, *A három kövér*, vagy az *Akár hiszed, akár nem*, a *Variációk egy témára*, s más kötetei egyaránt igazolják tehetségét.

Mutatóba hadd álljon itt mindegyiküktől egy-egy új karikatúra.

napra

Kerekasztal-beszélgetés a megyei sajtó olvasóközönségével

Héttőn délután 6 órakor, Zalaegerszegen, a Megyei Művelődési Ház 21-es klubjában *Találkozás az olvasóval* címmel kerekasztal beszélgetést rendez a Megyei Művelődési Ház vezetősége és a Zalai Hírlap szerkesztősége. A beszélgetésen a megyei sajtó rendszeres olvasói kicserélhetik véleményüket lapunk szerkesztőivel és rovatvezetőivel, s megtárgyalhatják velük a megyei sajtóra vonatkozó, időszerű kérdéseket.

A kerekasztal beszélgetésen a Megyei Művelődési Ház vezetősége és a Zalai Hírlap szerkesztősége minden érdeklődő olvasót szívesen lát.

— **Csütörtökön tartotta** vetőség- és küldöttválasztó ggyűlését Nagykanizsán az . számú téglagyár KISZ-szerezete. Mint levelezőnk, Meőfi József írja, a fiatalok isnét Ódor Istvánt választották szervezet titkárává.

NAPTÁR

1967. április 23. Vasárnap. BÉLA napja. A Nap kél 4 óra 42 perckor, nyugszik 18 óra 44 perckor. A Hold kél 17 óra 33 perckor, nyugszik 4 óra 18 perckor.

1967. április 24. Hétfő GYÖRGY napja. A Nap kél 4 óra 40 perckor, nyugszik 18 óra 45 perckor. A Hold kél 19 óra 01 perckor, nyugszik 4 óra 38 perckor.

Időjárás

Várható időjárás ma estig: Időnként felszakadozó felhőzet, többfelé, elsősorban keleten eső, egyegy helyen zivatar. Elénk, helyenként erős, átmenetileg viharos északi szél. A hőmérséklet keleten is csökken. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1—plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet 7—12 fok között.

Lottótájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 16. játékhéten öttalálatos szelvény nem érkezett. Négy találatot 69 fogadó ért el, nyereményük egyenként 56 096 forint. Három találatot 6268 fogadó ért el, nyereményük egyenként 309 forint. Két találatot 175 995 fogadó ért el, nyereményük egyenként 14 forint. A nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után értendők. (MTI)

MA..

A Rádió Kossuth-adóján: 6.10: ellemes vasárnapot! — 6.25: Hirtetőoszlop. — 8.10: Operarészletek. 8.50: Édes anyanyelvünk. — 55: Táncdalok. — 9.10: Babszem. ádiójáték. — 10.00: Vasárnap délőtt. — 12.10: Jó ebédhez szól a ota. — 12.40: Közdolgokról. — 4.50: Misztyiszlav Rosztropovics rdonkázik. — 13.07: Rádiólexiton. — 13.37: Operettdalok. — 13.50 XX. század nagy írói. — 14.30: enés összeállítás. — 15.07: Zenéi. — versről. — 16.25: Közvetítés Magyarország—Jugoszlávia válogatott labdarúgómérkőzéséről. — özben: 17.15: Könnyűzene. — 8.15: Nótacsokor. — 19.15: Richard ucker énekel. — 19.35: Bencze árta, Richard Anthony, Udo ürgens énekel. — 20.21: Pereg a ilm. — 21.26: Közvetítés Moszkvából. — 22.00: A vasárnap sportja. — 22.57: Komlóssy Erzsébet, Leslie ggams énekel. — 23.35: Corelli—Händel hangverseny.

A Petőfin: 7.30: Egyházi félóra. — 8.00: Népi zene. — 8.25: Gázdaszemmel. — 8.40: Gyermekrádió. — 9.10: Operalexikon. — 10.10: Tánczene. — 11.08: A magyar költészet századai. — 11.25: Walter Gieseking két zongoraversenyt játszik. — 12.30: A mai olasz színház. — 12.40: Lawrence Tibbett énekel. — 13.04: Achmed és a tevehajcsár. Mesejáték. — 14.03: Ifjúsági Rádió. — 15.03: Mit hallunk a jövő héten? — 15.33: Népdalok. — 16.00: Magyar titok a vikingek útján. — 16.20: Zenei rejtvénymusor. — 17.20: Szirmai Albert emlékére. — 18.10: Zenekari muzsika. — 19.05: Könnyűzenei újdonságok. — 19.25: A színfalak mögött. — 19.45: Britten: Mennyegzői kantáta. — 20.10: Rövid élet. Opera. — 21.30: Magaslesen. — 21.50: Slágerről — slágerre. — 22.56: Galoppversenyeredmények.

*

A TV műsora: Iskola-tv. 8.45: Kémia, középisk. I. oszt. — 9.15: Orosz nyelv, középisk. III.—IV. oszt. — 9.35: Műsorismertetés. — 9.40: A moszkvai képzőművészeti múzeum termeiben. — 10.10: A dinoszauruszok országában. Lengyel rajzfilm. — 10.20: Gyere velünk, csinálj velünk, csinálj jobban! — 11.00: Tüskevár. Ifjúsági tv-sorozat. — 11.35: Támadás a király ellen. Sakktanfolyam gyerekeknek. — 12.00: A művészet világából. — 15.13: Műsorismertetés. — 15.15: A pórul járt pszichiáter... — 15.20: Szép Ernő: Május. TV-játék (ism.) — 16.20: Magyarország—Jugoszlávia válogatott labdarúgómérkőzés közvetítése a Népstadionból. — 18.20: Mozivízió. — 18.40: Cirkusz mindenhol. — 19.00: Kik azok a magyarabok? Dokumentumműsor. — 19.25: TV-szőttes. — 19.45: Esti mese. — 20.00: TV-Híradó. — 20.20: Irodalmi képeskönyv. Dürrenmatt: A baleset. — 21.20: Sporthírek. — 21.30: Sopoti melódiák. Filmösszeállítás. — 22.20: TV-Híradó — 2. kiadás.

*

A Jugoszláv TV műsora: 8.20: Hírek. — 9.30: Népi muzsika. — 10.00: Falumúsor. — 10.45: Ezer miért. — 11.30: Sorozatfilm. — 12.00 Hírek. — 12.10: Vasárnapi tv-konferencia. — 13.10: Népszerű tudományos film. — 13.40: Mi és a tudomány. — 14.10: Népdalok és népi táncok. — 16.20: Magyarország—Jugoszlávia labdarúgómérkőzés közv. — 18.20: Hírek. — 18.25: Karaván. — 18.45: TV-játék. — 19.54: Jó éjszakát, gyerekek! — 20.00: TV-Híradó. — 21.00: Hirdetések. — 21.05: Kívánságok nyomában. — 22.05: TV-Híradó. — 22.35: A lelepleztett város. Sorozatfilm.

A zalaegerszegi Ady moziban az **Út a túlsó partra** című, magyarul beszélő, szélesvásznú francia filmet, a **nagykanizsai** Béke moziban a **Lenni vagy nem lenni** című, magyarul beszélő amerikai filmet vetítik. (Mindkét film korhatár nélkül).

*

Zalaegerszegen a Megyei Művelődési Házban 10 órakor: Akvarista szakkör, Nyugdíjasok klubja, sakk-kőri gyermekfoglalkozás 19 órakor: a Zalai Szakszervezeti Csoportok II. megyei bemutatója; **Nagykanizsán** a Braun Éva Leányotthonban, 11 órakor: Hogyan nézzünk filmet? címmel előadás.

...HOLNAP

A Kossuth-adón: 8.15: Operettrészletek. — 9.10: Színházi élet a Dunán túl. — 9.25: A hét előadóművésze: Hans Knappertsbusch. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30 Népi zene. — 11.00: Iskolarádió. — 11.35: Mozart-dalok. — 12.15: Tánczene. — 13.03: Hirdetőoszlop. — 13.13: Lammermoori Lucia — 14.04 Válaszolunk hallgatóinknak. — 14.19: Kóruspódium. — 14.20: Martiny: Fantázia Zerkovitz-melódiákra. — 15.15: Magyar muzsika. — 15.55: Édes anyanyelvünk. — 16.09: Gyermekrádió. — 16.39: Népdalaink nyomában. II. — 17.14: Emil Sauer hanglemezfelvételeiből. — 17.45: Ván úr a Nap alatt! — 18.00: Húszas stúdió. — 19.25: Sporthíradó. — 19.35: A Rádiószínház bemutatója. A nagy tükör. — 20.56: Zenés est. — 22.20: Kilátó. A Rádió kulturális világhíradója. — 23.20: Operarészletek. — 0.10: Csárdások.

A Petőfin: 10.00: Zenekari muzsika. — 10.34: Isten veled, Gulszári. Regény bemutató. — 11.09: Caterina Valente vendége voltam. — 11.40: Uj eszközökkel régi kincsek nyomában. — 11.55: Fültörő. — 12.55: Gazdaszemmel. — 13.10: Könnyűzene. — 14.00: Kettőtől hatig... — 18.10: Wagner-felvételekből. — 16.32: Utazás a XVII. századi Magyarországon. — 16.52: Népi zene. — 19.35: Közvetítés a Zeneakadémiáról. — 21.55: Verbunkosok. — 22.25: A hét előadóművésze: Hans Knappertsbusch.

*

A TV nem sugároz műsort.

*

A Jugoszláv TV műsora: 9.40: Iskola-tv. — 14.50: Iskola-tv. — 16.55: Hírek. — 17.00: Kis világom. — 17.25: Rajzfilmek. — 1740: Hol van, mi lehet? — 17.55: Műsorismertetés. — 18.00: TV-ujdonságok. — 18.15: Népi muzsika. — A tudomány és mi. — 19.15: Heti sportszemle. — 19.40: Hirdetések. — 19.54: Jó éjszakát, gyerekek! — 20.00: TV-Híradó. — 20.30: Ivica Ivanac: Skorpió a mérleg jegyében. TV-játék. — 21.30: Zenei műsor. — 21.45: Távlatok. — 22.10: TV-Híradó.

*

A zalaegerszegi Ady moziban a Lenni vagy nem lenni című, magyarul beszélő amerikai filmet, a **nagykanizsai** Béke moziban az Út a túlsó partra című, magyarul beszélő, szélesvásznú francia filmet vetítik. (Mindkettő korhatár nélkül).

Zalaegerszegen a Megyei Művelődési Házban 18 órakor: Kerasztal-beszélgetés a Zalai H szerkesztőségével, a Le giumban 19.30-kor: Fi bünözése. **Nagykanizs** Áron laktanyában A gazdasági irányít formia, a Koss Nagy gondol **címmel elő**

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem és drága édesapánk

Horváth József

temetésén részt vettek és fájdalmunkat részvéttel, koszorúval, virágcsokorral enyhíteni igyekeztek

Gyászoló család

948

1967 APR 23
1021

Munkácsy-díjas grafikusok, 1967

Bemutatjuk a grafika három idei kitüntetettjét

VÁRNAI GYÖRGY

Az ötlet csak rutin kérdése — Várnai György szerint olyan ez, mint szimásznak a szerepcsanulás. Egy idő után készségé válik. Amikor élete első tíz karikatúráját kellett megrajzolnia, a hetedik után már semmi sem jutott az eszébe. Kétségbeesett: előtte még az élet, és tessék már az elején »csütörtököt mondott«. Azóta túl van a tizezredik karikatúrán. Huszonnégy évvel ezelőtt jegyezte el magát a műfajjal. »Förtelmes rajzokat csináltam, amikről azt hittem, a legjobbak.« A Szabad Szájnál eltöltött öt esztendő termésből némi önirónia egyetlen rajzot sem tart olyannak, amit érdemes lenne visszaidézni.

— Az abszurd humort a gondolat teszi időtállóvá. A jelképes figurákkal, néhány vonallal, sokkal többet ki lehet fejezni, mint a régi viccrajzok naturális stílusával — mondja.

Jancsi és Juliska (Várnai György rajza.)

Az utóbbi öt évben, amióta ezt a sajátos formanyelvet használja, csaknem minden héten találkoztunk a Ludas Matyiban olyan rajzával, amelyre érdemes visszaemlékezni. És sorolni lehetne olyanokat, amelyeket nem lehet elfelejteni. Két éve jelent meg Csendélet című kötete, amely napok alatt elfogyott.

Egyik méltatója azt írta, megtalálta a stílusát. Tagadóan rázza a fejét. Minden újabb állomásnál természetesen úgy hiszi, megtalálta a legmegfelelőbbet, aztán egy idő múlva úgy érzi, mégsem az, amit csinálnia kellene. S akkor újra keres, hogy tovább lépjen. Mert sohasem elégedett önmagával.

— A társaság kedvencei nem a karikatúristák, a »jópofák« nem a hivatásos humoristák közül kerülnek ki...

Zárkózott ember. Ha nem dolgozik, olvasni szeret, legszívesebben irodalmi tanulmányokat. Kedves könyvei között is első helyen említi Kosztolányi visszaemlékezéseit.

Idejének nagy részét a filmre fordított munka tölti le — több külföldi fesztivál díját hozták haza már a műhelyéből kikerült rajzfilmek —, Pegazus tragikus története után most az újabb Petisorozaton dolgozik, s júliusra dobozba kerül az ENSZ fölkérésére készülő rajzfilm is...

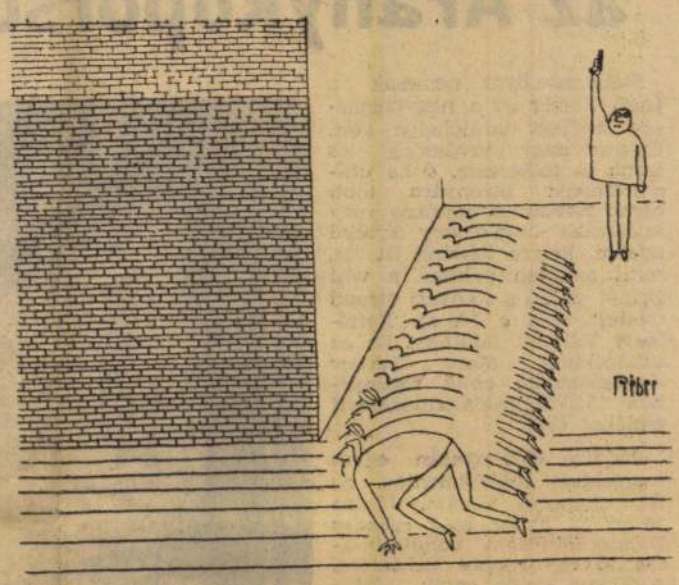

Rajt! (Réber László rajza.)

RÉBER LÁSZLÓ

A karikatúra-rajzolás indulat, belső kényszer. Csak így érdemes valamit csinálni...

Ami másoknak egy szegfű vagy rózsa, az volt nekünk a találkozón a »Krapekok«. Igaz, választhattunk volna más könyvet is ismertetőjelnek, a Kis magyar antológiát, A három kövér-t, az Akár hiszed, akár nem-, vagy a Variációk egy témára című-t, s még jó néhányat. E nagy sikert aratott kötetek mindegyikének fanyar humorú grafikusművésze — Réber László.

Szűkszavúan foglalja össze eddigi pályáját: tizenöt éve rajzol karikatúrát, 1959-ig a Ludas Matyi munkatársa. Könyvillusztráción kívül rajzfilmmel is foglalkozik. Szűkszavú, zárkózott, mint grafikái. Idegennek érzi magától a nyilatkozó szerepét, nem illik ahhoz, amit csinál, mert »a karikatúra annyira szabályellenes műfaj...« A magyarázatot, a szövegmankókat az életben is igyekszik elvetni. Szigorú véleményt tolmácsoló rajzai beszélnek helyette.

— Nem dolgozom gyorsan. Az egyszerűségre törekszem, ahhoz pedig nagyon sok munka és idő kell.

Az igazi örömöt az jelenti számára, amiért meg kell dolgoznia, de művészete élvezőinek sem nyújt könnyű örömöket. El kell időzni nála, hogy mondanivalójának teljessége kibontakozzék, s ez mindig megéri a fáradságot. Az emberiség súlyos kérdéseit legtöbbször légiesen könnyed, ízléses grafikai formanyelvvel jeleníti meg, s ez az ellentét sajátos vonzásának forrása. Nem nevettet — elgondolkoztat. Ha rajzait nézi az ember, olyan világban érzi magát, ahol az egyszerűbb jelnek is megnövekedett jelentősége van. »Ha csak külsőségeket jelenít meg az ember, úgy ábrázolni nem is érdemes...«

— Szeretek illusztrálni gyerekeknek is — mondja.

Nekik sem magyaráz, a legifjabbakkal jókedvűen összenevet. Úgy érzi, a gyerekekben, a fiatalokban találja meg a leginkább értő közönséget. Janikovszky Éva íróval eddig már három, külföldön is nagy elismeréssel fogadott kötetben dolgoztak közösen, s éppen most készít 40 rajzot a negyedikhez, hogy kibontakozzék az a furcsa, érzékeny világ, amelyet magában hordoz. Az illusztráció modern vívmányainak híve, kiemel, aláhúz. Nem az írott szó függvénye, hanem azzal egyenrangú. Alkotás.

Bársony Éva

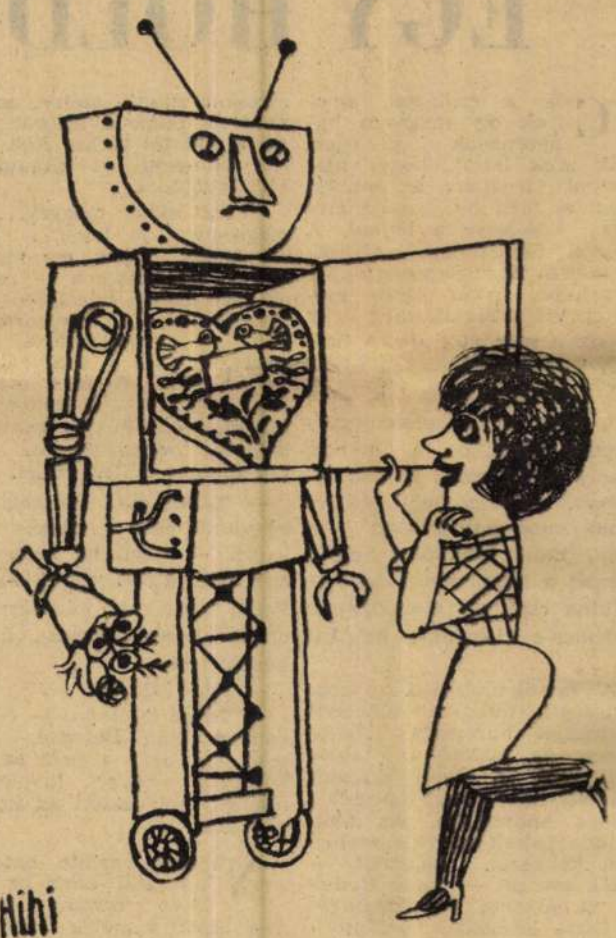

Gépkorszak (Hegedűs István rajza.)

HEGEDŰS ISTVÁN

Régi történelemkönyvet lapozgatva az ötéves fiú boldogan fedezi fel: ami képzeletében megszületik, mindent le lehet rajzolni... Talán a »Tájfun« döntötte el végleg a sorsát. Társai kézzel írt »újságjának« olvasóit a negyedikes kisiskolás szórakoztatja mókás rajzokkal, karikatúrákkal. Az érettségi előtt álló gimnazista már publikál, s amikor a Ludas Matyiban először feltűnnek bizarr szituációkba keveredett, szálkás rajzú, furafigurái, azonnal fölfigyelnek rá. Azóta a négy betű — Hihi — nélkül is tévedhetetlenül ráismernénk.

Öröme akkor igazi, ha olyasmit sikerül megfogalmaznia, amit még senki sem fedezett föl, amiben sok ember indulatát tudja kifejezni. Hatalmas íróasztalán mindig nagy halom papír, vázlatokat készít, a maga szórakoztatására is játszik a figurákkal.

— Szeretem a régi metszeteket. Az emberi magatartás izgalmas tudósításait érzem és kutatom bennük is.

Könyvillusztrációit nézegetem: Bábel tornya, Trisztán és Izolda, egy Verne-regény... A művész kimeríthetetlen fantáziája minden grafika. Él benne a letűnt korok, a régmúlt iránti kíváncsiság. Mai szereplőiben is fölfedezhetjük elődeink vonásait, szellemét, modern mondanivalóját ma még közvetlenebbül nevettetnek...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

»ZRÍNYI I-BE, TEGNAP DÉLBE...«

Ahonnan az Aranykoporsó elindult

Balatonföldvár nemcsak a felső tízezer és a nagypolgárság kedvelt üdülőhelye volt. Számos nagy művészünk és írónk is fölkereste, s ha utánanéznénk, bizonyára több olyan nevezetes emlékre vagy kulturális hagyomány értékű adatra, helyre lelnénk itt is, mint amilyen például a volt Zrínyi szálló a földvári strand mellett. (Ma a 35. sz. Építőipari Vállalat üdülője.) Ez az üdülőépület Móra Ferenc *Aranykoporsó* című regényéhez fűződő irodalomtörténeti emléket őriz.

Az írót 1932 nyarán egyre mélyebben foglalkoztatta az Aranykoporsó témája. Június 20-án az akkor még csöndes Balatonföldvárra vonul vissza jó egyhónapos vakációra. A Zrínyi szálló egyik földszintes szobájában lát neki regénye vázlatának, ahogy írta »csontvázának« összeállításához, anyaga, gondolatai elrendezéséhez. Leveleiben dicséri a tájat, a csöndes, a zúgó nádasokat, és azt is megemlíti, hogy egy parti szakadékban bronzkori lelőhelyet talált. Fölébred benne a a régész, a múzeumigazgató: *»...Nem szeretném, ha komolyra fordulna a dolog, mert ahogy magamat ismerem, akkor megint veszedelemben forog a regény«* — írta ezekben a napokban.

Megtudjuk ebből a forrásból azt is, hogy rengeteget olvas, könyveket kér postán. Sokan fölismerik, és az új ismerősök nem kevés idejét elveszik. Így az Aranykoporsó-koncepció formálásával, a »csontváz« kialakításával igen lassan halad. Ahogy később írta: *»Csak döcögött a regény«*; a fő idény beköszöntésével *»már nagy volt a nyüzsgés a Balatonon«*...

És még valamit megtudunk: Az öregségről szóló tárcájában meg is írja, s egy tréfás rigmusában is jelzi, hogy itt, Balatonföldváron magányosan ülli meg 53. születésnapját. Makói orvosbarátja lányának küldte képeslapon e sorokat: *»Zrínyi 1-be, tegnap délbe / Beléptem az ötvennégybe... / Kicsit rozzant már a kvártély / Elég kárt tesz benne nyár, tél, / De azért az ablakában / Magam szedte vadvirág van / S lesz is addig, míg maholnap / Az Isten ki nem lakoltat / Sokszor csókol öreg barátod, a hazafelé készülő Ferkóka. — 32. VII. 20.«*

A Földváron töltött egy hónappal kapcsolatban két irodalomtörténeti tény ismeretes. A harmadikra pedig következtethetünk.

Itt, *a Zrínyi szállóban dolgozott Móra az Aranykoporsó vázlatán.* Közben — pénteki napokon — szorgalmasan megírta és elküldte vasárnapi tárcáit a Magyar Hírlapnak. Ezek azóta már az Összes Művek-sorozatban is helyet kaptak, mint e műfaj mesteri és művészi értékű gyöngyszemei. Ilyenek például a *Daru utcától a Móra Ferenc utcáig* című kötetében található *De senectute* s *A fele se tudomány* című kötetben a *Kincsásás halottal* meg a *Jó gyerekekről és nem jókról* című tárcái. Mindegyik itt keletkezett. Az utóbbiban megkapó líraisággal mesél a hotel reggelizőteraszán mellé szegődő autogrammkérő kisfiúról, aki azért nem kaphatott magaviseletből jelest, mivel egy tárgyból megbukott.

A harmadik körülmény: Móra itt, Balatonföldváron ismerkedik meg Kalmár Ilonával 1932. június 21-én. »Kalmár Ilona maga is kiskunfélegyházi származású, ez időben feltűnő szépségű fiatalasszony (róla mintázza Móra a *Tit*-et) rajongással nézett fel az ősz íróra, ki ekkor már halálos betegsége csíráit hordozta magában; ki, mintha érezte volna, hogy napjai megszámláltattak, hihetetlen energiával vetette magát az Aranykoporsó rendkívüli erőfeszítést követelő megalkotásába« — írja egyik tanulmányírója. S erre utal Móra is — Kalmár Ilonához írt — egyik levelében, néhány héttel földvári vakációja után: *»Nagyon komoly könyv lesz, inkább történelmi tanulmány a keresztény destrukcióról, de lesz benne egy kis szerelem is. Itt előre elnézést kérek. Maga valószínűleg másképp nézi a szerelmet, mint a magamféle koros angol — ejnye, fölérhettem volna ésszel, hogy a nyáron virágnevek helyett inkább eziránybanban cseréltem volna eszmét magával. Attól félek, hogy Titania — így hívják a hősnőt — a maga tetszését nem nyeri meg annyira, mint az íróét.«*

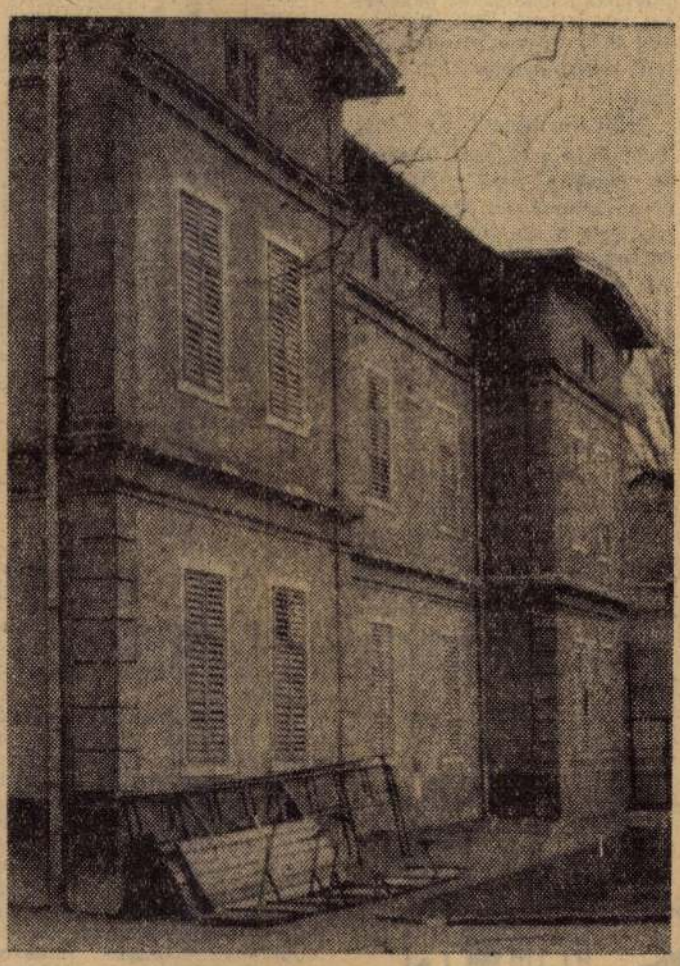

Ahonnan az Aranykoporsó című regény elindult... Az egykori Zrínyi szálló parti homlokzata.

Ennyiben különösképp jelentős az író egyhónapos földvári tartózkodása.

Az Aranykoporsó a földvári nyaralás után alig több, mint négy hónappal készült el. Azóta itthon is több kiadást ért meg, és holland, német, és szlovák nyelven is megjelent. Móra egyéb művei — több regénye, tárca és novellaskötetei — a többi között angol, orosz, román, cseh, lengyel, svéd és török nyelven csaknem harminc kiadást értek meg eddig.

Az író emléke, földvári tartózkodása megérdemelne egy emléktáblát az egykori Zrínyi szálló falán.

W. E.

Magda teát főzött az anyósának, aki fél órával ezelőtt érkezett az új menyétől.

Tudta, hogy az új menynek félelmetes híre van, s az öregasszony éppen azért látogatta meg, hogy ezt a hírt személyesen ellenőrizze. Az új menyről, a negyvenéves özvegyasszonyról azt mesélték, hogy porcelánvödörben tartja a szemetet, és naponta kétszer fényesíti a parkettát. Magda viszont hetenként egyszer törölt port, s a tegnap levetett ruhája még ott hevert a diványon.

Ismerte az anyósát. Tudta: hosszabb beszámoló következik majd a pedáns menyről, félreérthetetlen célzásokkal azokra a személyekre, akik félórai továbbalvást többre becsülnek, mint hogy becsukják a rekamiét. Ezekre a beszámolókra ismeretségük óta többször sor került, s eddig az öregasszony fiatalkoráról szóltak. Most azonban az új meny mindezt elhomályosíthatja, sőt háttérbe szoríthatja. Az új menyre ugyanis az anyósa beszélte rá a fiát, az egyetlent, aki még nőtlen, sőt agglegény volt.

Forrt a víz, de bosszankodva vette észre, hogy elfogyott a kockacukor. Zsozsó tegnap azt eszegette, mialatt beszélt párizsi élményeiről. Az öregasszony természetesen nem szól majd ezért, csak beszívja a felső ajkát, s ettől Magdának viszketni kezd a bőre.

Leforrázta a teát, tálcát vett elő, csontszínűt, ünnepit. Ezzel akarta ellensúlyozni, hogy a rádió szélén feltehetően porcsik van, és az asztal lába még mindig törött.

Kekszet is talált egy zacskóban s némi töredezett teasüteményt. Az egészet be-

Szép ve

Negyedszer jelenik meg azonos évszám változik a cím mögött. És ismét nagyszabású költői seregszem háromszázhuszonnyolc versét gyűjt nyilvánvaló — évről évre új lírai ménye. A meglévő olvasói igényt, lődést jelzi az antológia harminc

GYURKÓ GÉZA:

EGY HOLD I

Csak a csillagok, amelyek oly magasan hunyorogtak az égen, csak azok látták, hogy valahol ott, ameddig az emberi szem el nem lát, lassú vonulással közeledik a hajnal. A tyúkok félálomban kottyantva néhányat, belepislogtak az éjszakába, aztán sárga csőrüket visszadúgták még egy versre a szárnyuk alá. A hajnali szél hűvös, óvatos ujjaival megsimogatta a fák leveleit, hogy sorra beleremegtek a puha simításba. A kis ház, amely eddig, mint valami eldobott, nagy göröngy, élettelenül kuporgott a sötét ég alatt, most kinyitotta egyik szemét a hajnalodó világra — mintha csak azt vizsgálgatná: érdemes-e kinyitni a másikat is.

A petróleumlámpa sárga fényében, féllábon táncolva, nadrágját húzogatta Balog János. Az asszony is talpon volt már, új élettől duzzadó testével nehézkesen topogott a földes konyhában. Az áfalvetőbe pakolt egy kis szalonnát, kenyeret, hagymát — ideit, zsengét —, aztán fordult ki az udvarra, beleborzongva a tiszta levegőbe, megtöltötte a füleskancsót vízzel. Mire visszajött, embere már ott állt az ajtóban, beleszagolva az éjszakát riasztó szélbe, amely az érett búza, a kaszált széna, a nyártól terhes föld szagát öntögette ki láthatatlan tarisznyájából.

— Hát akkor megyek... Ha megsegít a jó Isten, s nem ád áldást, akkor ma meglesznek... akármikorra — nézett az égre Balog, dóznijából papírt szedve elő. Beleszórta a dohányt, tömpe ujjaival jól megsodorította, megnyálázta jó erősen... A füst kegyetlenül megmarta a torkát, köhögött, kicsit húzva, mint a hektikás öregasszonyok. Aztán kiköpte a füst erejét.

— Talán csak megsegít — sóhajtott bele a világba Balogné. — Mert, ha nem, akkor oda a kenyérnekvaló... Pedig télre már több kell — ejtette kezét óvatosan életet nevelő testére.

— Isten áldjon!

— Téged is, János — nézett embere után Balogné, aki már ott rúgta a port az út közepén, egyre távolodva, mígnem beleveszett az ég árnyékába.

Napokon, szinte heteken keresztül esett az eső. Most néhány napja meg bejött a meleg, hogy a tyúkok is szédelegve tikácsoltak a hűsön. Aztán hirtelen zivatar, **hogy utána** még

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1969 JAN 19

Az év legjobb karikatúrája

Szombaton a Magyar Sajtó Házában kiosztották Az év legjobb karikatúrája pályázat díjait. A képzőművészekből és újságírókból álló zsüri az „általános humor" kategória első díját *Várnai Györgynek* ítélte „Munkaerőhiány" című karikatúrájáért. A két második díjat *Vasvári Anna* (Persona non gratis című művéért) és *Sajdik Ferenc* (Bolondok című alkotásáért) nyerte el. A politikai-társadalmi kategóriában két első díjat adtak ki, *Hegedűs Istvánnak* Túlzott ráfordítás és Tehetséggazdálkodás című rajzaiért, valamint *Kaján Tibornak* Magyar Liszt és Pápai enciklika című munkáiért. A sorozat-kategóriában *Balázs-Piri Balázs* Művészeti élet című rajza első díjat. *Mészáros András* A diplomácia története és *Brenner György* Kicsi ország, nagy történelem című pályaműve 2. díjat kapott. Díjazták *Hauswirth Magda* portréit is. A pályázat anyagából kiállítás nyílt a Magyar Sajtó Házában.

Várnai György

férfi, vézna és alacsony. Még szeptember elején vagyunk és süt a nap, de ő már tömören barna felöltőt visel. Viszik neki a komplett reggelit, amit ritmikusan fogyaszt el nap mint nap, egy filozófiai kiteljesedés nyugalmában. Még van egy negyedórája, ezt a nyugalmas étkezésre szánja. Pontosan hét előtt két perccel jön az első tanítvány, egy harminc év körüli, s bár hízásnak induló, de a majdani katasztrofális elhízást még csak gömbölyűséggel jelző hölgy. Reggel héttől nyolcig francia nyelvoktatásban részesül. Merszimádám úr már eltüntette a reggelizés minden nyomát, s kis por-

Várnai György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 JAN 19

— **A karikatúrapályázat** díjait szombaton osztották ki a Magyar Sajtó Házában. Első díjjal Várnai György, Hegedüs István, Hajdú Tibor, Balázs-Piri Balázs és Hanswirth Magda munkáit tüntették ki a különféle kategóriákban; második díjat Vasvári Anna, Sajndik Ferenc és Mészáros András kapott. A pályázat anyagából kiállítás nyílt meg az újságíróklubban.

tőkkel való beszélgetésről
Nyers Rezsőnek, a Központi
Bizottság titkárának a parla-
mentben legutóbb elhangzott

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TEXTIL ÉLET

1968 NOV 18.

Várnai György

1021

Hazai tájak ...

Várnai György nem kiállításnak szánta akvarelljeit — a képek mennyisége nem is elegendő ehhez. Az apropó, amiért a „Hazai tájak" címen kiválogatott tizenkét kép a Pamutkikészítőgyár klubszobájának falára került: az ünnepségsorozat volt. Részben itt zajlottak a pártvezetőségválasztó gyűlések, részben itt ünnepelték a gyáriak az 50. évfordulókat. Ünnepibbé tenni a termet, a angulatot — ért kerültek ide ek a hangulatos varellek.

alatoni táj — ösen vibrálnak nyek a mó- Nagymaros gy kedves, lmas sziget ugtalan vi- Sopron — edt forróság a barokkhangulatú házacskák között; és Óbuda párás, elmosott házportréi; melegbarna, fekete fák, tavaszt hirdetőek; mind-mind a műfaj egy-egy nagyszerű produktuma. Visszaadja a tájat, az évszakot, napszakot, levegőt — és nemcsak formában, de kolorisztikusan is megörökíti azt az atmoszférát, melyet alkotójuk akkor, ott érzett. A festőtechnika csak eszköze a tájnak: különböző modorú a palettakezelés — aszerint, mit akart mondani a művész.

Rövid műfaj az akvarell, mint a novella. A lényeget kell megragadnia, s azt úgy ábrázolni, hogy a folyamatosságot, kapcsolódását a többihez — megőrizze és éreztesse. Ezek az akvarelltájak behozták a gyárba Nagymarost, Sopront, Óbudát, az ébredő erdőt, a hazai tájakat.

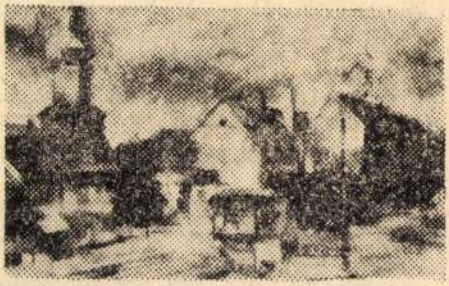

— aa —

Leg

— Baleset történt az V-ös liftben — szaladtak a hírrel a Goldberger Textinyomógyár orvosi rendelőjébe. Szerencsére nem volt olyan súlyos a sérülés, mint az az első percekben látszott. Mégsem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, sőt mindazok figyelmébe ajánljuk Kállai József áruhordó esetét, akik a munkahelyen a szállítóeszközöket játéknak tekintik. Sajnos gyakran találkozunk virtuskodókkal — olykor még meglett férfiakkal is — akik a gyárban kollégáik előtt akarják bátorságukat, erejüket fitogtatni. Ebből aztán rendszerint baj keletkezik.

Mi is történt tulajdonképpen az V-ös liftben?

Miután az árut kirakták az összerakó harmadik emeletén, és az üres kocsit visszahelyezték a liftbe, természetesen az áruszállító sem maradhatott ki, a liftkezelő elindította a liftet. Az első pillanatban nem is volt semmi baj. Már elhagyta a teherfelvonó a második emeletet, amikor hangos kiáltásra, jajgatásra, megállította a liftet.

Nem tudni unatkozásból, vagy szórakozásból, Kállai József a lifttel próbált versenyezni, mégpedig úgy, hogy kezét a falra helyezte, s valószínű, kezének csúztatásával akarta a felvonó „továbbhaladását megakadályozni". Természetesen a lift megbosszulta, gyorsabban siklott, mint ahogyan a fiatalember a fal simogatásával haladt. Mint a példa bizonyítja egészen egyszerű játékból baleset keletkezett.

Két nappal később ugyancsak az egyik áruszállító bravúroskodott. A nagy bála emelőjével valóságos egyensúlyozó mutatványt végzett. Úgy siklott a két gumikerék jobbra-balra a keskeny úton, mint amikor a cirkuszban a zsonglőr valami lélegzetelállító bravúrt produkál. Csak a két arra

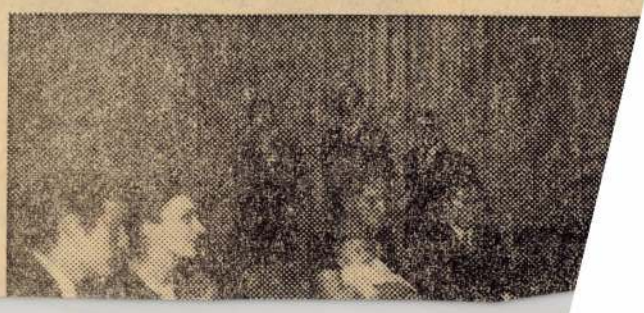

1964 JUN 15.

1021

A filmszalagra viccelt paradoxon

Győzelem után, győzelem előtt

Vasárnap is muzsikáltak Budán, a *Pannónia Stúdió* hangtermében. Nyolc perc zenét-zörejt vettek fel 6 és fél órán át. A külföldi sikerekben gazdag rajzfilmkettős, a *Cannes-ban és Oberhausen-ben* egyaránt fesztiválelső *Párbaj* és a *Karlovy-Vary-ban* győztes *Ceruza és radír* művészei legújabb munkájának kísérőzenéjét. Író és tervező: *Várnai György*, rendező ~~a Balázs Béla-díjas~~ *Macskássy Gyula*. A játék címe: *Romantikus történet*, a szentimentalizmus filmszalagra viccelt paradoxona. A valóság szatírája, az álmodozás írrealitása. Az érzelgősség fintora, a szenvelgés gúnya, a giccs görbe tükre. Négyszáznyolcvan másodperc ezernyi ötletrakétával semmisíti meg a „meglátni és megszeretni" regényeskedő pózát.

Hőse ligeti kispadon akad rá szíve hölgyére. A fickó félszeg, nem meri megszólítani a tüneményt, csak képzeletben hódítja, filmekből, operettekből, régi és új *Courts Mahlerekből* ellesett szerelmet ébresztő gesztusokkal. Látjuk mint kalózt, zongoravirtuózt, ördöghegedűst, (sőt vonósnégyest), bokszvilágbajnokot, tudóst — minden tettét, sikerét, hírnevét a NŐ inspirálja. Kincset, rendjelet, a világot, a földgolyót is labdává varázsolva az ASZSZONY elé hord. A happy end váratlan, megnyugtató, valóban „égbőljövő" — *nem meséljük el*, tiltja a diszkréció.

A fim komponistái: — ábécé sorrendben, sértődés kizárva — *Gounod, Haydn, Liszt, Mozart, Paganini Schumann, Seres Rezső (!), Strauss, Wagner.* S enélkül 1964-ben nem lehet: divatos, modern hanghatású elektronikus zene. A zongoránál *Farbinger István* és *Pethő Zsolt*, hegedűn *Ney Tibor* játszik, az elektromos gitárt *Sztevanovity Zorán* szólaltatja meg. A Faust rondót a Teremtés részlete váltja, a Gladiátorok bevonulását az Álmodozás követi, a Kis éji zene a Szomorú vasárnapba úszik át, az Esz-dúr zongoraverseny után Trisztán és Siegfried dala csendül.

— *A kíséret stílszerű, lehangolt mozizongorát utánoz* — mondja a trükkfilmek hangdramaturgiájának specialistája, Bélay István. — A munka technikánál több, a natur filmtől és a szinkrontól különböző. Különleges invenciót követel: a hangszínek karakterizáló, karikírozó torzítását, variációját.

A magnetofonszalagon keverésre vár: mennydörgés, villámcsapás, vízzubogás és buborék, taps, ökölvívó-szorító gongja, motorberregés, mentőautó sziréna, darurecscsenés, traktordübörgés és mind a többi Macskássyék rendelte zaj...

...A vásznon Várnai zakós, halálfejjel díszített Napoleon-kalpagú szeladona a tenger hullámain cápával hadakozik. Az óceán ragadozóját győzi le, s közben a *Perpetuum mobile* trilláz és a *Kék Duna keringő* zeng. Cifrázva és hamisan, ahogyan kell: „romantikusan".

(László)

Magyar Hirdető
SAJTÓIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
ESTI HIRLAP

1964. június 15. hétfő

...ifiap

...TIKAI NAPILAP

...FONJELENTÉSEINK GENFBŐL, KOP

...edékes ...onferencia ...rmánya

Hruscso...

döntsenek majd, ez a vita kemény pontja. Olyan fontos ez?

Igen. A nyugatiak olyan tagsági arányt akarnak maguknak biztosítani, amelynek segítségével *meghiúsíthatnak minden nekik nem tetsző javaslatot.*

Ez az állandó tanács, amelynek a mostani konferencián tárgyalt problémákkal kell majd foglalkoznia, természetesen *nem kényszerítheti majd akaratát egyetlen kormányra sem, csak javaslatokat fogalmaz.*

Miért tartanak hát tőle a nyugatiak?

Mert a világkereskedelem legaktuálisabb, milliárdos nagyságrendű, egész országok gazdasági fejlődését érintő kérdéseivel foglalkozik majd. A nyugatiak *eleve meg akarják akadályozni,* hogy ez a tanács olyan határozatot hozhasson, amely bírálja, megváltoztatandónak minősíti a tőkés üzleti élet egy-

(Folytatás az 5. oldalon.)

Várnai György

— Jó magának itt a hűvösön. Van fogalma, odakint milyen kánikula van...

(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet 83. VI. 12.

Várnai György

VASÁRNAPI GYEREK

— *Néni, te nem is vagy olyan ronda bestia, mint az anyuka mondta!*

(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet 83 VII 15.

Várnai György

— Megnyugtathatom, a szíve élete végéig ki fog tartani...!
(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet 83. VI. 16.

Várnai György

— Keressen magának egy munkakört, ahol a legkevesebb kárt okozhatja a vállalatnak.

(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet 83. VI. 15.

Várnai György

— *Ne ijedjetek meg, csak három hétig maradunk!*

(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet VI. 18.

Várnai György

— Példát vehetnél róla fiam, te még semmilyen díjat sem nyertél az iskolában!

(Várnai György rajza)

Magy. Nemzet 83. VII. 12.

Várnai György

Magy. Nemzet 83. VI. 16.

— Aki mosolyt vet, szeretetet arat! *(Tóth Béla)*

*

De sajnos, nem mindig. *(Szabad Száj)*

ÁRA 50 FILLÉR

Szabad száj

II. évfolyam. (52.) 24. szám Szombat, 1947 június 14

A Café de la Koalició

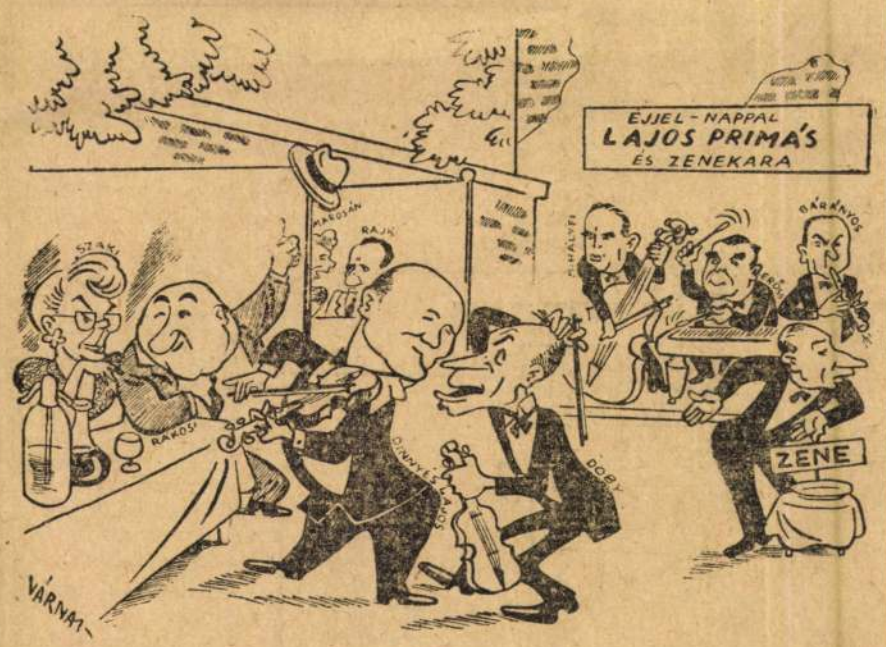

— Hát idefigyelj Lájos,
A helyzet kissé bájos...

(Várnai György rajza)

KORSZERŰEN!

— Szörnyű dolgokat művel ez a Csemegi. Állandó látogatója a hullaházaknak, megnéz minden akasztást, órákig álldogál a vágóhídon és nézi a kiömlő vért, sőt néha meg is kóstolja. A napokban pedig eladta a télikabátját és az árán vásárolt egy 15 kötetes könyvsorozatot, ami a kínai kínzóeszközöket és eljárásokat tárgyalja. Rettenetes szadista ez az ember.

— Dehogy szadista. Ujságregényt akar írni és most gyüjti az élményeket.

VIGASZTALÁS

Brandy kapitánynak panaszkodik a „Szabad száj" egyik fiatal munkatársa, aki boldogtalanul szerelmes. A kapitány vigasztalja:

— Tudja, hogy mennyivel könnyebb kibírni egy boldogtalan szerelmet, mint egy boldog házasságot?

Hévvel a szabadba

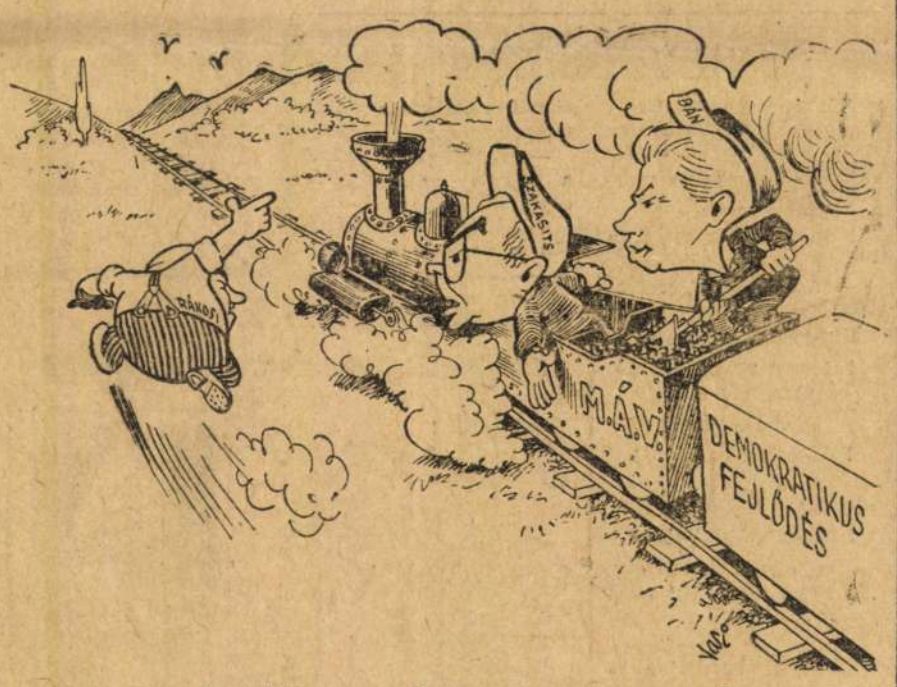

— Árpádkám, nem tudnátok gyorsabban menni?
— Mi tudnánk, de nem hagyhatjuk itt a vonatot...

ANGYALI BEMONDÁS

A napokban nagyobb politikai vacsora volt Gundelnél, a Gellértben. Társalgás közben egyik ismert politikusunk megjegyezte:

— Nem szabad az orvosokra hallgatni. Az én orvosom például harminc év előtt azt mondotta, hogyha nem hagyom abba az ivást, gyengeelméjű leszek.

— Na látod — vágta rá Szakasits államminiszter —, *mégis jó lett volna abba hagyni...*

LEGÚJABB

Egy dadogó pasas meséli a barátjának:

— Tetete... tegnap... jejeje... jelentkekekeztem... a...: Rörörö: : : Rádiónál... szö... szö... szö... szpikernek... dödödö... de... nönönö... nem vettek... fö... fö... fel, mö... mö... mert nem vavava... vagyok... pöpöpö... párttag!

Lehet, hogy politikai mellékíze van?

Eső után a giliszta kidugja a fejét a földből és a gyönyörű napsütést élvezi. Egyszerre csak észreveszi, hogy egy másik giliszta is kibújik a földből.

Megszólítja:

— Mit szól hozzá kedves kollégám, milyen gyönyörű idő van... Nincs kedve egy kis sétához?

Mire a másik:

— Maga marha. Hát nem látja, hogy én a maga másik vége vagyok?!

Aki a birkózóbajnoknál is többet tud

Tasnády, a híres pankrátor bemegy egy kávéházba és teát rendel. Fél citromot kap a tea mellé, amit újjai közé vesz és utolsó cseppig kicsavarja. Mikor kicsavarta, így szól:

— Aki ebből még egy cseppet kisajtol, annak bármit fizetek.

Erre a szomszéd asztaltól feláll egy vézna, nyápic emberke, megnyomja a citromot és három cseppet kiprésel belőle.

— Hát maga kicsoda? — kérdi elhülve Tasnády.

— Én kérem, adóhivatalnok vagyok.

Szegény pesti tulajok

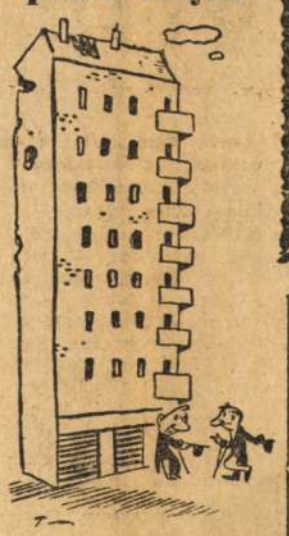

— Maga csak ne panaszkodjék, kollégám. Örüljön, hogy a saját háza előtt koldulhat!...

Na és most biztosítva vagyunk arról, hogy *végleg helyreállt a politikai béke?*

Miután Kohn üzletében már vagy tízszer volt tűzeset, a biztosítótársaság tizenegyedszer csak úgy fogadta el kötvényét, hogy ha boltjában elhelyez egy Minimaxot. Másnap bemegy a barátja és azt kérdi Kohntól:

— Mi ez a stanicli alakú vacak itt a falon?
— Tűzoltószerszám.
— És mi van benne?
— Hogy tegnap mi volt benne, azt nem tudom. **Most benzin...**

EZÉRT NEM MEGY HÁT A TEXTILÜZLETEKNEK?

Fiatal házaspár sétál a körúton. Az egyik textilüzlet előtt így szól az asszonyka az urához:

— Nézd ezt a maradékot, apus. Olyan boldog lennék, ha megvennéd!

Mire a fiatal férj savanyú arccal válaszol:

— Teljesen kizárt dolog, drágám. *Próbálj meg maradék nélkül boldog lenni...*

Párbeszéd

— Mit gondolsz, miért szeretett bele a Nagy Julika a Saláta Kálmánba?

— Mert *ellűnően* szép fiú!

A hét legszomorúbb vicce

A pesti kiskereskedőnek, akinek a nagy közterhek miatt, meglehetősen rosszul megy az üzlete, — mondja a felesége:

— Fiacskám! Ma van a születésnapom.

A gondokkal küzdő kiskereskedő bánatosan felel: Nem baj, szívecském! *Holnapra elmúlik...*

A hét legaktuálisabb párbeszéde

— Mondja kérem, jó diplomata volt a Gordon?
— Mi az, hogy? Ő volt a magyar — Metternichts.

ARANY-MONDÁS

A könyvnapokon történt, hogy Illyés Gyula, a kiváló költő, aki az egyik sátorban dedikálta új könyvét, annyira benn volt az autogram-írásban, hogy Arany János egyik könyvébe is beírta nevét

— De mester, hiszen ez nem az ön könyve! — mondta a vásárló hölgy.

— Mindegy — felelte Illyés. — Amit Arany valaha mondott, azt én szó nélkül aláírom.

A BÖLCS RABBI

A rabbit egyszer megkérdezték, hogyan lehetséges az, hogy hosszúnapkor ő éppen úgy veri a mellét, mint más bűnös ember. Hiszen a rabbinak nem lehet annyi vétke.

A rabbi erre így válaszolt:

— Az én vétkem sokkal nagyobb, mint a tiétek, mert én egész évben korhollak benneteket, pedig hát *vétek* minden szóért.

Júniusi esküvő

— Kellett nekem könyvnapkor férjhezmenni!?...

Tsalafinta tanmese a politikai módszerek különbözőségéről

Brabácsné és Ficeréné találkoznak az utcán. Ficeréné elegáns, mint egy divatos színésznő, Brabácsné viszont kopott, mint egy sokszor használt politikai ígéret.

— De elegáns vagy, drágám — mondja irígykedve Brabácsné.

— Ja, kérlek, ez az én módszerem eredménye — vág föl Ficeréné.

— Nem értem, drágám... — fuvolázza Brabácsné.

— Neked elárulom, szívem. Ha a férjem szerelmes hangulatban van és meg akar csókolni, addig nem hagyom magam megcsókolni, amíg nem kapok tőle egy kalapot, harisnyát, vagy egy új ruhát.

Három hét mulva megint találkoznak. Brabácsné kopottabb, mint volt.

— Na, mi van, szívem — érdeklődik Ficeréné — nem használtad a módszeremet?

— De igen — sóhajt Brabácsné —, mindjárt az első este, ahogy a férjem meg akart csókolni, azt mondtam: „Ohó, Ödön, előbb vegyél nekem egy új ruhát!" mire a férjem azt mondta: „Jóéjszakát!" és a fal felé fordulva elaludt.

— Na és aztán?

— *Azóta mindennap én vagyok kénytelen neki egy nyakkendőt venni.*

Gondolják meg, uraim..

— Helyes számítás az emberek butaságára építeni, de nagy hiba, ha teljesen hülyéknek tartjuk őket...

(Arab mondás)

A nagy csatársor

— Lajoskám, te hol akarsz játszani? A *középen*, vagy a *balszélen*?

— Én *balösszekötő* akarok lenni...

(Gáspár Antal rajza)

A „Szabad száj" irodalmi ciklusa

ADY-IDÉZET

... — Szeretem a tűnő szerelmet,
Szeretem megcsókolni azt,
Aki elmegy ..."

VIDÉKI HISTÓRIÁK

Danika szigorú

Messze földön híres kocsmáros volt a Danika. Gyorsbeszédű, apró emberke létére tekintélynek örvendett az alkalmazottak körében, mert nemcsak a szava volt gyors, de a keze is hamar eljárt. Mivel a városháza közelében bérelt vendéglőt, sűrűn felkeresték a helybeli potentátok is.

Egy alkalommal, kora délelőtt, a főispán és a polgármester tért be a kisterembe. A hátsó bejáraton jöttek, a főnök nem is látta őket s az egyik borfiú vette fel a rendelést. A főispán és polgármester várt, várt, míg egyszer aztán a Danika is benézett a kisterembe.

— Alázatos tisztelet méltóságos urak — szólt szaporán — söröket parancsolnak?

— Már kértünk az egyik ifjútól, de nem jön — válaszolt a főispán —, leckéztesse meg kissé a süvölvényeket.

— Hallatlan — gurult dühbe a Danika —, na majd mingyárt adok én nekik.

Azzal kirohant s a következő percben már hallatszott is a feddés, csak úgy zengtek a falak:

— Az apátok erre-arra, lajhár banda — sivított a Danika hangja —, két tetves vendég van, azt se tudjátok rendesen kiszolgálni?!

S aztán sajátmaga robogott be a seritalokkal:

— Lekaptam őket — jelentette tisztelettel.

A főispán csendesen felelte:

— No, azért nem kellett volna velük ilyen szigorú hangon beszélni...

Mindent a vállalatért

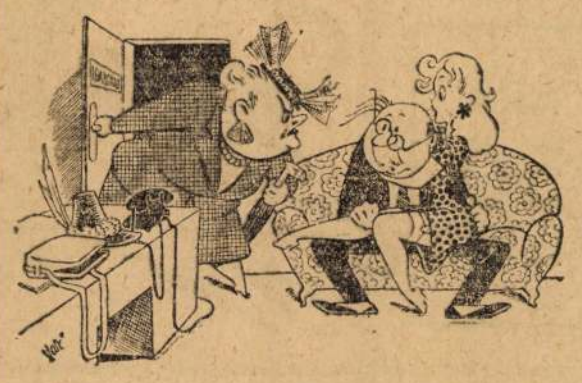

— De hidd el, Blankám, csak egy vagón patkószegről van szó!

MEGTÖRTÉNT

Két barát száll fel a villamosra. Bepréselődnek a kocsiba. Odajön hozzájuk egy fiatal kalauz.

— Kérem a jegyeket.

Kikeresik, átnyujtják a heti jegyet.

— A dolgozók igazolványa?

Kikeresik, átnyujtják

Fél perccel később belép a perronról a fütyös.

— Kérem a jegyet.

Kikeresik, átnyujtják.

— A dolgozók igazolványát?

Kikeresik, átnyujtják.

Jön egy idős kalauz, aki nyilván az elsőt most tanítja.

— Szabad megnéznem, hogy jól kezelték-e a jegyét?

Kikeresik, átnyujtják.

— A dolgozók igazolványát?

Kikeresik, átnyujtják.

Jön az ellenőr. Újra ezek a kérdések, az egyik elteszi a jegyet, a másik a kezében tartja.

— Miért nem teszed el a jegyet? — kérdi az egyik barát.

— Várok még, hátha jön a Szemere János is.

Komolyan megtörtént

Az ismert közéleti férfiú, aki a közelmúlt napokban távozott heyéről, felkereste egyik napilapunk főszerkesztőjét.

A főszerkesztő barátságosan fogadta és így szólt:

— Ülj le, öregem.

Mire a letűnt politikus mélabús mosollyal felelte:

— Köszönöm, öregem, de örülök, hogy állhatok...

Tsalafinta mese az erős hitről

(Elfogult párthivők ne is olvassák el!)

Texasban nagy szárazság szikkasztja a földet. A lelkész kimegy a határba a farmerekkel, hogy esőért imádkozzanak:

— No, fiúk tibennetek sem lehet valami erős hit! Idejöttök esőért imádkozni és *egyikiek sem hozott esernyőt!*

HEKUS LONCI *a gengsztertanyán*

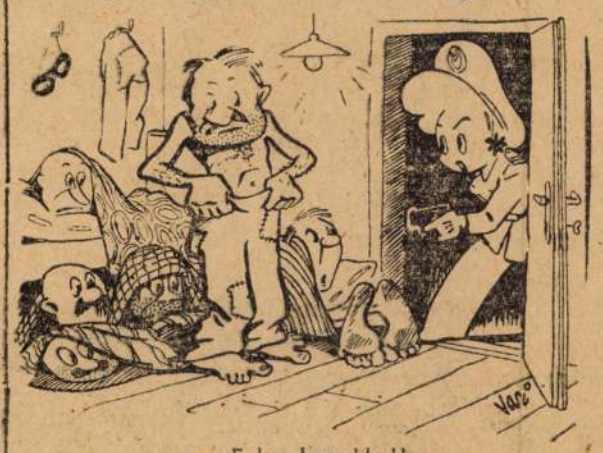

— Fel a kezekkel!

A HÉT LEGBÁJOSABB GYERMEKVICCE

— És te miért nem játszol, kicsikém?

— Mert én leszek a pólyásbaba, de még nem születtem meg.

Régi, de kedves történet

Tizenöt esztendővel ezelőtt, dr. *Marton* Sándor: a feledhetetlen színpadi kiadó, súlyos fogműtéten esett át és napokig nem beszélhetett. Vagy harmadnap, beállított az irodába *Vadnai* Laci, a kitűnő humorista, aki akkoriban állandó pénzzavarban volt és egyike volt a legszorgalmasabb előlegkérőknek. Vadnai megkérdezte Adél kisasszonyt a Marton-iroda lelkét:

— Drága Adélkám, hogy van a doktor úr?

— Köszönöm Vadnai úr, szépen javul.

— Tud már beszélni?

— Még nem nagyon: — felelte Adélka, — de annyit már tud mondani, hogy *nem*...

Kis ravasz

— De uram! A számlát!

— Mi az főúr? Maga nem olvasta a plakátot?

FOGADÁS

Feleki Kamill megszólítja *Kazal* Lászlót:

— Fogadjunk egy forintba, hogy leöntelek egy vödör vízzel és nem leszel vizes!

— Ez lehetetlen! — válaszol Kazal.

— Fogadjunk!

— Rendben van! Áll a forint!

Feleki kerít egy vödör vizet és nyakon önti Kazalt.

— Te őrült! — kiált fel Kazal —, hiszen csuronvizes lettem!

Mire Feleki jólismert pléharcával így szól:

— Mit kiabálsz? Itt a forintod!

EZ AZ!...

Stób Zoltánt a Magyar Nemzet színházi rovatvezetőjét megkérdi egy ismerőse, hogy mi a véleménye a politikai helyzetről?

— Nézze ura — feleli Stób, — én nem vagyok politikus, de úgy vélem, hogy volt már egy *Kiss Ferencünk*, volt már egy *Nagy Ferencünk*, igen jó volna, ha lenne végre egy *Deák Ferencünk is*...

Pesti pillanatfelvétel

Az árjelzőcédulák hiánya miatt rendőrbíró elé kerül a kereskedő.

— Foglalkozása? — hangzik a kérdés a hivatali asztal mögül.

— Kedő.

— Talán kereskedő?

— Ugyan kérem, hol keres ma egy kedő?

AZ ANYAG- ÉS ÁRHIVATAL szabályozta a nyári kalapok árát

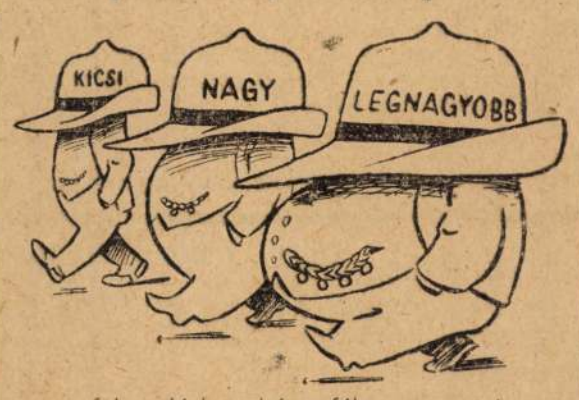

... a felsorolásban háromféle panama is szerepel ...

Új társasjáték

A legújabb színházi társasjáték a színdarab- vagy regénycímmel való jellemzés. Színészeket, írókat, mutatnak be a színdarabcím görbetükrében. Íme néhány példa:

Mezey Mária: Az orvos dilemmája.

Sárdy János: *Falstaff.*

Greguss Zoltán: *„A bor"*

Jávor Pál: *Amerikai tragédia.*

Gombaszögi Ella: *A szókimondó asszonyság*, avagy *Haskircsev Mária.*

Halmay Imre: akinek nemrégiben tettleges afférje volt egy lokáltulajdonossal: *Aki a pofonokat kapja.*

Déry Sári természetesen *„A meztelen leány"*

Békeffy István: Ida legénye.

Guttmann, a „költőkirály", aki a szappannal áll állítólag hadilábon: *„Valamit visz a víz"* nevet kapta...

Dr. Staud Géza, a Színész Szövetség főtitkára: *„Botcsinálta doktor"*.

Jób Dániel: Fenn az ernyő, nincsen *kassa.*

Van természetesen sok találó meghatározás, ami azonban nem bírja el a nyomdafestéket — ha az illetőt nevén nevezzük. Írjuk tehát körül őket.

A színigazgató, aki előszeretettel hozza színre a lelki és tesi aberrációban szenvedő hősök darabjait: *«Félkegyelmű».*

A fiatal színésznő, aki a színigazgatóval van szoros kapcsolatban és ezért minden darabban játszik: *„A családban marad"*.

Az ismert zeneszerző és színházi rendező karonfogva mennek az utcán, valaki önkéntelenül felkiált: *Két lány az utcán!*

Két idősebb évjáratu színigazgató, akiket az utóbbi időben sokat támadtak. *Temetetlen holtak.*

Az ismert sztár, akinek szerelmi botrányairól sokat írtak a lapok, ezt a darabcímet kapta: *„Uraim, csak egymás után..."* De *ugyanolyan joggal* alkalmazható a *„Férfi nélkül"* darabcím is.

A színházi világban van egy ismert házassági háromszög is: a rendező, a művésznő és a színészférj. Cím természetesen: *„Házasság hármasban."*

Állatkerti esték

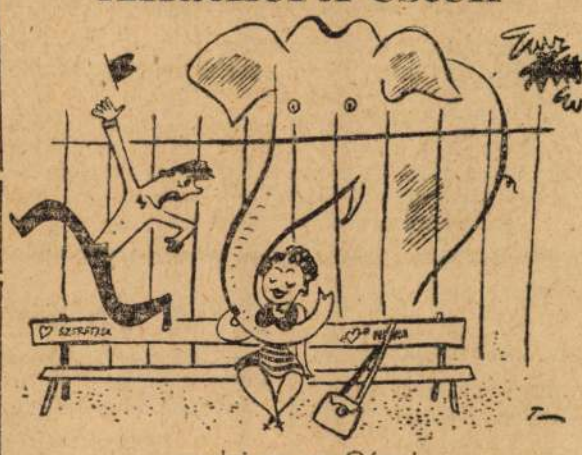

— Jaj ne — Géza!

Nem rossz tipp

— Mondd, miért hord a feleséged ilyen ronda kalapot?

— Hogy elterelje az arcáról a figyelmet.

EGYSZERŰ

— Ki verte így össze magát?

— Ismeri azt az asszonyt a szomszédban, akinek a dutyiban ül a férje?

— Ismerem!

— Nahát! Már kiszabadult a férj!

TELITALÁLAT

Pénz csörren a villamos padlóján. A kalauz lehajol érte: — Elvesztett valaki egy kétforintost? — Hárman is jelentkeznek. — Akkor tessék megkeresni —, mondja a kalauz, — mert én csak egy tízfillérest találtam!

NYARALÓK

— És mondja, nénikém, lehet ebben a faluban jó tejet kapni?

— Hogyne. A fűszeresnél tíz forintért amerikai tejkonzerv van!

SZEZÓN-IPAR

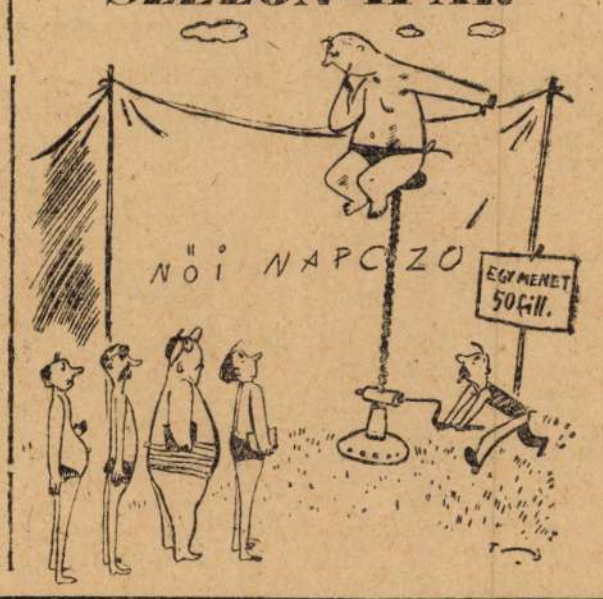

Gyermekszáj

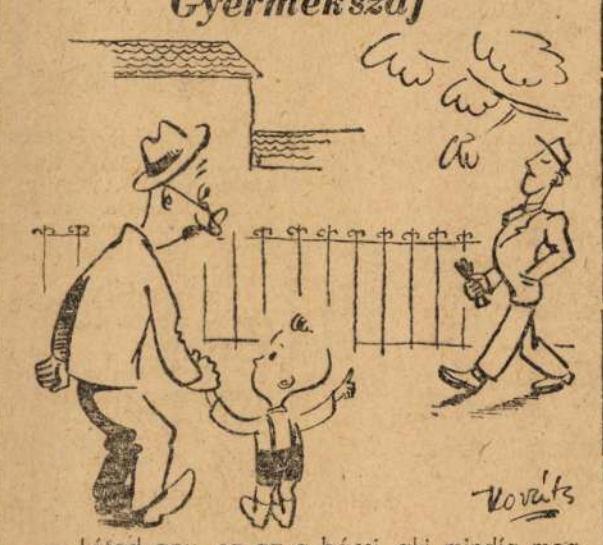

— Látod apu, ez az a bácsi, aki mindig meglátogat téged, amikor nem vagy otthon.

SÉRTŐDÖSEK FIGYELMÉBE!

„Csak a buta haragszik az igazságért, a bölcs zsebrevágja, mert tudja, hogy az igazság: arany."
(Schopenhauer)

ÉLETÖRÖM

Ládákat szegel le egy néger a newyorki kikötőben. Egy arrajáró csodálkozva látja, hogy a néger minden negyedikötödik szeg után nagyot üt a kalapáccsal a hüvelykujjára, úgy, hogy arca eltorzul a fájdalomtól.

— Hé, te néger, hát meg vagy bolondulva? — kérdi a járókelő.

— Nem, master — feleli a fekete —, de olyan jó érzés az, hogyha *nem ütök* az ujjamra!

IGAZ EZ, HÖLGYEIM?

— A nő a bűnét néha beismeri, de a hibáját soha...

JAJ, DE ÉRDEKES

Két elegáns autó halad egymás mellett az utcán. Véletlenül mindkét autó vezetője, hogy is mondjuk csak... nemrég tért át a szélsőjobboldali irányokról, az ellenkező végletbe.

Az egyik figyelmezteti a másikat:

— Te még mindig nem tudod, mostanában az a parancs, hogy: *Balra tarts!?*

— Csak te ne beszélj, hiszen azelőtt te is jobbra tartottál...

— Az igaz, *de én már akkor is balra előztem...*

EGY JÓ TIPP

Fekete az utolsó futam előtt így szól Fehérhez:

— Fehér úr, ha ad egy szivart, adok egy jó tippet!

— Itt a szivar! nyujtja át Fehér — halljuk a tippet!

— Ne játsszon az utolsó futamban, akkor nem kell gyalog hazamennie!

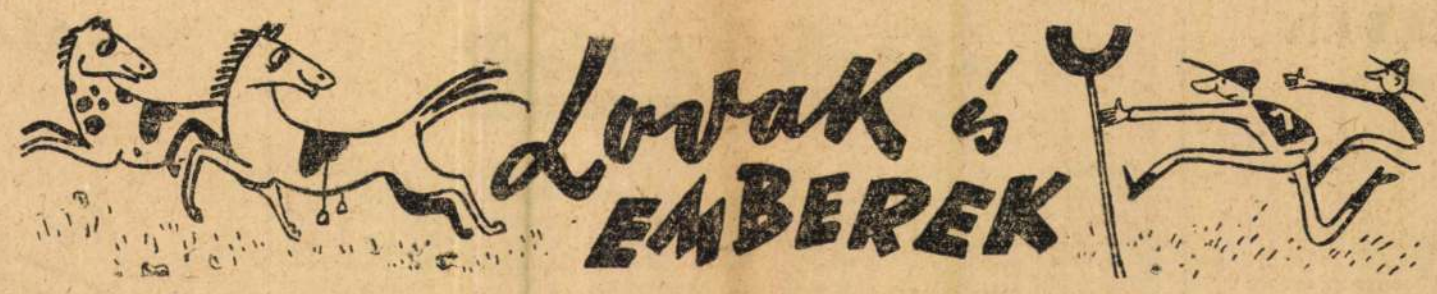

A SZÍNÉSZ FOGADALMA

Justh Gyula, a kitűnő színész, utolsó fillérjét is elvesztette a lóversenyen. Az utolsó futam után, barátai legnagyobb rémületére, így kiált fel:

— Az is fulladjon meg, aki engem mégegyszer meglát idekint.

Óh, azok a lóhölgyek

— Mondd, Villám, mi van ezzel a kis kancával, hogy olyan rosszul fut?

— Képzeld. Hiúságból két számmal kisebb patkót veretett fel...

Brandy kapitány a turfon

— Gyerünk a lóversenyre — mondotta a kapitány és biztatóan hozzátette:

— Mindent tudok, amit a versenylovak esélyeiről a szakértő tudhat és biztosak lehetnek benne, hogy gazdaggá teszem valamennyiöket.

Ilyen csábító ígéretnek nehezen lehetett volna ellenállni és így Brandy kapitány vezetésével kivonultunk a pályára. A nagy férfiú nyomban felszerelte magát az összes turflapokkal, blokkokat és ceruzákat vásároltatott velünk, majd titokzatos számításokba mélyedt. A bonyolult matematikai műveletek eredményeképp kijelentette, hogy a favorit *Ciprus II.* semilyen körülmények között se nyerhet, mert *Évalányában* „kilókat felejtett a tudatlan hendikepper".

Bár az indokolás kissé rejtélyesen hangzott, sietve elhelyeztük tétjeinket Évalányán és izgatottan vártuk az eredményt. A futamot természetesen a favorit Ciprus II. nyerte, minthogy Évalánya nem volt hajlandó respektálni a matematikai igazságot és utolsónak galoppozott a célba.

— Sebaj — mondotta a kapitány. — A második futamban bőségesen kárpótol minket *Trafalgar*.

Ledér doktor szerényen megkérdezte, hogy nem csúszott-e ismét valami hiba a számításokba, de Brandy kapitány szelíd tenézéssel megmagyarázta neki, hogy a tapasztalt turfrókák nem bíznak mindent a kilókra, hanem a lovak származását is figyelembe veszik.

A futam egyébként tényegesen jobb eredménynyel végződött, mint az előbbi, amennyiben Trafalgar nem utolsó, hanem utolsóelőtti volt a célban.

Az ember, sajnos, gyarló teremtmény és így bizalmunk kissé megingott a kapitány szakértelmében, de a nagy férfiú megőrizte nyugalmát, néhány pillanatig eltűnődött az érthetetlen eredmény felett, majd hirtelen homlokára ütött és így szólt:

— Hopp, megvan! Hiszen ma június 7.-e van.

— És mi következik ebből? — kérdezte Ledér doktor, aki, mint már eddig is tapasztalhatták, kissé gyanakvó természetű volt.

— Gondolkozzanak csak barátaim! Június, az a 6. hónap, adják ehhez a mai napot, vagyis a hetes számot és látni fogják, hogy kijön a tizenhármas szám.

Meglehetősen rossz előérzettel hallgattuk ezt a fejtegetést, de a kapitány csakhamar eloszlatta kételyeinket:

— A turf bölcsei nagyon jól tudják, hogy ilyen napokon nem a származás vagy a számítás a döntő, hanem a kabala. Vegyék tudomásul, hogy pont 51 éves vagyok és miután a *Hapci* nevű négyéves 51 kiló súllyal indul, nem vitás, hogy ő nyeri meg a versenyt. Minden pénzt Hapcira! Tétre és befutóra! — adta ki a jelszót Brandy mester és mi természetesen engedelmeskedtünk neki.

Hapci, sajnos, szintén lemaradt, de a kapitány csillogó szemekkel, szinte mámorosan mondotta:

— Nos, mit szólnak a számatomhoz? Hapci az egyenesig gyönyörűen ment a célban csak fejhosszal maradt le a negyediknek.

Látván ujjongó lelkesedését, nem is mertük megemlíteni azt a jelentéktelen körülményt, hogy mindössze négy ló indult.

A következő futamokban valósággal elkáprázta tott minket azzal a csodálatos biztonsággal, ahogy a különböző játékszisztémákat egymással variálva és kombinálva, mindig el tudta kerülni a nyertes paripát.

— Sebaj, urak, — vigasztalt minket a kapitány, aki bámulatos lelkierővel viselte el a veszteségeinket — fő, hogy maradt összesen húsz forintjuk és így kocsin mehetünk haza. Sajnálom urak, hogy nem fogtunk el egyetlen befutót se.

Kissé lehangoltan indultunk a verseny végén a kijárat felé. A nagy tülekedésben egyszercsak felcsattant a kapitány hangja:

— Megvan!

Első pillanatban valamennyien összerezzentünk, mert attól tartottunk, hogy talán még egy futam lesz és a kapitánynak újabb sugallata támadt. De kiderült, hogy tolvajt fogott, aki pont az ő üres zsebeiben kotorászott. A kapitány átadta a suhancot a rendőrnek és így megtudtuk, hogy a póruljárt tolvaj civilben lezüllött kifutó.

A kapitány mélabús mosollyal mondotta:

— Látják, barátaim, ilyen az élet. Hét futam volt és én mindössze egy tolvajt fogtam!

Majd halk sóhajjal hozzátette:

— *Az se befutó volt, hanem kifutó...*

ÖREG TÁLTOS

GALOPPON

A tréner: — Azt ugyan nógathatjátok, nem lehet a helyéről elmozdítani... (Gáspár Antal rajza)

BESZKÁRT-vicc

Feleki Kamill meséli a Fészekben:

A 6-os villamoson utaztam tegnap délután. Az egyik megállónál felszáll egy ellenőr és kéri a menetjegyet a kalauznőtől, mire az idegesen rászól:

— Nem látja, hogy most el vagyok foglalva!

Mire az ellenőr szelíden válaszol:

— Hallja, velem ne gorombáskodjon. Én nem vagyok utazóközönség!

Kabala

Brabács kimegy a lóversenyre, húsz forintot tesz a „*Gazember*"-re és húszszoros pénzt nyer.

— Honnan vetted ezt a remek tippet? — kérdezi tőle egyik barátja.

— A feleségem adta — mondja Brabács. — Ez volt az utolsó szava hozzám, amikor megtudta, hogy lóversenyre megyek.

ÜGETŐN

— Uram, tegye meg a négyest.

— Ugyan! Hisz az felvág... (Vasi rajza)

Akadályverseny

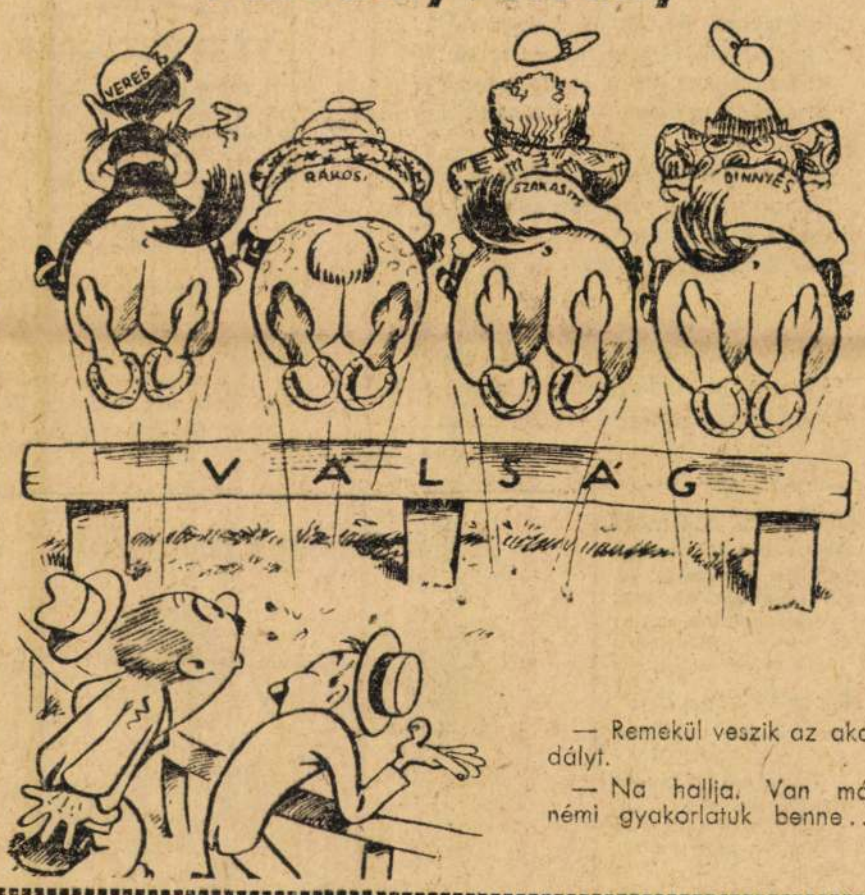

— Remekül veszik az akadályt.

— Na hallja. Van már némi gyakorlatuk benne...

EZÉRT NINCSENEK GAZDAG EMBEREK

„Csak az gazdag, akinek akkora vagyona van, hogy többet már nem kíván."

(Cicero)

EZ MEG PLÁNE IGAZ!

„Egy fej gondolatok nélkül olyan, mint egy vár helyőrség nélkül."

(Gracian)

ÓVATOS JÁTÉKOS

Komlós Vilihez, aki talán a legszenvedélyesebb lóverseny-rajongó, kint a pályán odarohan egy barátja:

— Vilikém, van harminc forintod?

— Az a kérdés, hogy miről van szó? — óvatoskodik Vili.

— Most jövök X. zsokétól (megkért, hogy a nevét ne áruljam el!), aki megeskűdött, hogy a következő futamot Adonis nyeri. Tegyél rá azonnal harminc forintot.

— Rendben van — mondta Vili —, gyerünük ki az istállóba.

— Mit akarsz te az istállóban?

— *Esküdjön meg a ló is.*

Dezső Jóska meg az alsónadrág

Dezső Jóska a békevilág legkedvesebb szerelmes színésze, nagyon szerette a lóversenyt. Egy különösen viharos versenynapon, miután minden pénzét a pályán hagyta, szomorúan baktatott a kijárat felé. Egyszer csak melléje lépett egy ismert lóverseny-„tarhás" és könyörögve szólt:

— Drága művész úr, ha Istent ismer, segítsen rajtam. Adjon kölcsön két koronát.

A színész ránézett és azt mondta:

— Rendben van. *Tud visszaadni egy alsónadrágból?*

De még mennyire igaz...

„Akik valóban a közérdeket szolgálják, rendszerint észre sem veszik, hogy áldozatot hoznak, — akik pedig folyton emlegetik, hogy a közérdekért törik magukat, azokat rendszerint a magáncrdek hajtja, tehát mentegetőznek..."

(La Bruyère)

Aki már sokat veszített

— Megőrült, miért ül a lovamra?

— Meg akarom végre tudni, miért marad le mindig ez a dög!

Fej vagy írás!

Kellér Dezső kiment Herczeg Jenővel a lóversenyre, ahol természetesen utolsó fillérig elveszítették pénzüket. Verseny után Herczeg zsebébe nyúl, majd örvendezve felkiált:

— Na nézd, egy forintot találtam. Tudod mit — fordul Kellérhez —, hogy lássad, milyen haver vagyok: húzzunk sorsot. *Enyém a fej, tied az írás!* Aki nyer, villamoson megy haza.

Feldobja a forintot.

— Fej! — mondja örömmel Herczeg.

— Na tessék! — mondja sóhajtva Kellér. — *És még azt mondják, hogy az írásból meg lehet élni.*

DÉNES GYURKA ÉS A FAVORIT

Dénes Gyurka valamelyik nap együtt ült a kávéházban egy kissé naiv vidéki kollégájával. Egyszerre csak azt mondja a vidéki színész:

— Te Gyurka, magyarázd már el nekem ezeket a lóverseny-műszavakat. Mit jelent az, hogy favorit?

— Favorit az, amelyik mindig bejön, de nem fizet.

Ebben a pillanatban lép be a kávéházba Halmai Imre. Dénes észreveszi, rámutat és azt mondja:

— Ő például egy favorit. *Mindig bejön, de sohasem fizet.*

SZŰZ-KÉZ

avagy Manicika, aki tizenhat éves és első fogadó

— Dezsőkém, nem tehetek róla — én ártatlan vagyok!...

TURFNYELVEN

— Mi az? A Sárika mégis a Pistához megy?
— Igen. Lemaradtam egy orrhosszal...

Szabad porta

Visszavonult a Páter. Mindentől függetlenül, a vicclapok kivétel nélkül, őszintén fájlalják távozását. Mondhatnak, amit akarnak, de azt még az ellenségeinek is el kell ismerni, hogy termetes alakja távozásával *nagy űr* maradt mögötte...

Érdeklődő: Vázsonyi Vilmos, a feledhetetlen emlékű politikus, egyike volt az ország legfényesebb elméjének. Özvegye mult szombaton számtalan derüs epizóddal fűszerezett nagyszerű előadást tartott a nagy demokrata egykori szócsatáinak színhelyén, az Abbázia kávéházban.

Vendéglősök és kávések. Ha máskép nem megy, kérjenek hatósági támogatást a tűrhetetlen invázió ellen, mellyel a tarházók és különféle árusok ötpercenként molesztálják a nyugalomra vágyó vendégeket.

AZÉRT A SORREND SE KUTYA...

Amerikában favágóként kezdte valaki és Lincoln Ábrahám lett belőle. Németországban II. Vilmos császár bíborban született és favágóként végezte. Milyen nagy különbség, pedig csak a sorrend változott.

(Brandy kapitány)

Kíváncsi. A kérdezett művésznő ezidőszerint nagyon visszavonultan él Hogy milyen az anyagi helyzete? Ne haragudjon, de a jelenlegi viszonyait nem ismerjük.

T. István. Szerkesztőnk hálásan köszöni meleghangú elismerését. Jókívánságait viszonozzuk. A vers szép, de nem eléggé általános érdekességű témát dolgoz fel és a mai terjedelem mellett egyetlen napilap sem közölheti.

K. Ferenc, Budapest: „Baba": H. Dezső, Zárda-utca: M. R. Szombathely: Vidámabbat, viccesebbet kérünk.

VALLOMÁS

— Micike, maga az első lány, akit megcsókoltam életemben.
— Igazán?
— Igen. A többi asszony volt...

Nincs

Krach in die Melone – Éljen Dinnyés!

Életbölcseség

Gyöngyinek hívták és 20 éves volt...
Emlékét ma is még fájóan érzem.
Bíztam benne, de a csalfa lányka
Elmaradt egyszer — és ráment a pénzem!

Gyöngyinek hívták és 2 éves volt...
Emlékét ma is még fájóan érzem.
Bíztam benne, de a csalfa kanca
Lemaradt egyszer — és ráment a pénzem.

Így van ez, pajtás... Nehéz az élet...
De csupán egy vége van sokszáz szónak:
Csalfa a ló és csalfa a nő is.
Ám azért higyj inkább mégis a lónak!

Mert bár a ló is elviszi pénzed,
Ez életbölcseség hidd el, már régi:
Nem várja el, hogy szépeket mondjál,
Vagy pláne hűséget esküdjél néki...

REX.

CSILLAGÁSZ-SZERELEM

Két csillagász találkozik:
— Van egy tündéri nőismerősöm. Venusnak becézem.
— És ő téged?
— Rendszerint azt mondja, hogy Mars.

VENDÉGSÉGBEN

Rózsahegyi Kálmán vendégségben volt a napokban az ismert dizőznél. Mikor éppen haza akart menni, kinézett az ablakon:
— Teringettét! — mondta dühösen — esik az eső!
— Maradjon itt, amíg eláll — szólt nyájasan a házigazda —, a feleségem majd énekelni fog.
Rózsahegyi erre ismét kinézett az ablakon és csendesen így szólt:
— Annyira azért nem esik...

Esküvői gondok

— Mennyit adjak a zenének?...

JÓ, HA VALAKI NEM VÉRMES

— Képzeld, az öreg Brinkus tettenérte a feleségét és ott a helyszínen megütötte a guta.
— Na az *én* urammal ilyesmi nem eshetik meg!
— Miért?
— Nincsen *magas vérnyomása!*

Nálunk történt

Egy stréberkedő aranyifjú a napokban felkereste szerkesztőségünket és sértődötten mondotta:
— Kérem főszerkesztő úr, nagyon rosszul esik nekem, hogy egy társaságban azt állította rólam, hogy tehetségtelen és gyenge jellemű ember vagyok. Pedig mindössze egyszer tetszett velem találkozni.
— Na látja uram, nem is mondhattam ilyet. Hiszen ehhez nem ismerem még eléggé...

AZ ELMÚLT HÉT MARGÓJÁRA

Az elmúlt hét hőse a válság volt, amely elismerésreméltó gyorsasággal oldódott meg. A laikusok persze, el se tudják képzelni, hogyan oldódik meg egy ilyen válság? Sokan azt hiszik, hogy alkudozásokkal, vagy egyes pártok részéről nagyarányú engedményekkel jár. Szó sincs róla. Az ilyesmi mindig a *kölcsönös megértés* alapján történik, aminek illusztrálására elmeselünk egy kedves históriát a francia forradalom idejéből.

Egy ízben törvényszék elé került a híres Marquis de Saint-Cyr.

A tárgyalásvezető megkérdezte:
— Hogy hívják?
— Marquis de Saint-Cyr.
— Micsoda beszéd ez? A marquis cím megszűnt.
— Akkor de Saint-Cyr.
— A nemességet jelző „de" szócska is megszűnt.
— Akkor csak Saint-Cyr.
— Hogy képzeli azt kérem? Ma nincsenek „Saintek".
— Kérem. Akkor a nevem egyszerűen csak Cyr.

Mire a tárgyalásvezető elégedetten kijelentette:
— Na látja kérem. *Tudtam, hogy meg fogjuk egymást érteni...*

Hát persze...

— Te, honnan is ismerem én ezt a követségi titkárt?
— Hát nem emlékszel? Tavaly bonviván volt a Lakner bácsi gyermekszínházában!

SAJNOS, EZ ÍGY VAN

„Az emberek inkább egyszerűen elhisznek valamit, csakhogy ne kelljen gondolkodniok rajta."
(Seneca)

A csodálatos óra

Egy fiatal ujságíró kérdezi a szerkesztőtől.
— Hány óra van, főszerkesztő úr?
— De hiszen ott van az óra a karodon, miért kérdezed?
— Áll, főszerkesztő úr.
— Miért nem csináltatod meg?
— Hiába csináltatom meg — legyint elkeseredetten a fiatal riporter. — Amint egy zálogház előtt megyek el, úgyis *megáll, mert azt hiszi bemegyünk.*

A közönség közbeszól

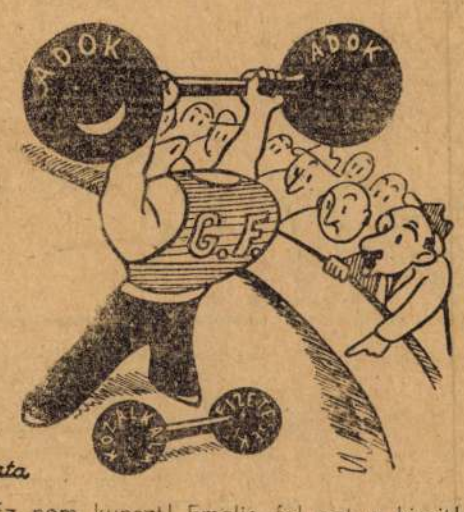

Kalata

— Ez nem kunszt! Emelje fel azt a kicsit!...

Gyermekszáj

Pistike és a papája az ebédlőben beszélgetnek. A szomszéd hálószobában Pistike nagymamája altatódalokat énekel a kis öcsikének. Pistike egy ideig hallgatja az éneklést, majd kisvártatva megszólal:
— Ha az öcsike helyében lennék, már régen úgy tettem volna, mintha aludnék...

MASzOBSz jelszava:

REGGEL *MEGA*
DÉLBEN *MEGA*

ESTE *MAGA*

„Odafönn találkozunk!"

— És ezt nevezik mennyországnak!...

ÚJABB EXISZTENCIALISTA VICC

Boross Géza, a kitűnő kómikus, éjjel álmában kiáltozni kezd:
— Rettenetes... Segítség...!
A felesége felrázza álmából és ijedten kérdi:
— Mi az? Mi történt?
— Rémes álmom volt, fiacskám — mondja még mindig felindultan Boross.
— Azt álmodtam, hogy a Homolyavári-Nagyot elgázolta egy teherautó.
— Homolyavári-Nagy... Ki az a Homolyavári-Nagy?
— Te nem ismered, fiacskám — feleli Boross. — *Én is csak álmomban ismerkedtem meg vele.*

Professzor úr a fürdőhelyen

— Rettentő unalmas. Évről-évre ugyanazok az arcok...

EZ AZTÁN A SRÁC!

Egyik politikusunk kisfiát feleletti a tanító:
— Mennyi egy huszonötödrész?
— Nem tudom, tanító úr kérem.
— Hát idefigyelj. Ha huszonöt kis barátod van nálad vendégségben és neked csak egy almád van, mit csinálsz?
— Megvárom, míg mind elmegy, aztán megeszem.

Lojális ajánlat

— És mibe kerül ez a lakás?
— Havi háromszázba.
— Az nagyon sok.
— Na de kérem, ilyen gyönyörű kilátással a Dunára?
— Tudja mit! Adja olcsóbban és én becsületszavamra kijelentem, hogy nem nézek ki az ablakon!

RÓKALESEN

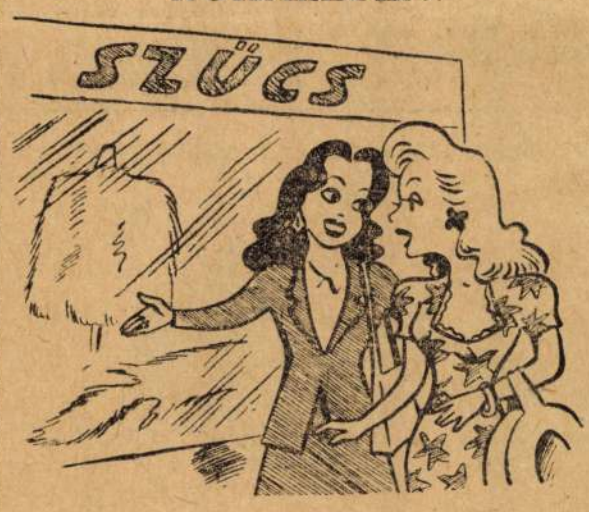

— Egy ilyen platináért odaadnám a fél üdvösségemet.
— Csak a felét?
— Igen; mert a másik feléért ezt a kosztümöt kaptam.

Szabadszáj

Felelős szerkesztő: Király Dezső
Felelős kiadó: Verebély Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Telefon: 125—340*
Kéziratokat, rajzokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza
Hungária Hírlapnyomda Rt., Budapest, Bajcsy-Zsilinszky-út 34.
Felelős: dr Bródy László
Előfizetési díj 1 hónapra 2 forint, negyed évre 6 forint

— A közélet a humorista aranybányája.
(Mikszáth Kálmán: Club és fogoskó.)

Szabad száj

II. évfolyam, (60.) 32. szám Szombat, 1947 augusztus 9

KÉT FÉRJ BESZÉLGET:

— Hallottad? Rákosi Mátyás kijelentette, hogy helyes, ha a nők politizálnak, de azért ne dobják el a főzőkanalat.

— Akkor az én feleségem mindenben szótfogadott neki.

— Hisz ez remek.

— Dehogy remek. *Mert a konyhában politizál és a gyűlésekre jár főzőkanállal.*

Mért fontos a pontos személyleírás?

Két caballero találkozik.

— Mi ujság, amigo, a pártidoszban? — kérdi az egyik. — Hogy van kedves és bölcs pártidoszvezéretek?

— Mi az, hogy kedves és bölcs? — kérdi csodálkozva a másik. — Te jól tudod, amigo, hogy nekünk *csak egy pártidoszvezérünk van* ...

A paraszt tudja, csak nem szól...

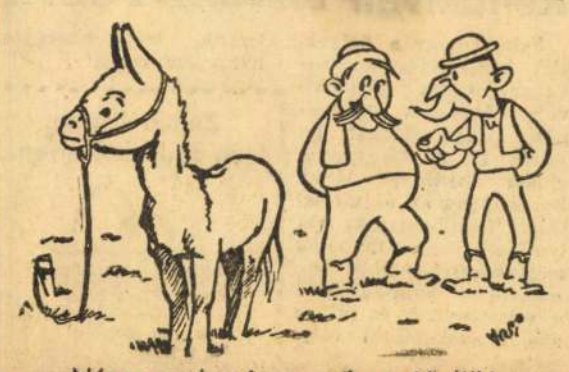

— Nézze csak, sógor, milyen jó állása van ennek a szamárnak.

— Oszt melyiknek nincs...?

FŐ AZ *ELVHŰSÉG*

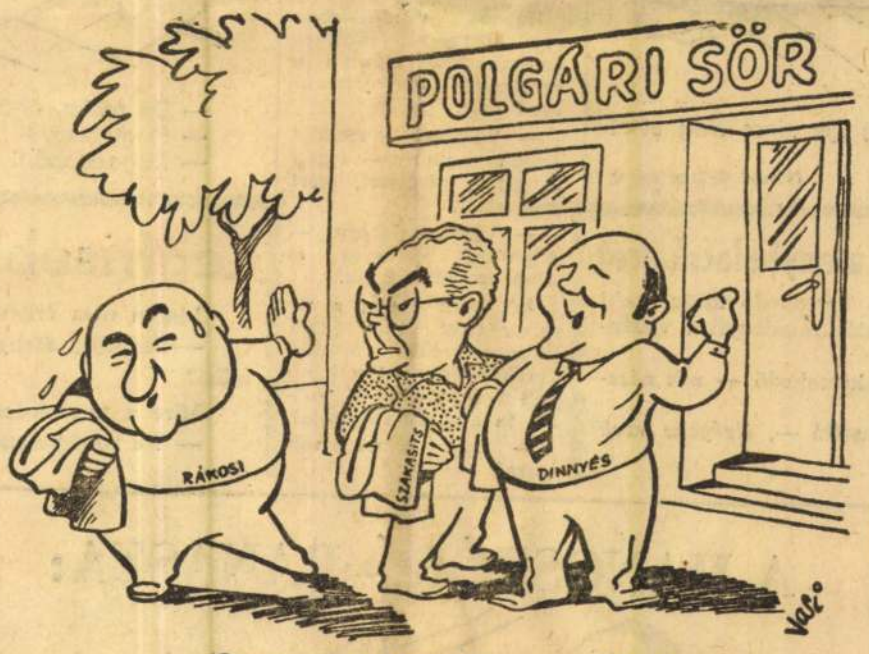

— Gyere velünk, Matyikám, egy pohár sörre.

— Csak nem képzelitek? Ez Polgári ...!

(Vasi rajza)

Balogh páter totál kész

a választási előkészületekkel.

Vannak kerületek, ahol nincs panasz

Idegen úr érkezik a kis városkába és ráérvén, kisétál a temetőbe. Nagyon rendes kis temető, tetszik az idegennek és mondogatja is:

— Nagyon szép, nagyon szép.

Mire büszkén szólal meg a csősz:

— Hát nem is panaszkodik itt senki.

ISMERI AZ APJÁT!

A kiváló politikus modellt ült egyik neves festőnknek. Amikor elkészült a kép a festő így szólt a politikushoz:

— Azt hiszem jó munkát végeztem. A kép *megszólalásig* hű.

Mire a politikus ott lábatlankodó kisfia felkiált:

— Ajjaj, micsoda kiabálás lesz itt, ha a papa képe megszólal.

SÚLYD● BÁS

— Nézd csak, a Veres balkezes.

— Te azt nem tudtad...?

LEGÚJABB

— Igaz, hogy a kivégzett Sántha Dezső SS-legény is volt?

— Nem tudom, de az biztos, hogy *Németh*-barát volt ...

EJNYE-BEJNYE...

Az állam is olyan, mint az asszony; az a legjobb, amelyikről a legkevesebb szóbeszéd folyik.

(Schiller)

Választási terror

— Figyelmeztetlek, Évi, ha nem a Lénártot választod, kitagadlak a famfliából

Szenzációs újdonság!

Magyarországon megszűnik a protekció!

Értesülésünk szerint a Tudományos Akadémia nyelvmívelő osztálya elhatározta, hogy a jövőben az idegenhangzású protekció szó helyett a pártfogás kifejezést kell használni.

SZIVAROS-VICC

— Miért rohansz úgy?

— Muszáj! Rosszul szelel a szivarom!

Igaz berlini történet

Az egyik berlini hivatalban megjelenik egy német és az ismert mozdulattal „Heil Hitler"-t üvölt. Zavartan és csodálkozással tekint rá az ott ülő hivatalnok.

— Nem tudja ön, hogy már nem köszönnek így? — kérdezi a jövevényt.

— Honnan tudjam — válaszolja az nyugodtan —, mikor itt ugyanazokat a pofákat látom, mint Hitler idejében.

Azok a gyerekek!...

Gyurika megkapta az iskolában az évvégi értesítőt, mely alkalommal a papa igyekszik a lelkére beszélni.

— Mindig csak szégyent hozol a fejemre. Születésed óta csak bosszúságot, fájdalmat és kellemetlenséget okozol nekem.

Mire Gyurika:

— Na és ami azelőtt volt, arról ugye nem beszélsz ...!

Pest, a koldusok városa

— Ejnye, hiszen maga eddig a Nagykörúton koldult.

— Igen, de a lányom férjhezment és azt a posztot a vőm kapta hozományul.

MERJÜNK SZERÉNYEK LENNI...

„Aki nem becsüli túlságosan sokra önmagát, többet ér, mint ahogy hiszi"

(Goethe)

SVIHÁKSÁGOK

A RÉGI-RÉGI VÁLASZTÁSOK IDEJÉBŐL

A régi szép nyíltszavazásos választások idején, a széki kerületben *Szemere* Miklós kortesei kétfelé vágták a százas bankókat azzal, hogy ha a derék polgárok leszavaznak Szemerére, megkapják a bankó másik felét is. *Révai* Mór kortesei erre beváltották a fél százasokat 50 koronás bankókkal és még 100 forintot ígértek nekik, ha Révaira szavaznak. Hát persze, hogy Révai győzött.

Amikor a kúriai bíráskodás szigorúbban kezdte fogni a veszlegetéseket, ülött ki *Hászegen* a kutyavásár. *Hámori* László kortesei ugyanis kezdték megvásárolni a választók kutyáit, mégpedig szabott áron: ötven koronáért! Ez igazán nem volt vesztegetés, még az sem, hogy a kortesek otthagyták a kutyákat a gazdáknál — bizományba! Az egyik választó azonban kijelentette, hogy *nem adja a kutyákat kölyköt nélkül.* Mit volt mit tenni? A korteseknek meg kellett vásárolni mind a hat szopós kölyökkutyát. Ez volt az igazi kutyavásár!

*

Alkotmányosságunk serdülő szakában nem árultak zsákban macskát a jelöltek. Az öreg Zámolyi például kihirdette, hogy *vagy szónoklás lesz, vagy pedig pörkölt, bor, szivar és fejenkint 10 forint.* A nép őszinte lelkesedéssel az utóbbi mellett döntött, s meg is választották az öreg Zámolyit képviselőnek.

Később azonban már udvarolni kellett az isten adta népnek és ekkoriban történt, hogy a falusi gazda zsíros pirítóst kért feleségétől — sok fokhagymával. „Nem csinálok én kendnek fokhagymást, mert a képviselőjelölt úr megérzi kenden a fokhagyma szagát és azt mondja majd, hogy *kend egy büdös paraszt.*"

— Csak te add, asszony, sok fokhagymával a pirítóst. Választás előtt nem fogja a jelölt úr azt mondani hogy büdös paraszt, választás után pedig *akkor is annak fog tartani, ha rózsavízzel locsolod a pirítósodat* ...

AHOL MEGSZŰNT A FEKETÉZÉS

— Tessék Ráró úr, itt az élelmiszerjegyem.

Nemcsak a magánéletben érvényes...

„A legszebb érzés is értéktelen, ha nem tettekben nyilvánul meg."

(Olasz mondás)

Ez aztán féltékenység

— Vedd el a kezed onnan, ahol a feleségem ült!

Hekus Lonci kalandjai

— Loncika nassám... hukk... egy szóra!

— Tessék.

— Pardony, bizalmas... hukk... Előbb küldje el a kolléganőjét... hukk...

Süssön Ön is sütőporral...

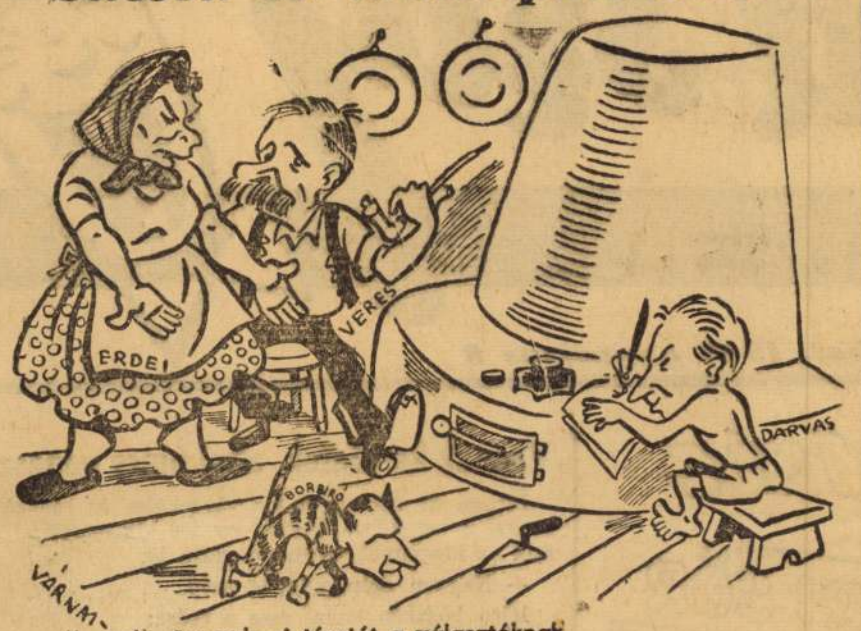

— Anyjuk, süss valami tésztát a választóknak.
— Sütnék szívesen, apjuk, de üres a kamra és így nincs elég sütnivalónk...

(Várnai György rajza)

ITT A MEGOLDÁS

A szocdempártban arról beszélnek, hogy a megafon betiltása megnehezíti a propagandát. *Szakasits* Árpád azonban megnyugtatja a kedélyeket, Marosán György felé bök, aki közismerten erős, harsogó hanggal bír és mosolyogva mondja:

— Sebaj, gyerekek. Ha tilos a megafon, majd bekapcsoljuk a Gyurkát.

NÉMELYIK POLITIKUSNAK MINDIG IGAZA VAN

Halmos vendégségben van Völgyesnél. Völgyes vacsora után előveszi a revolverét és játszani kezd vele.

— Völgyes — mondja ijedten Halmos — tegye el azt a revolvert, mert még elsül!

— Ugyan, dehogy! — ellenkezik Völgyes és csak tovább játszik.

Két perc mulva a revolver elsül és a golyó Halmos hasába fúródik. Halmos golyóval a hasában fölemelkedik a földről és büszkén megszólal:

— Na? Kinek volt igaza?

NODE ILYET...!

— De uraim, önök megint koalícióellenes magatartást tanusítottak.
— Hogy-hogy?
— Kisgazdapárti programbeszédet tartottak.

Tsalafinta történet a választási igéretek aranyhalacskáiról

Tasziló aranyhalat akar venni a feleségének. A kereskedő mutat neki mindenféle fajtát, de Tasziló figyelmes vizsgálódás után mindegyiket visszadobja a vízbe.

— De uram, mit csinál Ön — méltatlankodik a kereskedő — mit nézegeti mindegyik halnak a hasát?

— Kechesem a pehóbát, kéchem — mondja Tasziló —, *elvégche ezek a halak lehetnek dubléból is...*

Legfrisebb mexikói történetünk

Idegen utas érkezik Mexikóba és megkérdi az első járókelőt:

— Mondja, szenyor, melyik a legegyenesebb út a Központi Közhivatalba?

Mire a megkérdezett bennszülött hahotázva feleli:

— Ne röhögtessen, caballero. *Maga egyenes úton akar bejutni...?*

Nem lesz harc a választások alatt

A pártok nagyon helyesen megállapodtak abban, hogy a választások előtt és alatt kerülnek minden összecsapást, békés eszközökkel folytatják a küzdelmet. Erről jut eszünkbe:

Az őrmester iskolázza a legénységet.

— A katona legyen figyelmezett a laktanyán kívül is. Ha például a kocsmában ül és a szomszéd asztaltól valaki bele akar kötni, ne szóljon rá semmit, nyugodtan keljen fel, igya ki a sörét vagy borát és menjen el. No, te porosfülű, ismételd el, mit mondtam.

A kérdezett szépen elmondja:

— Ha ülök a kocsmában és a szomszéd asztaltól valaki belém akar kötni, nem szólok semmit, felkelek, *megiszom a sörét vagy a borát és elmegyek.*

A «Szabad száj» állatmeséi

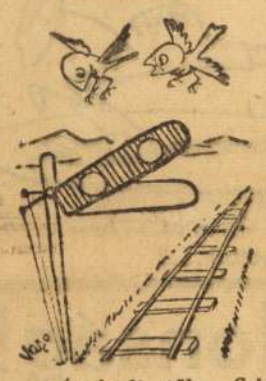

— Óvakodj tőle, Csirip, ez egy karrierista.
— Miből gondolod?
— Hol zöldet mutat, hol meg pirosat...

A HANGSZÓRÓ PANASZA:

— Na tessék, így néz ki az a híres szólásszabadság!

AZ ELMÚLT HÉT MARGÓJÁRA

A választások előtt a nagy pártok tanácskozásra vonultak vissza és elhatározták, hogy szövetségre lépnek. Erről jut eszünkbe az alábbi kedves történet.

A hatéves Pistike és a négyéves Gyurika a gyerekszobában játszanak, amikor észreveszik, hogy a mademoisellejük bemegy az érettségizett fivérük szobájába.

— Te — mondja Pisti —, ezek most biztosan csókolózni fognak.

Mire a négyéves Gyurika rávágja:

— Az jesz méd a jobbit eset...

Rendkívüli *SZABAD POSTA*

Feltűnt, hogy a Sulyokpárt feloszlásával kapcsolatban, egyes pártonkívüli képviselők, mélységes sajnálkozásukat fejezték ki, de ők maguk vidám kedéllyel láttak hozzá, hogy az új választáson indulhassanak, valamilyen listán. Olvasóink megkérdezték, hogy mi ezekről a politikusokról a véleményünk és mi az alábbi anekdótával válaszolunk.

Haldoklik az öreg Kohn bácsi. Felesége az ágy mellett ül és szörnyen jajveszékel:

— Jaj, Istenkém, itthagysz engem... Jaj, itthagysz engem...

Az öreg Kohn hallgatja egy darabig a siránkozást, majd felemelkedik az ágyban és dühösen mondja:

— Nézd Róza, nekem ne siránkozz! Ha nem tetszik, hogy elmegyek, hát gyere velem!

Zoltán legyen, fenn a Jánoshegyen...

— Miért helyeztük ide a párthelyiséget, Zoltán?
— Ne mondhassa senki, hogy nincs kilátásunk...

TIPPELÉS

— Mondd, van esélye a páternek a választásokon?

— Azt nem tudom, de mindenesetre neki van a legnagyobb *kerülete...*

POLITIKUSOK, HA ENYELEGNEK

B. Szabó István, találkozik a Kisgazdapártban *Ortutay* miniszterrel és szemrehányóan mondja:

— Hallom Tutus, hogy nem a leghízelgőbben nyilatkoztál rólam.

— Szó sincs róla Pistám, — feleli Ortutay. — Hiszen annyira szeretlek, hogyha te lennél a nap, úgy én a föld szeretnék lenni.

B. Szabó megenyhülten kérdezi:

— Hogy körülöttem foroghass?

— Nem, — feleli huncut mosollyal Ortutay, — hanem, hogy 150 millió kilométerre legyek tőled.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG PROPAGANDÁRA?

Megbetegszik a falusi gimnázium egyik tanára és helyette a felesége jön órára. Ahogy belép, felháborodva látja a táblán a következő felírást:

„Én tudok a legjobban csókolni!"

Botrány, nyomozás, a végén kiderül, hogy az osztály réme, a legnagyobb csibész volt a tettes.

— Óra után jössz velem a tanáriba! — hangzik a szigorú véghatározat.

EJNYE, DE TAPINTATLAN MONDÁS:

„A pártok viszálykodásából egy nemzetnek csak akkor van haszna, ha az egy eszme körül folyik és nem pozíciókért."

(Poincaré)

Dél felé jár, amikor végre pirosodó fülekkel előkerül a delikvens és izgatottan rohanják meg az osztálytársai:

— Mi volt, mi volt?

A kölyök kihúzza magát:

— Hát én csak annyit mondhatok, gyerekek, hogy a jó propagandának *mindig megvan az eredménye.*

A LEGIGAZABB TÖRTÉNET

Az elmult héten Pesten járt nagy angol költőt, *Spendert*, megkérdezte egy magyar kollégája hogy mi a véleménye az írók politizálásáról?

A legnagyobb élő angol költő így válaszolt:

— *A költők nem tesznek jót a pártpolitikának és a pártpolitika nem tesz jót a költőknek.*

Érdemes-e vitatkozni azon, hogy mi a legsürgősebb teendő?

Két piszkos csavargó megy az országúton s az egyik azt mondja:

— Ugyan, légy szíves, vakard meg a hátamat.

— Hát hol viszket?

— Azzal ne törődj. Ahol megvakarsz, ott viszket.

TÁRSBÉRLŐK!

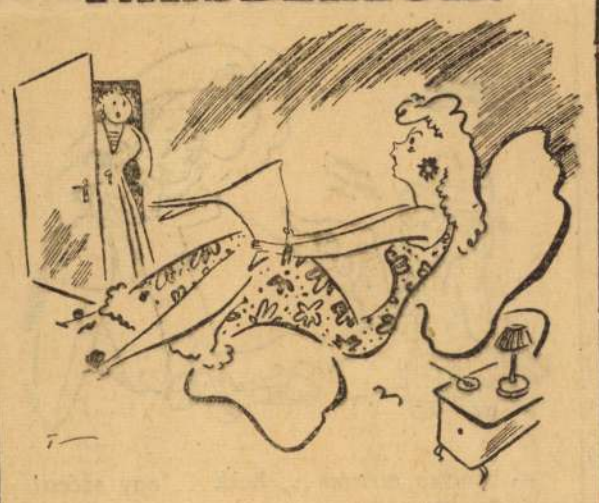

— Mondja, Brabácsné, nem látta a nagypapát?
— Mi az? Már a nagypapát is rajtam keresi?

Mosolygó parlament

Úgy kell a *páternak*, miért nem néz jobban körül, ha zászlóbontásra megy! Most megesett az a csúfság, hogy cakkpakk 200-an voltak ott a gyülésen, még hozzá Szeged-Alsóközponton, ahol pedig a páter otthon van Nem tudom ugyan, hogy valakit ki nem hagyott-e a tudósítás, mert én például 202 embert számoltam meg.

Nagyobb baj volt, hogy nem jelent meg az a legény, akit felbéreltek az előző este, hogy egy kicsit zavarja meg a páter örömét. Olcsón csinálta: *egy liter borért.*

A bort mindenesetre megitta és a gyülésre elfelejtett elmenni. Ez volt a bosszúja. Olyan falatért, mint a páter, legalább 2 liter dukált volna.

★

Egészen hiába azért nem folyt el az ital. Valaki 1—2 decivel benne lehetett az üzletben, mert amikor *Parragi* beszélt, azt kiáltotta felé és a páter felé: „A két kövér!" Parragi gyorsan riposztozott: „Rákosi sem esik ki a ruhájából!"

★

Most már, hogy írásban is megpecsételték a pártok a *választási szövetséget*, remélhetően minden rendben fog menni. A nyitány elég biztató:

„A belügyminiszter rendelete szerint a postások, vasutasok és tanítók részt vehetnek az összeíró bizottságok munkájában." *(„Népszava", 1947. július 26.)*

„Téves hír jelent meg, hogy a postások, vasútasok igénybevehetők a választási apparátus számára. A hír teljesen alaptalan." *(„Szabad Nép" 1947. július 27.)*

Ha a postás ezután sem tudná, hogy miben maradjon, forduljon a [illegible]párt postás-csoportjához

JOBBAN BARNIT A VITALRIOKRÉM!

Pártszövetség idején...

— Szóval ön a vőm szeretne lenni?
— Asszonyom, ha a lányát elveszem, ez elkerülhetetlen lesz...

(Szigethy István rajza)

Egy szót se POLITIKÁRÓL!

Ne tessék megsértődni!

„Az író olyan, mint a havasi kürt; csak messziről jó hallgatni."

(Mikszáth)

Jól mehet az ördögnek!

„Aki jobban szereti a pénzt, mint a becsületet: uzsora-üzletet kötött az ördöggel."

(Mazarin)

Kistisztviselő örömei

— Mit csinál, Brabács úr?
— Nem látja? Abbázia mellett nyaralok...

IGAZ TÖRTÉNET

Megírták a lapok, hogy két 13 éves gyerek kirabolt egy budai textilüzletet, de elfogták őket és a gyermekbíróság elé kerültek. A bíró jóindulatúan megkérdezte az egyiktől:

— Hogy jutott 13 éves korodban eszedbe, hogy betörj?

A srác önérzetesen feleli:

— Ja kérem, bíró úr, egy szakmát korán kell megtanulni!

Vesszekszik a halkázaspár

— Tudom jól, hogy megfojtanál egy kanál vízben...

Gyászos mexikói történet

A mexikói tolvajosz végét járja. Hetek óta betegen fekszik a perifériószon levő lakásán. Egyik haverosza felkeresi betegágyánál és részvétteljes hangon megkérdezi:

— Hogy vagy, amigo?

— Rosszul — mondja lemondóan legyintve a nagybeteg — a feleségem éppen az előbb ment be a városba, *hogy összelopkodja a gyászruhákat.*

RENDKÍVÜL OKOS TÖRTÉNET

Gáspár Antal, a világhírű rajzolóművész, új szobalányt alkalmazott. A kedves, vidéki kislány nagyon igyekszik, hogy mindenben megfeleljen fontos hivatásának és különösen ügyel a telefon helyes kezelésére. A napokban felhívta Gáspárékat *Vasi* Viktor, de csak a kis szobalány volt otthon és így vele közölte, hogy este, feketére meglátogatja Gáspárékat. A szobalány azonban sehogyse értette meg a kiváló karikatúrista nevét, mire az betűzni kezdte:

— Vendel, Antal, Sándor; István; Vladimir, Imre; Károly; Teréz; Ottó és Rudolf.

A kislány mindent feljegyzett és mikor gazdái hazajöttek, átadta a névsort és így szólt:

— Ez a tíz úr és hölgy eljön ma feketére.

KAJAKOSOK

— Miért kiabál a mamája, Pirike? Csak nem félti magát tőlem?...

Arisztokrata szezonvicc

Tasziló találkozik Ubullal, akinek be van kötve a lába és sántikál.

— Hát veled mi történt, kéchlek? — érdeklődik Tasziló.

— Ne is kéchdezd — válaszol Ubul. — Elcsúsztam.

— És min csúsztál el, kéchlek?

— Egy héjján.

— Héjján? Hiszen az egy madách!

— De, kéchlek, én egy dinnyehéjján csúsztam el.

— Dinnyehéjján? Kéchlek, nem tévedsz? *Hiszen olyan madách nincs is...*

A HARMADIK ÚT

— Ha jó leszel, fiacskám, akkor a mennyországba jutsz, ha rossz leszel, akkor a pokolba!...
— Azt mondd meg, nagypapa, milyen legyek, ha moziba akarok menni?...

Bübájos és rendkívül okos kis művésznőnk szomorúan sóhajt:

— Végre találtam egy fiút, akit önzetlenül tudtam volna szeretni...

— Na és? — kérdi a barátnője.

— Kiderült, hogy nincs egy vasa sem!

A FALÚ BIKÁJA

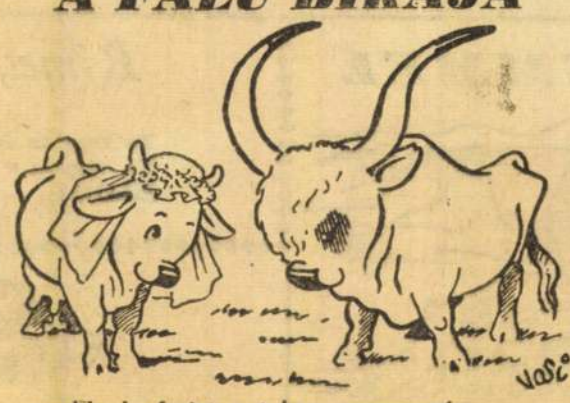

— Nyolc forint a taksa, asszonyság.
— Kérnék egy kis kedvezményt, köztisztviselő tehene vagyok...

Hadiszerencse

A nyugati fronton történt:

Messzi az angol vonalak előtt két skót mesterlövész ásta be magát. Kapitányuk fejenként öt shillinget ígért nekik minden németért.

Felváltva figyelték az ellenséget. Egyszer csak megszólal az éppen soronlévő figyelő:

— Jönnek!

— Kik? — kérdi a másik.

— A németek.

— Hányan vannak?

— Vagy tízezren...:

— Hínnye — ugrik talpra a másik — ezt a szerencsét! Milliomosok leszünk mind a ketten...

A legkedvesebb *gyerekszáj-história*

Kohnéknál hármas ikrek születnek. Az ötéves Móricka alaposan szemügyre veszi kistestvérkéit, azután megkérdi:

— Mondd papa... Ez mind itt marad, vagy csak választékul küldték őket?

A hét *legaranyosabb* vicce

Az öreg Hudacsek bácsi nagyot hall és megkérdi az unokája Fräuleinjét:

— Hová megy kisasszonykám?

— A fülészetre.

Hudacsek bácsi nem jól érti és megkérdezi:

— A szülészetre?

— Nem. A fülészetre — harsogja a kisasszony és, hogy jobban érthetővé tegye, *a saját fülére mutat.*

Hudacsek bácsi elgondolkozik kissé, majd megkérdi:

— És mondja, aranyos kisasszonykám. *Hogyan magyarázta volna meg, ha mégis a szülészetre ment volna...?*

Zenész-történet

Stób Zoltánnak, a *Magyar Nemzet* színházi kritikusának panaszkodik az egyik felkapott slágergyáros:

— Rettenetesen el vagyok foglalva. Egyik tárgyalás a másik után. Hidd el, valósággal lopnom kell az időt a komponáláshoz...

Mire Stób Zoli csöndesen megjegyzi:

— *Az időt is?*

Jól nézünk ki!

„Mindenki annyit ér, amennyinek látszani tud."

(Jean Blaise)

HONNAN TUDJA...?

— Végre egy utca, amelyet nem politikusról neveztek el!

Ösztönös kritika

Az ismert ifjú honatya megírta beszédét és az íróasztalán hagyta. Másnap seholse találja a kéziratot és természetesen szemrehányást tesz a feleségének:

— A csuda vigye el, már megint nem találom a beszédemet. Biztosan a jólnevelt fiacskád bedobta a tűzbe.

— De szívecském — feleli szelíden az asszonyka —, ne légy igazságtalan. *Hiszen a gyerek még nem is tud olvasni.*

A hét legédesebb története

Spicces alak dülöngél be az anyakönyvi hivatalba és akadozva jelenti:

— Urak, ikreim születtek.

— Miért mondja, hogy urak — kérdi az anyakönyvvezető — amikor egyedül vagyok a szobában?

— Tyüh, akkor rohanok haza — kiált fel a boldog apa — és megnézem, hátha nem is ikrek.

Nem mindenkinek megy rosszul

— Mi az, maga már két kalappal koldul?

— Igen kérem, megnagyobbítottam az üzletet.

A HÉT **TITOKZATOS** VICCE

Az újgazdag beállít a képkereskedőhöz és azt mondja:

— Valami finom, pikáns képet szeretnék.

A kereskedő elővesz egy képet, amely egy *csukott* konflist ábrázol. Az újgazdag eleinte érdeklődéssel nézegeti, aztán csodálkozva kérdezi:

— Mi ebben a pikáns?

A kereskedő ravaszul kacsint és így szól:

— Van önnek fogalma, mi folyik odabent?

FŐ A MEGÉRTÉS

A városházán az egyik nyitott pénztárablak mögött aludt a pénztáros.

— Nézze, kérem — panaszkodik az egyik ügyfél a másiknak — az ablak nyitva van és a tisztviselő alszik.

— Hagyja — mondja jóindulatúan a másik — biztosan az orvos rendelte neki, hogy nyitott ablaknál aludjon.

KARAMBÓL

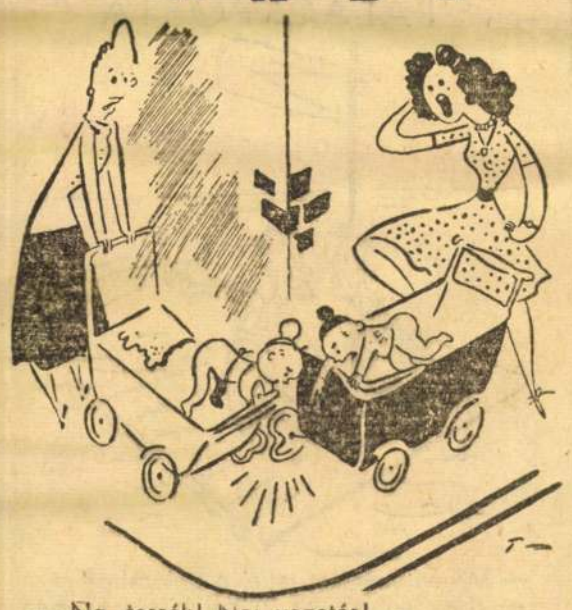

— Na, tessék! Női vezetés!...

Így már igen!

Brabácsék két hétre társasutazásra készülnek.

— A kanárit meg a két foxit — mondja Brabácsné — Felekiék vállalták. A rádiót a Bergmannék kérték kölcsön, a gramofont a Szilvássynénak adtam oda, a bébi meg a nagymamához kerül.

Brabács felsóhajt:

— Mondd, édesem, nem volna okosabb ha ezt a két nyugodt, csöndes hetet itthon töltenénk a lakásban?

Nagyon is aktuális

„Az álhírek mögött mindig valami szennyes érdek húzódik meg."

(Balzac)

MASzOBSz jelszava:

REGGEL *MEGA*
DÉLBEN *MEGA*

ESTE *MAGA*

KAMILL, a könnyelmű

Bilicsi Tivadar és Feleki Kamill vacsorára hivatalosak egy ismerősükhöz és távozás előtt Feleki megkérdi:

— Mondd, te mennyi borravalót adsz a személyzetnek.

— Kérlek, — feleli Bilicsi, — én hozzád igazodom. Annyit adok, amennyit te. Feleki elgondolkozik egy kicsit, majd így szól:

— Nem lesz az kevés?

Párisi mondás:

Vannak asszonyok, akiket már csak a hűtlenségük köt a férjükhöz.

PARITÁS!

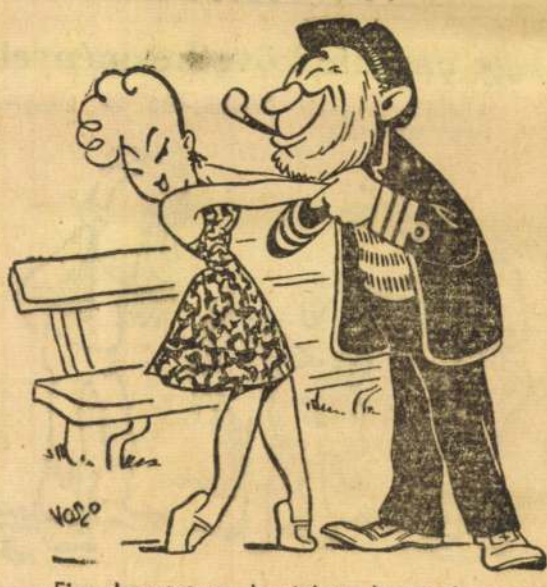

— Figyelmeztetem, kapitány, hogy én szeretem az uramat.

— Nem baj. Én is a feleségemet...

Mit szólunk ahhoz, hogy az egyik mexikói pártba állítólag

könnyű belépni, de nehéz kilépni?

Donna Satrafosz azt mondja az urának:

— Mit szólsz hozzá, Samudosz, megnehezítik a válást?

— Mbachosz — mondja a férj eredeti mexikói tájszólásban, — *bár inkább a nősülést nehezítenék meg!*

POLITIKUS FÉRJ

— Drágám, választhatok?
— Hogyne! — majd augusztus 31-én ...

A „SZABAD SZÁJ" IRODALMI CIKLUSA

«Párt-ütő angyalok ...?»

Akárcsak a parasztpárt tagjai!

Tibi megkérdezi papájától:
— Mondd, apu, lehet, hogy egy bohóc sírjon?
— Hogyne, fiam. Így piheni ki magát a sok nevetéstől.

Tsalafinta tanmese

a Gazdasági Főtanácsról és a kiskereskedelemről

A tanító rászól az iskolában Ferikére:

— Miért jöttél fiam iskolába, mikor édesanyád tífuszban fekszik? Te is megkaphatod tőle: tőled pedig mi kapjuk meg.

— Á — tiltakozik Ferike — ő csak a mostohaanyám.

— De tőle is éppúgy megkaphatod — magyarázza a tanító.

— Nem létezik, tanító bácsi — legyint Ferike —, *tőle még sohasem kaptam semmit!*

KÁNIKULA

— Gusztáv, nem értem! Őt tojást is hoztunk magunkkal.

(Külföldi őrlet nyomán)

A hároméves terv startjához:

— Magyarország nem holt, — hanem tesz!

HALSZEMMEL

— Látjátok, srácok, így néz ki egy ember ...

HÁBORÚS TÖRTÉNET,

amit hangosan kell olvasni

Hosszabb idő óta hallgató, kiváló íróval történt, *még a háború alatt.*

Egy nap, ahogy munka után aludni készült, egyszerre rájött, hogy zavarja az ingaóra ketyegése, mert úgy tűnt, mintha a ketyegés így hangzana: *Hitler, Hitler, Hitler.*

Hogy idegeit megnyugtassa, vidékre készült és vonatra szállt, de amint a mozdony működésbe jött, a következőt vélte hallani: *Ribben-trop, Ribben-trop, Ribben-trop.* Még rosszabb lett a helyzet, ahogy a vonat svungbajött, mert így hangzott: *Rom-mel, Rom-mel, Rom-mel.*

Szegény író homlokán már gyöngyözött a verítók, gyorsan leszállt egy kis városkánál. A harangok éppen zúgtak és ő ezt hallotta: *Gő-ring, Gő-ring, Gő-ring.*

Idegesen szállodába menekült, hát hallja a vékony falon keresztül, hogy a szomszéd szobában egy úr hortyog, ami így hangzott: *Chor-thy, Chor-thy, Chor-thy.*

Gondolta, visszavonul egy csendes majorba, ahol talán megszabadulhat mindattól, ami a háborúra emlékezteti. Egyszerre csak ijedten kap a fejéhez. Az ökrök elbőgték magukat és ez így hangzott: *Göb-bels, Göb-bels, Göb-bels.* Rémülten menekült a tehénistállóba, ott viszont épp a teheneket fejték és ezt hallotta: *Csur-csil, Csur-csil, Csur-csil ...*

Hát csoda, hogy idegbajt kapott szegény?

Rímes, sőt rémes szentenciák

TE!

Te vagy az én Énem!
Én vagyok a te Ted!
Érted???

Ők vannak a mi Mink!
Mi vagyunk az ő Ők!
... Menlőőőőők!!!

R. I.

Szabad posta

Várkonyi Zoltán: A „Csókos asszony" nagysikerű felújításából kiderült, hogy Fejes Teri, ma is az operett legnagyobb művésze, aranyosabb, frissebb, sőt szebb is mint ... izé .., szóval néhány év előtt, hogy Bilicsi és Pécsi kitűnő színművész, hogy Balázs Lóránt máris legkedvesebb és legjobb bonvivánunk, hogy Németh Marika, remek sajtója után határozott csalódás és hogy Zerkovitz Béla a melódia verhetetlen bajnoka. Zsúfolt nézőtér, tomboló siker, úgylátszik az újszülött Várkonyi Gabika szerencsét hozott a Művész Színháznak. Kívánjuk, hogy tartós legyen és külön gratulálunk Várkonyi Titusz nagypapának, a kitűnő írónak.

Olvasó: Igen, mi is láttuk, a lapokban, hogy X. Y. min. osztályfőnök államtitkári, három államtitkár pedig miniszteri címet és rangot kapott. Hogy mit szólunk hozzá? *Ez az összes vizekből való kintlevés tipikus esete.*

Előfizető: Először is Szirmai Rezső a legkiválóbb újságírók egyike, másodszor pedig téved, mert nem ő az egyedüli, aki három lapnak a szerkesztője.

Bibliofil: Passuth László új regénye, a *„Fekete bársonyban"*, nemcsak kilókkal, hanem szellemileg mérhető súlyával is kimagaslik az új magyar regénytermésből.

G. B. Shaw, Anglia: Gratulálunk 91. születésnapjára, Berci bácsi. Ön az egyetlen, aki már mindenkit túlélt, de még mindig nem élte túl önmagát. Csak így tovább, bis hundert und zwanzig.

Figyelmes: Rubinyi Mózest, a kiváló írót és humanistát, egyetemi rendkívüli tanárrá léptették elő. Furcsa, de néha az igazi érdem is elnyeri jutalmát. Szívből köszöntjük Rubinyi professzort!

Életfogytiglanra ítélt újságíró: Demeter Imre, a jeles hírlapíró és Gyimessy Pálma, a fiatal színművészgárda egyik legtehetségesebb tagja, házasságot kötött. Háromszoros gratanal

Filmrajongó: A „Beszélő Köntös" c. nagysikerű magyar film, most futtelt házak előtt Palesztinában, értesülésünk szerint „Smuzoló Kaftán" címen. *K. Sándor, T. Sándor, Matuzsálem, M Barna:* Frissebbeket kérünk. Üdv.

A PÁRIZSI GYŐZTES

Ahol ő megjelent
Mindig zajos taps volt!
Gordon úrék helyett
Legyen követ Asbóth!

A hölgyek okosabbak

A házasságközvetítő áradozva mondja:

— Kérem, kisasszony, ezt a fiatalembert a legmelegebben ajánlhatom önnek! Kitűnő politikus, elsőrendű szónok és nagy karrier előtt áll ...

— A hibákból elég volt — mondja a menyasszonyjelölt — *most szeretném hallani, hogy mik a jótulajdonságai.*

Mi a különbség a három rajz között?

(Semmi. Mindháromon békapáfk a borzok!)

TSALAFINTA TANMESE

a pártszövetségi pártok egymás iránti szerelméről

Kovács elmegy az orvoshoz és megvizsgáltatja magát. Alapos vizsgálat után az orvos cukorbetegséget állapít meg:

— Maga kérem diabetikus.

— Mi az, hogy diabetikus? — érdeklődik Kovács.

— Ez azt jelenti, — magyarázza az orvos — hogy magában sok a cukor.

Kovács meglepődik, majd homlokára csapva, így kiált fel:

— Nem is hiszi doktor úr, milyen hálás vagyok önnek. Képzelje a menyasszonyom össze-vissza csókolgat állandóan. Eddig azt hittem, hogy szerelemből teszi, most már sajnos tudom, hogy csak érdekből teszi ...

MEXIKÓI REJTVÉNYBAJNOKSÁG

Mexikói rejtvényversenyünk IV. futamában szereplő feladványok helyes megfejtése:

1. 11 + 11/11 = 12.
2. Csak ketten vettek részt a vadászaton. *(A miniszterosz unokaöccsének volt a sok áldása.)*
3. Hetedhét országon túl.
4. Nagy a mellénye.

A nyertesek nevét és az V. futam rejtvényeit jövőheti számunkban közöljük.

A 6 futamból álló rejtvénybajnokság győztesének egyheti, 2. és 3. helyezettnek három-háromnapi üdülést biztosítunk az elsőrendű konyhájáról és előzékeny kiszolgálásáról közismert szabadsághegyi *Mátyás király szanatóriumban.*

Egy napihír következményei

«Lónyán kétfejű, háromszemű és kétnyelvű borjú született.»

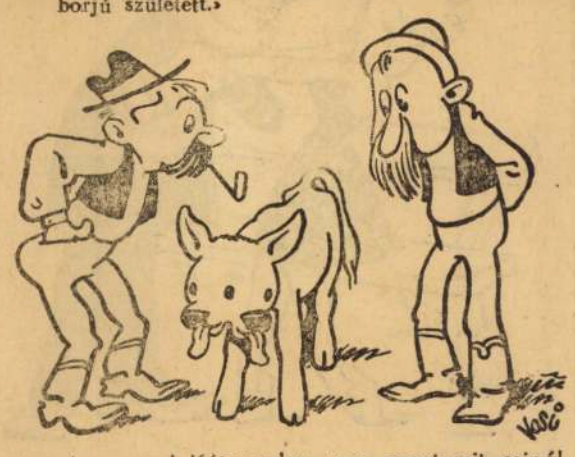

— Azannya! Két nyelve van, most mit csináljunk vele?

— Egyet se búsuljon sógor. Felküldjük a parlamenti múzejumba.

PALACKPÓSTA

— Milyen üzenetet tettél a palackba?

— «Ugyanebből az italból küldjenek még 10 üveggel!»

Szabad száj

Felelős szerkesztő: Király Dezső

Felelős kiadó: Verebély Károly

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Telefon: 125—340*
Kéziratokat, rajzokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza
Hungária Hírlapnyomda Rt., Budapest, Bajcsy-Zsilinszky-út 34.
Felelős: dr Bródy László
Előfizetési díj 1 hónapra 2 forint, negyed évre 6 forint

6 OLDAL

Szabad száj

ARA 1 FORINT

IV. évfolyam, (181.) 52. szám — 1949 december 22

Külön akvárium-kocsikban
hozzák fel a balatoni halakat

— Mit tehettem volna? Minden kocsi zsúfolva volt...

A 49 és a negyven különc

— akik még azt hiszik, hogy ezen a villamoson utazni is lehet.

Pedig van vesztenivalója

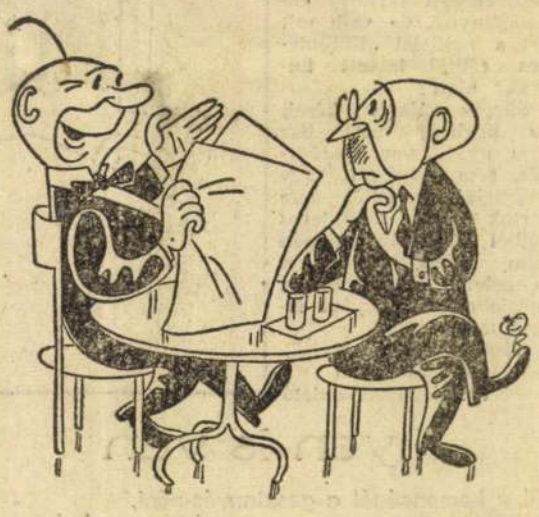

— Olvasta Pacolák úr, hogy női hormonnal megállítják a férfiak hajhullását?

— Olvastam, de én nem vagyok hiú, hullik, hát hullion!...

Sztálini aratás

SZ. ZSDANOV DALSZÖVEGE

Nézz csak szerteszét e szép vidéken,
Tarka színű már a láthatár.
Szól az ének hegyen, völgyön, réten,
Közeleg a dúsan termő nyár.
Tengernyi a búzánk, izmos a karunk,
Kora hajnal tájban vigan aratunk.
Dúsan terem táblánk aranyló vetése,
Kévéket állítunk,
Gazdag lesz szép országunk.
Hej, előttünk Sztálin jár!
Nótánk, messze szállj!
Nótánk, messze szállj!

(Rossa Ernő fordítása)

AZ ÉSZAKI SARKON

— Most mondd meg őszintén: nem nevetséges egy ilyen hosszú szoknya?

Ezt meg kell tanulni

Ha szeret az ember, akkor csak egyet kell: szeretni.

(Ilja Ehrenburg)

Kardos idegenvezető

Cicerone magyaráz a múzeumban egy idegenekből álló társaságnak:

— Ime, hölgyeim és uraim, itt láthatják azt a kardot, amellyel Bileam agyon akarta verni a szamarát.

— Bocsánat — mondja az egyik szemlélő —, a biblia szerint neki nem volt kardja, ő csak kívánt egy kardot.

— Stimmt — mondja a cicerone —, de éppen ezt kívánta.

És a legszebb is!

Mosolygó ifjúság, — ez a mi legnagyobb győzelmünk.

(Makarenko)

Ilyen srácok csak Pesten teremnek!

A kis Imitől kérdi a nagynéni:

— Mondd, Imike, ha nagy leszel, mi szeretnél lenni?

— Rendőr.

— Miért?

— Mert akkor, ha az utcán valamit látni lehetne, elkergetném onnan a sok embert, akik elállják az ember elől a kilátást.

Kolumbusz gyertyája az egész

— Látod, ezzel a módszerrel megszabadultam minden fűtési problémától

Előadás után

«A Belvárosi Színházban külön helyiségben vigyáznak a gyerekekre, amíg a szülők a nézőtéren vannak».

— Kérem, ez nem az én gyerekem. Én fiút adtam be...

Mi a faj?

Kedves Szabad száj!

Autobuszbérlet-tulajdonos vagyok. Halálos nyugalommal felszállok a 10-es villamos helyére beállított 10-es autobuszra s felmutatom buszbérletemet. A kalauz udvariasan bólint majd rövid várakozás után kedvesen megkérdi: — Persze villamosbérlet is van? (Már t. i. az *autobuszra!*) Az ember örül, hogy a kalauz jó hangulatban van, esetleg titkos humorista. Csak akkor nyílik tágra a szeme, mikor a kalauz a kérdést komorabban is megismétli. Most már semmi kétség, hogy ez az az *autobusz*, melyre csak *villamosjegy* érvényes. Olyasmi ez, mint a régi Schőberl-ágy, — nappal szék, éjjel ágy. Így kitalálták az utódját: *ha fe szál sz, autobusz, ha már bent vagy, villamos...*

Egy megpistult bérletjegytulajdonos.

A „Szabad száj" mozija

„Csók a stadionban"

Bár az is lehetne a címe: «Egy játékvezető álma».

Kritikusok figyelmébe!

Ne legyen a kritika olyan olló, mely életerel vág keresztül, de legyen eke, mely ha sebeket is szánt, azt azért teszi, hogy újabb gyümölcsöt fakasszon!

(Hebbel)

MINDENT A MAGA IDEJÉBEN

Pöttömnyi kis srác áll cigarettázva egy kapu előtt. Arra megy egy idősebb hölgy és dorgáló hangon rászól:

— Mi az, fiacskám, te már dohányzol?

— Igen, — felel a srác — később úgyis tilos lesz, ha beiratnak a suliba.

Kimondottan gyógyító szándékú történet

azok számára, akik rossz helyen keresik az orvoslást

Patyolai beállít egy szemorvoshoz és előadja, hogy gyomorfájdalmai vannak.

— Az nagyon szép — mondja az orvos —, de miért nem megy egy belgyógyászhoz, hiszen én szemorvos vagyok?

— Igen — mondja Patyolai —, de én látni akarom, hogy mi bajom.

HÁT NEM TUDTA MEGNEVELNI ŐKET?

A nevelőnőt megkérdezi barátnője, hogy miért hagyta el előbbi munkahelyét.

Mire ő így felelt:

— A gyerek nagyon elmaradt, a papa meg nagyon is sietett.

Ez az igazi művészet titka

A művészi munka legelső feltétele: szeressük önmagunkban a művészetet, nem pedig a művészetben magunkat.

(Sztanyiszlavszkij)

Mi a faj?

Kedves Szabad Száj!

Olvastam, hogy módosították az ebadórendeletet és ezentúl az adózás szempontjából négyféle ebet kell majd megkülönböztetni, mégpedig:

1. Ház-, nyáj-, mező- és erdőőrzés céljából,
2. ebtenyésztés céljából,
3. kedvtelés céljából és végül
4. különleges célból tartott kutyákat.

Megértem, hogy a hasznos célt szolgáló kutyák más adótétel alá esnek, mint a puszta kedvtelésből tartott ebadóalanyok, de vajh mit ért a rendelet **„Különleges célból tartott kutyák"** alatt?

Sürgős választ kérek ez ügyben, mert bár sem nyáj-, sem mezőőrzés, sem tenyészet, vagy kedvtelés céljából nem tartok ebet, különleges célból meg kiváltképpen nem, mégis, amióta a rendeletet elolvastam, meglehetősen kutyául érzem magamat.

Tisztelettel

Brabács Ödön
ebadórendelet-kutató

Ez a zsák meglelte az igazságot

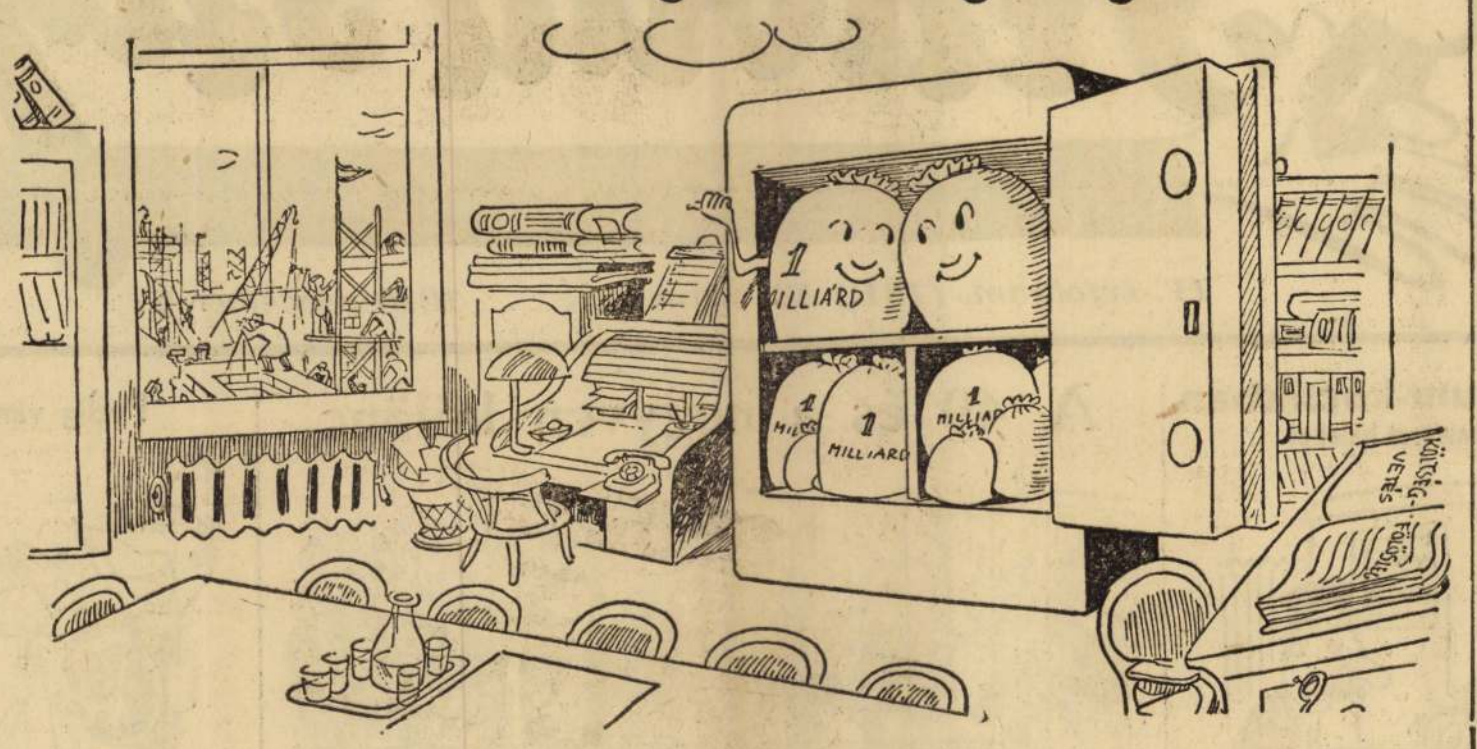

— Látod Milcsikém, ha így együtt vagyunk, milyen nagy értéket képviselünk?
— Igazad van, de azért a legfőbb érték az ember...

HIRTELEN HIREK

ÚJ FUTÓBAJNOK

Futó Erzsébetet harmadszor is megválasztották a Házartási Alkalmazottak Szakszervezete titkárának.

ELMARADT KÉZFOGÓ

Stafford Cripps legutóbbi alsóházi beszéde után senki sem gratulált

HA NEM CSURRAN, CSEPPEN

New Yorkban bevezették a víztelen napokat.

ÚJ CSODA

Munkatársunk ma délelőtt ép állapotban érkezett meg a 49-es villamossal a szerkesztőségbe

MESÉK AZ ÍRÓGÉPRŐL

Kazár Klotild gépírónő hibás írógépelését mindig azzal indokolja hogy rossz az írógép

LEÉRTÉKE... A LÍRÁT

Egyik fiatal költőnk verseit a kritikusok meglehetősen leértékelték.

Ilyen is van

Ül a kemencénél a gesztenyés-néni,
S előtte gesztenye, — egy egész nagy halom.
Nem hinné az ember, hogy miképpen sóhajt:
«Bár elmenne még ma minden sütnivalóm!...

Biztosan magasabban!

— Na, pajtikám, holnap hol találkozunk?

HÁT IDEFIGYELJEN KEDVES FICERE

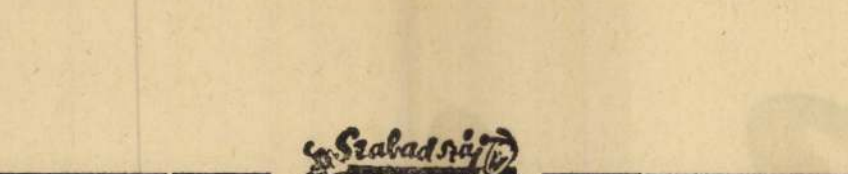

köszönöm vidékről kelt kedves levlapját, amelyen értesít, hogy disznóölésen van. Ahogy leírja a pompás hízót, amely 180 kg. súlyú és mindközönségesen Treszka névre hallgat, ahogy beszámol az előkészületekről és arról, hogy kegyed mossa két nap óta az óriásteknőt, amelyben majd megforgatják Treszka zsíros és kívánatos tetemét, — szavamra, őrjítő éhség fog el és behunyt szemem előtt már látom, hogyan falatozik a cigánypecsenyéből, a veseleből, a friss májas és hajdináshurkából, hogyan váltogatja a villát a zsíros falatok és a vidámpiros céklaszeletek között...

És örülök, hogy közli velem: nem mohó, nem elbizakodott, még csak amolyan akasztófahumor sem csiklandozza. Kérdi, — természetesen, — hogy csút dolog-e a korai elbizakodottság, és, lehet-e ezt a rossz tulajdonságot orvosolni?

Hát ezzel kapcsolatban hadd mondjam el röviden az egykori somogyi cigány esetét.

Libát lopott ökelme. Tél volt. Hazafelé egy félig befagyott patakon kellett átmennie. Rálép a jégre és így szól:

— Csák most segéjj meg édes jó Úristen, neked adom a liba két combját.

A jég nem szakad be...

A patak közepén azt mondja:

— Csak még egy kicsit segéjj Úristen! Meg kápod a máját is, zuzáját is.

A jég kitartott...

Már majdnem átér, de elfogja az elbizakodottság és szól:

— Hát idehallgass Úristenkel Nem kápsz semmit!

Ebben a pillanatban beszakad a jég és szűgvig merül a cigány a vízbe. Riadtan és dideregve kiált az ég felé:

— No de édesjóságos Úristenkel Hát már viccelni se szabad?

Nos, kedves Ficerém, óvakodjék az elbizakodottságtól és a felesleges akasztófahumortól és bőséges étvágyat kíván a kegyed őszinte híve,

Babay József.

HÚ-HO

Sírnak a sielők a hóhiány miatt,
Hogy még soha nem volt ilyen fura december.
Én sehogy nem értem ezt a sok panaszt:
Hisz egy narancshéjon is elcsúszhat az ember.

Ha a füttyös korán indít

— Egy kis türelem, Lajos, mindjárt a következő megállóhoz érünk.

Szenes Iván szövegíró önkritikát gyakorolt a Világosságban

— Szenesnek áll a Világosság!...

Egy asszony elindul:

— De mehetne jobban is...

Az agglegény karácsonya

— Kisasszony, csomagoljon be egyet.
— Miért nem választ?
— Meg akarom lepni magam karácsonyra.

A „Szabad száj" hivatali javítóintézete

— Tudja kérem, az elsőben csinálják a hibákat, a másodikban megtalálják, és a harmadikban kijavítják...

Az őskori adóhivatalban

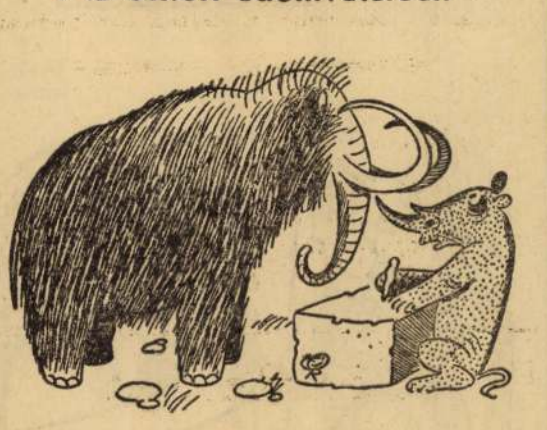

— Mennyi a havi keresete?
— Az átlagos mammutjövedelem, kérem.

ALAPOSNAK KELL LENNI

Irta: Királyhegyi Pál

Gwen Wandrich nagyon szép, természetes szőke, fiatal lány volt, aki Alabamában egy angolkóros farmon éldegélt fukar nagynénjével, Agathával.

Zsenge gyermekkora óta látástól vakulásig dolgozott, de fizetést nem kapott, mert a nagynéni, aki csak néninek volt nagy, nem akarta megsérteni a lányt azzal, hogy fizetést adjon neki.

Így cseperedett fel Gwen tizennyolcévesnyire, amikor is a nagynéni bemutatta őt Theónak. Theo alig ötvenhároméves úridivatkereskedő volt, saját kis házában lakott, ugyanott terült el az üzlete is és Theo úgy érezte, hogy itt az ideje annak, hogy családot alapítson.

Gwennek semmi kifogása nem volt a családalapítás ellen, csak azt kifogásolta, hogy pont vele akarja ezt a dolgot elintézni ez a rozoga, kínosan pedáns öregember.

Ámde a derék nagynéni úgy elkeserítette a lány életét, hogy lassanként már Theót is mentsvárnak látta a kemény rokoni pofonok elől és igent mondott Theónak, aki annak rendje és módja szerint el is vette feleségül a lányt.

Theo, mint férj, csak alig egy hajszállal volt elviselhetetlenebb, mint amennyit ki lehetett bírni, s főleg azzal idegesítette a fiatal asszonyt, hogy ezerszer és százezerszer megmagyarázta neki, hogy felületes és az életben alaposnak kell lenni, mert a felületesség a legnagyobb bűn, amit egy úridivatkereskedő csak el tud képzelni.

Gwen házasságának hatodik hónapjában a férjét meglátogatta egy barátja és az üvegajtajú, felül nyitott irodában beszélgettek, míg az aszszony molozott az üzletben. Egyszerre csak Gwen férje így szólt:

— Nem értem a problémát. Ha csak a gyanú árnyéka érhetné a feleségemet, azonnal elválnék. Inkább fizetném a tartásdíjat, minthogy egy percig is egy fedél alatt éljek egy asszonnyal, akiben nem tudok hinni.

Gwen felragyogott. A férj néhány nappal később elutazott üzleti útra és a lelkére kötötte a feleségének, hogy legyen alapos és vigyázzon mindenre, amíg hazajön.

Gwen ezzel szemben feladott magának egy sürgönyt:

„Szerdán ötkor jövök szerelmem stop — örülök, hogy a vén szamár elutazott imádlak stop."

A sürgönyt felületesen bedobta a szemétkosárba. Nagy csokor virágot rendelt magának és a virágot is felületesen, hogy messziről látni lehessen, bedobta az üzlet fölött lévő lakás szemétládájába. Ezután szivarokat vett — férje sohasem dohányzott —, a szivarok végeit meggyujtotta és négy ilyen égetett szivarvéget elnyomott a hamutálcába. Lement az üzletbe, felhozta a legdrágább férfipizsamát, összegyűrte, kicsit bepiszkította és „ottfelejtette" a közös hitvesi ágyban és így várta, várta, hejh, így várta, vára az urát.

A kínos férj megérkezett, azonnal felment a lakásba és Gwen kalapáló szívvel, mint egy holdkóros tett-vett az üzletben. Most minden ki fog derülni — gondolta —, a férj meglátja a bűnjeleket, elválik és ő szabad lesz, először fennállása óta.

Tíz perc mulva lejött a férj, s széles vigyorral az arcán, kezében az összegyűrt pizsamával és így szólt feleségéhez:

— Hogy te milyen felületes, vagy, drágám. Azt hiszed, hogy engem ilyen könnyen be lehet ugratni?

*

Tsalafinta POÉNLÖVÖLDE

Olvasóink feladták, hogy a tsalafinta poént kitalálják: — *Miből jött rá Theo, hogy neje esége félre akarja vezetni?* A helyes megfejtők között 3 értékes jutalmat sorsolunk ki. 1. díj: Egy fényképezőgép. 2. díj: Egy önborotvakészülék. 3 díj: Egy díszes fayence hamutartó. *Beküdési határidő: dec. 29.* „*A Godbergi Rejtély*" c. feladványunk megfejtése: — *Nem tudam mer', mert egy szót sem tudok kinézni'* Jutalmat nyertek: *Pokorny* Viktória, Budapest, XV., Czobor-utca 17. (fényképezőgép). *Kapor* Tibor, Eger, Szvorényi József-u. 23. (önborotvakészülék) Ifj. *Barcs* Vilmos, Bp. VIII., Rákóczi-út 11.

EGRI BIKAVÉR

VALÓBAN «MAGVAS» IGAZSÁG!

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz. Mint a vetőmag.

(Gárdonyi)

EZT MEG KELL FOGADNI!

Mindenkinek szabad akarata van, tehát mindig a jót és becsületeset kell akarni.

(Bródy Sándor)

Gárdonyi, a vidám nyelvújító

Gárdonyi Géza az egriek népszerű írója „Magyarul így!" című könyvéből közlünk egy pár vidám nyelvújítási poémát.

Bohózat. Olyan szó, mintha volna: Komolyzat, vidámat, pajkoszat, csintalanzat.

Felülfizet. Hát persze, hogy felülfizet, aki az emeleten fizet. De már aki többet fizet, az bizony csak ráad, tetéz, megtetéz.

Bizalmas lábon. A magyarnak bizalmas lába nincsen, ennélfogva bizalmatlan lába sem lehet.

Különc. Ezek után milyen lehet a beöncz?

Kávéház. Ha a faház fából való ház, a kőház kőből való ház, akkor a kávéház ezek szerint kávéból való ház kellene legyen...

A jótékony Eger-patak

Az Egeren keresztül folyó Eger patak igen gyakran elönti tavaszi olvadáskor a várost s a víz még az üzletekbe is befolyik. Egy időben az egri kereskedők hitelezőik előtt azzal védekeztek minden tavasszal, hogy nem tudnak fizetni, mert a víz tönkre tette az árút.

Rossz nyelvek szerint a régi időkben, ha kiöntött az Eger-patak, a kereskedők esténként gyertyát tettek ki az üzlet ajtajába, hogy a víz lásson bemenni.

Hinnye, de fura dinnye!

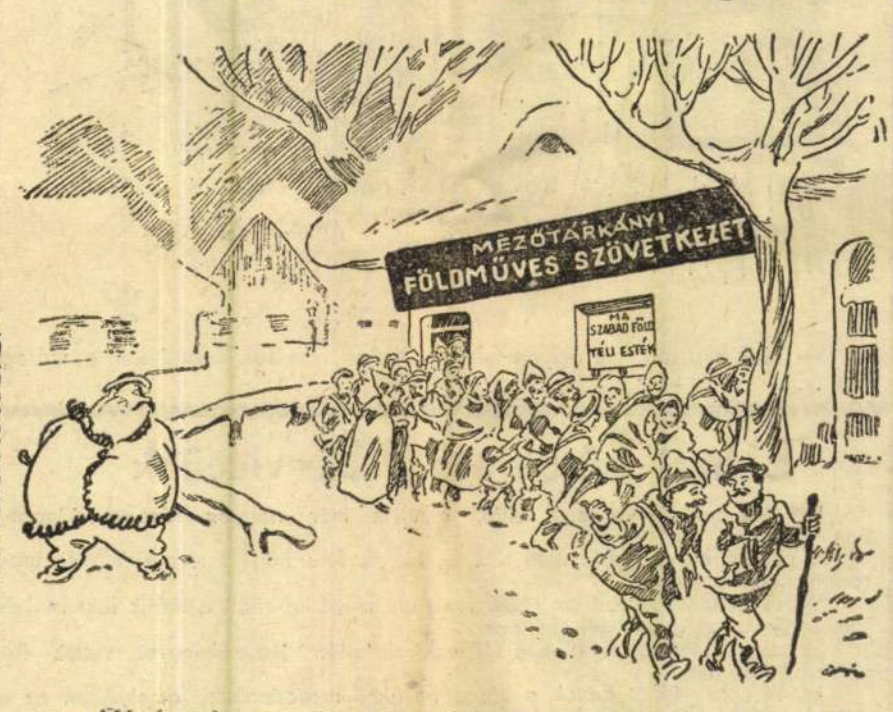

— Nézd csak, nemrég még milyen **heves** volt, most már azonban hallgat, mint dinnye a fűben...

Egeres történet Egerből

Egy egri könyvkötőműhelyben nagyon elszaporodtak az egerek. A főnök azt mondja Lacinak, a kis könyvkötőinasnak:

— Te Laci, ott a sarokban van egy egérlyuk. Guggolj le szépen és leselkedjél. Ha kijön egy egér, jól vágd fejbe azzal a nagy pemzlivel, ami a kezedben van.

Egy óra mulva megkérdi a főnök a srácot:

— Na, Laci, hány egér van már?

Mire a gyerek így válaszol:

— Ha most egyet megcsípek és hozzá még kettőt, akkor lesz összesen három.

Régi vicc a kápolnai pazarlóról

Felvitte a dolgát a jósors a kálkápolnai Kincses Gáspár fiának. Erről beszélget az öreg Kincses a sógorával a borospincék mellett.

— Már én csak annyit mondok, — zárja le a vitát a sógor —, hogy nem lesz jóvége a fiúnak.

— Már miért mondja kend ezt?

— Mert pocsék egy ember a, aki minden szivarhó külön szipkót szí.

MI TÖBBET TANULTUNK TŐLE

Gárdonyi Géza falusi tanító korában, sehogy se tudott megtanítani egy kislánykát a számolás tudományára. Bármennyire magyarázgatott is Gárdonyi, a kislány mindig így számolt: egy, kettő, három, öt. A négyes számot a világért se tudta megjegyezni.

— No, lelkem — szólt neki Gárdonyi —, ha majd hazaérsz, számold meg hogy hány lába van a macskátoknak.

Másnap boldogan újságolta a kislány:

— Megszámoltam ám, tanító úr, kérem!

— No, hány lába van a macskátoknak?

A kisány szinte kipirult az örömtől:

— *Hát elöl is kettő, meg hátul is kettő!*

BRÓDY SÁNDOR MONDOTTA:

Másnak látszani mint amik vagyunk, méltatlan hozánk, azonfelül rossz üzlet is.

*

Engem jobban érdekel egy pelenka-baldachinos fahölcső, amelyben egy parasztgyerek élni kezd mint az összes császársírok.

Közegészségügy Hevesben

Pesti orvosok jártak Hevesben a úlközben az egyik községben faggatni kezdték a bírót, hogy egészséges-e a falu?

— Meghiszem azt — válaszolta a bíró —, tíz esztendő alatt csak két ember halt meg a faluban: a doktor, meg a patikus.

Az egri csodapatikus

Egy egri patikus arról volt híres, hogy állandóan új gyógyszereket talált fel. Egyszer egy ilyen csodaszerét felvitte a kórház főorvosához bemutatásra.

— Jó-jó — mondta a főorvos a gyógyszert megvizsgálva, de most találjon ki egy olyan betegséget, ami ezzel gyógyítható.

Jó helyre küldték

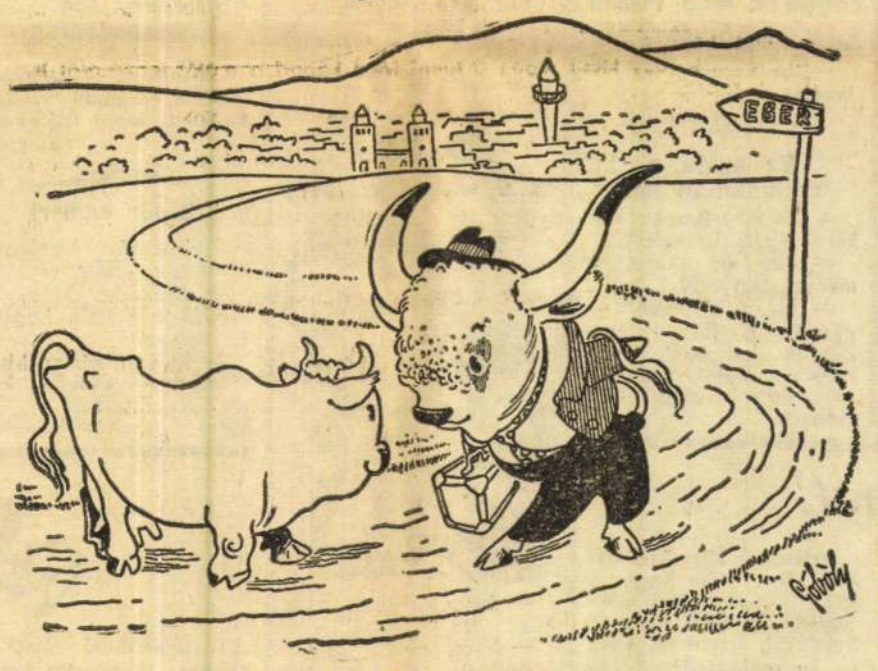

— Hova, hova, Bika szomszéd?
— Ide megyek Egerbe. Az orvosom azt mondja, hogy vérszegény vagyok.

GÁRDONYI ÍRÓI TESTAMENTUMA

A meleagrina tengeri kagyló. Első tekintetre mind egyforma, de ha felnyitom, némelyikben gyöngy van, némelyikben csak nyál.

Könyv és könyv között is effélé a különbség.

Százéves kritika

1846-ból való ez a színházi kritika, amely beszél maga helyett:

„Főpásztorunk üdvözlését az előadás végén jól rendezett egyszerű szavakba önté Somogyi, de a görögtűz nem volt kielégítő, pedig úgy hiszszük, hogy a két szál gyertya 40 pftal fejedelmileg megfizettetett."

GYÖNGYÖSI MONDÁS

Úgy hazudik, mint a gyöngyösi szemelés.

EGRI SPORTMAZSOLÁK

Az ifjúsági jégkorongbajnokságra az idén az egriek nevezték be elsőnek. Sportkörökben ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy a benevezési bajnokságot már meg is nyerték.

*

Az egyik labdarúgó mérkőzésen igen sokat tűtyült a bíró. Az egyik szurkoló be is ordította:

— Megőrült ez a bíró, hogy annyit fütyül?

— Hagyja el — csillapítják a többiek —, hiszen kocsirendező a pályaudvaron.

A szalóki ismerős

— Ismeri-e kelmed Kaposi Ignácot?
— Esmerni csak esmérem, de nem tom ho kicsoda.

A „Hosszúhajú veszedelem" írója mondotta:

Ha a festőművészetet kezdettől fogva nők gyakorolták volna, akkor az angyalképek nem hosszúhajú nők volnának, hanem kipödrött bajszú legények.

(Gárdonyi)

Ez a versike Eged kér!

Nem bírta ki Eger begye,
Hogy oly lapos Eged hegye,
Nagyot ütött hát a hegyre
S Eged sebe nem heged be.

Hevesi furcsaságok

Gyöngyös sohsem termelt gyöngyöt,
Füzesabony sem füzet,
Kálkápolnán nincs kápolna,
Tiszafüred sem fürdet.
Mezőkárkány nem mezőn áll,
Egerben nincs egérlyuk,
Tán *Hatvan* is ötvenkilenc,
Ha utána számoljuk.

Egri kaland

— Mondja, Török úr, miért jár ernyővel, hiszen nem esik az eső?

— Puszta óvatosságból, mert hallottam, hogy az egri nők szurkot öntenek a Törökök nyakába.

A verpeléti basajárás

Nevezetes alakja volt Egernek a boldogult *Zinger* Jóska. Ő volt a város fő mókamestere s a harmincas években történt, hogy kompániájával vidéki kirándulásra határozta el magát. Miután Verpelét boráról és dohányáról egyaránt híres, erre a nagyközségre esett a választásuk.

Írtak egy levelet a verpeléi jegyzőnek, amelyben bejelentették, hogy egy Egerben tartózkodó török basa, akinek nagyon ízlett a verpeléi bor, a közeljövőben ellátogat Verpelétre és összevásárolja a község borát.

A verpelétiek a jó borüzlet reményében nagy külsőségek között fogadták pár nap mulva az oda megérkező török basát és kíséretét. A basa a színházi ruhatárból kölcsönzött török bugyogóba öltözött Zinger Jóska volt, aki halandzsázó tolmácsával együtt összevásárolta — természetesen csak papíron — Verpelét egész borkészletét.

A verpelétiek nagy lakomát csaptak az előkelő török vendég tiszteletére s a bankett végeztével a tolmács jól hátbavágva az álbasát s amikor megkérdezték tőle, hogy ezt miért csinálja, az volt a válasz, hogy ez a törököknél a kedves egészségére kívánás. Erre az egyik magyar a basa háta mögé került és úgy hátbavágta, hogy a „basá"-nak elakadt a lélekzete s utána elkezdett magyarul cifrán káromkodni. Erre aztán a magyarok is észbekaptak és kiverték a basát kíséretével együtt a községből.

Azóta mindig ezzel bosszantják a verpelétieket: — *Mikor jön a basa Verpelétre?*

AZ ÜVEG SINCS FÁBÓL

— Mi van magával? Miért olyan heves?
— Mert bennem egri bikavér csörgedezik.

Polgár Pali Egerben

— Nézd csak, Palikám, alaposan kidobták ezt az embert!

— Nem csoda, Szerénkém! Nézd csak meg a bár nevét!

Jövő héten: Szabolcsi kolompér

E heti újításunk

ping-pongozók számára.

Aranyos Bulla-történet

Bulla Elma, a kiváló művésznő a nyáron Pestszentlőrincen vendegszerepelt, s a peremváros dolgozói nagy ünneplésben részesítették finoman megformált alakításáért. Amikor a dolgozók szeretetéért köszönetet akart mondani, a művésznő meghatottan, közismert bűbájos kedvességével csak ennyit mondott:

— Kevéssel ezelőtt a színpadon azt fejeztem ki, amit nem éreztem. Most pedig érzek valamit, amit nem tudok kifejezni.

A hét legízletesebb története

A mézesheteken a fiatal asszonyka ragaszkodott ahhoz, hogy ő főzzön szeretett férjecskéjének.

Az első ebédnél azonban a férj, bármennyire is szerelmes volt asszonykájába, nem tudta kifogását magában tartani. A levest és a húst szó nélkül megette ugyan, de aztán kifakadt:

— Szivecském, ez a torta egyáltalán nem jó.

— Te tévedsz, kedvesem — mosolygott elnézően az asszonyka —, a szakácskönyvben benne van, hogy a torta nagyszerűen ízlik.

„Uccán át" haza is lehet vinni a típus menűt

— Hallja uram, ne egyen olyan jóízűen, amikor bennünket a méreg esz . . .

A legsúlyosabb sértés Franciaországban

— Látod, miért mondtad neki, hogy ez a leves rosszabb volt, mint Jules Mochl

(Ici Paris.)

Zseniális kis történet

Korkonai elmegy az iskolába megkérdezni, hogy tanul a kisfia.

— Az ön kisfia — mondja a tanító — egy zseni.

Korkonai megvakarja a fejét, úgy mondja:

— Annyi baj legyen, tanító úr, az a fő, hogy jó tanuljon.

E heti bürokrata táj-viccünk

Két falu határán van egy fahíd, amelyik már nagyon rozoga állapotban volt.

És miután az aktákból nem tűnt ki, melyik falu köteles megcsináltatni, maradt minden a régiben.

Végre új bírót kapott az egyik falu, aki megállapodott a másik falu bírájával, hogy helyszíni szemlét tartanak.

Ez meg is történt és alapos tárgyalások után jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben ez állt:

«A kérdéses hídat annak a községnek kell megcsinálatni, amelyikben az a személy lakik, aki alatt a híd le fog szakadni.»

Feleségek lehetőleg ne olvassák!

Karpinecné reggel feiébred, s ragyogó, átszellemült arccal fordul a rosszkedvűen cihelődő férjéhez:

— Drágám, tudod, mit álmodtam? Hogy karácsonyra vettél nekem egy gyönyörűszép bundát! Gondolod, hogy az ilyen álom valóra válik?

— Azt nem tudom, édesem — válaszolja Karpinec —, de egy jó ötletet mindenesetre adtál. Most már tudom, mit veszek neked karácsonyra.

— Igazán? Milyen kedves vagy... Csak nem egy bundát akarsz venni?

— Bunda, bundát — morogja Karpinec —, ki beszél itt bundáról? Egy álomfejtő könyvet veszek, amiből megtudhatod, hogy egy ilyen álom mit jelent.

Megnyílt a Ruhakísérleti Laboratórium

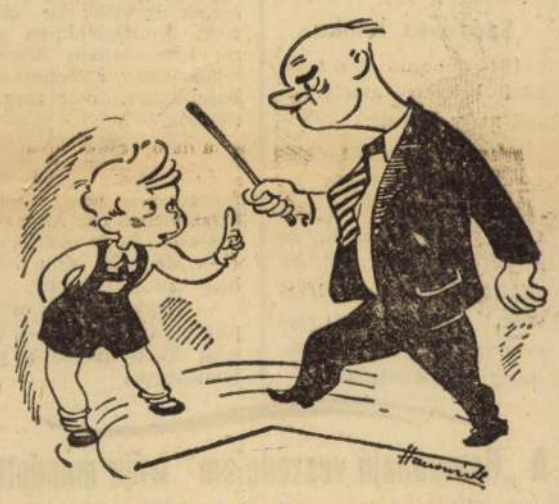

— Papa, mielőtt ruhát akarsz nekem adni, ajánlom, kísérletezd ki a laboratóriumban.

Nehéz helyzet

A veszekedés hevében Karpinecné odavágja a férjének:

— Neked egy sokkal butább asszonyt kellett volna elvenned, mint én!

— De drágám — szabadkozott Karpinec — mit csináljak, ha nem találtam!?

Fogadjuk meg Puskin tanácsát

— Az olvasás a legjobb tanulás.

Ez aztán a csalhatatlan jel!

A fiatal Botoklai-fiút kérdi egyik ismerőse:

— Na és csinos a menyasszonyod?

— Nézd, öregem, — mondja a fiú — nem akarok hencegni, csak annyit mondok, hogy a villamoson mindig kap ülőhelyet.

KÉT TÖRTSZÁM BESZÉLGET

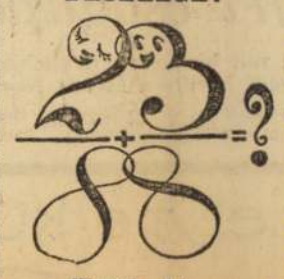

— Örülök, kisasszony, hogy végre közös nevezőre jutottunk!...

ÖCSI az ő szabad szájával

— Anyu, a papa nem húzza fel az eszét?

— Miért húzná fel?

— Mert ma is azt mondta, hogy: megáll az eszem...

IRKA-FIRKA

Mostanában az idő oly
Esős, nedves, csalóka.
Irhabundák műhelyébe
Elment a nyúl s a róka.
Tapsi mester megkéri az
Első munkást, akit lát:
— „Tessék, kérem,
mirajtunk is
Gummirozni az irhát!"

K. T. L.

ÉRDEMES ODAFIGYELNI

„A boldogság megszerzésének legjobb módja: boldoggá tenni másokat."

(Kalajev)

Bátor ember!

Brabácsné hízelegve simul az urához:

— Mondd, Ödön, itt tudnál te engem hagyni özvegyen?

— Ki van zárva, Malvinkám, — mondja komolyan Brabács. — Inkább öngyilkos lennék.

A nőkkel mindig baj van

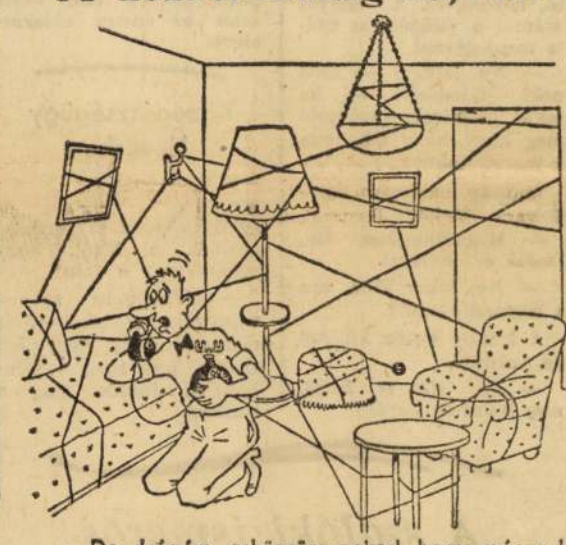

— De drágám, esküszöm neked, hogy már a lakás minden zugában kerestem...

Szerezz örömet!

(Az állami áruházak karácsony előtt új osztályt létesítenek. Címe: Szerezz örömet! Célja: praktikus tanácsokat adni azoknak, akik ajándékot akarnak vásárolni. Ez a vidámjelenet az új osztályon történik.)

Férj és feleség *(megjelennek).*

Tanácsadó: Jó reggelt kívánok. Parancsoljanak.

Férj: Tanácsot szeretnék. Mellékelt nőm részére vennék valami ajándékot.

Feleség: Valami csekélységet. Milyen bundájuk van?

Tanácsadó: Nagyon praktikus irhánk van minden színben. *(Mutatja.)*

Férj: Vigye innen az irháját. Kissé drága.

Tanácsadó: Kétezerkétszáz forint az egész...

Feleség: Bizony!

Tanácsadó: Ne is habozzunk, válogassa ki a megfelelő színt és boldog karácsonyi ünnepeket kívánok.

Férj *(félrehívja):* Tanácsadó úr, szabad egy percre. *(Súgva.)* Ön házas ember? *(Tanácsadó bólint.)* Hát van önnek szíve? Azonnal ajánljon a feleségemnek bundát helyett egy pár műselyemharisnyát tizennyolc forint ötvenért.

Feleség: Mit súgdolóznak ott? Nem vagyunk gyerekek, nem kell megjegyzéseket szerezni azzal a bundával, fizesd ki, fiam és én majd bejárok egy pár napig és kiválasztom a megfelelő színt.

Tanácsadó *(miután a férj sírván ránézett):* Ámbár nem tudom asszonyom, nem volna-e praktikusabb, ha bunda helyett...

Feleség: Most már ne rontsuk a férjem örömét. Láthatja, mennyire telszik neki ez a bunda...

Tanácsadó *(egy utolsó kísérletet tesz):* Nagyon szép gyapjúsáljaink érkeztek. A gyapjú sokkal tartósabb, mint az irha...

Feleség *(félrehívja):* Szabad egy pillanatra. *(Súgva.)* Tanácsadó úr, ne bántsa szegény férjemet. Láthatja, hogy mindenáron bundát akar nekem venni...

Tanácsadó *(új fordulattal):* Hát akkor talán most nézzük meg, mivel lehetne önnek uram örömet szerezni, mivel lephetné meg önt a kedves felesége?

Feleség *(fölényesen):* Ő már hétfőn megkapta tőlem a karácsonyi ajándékot. Olcsóbb lett a szemüvege és a búzakenyér, úgyhogy a jövő héten sokkal kevesebb háztartási pénzt kérek...

(Stella)

A
Magyar Nemzet
új előfizetői is
megkapják karácsonyra
a
Mindnyájunk szakácskönyve
háztartási tanácsadót.
Bolti ára 7.— forint.
Előfizetőinknek 92 filléres kezelési költség ellenében kézbesítjük.
A MAGYR NEMZET új előfizetési ára egy hóra 12 forint,
a MAGYAR VASÁRNAP-pal, SZABAD SZÁJ-jal, SZÍNHÁZ és MOZI-val együtt 18.— forint.
(Utóbbi helyett havonta megjelenő divatlap is lehet!)

Ingrid Bergmann
élet-halálharca Hollywooddal a
MAGYAR Vasárnap
szenzációs új számában
Nézők és sportolók együtt versenyezhetnek a
MAGYAR Vasárnap -ban!
A MÉRKŐZÉS TÁRGYA:
Mi volt életem legizgalmasabb sportélménye?
Hetenként a három győztest 50-50 forint jutalomban részesíti
a Magyar Vasárnap szerkesztősége

Szabad posta

Olvasóinkhoz! Legközelebbi, karácsonyi számunk 8 oldalon jelenik meg s ez alkalommal egy teljes oldalon a szomszédos baráti államok humorát mutatjuk be olvasóinknak. A karácsonyi számunk vidéki oldala *„Szabo csi kolompér"* címmel, Nyíregyháza és Szabolcs-megye humorával foglalkozik. Újévi számunkban *szombathelyi* oldal jön s ezt követőleg *Somogy*, majd *Makó* kerülnek sorra. Örömmel fogadjuk olvasóink szíves közreműködését.

Szlovák újjáépítési kiállítás: Gratulálunk. A kiállítás ép olyan szép, mint a szlovák kéléves újjáépítési terv eredményei. Érthető hát, hogy sikere van.

Adorján, Nyíregyháza: Levelét megkaptuk, kívánságaira tekintettel leszünk. **Búskomor, Sopron:** Hamarosan Ön is derül, egyik vicce sorra kerül. **Soproni olvasó:** Küldeménye későn érkezett, talán máshol még felhasználhatjuk. **M. F., Edelény:** Valóban mulatságos elszólás, de nem közölhető. **Fele se tréfa:** Higgye el, hogy negyede sel Lehet, hogy családi körben sikere volt vele, de a jó hangulathoz talán a finom disznótoros vacsora is hozzájárult. **Képkódő olvasó:** Az autobuszállomásról küldött ejnye-bejnyéjét köszönjük, máskor is szívesen látunk ilyen közleményeket. **P. L., Józsefdány:** Gratulálunk az egri és szombathelyi találatokhoz. **K. B., Eger:** Köszönjük, közöljük. **Ch. K., Budapest:** Vicceket megpróbáljuk átgyúrni, a focilabda ügyben igaza van, **S. Sz., Budapest:** Érdeklődő soraira közöljük, hogy január végén, de legkésőbb február hóban seperni fogják a pápai utcát. **B. I., Mártírok útja:** Már Karinthy bölcsen megállapította, hogy humorban nem ismer tréfát. Ön, sajnos, a tréfában nem ismer humort. **Historikus:** Egyet használhatunk. Jobbakat kérünk!

Nem is olyan boondgomba

(Olcsóbb lett a nyúlszőrkalap.)

— Azt mondja, hogy ilyen olcsóság mellett ő sem lehet maradi!

Unnepek előtt

— Erősebben szorítsd, Adolár!... Már mindenütt várnak az ajándékokra!...

A Béke-Kupával kezdődik a jégkorong-idény

(Kép szöveg nélkül.)

Samu bá' makacsul és háborús árkot

— Maga esik bele, amit másnak ásott.
(Pravda, Moszkva)

E heti ejnye-bejnye rovatunk

A Makón megjelenő „Csanádmegye" című lapban olvastuk ezt a rendkívül izgalmas közleményt:

„Feketevágók fölött ítélkezett, mert engedély nélkül vágott le a járásbíróság. Dani János ma egy bikaborjút és azt feketekó. Hosszú-u. 15. szám alatti áron értékesítette. Kétheti foglakóst a makói járásbíróság két házra ítélt Fehér Gusztáv heti fogházra, 150 forint pénz-salgótarjáni lakóst, aki enge-büntetésre, egyévi hivatali ésdély nélkül ugyancsak levágott politikai jogvesztésre ítélt egy bikaborjút."

Egy kicsit furcsáljuk, hogy a járásbíróság engedély nélkül vág s a végén politikai jogvesztésre ítél egy bikaborjút. Viszont irígyeljük azt a Fehér Gusztávot, akit két házra ítéltek. És mondja még valaki, hogy messze van Makó Jeruzsálemtől!...

•

A postaigazgatóság utasította a postahivatalokat, hogy bizonyos üdvözlőszöveget tartalmazó levelezőlapokat, névjegyeket stb. nyomtatványként kell kezelni, azaz ennek megfelelően alacsonyabb díjazással portózni. Ezzel kapcsolatban olvassuk a *Magyar Nemzet* tudósításában az alábbiakat:

„Nyomtatványkülemények nél a szokásos „apád" vagy „feleséged" és a többi hasonló kifejezések aláírásként való használatát nem szabad kifogásolni"

No, most már csak azt szeretnénk tudni — tisztán portóköltségkímélési szempontból —, vajjon kifogásolhatja-e a posta ugyanezeket a kifejezéseket névelővel: így például, hogy *„az apád..."*, *„az anyád..."*. Minthogy ezek szintén szokásosak...

•

„A MÁVAUT városi autóhuszálomása sem akar kimaradni az Ejnye-bejnyéből — írja egy ősrégi olvasónk —, mert a várótermében kifüggesztett cégtáblájáin többek között ezt hirdeti:

Szigorúan tilos a gépkocsikban a MÁVAUT engedélye nélkül kéregetni, árusítani, valamint köpködni.

Sajnos ezt a figyelmeztetést csak közvetlenül a felszállás előtt olvastam, nem volt időm hát engedélyt kérni és így Pestről Szegedig nem volt bátorságom köpködni"

Harc a hivatali betegségek ellen

Jelentették az újságok, hogy orvosi rendelőket állítanak fel minden közhivatalban. A hírt mindenki helyeslésével fogadta, mert egyes helyeken még mindig fordulnak elő speciális hivatali betegségek. Közismertebbek:

Aktamelegítés (acta farbara). A beteg párnának képzeli az ügydarabot és hónapokig ül rajta.

Aktanyelés (adacta struccz). A beteg megszámíthatatlan mennyiségű aktát zabál, miáltal az ügymenet megreked.

Magister cunctator (halogató egyengetés). Sürgetésre hevesen bólint és azt mondja: majd holnap, majd holnap.

Administrator tologatentis. A felet küldi ideoda, míg végül a fél küldi őt, de egészen máshova.

Irnox logens. A külső jelek vándorvesére utalnak. A beteg mindenütt látható, csak hivatali szobájában nem.

Gloria ad personam (személyi kultusz). Öntömjén, pávatoll és amikor a fejét a falba üti, kong.

Podes a hallongs. A szem és gerinc együttes megbetegedése. A beteg, ha fölöttest pillant meg, gerince földig ér.

Zsaronox bicelicus. — Ugyanaz kerékpáron. Lefelé tapos is.

Cariera cameleonus. — Sűrű színváltozásokkal jár. Kiveszőben.

Cariera Protekcions. — Kiveszőben levő műfaj, rokona az egykori **panama familiaris.**

Bloedus su fogens. A beteg halkan beszél marhákat.

Harsox fulminans. — Ugyanaz nagy hangon.

Vox gorombax. Kényszerképzet. A beteg azt hiszi, hogy a durva nyerseség imponál.

Manus genetus. A kéz megbetegedése, mindenütt maga felé hajlik. Teljesen kiveszőben.

Telelona fecsegens. Az egyetlen tipikus női betegség, de ma már férfiak közt is terjed. A kagyló a beteg füléhez ragad és oly heves görccsel jár, hogy nem lehet kicsavarni a kezéből.

Kisjó

Ők már túlteljesítették...

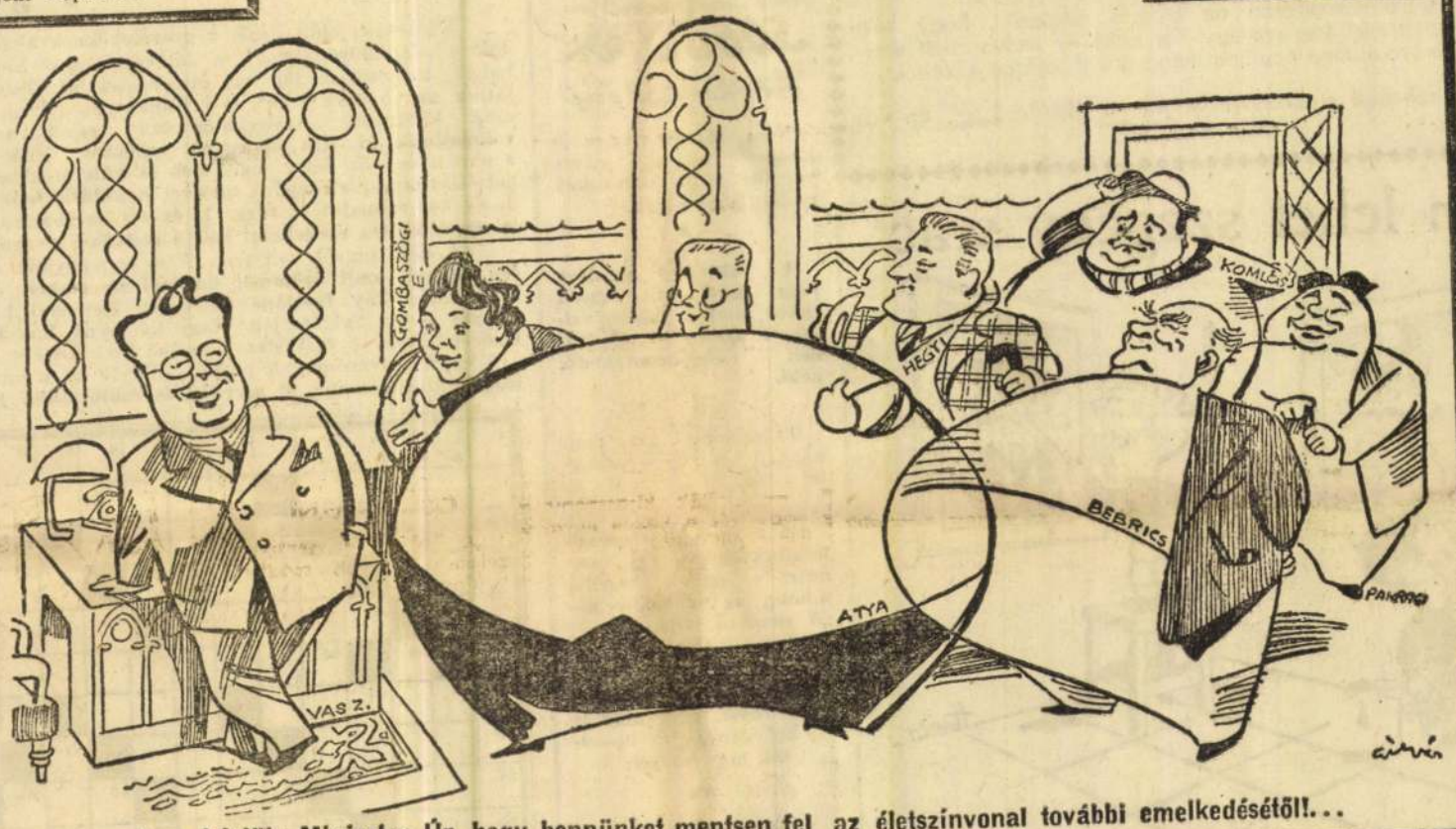

— Arra kérjük, Miniszter Úr, hogy bennünket mentsen fel az életszínvonal további emelkedésétől!...

Vidéken máskép süt a Nap?

— És mi a panasza?
— Vidéken mindig leégek...

Mi a jaj, de jó!

Kedves Szabad Száj!

Legutóbb megrendült tollal közöltétek a Kálvin-tér rendezésének befejezéséről szóló gyászjelentést és hangot adtak annak a mélységes szomorúságnak, mely a leghálásabb viccanyag, a legjobb humor árgy elhúnyása következtében sujtotta a vicclapokat.

Mi, akik mindig szívünkön viseltük a magyar humor érdekeit, örömmel közöljük: a *Kálvin-tér látványossága*ból pompás vándorkiállítást rendeznek az illetékesek. A kiállításon válogatott akrobatamutatványok, bokaficam, ingyenes hegymászólanfolyam, gátlutás és más szenzációs mutatványok sorakoznak fel. Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni ennek a vándorkiállításnak jelentőségét mert *valóban űrhetetlen állapot volt az, hogy ilyen soha vissza nem térő látványosságnak csak egy-egy városrész, vagy egy egy utca orkot örvendhetett.* A vándorkiállítás első útvonala — különös előzékenységből a *Szabad Száj* iránt — a Bajcsy-Zsilinszky-út és a Bank-utca sarkán kezdődik s egyelőre a Nyugati pályaudvarig *ingajárat* formájában tart.

Jobb humort!

Bajcsy-Zsilinszky úti lakók

Öregek a hídon

— Maga is űz valamilyen sportot, szomszéd úr?
— Hogyne. Mindennap **átugrom** az újságban a sportrovatot.

Villám-riport egy pesti esküvőről

Az aranyos ifjú pár esküvője után egy kis fogadást rendeztek a menyasszony szüleinek lakásán. A meghivottak között két fiatalember különös kísérletet indított

— Figyeld meg, — mondotta az egyik, — teljesen mindegy, hogy mit közölsz az ünnepiakkel gratuláció címén, egyik sem figyel oda!

Ezután az egyik vidám ifjú az új menyecskéhez lépett, kezet csókolt és mosolyogva így szólt:

— Éppen ma halt meg a nagymamám!

Az asszonyka sugárzó arccal válaszolta:

— Igazán kedves magától!

Ugyanezt a szöveget mondotta el az ifjú az újdonsült férjnek is, aki így reagált:

— Köszönöm, öregfiú!

Népes embergyűrűben állott az örömapa. Most már hozzáfordult az imposztor és kezetrázott vele:

— Éppen ma halt meg a nagymamám!

Mire az öregúr barátságos kacsintás közben így válaszolt:

— Te is rászánhatnád már magad, öcsém erre a lépésre!

Számos házaspár megszívlelhetné

Már évek óta házasok és mégis... Ha vendéglőben, lokálban, vagy egyéb szórakozóhelyen vannak, sohasem ülnek azzal a fagyos némasággal egymás mellett, ahogy általában hosszabb ideje házas emberek szoktak.

Az asszonyt egyszer megkérdezte egy ismerőse:

— Magyarázza meg nekem, hogy csinálják, hogy annyi év után még mindig van mondanivalójuk egymás számára?

— A megoldást sokáig kerestük, — válaszolja az asszony, — s nekem végül is sikerült megtalálnom. Ha valami nyilvános helyen úgy érzem, hogy a csend kezd kínossá válni, mosolyogva a férjemhez fordulok és azt mondom: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Erre ő így felel: Tökéletesen igazad van drágám, 7, 8, 9, 10, 11, 12. És ezt így folytatjuk addig, míg nevetni nem kezdünk és valóban nem találunk valami mondanivalót egymás számára...

Két madzag veszekszik

— Vegye tudomásul, kolléga úr, hogy maga egy kötözni való...
(Erdős)

FŐ AZ ÖNKRITIKA!

„Az írók személyesen ismerjétek könyveiket."

— Nem azért mondom, mert az én könyvem, de 10 éve nem írtak ilyent.

Ahogy a Mars-beli csillagászok látják a fogyó holdat

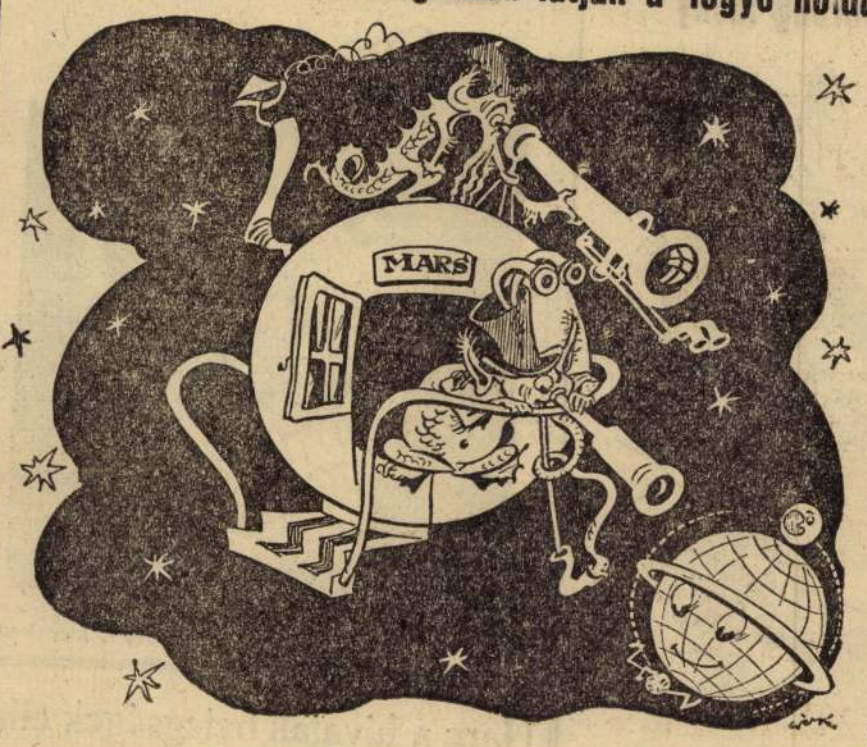

— Mi az, két hold fut a Föld körül?
— Á, a másik a Csang-Kai-Sek.

Új magyar sertésfajtát tenyésztenek ki, amely nagyobb zsírhozamú, mint a mangalica

Ahogy azt a Szabad száj rajzolója elképzeli.

E heti találós kérdésünk

— Ki volt a legravaszabb feltaláló?
— Edison. Feltalálta a grammofont és a rádiót, hogy az emberek egész éjjel fenn legyenek és égessék az ő villanykörtéjét.

A „Szabad száj" kis természetrajza

PLETYKAPAPAGÁJ
(perpetum dumálós)

Azok előtt, akik hosszabb időt töltöttek a pesti erdőben, nem ismerellen madárfajta: a pletykapapagáj. Örök rejtélye a tudománynak, miért nevezik papagájnak, mikor minden tényked ésével a libákhoz való tartozóságát igazolja. A hím szerepe teljesen jelentéktelen és csupán arra szorí kozik, hogy elsején leadja a fizetését. A nőstény ellenben egész nap a pletykafészkében tartózkodik. Kizárólag pletykával, rémhírekkel és mások viselt dolgaival táplálkozik. Ezeket azonban képtelen a begyében tartani, rögtön továbbadja. Elég neki egészen kicsi pletykamag is, végtelen türelemmel kikölti és mikor már elég nagy, szélnek ereszti. Csoportosan találhatók és hangjuk messzire elhallatszik. Védekező és támadó fegyverük a nyelvük. Ez a szervük kellő gyakorlat mellett idővel annyira megerősödik, hogy néha egész családokat is képesek nyelvükre venni és bár nem kétágú mint a mérges kígyóké, annyit tudnak beszélni, mintha tízágú volna és rengeteg mérget tudnak okozni másoknak.

Melegen ajánljuk őket agyaggalamb helyett kiváló céllövőink figyelmébe.

Legszámottevőbb ajdeblőd viccünk

A világmindenségről szóló előadásban az előadó megemlíti, hogy véleménye szerint földünk megsemmisülését mintegy hét billió év mulva lehet várni.
— Hány év múlva? — szólal meg egy ijedt hang a hallgatóság köréből.
— Hét billió.
— Hála Istennek — sóhajtott megkönnyebbülten a kérdező —, én úgy értettem, hogy hét millió...

Zavarban lehet szegény srác

(Kép szöveg nélkül.)

SUGÓLYUK

Ból okos szél fuj

Nem mindig az a jó színész, akinek sikere van, de a jó színésznek mindig sikere van.

★

A legtöbb rendező nem tudja, mit tegyen akkor, amikor olyan színészre akad, aki mindenben engedelmeskedik neki.

★

Kollegialitás az, amit minden színész a másiktól elvár.

★

Ha a rendező alaposan megleckéztetett egy színészt — annak hasznát mindig az utánakövetkező rendező látja.

★

Egy színésznő sohasem olyan rossz, mint amikor egy kolléganője azt mondja neki, hogy milyen jó.

★

A jó színész tudja magáról hogy tehetséges — de nem hiszi el.

(Földényi)

A Szabad száj játékországa

Karácsony előtt ismét a gyermekeknek akarván örömet szerezni, meglátogattuk a „Játékbirodalmat", a Játékértékesítő Nemzeti Vállalatot, ahol a mackók, babák, kisautók között ott diszelegnek az ifjúság új életre nevelő játékai. Ott láttuk az „5 éves terv", a „Munkaverseny" nevű társasjátékokat, a gyönyörű szép kiállítású „Aranykulcsocska" című mesekönyvet. 100 remek díjat válogattunk ki ifjú olvasóink számára. Tehát rajta gyerekek! Kérjétek meg a papát, mamát, hogy segítsenek és küldjétek be a megfejtéseket **„Játékrejtvény"** jelzéssel szerkesztőségünk címére. **Beküldési határidő: dec. 29. Megfejtésül a vízsz. 1. és 60. valamint a függ. 1. és 50. meghatározások megfejtései küldendők be! A megfejtéshez mellékelni kell a rejtvény kivágott címét!**

„A házasságról van szó..." c. rejtvényünk megfejtése: **A házasság az egyetlen baleset, amit örömmel üdvözöl az ember.** Jutalmat nyertek: **Pintér** György Mátraháza, **Zay** Gyuláné Diósgyőr, **Hetvényi** László Bp., **Kász** Paula Sopron, **Fényes** Gyula Salgótarján, **Nagy** Károlyné Bp., **Beniczky** Miklós Eger, dr. **Szabó** Endréné Pécs, özv. **Weisz** Józsefné Bp., **Kovács** Lászlóné Püspökladány.

Vidéki olvasóinknak postán küldjük el a jutalmakat, a budapestiek szerkesztőségünkben vehetik át **szerdán és csütörtökön 10—1 között.**

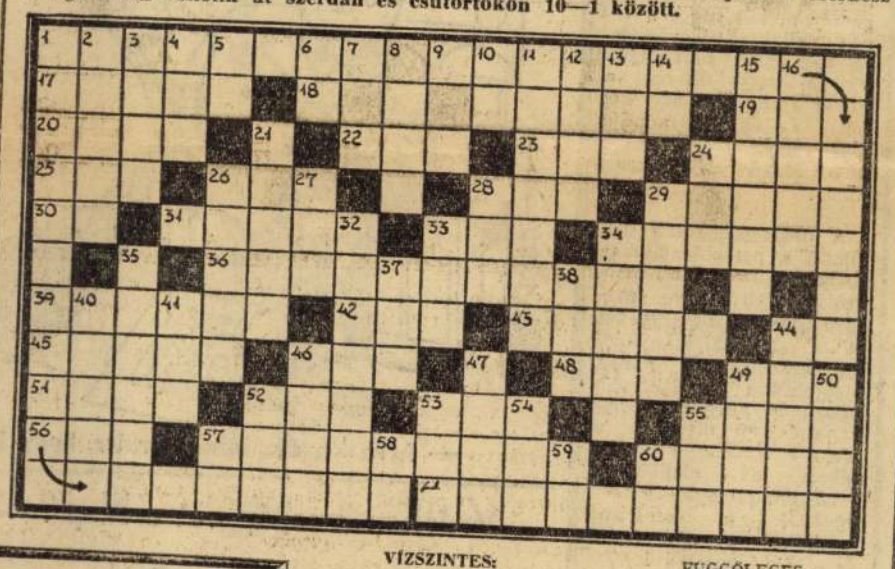

A Dagály-uszodában minden nedves

11 óra 30: Zuhog az eső. Dagasz juk a sarat, a sár pedig bennünket. A vidék változatos: sár, pocsolya, sár, aztán megint pocsolya. Gallérunkból kis folyamok indulnak el, amelyek deltaalakban ömlenek cipőnkbe. Sehol egy lélek. Némaság.

11 óra 45: Megérkezünk. A kerítés mögött gyanús gőzök, egyébként csend. Kísérteties! Halk fohász. Belépünk. Előttünk az özönvíz...

11 óra 55: Felfedezzük a középső nagy medencét a nagy szökőkúttal. A kút nem szökik. Mi szeretnénk. De azért hősiesen megfürdünk. Persze, túlzásoktól mentesen.

12 óra: Veszélyben! Balra, a nagy medencében különös óriáshernyók merednek ránk. Vezetőnk megnyugtat, hogy csak kényelmes kőfotőjökről van szó. A medencében nincs víz. Tehát bátran bemegyünk. A térdem hasogat. Ailghanem reuma.

12 óra 10: Ülünk a kőfotőjökben. (Aligbanem vesemedencegyulladás.

Hát kellett nekünk medence?) Egy képzeletbeli vaskályha és forraltbor mellett élesztgeljük dermedt tagjainkat.

12 óra 15: Tovább megyünk. A strand gyönyörű. A fű zöld. Az ég szürke. Mi lilák vagyunk. Különös hangok ütik meg fülünket a párolgóvízű

harmadik medence tájáról. Óvatosan közelebb megyünk. És szinte hihetetlen, de a kifolyó alatt ott csoportosul, lökdösődik, fürdik egy csoport különös élőlény. Kísérőnk szerint, aki úgylátszik képzett természettudós, e különös lények élő emberek.

12 óra 20: Tehát nem vagyunk egyedül! Csak annyi a különbség, hogy ők benn áznak, mi pedig kint ázunk. Várnai Gyurka hatalmasat füsszent. Majd beleszédül a vízbe. „Azt hiszem, meghüüüültem! Hápci!..."

12 óra 25: Eppen tovább akarunk menni, amikor hááp... a medencéből kiugrik egy ember. Egy rekorder Mert az öltözőig terjedő, mintegy 120 méteres távon megjavította a világrekordot, úgy futott. Mire a célhoz ért, leütötték. Nem ő, hanem a testéről lelógó jégcsapokat.

12 óra 30: Különös deszkaerődítménnyel találjuk szemben magunkat. A női napozó.

12 óra 31: Megállapítjuk, hogy nők ugyan vannak, de napozásról szó sem lehet. (Várnai ugyan azt mondja, hogy kezd melege lenni.)

12 óra 40: Megúsztuk! Rövid fohász. Ebben a pillanatban fejbúbig elmerülünk egy pocsolyában. Nekem az a szerencsém, hogy vizesen, de élve. A nátha már biztos. A medencegyulladás is. De fő, hogy

Hosszú vagyok... Várnai pedig majd megkapaszkodik a rajzolói ceruzájába...

Rajz: Várnai
Szöveg: Hosszú

VÍZSZINTES:

1. EGY MEGSZÍVLELENDŐ IGAZSÁG SZÜLŐK RÉSZÉRE. 17. Színházban adják. 18. Tintatartó. 19. L R E. 20. Sportkifejezés. 22. Csökkenti a sebességet. 23. Hely is van ilyen. 24. .... és Ábel. 25. Félig lassan. 26. Á L I. 28. Fányar ûmölcs. 29. Házhelye. 30. Gábor Róbert. 31 Jókai regényalak. 33. Pártban van. 34. Nobel-díjas szovjet orvos. 36. IFJÚSÁGI JÁTÉK. 39. Zeneintézet. 42. Erekben csergedez. 43. Drágakő. 44. 45 — római számmal. 45. Olaj-faja. 46 Gazdasági munkát végez. 48. Évein szama. 49. Tetejére fordított sín. 51. Aki ezt elveszti az „megy". 52. Élet. 53 Folyékony. 55. Régi római öltözék. 56. G V E. 57. Borbélyhoz küld. 60. LEGKEDVESEBB AJÁNDÉK GYERMEKEK RÉSZÉRE. 61 Gyümölcs.

FÜGGŐLEGES:

1. A JÁTÉK MA MÁR NEM A KIVÁLTSÁGOSOKÉ, HANEM ... 2. Megforgatja benne a kanalat. 3. Mesterember. 4. Abesszin herceg. 5. Seb szélei. 6. EEEEE. 7. Fordított hajórész. 8. Összevetel. 9. Tibeti házállat. 10. Kötőszó. 11. Segítségére van. 12. Kitüntetés. 13. Szenvedés. 14. Kötőszó. 15. Némely ember füle ilyen. 16. A gyermekek hordják ing helyett. 21. Léte. 24. Félig kevély. 26. Kereskedés 27. Jelt ad. 28. Maró folyadék. 29. Ázsiai nép. 32. Kísérni. 33. Szúró fegyver. 34. Testhibája van. 35. Francia gyarmat Afrikában (az első kocka üres marad). 37. Füves síkság. 38. Nagymenny ségű. 40 Jelölőre. 41. E V Y. 44. Ügynök. 46. Nincs tovább. 47. Almafajta. 49. Dal. 50. FELNŐTTEK ÉS GYERMEKEK EGYARÁNT JÁTSSZÁK. 52. Visszakel. 53. H I Ö. 54. Gyomnövény. 55. Nyit. 57. Francia birtokos névmás. 58. Y É. 59. Személyes névmás. 60. Idegen helyeslés.

Ajdeblőd papagáj

Bugyerék henceg a papagáiával Guzmicseknek:

— Nézd, milyen ügyes papagáját vettem. Ha az egyik lábát előrehúzom, akkor dánul beszél. Ha a másik lábát húzom előre, hollandul, ha pedig a fejét hátrafelénvomom, akkor franciául cseveg.

— Igazán intelligens papagái, — állapítja meg Guzmicsek, — de mi történik akkor, ha egyszerre előrehúzod a két lábát és közben hátranyomod a fejit?

Erre megszólal a papagái: — Maga marha, akkor én hanyatesem ...

Szabad száj

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS FELELŐS KIADÓ:
VIDOR GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bajcsy Zsilinszky út 34
Telefon: 125—340

Előfizetési díj 1 hónapra 4 forint, negyed évre 12 forint. Csekkszámlaszám: 936.510

Kéziratokat é. rajzokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Hungária Hirlapnyomda Rt. Budapest V Bajcsy Zsilinszky út 34.

Felelős: Daka István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Várnai György
ÉLET ÉS IRODALOM
0
1963 DEC 2
1021

Várnai György egyszerű és tömör stílusú rajzaiban fejezi ki mindig rangos mondanivalóját

Egy remek Steinberg karikatura

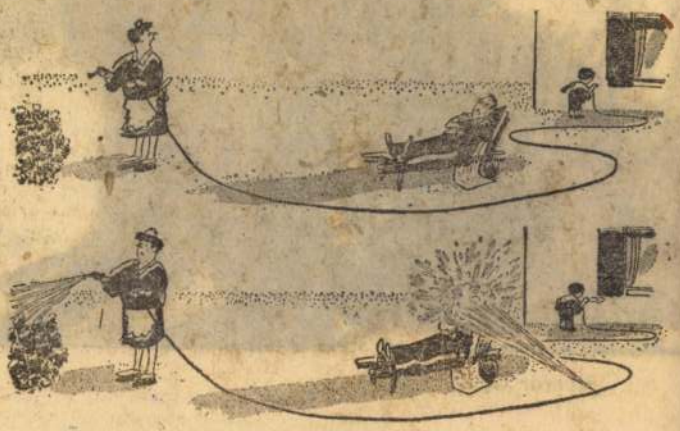

A nyugati sajtóban gyakran megtalálható kommersz-karikatúrák egyike a Saturday Evening Post-ból... Jellegtelen rajz, felszínes, elcsépelt ötlet.

A karikatúráról – komo

Érdekes, robbanásszerűen fejlődő, forrongó művészet, mely más művészeti ágakhoz hasonlóan rangot érdemelne... És mégis... Szenvedélyes viták folynak színházról, filmről, irodalomról, képzőművészetről, de a karikaturáról nálunk jószerint egy szó sem esik.

A karikatura, mint műfaj, többféle érdeklődési területet tart számon. Az általános és maradandó érvényű, emberi hibákat bíráló, eszmei áramlatokat tükröző filozófiai karikaturák tekinthetők a legrangosabbnak. Ezek mellett az eseményeket szatirikusan kommentáló rajzok, valamint a portrékarikaturák és a mondanivalót csekély mértékben, vagy egyáltalán nem tartalmazó, a mulattatást szolgáló viccrajzok tartoznak a karikaturák családjába.

A jó karikatura, mint a fontos mondanivaló, frappáns közlésmódja ízig-vérig a kor művészete. Tagadhatatlan népszerűsége és fontossága is azt követelné, hogy agitatív és művészi színvonala iránt igényesek legyünk.

Kevés művész tett olyan jó szolgálatot a materialista világnézet propagálásának, mint *Jean Effel*, a nagyszerű francia, a teremtés meséjét gúnyoló sorozatával. És *Steinberg*, *Vicky*, meg a többi híresség, ha nem is ilyen határozottan pozitív világnézettel, de mégis a haladást szolgálják rajzaikkal, ítéletet mondanak hibás, fonák vagy bűnös jelenségek felett.

A magyar karikaturisták is sok elismerést szereztek külföldön. *Várnai György* Párbaj című rajzfilmje előkelő díjat kapott Cannesban. *Kaján Tibor* pedig nemrég nyert aranyérmet az olaszországi nagy nemzetközi karikaturista-biennálén.

Mégis: ha a karikatura megjelenési fórumait, újságjainkat, folyóiratainkat e művészeti ág szempontjából vizsgáljuk, vegyes képet kapunk. Az újság színvonalától sokszor teljesen függetlenül találhatunk dilettáns viccrajzokat. Ezek közlése éppoly érthetetlen, mintha egy nívós lap helyesírási hibáktól hemzsegő elemi iskolai fogalmazványnak is helyet adna hasábjain. Szinte naponta találkozunk ilyen rajzolmányokkal, melyeknek szerzője húsz-harmincéves viccekből kölcsönvett ásatag ötletekre húz új és teljesen dilettáns rajzköntöst. Több közkedvelt hetilap — talán takarékosságból? — kizárólag külföldi lapokból összeollózott rajzos viccecskéket közöl...

Mi az oka, hogy míg lapjaink általában gonddal válogatják ki a megfelelő írásokat és minden műfajban irtni igyekeznek a dilettantizmust addig a diletáns karikaturák akadálytalanul burjánzanak?

Azt hiszem, ennek az az oka, hogy a karikaturát afféle melléktermékneк, töltelékanyagnak tekintik a szerkesztők. A karikatura grafikai megítéléséhez — sajnos — kevés szerkesztő ért. De még a rajzi szakértelem hiányánál is rosszabb, hogy számos, amúgy kitűnő szerkesztőnek — hiányzik a humorérzéke. A humorérzék

hián
botfi
ninc
Még
kesz
hum
lelet
tellj
Me
vonn
mily
enge
azok
szám
kedv
De u
adóv
zetők
tó l
egy-e
kiada
ként
tura-
néhá
dezte
ták.
Pr
nek
vésze
vésze
A tel
kell
leszte
(Fogl
tehet
szakr
szont
nak
a
magá
rikat
sajtó
zetői
lett
zetőit
tura
és
hogy
értést
ismer
e mű

olyan

ya olyan, mint a zenei
il, szinte fizikális tény.
s is abban szégyen.
is, mit tegyen a szer-
tő, ha hiányzik belőle a
orérzék adottsága? A fe-
pofonegyszerű: ne rös-
en tanácsot kérni.

ennyi derűs pillanatot
ak meg az olvasótól,
en hatékony fegyver
dnek ki a kezükből
a szerkesztők, akik nem
olnak a karikatura köz-
eltségével és hatásával.
gyanez vonatkozik a ki-
állalati lektorokra, ve-
re, akikkel évekig tar-
közelharcot kell vívni
gy karikatura-album
ásáért. Még szökőéven-
sem kerül sor karika-
kiállításra, pedig azt a
nyat, amit eddig ren-
k, tömegesen látogat-

óbálkozáshoz mindenki-
joga van, egyetlen mű-
t, így a karikatura mű-
te sem lehet zárt céh.
hetségek előtt szélesre
tárni a kapukat és fej-
ni kell képességeiket.
alkozik valaki a fiatal,
séges karikaturisták
nai képzésével?) Vi-
minden művészeti ág-
megvan az a joga, hogy
dilettantizmust kivesse
ból. Mivel pedig a ka-
ura elsőrendű fóruma a
művészeti életünk ve-
és a könyvkiadók mel-
elsősorban lapjaink ve-
ől várják el a karika-
művészetének avatott
szenvedélyes művelői,
műkritikát, több meg-
, gondosságot, és lelki-
etességet tanusítsanak
vészet iránt.

Fülöp György

megkapaszkod-
végigzuhant a
álva támaszté-
npálva és arti-
nt a kavargó
rtotta, a hulá-
rgatták és két
a között egyre
ki a víz kö-

t hátra. Moz-
az alázuhanó.
testet. Kezeik
ymást és hát-
imulva a szik-

tta az alacso-
sának a kezét,
yen visszafelé,
kevésbé volt
okkal, amely-
esen ereszked-
társa ott sza-
mögötte, gyö-
a:

— Az isten
kitűnő úszó
arton...

kat, és a víz
gáról a kabá-
nételte, meg-
zúgását:

t! Akkor se-
. Kerítsen va-
mit majd oda

vetve magát,
bele a hullá-

szikla között
csapkodó hul-
ották a folyó
za a part irá-
lván már fel-
héz csizmája
lé, csapkodása
ben is markán-
a a géppiszto-
ani, a víz fö-
emei — ami-
lanatra az ar-
át hatalmasan
után.

alacsonyabbik
ta társának a
nt tájékozódni
Jobbra, még

sában. A tár-
gyre közelebb
hoz és végeze-
lette és leütve
kolt a hajába.
és taposva a
helte a hörgő

Konjár Gyula: Ülő nő

dult, a szemek erőlködve megnyíltak egy pillanatra.

— Most — mondotta a magasabbik —, most próbáljon megint mesterséges légzést.

Az alacsonyabbik egy pillanatra lenézett a földre. És mert a társa nem szólt semmit, felemelte a fejét és azt mondta:

— De... tudjuk!

Az őr szája megremegett. Kereste a sza-

Várnai György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

SZOC. MŰVÉSZETÉRT
1964 JUN

1071

Várnai György grafikusművész „Romantikus történet" című rajzfilmjén dolgozik

Megkezdte vidéki körútját a házánkba
dam vándo

Szocialista
MŰVÉSZE

Várnai György

— A gyászoló család tudatja, hogy 1987. márc. 18-án életének 32. évében, meghalt **Várnai György** iparművész. Temetése ápr. 2-án, 13 órakor, a Rákospalotai temetőben, a gyászmise ápr. 2-án, 15 órakor lesz a Thököly u. 56. róm. kat. templomban megtartva. Emléked szeretettel őrizzük! Táviratcím: Várnai: Bp. XV., Mosolygó A. u. 16. ×

Magyar Nemzet 1987. III. 27.

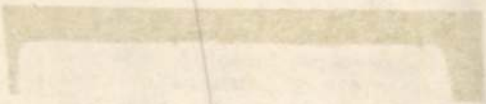

VÁRNAI György

M. Demet 1991. nov. 13

■ **Elhunyt Várnai György.** Rövid szenvedés után elhunyt Várnai György Munkácsy-díjas karikaturista, az Új Ludas nyugdíjas munkatársa. Temetéséről később történik intézkedés.

RTÉNETI INTÉZET

RNŐ igazgató

Lívia titkárnő

KÉSZPÉNZZEL
BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST 62

acb

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY

DE LEGYEN NEKÜNK!

VÁRNAI GYULA

megnyitó
[2005. szeptember 15., 19.00 - 21.00]
vernissage

BUDAPEST 7
05-09-06
01111435

MAGYARORSZÁG
Ft 50 Ft
Posta 00623 Posta

Hornyik Sándor
MTA Művészettörténeti Kutatóintézete
Úri u. 49.
Budapest H-1014

nyitva / on view: 2005. szeptember 16 - október 14.
kedd - péntek / Tuesday - Friday.....14.00 - 18.00,
valamint előzetes bejelentkezéssel / or by appointment

>>> Budapest, VI. ker., Király u. 76. • T: (1) 413 7608 • www.acbgaleria.hu • acbinfo@acbgaleria.hu

>>>>>>>>>>> Támogatók és partnerek / Supporters and partners:

PANNON GSM Az elvonal. · europapier · NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA · ÍRÓKÉZ PAPÍR-ÍRÓSZER NYOMTATVÁNY · Timp Kft. · FOLITEXT · Color Photo Digital · ATORAN AG

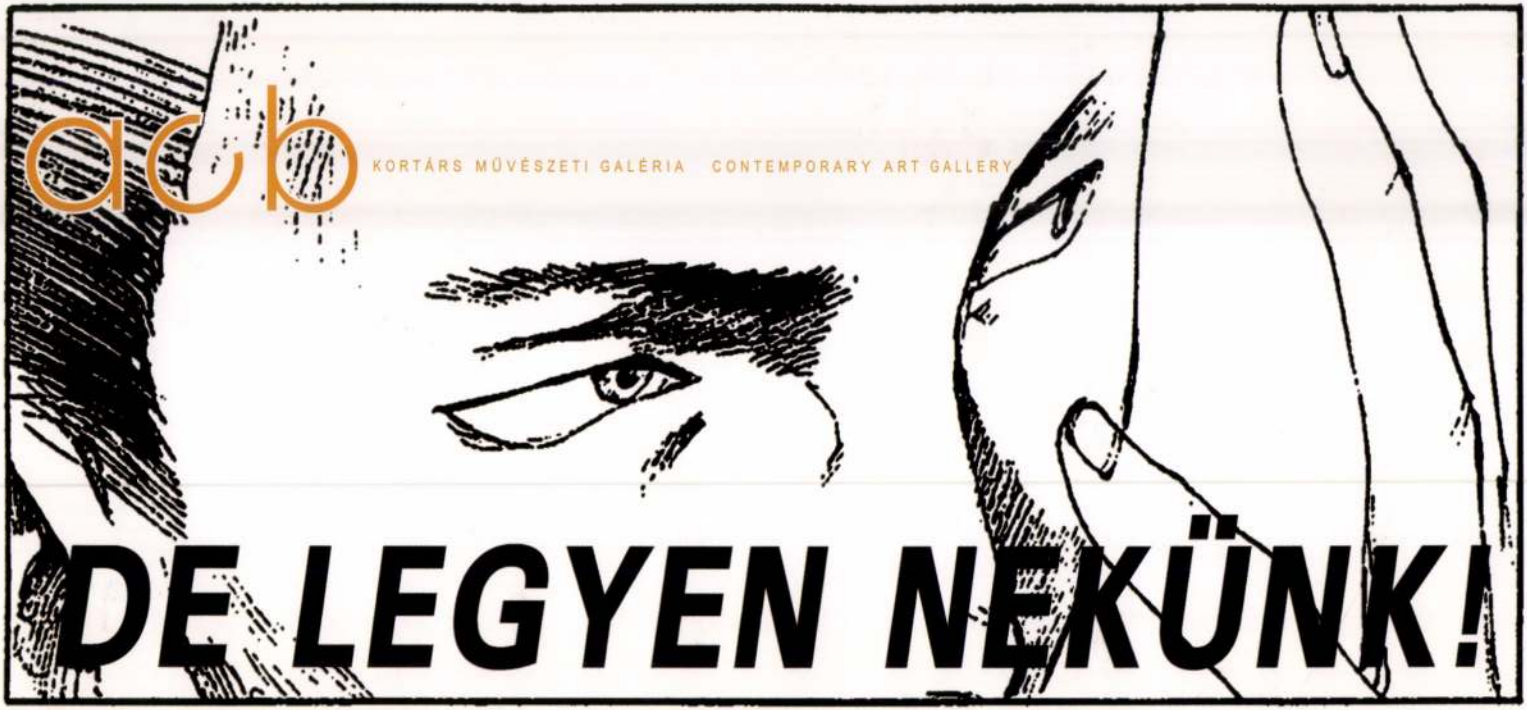
dcb
KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA CONTEMPORARY ART GALLERY
DE LEGYEN NEKÜNK!

ITT A SÍSZEZON

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1985. 1. 5.

— *Na és hány szobás a menyasszonyod ...?*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. XI. 16.

— Mondtam, hogy Trabantot vegyünk, azt könnyebb tolni!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet

1984 XI. 10.

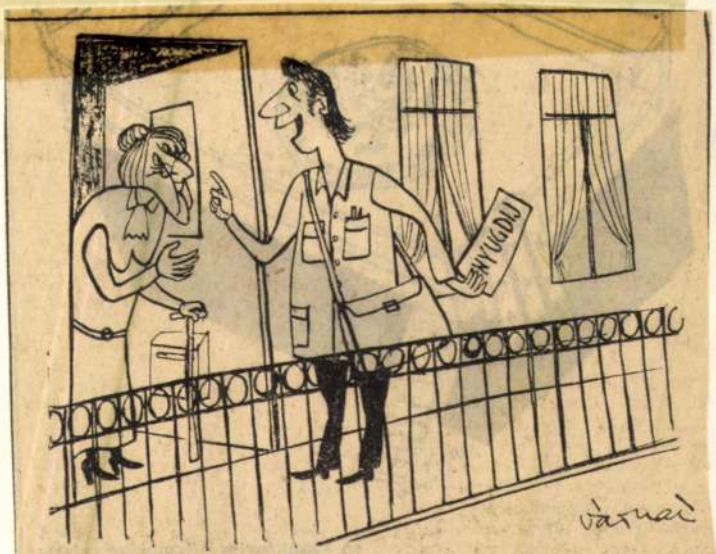

— *Na, mit hozott a jó postás bácsi a kislánynak?*
(Varnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. XI. 3.

Magyar Nemzet
1984. XII. 31.

SZILVESZTER

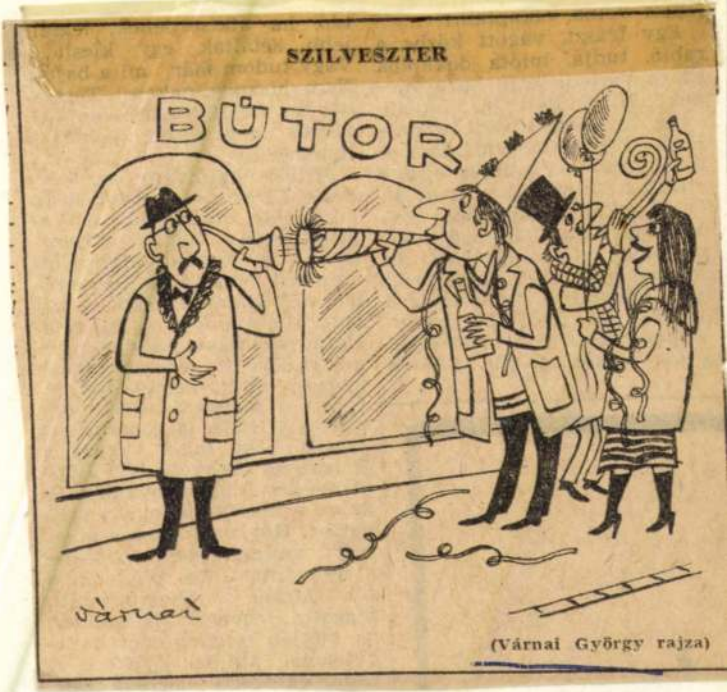

(Várnai György rajza)

— Értsd meg kisfiam, nem te vagy a Niki Lauda!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. XII. 24.

Magyar Nemzet 1984. III. 22.

— Ezt a „műsorváltozás"-t meg kellene nézni. Biztosan jó darab, ha egyszerre három színház is hirdeti...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. XII. 11.

Magyar Nemzet
1984. XII. 9.

NYUGDÍJBAN

— *Fél tiz. Ilyenkor kezdett az osztályvezető ordítani!*

(Várnai György rajza)

— *A hűtővíztartály repedt meg!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. XII. 8.

ORSZÁGOS HŐESÉS

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1985. 11. 11.

— Tedd hozzá ezt az ócskát is, hátha elcserélik egy újra...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1985. 1. 31.

— Azonnal kapcsold ki a tévé-t!

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1985. 1.26.

Magyar Nemzet
1985. 1. 19.

— Értse meg, kérem, régi telefonkönyvet nem veszünk!
(Várnai György rajza)

Vásnai György

Karlatúra

Magyar Nemzet 1985. 1.12.

Magyar Nemzet
1985. 1.8.

— Úgy érzem, új művészi korszakom kezdődött ...

(Várnai György rajza)

— *Azért dühös, mert nem szidhatja a fociválogatottat...*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1985. 1. 7.

ALBÉRLET

— Na, most rajtakaptam, hogy egy erősebb villanykörtét akar becsavarni!

Várnai

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
24. XI. 24.

újuláshoz és a tulajdonos-vál-
tozáshoz. S az ellenzéki Mun-
káspárt, amely a visszaálla-
mosítást ígéri hatalomra ju-
tása esetén, most már azt
mondja, elegendő csupán a
részvénytöbbséget megszerez-
nie. A leendő Labour kormány
kevéske beruházással is meg-
kaparinthatja az ellenőrzést,
anélkül, hogy ezeket a válla-
latokat felmentené a közössé-
gi felelősségrevonás és a piac
értékítélete alól. S ez a módo-
sított vélemény, ha nem is ért
egyet teljesen a thatcheri logi-
kával, elismeri legalább, hogy
van ben dszer.

ke Miklós

kal makacsabb.

A vetélytárs vörösbortól tár-
tanak a francia és az olasz
termelők; hogyne, amikor te-
kintélyesek az eladatlan kész-
leteik. Mit kezdjenek a cit-
rusfélékkel, az olívaolajjal és
más növényekkel, amelyeket
nem lehet ugyanúgy raktároz-
ni, mint a vajat és marhahúst,
ha növekszik a készlet, meg-
romlik. A halászatnál aztán
külön gond, hogy a spanyol
flotta egymaga a kétharmadát
teszi ki a tíz eddigi EGK-
tag teljes hajóállományának,
következésképpen sokkal na-
gyobb a fogási és értékesí-
tési igénye is. Innen a rend-
szeres marakodások, néha
fegyveres súrlódások is a fran-
cia konkurrensekkel, akik, ha

CHILÉJE

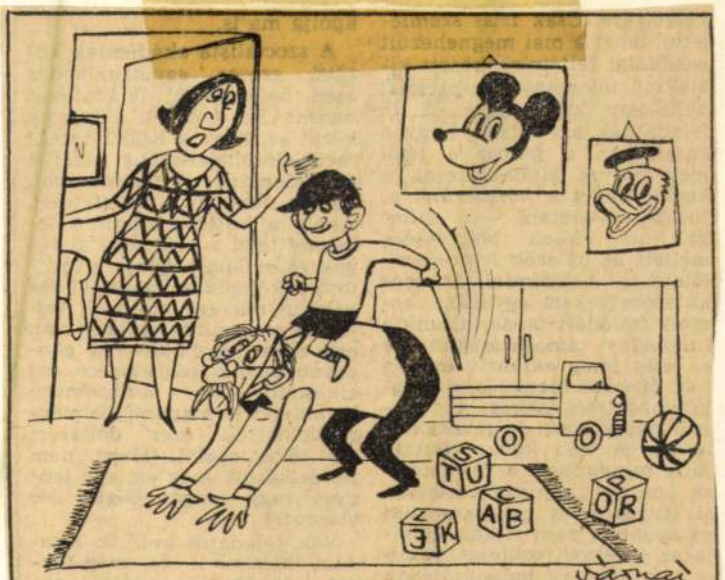

— *Látom, mozi helyett megint a lóversenyre vitte az unokáját!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. XI. 23.

A KÜLÖNÉLÉS ELŐNYEI

— *Ha még mindig házasok volnánk, rögtön elválnék tőled!*

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. XI. 17.

— Mikor tettem én vele valami jót, hogy ennyire gyűlöl?

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet 1984. VII. 10.

— Drágám, én nem tehetek róla, hogy az apám háromszor nősült, és így három anyósod van ...

(Várnai György rajza)

Magyar Nemzet
1984. VII. 4.

Magyar Nemzet 1984. VI. 3.

Várnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

–: Múzeum

4.

Esti Hí

. 14.

zoi mindvegig figyelemn

Várnai György, karikaturista

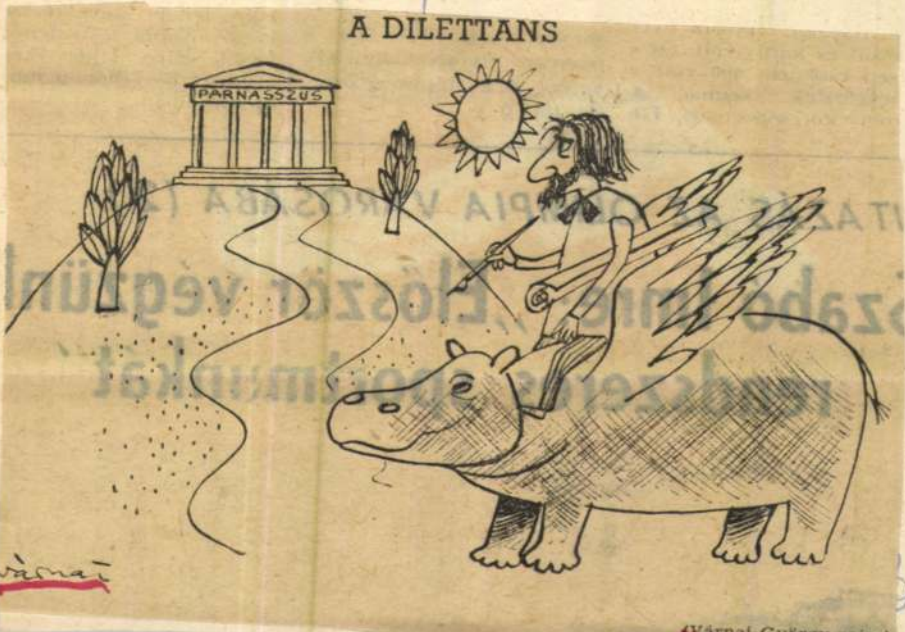

(Várnai György rajza)

8.

Várnai György karikatúrája.

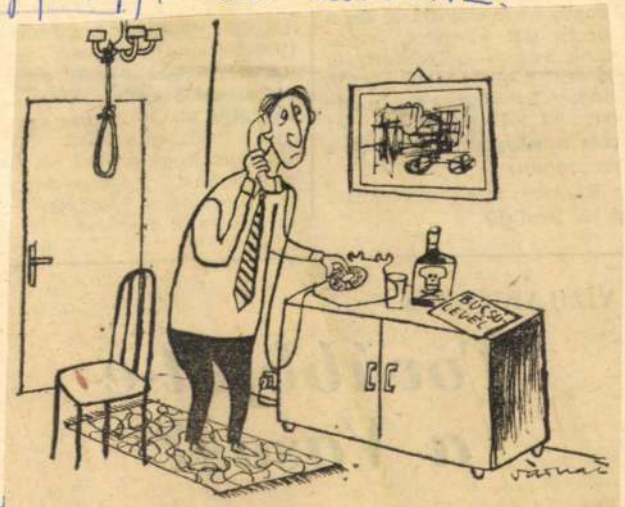

— Süket a telefonom, most hogyan hívom a lelki szolgálatot, hogy lebeszéljen ...

(Várnai György rajza)

8.

— Süket a tel

17.

Esti Hírlap,

Várnai György karikaturista

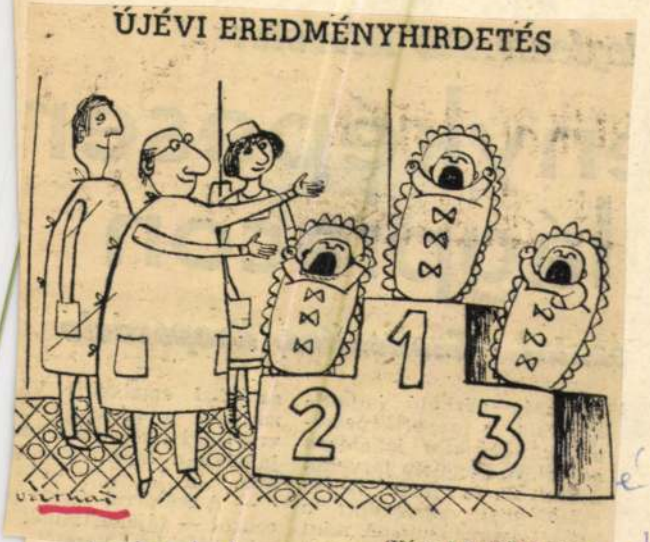

(Várnai György rajza)

...ényhirdetés 4.

ESTI ... 1975. dec. 29.

Várnai György karikatúrája

ÉV VÉGI HAJRÁ

(Várnai György rajza)

8.

1975. dec. 29.

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

volt 4.

1975. dec. 28.

Várnai György karikaturista

KARÁCSONYI PROTOKOLL

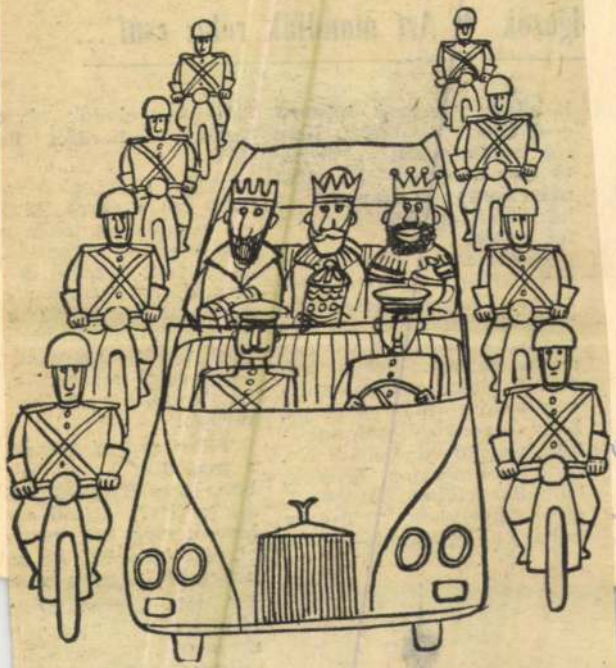

(Várnai György rajza)

...tokoll 11

1975 dec. 24.

A déli lábazat alatt
földben bújik meg az
si gépterem sárga,
szürke, fekete gépsor
— minden színnek má
telme van —, innen

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

4.

23.

Várnai György karikaturista

AKCELERÁCIÓ

(Várnai György rajza)

abás drasztikus feleme-
zét. Tokióban nem tartják
zártnak, hogy az ellenzé-
pártok a parlamenti
ésszak *bojkottjának* jól
vált eszközéhez folya-
odnak.

mindaddig, amíg a képviselőház januárban nem tárgyalja e jogszabályt, a kormány nem folyósíthat további összegeket az angolai szakadárok támoga-

kétségkívül élesen ellenez minden külföldi katonai beavatkozást.

★

A CBS tv Ford szavait követően ismertette a kongresszusi CIA-vizsgálat legújabb leleplezéseit. Ezek szerint a CIA 1972

Várnai György, karikaturista

— : Karácsony

ESTI HIRLAP

Várnai György karikaturista

SZUPERSTÁTUS-SZIMBÓLUM

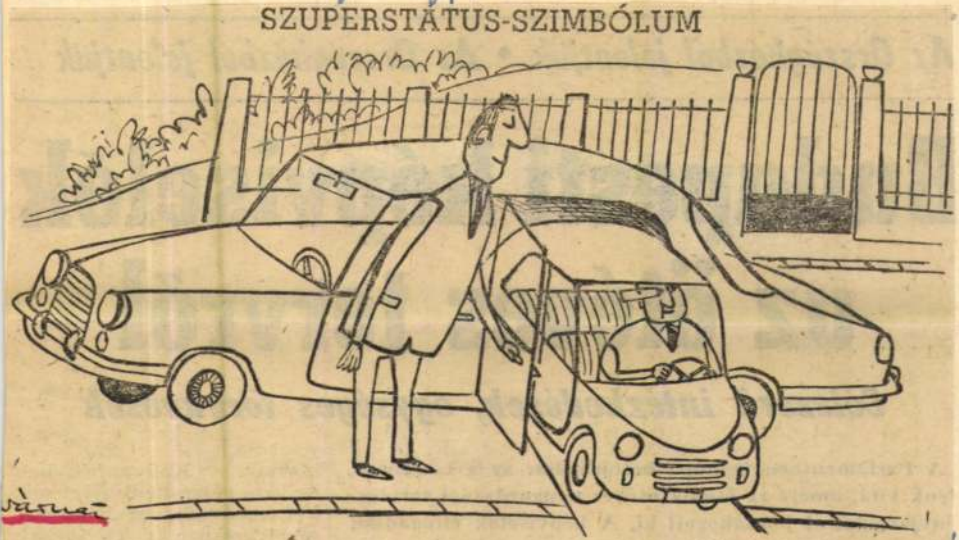

(Várnai György rajza)

4.

9.

Várnai György karikatúrái

(Várnai György rajza)

4.

ESTI HÍRLAP, [illegible] 11.

Várnai György, karikaturista

KÉPESSÉGVIZSGÁLAT

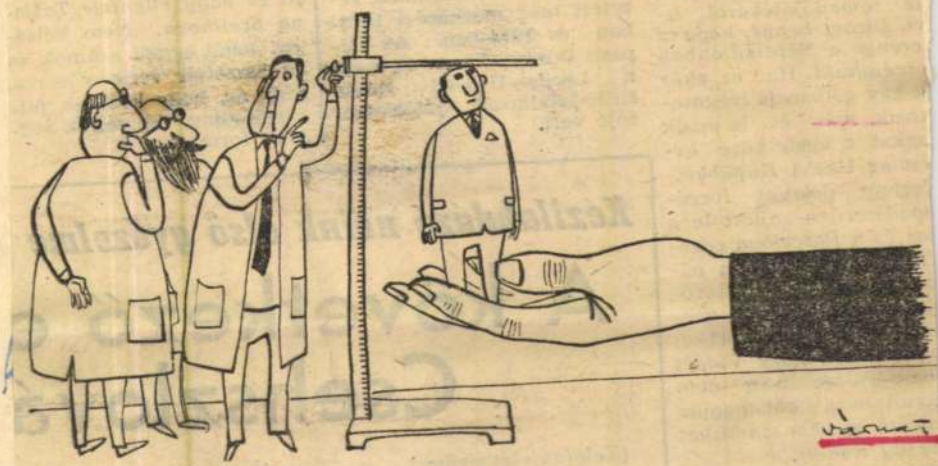

(Várnai György rajza)

ESTI

Várnai György karikatúrái

(Várnai György rajza)

12.
9.

oba.

Kamaraerdőnél 300 gyszögöl szőlő, megtva is, sürgősen el-ó. 855—735, esti órák-n.

ado. Telefon: 478—647.

Soroksári Dunához közel, Szigetszentmiklóson 100—200 n.-öl víkendezésre alkalmas erdős területek eladók. Érdek-

személy-, tehergépkocsi-vezető-képző tanfolyamot indít

1976 ÁPRILIS HÓNAPBAN

Szobafestést, tapétázást azonnalra vállalok minőségi kivitelben. 658—729.

Kerek 7 Sunda cim Boros G Gyöngyvirág

Várnai György karikaturista

KOCOGÓ MOZGALOM

(Várnai György rajza.)

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 8.

Vámai György karikatúrája

SZÖVEG NÉLKÜL

(Vámai György rajza)

8.

Várnai György : karikatúrista

— Nem értelek. Thomas Mann a te korodban már Nobel-díjas volt, és te még csak a faliújságba írkálsz!

(Várnai György rajza)

— Nem értelek

12

Esti

68

Kapcsolatos

Kedelyű, karos szenvedelyektől mentes, termés

Várnai György, karikaturista

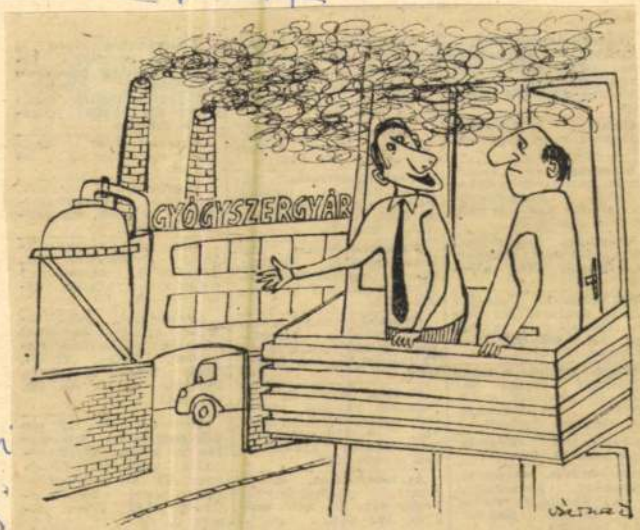

— Milyen szerencsés vagyok! Ez a füst csak egészséges lehet!

(Várnai György rajza)

12.

13.

Várnai György, karikaturista

— Rendes, hogy ránk gondoltak ezzel a terelőkorláttal...
(Várnai György rajza)

— Rendes.

Esti

8.

Várnai György karikatúrája

-:

Üzemi demokrá

→ Esti Hírl

8.

Vatnai György, karikaturista

(Várnai György rajza)

–: Képhiba
Esti Hi
Bp. 1978
4.

Várnai György, karikatúrista

– Izometriku
Esti Hírl

8.

Varnai György karikatúrája.

— Nekem köszönheted, hogy gyesre mehettél és még tejcsokit se vettél nekem...

—: Nekem Várnai 6.

Esti Hírlap, [illegible]

Várnai György karikatúrája

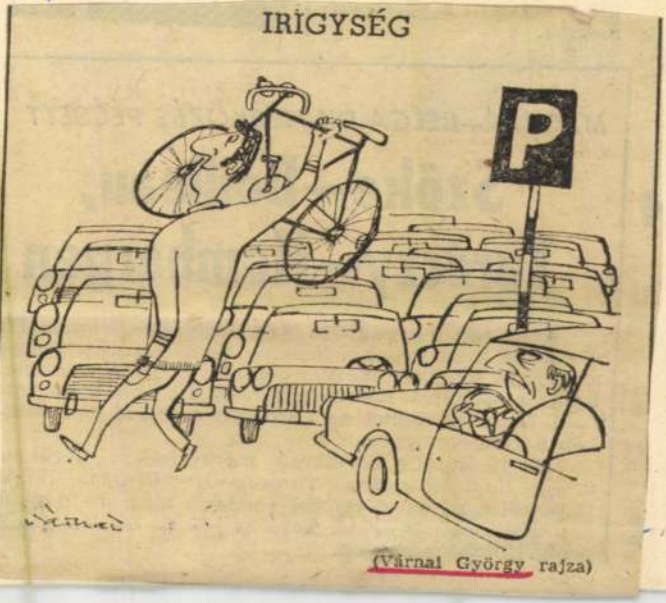

(Várnai György rajza)

– Irigység

8.

Esti Hírl

Várnai György, karikaturista.

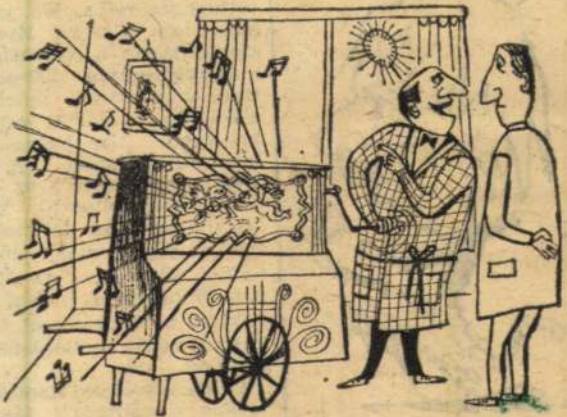

— Ezzel állok bosszút a szomszédok ordító beat-muzsikáján!

(Várnai György rajza)

— Ezzel állok ...

Esti Hirlap, Bp. 1977 nov. 30

Várnai György karikaturista

(Várnai György rajza)

–: Megelőzte a

8.

Esti Hírlap, Bp. 1977. nov. 25.

Várnai György, karikaturista

A PÁRTFOGÓ

(Várnai György rajza)

A párt

Esti Hi

4.

Vatnai György, karikatúrája

— Ne zavarjuk a papát, most tanulja a legújabb terelőutakat!

(Vérnai György rajza)

— Ne zavar
Esti Hí

8.

MDK

Várnagy György, művezető
/Wagner/ kályhás

az alsó gyár élén áll.
1923 óta 26 éven át állt a Zs.gyár alkalmazásában.

Nikelszky Géza beszámolója Dr.Szentiványi Gyulának.
A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői.
Pécs. 1948 nov.16.

M.D.K.

Varnai György
grafikus

A Munkácsy Mihály díj
III fokozatát nyerte el.

—: 1967 kiváló és érdemes művészei...
Élet és Irodalom, 1967. ápr. 8 - 4 lap

MDK

Várnai György

Várnai György /textil/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Várnai György

Karikatúrák

A III. karikaturakiállitás (Antal Gábor)

Csillag, 1952. jan.

Várnai György

3 illusztráció Günter Grass „A Hagyma pincében" c. novellájához.

rajzok, reprodukció

Nagyvilág, 1961. 6. szám 827, 834, 839. oldal

Várnai György, M.D.K.

Peti c. rajzfilmsorozat Macskássy Gyulával.

Napló

Magyar Nemzet 1963. november 29. 4.l.

VÁRNAI GYÖRGY

Töprengés. Karikatura 54x38.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

Várnai György M.D.K.

Uj "Peti-filmet" /rajzfilm/ kéMaiskássy Gyulával

Cime Peti és az ürhajózás

Napló

Magyar Nemzet 1963. augusztus 17. 4.1.

Várnai György

Peti és a gépember c. rajzfilmje
második díjat kapott a cseh-
szlovákiai rajzfilm fesztiválon

Nagymaros, 1965, máj 1., 10 old.

MDK

Várnay György

Cikk a müvészről a

Tolnamegyei Népujság 1967 ápr.23 számában

MDK

Várnai György

Munkácsy dijáról

Magyar Nemzet 1967 ápr.3.

MDK.

Várnai György

Munkácsy dijat kapott

Pestmegyei Hirlap 1967 ápr.2.

MDK.

Várnai György

Munkácsy dij III fokozatát kapta

Népszava 1967 ápr.2.

MDK.

Várnai György

Munkácsy dijat kapott

Délmagyarország 1967 ápr.2.

MDK.

Várnai György

Munkácsy dij III fokozatát kapta

Magyar Nemzet 1967 ápr .2.

MIK.

Várnai György

1967-ben Munkácsy dijas

Élet és irodalom 1967 ápr.8.

MDK.

Várnai György

Illusztrációi a Ludas Matyban

Magyarország 1967 /15. p.21.

MDK

Várnai György, grafikus

A munkásmy M.-díj III. f. -t kapta.

–: Az idei ivod. és művészeti díjasok 6.

Népszabadság, Bp. 1967 ápr. 2.

MDK

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat.

Repr.

– : Budapesti képeslapok 14.

– bp. 1967. ápr. 23.

Népszabadság

Várnai György, grafikus

MDK

„Szokatlan rajzfilmet" készített:
mesét a költőről, és a Pegazusról.

(László): Tíz deka halhatatlanság 2

ESTI HIRLAP Bp. 1966 nov. 16.

M.D.Y

Varsai György

grafikus

1967-ben a Munkácsy-díj

III. fokozatát nyerte el

— : 1967. évi Munkácsy-díjasok

Művészet, 1967. május - 31 lap.

M.D.K

Variáció
grafikus

Illusztráció

—: Nem hörnyű vörnek lenni
Nők hapja, 1967. jun. 10 – 24 kap.

M.D.K.

Várnai

"Karikaturistáink igy képzelik magukat a direktori székben" alcimmel körkérdést intéz a lap a müvészekhez, válaszoljanak rajzban és i
rásban "Ha én szinigazgató lennék" cimmel.

Szinház, Bp. 1946. okt. 9-15. II. évf.
39. sz. 16. lap

M.D.K.

Vázlat

"Karikaturistáink így képzelik magukat a ti-
rektori székben" alcímmel következő intézs a
lap a olvasóknak. Valaszolnak rajzban és
rásban "Ha ő szinlegesen lenne" címmel.

Szinház. Ép. 1946. okt. 9-15. 11. évf.
39. sz. 16. lap

Vámai György, grafikus

MDK

Csendélet c. karikatúra-
kötetét ismerteti a
szerző.

Rózsa Gyula: Egy csendélet ürügyén
8.
NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. jan. 15.

Várnai György, grafikus MDK

Csendélet címen karikatúra gyűjteménye jelenik meg 1965-ben.

(László): Az első „olimpiai" ezüstérmes

2

ESTI HIRLAP, Sp. 1964. aug. 4.

Várnai György, grafikus 17 Dk

Öt Karikatúra.

Repr

— : Nincs új a nap alatt 12

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. jan. 16.

Vásnai György, grafikus MDK

Peti c. rajzfilmsorozata

Könyvalakban is megjelent.

L. M.: Jön a télapó-film ül

2

ESTI HIRLAP Sp. 1964. okt. 23.

Várnai [György], grafikus MDK

Öt karikatúra.

Repr.

Várnai – [rajzai]

: Első szerelem, ... stb 36

Hátsó külső borító

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1964. november XV/11

Vámai György
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

—: A paradicsomban
Nők Lapja, 1965. jan 9 - 21 lap

Várnai György, grafikus M Dk

Hat Karikatúra. Repr.

— : Fő a tapintat 12

Bp. 1964. aug. 23.

Vámai György grafikus

TIDK

Hat karikatúra.

Rep.

–: Történelmi példák a takarékosságról

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. jan. 17.

Várnai György, grafikus MDK

Hat karikatúra.

Repr.

— : Ticemi riport Mexcországból 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. nov. 29.

Varnai György
grafikus

M.D.

Illusztrációi.

—: Családi orvos
Nők Lapja, 1964. dec. 5. – 24 lap

M.D.K.

Várnai György rajzfilmművész

Macskássy Gyula rajzfilmművésszel együtt részt vett az Annecy-ban kétévenként rendezett bábfilmfesztiválon.
Az UNESCO megbizásából most egy tudományos szórakoztató rajzfilm tervet készitettek, ezeket Párisban jóváhagyták.
A filmet Macskássy Gyulával együtt készitik.

Öt nap Annecy-ban c. hiradás a Tarka Krónika c. rovatban. Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. juli. 20. VØ VI. évf. 29. sz. 39. lap.

Várnai György, grafikus MDh

A TV-ben a Kisfilmek és alkotóik c. sorozat keretében bemutatták mint rajzfilm-rajzolót.

(Legeskös): TV-notes 2

ESTI HIRLAP Bp. 1965. jan. 18.

Vámnai Vőray

grafikus

Szabad Művészet

1950. 12. 2. 503. l.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS POLGÁRMESTERE

KÖZMÜVELŐDÉSI ÜGYOSZTÁLY

Budapest, 1935. október 10.

Kedves Barátom!

Fogadd kérlek, hisleányod eskuvőjéhez legmelegebb szerencsekivánataimat, gyermeked boldogsá-

Várkai György, grafikus MDK

Öt karikatúra.

Repr

– : Ha a sportban is így lenne 12

NÉPSZABADSÁG bn. 1965. jún. 6

Várnai György, grafikus

Elkészült Romantikus történet c.

új rajzfilmje

Jelenet a filmből: Repr

(lázló): A filmszalagra viccelt paradoxon 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1964. jún. 15.

M.D.K.

Várnai György grafikusmüvész

Macskássy Gyula grafikus müvésszel együtt tervezi és készíti a "Peti, Kati Félix" c. uj rajzfilmet. A rajzfilm a mesefilmek helyett a technika csodáival foglalkozik.

A film szereplőinek repr.-ja a szöveg melletti képen szerepel.

P.J.: Uj rajz-fil sorozat készül c. közleménye Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. junius 9. V. évf. 23. sz. 39. l.

MDK

Várnai György, graf.

Bürokrata. Karikatura.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 17.1.

Várnai György MDK

grafikus

Tréfamesterek, akiket nagyon komolyan kell venni.
Magyar Nemzet 1947. okt. 14.

M.D.K.

Várnai György rajzolómüvész

Macskássy Gyula/

/"A ceruza és a radir c. szines, dijnyertes rajzfilm
jének figuráit rajzolta meg.

P.J.:Filmmüsor - gyermekeknek c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. okt. 28. IV. évf.
44. sz. 21. l.

M.D.K.

Várnai György rajzolómüvész

Macskássy Gyula uj rajzfilmjének ötlete és rajzai Várnai Györgytől származnak, melyek alapján készül "A tudós és az atom" c. kisfilm.
A szöveg alatt: A tudós és az atom c. rajzfilm két rajza szerepel. /A rajzok nincsenek külön aláirva feltehetően Várnai Györgytől származnak./

A rajzfilmek dijának nyertese: Macskássy Gyula c. beszámoló
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. julius 29. IV. évf. 31. sz. 6. l.

Várkai György, grafikus MDG

Részt vesz az annecyi rajz- és bábfilmfesztiválon Várkai György rajzoló is.

—: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, bn. 1962. jún. 26.

Varnai György
grafikus

M.D.K.

karikatura

Csák Gyula: A karikaturáról - konnolyan
Élet és Irodalom, 1963. dec. 21 - 14 lap

Vámai György, grafikus

Az első magyar rajzfilmsorozatot két évvel ezelőtt kezdte el Macskássy Gyula és Vámai György.

– Kis hiradó

2

ESTI HIRLAP

1963. nov. 29.

Várnai György, grafikus, rajzfilmtervező MDK

A Balázs Béla-díj III. f.-t kapta.

— : Kiosztották az idei művészeti díjakat

4

NÉPSZABADSÁG bp. 1965. ápr. 2.

Várnai György, grafikus MOK

öt karikatúra

— : Terítéken a „főnök" 12

NÉPSZABADSÁG bp. 1965. ápr. 25.

Várnai György grafikus

Hat karikatúra.

Repr.

— : Hétköznapi találkozás 10

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1965. febr. 21.

MDr

Várnai György grafikus

Romantikus történet c. rajzfilmje

díjazásban részesült.

– : A díjak kiosztásával véget ért a II.
miskolci filmfesztivál 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. május 15.

Várnai György, karikaturista 0104

Öt, gúnykép.

Repr.

— : Tornázzunk rendszeresen 12.

NÉPSZABADSÁG sp. 1965. nov. 28.

Várnai György, karikaturista 07034

Öt torzkép.

Repr.

–: Mai témák 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. sept. 26.

Vámosi [György], karikaturista MDK

Rajzfilmeket is készít.

(es. i.) = Dodó 13 jelentése 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. júl. 7.

Várnai György.

karikaturista

A III. Magyar karikatura – kiállításom szerepelt.

Magyar Nemzet, 1951. Nov. 5.

Várnai György, karikaturista MDK

öt karikatúra.

Repr.

–: Rozékeink szerepe a mindennapi életben 12.

NÉPSZABADSÁG bp. 1966. márc. 13.

Várnai György, karikaturista trsk

Hat gúnyrajz. Repr.

—: Bírálat napirenden 12.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. okt. 4

Várnai György, Karikaturista MDG

Grényzajz.

Repr

–: Az idén minden másképp lesz... 10.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. jan. 1.

Vásnai György, karikaturista MDG

Grú nyiraj.

Repr.

-: Itt a budapestiek beszélnek 6

Vidám képes Sokadik évfolyam

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. jan. 1.

Várnai György, karikaturista MDK

Gúnyrajz.

Repr.

—. Árukapcsolás 5

Vidám képes Sokadik évfolyam

ESTI HIRLAP br. 1965. jan. 1.

Várnai György

karikaturista

ivód

„Ismerd meg önmagunkat!" A Magyar Ujságrajzoló Művesek II. Karikatura kiállítása. Nemzeti Szalon, 1947 okt. Önkarikaturával

csekkszámlája javára.

A Schwarz

nőtől a Műemlékek Országos B

rab műemléki tárgyu olajfest

szám alatt átutaltattam a Ma

rékpénztári csekkszámlája ja

lyeg levonásával ötszáz /:50

összeget a megnevezett festő

Gasse 4.:/, osztrák valutában

1930. november hó 24-én. A mi

s.k. miniszteri tanácsos.

A hivatal

min

Várnai György, Karikaturista MDK

Öt gúnyrajz.

Repr.

– : Látogatás egy ókori üzemben 12.

NÉPSZABADSÁG, bn. 1965. júl. 18.

Vámai György, Karikatúrista MDK

Öt gúnyrajz.

Repr.

— : Feudális alkotmányban 12

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. aug. 20.

Várnai [György], karikaturista MDK

Nincs Kiút ....
(karikatúra)

Repr.

-: Készül az új KRESZ
(: járaszlataink :)

14. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jan. 14.

Várnai [György], karikaturista MDK

Ök karikatúra.

Repr.

— : Nehéz ügy ... 12

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 12.

Várnai György, karikaturista MD4

Öt karikatúra.

Repr.

— : Utazás az utazás körül ... 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 16.

Várnai [György], karikaturista

MDK

Hét napa. Repr.

– Foglalkozási kényszerképzetek

12.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. jún. 21.

Vámai [György], karikaturista MDK

Hat rajza. Rajz

Vámai: Irodalmi műfajok 10.

NÉPSZABADSÁG, kny. 1964. júl. 26.

08

Várnai [György], Karikaturista ↗ DG

Hat gúnyrajz. Repr.

— : Ha Shakespeare ma élne 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jan. 5.

Várnai György, Munkácsy-díjas grafikus – karikaturistaművész

A Hegedüs – Várnai – Szür-Szabó – Balázs-Piri névsor, az, hogy színvonalat és szellemiséget már értizedek óta puszta vezetéknevekkel is lehet biztosan érzékeltetni, a magyar karikatúra megnyugtatóan jó állapotát jelzi. Ilyen névsor biztonában – (Lehovszki István most hozzájuk közelít) – most mérleget készíthetünk Hegedüs intellektuális érzékletességének, Várnai monumentális fekete irónijának s társaik most is biztos érényeinek a részletesebb ismertetése nélkül is. – A saját képességeiken és összetéveszthetetlen egyéniségükön kívül képviselik azt a valóságot, amelyben élnek. Azt a társadalmi meghatározottságot és azt a történelem kiszabta létet, amelyben velünk együtt élnek...

Rózsa Gyula: Az első országos karikatúrabiennále Nyíregyházán.
Népszabadság, 1983. okt. 28. 7-old.

M.D.K.

Várnay György

és Macskássy Gyula késaitették a "Peti és a gépmester c. rajzfilmet.
A fil két figurájának rajzát közli lap fényképfelvételen.

Képek-Hirek c. rovat hiradása
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. febr. 2. VI. évf.
5. sz. 38. lap.

Le. D'U

VÁRNAI György

„Villanytényes mérkőzés"

karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. szept. 6. 6. l.

M. D. R.

VÁRNAI György

„Nálunk már politechnikai óra is volt ...." karikatúra Repr.

Magyar Nemzet 1961. szept. 9. 6. l.

M. D. V.

VÁRNAI György

„Szeptember 25 körül zárnak a Pert-vendiglők" karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. szept. 20. 6. l.

Varnai György MDK

Karikatura. repr.

A magyar ujságrajzoló müvészek II. karikatura kiállitása. Nemzeti Szalon. 1947. okt.

Várnai György: MDK

Nyugaton a helyzet változatlan
Truman et comp.

Magyar karikaturaművészet.
A MMOK vándorkiállitása, 1950.

Várnai György: .

MDK

Bizalmi szavazás közben verekedés tört ki a francia parlamentben.

Carmen előadás a mai Spanyolországban

Huszonötezer liter tejet kanálisba öntöttek Franciaországban

Magyar karikaturaművészet.

A MMOK vándorkiállitása, 1950.

M. Ф. К

VÁRNAI György

„Szarvasbógés 1961" Zorikatára

Repr.

Magyar Nemzet 1961. szept. 22 - 6. l

M. D. K

VÁRNAI György

„Őszi nagyszavaritás idején"

karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. szept. 30. 6. l

M.D.K.

Várnai György

Magyar Filmek Angliábancimmel rövid hiradás közli, hogy a BBC televiziós adásban bemutatta "Várnai György-Macskássy Gyula többszörös nemzetközi dijnyertes "A ceruza és a radir" cimü rajzfilmjét."

/A hiradás nem számol be arról, hogy egyénenként dijnyertesek-e a müvészek, vagy pedig a fent idézett filmmel nyerték-e a nemzetközi dijakat./

K é p e k - H i r e k c. rovat fenti cimü hiradása. Film Szinház Müzsika. Bp. 1961. okt. 27. V. évf. 43. sz. 38. l.

M.D.A.

VÁRNAI György

A szám történetét ábrázoló filmen dolgozik balskaissy Gyulával az Unesco-megbízásából

Zay László: Egy kiállítás ígéretei
Fiatalok a rajzfilm-müteremben

Magyar Nemzet 1962. junius 2.4.1.

M.D.K.

Várnai György

" Ujitás a futballban"/ karikatura/ repr.

'ar Nemzet 1961. október 29. 6.1.

Várnai György

M.D.K.

„Őszi randevu"/ karikatura/

repr.

Magyar Nemzet 1961. október 20. 6.1.

Várnai György

M.D.K.

" Kezdődik a fütés" /karikatura/

repr.

Magyar Nemzet 1961. október 24. 6.l.

M.D.K.

Várnai György

" Izgalmas vadászkaland" /karikatura/
repr.

Magyar Nemzet 1961. október 14. 6.1.

M.D.K.

Várnai György

" Ősz" / karikatura/

repr.

Magyar Nemzet 1961. 7. 6.1.

M.D.K.

VÁRNAI György

„Itt a ragasztott ruha"

Karikatúra Rest.

Magyar Nemzet 1961. december 6. 6. e.

M. D. U.

VÁRNAI György

„Peti és a gépember"

„Szentgoldeni kaland"

Három új rajz – és bábfilm

Magyar Nemzet 1961. dec. 5. 4. l.

M.D.U.

VÁRNAI György

Macskássy Gyulával közös rajzfilmo-
je a „Parbai

Ley László: Rövidfilm - művészetünk..

Magyar Nemzet 196 . április 15. a.c.

M.D.K.

Várnai György

Macskássy Gyula művésztársával együtt a Párbaj c. rajzfilm alkotásáért első dijat nyert a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének Filmművészeti Szakosztálya által-március 13-tól 19-ig- rendezett II. Magyar Rövidfilm Szemlé-jén.

A II. Magyar Rövidfilm Szemle.
Film Színház Muzsika. Bp. 1961. márc. 24. V. évf. 12. sz. 10. l.

M.D.K.

Várnai György és Macskássy Gyula

Az 1961 évi Cannes-i Filmfesztivál rövidfilm versenyén a "Párbaj" c. rajzfilm alkotásukkal a zsüri különdiját nyerték el.
A Szöveg mellett szerepel a „Párbaj" c. rajzfil egyik jelenetének képe.

A Cannes-i Festivál nyertesei 1961-ben cimmel
Amint a napi sajtó - kezdetü közlemény hiradása
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. május 26. V. évf.
21. sz. 3. l.

Várnai György M.D.K.

" Központi fütés" kariakatura repr.

Magyar Nemzet 1961. november 22. 6.1.

M. D. K.

VÁRNAI György

Egy Aesopus mese apropójára
tervez modern tanmesét a haj-
bókolókról

Somogyi Pál Társaságában

Zay László: Egy kiállítás igéretei
Fiatalok a rajzfilm-műtermben

Magyar Nemzet 1962. junuis 2. 4.1.

Várnai György M.D.K.

" Espresso" karikatura

repr.

Magyar Nemzet 1961. november 30. 6.l.

M.D.K.

Várnai György

" Őszi eső" karikatura

repr.

Magyar Nemzet 1961. november 26.6.1.

M.D.K.

Várnai György

" Dráma a pénztárnál"/ karikatura/

Repr.

Magyar Nemzet 1961. október 27. 6.l.

M.D.K.

Várnai György
Várnai

Macskáss Gyulával olyan mesén dolgozik, amely ,ha sikerül ,sorozat elkezdője lesz

Zay László: Rajzfilmművész-képzés kezdődik az Iparművészeti Főiskolán

Magyar Nemzet 1961. október 27. 4.l.

Várnai György M.D.K.

" Jó hir " karikatura

Repr.

Magyar Nemzet 1961. november 16. 6.1.

M. O. K.

VÁRNAI György

„Ismerik a Rözönséget"

karikatúra (Repr.)

Magyar Nemzet 1961. szept. 14. 6. l.

Várnai György

grafikusművén

Tavi Tatárista.
benélgelés a Ludas Matyi nesztentőrégéhez

Hétvége a Le-M. nesztentőrégéhez
1983 IX. 10
Petőfi 9⁰⁰

Vásnai György grafikus

Karikatúrácikk Mukáczy díjat

kapott (III. fok.)

Nagymaros 1967 IV. 2. 2 old.

MKD

Várnai György, grafikus

Karikatúrák

Repr.

Várnai György: Nyári gyerekek

36

[Hátró-kutó

XVIII/7

CSALÁD és ISKOLA, Bp. 1967. júl.

MDK

Vámai György, grafikus

öt karikatúra.

Repr

– : Írek a mai ügyekről 14.

Népszabadság, Bp., 1967. nov. 12.

Várnai György

Illusztrálta Kürti András: hai szép idők c. művét (ennitve)

Nagyvarsa 1967 XI. 25 2 old

Váfnai György M.D.K.

Az "1,2,3..." c. rajzfilm Macskássy társaságában.

Dutka Mária: Két uj kisfilm ..
Magyar Nemzet 1963. április 10. 4.l.

Várnai György

"Ismerd meg önmagunkat". M.ujságrajzoló művészek 2. karikatura kiáll. 1947. okt. N.Szal.

Várnai György M.[illegible].K.

A számok története c. rajzfilm , Macskássy Gyulával

Peti és a rollerverseny

Magyar Nemzet 1963. február 28. 4.l.

Várnai György, grafikus

Ót karikatúra.

Repr.

—: Orvosok és betegek 14.

NÉPSZABADSÁG bp. 1966. nov. 27.

Várnai György, karikaturista

Kötetben (Csendélet) jelentek meg karikatúrái. A cikk szerzője ismerteti a kötetet, egyben elemzi is a műveket.

Vénkijárat c. karikatúra:

Repr.

Dezsi Tamás: Illés próféta kiszáll a szekérből 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1966. márc. 17.

Várnay György, grafikus MDH

Tíz deka kalkatatlanság c. natívikus rajzfilmje mellett néhány Gusztáv-filmet rajzolt.

D.M.: Több új magyar rövidfilm egy műsorban 9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. jan. 31.

Várnai György, karikaturista

MDK

67 karikatúra.

Repr.

– : Ha ma történt volna 14.

Népszabadság. Bp. 1969. febr. 9.

MDK

Várnai György, grafikus

Rajz:

Repr.

– : Új félév — új élet

36

[Hátsó - külső - borító]

GYERMEKÜNK, Bp. 1969. január

XX/1

MDK

Vámosi György, grafikus

Rajz.

Rep.

—: Pálya választás 36.

GYERMEKÜNK, Bp. 1969. február (XX/2)

Várnai György, grafikus

Rajz.

Repr.

– : Bábszínház

36

[Hátsó-Kükső-
-borító]

GYERMEKÜNK,

Bp. 1969. március

XX/3

MDK

MDK

Vámai György karikaturista

két karikatúrája.

Repr.

— : Hivatali öttusa 14

Népszabadság. Bp. 1968. dec. 1.

MDK

Várnai György, grafikus

Rajz.

Repr.

— : az én szüleim 36.1

CSALÁD és iskola. Bp. 1968. november XIX/11

MDK

Várnai György, grafikus

Rap.

Repr.

–: Karácsony

36. 1.

CSALÁD és iskola. Bp. 1968. december

XIX/12

MDK

Várnai György

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1968 szept.14.

MDK

Várnai György, grafikus

Karikatúra. Repr.

–: Vége a nyárnak!

36. l.
[Hátsó-külső-
-lovító]

CSALÁD és iskola. Bp. 1968. augusztus

MDK

Várnai György, grafikus

Karikatúra.

Repr.

—: Iskola

3b. 1.

[Hátsó – Külső – Lovító]

CSALÁD és iskola. Bp. 1968. szeptember

MDK

Vámai György, grafikus

karikatúra.

Repz.

– : Nyár – nyár

36. l.

[Hátró – kúlró – – b orító –]

CSALÁD és iskōla. Bp. 1968. július

Vásnai György

„Romantikus történet" –

– Mavskássy gyulával közös –

rajzfilmje nyerte hamaiában

a rajzfilmfesztivál, Ezüst

Pelikán díját

Nagyvaca 1966 jul 1. 4 old.

MDK

Vámai György, grafikus

Négy karikatúra.

Repr.

-: Külpolitikai híradó 14.

Népszabadság. Bp., 1967. szept. 10.

M.D.K.

Várnai György

"Karikaturisták Villánlexikona" cimmel a lap felsorolja azokatő azokat a müvészeket, akik résztvesznek a Nemzeti Szalonban rendezett "Ujságrajzolók Kiállitásá"-n.

Szinház, Bp. 1947. okt. 14-2o. III. évf. 42. sz.

Vámai György

Munkácsy-díjjal tüntették ki.

Kél-Mo 1967. ápr. 23

Várnai György, karikaturista MDG

Öt rajz.

Repr.

–: Divat a szerelem 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. febr. 5.

$$\begin{array}{r} 24 \\ +\ 6 \\ \hline \end{array}$$

Várnai György

Vxxxxxxx Macskássyval M.D.K.

Rajzfilm-terv

Tiz deka halhatatlanásg

Zay László: A oknevü névtelen
Ünnepélyes rajzfilm-bemutató lesz februárban
Magyar Nemzet 1967. jan. 8. 10.1.

Várnai György

MDK

Bürokrata, karikatura

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Várnai György

MDK

Töprengés, karikatura

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Várnai György

és Macskássy Gyula "Romantikus történet" c. rajzfilmjükkel elnyerték a romániai Mamaiában a rajzfilm fesztivál Ezüst Pelikán díját.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. juli 8.
X. évf. 27. sz. 23. lap

M.D.K.

Várnai György

Macskássy Gyulával közösen készitett "Romantikus történet" c. rajzfilmje Ezüst Pelikán dijat nyert a mamaiai rajzfilmfesztiválon

Napló

Magyar Nemzet 1966. junius 30. 4.l.

. . .

Várnai György

textil

4. Orsz. Iparmův. kiáll. Mücs. 1959.dec.

VÁRNAI György / Karikatúrák / 1

1. Kézcsók (28. old.)
2. Vérbeli bliccelő (61. old.)
3. Az oroszlánszeliditő avagy aki tud „bánni" a főnökkel (64. old.)
4. Oly jó ez a vasárnap... (65. old.)
5. Készül a hiradó (82. old.)
6. Pesti emberek (87. old.)

Földes György - Toncz Tibor Mindenki benne van / karikaturák humoreszkek / Bp. 1966.

VÁRNAI György / Karikatúrák / 2

7. Az őrök kispolgár (101. old.)
8. Az első mesterséges hold idején (107. old.)
9. Halad a korral (111. old.)
10. Megjött a sakkpartner (136. old.)
11. „Okos" kérdés augusztus végén (152. old.)
12. Nehogy a gyerek lemaradjon (156. old.)
13. Bizomjitványosztás után (156. old.)

Földes György - Toncz Tibor Mindenki benne van / karikaturák humoreszkek / Bp. 1966.

VÁRNAI György / Karikatúrák / 3

14. Amerikából kapta (161. old.)
15. Amerikai levél (171. old.)
16. Amerikai csomag (175. old.)
17. Jobb, mint otthon? (179. old.)
18. Kiván duláson (184. old.)
19. Nagyképűség (192. old.)
20. Futballpályán (195. old.)

Földes György – Toncz Tibor Mindenki benne van (Karikatúrák és humoreszkek) Bp. 1960.

VÁRNAI György / Karikatúrák / 4

21. Vállalati mérkőzés (195. old.)

22. A sportrajongó (197. old.)

Földes György – Toncz Tibor Mindenki benne van (Karikatúrák és humoreszkek) Bp. 1960.

Várnai György

Szerepel az alábbi kiállításon

Kajár Tibor: A magyar karikatúra
Gelsenkirchenben

Tükör 1968 XI. 12

Vámnai György

karikaturista részt vett a Műcsarnokban a karikatúra kiállításon.

Kristóf Attila: Karikatúra kiállítás
Magyar Nemzet 1968. jan. 10. 4. o.

Várnai György, karikaturista

MDK

Szúnyvaje – sorozat:

Repr.

— : tizemi balesetek

7.

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 24.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Várnai György, grafikus

MDK

Nyilatkozata film grafikai terveiről.

Lánló Miklós: Mr. Senior és Mr. Junior

L.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 19.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Vámai György: grafikus

Két rajz:

Repa

Szántó Miklós: Mr. Senior és Mr. Junior 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 19.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Nárnai György

grafikusművén a Munkácsy
Mihály díj 3. fokozatát kapta.

Művének lütüntetése
Pestmegyei Hilap. 1967. ápr. 2. 3. o.

Várnai György

karikatúrista
részt vett a karikatúra kiállításon.

Karikatúra-kiállítás
Pest megyei Hírlap, 1964. dec. 31. 4.o.

Várnai György

Munkácsy díjas grafikus 1967-ben
A Ludas Matyinak dolgozik 5 éve
Csendélet c. kötete
Rajzfilmjei: Peti sorozat, Pegasus

Rajza is.

Bársony Éva: Várnai György
Pestmegyei Hírlap, 1967. ápr. 30. 8. o.

Várnai György, grafikus

öt karikatúra.

Repr.

–: Egy kis irodalom 14.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 20.

MDK

MDK

Várnai György, grafikus

Karikatúra-sorozat:

Repr

–: Egy kis művészet

14.

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 29.

Varinai
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

—: a szép otthon

Nők lapja, 1967. október - 24 lap.

Várnai György

szerepel az V. Magyar Karikatúra kiállításon.

Magyar Nemzet, 1967 XII. 31. 11. o.
napló

Várnai György, grafikus

MDK

Rajz.

Repr.

36. l.

— : 6½

CSALÁD és iskola. Bp. 1968. október

XIX/10

MDK

Vámai György, karikaturista

I. díjat nyert Munkaerőhiány c. karikatúrájával.

–: Az év legjobb karikatúrái: 12.

Népszabadság, Bp. 1969. jan. 19.

M. D. K.

Várnai György

„Romantikus Történet" c. rajzfilmet készítette, – adja hírül az „Aktuális" c. rovat közleménye:

Film színház muzsika. Bp. 1964. június 26. VIII. évf. 26. sz. 20. lap

Vámai György
Konzulnak

Magyar Nemzet 1984. VIII. 11.

Dárnai György
Karikatúra

Magyar Nemzet 1984. VII. 14.

Vámos György karikaturista

—: Hát megjöttünk .. 16.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 dec. 24.

M. D. K.

VÁRNAI György

„Sportfoto-kiállítás" harihatára
(Resr.)

Magyar Nemzet 1961. márc. 5. 6. l.

Várnai György

karikatura kiállitás nyilt Kaján, Sajdik és Várnai válogatott munkáibók Siófokon.

Magyar Hirlap 1978-142-13

Várnai

Kezdet a karikaturo
liállításan a bűcsarnokban

Nejnava 1968 I. 7. 7. old.

Várnai György, grafikus

MDK

Karikatúra.

Repr.

36. lap

[Hátsó-mihó b.]

— : Vakáció

Család és iskola, Sp. 1968, június XIX/6.

Várnai György

A Ifjúsági Könyvkiadó I. díját kapta a karikatúra kiállításon

Nagyvarsa 1968 I. 4n. 2 old.

Várnai György

grafikusművész a Munkácsy
Mihálydíj 3. fokozatát kapta.

Magyar Hírek, 1967. IV. 2.

MDK

Várkai György, karikaturista

Öt gúnykép.

Repr.

–: Egy kis mellékes 14

Népszabadság, Bp., 1968, jan. 21.

M.D.K.

Várnai György

Balázs Béla-dijas rajzának repr.-ját bemutatja a lap "Drámai fordulat rajzfilmtervezés közben" cimmel.
"Macskássy Gyula - érdemes müvész,
Várnai György - Balázs Béla-dijas" cimmel rövid beszámoló a két müvész együttes munkájáról.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. ápr. 2. IX. évf 14. sz. 16. lap

Várnai György, grafikus

Ezüst Pelikán-díjat nyert Romániában Romantikus történet c. rajzfilmje.

—: Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. jún. 30.

Várnai György M.D K.

Csendélet , karikaturakönyv / Corvina /

Vasárnapi könyvespolc

Magyar Nemzet 1966. jan. 16. 13. 1.

Várnai György M.D.K.

Csenaélet , karikaturakönyv / Corvina /

Vasárnapi könyvespolc

16. 13. 1.

Vásnai György, grafikus MDK

Öt karikatúra.

Repr.

— : Furcsaságok . 9

Sp. 1966. máj. 29.

NÉPSZABADSÁG

Várnai György, textil

MDK

4. orsz. iparmüv. kiáll. Mücs. 1959.

Várnai György, grafikus MDK

Öt gúnyrajz.

Repr.

—: Vágyak 12

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1966. ápr. 24.

MDK

Várnai György, grafikus

Romantikus történet c. rajzfilmje

Kitűnő alkotás.

Zs.: Tetnett 2

ESTI HIRLAP, 1965. ápr. 2.

Várnai György, grafikus

MDK

A Balázs Béla-díj III. f. okozatát kapta rajzfilmjeiért.

– : Kiosztották a művészeti díjakat

2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. ápr. 1.

Várnai György, karikaturista MDG

6t rajz. Repr.

– : Modern állatmesék 14

Bp. 1966. szept. 18.

NÉPSZABADSÁG

Várnai György, grafikus

MDG

A magyar sajzfilm egyik
úttörője.

(zs.): Gusztáv Kalandjai

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. máj. 7.

Várnai György, grafikus MDK

Öt rajz. Repr.

— : Híres utazások 12

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. júl. 31.

Várnai György, grafikus

A Pályaválasztási Tanácsadó füzetek Építők c. füzetét illusztrálta.

—: Megjelent ....

32

CSALÁD és ISKOLA, bn. 1966. március XVII/3

Várnai György karikaturista

Reprodukció: „Motocross"

„Ha látják a karikaturisták az MHS sportolókat"

Lobogó 1964 dec. 23.

MDK

Várnai György, grafikus

Beszélgetés a Munkácsy-díjat nyert karikaturistával.

Bársony Éva: Kitüntetett tisztelettenség 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1967. ápr. 14.

Várnai György, grafikus

MDK

öt karikatúra.

Repr.

– : 100 éves a magyar posta 14.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967 jul. 9.

Vámai Gyula

Kiállítás Dunaújvárosban, a
Munkás Művelődési Központban

Megnyílt 1985. I. 18.

Várnai Gyula karikaturista

Magyarországon az új korszak legjelentősebb rajzfilmjeit kezdetben Macskássy Gyula készítette, Várnai Gyula karikaturistával társulva s ezek világsikert hoztak a magyar rajzfilmművészet számára.

Bernáth László: Magyar rajzfilmek a Pannónia Stúdióban.

Népújság, Heves 1975. dec. 14.

VÁRNAY Gyula

KOVALOVSZKY Márta: Ideiglenes, állandó Új Magyar Képtár Székesfehérvárott. - Holmi, III. évf. 9. sz. 1991 1246.p.

„Barátí feldolgozás" c. műve

Új Magyarország
1991. máj. 8.

elő-
ia;
szé-

ha-
az
eg-
tot
leg
tól,
vá-
en
an
el-
lyi
rte
na
ak.
ról

ze-
it-
m
ó-

könyvgrafika, a könyvillusztráció aligha sorolható a méltatlan feladatok közé. A könyvművészet — nagy művészet. A könyvművészet sok évszázados története alatt múlhatatlan és pótolhatatlan remekművek sorával gazdagodtunk.

A középkori kódexek scriptorai, miniátorai és illuminátorai, az ősnyomtatványok fametszői, a rézmetszők, litográfusok névtelenjei mellett és után a művészet mindenkori nagyjai, sőt legnagyobbjai közül is sokan tevékenykedtek ebben a kétségtelenül kötött, mégis szinte korlátlan lehetőségeket kínáló műfajban. Botticelli, Dürer, Delacroix, Doré, Zichy, Maillol, Ferenczy Károly, Derkovits Gyula és Ferenczy Béni csupán kiragadott példák ezen művészek végtelen sorából.

illusztrálásra. Eltekintve a mos bosszúságtól (amiko a Szántó Piroska Az ördög ilyen! című remek írás megörökített szerkesztőnő zott), Ferenczy Béni szán gyönyörűséget, vigaszt nyújtott ez a tevéken Amit ezen a téren alko maradandó része az élet nek.

Az ötvenes évek végén amikor a kiállítás rendező koncepciója szerint a „ha nas évek" elkezdődött — lönleges szerepe lett az illu rációs grafikának; alkal lehetőséget nyújtott új me dásokra, új utak keresésére érzések, új világkép felrajz sára, előkészítve a talaj többi műfaj számára és a l ízlés gyökeresebb megválto tására is. Az 1958-as versillu

VÁRNAI Gyula

VÁRNAI GYULA

Szekér, 1989, fa, fém, gumi, zsineg 110x155 - 91.7.49

Téli örömök, 1990. fa, fém, papir, 125x145 - 91.7.49

Új Művészet

VÁRNAI Gyula szobrász

a havi 10.000 Ft. Smohay ösztöndíjat 1992.

Uj Magyarország, 1992.szeptember 14.

mányai

kritikusok

kokkal szelíden adja el
müvelt férfiaknak ir, s h
ban gyarló. - A szinezeteh
tevén azt, hogy valamint a
választják, s használják fe
gondolataiknak életet adnak
ama szinek használata kinek-
gyak kivitelében, s ebben b
mint őt eredetiségéből kive
ni; ne legyen elfogult egy
sajátságos modora mellett,
mindenki alkalmazza magát,
gazdag természet változatos

VÁRNAI Gyula

5. 17. + 18. p. ill - Emblematikus tájkép I -

Új Művészet 1992

VÁRNAI Gyula

91 4. 48
7. 48-49
10 60

Új Művészet

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

September - Oktober **1997. szeptember - október**

Frey Faust

Septemberszeptember

csütörtökDonnerstag	11.	18.00	kiállításAusstellung	Várnai Gyula	„Constanse"	(11.-26.9.)	Goethe-Institut
13. - 30.			filmsorozatFilmreihe		CinéMemoire		Örökmozgó
szombatSamstag	13.	20.00	filmsorozatFilmreihe	CinéMemoire	„Faust" R.: Fr. W. Murnau németDeutschland, 1926		Örökmozgó
18. - 21.			kiállításAusstellung		Sniper		Stúdió Galéria
hétfőMontag	22.	18.30	filmsorozatFilmreihe	CinéMemoire	„Hindu síremlék" (Indisches Grabmal) R.: Joe May németDeutschland, 1921		Örökmozgó
keddDienstag	23.	19.00	filmsorozatFilmreihe	CinéMemoire	„Harakiri" R.: Fritz Lang németDeutschland, 1919		Örökmozgó
24. - 27.			szakmai konferenciaFachkonferenz		„Öffentliche Bibliotheken in einem neuen Europa Közművelődési könyvtárak egy új Európáért"		Francia Intézet Institut Français
szombatSamstag	27.	20.00	filmsorozatFilmreihe	CinéMemoire	„Bánatos utca" (Die freudlose Gasse) R.: G. W. Pabst németDeutschland, 1925		Örökmozgó
keddDienstag	30.	18.00	kiállításAusstellung	„Licht ist Leben A fény élet"	Brigitte Liebel, Thorsten Jones, Káldi Kata, Nagy Gábor György	(30.9.-17.10.)	Goethe-Institut

Oktoberoktóber

szombatSamstag	4.	18.30		TITANIC - Filmfesztival	„Fáradt utitársak" (Müde Weggefährten) R.: Zoran Solomun, németDeutschland, 1996		Örökmozgó
szombatSamstag	4.	20.00	zene/táncMusik/Tanz		Ensemble für Intuitive Musik Weimar		Petőfi Csarnok
hétfőMontag	6.	18.00		TITANIC - Filmfesztival	„Szezon után" (Nach Saison) R.: P. Danquart, M. Quinte, németDeutschland, 1997		Toldi
keddDienstag	7.	19.00		TITANIC - Filmfesztival	„Fagy" (Frost) R.: Fred Kelemen, németDeutschland, 1997		Toldi
8./9.	10.	napontajeweils 10.00 - 17.00		történelmi műhely Geschichts-Workshop	„KonvergenzenKonvergenciák - DivergenzenDivergenciák"		Goethe-Institut
csütörtökDonnerstag	9.	19.30	koncertKonzert	Mauricio Kagel "Orchestrion Street"	A Budapesti Fesztiválközpont zeneszerzőpályázatának díjnyertes művei Die Gewinner des Preisausschreibens des Budapester Festivalzentrums für Komponisten		MTA, Kongresszusi Terem
vasárnapSonntag	12.	19.30	koncertKonzert	Mauricio Kagel	„Die Stücke der WindroseA szélrózsa darabjai"		MTA, Kongresszusi Terem
13. - 25.			táncTanz	Frey Faust	Tanzworkshop und Demonstration Táncműhely és demonstráció		Bihari Stúdió/MÜ-Színház

Oktoberoktóber (Fortsetzungfolytatás)

keddDienstag	14.	19.30	médiaMedien	Hámos Gusztáv
keddDienstag	21.	18.00	kiállításAusstellung	Reinhold Adt
szerdaMittwoch	22.	18.00	kiállításAusstellung	Reinhold Adt
péntekFreitag	31.	18.00	kiállításAusstellung	
péntekFreitag	31.	18.00	könyvkiállításBuchausstellung	

KÖSZÖNETET MONDUNK RENDEZVÉNYEINKBEN KÖZREMŰKÖDŐ PARTNEREINKNEK, VALAMINT A TÁMOGATÓINKNAKMIT HERZLICHEM DANK AN ALLE MITVERANSTALTER SOWIE AN:

COMMERZBANK (BUDAPEST) RT.

SIEMENS NIXDORF BUDAPEST
LUFTHANSA
DER NEUE PESTER LLOYD

„NachrichtenHírek"		Goethe-Institut
„Drei verhältnismäßig einfarbige WandbilderHárom viszonylag egyszínű fali kép"	(21.-28.10.)	Goethe-Institut
„Kleine KünstlerKonkordanz 2.0 KisMűvészKonkordancia 2.0"	(22.10.-16.11.)	C³
„Heinrich Heine 1797 - 1856 - Eine Ausstellung zu Leben, Werk und Wirkung Heinrich Heines.Heinrich Heine 1797-1856 - Kiállítás Heinrich Heine életéről, műveiről és hatásáról."	(31.10.-30.11.)	Goethe-Institut
„Heinrich Heine und seine Zeit Heinrich Heine és kora"	(31.10.-30.11.)	Goethe-Institut

CÍMEKADRESSEN

Bihari Stúdió
Budapest VII, Akácfa u. 32, 2. emelet

C³ Center for Culture and Communication - Kulturális és Kommunikációs Központ, Budapest I, Országház u. 9.

Goethe-Institut
Budapest VI, Andrássy út 24.

Institut Français en Hongrie - Francia Intézet
Budapest I, Fö utca 17.

Magyar Tudományos Akadémia
Budapest V, Rossevelt tér 9.

Műcsarnok
Budapest XIV, Hősök tere

MÚ Színház
Budapest XI, Körösy J. u. 17.

Örökmozgó
Budapest VII, Erzsébet krt. 39.

Petőfi Csarnok
Budapest XIV, Zichy Mihály u. 14.

Stúdió Galéria
Budapest V, Képíró u. 6.

TOLDI
Budapest V, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38.

Bestellschein

Kérem, küldjék el nekem (nekünk) a Goethe-Institut ingyenes programfüzetét.
Ja, schicken Sie mir (uns) das Programmheft des Goethe-Instituts kostenlos zu.

NévName:

UtcaStrasse:

VárosStadt:

Legfőbb érdeklődési körünk Ich (wir) interessiere(n) mich (uns) besonders für

kiállítás	Ausstellungen	**zene**	Musik
film	Filme	**szimpózium**	Symposien
irodalom	Literatur	**tánc és színház**	Tanz und Theater

A kitöltött lapot az alábbi címre küldjék el Bitte schicken Sie den ausgefüllten Abschnitt an:

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

Andrássy út 24.
H - 1061 Budapest
Tel.: (0036-1) 153 22 33
Fax: (0036-1) 251 87 55

http://www.goethe.de e-mail: goethe@goethe.hu

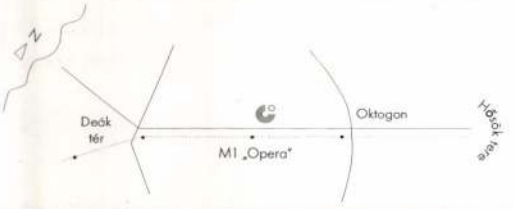

VÁRNAI GYULA

Várnai Gyula

Nőpárti társadalomkritika, avagy

NE SZÉGYELLJÜK: FEMINIZMUS

Az Egyesült Államokból hazalátogató fiatal orvosrokon, az a bizonyos, csak a munkájának élő megszállott, első kérdése: mi van itthon a nők munkahelyi zaklatásának jogi rendezésével? A száraz válasz: volt egy elvetélt parlamenti kísérlet, de a javaslat napirendre sem került. A magyar sajtót és a tömegkommunikációt természetesen bejárta az e tárgyban hozott amerikai bírósági ítéletek szenzációja. Érdekes volt, színes. Az egyik legjobb magyar publicista tollatt is ragadott, hogy finom intellektuális gúnynyal megvédelmezze férfitársait a feminizmus szélsőséges jogi megnyilvánulásaitól. Úgy tűnik, hogy Magyarországon egyelőre a feminizmus szorul védelemre, nem kevésbé magyarázatra.

A „hivatalos" feministák a Feminista Hálózat tagjai. A szervezet 1990. júniusában alakult. Bejegyzett egyesület. Aktív magja 30 emberből áll, de körülbelül 100 támogatóra számíthatnak. Életkor, foglalkozás és társadalmi helyzet szerint a legkülönbözőbb emberek. A kezdeményezők értelmiségiek, zömmel diákok. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem szociológiai tanszéke három éve előadássorozatot szervezett a nők társadalmi helyzetéről. Gyanítható, hogy a szeminárium egyik vezetőjének, az amerikai vendégoktató Antonia Burrowsnak is köszönthető, hogy az esemény felkeltette a nyilvánosság érdeklődését. Olyannyira, hogy — manapság igen ritkán fordul elő — az utcáról is bementek meghallgatni egy-egy előadást. Ez volt a fordulópont a szervezetté válás során. A megelőző hónapokban már kerestek kapcsolatokat — az akkor még lézetett — Magyar Nők Országos Tanácsával. Elutasították őket. Nem így az akkoriban alakult Autonómia nevű csoportban, amely az anarchizmus jegyében — a nevéhez tapadó pejoratív jelentéssel ellentétben — az állam, a hatalom és a hierarchia nélküli emberi kapcsolatok lehetőségeivel foglalkozott.

A Feminista Hálózat már a névválasztással is vállalta, hogy szembenáll a feminizmushoz tapadó előítéletekkel, miszerint a feministák magánéleti és/vagy karrierkudarcaik miatt férfigyűlölővé vált tudálékos kékharisnyák lennének. Nem minden alapot nélkülöző a feltevésük, hogy Magyarországon ők tölthetik meg tartalommal e nevet.

Egyik legnagyobb szabású akciójukat a Szabad Döntés Jogáért Kampánycsoport keretében szervezték, amelynek célja a nők szabad döntési jogát biztosító abortusztörvény megalkotása volt. Hatezer aláírást gyűjtöttek. Álláspontjuk azt a fajta nyitottságot és toleranciát képviselte, amelynek mentén nagyon sok emberrel — és nem csak nővel — csoporttal, szervezettel lehetett részben közös nézetekre, részben pedig együttműködésre jutniok. Ugyanez mondható el a rasszizmus elleni tiltakozásukról, az Öböl-háború elleni akciójukról, és arról, amit legutóbb szerveztek: a Nők Feketében-sétákról a budapesti Deák téri templom előtt szerdánként, szolidaritásképpen a volt Jugoszláviában háborús áldozattá vált asszonyokért. Az emberiség történelme során a végletekig kicsiszolta háborús — és nem csak hadi — technikáját, míg a hadifoglyokkal való bánásmódot is aprólékos nemzetközi egyezmény szabályozza, a megerőszakolt nők helyzetét hallgatólagosan mindenki tudomásul vette. Eddig. A nők elleni erőszak miatt nyugati mintára már Magyarországon is működik két „kivert, megvert nők háza", azaz átmeneti menhely a családi agresszió áldozatainak. Ebben a feministák is benne vannak.

A feministák természetesen „klasszikus" női témákkal is foglalkoznak: a nők, esélyegyenlőségével a közéletben és a magánszférában, a nők meglévő és kívánatos társadalomképével, közéleti aktivitásuk ösztönzésével, érdekvédelemmel stb. Mindezek alapján talán joggal jegyzi meg az olvasó: na és, mi ebben az új? Sok is meg kevés is. Kevés, mert a régi lemezek nem jártak még le, sőt, egyre kopottabbak és recsegőbbek. A rendszerváltás merőben más megvilágításba helyezi a régi problémákat. Új életre kelt egyebek között egy konzervatív család- és női életmodell, a gyermeket szülő, háztartásban tevékenykedő gondos és hívő anya képe. Adamik Mária szociológus, a Feminista Hálózat egyik aktivistája mondja:„Otthonteremtő munka nélkül nincs élet, mégsem ismeri el ezt valódi értékként a társadalom. Ezzel a női munkát, a női kultúra egy részét értékeli le. Másrészt viszont megfosztja tőle a férfiakat."

A közvélemény nőképét a szexualitás tárgya és az anya mítosza határozza meg, a legerőteljesebben a porno és a reklám igen hatásos, bár vitatható értékű közvetítésében. És idézzünk még egy sokat használt, de érvényes igazságot: romlottak a női statisztikák mind a képzettséget, mind a társadalmi ranglétra magasabb fokain való elhelyezkedést illetően. Igaz, a múlt rendszerben mesterséges, felülről irányított mechanizmusok keverték az arányokat, és jó, hogy ez megszűnt. De a jelenlegi helyzet sem méltányos. A megoldásról mind a 25 magyar nőszervezet vitatkozik, a feministák is.

A feminizmusban három markáns irányzatot különböztetünk meg. A liberális felfogás szerint minden egyénnek azonos jogai vannak a meglévő politikai rendszeren belül. Az elsősorban nyugaton elterjedt szocialisztikus feminizmus a nők alávetettségét a kapitalizmusból eredezteti, ahol is a férfi a család eltartója, a nő pedig otthonában újratermeli gondoskodásával a férfi munkaerejét és bérmunkára szocializálja a gyereket. A harmadik, a radikális feminizmus minden baj okát a patriarchátusban látja. A jó és erős férfi uralja a rossz és gyenge nőt, aki nem enged tanulni és előbbrejutni, és nevelési mintákkal ezt a szereposztást örökíti tovább generációról generációra.

Bárkit, de a magyar feministákat is nehéz és igazságtalan lenne bármely skatulyába begyömöszölni. Tevékenységükben a liberalizmus mellett baloldali értékeik felfedezhetők, mindenek előtt azonban a nyitottság, a türelem, a demokrácia jellemzi őket.

Kaszás Jenő

A bölcsek köve nincs a birtokunkban

Beszélgetés Szabad Györggyel, az Országgyűlés elnökével

—Elnök úr, a magyar parlamentarizmus történetének jeles napja a mai. Ön több alkalommal utalt rá, hogy új fejezet kezdődött 1848 július ötödikén. Az ember hajlamos arra, hogy a fontos dátumokhoz emlékeket kapcsoljon. Azt kérem a történésztől, hogy arról beszéljen, mit jelentett az első magyar népképviseleti országgyűlés a korabeli Európában?

— A magyar alkotmányosság történetében valóban korszakváltó jelentőségű volt, hogy a rendi Országgyűlésről, azaz a kiváltságosok országgyűléséről népképviseletire, a nyugat-európai követelményekhez igazodó parlamentre helyeződött át a törvényhozás. 145 évvel ezelőtt olyan országgyűlés nyílt meg, amely választott képviselőket küldött a képviselőházba. A különbség nem egyszerűen abban mutatkozott, hogy 4-5-szörösére nőtt azok száma, akik választottjaik révén beleszólhattak a politikai életbe, hanem jellegében változott a törvényhozás. Örökre lezárult a rendi kiváltságok világa. Legfeljebb rövid felmondási időt kaptak, akik már bírtak választójoggal. Annak az országgyűlésnek az volt az igazi jelentősége, hogy az 1848-as forradalom alaptörvényeinek konkretizálására vállalkozott, a következmények törvényes szabályozására. Előttünk jól ismert tény, hogy a folytatás, a program készen állt — számos pontja teljesült is — de jelentős részének teljesítésére nem nyílt mód. A katonai vereség azonban Magyarország alkotmányos fejlődése és a nemzeti törekvések szempontjából csupán csatavesztést jelentett. A folytatásról 1849-ben nem végleg döntöttek, az a nemzet további magatartásától függött.

— A mai képviselő minden korábbi elődjénél közelebb került a választókhoz azzal, hogy a parlamenti üléseket a tévé és a rádió közvetíti. A közvéleményben már fel is merült, hogy némely honatya összetéveszti a közszereplést a szerepléssel. A napirend előtti felszólalások, a sokasodó indítványok jelzik ezt. Nem gondolja, hogy a választópolgár negatív következtetésre jut a parlament életébe való bepillantás révén?

Képviselői szerepértelmezések

— Ez világszerte ismert probléma. Kétségtelen azonban, hogy nálunk néhány ok miatt még fokozottabban jelentkezik. Tény, hogy aki csak bepillant, vagy belehallgat a munkába, nemcsak az ismereteit gyarapíthatja, hanem az ellenérzések erősödését is megélheti. Miért? Mindenekelőtt azért, mert mind a rádió-, mind a tévéközvetítés csak a törvényhozói munka egyes szakaszait mutathatja be. A képviselői, törvényalkotói tevékenység fontos részét tevő bizottsági ülések a háttérben maradnak. De a plenáris üléseknek is csak egy szelete látható, hallható. Így aztán az érdeklődő nem is mindig tudja pontosan, hogy miről van szó, illetve a törvényalkotás mely szakaszába kapcsolódik nézőként, hallgatóként. Őszintén meg kell mondani, hogy még egy felkészült politikusnak is nehéz e részekből az egészre következtetni. Nem véletlen tehát, hogy egyes országokban — Japán, Anglia — ezt úgy igyekeznek megoldani, hogy a tárgyalások teljes folyamatát közvetíti egy külön adó. De valljuk be, ki engedheti meg magának, hogy kövesse is ezeket? A parlament munkájának külső megítélésében valóban sok a véletlenszerű elem. Ezért mi azt ajánljuk a közvetítőknek, hogy mindig adjanak bevezető, átkötő szöveget a pontos tájékoztatás érdekében. Az is érthető, hogy az emberek egyfelől magasabb színvonalú vitát szeretnének, másfelől pedig közérthetőbbet. Nem könnyű e kettős követelménynek egyszerre eleget tenni. Mint minden parlament, a miénk is különböző felkészültségű, rátermettségű képviselőket tömörít. De itt még többletteher a diktatúra öröksége. Hiszen nemcsak a választó nem ismerte a parlamenti gyakorlatot, hanem zömmel azok sem, akik ma ennek a parlamentnek a tagjai. Ehhez járul, hogy az átalakulásunkban viszonylag korán került sor a szabad választásokra. Hiszen ez volt az egyik fontos feltétele a békés átmenetnek, s annak is, hogy létrejött a sokat emlegetett stabilitás. Ám ez azzal is járt, hogy nemcsak a választóknak volt kevés idejük a jelöltek és irányzatok pontosabb megismerésére, hanem maguk a pártok is gyorsított menetben keresték azokat a személyeket, akik a népakarat szószólói lehetnek. És látjuk azt is, hogy felkészültség, szorgalom, tűrőképesség szempontjából is eltérések vannak a képviselők között, pártkeretektől függetlenül.

Döntő többségük vállalja és teljesíti nehéz feladatát, ám vannak olyanok, akiknek kisebb a teherbíró képességük, vagy másképpen értelmezik a képviselői felelősséget.

A törvényjavaslat hosszú útja

— Hány törvényt fogadtak el a mostani időpontig?

— Június közepéig 329 új, illetve módosított törvényt fogadtunk el, valamint 278 országgyűlési határozatot. Tehát néhány elvi állásfoglalással, nyilatkozattal együtt több, mint 600 olyan jogszabályt alkotott a Ház, amely az országnak és állampolgárainak a jövőjére meghatározó hatású lehet. Én is kapok leveleket, amelyekben felvetik, hogy miért nem tárgyalunk le egyvégtében valamely javaslatot. Ha ezt tennénk, valóban könnyebben követhetnék az útját. Azonban ez nemcsak óriási időpazarlással járna, hanem gyakorlatilag is megvalósíthatatlan lenne. A törvényjavaslat ugyanis a beterjesztés után a bizottságokhoz kerül, ott megtárgyalják és az így kialakított állásfoglalás ismeretében zajlik az általános, hasonlóképpen a részletes vita. Amíg a bizottságok módosító javaslataikat kialakítják, a plenáris ülés mással foglalkozik.

—Mit gondol, a mostani házszabálynak milyen szerepe van abban, hogy a T. Ház képe nem mindig méltányos módon alakul?

Új házszabály az utolsó évben

— A magyar parlament öröklött házszabállyal dolgozik. Nem a szabadon választott testület alakította ki. A kezdet óta tudjuk, hogy új házszabályra lenne szükség. Ez azonban csak kétharmados támogatással születhet meg. Sokan felismerték a változtatásra érett pontokat — példaként éppen a napirend előtti felszólalásokat is említhetem — az újraszabályozás sürgetővé vált.

Bizonyos szabályozásokat pártközi megegyezéssel elvégeztünk, most azonban már benyújtották a bizottságilag előkészített átfogó módosítást, amely reméljük, megfelelő tárgyalások után, legalább a ciklus utolsó évében kedvezőbb vitafeltételeket teremt az eddigieknél.

—Elnök úr, mivel indokolható, hogy oly sok törvényt módosít az országgyűlés? Közte olyanokat is, amelyeket már ez a testület fogadott el?

— Azzal, hogy a törvények jelentős része öröklött és a parlamentáris demokráciánkban a többpárti viszonyok közepette, a szabad piacgazdaság keretében csak módosított változatban szolgálja a fejlődést.

S mivel az új törvények megalkotása rendkívül időigényes, ahol lehet, módosításokkal élünk. Legalább is egy ideig. Ami pedig az általunk hozott törvények módosítását illeti, nos, nem állítjuk magunkról, hogy a bölcsek kövének birtokában vagyunk.

—Vegyük például a szövetkezeti törvényt.

— Államjogi, gazdasági szempontból példanélküli nehézséggel álltunk szemben. Előttünk még senkisem vitte végbe, hogy miképpen lehet a kényszerszövetkezetek tagságát átvezetni a tulajdonosok kiválását, illetve szabad szövetkezését biztosító formákba. Legfeljebb velünk párhuzamosan kísérleteztek másutt is. Amikor a szövetkezeti törvény, illetve a kárpótlással kapcsolatos törvényalkotási igény fölmerült, akkor mind a gyors döntésnek, mind a hosszan érlelendő változatok kidolgozásának voltak szószólói. Az Országgyűlés az idő és a részletezés tekintetében egyaránt közbülső megoldást választott. Nem azért, mert mindenképpen a középúton kívánt maradni, hanem mert ez látszott célszerűnek. Vállalta, hogyha kell, módosítja a maga törvényét. Akik ebben csak a negatívumot látják, azok számára hangsúlyozni kívánom: az önkorrekció nem a gyengeség jele, hanem a demokrácia erejének a bizonyítéka. Hiszen azt tanusítja, hogy az országgyűlés a járatlan úton haladva tanul a tapasztalati tényekből s viszonylag rövid időn belül képes felülvizsgálni a döntéseket, sőt ki is javítani azokat, ha erre van szükség.

Átülés, zászlócserével

— Szeretném megismerni a véleményét a frakcióváltásokkal, kiválásokkal, az immár divatnak is tekinthető képviselői átülésekkel kapcsolatban. Nem gondolja, hogy az a képviselő, aki valamely párt politikája alapján, a választók ilyen vonatkozású bizalmából bekerül a T. Házba, éppen a választás legitimációját rúgja fel, amikor fogja magát és átül egy másik csoportosulásba?

— A parlamentek nagy részében erre adott a jogi lehetőség. A magyar jogszabályok sem tiltják. Más kérdés, hogy ki és mivel tudja indokolni az ilyen döntést. Bizonyos, hogy a választók figyelemmel kísérik ezeket az átüléseket és a maguk módján le is vonják belőlük a következtetéseket. Mindenesetre a váltás indokoltságával kinek-kinek magának kell elszámolnia.

— Önmaga, a lelkiismerete, vagy a választói előtt?

— Azt hiszem, hogy ezeknek az átüléseknek a mértéke és a jelentősége kisebb, mint a zaj, ami kíséri őket.

— Elnök úr, köszönöm.

Király Ernő

Léka Géza:

A FIADZÓ RIGÓ

Aztán, Gézakám, hallottál-e már a fiadzó rigóról?! —
lobbantott meg szeme sarkából a sajóvárkonyi rokon.
Szólj rá mamádra, ne kenegesse kendőjébe a mosolyt,
mert ahogy mondom, fiadzó rigókkal van tele itt a hegy!

Folyton ott suhorognak az ősz, öreg remete-barát körül...
Ó, hogy a döglés érje el a pofáját! — fakadt ki nagyanyám.
Nem értettem. De Laci bácsi szava maga volt a szentírás.

Még ma éjjel hatalmas rigó szállta meg a mellem közepét,
szárnya alól széltében tört rám a rozsdás Hangony-patak,

s csőrében a Holddal, tán négyet-ötöt is rámfiadzott.

Acélszobrok készítői,műhelymunka közben,a megnyító izgalmas pillanatára várva

Alkotótelepi képek

Egy héttel a szoborátadások és az Uitz Teremben nyíló kiállítás előtt, szorgos munka folyik a Dunaferr üzemcsarnokaiban. A művészek céltudatosan teszik a dolgukat, az eredmény máris látható: a határidőket tartva igéretes művek formájában.

Karen Baldauf az idős mesterrel békés egyetértésben formálja ki fura szerkezetét

Pálfalvi János művészeti vezető szerint az idei szobrásztalálkozó — az anyagi nehézségek ellenére — rendkívül jól sikerült, a szoborpark értékes művekkel gyarapodott. Tiz évre visszatekintve is, talán a legszínvonalasabbakkal. A hét közepén Dunaújvárosban járva, utánanéztünk: hol tart a kivitelezés, az előkészítő munka, mivel foglalkoznak a meghívott művészek?

Szinte valamennyiüket az üzemcsarnokban találtuk, a nagy szabadtéri munkák elkészülte után a kiállításra szánt kisplasztikákat formálták, a műhely dolgozói segítségével.

A linzi fiuk — ahogy magukat nevezik: Gruppe Drei Dree — Helmut Karl és Peter Sommerauer közös munkájukat tisztelgésnek szánták a hajdani mercatori térképek készítői előtt. Koncepciójuk szerint a művet az egykori fokbeosztás „kitűntetett" pontján helyezik el, legalábbis elképzelésük szerint. Mindenesetre ők ezt a pontot megtalálták a Duna-parton, ahol lépcsős, erkélyes szerkezetük felállításra kerül.

Az üzemcsarnokban egyelőre ott fekszik a váz, hegesztésre váró bordákkal. Helmut Karlt találjuk meg munka közben, amint a méretezésről konzultál német-magyar nyelven a munkásokkal.

— Hogy halad a munka?

— Rendkívül elfoglal ennek a nagyszabású tervnek a megvalósítása. S miután betonképcső vezet „műbe", nem egyszerű a két anyagot összepasszítani.

— A vázlaton egy erkélyszerű rész látható.Ez miként illeszkedik az eredeti koncepcióba?

— Nem változtattunk a koncepción, bár az igaz, gazdagodott egy mellékjelentéssel. Az erkély kétségtelenül Romeo és Julia jelenetére asszociál, de még valamire. A munkásokkal beszélgetve sokat hallottunk 1956-ról, s ennek az élménye is megjelenik itt. Felírjuk — mint egy falfirkaként — az erkélyre: Romeo+Julia 1956.Ha úgy tetszik, kilátó ez a történelemre...

Karen Baldauf nemcsak pályakezdő szobrász, de az indianai egyetem művészetelméleti professzora is. 1991-ben szerzett diplomát az egyetem képzőművészeti tagozatán, s azóta tanít is.

— Hogyan fogadják a fiatal, csínos professzort tanítványai?

— Gyakran felteszik ezt a kérdést — válaszol mosolyogva. — Amikor azt látják tanítványaim, hogy nemcsak elméleteket tudok előadni, hanem a gyakorlatban is otthonosan mozgok, komolyan veszem a munkát, akkor létrejön a elfogadáshoz szükséges emberi szituáció. Amit az is mutat, hogy a visszajelzések, tanítványaim eredményei igazán jók. S nálunk a légkör oldottabb, mint más tanároknál; én nemcsak nem tiltom, hanem egyenesen buzdítom hallgatóimat más műfajokkal való kisérletezésre.

— Bemutatja-e az egyetemen az itt készült műveit?

— Egy külön előadás keretében feltétlenül. Viszek filmet, diát, fotókat. De nemcsak a saját munkáimat, az egész alkotótelepet.

— Kissé késve érkezett. Nem okozott-e ez csúszást?

— Sikerült utolérnem magam. Ez köszönhető annak is, hogy sűrűn dolgozom acéllal. Igaz, eddig inkább csak kisplasztikákban „gondolkodtam", de szeretem a szabadtéri munkákat is. Remélem, dunaújvárosi és magyarországi bemutatkozásom nem okoz csalódást.

Seynhaeve Paul — aki Belgiumból jött — szintén az üzemben szorgoskodik. Egy kisebb plasztika formálódik a keze alatt.

— Hogyan halad? — kérdem.

— A nagy munkával teljesen elkészültem.Csütörtökön már a

A belga Seynhaeve Paul nagy műgonddal készíti kisplasztikáját. A művész több művével is szerepel majd az Uitz Teremben

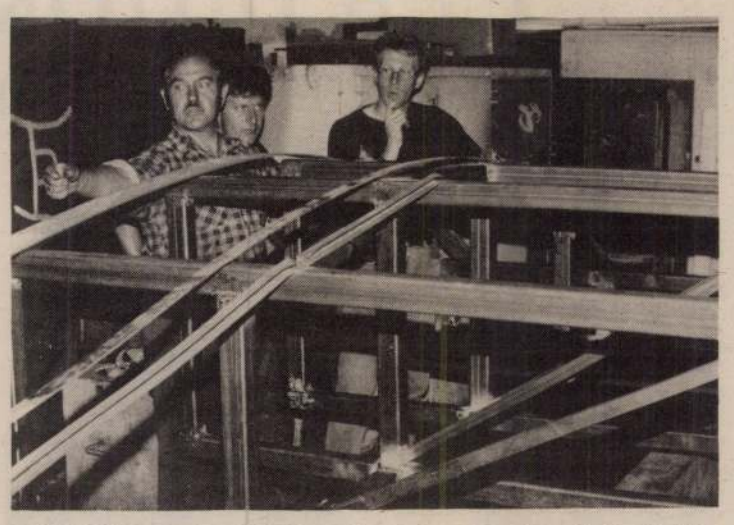

A linzi főiskola végzős hallgatója, Helmut Karl a „történelmi kilátó" acélbordáinak méretezését végzi (Fotó: Somogyi Tamás)

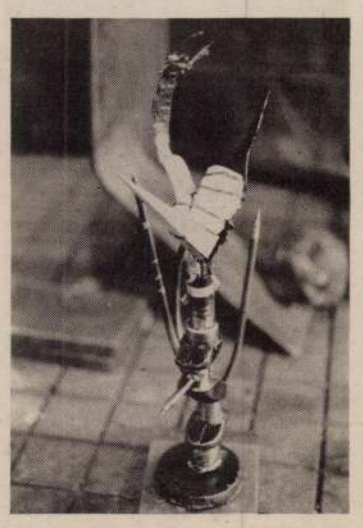

A műhelyekben talált használatlan alkatrészek, hulladékok műtárggyá válnak

helyére került. Igyekeztem kihasználni minden percet, ezért „ijesztően" termelékeny voltam.

— Többen még csak munkacímet tudtak adni alkotásuknak. Az öné már végleges?

— Igen. Növekedés a szabadság felé. Azt hiszem, itt Magyarországon fölösleges magyarázni ezt a címet.

— Mit jelentett az ön számára, hogy nagyüzemi körülmények között dolgozhatott?

— Az, hogy szakképzett munkások végzik a kivitelezést, mindenképpen növeli a mű minőségét.

— Milyen tapasztalatokkal tér haza?

— Kiváló iskola volt az itteni műhelymunka, ezt a műfajt eddig nem nagyon ismertem. Szeretném folytatni otthon is az ilyen méretű plasztikák készítését, de ez megrendelés nélkül nem megy— mondja és visszatér az olajos szerszámpadhoz, a félig kész darabhoz.

Az alkotótelep legidősebb és legismertebb művésze Jon Barlow Hudson, Ohio államból. Köztéri munkáit szinte mind az öt földrészen megtalálni. A Duna-part magaslatán lesznek felállítva fém „ablakai", pontosan öt darab. A művész épp a betonalapzat öntését vizsgálgatja, amikor összefutunk.

— Hallottuk, nem volt könnyű a címadás.Végül melyiket fogadta el a több változatból?

— Igen, sokat töprentünk azon, hogy ajtó vagy ablak szerepeljen-e a címben? Én inkább ablakoknak nevezném műveimet, amelyeken áttekintve sajátos térélménye támad a szemlélőnek. A középkori alkimisták ablakai jutottak eszembe, amelyek a végső titkokra nyílnak. Ez is inspirálta a címet, mely latinul így szól: Fenestrae aeternitatis. Az örökkévalóság ablakai. De persze az sem zavar, ha valaki ajtónak véli őket, és átlép rajtuk — jegyzi meg derűsen.

— Ön nagyon sok nemzetközi művésztelepen dolgozott már. Mennyiben tértek el az itteni körülmények?

— A dolgok megszokott, normális menete szerint én magam is aktivan kiveszem a részem a kivitelezés munkájából. Tehát együtt dolgozom a munkásokkal. Megvan erre a szakmai felkészültségem. Ám itt ezt nem engedték meg, csak szellemileg irányítottam a folyamatot. Ez egy kissé szokatlan volt...

— Amerikában van-e hasonló gyakorlat, készülnek-e művek a gyárban?

— Csak a saját tapasztalatomról tudok beszélni. A hatvanas években előfordult, hogy a művész telefonon leadta a méreteket, és ennek alapján kivitelezték a munkát. Ma viszont ragaszkodnak a személyes jelenléthez.

— Mi a benyomása a magyar szobrászatról?

— Itt a városban a figurális munkák tetszettek. Nagyon megragadott az Aratók szoborcsoportja. Láttam az érdi szoc.reál szoborgyűjteményt is, és helyesnek tartom, hogy ez így megmaradt az utókornak. Nem szabad megsemmisíteni, ez a történelem szerves része.

— Három hétig vassal, acéllal dolgozott. Nem unt rá erre az anyagra? Miből formálja következő munkáját?

Válasza némi derültséget kelt.

— Rozsdamentes acélból.

Dunaújvárost és Magyarországot Várnai Gyula képviseli. Bár néhány munkafázis még hátra van, bízik abban, hogy nem lesz gond a határidővel. S a dokumentumfotózás is az ő feladata, ami eléggé lefoglalja.

— Milyen volt együttdolgozni ezzel a nemzetközi alkotógárdával?

— Kiváló társaság gyűlt öszsze ebben az évben, ez meglátszik a munkák színvonalán is. Engem elsősorban az eltérő látásmód fogott meg, ami nagyon karakteresen megjelent a művekben is.

A X. Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelep Dunaújvárosban finisbe érkezett. A nem várt anyagi nehézségek ellenére jövő héten, pénteken helyükre kerülnek a szoborpark új alkotásai és megnyílik a tárlat. A szervezők, a DUNAFERR ART Alapítvány kuratóriuma már a jövőre, az expo-val összekapcsolódó XI. találkozóra gondolnak.

Péntek Imre

Kosztopulosz András versei

Én vagyok

Én vagyok
minden félig szített kommersz csikk
minden szétfoszló kondenzcsík
a zöld ronggyá szikkadt moszat
én vagyok
minden leomló boltozat
minden fals eltévedt akkord
én vagyok
a holt letépett szirmú Hold

Mint vad folyó

Mint vad folyó, ha síkra ér
és lassúdan, megszélesülve
rég elhagyott,
már messzi tájak hordalékét
(mert akkor, ott,
sietve, részegen magába mosta)
mostan,
hogy sík vidékre lép át,
hogy elmarad a szűkös sziklakatlan,
lerakja öntudatlan.

Medréből új mederbe tér.

Csendélet

Az asztalon szeletke dinnye:
roncs gerezd.
A kés alatt bevérzett ínye.

Ölelni tárja karjait feléd egy
sírkereszt.

Már

Már jéghártyás a pillanat.
Már kopjacsend a fákban a fákban.
Már hó pelyhül az esőbe.
Sejtmagig némaság van.

Simek Valéria

Estére

A zöldelő lapály beszegett
térségét járod körbe tekinteteddel.
Hallgatásod néma, mint az éj.
A bátortalan völgyek
rejtett tűz sugarát hozzák
elő. Lombkorona árnyékában
megtelepszel. Kenyeret szelsz,
üveget töltesz a forrás
játszadozó csobogásában.
Kaszás sustorgó mélyen hajol
a rét lüktető arca fölé.
Estére olyan vagy, mint kút,
melynek minden cseppjében
ezer nap alszik.

André András versei

Öreg Róza

Hogy gyűlöltem, s nem tudom miért.
Tán mert gyermek voltam s ő hegyöreg.
A lelkem adtam volna egy szem krumpliért
csak láthassam; kampósbotja mint remeg.
Fekete batyuban ezernyi ránc. Ez az arca.
Behavazott lángként föllobog sörénye,
ha múlt sikátorából éledő szél kavarja.
Csak elhagyott volt. S hittem: életem megrontó réme.
Árnyait víg, korhely pincérek falták,
kik *visszajártak* az aranyló rothadásba,
mely vala holdfény s húgy-ette szalma násza.
Padlója odvaiban férgek szavalták
a Nincs irgalom című verset fennen.
Sorain immár nékem kell kitelelnem.

Kicsi meggyfa

Virágzó meggyfa az árokparti sörényes zöldben,
húgom. Adja az ég, elkerülni ne tudd őt soha.
Előre köszön, fehér adjonisten, szűz reménység,
„én ismerlek téged, mindenképp megbocsájtok..."—

föloldoz illatával. Elsodort ejtőernyő,
inkarnált oltár, leborulna, kikötné magát
hozzá az ember, s egy sóhajjal eloldva
fölszállna békélten, föl! föl! el, el, lelke léghajóin.

VÁRNAI GYULA festő

SZOMBAT, 1997. augusztus 9. LIII. évf., 185. sz. Ára: 27 Ft

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
A mi lapunk

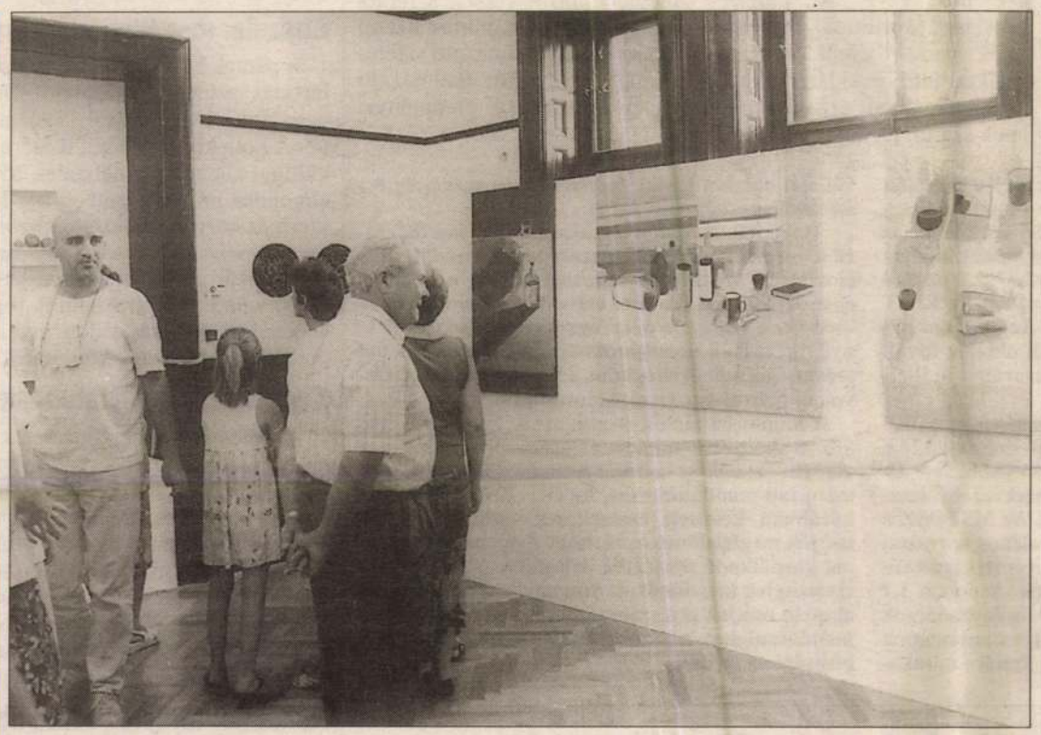

A „mi kis biennálénk" címe: Csend-élet, a „nagy olasz velenceié" komorabb: Halott természet

Still-Life Velencén

Három generáció, négy művész tóparti vizuális játéka

A mi kis III. Velencei Biennálénkat tegnap este Kovács Péter művészettörténész nyitotta meg Velencén, a tó partján lévő kastélyban. Címe: Still-Life, Csend-élet, s ezzel egyfajta szellemi hidat emeltek az olaszországi Velencei Biennálé felé, amelynek alapgondolatát a komorabb Natura morta, Halott természet cím köré építették a művészek, mindenki a maga módján, sajátos eszközeivel, érzelmi, szellemi impulzusaival.

Ezen a biennálén három generációt képvisel a négy kiállító művész: Hegedűs 2 László, Várnai Gyula, Filp Csaba és Kondor Attila. Az utóbbi kettő főiskolás, ők festményekkel társultak a Csend-élethez. A Dunaújvárosban élő Várnai Gyula technikai elemekből építkező objekttel lepte meg a közönséget, a fehérvári Hegedűs 2 pedig krumplikompozíciójával kínál izgalmas, szellemes vizuális játékot és kalandot. A közönség augusztus 17-ig látogathatja a „mi kis biennálénkat".

Osztanak-szoroznak a szakszervezetek

Közelítő álláspontok, folytatás hétfőn

Tovább közelítette álláspontját pénteken öt szakszervezeti konföderáció képviselője az üzemi tanács, közalkalmazotti tanács választások eredményeinek összesítési módjáról. Ezek szerint kellene elosztani a társadalombiztosítási önkormányzatokban rendelkezésre álló mandátumokat. Mint Gaskó István, a konföderációk képviselőit vendégül látó liga elnöke az MTI érdeklődésére elmondta: hétfőn folytatják a tárgyalást. A megbeszélésen a Munkástanácsok Országos Szövetsége nem vett részt. Palkovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének elnöke az MTI érdeklődésére elmondta, a pénteki tárgyalásra hivatalosan nem kaptak meghívót, csak a hétfőire, azon képviseltetik magukat.

Gaskó István elmondta: az üzemi és a közalkalmazotti tanács választások eredményeinek összevetése nehézségeket okoz. Az üzemi tanács választások eredményeinek összesítésekor annyi szavazatot vettek figyelembe, ahányat leadtak a jelöltekre. A közalkalmazotti tanács választásoknál a szavazatokat elosztották a megválasztható tisztségviselők számával.

(Folytatás a 2. oldalon)

Lengyel fiatalok a tóparti táborban

Ha szükséges, októberig maradhatnak

Lengyelországi árvízkárosult fiatalokat lát vendégül velencei táborában a Pro Rekreation Alapítvány. A huszonegy — általános- és középiskolás — Wroclawban élte át az áradás borzalmas napjait, s 12 órás autóbuszút után elcsigázva csütörtökön érkezett meg Velencére. A szíves fogadtatás, a szép környezet gyorsan feledtette velük a fáradtságot és a szomorú napokat, s pénteken már ők is kosszttal is igyekeznek kedvükben járni: a pénteki ebéd „fénypontja" volt az alapítvány szállodájának éttermében készített fagylalt. A finomság az utolsó cseppig elfogyott, de a káposztáskockából imitt-amott maradt a tányérokon. Richvalszky Éva aggódó „pótmama" módjára Johanna, a tolmács segítségével azonnal igyekezett kideríteni az okot is. Ami igen egyszerű volt: a lengyel vendégek többsége in-

tóc nyugdíjasoknak

HAZAI TÜKÖR

Számolnak a szakszervezetek

(Folytatás az 1. oldalról)

Ahhoz, hogy ezt a munkát az üzemi tanács választási eredményeknél is elvégezzék, több hónapra lenne szükség, értékelni kellene valamennyi munkahelyi jegyzőkönyvet. Erre jelenleg nincs idő, mert a konföderációknak hétfőig kell megnevezniük, kiket küldenek az önkormányzatokba.

Az eddigi egyeztetések alapján körvonalazódó megoldás szerint elsőként a verseny- és a közalkalmazotti szférában dolgozók létszáma alapján osztanák el a rendelkezésre álló mandátumokat. Az 1995-ös üzemi, közalkalmazotti tanács választások idejének létszámadatait figyelembe véve. Az előzetes becslések szerint ez 70:30 százalékos arányt jelent. A 30 százalékra jutó mandátumokat a közalkalmazotti érdekképviseletek szerint ugyanakkor növelni kell, mert ők látják el a közalkalmazotti tanács választásokra nem jogosult köztisztviselők, a fegyveres testületekhez, az igazságszolgáltatáshoz tartozó dolgozók képviseletét is. Ezt az igényt a többi konföderáció is méltányolta. A versenyszférára jutó mandátumszámot az üzemi tanács a közalkalmazotti szférára jutó részt a közalkalmazotti tanács választások eredményei alapján osztanák el.

Az 1995-ös választásokról annak idején közzétett eredmények a következők. Az üzemi tanács választásokon a legjobb eredményt, 66,56 százalékot az MSZOSZ érte el. Ezt követik 20,34 százalékkal az autonómok, 6,4 százalékkal a liga és 2,47 százalékkal a munkástanácsok. A versenyszférában az ÉSZT 0,8, a SZEF 0,07 százalékhoz jutott. Az egyéb, az Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalán kívüli szakszervezetek 3,36 százalékos részarányt tudhattak magukénak.

A közalkalmazotti tanács választáson a SZEF eredménye 50 százalék. A leadott szavazatokból 24,6 százalék jutott a nem szakszervezeti jelöltekre. Az ÉSZT és a Független Rendőr Szakszervezet választási koalíciója 9,4 százalékot ért el. Az MSZOSZ a közalkalmazotti területen 9,2 százalékos szavazati arányhoz jutott. A liga 4,6 százalékot ért el ezen a választáson. A konföderáción kívüliek csoportja 1,7 százalékot tudhat magáénak, a Munkástanácsok Országos Szövetsége 0,2 százalékot, az autonómok 0,1 százalékot. Az Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalán kívüli szakszervezeti szövetség 0,1 százalékos eredményt ért el.

Amennyiben hétfőn a szakszervezeti konföderációk ennek alapján határozzák meg a mandátumok elosztását, az jelentős változást hozhat a politikai egyeztetés során ismertté váltakhoz képest. Mint ismeretes, a végül is el nem fogadott előzetes szándéknyilatkozatban szereplő mandátumelosztást a hat szövetség közül öt elfogadta, a Munkástanácsok Országos Szövetsége viszont elutasította.

A munkástanácsok elvetik azt is, hogy az üzemi, közalkalmazotti tanács választások eredményei alapján osszák el a társadalombiztosítási önkormányzati mandátumokat. Az elvi ellenvetésen túl a korábban készített összesítések technikáját sem tartják megfelelőnek arra, hogy ilyen nagy vagyonnal gazdálkodó testületbe delegálhassanak a szakszervezetek képviselőket. Amennyiben mégis ennek alapján osztják el a szakszervezeti konföderációk a mandátumokat, a munkástanácsok az Alkotmánybírósághoz fordul.

Gyalogsági aknák: külügyi állásfoglalás

Az Országgyűlés őszi ülésszakán tűzi napirendre azt a július 10-i kormányülésen egyhangúlag elfogadott előterjesztést, amelynek alapján Magyarország decemberben az elsők között írhatja alá a gyalogsági aknák teljes betiltását célzó nemzetközi egyezményt. Erről a Külügyminisztérium szóvivői irodája tájékoztatta pénteken az MTI-t. Az Országgyűlés tavaly decemberben határozatot fogadott el, amelyben arra kéri a kormányt, hogy a nemzetközi fórumokon támogassa a gyalogsági aknák teljes és általános tilalmára vonatkozó kezdeményezéseket — áll a Külügyminisztérium szóvivői irodájának közleményében.

Levél az esztergomi Duna-híd újjáépítéséért

Az Esztergom és a szlovákiai Párkány (Sturovo) közötti Mária-Valéria Duna-híd újjáépítését szorgalmazza Komárom-Esztergom megye öt, zömében szlovákok lakta településének — Kesztölc, Mogyorósbánya, Piliscsév, Pilisszentlélek és Sárisáp — polgármestere, valamint az esztergomi szlovák kisebbségi önkormányzat elnöke a magyar és a szlovák miniszterelnöknek és külügyminiszternek küldött levélben. Miként sajtótájékoztatójukon elmondták, Horn Gyula és Vladimir Meciar miniszterelnökök augusztus 15-ei találkozója késztette őket arra, hogy a híd mielőbbi megépítését kérjék a két kormányfőtől, mert a térségben több mint fél évszázada megszűnt a két ország közötti átjárási lehetőség, emiatt megnehezült a magyarországi szlovákok és az anyanemzet

„...mindent, amit lehetett"

Giczy—Semjén-találkozó — megmerevedett álláspontok

Giczy György, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke átgondolatlannak tartja, ezért nem tudja elfogadni azt a javaslatot, hogy a kizárások kölcsönös visszavonása után a régi tagokból alakuljon újjá a KDNP országgyűlési képviselőcsoportja. A párt első embere szerint egy nem létező frakció nem veheti vissza kizárt tagjait, és a pártból való kizárásokat sem lehet semmissé tenni, hiszen a döntéseket alapos fegyelmi tárgyalások előzték meg. Giczy György minderről azt követően nyilatkozott az MTI-nek, hogy pénteken mintegy háromórás megbeszélést folytatott Semjén Zsolt alelnökkel a KDNP-frakció újralapításának lehetőségéről.

mindössze annyit mondott, hogy mindent megtett, amit lehetett, a megbeszélésen mindketten a sajtóban már korábban nyilvánosságot kapott véleményüket képviselték.

Giczy György elmondta: arról igyekezett meggyőzni az alelnököt, hogyha valóban a párt érdekeit akarja szolgálni, akkor a frakcióalakítás reális lehetőségeit vegye számba, ne pedig azon gondolkozzon, hogy hogyan lehetne megmenteni a KDNP-ből kizárt képviselőket. Hangsúlyozta, hogy az új képviselőcsoportban mindenkire számít, aki nem követett el etikai vagy fegyelmi vétséget. A kizárások felülvizsgálatára egyedül a párt országos választmánya jogosult, de csak azok esetében

Vegye le a vignettát, ha tudja...!

Mindenki felragasztotta már autója szélvédőjének belső oldalára akinek szüksége volt, vagy van rá. Ám az osztrák autóklub (ÖAMTC) tesztjéből kiderült: izzasztó kaparás vár az autósokra, mert a használati utasítástól függetlenül az osztrák autópálya-vignetták eltávolítása valóságos tudomány. Az ÖAMTC kísérletező kedvű munkatársai heti vignettákkal próbálkoztak, amilyenre bárkinek szüksége lehet egy hétvégi kiránduláshoz. Nos: a jelzés papírból lévő rétegét viszonylag egyszerűen le lehetett húzni, viszont ott maradt a szélvédőn a színes nyomású,

LÁG • HÍRVI

Bosznia: megállapodás a na

A péntek hajnali órákba nyúló b lapodás született a Bosznia-Her nagykövetek névsoráról — jelentet vő. A kollektív elnökség ülésére Ri külügyi államtitkár-helyettes közv elmondta: az Alija Izetbegovic bos szerb és horvát képviselői között lé még nem ismeri, csupán annyi ismer követet várhatóan a boszniai szerbe ság és az Egyesült Államok függe kapcsolatait Boszniával arra az időr podás a nagykövetek kérdéséről.

Korea: ősszel folytatódnak a

A koreai békeszerződéssel kap tárgyalások szeptemberben folytat héttel később kezdődnek Genfben a készítő tárgyalások következő ford dik New Yorkban — közölte a dél-k háromnapos tárgyalási forduló befe gyalások célja az volt, hogy a négy Egyesült Államok — megállapodjo san is véget vető békeszerződésről sok időpontjáról, helyéről és napire

Románia: tüntetés Ploestiben

Több ezer munkás vonult ki az u Brailában, hogy tiltakozzék a korm formintézkedései ellen, amelyek ke lalatot, három kőolajfinomítót, és embert. Ploesti belvárosában 5000 r Vega olajfinomító bezárása ellen. hézipari gépeket gyártó Promex v város főterét. A Bukaresttől 70 kil lea Calugarescában az ugyancsak dolgozói akadályokat emeltek a M vonalon. Minthogy Ploesti Bukare mópont, pénteken teljesen megbé Ploesti és Galac, valamint Ploesti

Amerikai szenátorok levele

Nyolcvanhárom amerikai szená met kancellárnak szóló levelet, am bonni kormány továbbra sem hajla ópában és a volt Szovjetunió terül ezreinek, miközben a Waffen-SS é területeken és másutt élő veteránj nak. „Az Ön kormánya nemrég me katonai erők több mint 3000, az Eg vagy annak családtagja kap ilyen

VÁRNAI Gyula

A RÉSZTVEVŐ ALKOTÓK:

Karen Baldauf, USA

John Barlow Hudson, USA

Helmut Karl, Ausztria

Peter Sommerauer, Ausztria

Paul Seynhaeve, Belgium

Várnai Gyula, Magyarország

A Dunaferr – Art Alapítvány
tisztelettel meghívja Önt
a

X. NEMZETKÖZI ACÉLSZOBRÁSZ ALKOTÓTELEP ÉS SZIMPÓZIUM

műveinek kiállítására.

Helye:
Dunaújváros, Uitz terem (Vasmű út 10/a)

A megnyitó időpontja:
1993. július 16-án 18 órakor

Megnyitja:
Almási Zsolt polgármester
és Wehner Tibor művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: 1993. augusztus 1-ig,
hétfő kivételével, naponta 10–18 óráig.

X. NEMZETKÖZI

ACÉLSZOBRÁSZ

ALKOTÓTELEP ÉS SZIMPÓZIUM

Vánnai Gyula szobra

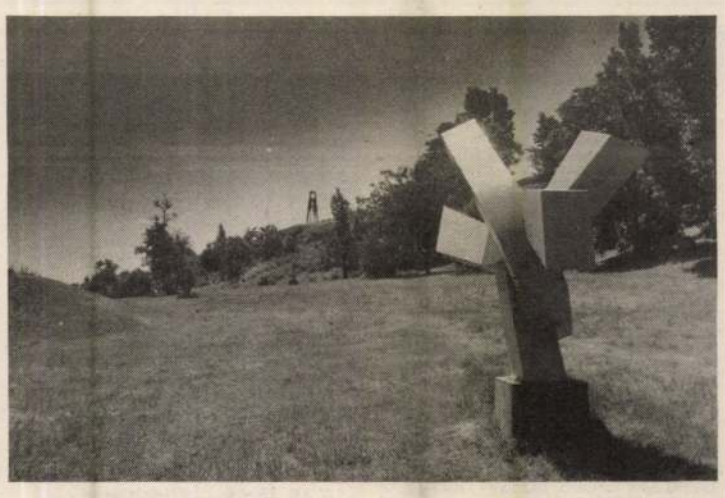

Belga és osztrák művészek a megbeszélésen, műveiket várja a Duna-part (Fotó:Pati-Nagy Bence)

Az Európa-hírű szoborpark új, izgalmas alkotásokkal bővül

Szabadtéri acélformák születőben

A Dunaferr-Art Alapítvány jóvoltából ismét munkához láthatnak a X. Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelep meghívott művészei. Az utolsó, 1989-ben rendezett találkozó óta az idén tizedszer nyílik alkalom nagyszabású munkák elkészítésére, a Vasmű műhelyeiben, gyári-műszaki segédlettel. Az Európa-hírű szoborpark újabb izgalmas alkotásokkal bővül.

A kezdeti benyomásokról, tervekről kérdeztük a résztvevőket azon a megbeszélésen, amelyet az indulás előtt rendeztek a szervezők.

John Barlow Hudson az USA Ohio államából érkezett. Nemcsak nemzetközileg ismert mester, akinek munkáival a világ számos országában találkozhatunk.

— Miként értesült a dunaújvárosi alkotótelepről?

— Eredetileg Villányba készültem, az ottani szervezők jelentkezésemet ide továbbították. Amit eddig tapasztaltam, az igazán lenyűgöző, a munkafeltételek kiválóak. Otthon is gyakran dolgozom krómacéllal. Csak érdekességként: bolíviai tanárommal találkoztam pár éve, ő mondta, feltétlenül jöjjek el Magyarországra. Most örömmel éltem a kínálkozó lehetőséggel.

Seynhaeven Paul Belgiumot képviseli, Ooestendében él. Összebarátkozott az ír Joe Morannal, aki 1989-ben dolgozott itt, ő hívta fel a figyelmét Dunaújvárosra.

Az első találkozón, 1974-ben készült Samu Géza Halottvivők-je

— Van-e már konkrét elképzelése, mit fog csinálni?

— Mindig készítek tervet, de a helyszínen található anyagok ezt nagyban befolyásolják. Valami olyan „agresszív" formát képzelek el, amely képes megszólítani a kommunikációra nem hajlandó embereket.

Két fiatal osztrák művész Linzből, Dunaújváros testvérvárosából kapott lehetőséget a „bizonyításra". Peter Sommerauer és Helmut Karl a linzi képzőművészeti főiskola végzős hallgatói. Ketten közös munka elkészítését tervezik. Koncepciójuk rendkívül érdekes: az 1790-es években végzett osztrák-magyar térképészeti munka emlékét szeretnék megörökíteni. Olyan „kitüntetett" terepponton, melyet ők választanak.

Karen Baldauf — szintén az USA-ból — később jelezte érkezését.

Vánai Gyula a város művészeként „hazai színekben" lesz jelen. Két nagyobb mű kivitelezésére készül: az egyik egy „tiszta" koncept alkotás lenne, a másik egy élő fához állított különleges szék.

Az alkotótelep művészeti vezetői: Friedrich Ferenc és Pálfalvi János, műszaki vezető: Ráth István gépészmérnök.

Klein András, a kuratórium titkára megemlíti, hogy a vállalat veszteségeit az idei találkozó is megérzi. De bízik a gazdasági társulások, gyáregységek segítőkészségében. S végre az Országos Idegenforgalmi Hivatal is érdeklődik a szoborpark, e ritka természeti és művészeti együttes iránt. A folytatás mellett szóló komoly érv: a következő, 1996-os alkotótelepet az Expo-iroda is felvette a világkiállítási programok közé.

péntek i.

Sátuz, hallottuz, olvastuz

Nincs bolhaköhögés

Az ember már csak ilyen esendő. Más nyomorúságát látva a magáét már nem is érzi olyan borzasztónak. Legalábbis erőt merít keresztje cipeléséhez, ha a másik, a mellette görnyedő erőfeszítésére tekint. *Sára Sándor* legutóbb bemutatott dokumentumfilmje, a *Magyar nők a Gulágon* talán éppen ezért szegezett először a televízió elé. Aztán már szégyeneltem is volna mai, hétköznapi sorsunkhoz hasonlítani — legyen az bármilyen nehéz is egyikünknek, másikunknak — azoknak az asszonyoknak rémséges és ártatlan kanosszajárását, akik vallottak a nagy Szovjetunióba való elhurcolásukról és meghurcoltatásukról. Ilyen vallomásokat filmre gyónni csak kivételes egyéniségű ember, filmes kérésére lehet, ebben bizonyos vagyok. Mint amilyen Sára Sándor.

A szombaton vetített portréfilmjét szerencsére nem éjfél előtt két perccel tűzte a tévé műsorra, vélhetően többen megnézték, mint az úgynevezett rétegműsorokat szokták volt. Mert Sára puszta megjelenésével is érdeklődést kelt, tiszteletet parancsol. Azazhogy nem parancsol. Impozáns, szobor-férfiszépségű külseje mögül elhatározottság, elkötelezettség, a valódi tehetség szerénysége, egyszersmind ereje sugárzik. S olyan jó volt hallgatni őt! Hogy cirkalmak és szólamok nélkül szól pofonegyszerű (?) dolgokról — nemzet, haza, sors, kötelesség — amikről manapság röstellünk szólani, mert hősködéssel vádolnának rögvest.

Sára Sándorhoz nem érnek föl a bolhaköhögések, olyan magasba azok nem hallatszanak el. Pedig lábujjhegyre sem áll. Ő ekkora. Ilyen nagy. Amint a filmjeiből látszik.

— zsohár —

A Festetics-kastély

A kesztehelyi kastély a barátságnak és a kultúrának ad otthont ezekben a napokban. A hét végén rangos nemzetközi gasztronómiai rendezvény helyszíne volt. A harmadik nemzetközi találkozón és tagavatáson az európai szervezet szinte minden tagállama képviseltette magát. A gyönyörű Festetics-kastély tükörtermében pompás szertartással ütötték „lovaggá" a magyarországi szervezet új tagjait.

A „Confrérie de la chaine des rottisseurs" nagy múltú, nemes hagyományokat dédelgető gasztronómiai szervezet, Franciaországban alakult 1248-ban. Magyarországi gasztronómiai egyesületének már szép számmal vannak Fejér megyei tagjai is, akik alkotó módon járulnak hozzá a korszerű táplálkozás, az étkezés kultúrájának terjesztéséhez. Ez mindig több, mint a legnagyobb gonddal, ízléssel, tudással megkomponált étkek és italok bemutatása, élvezete, mindig jelen van a helyi hagyományok, a kulturális értékek megismertetésének szándéka és olyan alkotó barátságok teremtésének igénye, amelyek a szabad időt és a hétköznapi munkakapcsolatokat is megtermékenyítik.

A két évenként rendezendő intronizálás-szertartáshoz a történelmi kard is hozzátartozik, amellyel megérintik az új „tiszteket". Ezúttal nem érkezett meg Párizsból, viszont a történelmi kardokban bővelkedő kastély-múzeumban találtak az alkalomhoz illő históriás kardot, s így fölavathatták azt a 30 új tagot, akik tovább növelhetik a magyar gasztronómia hírét a világban, Európában és itthon. A héten nemzetközi televíziós találkozónak ad helyet a történelmi kastély, egy másik szakma méretik meg és gazdagodik a régi és új kapcsolatok által. **— zágoni —**

ELMARAD A ZORÁN-KONCERT

Stílusosan szólva a „Turbina" meghibásodása miatt kissé megváltozik az agárdi Popstrand nyári programja. Pénteken ugyanis súlyos autóbalesetet szenvedett Turbók János, alias „Turbina", a Popstrand főrendezője. Éppen élő virágot szállítottak a popstrand csinosítására, mikor is öreg bogárhátú VW-jük öszecsattant egy leszakadt pótkocsival. Ezer szerencse, hogy a popstrand kitalálója, szíve, lelke, hajtó motorja közismerten keményfejű ember — erről képviselőtársai tudnának többet mesélni, a gárdonyi önkormányzatnál... Egy szó, mint száz, megúszta némi koponyarepedéssel, és agyrázkódással.

Két hétre azonban így is a kórházi ágyhoz lesz láncolva, s emiatt elmarad a szombati Zorán-koncert és a következő heti Vízparti rockfesztivál. Persze, nem véglegesen, üzeni a zenerajongóknak a kórházból Turbók, még az idei szezonban feltétlenül sort kerítenek mindkettőre.

Történjék bármi, nem maradhat el viszont a július 8-12 között esedékes Edda-tábor, melyre mintegy négyezer eddást várnak a Cserkész-kempingbe, az egész országból. Ugyanígy rendben beindulnak a Velencei-tavi környezetvédelmi táborok is, melyeknek szintén Turbók képviselő úr a fő szervezője.

A Popstrandhoz visszatérve, jól haladnak a nyár kiemelkedő rendezvényei közé tartozó Ergo születésnapi buli, és a Manhattan koncert előkészületei, hogy csupán a legnagyobb attrakciókat említsük. **P.E.**

Halálának 100. évfordulója alkalmából

Erkel-emlékműsor

A 19. századi romantikus magyar opera megteremtőjének tiszteletére rendeztek emlékműsort Székesfehérváron, a Pelikán udvarban. A rendezvény a nyári színház nyitóprogramja volt. Az ünnepi koncerten részletek hangzottak el a Bánk bán és a Hunyadi László című operából. Az Alba Regia Szimfónikus Zenakart Sugár Miklós vezényelte. Közreműködött: Búzás Aida, Pászthi Júlia, Gerdesics Ferenc és Bordás György.

Rövid kis búcsúzó

Emlékezések Ady Endréről című kiadványsorozat 5., egyben befejező kötetéhez írt „Rövid kis búcsúzó"-jában Kovalovszky Miklós némi önirónával jellemzi 35 év hosszadalmas gyűjtőmunkáját. Lévén a könyv szerkesztője, összeállítója valóban fáradtságos évtizedeket szentelt az Ady-emlékirodalom felkutatásának. Az irodalomtörténész sokat tett azért, hogy az olvasóközönség még teljesebb képet kapjon a magyar irodalom korszakos jelentőségű alkotójáról.

Az Emlékezések Ady Endréről minden, fontos és fellelhető adatot közöl, amely nyomtatásban megjelent, kéziratban fennmaradt. Értékelhető szóbeli forrásokra is támaszkodik, amikor Ady mindennapjairól, irodalmi és társasági életben betöltött szerepéről tesz említést. Új megvilágításban ismerhetjük meg hírlapírói tevékenységét, költői harcait. Apró részleteket tudhatunk meg viharos szerelmeiről, betegségeiről. Az Ady-életrajz számtalan fejezetét színesítik szubjektiv feljegyzések. A Csinszka-korszakkal kapcsolatban olvasmányos formában tárja az olvasó elé, hogyan küzdött Boncza Berta a költőért, miként reagált erre a családja.

Egy szemtanút idézve érdekes adalékot ismerhetünk meg az Ady-Bartók találkozásról. Olvashatjuk Márffy Ödön és Csorba Géza vallomását. Az utóbbi művész több Ady-szobor alkotója, éppen ő írja: „a magánügyek közzététele azt a veszélyt rejti magában, hogy a tömegek érdelődését elfordítja a lényegesről". A most megjelenő emlékezéssorozat még ennek a szubjektivitásnak is ellenáll: teljes és hiteles Ady-képet kapunk. **—kulich—**

A MAI NAP KRÓNIKÁJA

A titkok csődje

A nyilvánosság kizárásával folyó tárgyalások eredményeként létrejött szerződéseket általában nem szokás közzé tenni. Történt és történik mindez annak ellenére, hogy az I. világháborúba belépő USA elnöke, Wilson a híres 14 pontjában első helyre tette célként a titkos diplomácia eltörlését. Ezt az eszmét a nyugati hatalmak inspirációjára létrejött Nemzetek Szövetsége Egységokmánya (un. Népszövetség) a bevezetésben is arról nyilatkozott, hogy a tagállamok „nyílt nemzetközi összeköttetést tartanak fenn". Ugyanakkor a 18. cikkely arról is rendelkezett, hogy a tagállamok a nemzetközi szerződéseiket lajstromoztatni kötelesek és a szerződés csak akkor válik kötelezővé, ha a legrövidebb időn belül közzéteszik azt. Ennek a rendelkezésnek nemcsak elméleti, hanem nagyon is praktikus alapon több támadója is akadt. Leginkább azon államok tették lehetetlenné ezt az elvet, amelyek — pestiesen szólva — szerettek „zsebből mutyizni", vagyis egymást is lehetőleg „megmalmozva" előresündörögni az érdekeik érvényesítésében is. A történetünk kapcsán esett meg az is, hogy a „bamba nyugat" sok-sok véráldozat után döbbent rá, hogy a nyíltság nem alku kérdése, hanem sarkalatos alapelv, amely kizárja a váratlanságot... Ezért az ENSZ alapokmányának 102. cikkelye ismét kimondta a lajstromozási kötelezettséget, a kihirdetés, nyílt közzététel előírásaival együtt... De addig folyt a vér és nemzetek mentek tönkre, mert senki sem akarta valódi állásfoglalásra kényszeríteni — az akkori nagyhatalmak által is tudottan — csak formális diplomáciát játszó agresszív országokat. Akik aztán a „nagy egyetértésből" átváltottak a „nagy sértődésbe" és lángba borult a világ. Egy ilyen öntörvényű tragédia bekövetkeztéről szól a mai történetünk.

1941-ben, ezen a napon, hajnali 3 óra 30 perckor a hitleri Németország csapatai betörtek a Szovjetunióba, és ezzel az akcióval az addig „korlátozott helyi háborúk" (Lengyelország, Anglia és Franciaország ellenében, valamint Afrikában) világméretűvé dagadtak. A sors iróniája csak az, hogy körülbelül másfél évszázaddal korábban a napóleoni „Grande Armee", amelyet porosz-, osztrák- és magyar egységekkel is megerősítettek, csaknem ugyanebben az időben indult el Oroszország ellen...

Sztálint és vezérkarát meglepte a támadás. A csöppet sem naivitásáról híre vörös vezért — lássuk be — Hitler jól „elaltatta". Ha az előzményeket nézzük, akkor végül is minden a kezére játszott. Sztálin nagyon sokáig lebecsülte a fasiszta veszélyt, sőt, nyugodtan mondhatjuk, hogy bizonyos értelemben szimpatizált is a „német megoldásokkal". Eszmei egyetértés volt közte és Hitler között az antiszemitizmusban, az állam totális igazgató funkciójának hangsúlyozásában, az eszmei fölény hirdetésében (egyiknél a szőke „übermensch", míg a másiknál az „öntudatos proletár" internacionalista alakja volt a megtestesítője, megszemélyesítője ennek az elvnek) és abban is, hogy a szociális blöffjeik célpontja a munkás volt. Természetesen nem hagyható ki az egyetértésük alapjait jelentő „vezérelv" a führerprinzip" rendszerét, vagyis azt, hogy mindkét országban az egyszemélyi diktatúra volt az, ami meghatározta a politikai mozgások rendjét. Ezt a sajátosan alkalmazott filozófiai kategóriát ők mindketten a kivételes bölcsességük és adottságaik hangsúlyozására használták fel. Imponáltak egymásnak, de csendben mérkőzni is akartak. Először Spanyolországban találkozott egymással a két világfelforgató eszme; a fasizmus és a bolseviki kommunizmus. A polgárháborúba mindkét fél az eszmei bombáin kívül jelentős mennyiségű fegyvert és embert is szállított. Hitler bevetette a Condor-légiót, és ezzel próba alá vette a legújabb repülőgépeket, míg Sztálin páncélosokat szállított, illetve a politikai ellenfeleit is (hogy aztán sikertelenségük okán likvidálhassa őket, mint például Ovszenkót, aki 1917-ben elfoglalta a Téli Palotát és a katonai elhárítás a GPV egyil legbefolyásosabb tagja lett). A spanyol háború egyértelműen Sztálinék vereségével végződött... Az I. világháborúban győztes nyugat elhatárolta magát a küzdelmektől, és nem támogatta egyik felet sem. Ez csak olaj volt a tűzre, merthogy bátortalanságnak vélték a németek is, olaszok is és az oroszok is... vagyis a nagyrablói annak a történelmi időszaknak. A tehetetlenség csak növelte az étvágyukat. Olaszország simán lenyelte Líbiát és a térségben érdekelt angolok csak diplomáciai fenyegetőzést alkalmaztak és azt is lanyhán. Következett Elzász-Lotharingia, mint a nagy kóstolás és a nyugati világ azt is tudomásul vette. Sztálin csak sokkalta kisebb falatokat mondhatott magáénak, mivelhogy katonai és gazdasági ereje akkor még nem tette lehetővé, hogy határozottan a nagypéteri álombirodalom megteremtésével foglalkozzon. Ő akkor még csak Finnországot szerette volna megkaparintani és Kelet-Lengyelországot, valamint a Baltikumot. Erre vonatkozó reményeit ismét csak Hitler táplálhatta, mert amikor a müncheni egyezményben az angolok és franciák hozzájárultak Csehszlovákia feldarabolásához, és az anschluss Ausztriával sem jelentett komolyabb felháborodást, Szovjetunió is előhozakodott területi igényeivel. Első lépésként a nyugati demokráciákkal kapcsolatot kereső Litvinov leváltása és Molotov kinevezése következett, 1939 május 3-án. Majd két nappal később, Asztahov berlini szovjet ügyvivő, tárgyalásokat kezdeményezett a Wilhelmstrassén. Ezután Molotov többször is magához kérette Schullenburg német követet... Augusztus 23-án pedig aláírták aMolotov-Ribbentrop paktumnak nevezett egyezményt, amelynek titkos záradéka rendelkezett a területi prioritásokról. A szovjet érdekeltség a Narev, Visztula és a San folyóktól keletre kezdődött és megkapták Beszarábiát is. Hét nappal később mindkét ország hadseregei elindultak a szerencsétlen és gyenge Lengyelország ellen, és szeptember 28-án már határmegállapodást is kötöttek egymással, természetesen titkosan. Bizalmas szerződésben lakosságcseréről és katonai együttműködésről is szó volt... Molotov az angol-német mérkőzést pedig egy beszédében így jellemezte: „*... bűnös dolog... olyan háborút viselni, mint a 'hitlerizmus megsemmisítésére' indított háború, amely a 'demokráciáért folytatott harc' hamis cégére alatt folyik...*" A bizalmas tárgyalások és titkos szerződések akkor még egyéb koncokkal is kecsegtették őket.

Sokáig érthetetlen volt, hogy miért nevezte a sztálinista propaganda „hitszegőnek" a német támadást. Pedig csak a titkos ara megcsalattatásáról volt szó, amit persze az nehezen viselt el. Erre jó a „titkos diplomácia" és a hamisságokra csábító nyugati tétovaság...

Dömölki Lajos

KOSSUTH

04.30 Reggeli Krónika 08.10 Törvénykönyv 08.40 Napközben /élő/ 11.00 Hírek 11.05 Társalgó 12.00 Déli Krónika 12.30 Ki nyer ma? Játék és muzsika tíz percben 12.40 Falurádió (ism.) 12.50 Külpolitikai Figyelő 13.00 Hírek 13.05 Vendég a háznál Gyerekekről felnőtteknek 13.15 Mozart: Esz-dúr divertimento 13.30 Tanúim lesztek Egyházi műsor 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.55 Versarchívum (ism.) 15.05 Ballada Holdosi József hangjátéka 16.00 Délutáni Krónika 16.10 Mindennapi gazdaság 16.20 Zenefórum Talpalávaló 17.05 Történelmi tükör Olvastam valahol... 17.25 A Szabó család 18.00 Esti Krónika 18.30 Ráadás 19.05 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Összeállította: Odze György Szerencsém volt 20.05 Népi táncmuzsika 20.30 Határok nélkül 21.05 Legenda Veres Péterről 22.00 Késő esti Krónika 23.05 A Rádió lemezalbuma

PETŐFI

04.33 Hajnali Kalendárium 06.03 Reggeli csúcs 07.40 Sportreggel 08.05 Európodium 08.50 Helykereső Munkáról, esélyekről, boldogulásról percekben 09.00 Hírek 09.03 Zöld telefon 09.10 Zene-szó /élő/ 10.55 Gordiusz plusz Öt perc tudomány 11.00 Hírek 11.03 Családi persely - avagy a pénz is boldogít 11.15 Az én slágerlistám Mai vendég: Gálvölgyi János 12.00 Nóta-só 13.00 Hírek 13.10 Prímáspódium Berki László zenekara játszik 14.00 „Mindenki másképp csinálja..." 15.00 Hírek 15.03 Rockexpress 16.00 Csúcsforgalom /élő/ 17.00 Hírek 17.05 Kamasz-panasz 17.32 Suli-só 18.30 Helykereső Szociálpolitikai magazin 19.00 Hírek 19.05 Varázsgömb 19.50 World Music 20.20 Boldog születésnapot! 21.00 Hírek 21.10 Zeneközelben a hallgató 22.30 Férfiháztartás 23.03 Sporthíradó 23.10 Napforduló

BARTÓK

06.00 Muzsikáló reggel 09.05 Pódium Nikola Gjuzelev operafelvételeiből 10.00 Hírek, időjárás 10.05 Emberi dolgok 1. rész Egy élet... 11.05 Zenekari muzsika 11.40 Országok, tájak zenéje 12.00 Hírek, időjárás 12.05 Hangverseny délidőben 14.00 Hírek, időjárás 14.05 Német nyelvlecke kezdőknek 14.20 A kiskirályok Jókai Mór regénye 2. rész 15.22 Mendelssohn: II. /Skót/ szimfónia 16.00 Hírek 16.05 Matematikus a zongora mellett 16.35 Philip Jones rézfúvós együttese XX. századi zeneszerzők műveiből játszik 17.00 Irodalmi újság (ism.) 17.50 A ZeneSzó elmúlt egy esztendejéről 18.00 Hírek, időjárás 18.04 Puccini: Tosca Háromfelvonásos opera 20.05 A Magyar Rádió énekkara énekel Vezényel: Strausz Kálmán kb. 21.05 Szimfonikus miniatűrök 21.20 Teleobjektív 21.35 Bécsi kamarazene 22.05 Zenekari muzsika 23.07 A hitemet megtartottam Arcképvázlat Lontay Margitról 00.05 Magyar előadóművészek felvételeiből

JUVENTUS RÁDIÓ

08.00 Hírek, információk, sport 10.00 Őskor a hőskor 11.00 Ki kicsoda vetélkedő 12.00 Csevegő szaxi 13.00 New Age: új korszak, mai zene 14.00 Álomfejtés 15.00 Csevegő szaxi 16.00 Mozi nózi 17.00 Tea kettesben 18.00 Szamárfül 19.00 Hírek, információk, sport

GYŐRI RÁDIÓ

06.55 Műsorismertetés 07.00 Budapesti krónika 07.30 Nyugat-Magyarországi Krónika 08.00-09.00 Második óra. Benne: Önkormányzati híradó, Reggeli telefon, Postazsák, Nyugdíjas percek, Baba-mama, Slágernaptár.

TV 1

05.40 Falutévé adótippel
06.00 A Reggel Benne:
kb. 08.10 Alternatív gyógyászat
08.30 Közjáték
08.35-12.05 NAPKÖZI Benne:
09.00 Talmi és Tódi
Angol filmsorozat
10.00 Friderikusz-show
11.20 Játék 12.00 Hírek
12.05 Képújság
16.00 Délutáni egyenleg
16.10 Csodálatos a világ
Am. ism. filmsorozat
A rázkódó föld
16.45 Játék — Cimbória
17.00 Hatalom és szenvedély
Ausztrál tv-filmsorozat
17.30 Mákvirágok
18.10 Pénzvilág
18.20 NAPKÖZI
18.40 Mesék Mátyás királyról
Magyar rajzfilmsorozat
Jómadarak
Magyar rajzfilmsorozat
19.00 Szerencsekerék
Vetélkedő
19.30 Katolikus krónika
„Veletek vagyok mindennap..."
19.45 Jelképtár — A kék
20.00 Híradó
20.30 Telesport
20.40 Balaton Fesztivál
20.55 Boccaccio '70
Olasz-francia filmsorozat
21.55 Szószóló
Emberi jogi figyelő
22.15 Hontalanok hotelje
Angol-francia film
(1986 - 105')
00.05 Híradó
00.10 Közjáték
00.15 BBC-híradó

TV 2

06.00-9.00 NAP-KELTE
Reggeli információs magazin
☎ 251-3372, 251-0490
09.00 A mindentudó orr
Kanadai film
10.00 Parlamenti Napló
16.10 Korforduló
Idősek és idősödők mindenes fóruma
17.00 Híradó
17.05 Civil kurázsi
Bayer Ilona műsora
17.30 Csipegető gyerekhírek
17.39 Gyerekeknek
Pif és Herkules
Francia rajzfilmsorozat
Az Északi-sark örömei
17.50 Elektor kalandor
Telefonos videójáték
18.00 Híradó
18.10 Regionális híradó
18.25 Műsorajánlat - Időjárás
18.30 Zöldpont
A szabadidősportok magazinja
19.05 A boldog család
NSZK tv-filmsorozat
XXVI/3.: **A csapda**
20.05 Stúdió '93
A TV2 kulturális hetilapja
20.55 Játék határok nélkül - előzetes
21.05 Felkínálom
Pomezanski György műsora
22.00 Esti egyenleg
22.25 Arcok — Emlékek a vészkorszakból
Dokumentumfilm
23.15 Művészek a leukémiás gyermekekért
Gálaest, 1. rész

DUNA TV

16.00 Hírek, műsorismertetés
16.05 Évforduló
16.10 Tegnap, ma, holnap
Olasz film
(1964 119`, ism.)
Rendező: Vittorio de Sica
18.10 Ecseri lakodalmas
Koreográfus: Rábai Miklós
18.25 Mesesarok
Maja a méhecske
Willy mint éjjeliőr
19.00 Tolnay Klári arcai
Beszterce ostroma
Magyar film (1948 102`)
Rendező: Keleti Márton
21.00 Kordokumentum
Családi tűzfészek
Magyar film (1979 107`)
22.50 Évforduló

RTL

07.00 Jó reggelt, Németország! Magazin 09.00 Ironside (ism.) 10.00 Gazdagok és szépek Amerikai családsorozat 10.30 Megéri az árát! Játékshow 11.00 Kockázatos! Főszerepben: a tudás, a tempó és a pénz 11.30 Családi párbaj Vidám vetélkedő szupernyereményekkel 12.00 Hírmagazin 12.30 Benny Hill-show 13.00 Wimbledon '93 Közvetítés Londonból 19.10 Vigyázat, robban! Magazin 19.40 Jó idők, rossz idők Német családsorozat 20.15 Hegylakó Amerikai-NSZK kalandfilmsorozat *Grace Chandler az egyik halhatatlan, már évszázadok óta kutató, aki azon munkálkodik, hogy az emberiségnek minél jobb legyen. Carlo Sendaro (szintén egy halhatatlan) régóta üldözi szerelmével. Párizsban meggyilkolja Grace barátját, és követeli, hogy Grace vele meneküljön.* 21.15 Nyomtalanul Eltűnt személyek nyomában Utána: Hírek 22.15 A forró szék Olaf Kracht televíziós vitaműsora 23.15 L. A. Law Sztárügyvédek, trükkök, perek Amerikai filmsorozat 00.10 Törvény és rend Amerikai krimisorozat 01.10 Ismeretlen dimenziók Twilight Zone Sci-fi sorozat 01.45 Benny Hill-show

SUPER

14.30 Videogenerátor 16.30 Hullámhosszon Zenés műsor 18.30 Bonanza 19.30 Dante Am. bűnügyi filmsorozat 20.00 Csupafül Zenei magazin 20.30 Imago bank 21.00 Napirend 21.30 Média TV Tömegkommunikációs magazin 22.00 ITN-hírek 22.30 Európai napi gazdasági magazin 22.48 Tőzsdeszemle 23.00 Nyár Nagyapánál Tajvani film 00.55 Média Tv

SAT 1

07.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 09.15 Szomszédok 09.40 Trapper John, M.D. (ism.) 10.30 Bonanza (ism.) 11.20 Kockáztass! 11.50 Szerencsekerék (ism.) 12.30 A szenvedély árnyéka Am. filmsorozat 13.20 Trapper John, M. D. Am. filmsorozat 14.15 Szomszédok Ausztrál családsorozat 14.45 Bonanza Am. westernsor. 15.45 A bosszúállók Angol krimisorozat 16.45 Kockáztass! - trükkös kvíz 17.20 Menj az egészre! 18.30 Híradó 18.50 Sporthírek 19.00 Klipp-klapp Dieter Hallervorden klip-klubja 19.30 Szerencsekerék 20.15 Népzenei parádé Ramona Leiß műsora 21.10 Megmentők 22.00 Fellebbezés - Ulrich Meyer vitaműsora Berlinből 23.00 A Der Spiegel magazinja 23.40 Emóciók Francia erotikus magazin 00.10 Férfi, ó férfi -Ki a legklasszabb fickó? 01.05 A bosszúállók (ism.)

MTV

13.00 Délutái egyveleg 16.00 Nagy slágerek 17.30 MTV hírcsokor 17.45 Egytől 3 Három klip egyazon sztártól 18.00 Hadd souljon! 20.30 A legkívánatosabbak 22.00 Nagy slágerek 23.00 Coca-Cola híradó 23.15 Új mozifilmekből 24.00 Angol slágerlista 02.00 Marijne klipműsora

PRO 7

06.55 Mr. Belvedere (ism.) 07.20 Rajzfilmek 08.40 Varázslatos Jeannie (ism.) 09.05 Kőr bubi két dámával (ism.) 09.30 Remington Steele (ism.) 10.25 A legmagasabb tét (ism.) 12.05 Csendes kis otthonunk (ism.) 12.35 Roseanne (ism.) 13.05 Matlock - Amerikai krimisorozat 14.00 Végállomás: Harem Angol vígjáték (ism.) 15.30 Remington Steele Amerikai akciófilm-sorozat 16.20 Mr. Belvedere Amerikai családsorozat 16.45 Varázslatos Jeannine Amerikai vígjátéksorozat 17.14 Rajzfilmek 18.30 Kőr bubi két dámával Amerikai vígjátéksorozat 19.00 Csendes kis otthonunk Amerikai vígjátéksorozat 19.30 Roseanne - Am. sorozat 20.00 Hírek 20.15 Kiszemelt áldozat Amerikai krimi R.: Chris Thomson Fsz.: Stafanie Powers, Lloyd Bridges 21.45 Az országúti cirkáló Amerikai akciófilmsorozat 23.00 Red Force 2 Hongkongi akciófilm Fsz.: Cynthia Khan, David Wu 00.35 Hírek 00.45 A rettenthetetlen ötök - Amerikai akciófilm-sorozat 01.35 Hírek

DSF

12.30 Minden oké! 12.00 Hopp vagy kopp? 13.00 Tv-tőzsde 14.00 Tour de Suisse — Közvetítés a svájci kerékpáros körversenyről Vagy: Sport a javából! Sport a világ minden tájáról 15.00 Sportshow 16.30 Lovaglóiskola 18.00 Sport extrém 18.30 Sportvilág 19.00 Hopp vagy kopp? 19.30 DSF stúdió Magazin 20.00 Sport a javából! Sport a világ minden tájáról 22.05 Offenzív 23.00 Szabad a ring

TV 5

12.45 Svájci Tv-híradó 13.15 Banánhéj Kanadai teleregény 15.00 Filmművészeti magazin 17.20 A muskétások konyhája 18.00 Kérdések egy bajnokhoz Vetélkedőműsor 19.00 Játék a szavakkal 20.00 Észak és Dél Kanadai riportműsor 21.00 Francia Tv-híradó 21.30 Rendkívüli tudósító Riportmagazin 23.00 Kulturális erőleves

NAPI AJÁNLAT

TV1 — 17.30 Mákvirágok

Döbbenetes találkozás a frankfurti drogosokkal, akik az utcán fényes nappal lövik be magukat a járókelők szeme láttára. Mi tilos és mi nem „A Tilos az Á-ban"? Az első marihuánás cigarettától a heroinig. Mindannyiunk szenvedélye a játék. Totó, lottó, lóverseny. Az nevet a végén, aki nyer. Dohányzás-drog-alkohol ellenes program az általános iskolákban.

TV 2 — 23.15 Művészek a leukémiás gyerekekért

Gálaest
1993. április 26-án, Csernobil 7. évfordulóján a Képvilág Alapítvány jótékonysági gálaestet rendezett a Tűzoltó utcai 2. számú Gyermekklinika javára. A bevételből olyan kórtermeket építenek, melyben a leukémiás gyermekek szüleikkel együtt lakhatnak a kezelés és a remélt gyógyulás ideje alatt.

Duna TV — 19.00 Beszterce ostroma

Magyar film
A középiskolában egy történelemből beszekundázott diákot a tanár felszólít, hogy másnapra olvassa el Mikszáth regényét. A kisfiú olvasás közben elalszik és végigálmodja gróf Pongrácz István Nedec várában élő történetét.
Rendező: Keleti Márton, Főszereplők: Ajtay Andor, Tolnay Klári.

HBO — Székesfehérváron és Dunaújvárosban

17.30 Babar: Biztonsági rendszer — mb. francia rajzfilm
18.00 A nagy szám — amerikai film
19.50 Hóbortos hétvége — mb. amerikai filmvígjáték
21.30 Spencer magándetektív — feliratos amerikai kalandfilm
23.10 Keleti kényelem — mb. amerikai filmdráma

VÁRNAI Gyula

EIKE

Idő-eltolódás

installációk

1998. május 12 – június 7.

megnyitó: május 12., 19.00, akció Várnai Gyulával

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

hétfő kivételével 14.00-18.00

támogatók: Nemzeti Kulturális Alap, Fővárosi Képzőművészeti Alap

Fotó: „Artificial Intelligence"

eike@samson.aszi.sztaki.hu

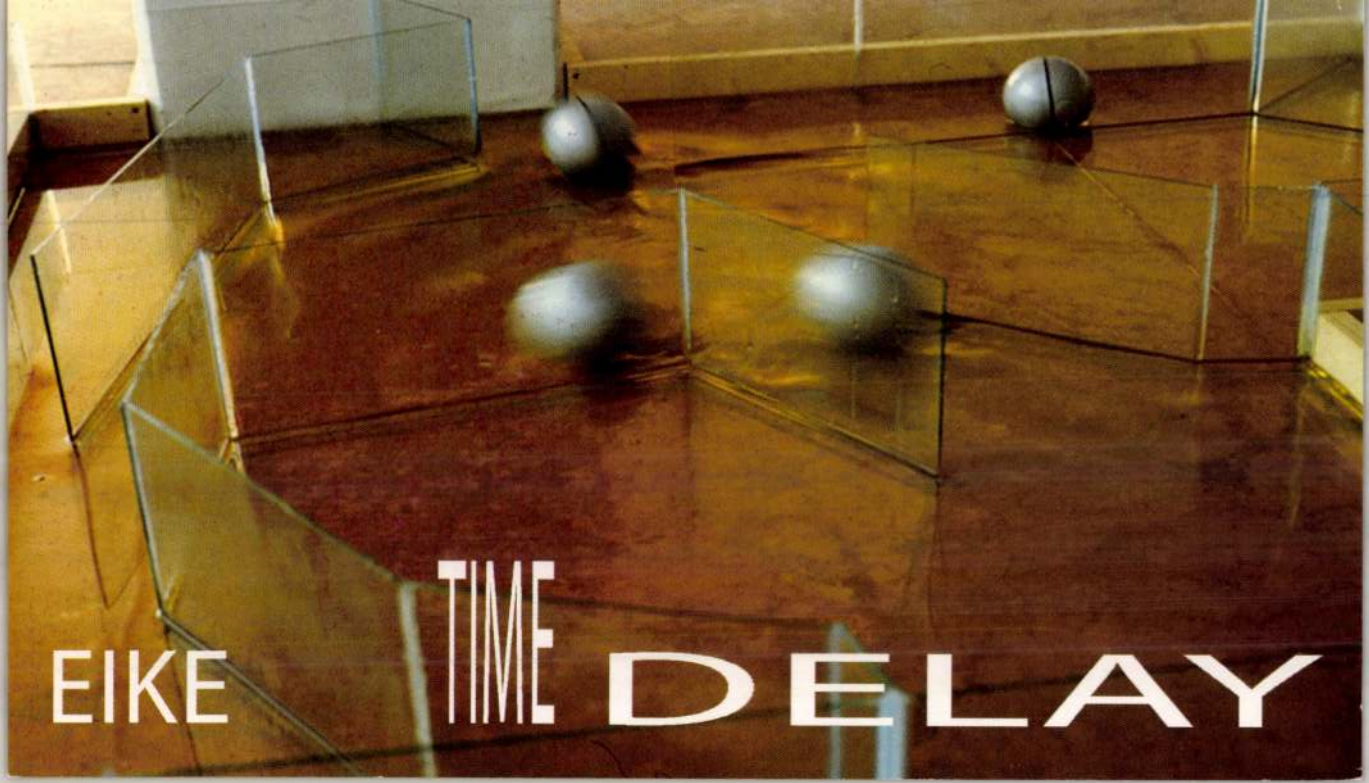
EIKE
TIME
DELAY

VÁRNAI Gyula

Várnagy Tibor: Ajtókból kapu.
= Balkon, 1996, 12. 16-19.

Felső díszes része 75 cm m.

11. Úrmutató, öntött ezüst, teste sugárkoszorú vágású s más 4 opállal díszítve. 60 cm m.

12. Úrmutató Szilassy Jánostól. Zománcz festésű Krisztus elfogatatása, ostorozása, töviskoronázása Lance; testén angyalkoszorú, legfelől Atyaisten ké lunulában Révay pk. smaragd gyűrűje foglalva. Ar.

13. Mater Dolorosa festmény vert művű ezüst ker 40 cm m. 21 cm sz.

14. Krisztus oszlophoz köve. Ezüstszobor, Augsburgi bélyeg.

15. Három halottas zászló, elcsomagolva; Rákóc Csáky.

Szepes Olaszi R. k. pléb. temp.

VÁRNAI GYULA

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Várnai Gyula
kiállítására

amelyet
Mérő László
matematikus nyit meg
1996. szeptember 7 - én,
szombaton fél 1 órakor.
(Országzászló tér 3.)

A kiállítás megtekinthető :
1996. október 26 - ig
hétfő kivételével naponta 10 - 14 óráig.

Fk: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár
Fő u. 6.

DÍJHITELEZETT

Andrási Gábor
művészettörténész
Obuda Galéria
Budapest III.,
Fö tér 1.
1033

III

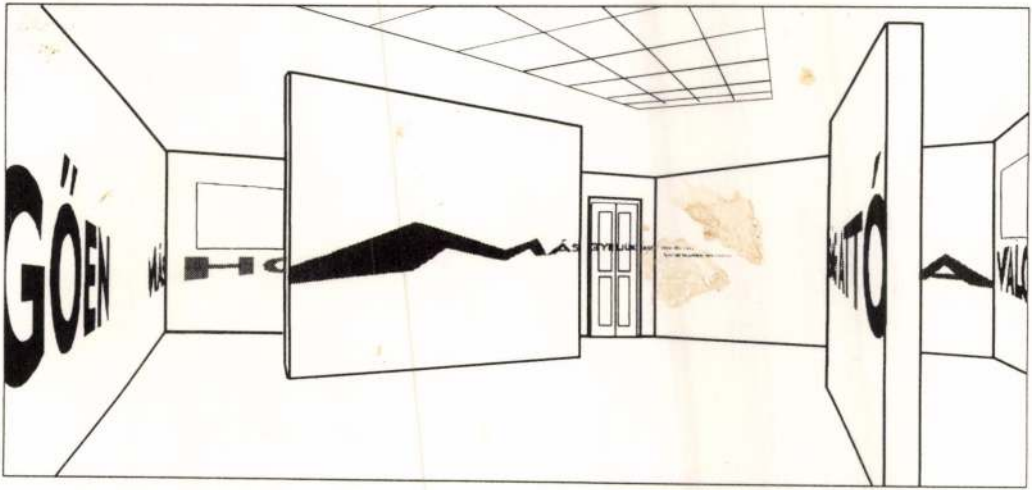
GŐEN

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt a

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

FEJÉR MEGYEI ŐSZI TÁRLATRA

a múzeum Országzászló téri épületébe.

Megnyitó: 1995. november 4-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor.
A kiállítás megtekinthető:

1995. december 31-ig,
hétfő kivételével naponta 10 – 14 óráig.

Fk.: Dr. Fülöp Gyula

Bakos Katalin
művészettörténész

Budapest XI.,
Lecke u. 3.
1119

VÁRNAI GYULA

FEJÉR MEGYEI ŐSZI TÁRLAT 1995

ACSA SZÜCS IMRE • BALLAGÓ IMRE
BAUER ISTVÁN • BIRKÁS ISTVÁN
BODÓ NAGY SÁNDOR • BODOR ALADÁR
BUKOVÁCZ LAJOS • FEHÉR LÁSZLÓ
HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ • HORVÁTH JÁNOS
KOROMPAI PÉTER • KOVÁCS ÁRPÁD
LIPICS VILMOS • MÉSZÁROS EDIT
MIKLÓS JÁNOS • ORBÁN SÁNDOR
ORISEKNÉ FARSANG ERZSI • PALOTÁS JÓZSEF
PINKE MIKLÓS • PINTÉR LAJOS
ROHONCZY ISTVÁN • SÁNDORFALVI SÁNDOR
SÜTŐ PETRE ROZÁLIA • SZEGEDI CSABA
SZEGEDI ZOLTÁN • M. TÓTH ISTVÁN
UJHÁZI PÉTER • VÁNCSA ILDIKÓ
VÁRNAI GYULA • VÉGVÁRI BEATRIX
ZSIGMOND ARANKA

MŰVEI

A Városi Művészeti Múzeum
tisztelettel meghívja
Önt, Családját, és Barátait

Várnai Gyula
képzőművész

„Coda"

című kiállításának megnyitására,
2000. január 14-én, 17 órára
a Városi Képtárba.
(Győr, Király u. 17., Esterházy-palota)

A kiállítást megnyitja:

Szoboszlai János

művészettörténész,
a dunaújvárosi
Kortárs Művészeti Intézet
igazgatója.

Megtekinthető:

2000. január 14-től március 20-ig,
hétfő kivételével naponta 10- 18 óráig.

ANDREW MILLER ÉS VÁRNAI GYULA

KIÁLLÍTÁSA

1995. NOVEMBER 3-17-IG A LIGET GALÉRIÁBAN

MEGNYITÓ 1995. NOVEMBER 3-ÁN 18 ÓRAKOR

NYITVA 14-18 H-IG, KEDD SZÜNNAP

SKÓT ŐSZ '95
SZEPT. 28 – NOV. 12

The British Council

LIGET GALÉRIA

1146 BUDAPEST, AJTÓSI DÜRER SOR 5.

F.k.: Reszler Erneszin

Bakos Katalin

Bp. Lecke u. 3.
1119

A MAI NAP KRÓNIKÁJA

Anyanyelvhez és kalaphoz való jog

Majdnem vissza is kérdezhetünk: Hogy´ kerül a csizma az asztalra? Pedig lesz kapcsolat a két, látszólag össze nem függő dolog között. Mégpedig valahol ott, ahol a tolerancia, mint tulajdonság, mint viselkedési és gondolkodási mód kezdődik. Vagyis a társainkat és világunkat nem bántó másság elfogadásánál. A tőlünk idegen vagy legalábbis számunkra különös szokásokat elfogadni persze nem több, mint a világ — tőlünk függetlenül létező — valóságát megismerni. Néha — természetesen — pihentető és elringató állapot volna, ha nem kellene a sokszínű kavalkádot állandóan követni, de Goethe szavaival kifejezve: *„A világon igen ritkán lehet a ´vagy-vagy-gyal végezni. Az érzéseknek és a cselekvésmódoknak annyi az árnyalata, mint amennyi fokozat van a karvaly és tömpeorr között..."*

A soknemzetiségű birodalmakban és országokban éppen ezért viszonylag hamar ki szokott alakulni egy viszony az idegen nyelvekhez és népekhez, amely végül is a színt és karaktert jelentheti a róluk alkotott képben. Ellentétben ezzel, ott állnak a magukat nagyrafújt kisnemzetek uralmai, ahol a kicsiny a még kisebbnek rettenetes zsarnokaként akár gúny tárgyává is teheti (maga nagyságának eme groteszk bizonygatása révén) a vele együttélők — néha lehet, hogy fura szokásait is. Az uralmon lévőknek (lehetnek azok pártok, de királyok is) éppen ezért kötelességük az olyan emberi rend fenntartása, amely kizárja a nemzetek, nemzetiségek hátrányos megkülönböztetését, csak azért, mert nem lehetnek azonosak az egyik vagy másik nagyobb csoporttal... Erről is szól a mai történetünk.

1862-ben, ezen a napon kelt őfelsége Ferenc József császár legfelsőbb leirata gróf Forgách Antal kancellárhoz, hogy készítsen törvényjavaslatot Magyarország nem magyar ajkú lakóinak nyelvi és nemzeti fejlődésének biztosítására. Az irat — tulajdonképpen nem meglepő módon — olyan eszmei hozzáállásból született, hogy annak bizonyos részletei, szinte teljesen megegyeztek az alig pár éve a rebellis negyvennyolcasok által elfogadott nemzetiségi törvénnyel. Ferenc József végül is felismerve az országot szorongató sovén gondolkodás veszélyeit, ugyanúgy döntött, mint 1849 július 28-án a magyar országgyűlés. (Csakhogy az utóbbi a fellázadt nemzetiségek kényszerében tett „engedményeket".) Mindkét rendelkezés elismerte az országban lakó nemzetek szabad fejlődési jogát és biztosítani igyekezett a szabad nyelvhasználatot az iskolákban, egyházakban, közösségi életben és a törvényhatóságok gyűlésein. Lényeges eleme volt a 48-as törvénynek az is, hogy a nemzetiségi nyelv használatát lehetővé tette a közigazgatásban és a bíróságokon. Ferenc József is hangsúlyozta, hogy a törvénynek a „népek egyejogúságának" elvén kell nyugodnia. Az Osztrák-Magyar Monarchiában (amelyet még létre is kellett hozni a kiegyezéssel) végül is a népek természetes együttélését azért is zavarta kevésbé a nemzetiségek nyelvi ellentéte (a politikaiak más ügyet képeztek), merthogy a császár, hosszútávú elgondolások alapján, egységes rendet akart teremteni. A nyelvhasználat dolgában érdekes példa erre a hadsereg. Ott ugyan a német volt a vezényleti nyelv, de a tiszteknek az odahelyezésük után két éven belül meg kellett tanulni a garnizon állomáshelye szerinti „ezrednyelvet". Tehát „hivatali használatra" még további 10-12 nyelv elfogadott volt a monarchiában. (Ugyanúgy némi eltérés volt a „nemzeti" egyenruhák között is.) A nyelvismeret és -képzés tekintetében minden területen az alapot az oktatás adja meg. A szigorúan egymásra épített törvényi rendben Ferenc József figyelmét az sem kerülte el, hogy az iskolák működését is szabályozni kell és az anyanyelvi oktatás megteremtésével egy szabályos (akkor is így mondták) „oktatási robbanást" indított be. Bevezették az általános tankötelezettséget és ezzel a birodalom területén, minden 10 ezer lakosra, 1705 elemi iskolai tanuló jutott. (Összehasonlításul, akkoriban Angliában: 1664, Franciaországban: 1435, Olaszországban* 908, Oroszországban: 370) Amíg Magyarországon 1848-ban 9000 népiskola működött, addig 1914-ben már 17 ezer! A tanítási nyelv az osztrák tartományokban, a két főtantárgy esetében (számtan és földrajz) általában német volt és a többi tantárgyat a választott nemzetiségi nyelven oktatták. Magyarországon lényegében ugyanígy volt, csak a német helyére belépett a magyar. Ahol sok nemzetiség élt együtt, ott voltak az úgynevezett „triviális" iskolák. Így például csernovici vidéken németül, ukránul és románul tanultak a nebulók. A tanár-utánpótlást a csernovici Ferenc József Egyetem biztosította. Ez német egyetem volt, és elsősorban ukrán tanultak ott, de volt román és ukrán tanszéke is. (Oroszországban akkor ukrán nyelvű irodalmi tanszék sem volt!) Eképpen alakult „lengyelesre" a lembergi és a krakkói egyetem sorsa is. Prágában — ahol a legrégebbi német egyetem is volt — természetesen cseh egyetemet is alapítottak, de ugyanott cseh nyelvű műegyetem is volt... és követelték, hogy Brünn-ben is legyen cseh nyelvű oktatás. Az olaszokat az insbrucki egyetem olasz intézete látta el (persze ők további hármat követeltek)... Zágrábban horvát felsőfokú képzés volt, míg a magyar szentkorona országaiban további 5 egyetem működött... A hallgatók természetes jogként juthattak olyan külföldi egyetemekre, ahol anyanyelvükön folyt az oktatás. Így kerültek a románok például Erdélyből Bukarestbe és Iasiba, hogy aztán diplomájukat elismerve, visszatérjenek. A Monarchia területén a toleráns — soknyelvű — oktatásnak komoly hagyományai voltak. Példaként említsük meg a kolozsvári kollégiumot, amelynek „lektorai és kollaborátorai" között egyenlő számban voltak magyarok és németek és a törvények értelmében, egymást váltva vezették az iskolákat. A szász diákokra ugyanazon törvények vonatkoztak általában, mint a magyarokra.

A nyelvismeret kérdésében is úgy kaptak büntetést, ha egymás között a saját anyanyelvükön beszéltek és nem latinul, vagy más választott nyelven (a szász megszólalhatott akár magyarul is, vagy fordítva). Az 1676. évi iskolai törvény értelmében, ha magyar diákot dugtak áristomba büntetésként, akkor abban a seniornak szász diák segített és más esetben fordítva...1689-ben egy különös törvényt hozott Belleschdörfer rektor és Décsfalvi senior: „A szász noviciusok megtarthatják otthoni szokásaikat és nem kell levenniük kalapjukat... még az eklézsia kórusában sem..."

Ez is a közös múlt része. Ők akkoriban ilyen eszmék birtokában igyekeztek „bebútorozni" a földet és — bár hihetnénk — a magasabb célokkal együtt, talán maga az ember is nőtt egy keveset. **Dömölki Lajos**

KOSSUTH

04.30 Reggeli krónika 08.10 Törvénykönyv 08.40 Napközben 11.00 Hírek, időjárás 11.05 Társalgó 12.00 Déli krónika 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Falurádió (ism.) 12.50 Külpolitikai figyelő 13.00 Hírek, időjárás 13.05 Vendég a háznál Gyerekekről felnőtteknek 13.15 Mendelssohn: Capriccio brillante 13.30 Hitélet Tanúim lesztek 14.00 Hírek, időjárás 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.55 Versarchívum 15.00 Hírek, időjárás 15.05 Enciklopédia 16.00 Délutáni krónika 16.10 Mindennapi gazdaság 16.20 Zenefórum 17.00 Hírek 17.05 Történelmi tükör 17.25 A Szabó család 18.00 Esti krónika 18.30 Ráadás 19.00 Hírek19.05 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Összeállította: Kosáry Domokos 20.00 Hírek, időjárás 20.05 Népi táncmuzsika 20.30 Határok nélkül 20.50 Beszélni nehéz 21.05 Szonáták 22.00 Késő esti krónika 23.05 A Rádió lemezalbuma

PETŐFI

04.33 Hajnali kalendárium 06.03 Reggeli csúcs 07.40 Sportreggel 08.05 Ezt hallgattuk anno... 08.50 Helykereső 09.00 Hírek 09.03 Zöld telefon 09.10 Zene-szó 10.55 Gordiusz plusz 11.00 Hírek, időjárás 11.03 Családi persely, avagy a pénz is boldogít 11.15 Művészbejáró 11.41 Néhány perc humor Rejtő Jenő: A biztosíték 12.00 Lépésről-lépésre 13.00 Hírpercek 13.10 Cigánynóták 14.00 Mindenki másképp csinálja... 15.00 Hírek 15.03 Páratlan hangok 15.35 Musical, musical, musical 16.00 Csúcsforgalom 17.00 Hírek 17.05 Ami a szívedet nyomja 17.32 Premier 18.30 Helykereső 19.00 Hírek, időjárás 19.05 Varázsgömb 19.50 Mozaik Pilinszky János műveiből és vallomásaiból 20.30 Körös körül zene 21.00 Hírpercek 21.10 Filmkaleidoszkóp 22.30 Tabuk nélkül a szexről 23.03 Sporthíradó 23.10 Napforduló

BARTÓK

06.00 Muzsikáló reggel 09.05 Pódium Maurice André trombitán játszik 10.00 Hírek 10.05 A Rádiószínház Dokumentumműhelyének műsora A fekete bárány 10.47 Salome 11.40 Országok, tájak zenéje Svájc 12.00 Hírek 12.05 Soproni Régi Zenei Napok — 1992 13.05 IV. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny — 1993. 14.05 Auf Deutsch gesagt 14.20 Toldi estéje Arany János elbeszélő költeménye, 1. rész 15.17 Zenekari muzsika 16.05 Kíváncsiskodó 16.35 Sáry László műveiből 17.00 Kilátó 17.50 Hány Istent dícsér az ének? 18.05 Verdi: Az álarcosbál Háromfelvonásos opera 20.25 Teleobjektív Kretzoy Miklós 20.40 Rézfúvósegyüttesek felvételeiből 21.08 A Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának Beethoven -hangversenyei 22.47 Couperin: II. koncert 23.04 A mikrofonnál: dr. Baradnay Gyula sebészprofesszor 00.05 Magyar előadóművészek felvételeiből

JUVENTUS RÁDIÓ

08.00 Hírek, információk, sport 10.00 Őskor a hőskor 11.00 Ki kicsoda vetélkedő 12.00 Csevegő szaxi 13.00 Beszélgetés „zöldségekről" 14.00 Álomfejtés 15.00 Csevegő szaxi 16.00 Mozi nózi 17.00 Tea kettesben 18.00 Szamárfül 19.00 Falutévé 19.30 Adászárás

GYŐRI RÁDIÓ

06.55 Műsorismertetés 07.00 Budapesti krónika 07.30 Nyugat-Magyarországi Krónika 08.00-09.00 Második óra. Benne: Önkormányzati híradó, Reggeli telefon, Postazsák, Nyugdíjas percek, Baba-mama, Slágernaptár.

TV 1

06.05 Falutévé adótippel
06.25 Határtól határig
06.35 Reggeli mérleg
Gazdasági híradó
06.45 Híradó
07.00-09.00 NAP-KELTE
09.00-12.00 Napközi
09.30 Arany
Új-zélandi filmsor.
10.30 Addington akció
Kanadai-francia filmsor.
11.30 Játék
12.00 Déli harangszó
Déli egyenleg
16.00 Híradó
16.10 Hatalom és szenvedély
Ausztrál tv-filmsorozat
16.45 Csodálatos a világ
Am. ism. filmsorozat
Az élet körforgása
17.10 Címbória
17.25 Pénzvilág
17.35 Válogatás a Televízió Archívumából:
A fekete város
Tv-filmsorozat (1972 - 59')
Rozáli
18.40 Álljunk meg egy szóra!
18.50 Katolikus krónika
19.07 Gyereksarok
19.30 Híradó
20.00 Telesport
20.10 A zöldszemű lovasok
Francia-brazil-spanyol -belga kalandfilm-sorozat
21.10 Világsztárok az Operában
21.55 Nippon — Japán 1945-től
Angol dokumentumfilm-sorozat
22.55 Improvízió
23.25 Híradó
23.30 BBC-híradó

TV 2

17.05 A nap lovagjai:
Bródy Sándor
É. Szabó Márta és Nemeskürty István beszélgetése a századforduló irodalmáról (ism.)
17.39 Gyerekeknek
Pif és Herkules
Francia rajzfilmsorozat
17.50 Elektor kalandor
Telefonos videojáték
18.00 Délutáni egyenleg
18.10 Körzeti híradók
18.35 A boldog család
NSZK tv-filmsorozat
Nyugalom, csigavér
19.30 Zöldpont
A szabadidősportok magazinja
20.00 Stúdió '93
A TV2 kulturális hetilapja
20.50 Naptár
145 éve született Eötvös Loránd fizikus
20.55 Stan és Pan
Amerikai rajzfilmsorozat
Kertészkedni jó
21.00 Kapcsolatok
Nemzetközi üvegfúvó verseny
Parádsasvár
21.30 Telexpo '96
Gazdasági magazin
22.00 Esti egyenleg
22.25 24 óra
22.50 Önmagáról:
John Fitzgerald Kennedy
Amerikai dokumentumfilm II/1.
Az H.B.O. egyórás összeállítása a kivételes tehetségű J.F.K.ról, az USA harmincötödik elnökének életéről szól.

DUNA TV

16.00 Hírek, műsorismertetés
16.05 Évforduló
16.10 Belmondo
A profi — francia film (ism.)
17.55 A fekete villám kalandjai (ism.),16. rész: **A gyilkos**
18.20 Maja, a méhecske
16. rész: **A nagy légicsata**
18.45 Hírek
19.00 „Egy szoknya, egy nadrág" - vígjáték sorozat
Péntek Rézi (1938)
Magyar film
20.15 Csacsa és Dodó
20.45 Dunasport
20.40 Kordokumentum
Hontalanul (1992)
Magyar dokumentumfilm
21.55 Évforduló

RTL

07.00 Jó reggelt, Németország! Magazin 09.00 Ironside (ism.) 10.00 Gazdagok és szépek (ism.) 10.30 Megéri az árát Játékshow 11.00 Kockázatos! 11.30 Családi párbaj 12.00 Hírmagazin 12.30 A springfieldiek története Amerikai családsor.13.20 A kaliforniai klán Amerikai családsor. 14.10 Vészhelyzet Amerikai filmsor. 15.00 Gyilkosság a hobbija Am. krimisor. 16.00 Hans Meiser Kerekasztal-beszélgetés 17.00 Ki a főnök? Am. vígjátéksor. (ism.) 17.30 Egy rém rendes család Am. családsor. (ism.) 18.00 Tizenegy 99 Magazin 19.10 Vigyázat, robban! Magazin 19.40 Jó idők, rossz idők Német családsor. 20.15 Hegylakó Am.-NSZK kalandfilmsor. A bosszú angyala 21.15 Nyomtalanul Eltűnt személyek nyomában Utána: Hírek 22.15 A forró szék Olaf Kracht televíziós vitaműsora 23.15 L. A. Law Sztárügyvédek, trükkök perek Amerikai filmsor. 00.15 Törvény és rend Amerikai krimisor. 01.10 Egy rém rendes család Amerikai családsor. 01.45 Ki a főnök? Amerikai vígjátéksor. 02.15 Ironside Amerikai krimisor. 03.15 Hans Meiser 04.05 Vigyázat, robban!

SUPER

09.00 Super bevásárlás Vásárlók magazinja 12.00 Videogenerátor Zenei klipek 16.30 Hullámhosszon 18.30 Bonanza Amerikai western 19.30 Dante Amerikai bűnügyi sorozat 22.00 Indigo Hírmagazin 20.30 Imágo bank 21.00 Eco record Környezetvédelmi magazin 21.30 Csupafül Zenek klipek, interjúk 22.30 Nyomon - Hírmagazin 23.00 A rock'n roll aranykora 24.00 Videogenerátor

SAT 1

06.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 09.15 Szomszédok (ism.) 09.40 Trapper John, M.D. (ism.) 10.30 Bonanza (ism.) 11.20 5x5 (ism.) 11.50 Szerencsekerék (ism.) 12.30 A szenvedély árnyéka Amerikai szórakoztató filmsorozat 13.20 Trapper John, M.D. Amerikai filmsorozat 14.15 Bonanza Amerikai westernsorozat 15.45 Az Enterprise űrhajó Amerikai sci-fi-sorozat 16.45 5x5 Kvíz 17.20 Menj az egészre! 18.30 Híradó 18.50 Sporthírek 19.00 Tervezőnők Amerikai filmsorozat 19.30 Szerencsekerék 20.15 Népzenei parádé 21.10 A Heinz Sielmann jelentés 22.10 Fellebbezés - Ulrich vitaműsora Berlinből 23.05 Der Spiegel - Tv-magazin 23.45 Futballközvetítés 00.10 Emóciók Francia erotikus magazin 00.40 Férfi, ó férfi Ki a legklasszabb fickó? 01.30 Az Enterprise űrhajó (ism.)

MTV

10.00 Marijne klipműsora 13.00 Délutáni egyveleg 16.00 Nagy slágerek 17.45 Egytől három 18.00 Hadd souljon Soul és reggae klipek 20.00 Hívja az MTV-t! 20.30 Neil Young különlegesség 22.00 Nagy slágerek 23.00 Coca-Cola híradó 24.00 Angol slágerlista

PRO 7

05.35 Lassie (ism.) 06.00 Flipper (ism.) 06.25 Mr. Belvedere (ism.) 06.49 Rajzfilmshow 08.15 Varázslatos Jeannie (ism.) 08.40 Kőr bubi két dámával (ism.) 09.10 Remington Steele 10.05 A Gonosz napjai 12.05 Csendes kis otthonunk 12.30 Roseanne 13.00 Matlock 13.50 A jövő országa 15.35 Remington Steele Amerikai akciófilm-sor. Ékszertolvajok 16.25 Mr. Belvedere - am. sor. Hűség és becsület 16.50 Varázslatos Jeannie Amerikai vígjátéksor. Bankrablás jogosítvány nélkül 17.14 Rajzfilmek 18.30 Kőr bubi két dámával Amerikai vígjátéksor. A guru 19.00 Csendes kis otthonunk Amerikai vígjátéksor. 19.25 Roseanne Amerikai vígjátéksor. Motoros láz 20.15 A szoknyavadász Amerikai vígjáték 21.55 Houston Knights A dicsőséges páros Amerikai krimisor. 22.50 Hawaii 5-0 Amerikai krimisor. 23.45 Kém vagyok Amerikai akciófilm-sor. 00.45 Halálos attrakció 02.35 Hawaii 5-0 (ism.) 03.30 Kém vagyok 04.20 A bajnokok Angol akciófilm-sor.

DSF

09.00 Hopp vagy kopp? 09.30 Sport a javából! Sport a világ minden tájáról 13.00 Tv-tőzsde 13.45 DSF-edzés 14.00 Sport-show (ism.) 15.00 Tenisz Összefoglaló 17.00 Kötelező és szabadon választott Elegancia a jégen és a táncparketten 18.00 Furcsa sportok magazinja 18.30 Sport-show 19.00 Tenisz ATP-torna 23.00 Profi ökölvívás 24.00 Sport-show (ism.) 01.00 Profi ökölvívás (ism.)

TV 5

11.30 Kérdések egy bajnokhoz 12.00 Jó szerencsét a sanzonoknak! 13.40 A bírónő (ism.) 15.10 A jövő fátylai Francia tv-filmsorozat 16.30 40 fok árnyékban 19.00 Játék a szavakkal 20.00 A diákok útiránya Belga riportműsor 20.30 Társadalmi magazin 23.00 Frufru Vidám magazin

NAPI AJÁNLAT

TV1 — 17.35 — A fekete város

Tévéfilmsorozat, 4. rész
Görgey a bátyi erdészlakban találja meg Rozálit, a lányát. Bizalmasával, Quendel apóval álnéven Lőcsére küldi Kösztler Matild leánynevelő intézetébe. Rozálit útközben sok viszontagság éri — rablótámadástól a szerelemig...

TV 2 — 21.00 — Kapcsolatok — Nemzetközi üvegfúvó verseny

A Parádsasvári Üveggyárnak aligha van párja az országban, hiszen ősét, ami eredetileg Parádhután volt, II. Rákóczi Ferenc fejedelem állíttatta fel 1708-ban. Az üzem vezetői július elején nemzetközi versenyt rendeztek a gyárban, amelyen a legjobb üvegfúvók vettek részt a hazai és a külföldi üveggyárak képviseletében.

Duna TV — 19.00 — Péntek Rézi

Magyar film
A film különleges helyszíne egy leányárvaház, ahol a lányok zöme a jóképű egészségügyi felügyelőbe szerelemes. Talán leginkább Péntek Rézi, aki a szerelméért hajlandó kockázatot is vállalni.
Szereplők: Turay Ida, Páger Antal, Gózon Gyula, Rajnay Gábor, Gobbi Hilda

HBO — Székesfehérváron és Dunaújvárosban

17.30 A táncoslábú béka — mb. am. rajzfilm
18.00 Karácsonyi vakáció — mb. am. vígjáték
19.40 Üvöltés 2. — mb. am. film
21.15 Amerikai lobogó — fel. am. film
23.10 Roselyne és az oroszlánok — mb. fr. ifjúsági film

Várnai Gyula

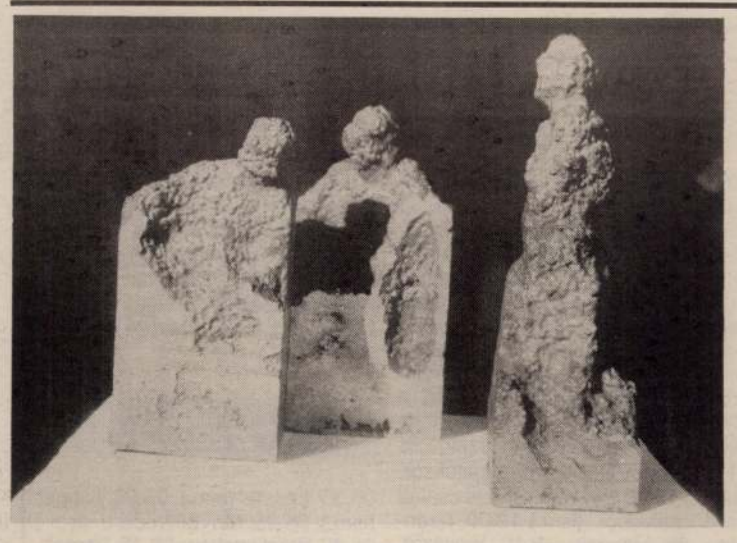

Helmut Karl (Ausztria): A két régi szobor tréfát űz az újról

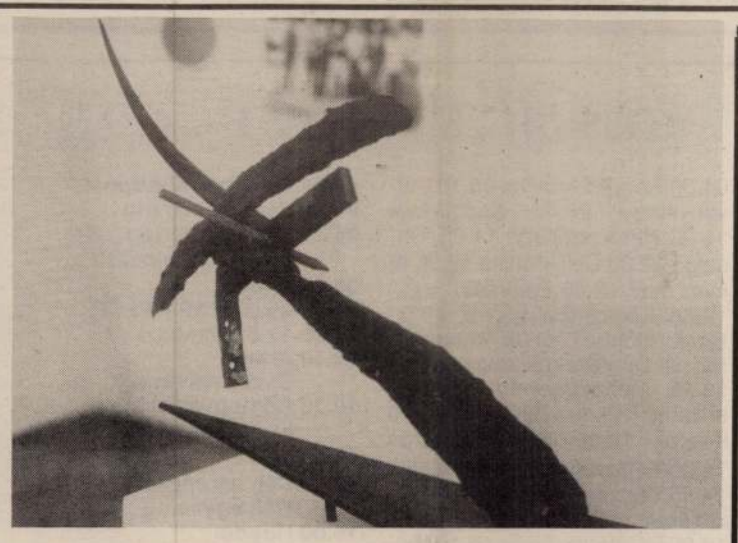

Seynhaeve Paul (Belgium): Tört mozdulat (hegesztett acél)

Változatos vas- és acélplasztikák nyelvén megszólítani az érdeklődő közönséget

ALKOTÓTELEPI TÁRLAT AZ UITZ TEREMBEN

Véget ért a X. acélszobrász alkotótelep. A tervek megvalósultak, a nagy szabadtéri művek helyükre kerültek, a művészek hazautaztak. Mindenki elégedett lehet és joggal. Az idei találkozó újszerű plasztikai gondolkodást hozott a dunaújvárosi nemzetközi szobrásztáborba. Elsősorban annak köszönhetően, hogy a résztvevők elsőrangú szakmai felkészültséggel, kiváló anyag- és technológiai ismeretekkel rendelkeztek. Éppen a legismertebb művész, az amerikai Jon Barlow Hudson kifogásolta, hogy a kivitelezésből nem vehette úgy ki a részét, ahogy megszokta.

Ám ez a szakmai tudás nem csak a szabadtéri munkák elkészítésében mutatkozott meg, hanem a „közben", mintegy mellékesen létrehozott kisebb művekben is. Ezekből az alkotásokból nyílt kiállítás az átalakítás alatt álló Uitz Teremben.

A linzi főiskolás fiúk — Helmut Karl és Peter Sommerauer — ezúttal egyénileg is bemutatkoztak. (A parkban felállított művük közös alkotás.) Peter Sommerauert, akárcsak társát az öntésben mutatkozó lehetőségek érdekelték. Kis állatfigurasorozata egy sajátos mozdulatsort jelenít meg, kellő helyzetkomikummal. Helmut Karl „öntödei csoportozata" a következő címet kapta: Két régi szobor tréfát űz az újról. A némileg klaszszikus formautalású kompozíciója igazi groteszk remek.

A belga Seynhaeve Paul fura kis lényeket „gyártott" a keze ügyébe kerülő hulladékból, anyagmaradékból. Leleményesen és ügyesen használva ki a felkínálkozó formákat, teremtményei szinte jellemek, egyéniségek. Az amerikai Karen Baldauf szinte mindenkit elbűvölt — a vele dolgozó idős mester is — fölényes szobrászi tudásával. Művein dominálnak a függőleges és vízszintes erőhatások, talán női principiumából fakadóan az acélból különös hálókat, láncokat készített. S egy meglepő műve a Hidegháború címet viseli. (Ha ezt magyar szobrász csinálja, nem kerülheti el a fintorgást a „direktség" miatt.) A szintén amerikai Jon Barlow Hudson a vas rusztikus felületével, alakzataival hatott, plasztikái bonyolult, geometriai konfigurációknak „engedelmeskednek". Várnai Gyula eredeti látásmódjával tűnt ki a nemzetközi mezőnyben is. Finom átmenetekkel operáló plasztikái közül különösen az Otthon című tetszetős.

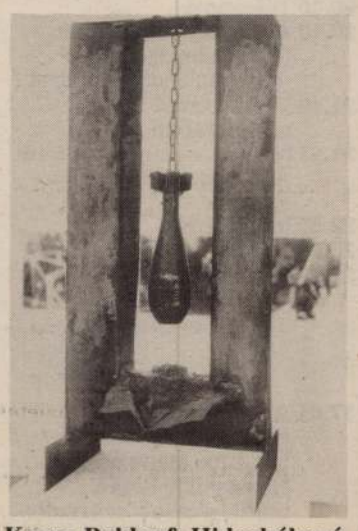

Karen Baldauf: Hidegháború

A tárlat után a szervezőket már a világkiállítás programjába vett XI. találkozó foglalkoztatja. A gyár és a művészet szövetsége tartós, akácsak a mutatkozó eredmények.(A kiállítás augusztus 1-ig látható, utána folytatódik az átépítés.)

Péntek I.

Göböl Gáspár fantasztikus utazása

ELSŐK VOLTUNK A „SCI-FI"-BEN?

Miközben szinte fuldoklunk az utóbbi évtizedekben megjelent temérdek — jó és rossz — tudományos-fantasztikus írás, könyv özönében, eszébe jut-e valakinek is, hogy jó kétszázhúsz éve jelent meg az első magyar nyelvű, e műfajban szinte páratlan alkotás? Dr. Krizsán László irodalomkutató *Göböl Gáspárnak,* a csopaki születésű kecskeméti prédikátornak tulajdonítja ezt az elsőséget. Annak a református lelkésznek, aki nemcsak ebben alkotott maradandót, de a szerző szerint „a természettudományos ismeretterjesztés avatott mestere, a magyar művelődéstörténet kimagasló személyisége" is volt. Göböl Gáspár a debreceni református kollégiumban szerzett papi és tanári képesítést, majd Pápán a híres református főiskolán tanított, s közben fáradhatatlan önképzéssel sajátította el a kor természettudományos ismereteit. Később Dunavecsére, majd Kecskemétre került lelkészi szolgálatra.

A gazdag életút jó ismerője csak tallózva említi meg, hogy Göböl Gáspár lefordította és 1789-ben Pesten kiadta Durand művét. Az első ember elesésének hét énekbe foglalt históriáját, továbbá a Hamletet és az európai irodalom számos más remekét.

A tudós pap halálának 175. évfordulóján a Balaton-felvidéki faluban, Csopakon a szülőhely tiszteleg munkássága előtt. Aminek kiemelkedő állomása volt az 1775-ben befejezett mű, az *Utazó Lélek* című, amely kerettörténetében valóban a tudományos-fantasztikum műfaját teremtő verses alkotás. Egy lélek elhagyja a Földön maradó testet, felszáll a Naphoz és annak társaságában „utazik" a „Jeges tengerek világán", a Spitzbergákon keresztül, Szumátra, Perzsia, Kína, India és Ázsia más országainak érintésével Afrikába.

S az olvasó közben részese lesz a természeti jelenségekről szóló ismereteknek, az árapály, a fény, a nap- és holdfogyatkozás, az évszakok változásait szabályozó természeti törvényszerűségeknek.

Igaz, a kutató, Dr. Krizsán László aktuális megállapítása: Göböl Gáspár életművének felkutatása, értékelése és tudománytörténeti hasznosítása nemzeti tudományunk nagy adósságai közé tartozik. **J. F.**

Az Alba Regia Táncegyüttes sikere

Földvári fesztivál

A néptáncosok Balaton-parti szemléjét minden évben megrendezik, ahol kiváló csoportok mutakozhatnak be. Az idén nyolc együttes méretett meg különböző kategóriákban. A fehérvári Alba Regia Táncegyüttes a fesztiválról valóságos díjözönnel térhetett haza.

Az együttesi díj első helyezését az Alba Regia Táncegyüttes kapta, megelőzve ezzel a nagy riválist, a Somogy megyei néptáncosokat. Ebben a kategóriában a fehérvári Ikarus Táncegyüttes lett a harmadik. A koreográfusok versenyében az Alba Regia együttes tánctervezőjét, *Török Sándort* ismerte el a zsűri első díjjal. A legjobb zenekar a *Tilinkó Zenekar* lett. A néptánc látványos műfajának, a menettánc-versenynek a győztesei ugyancsak a Megyei Művelődési Központ táncosai. A jelmez-szépségversenyt az Ikarus Táncegyüttesből *Gellár Éva* nyerte el a rangos fesztiválon.

XII.országos fazekas kiállítás Siklóson

NÉPI KERÁMIÁK SZEMLÉJE

A Magyar Művelődési Intézet, a Baranya Megyei Közgyűlés és Siklós Város Önkormányzata meghírdette a XII. országos fazekaspályázatot. A pályázat eredeti célja, hogy olyan népművészeti fazekas alkotások készüljenek, amelyek a különböző tájegységek hagyományait őrzik, és azt korszerű formában dolgozzák fel. A pályázat nyilvános volt, azon mindenki indulhatott. Kizárólag új alkotásokat, és maximum öt darabot lehetett beküldeni a Siklósi Városi Művelődési Központ címére. A nagy érdeklődést kiváltó pályázatra megyénből is számos alkotó adott be névvel jegyzett munkákat. A bíráló bizottság zsűrizése alapján a pályázatot kiíró intézmények kiállítást rendeznek a beküldött népi kerámiákból a siklósi várban. A kiállítás július 31-től október 17-ig tekinthető meg.

Láttuk, hallottuk, olvastuk

Lajos nővér

Különös cím, de hogyan is lehetne nevezni kedvesebben egy, az egészségügyben dolgozó, szakképzett ápolót, ha történetesen férfiről van szó? (Esetleg — a „nővér" elnevezés mintájára — Lajos „fivér"-nek...)

A múlt héten érdekes dokumentumfilmet láthattunk egy fiatalemberről, akit a kórházban a betegek Lajos nővérnek szólítanak. Azon ritka emberek közé sorolható ő, aki — szinte dacolva az egészségügy áldatlan helyzetével, a megalázóan alacsony fizetéssel — férfiként, leendő családfenntartóként is szívesen dolgozik a kórházban. Mert *szereti* a munkáját, s mert őt is szeretik a betegek. Néztük ezt a szimpatikus fiatalembert, Fáy László szerkesztő és Csillag Ádám rendező filmjének hősét, és elmerengtünk: azon, hogy mi kell a teljes emberi élethez? Lajos nővérnek úgy látszik, elsősorban a munka, amely tele van nehézséggel, sőt, szomorúsággal, mégis örömet ad. Mert ez a fiatalember az intenzív osztályon dolgozik, ahol hajszálon múlhat az ember élete, ahol azonnal dönteni kell, s — ha orvos nincs a közelben — megesik, hogy olyan beavatkozást is el kell végeznie amelyet máskülönben, a „nagykönyv" szerint nem tehet meg. De életet kell mentenie... Lajos a nővérszálláson lakik, s ha megnősül, még közös szobát is kapnak egy ideig a feleségével. Van egy öreg, rozzant autója, de a fizetése csak arra elegendő, hogy hónapról hónapra megéljen. Egy önálló lakás elérhetetlennek tűnik. Talán a külföldi munkavállalás majd segít...

Úgy látszik, akadnak még elhivatottságot érző emberek. Kár, hogy szakmai tudásukat kénytelenek külföldön kamatoztatni. Erre kényszeríti őket áldatlan helyzetük...

— gábor —

A szerénység kora

Megpróbálom lezárni ezt az ügyet, elfelejteni, ami történt. Borisz már régóta mást szeret. Még itt van a lakásban, látszólag minden olyan, mint régen, pedig határozottan tudom, hogy ő és Noelle már hónapok óta összetartoznak. Ha a megcsalt asszonyokrók fecsegtek a barátnőim, eddig mindig azt hittem, én kivétel vagyok: velem ez nem eshet meg! Íme a cáfolat — az önhittségem büntetése —, most végtelenül kifosztottnak érzem magam — mondja A szerénység kora című Beauvoir-regény hősnője, amikor életéről vall.

A rádió Asszonysorsok sorozatában ezúttal a francia írónő művét ismerhették meg a hallgatók, amely magyarul A megtört asszony címen jelent meg. Ebben is, mint majd valamennyi könyvében kedvenc témáját boncolgatja: mit jelent nőnek lenni? A konzervatív katolikus családból származó Beauvoirnak különös élménye ugyanis a megszokott családi modelltől való elszakadás. Hiszen Sartre társaként megvalósíthatta saját elképzeléseit, az élet bonyolult konfliktusait élthette át: a szeretet-szerelem-társ viszonyt egy ma divatos „nyitott házasságban". Pontosabban „nyitott szerelemben", mert a polgári formaságokat megvetve anyakönyvvezető előtt sohasem szentesítették Sartre-val való kapcsolatukat. A Marschall Éva rendezte hangjáték hősnőjének sorsa pontosan e tekintetben tanulságos: hiába tartották természetesnek egymás „hímnemű és nőnemű kalandozásait", elszakadásuk lehetősége mégis szomorú. Beauvoir monológját Margittay Ági mondta el rendkívűl szuggesztíven, a fiatalságától búcsúzó asszonyt remekül alakítva.

—kulich—

Hatalommérgezés

Annak idején, Csurka fellépésekor sokan szóvá tették: miért hallgat Csoóri Sándor? Nos, a Hitel júliusi számában megszólalt az író-politikus, nagy ívű esszében A lelkiismeret ünnepe címmel. Ebben arra próbál válaszolni, miért nem vett részt az idei *közös* március 15- i ünnepségen. Nos, a válasz nem túl hízelgő az ünneplőkre nézve: Csoóri szerint az együttlét „hamis béke" nemes látszat volt csupán, melyre a pártoknak szükségük van választási esélyeikhez. Zámoly körül bolyongva „az ismertség üldözöttjeként" bizony mélységesen keserű gondolatok kavarogtak az íróban.

Elítéli az ünneppel való „labdázgatást", és ismét felad néhány keserű (vagdalkozó) vádat azok címére, „akik szemérem nélkül műveltebbnek ábrázolják magukat másoknál." Ismét meggyűlik a baja a „hisztérikus és mohó szabadelvűséggel"... A mohó jelző már előlegzi az újabb szemrehányást: ez a bizonyos csoport „már-már elkeseredett dühvel" tör a hatalomra. De nem is tör, már ott van „hatalomra jutott ellenzék gyanánt".

Valóban ez a látlelet? Valóban hatalmi mámor és másnaposság jellemezné *általában* a hatalom közelébe jutott értelmiségieket? A pártokat elítélni, amiért úgy mond a hatalomra törnek? S ezt összefüggésbe hozni azzal, hogy kor értelmisége azért hajszolja a hatalmat, mert korábbi kudarcait akarja kompenzálni. Ez így túl sommás, ezért elfogadhatatlan.

Úgy tűnik, Csoóri szenvedélyes igazságkeresése mára elbizonytalanodott. A hatalommérgezés tünetei gyógyíthatóak.

(p.i.)

Vámai Gyula

A Magyar Grafikusművészek Szövetsége, a Magyar Művészkönyvalkotók Társasága és a Balassi Kiadó szeretettel meghívja Önt a

„METAMORFÓZIS"

című művészkönyv kiállítás megnyitójára.
1994. szeptember 9-én 17 órára a Balassi Könyvesbolba.
1023 Budapest, Margit u. 1.
A kiállítást megnyitja:

JELES ÉVA
Jeles és Ts a. Könyvkereskedő Cég vezelője

Árva Ilona
Békés Rozália
Budahelyi Tibor
Bulak András
Darnó István
Gémes Péter
Hegedűs 2. László
Kelecsényi Csilla
Kiss Ilona
Kovács Péter
Balázs

László Bandy
Lengyel András
Módor Rezső
Olajos György
Palaki Tibor
Sárkány Győző
Sóvárnái Valéria
Szirtényi István
Vasvári László
Sándor
Várnai Gyula

MEGHÍVÓ

Baksai Józsi

A Galeria Budapeste, o Organizador do Festival Primaveral Budapestino e a Associação do Estudio dos Artistas Jovens convidam com estima a Vxa. á exposição conjucta dos artistas portugueses e húngaros:

Pedro Casqueiro	József Baksai
Alda Nobre	Mária Chilf
Fátima Pinto	Ágnes Deli
Filipe Rego	Gábor Gerhes
Ruth Rosengarten	Mariann Imre
Paula Ruella	Gyula Július
Jorge Varanda	Gyula Várnai

que será inaugurada ás 18 horas em 17 de Março, 1994 na Casa Expositora da Galeria Budapeste (Budapeste, Lajos utca 158.)

A exposição será inaugurada pelo Exmo. Senhor DR. ANTÓNIO BAPTISTA MARTINS, embaixador da República Portuguesa.

A exposição pode ver-se até 14 de Abril, cada dia, exepto segunda-feira, desde 10 horas até 18 horas.

A exposição foi realizada com o patrocínio do Festival Primaveral Budapestino, da Associação Nacional dos Artistas Húngaros, da Galeria Budapeste, da Embaixada da República Portuguesa e da Camara Municipal de Budapeste, assim como pelo lado português da Fundação Calouste Gulbenkian e da Associação Nacional Lisboeta de Belas Artes.

VARNAI Gyula

Lóska Lajos

Bp. Felsőzöldmáli út 61-65.
1025

ANDREW MILLER ÉS VÁRNAI GYULA

KIÁLLÍTÁSA

1995. NOVEMBER 3-17-IG A LIGET GALÉRIÁBAN

MEGNYITÓ 1995. NOVEMBER 3-ÁN 18 ÓRAKOR

NYITVA 14-18 H-IG, KEDD SZÜNNAP

SKÓT ŐSZ '95 SZEPT. 28—NOV. 12

The British Council

LIGET GALÉRIA

1146 BUDAPEST, AJTÓSI DÜRER SOR 5.

F.k.: Reszler Erneszthin

Tisztelt Fôszerkesztô Ur!

A X. Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelepet rendezzük 1993. június 14 - július 16-a között.

Az alkotótelepen résztvevô mûvészek:

Karen Baldaey	USA
Ion Barlow Hudson	USA
Paul Seyuhaeve	Belgium
Peter Sommerauer	Ausztria
Helmut Karl	Ausztria
Várnai Gyula	Magyarország

A mûvészek és a kuratórium nevében tisztelettel meghívom Önt (vagy képviselôjét) egy találkozóra.

Találkozó ideje: 1993. június 30. 17 óra
helye: Dunaújváros, Bartók Kamaraszínház és Mûvészetek Háza

Kérem tisztelje meg társaságunkat megjelenésével.

Dunaújváros, 1993. június 18.

DUNAFERR-ART ALAPÍTVÁNY · DUNAÚJVÁROS ·

Üdvözlettel:

Klein András Miklós

Várnai Gyula

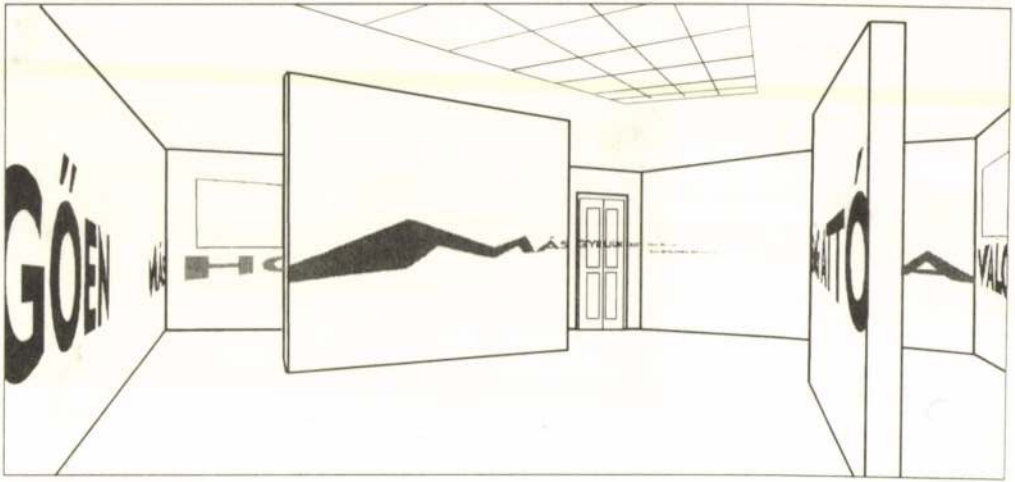
GŐEN

VÁRNAI Gyula

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Várnai Gyula
kiállítására

amelyet
Mérő László
matematikus nyit meg
1996. szeptember 7 - én,
szombaton fél 1 órakor.
(Országzászló tér 3.)

A kiállítás megtekinthető :
1996. október 26 - ig
hétfő kivételével naponta 10 - 14 óráig.

Fk: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár
Fő u. 6.

DÍJHITELEZETT

Bardoly István
művészettörténész
Országos Műemlékvédelmi Hivatal
Budapest
Táncsics Mihály u.1.
1014

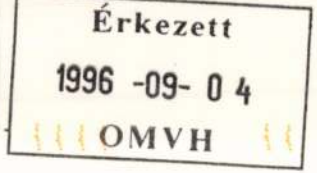

Ambitus
Szoba
Kamara
Konyha
Kenyérsütő kemence
Apróbb süteményeknek kisebb kemence
Polc, fazék és egyéb cserépedények letét
Kémény
Olasz kémény
Nagyobb ajtókkal készített kályhafűtő h
Kisebb ajtókkal készített kályhafűtő hel
Padlásra fölmenő hely
Borospince
Tejespince
Lóistálló
Kocsiszín
Árnyékszék
Kapu (udvarba bemenő 1, szekérszinek
A fenti helyiségekbe vezető nagyobb ajt
Kisebb kályhafűtő helyek ajtaja
Kisebb és nagyobb üvegablak az egész
Téli ablak
Kisebb-nagyobb vasrostély az ablakoko

Zsalugáter
Fehérre fényezett kályha vaslábakon
Kőművesek által épített, polcon álló ká
Közönséges, zöld kályha
„Sraibtis" vagyis ruhák eltételére készi
Asztal
Kivarrott karszék
Fekete bőr karszék
Nádból kötött karszék
Stokszeggel, pamuttal kivarrott
Szalmából kötött szék
Sárga posztóval borított karszék
Vászonnal borított karszék
Fa karszék
Tükör
Kanapé
Tornyos ágy
Közönséges ágy
Szalmazsák
Matrac
Ágyra való vékony lepedő, új
Ágyra való vékony lepedő, ócska
Ágyra való vastag lepedő
Fej alá vánkos tollal

VÁRNAI Gyula

Vida Galambos Margit: Az, ami : Várnai Gyula kiállitása. = Uj Müvészet, III.évf.4.sz. 1992 62 - 63.p. ill.

Bp.,Studio Galéria, 1991

ÉS 1992 Juin 26

12.p

A hatvanas évek forrósága

Alapélményem — a sok közül —: a hatvanas évek művészete. Most az akkori féllegális vernisszázsok forró légkörét észleltem újra a *Fészek Galériában*. Nem a harminc év előtti neo-avantgárd, neo-egyéb, pop-art felújítása, nem ön-repríz, visszatekintés *A művészet természete* című kiállítás, nosztalgia-stílusgyakorlat sem, hanem ősbemutató. Igaz, a hatvanas évek festészeti auráját a nagy generáció szereplőinek föllépése is visszahozta, de csak a kézjegyük (vagy az sem) maradt meg a kilencvenes évek hangszerelésében; bírják az iramot. Nem művészcsoport, iskola vonult fel ebben a kis teremben, hiszen minden résztvevőnek más és más a fölfogása, más a stílusa. Ez a (persze a középszer és a rossz nélküli) pluralista, hét tagú zenekar mégis „együtt van", olyannyira, hogy észre sem vesszük a kiállítók közötti gyökeres különbségeket. Alighanem — ilyesmit ritkán írunk le — a tehetségük tartja össze őket.

Ezt nektek — mondja *Konkoly Gyula* a szemközti fogadófalat betöltő *panneau*-ja (magyarán: mozdítható freskó). Nincs egy éve, hogy (e sorok írójával együtt) betettük a figurativitás skatulyájába, most meg absztrakkal tiszteleg *Calder* és *Korniss Dezső* előtt. Kígyószárú hangjegyei kalligrafikusan, tévedhetetlen kompozícióban, magabiztosan mozognak; ropognak a vakító fehér alapon, mint friss hótakarón a lépés. *Keserü Ilona* szintén kalligrafikus, óriási szárnyasoltárának középső tábláján az eddigieknél is fölfokozottabb a szuggesztív, jellegzetes Keserü-féle színegyüttes, színskála. Az ecsetcsapások körkörösen iregnek-forognak; ugyanezzel az ecsetforgatással, ugyanazt mondja a triptikhon két oldalszárnyán, csakhogy váratlan merészséggel (a buták azt mondanák: oda nem illőn) fekete-szürkében (*grisaille*-ban), még a lavírozott tus halvány tónusát is imitálja — olajfestékkel. Ugyancsak kalligrafikus *Frey Krisztián*, tizenhattizenhat levelezőlap formából összeállított tábláival, mindig más színfekvésben, valódi kézírással, vagy csak díszítő firkákkal. (Azt hittem az előbbi három festő összebeszélt, hogy kalligráfia-szimpóziumot rendez. Dehogy.)

A 301-es parcella monumentális mártíremlékművének szobrásza, *Jovánovics György* ide kamaraműfajt, szobaképeket hozott, mondhatnám: lírai architektúrát. Tartózkodó, alig látható, színes ceruza nyomainak közös eljárása, de még a címe is: *Frottázs*. Nevezhetném *palimpszesztnek* is ezt a műnemet, a levakart szövegű, elhalványított ókori pergamen iratokra emlékeztetve. A szokásosnál is tartózkodóbb festésű *Várnagy Ildikó* amorfnak látszó, határozottan vízszintes, rongyos vas plasztikája. Csak messziről nézve absztraktok *Mazzag István* pasztelljei; posztmodern tájképek ezek, rajtuk Mazzag festészetének összes nyomaival, csakhogy a kisméretű pasztell-műfajban nem olyan lángolóan heves, mint a monumentális, fényesebb olajfestményein. Szándékos magatartása, hogy műveit olyan cikis keretekbe foglalta, mint az érettségi tablókat szokták.

Szurcsik József grafikáit jól ismerik az ÉS olvasói, erre a kiállításra *Gaál Józseffel* közös sarokplasztikát hozott, egy majd' a mennyezetig érő, szürke körvonalú kváderkövekből épített várat. Többszörözött kőemberek, hármas kőarcok, kőkémények. A komplex, szimmetrikusan, feszesen komponált mű címe: *Nedvek forrása*. (A vízkőpő mint építészeti tagozat a gótikából ismeretes, de már az antik görögöknél is volt.) Szurcsiknál patakokban folynak a könnyek, a szájak sugárnyalábban hánynak, rókáznak, lógómellű kváder-aszszonyok állva vizelnek, olyan a nemi szervük, amilyeneket a gyerekek rajzolnak a falra. A várépítmény koronája — felénk háttal, más nézetben, mint *Rembrandt* híres pisáló nő rézkarcán — egy guggoló csupasz nő. A nedvek a padlóra tett, formázott furnérlemez festett, örvénylő tavában egyesülnek. Itt semmi humor vagy irónia, áttétel sincs. Ez masszív verizmus. Ezt nektek.

VÁRNAGY Hedikó

VÁRNAI Gyula festő

1997. szept 11–nov. 1.

Zicill. Dunaújváros, Intercisa Ikir

Rohonci Ktvánnal

A székesfehérvári
István Király Múzeum
meghívja Önt

MONTÁZS

című kiállítására, amelyen

Ország Lili, Bálint Endre,
Jakovits József és Vajda Lajos
munkáit mutatjuk be.

A kiállítást
Kolozsváry Ernő,
Győr megyei jogú város polgármestere
nyitja meg

1992. június 13-án, szombaton
délelőtt fél 12 órakor
az István Király Múzeumban
(Székesfehérvár, Országzászló tér 3.)

Megtekinthető: augusztus 9-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig

István Király Múzeum
8000 Székesfehérvár
Fő utca 6.

DÍJELŐLEGES

JUBILEUMI NAPLÓ

Aki életében írt már naplót (vagy valami hasonlót) az jól tudja, egy napló újraolvasásakor mindig akad a tények között kiegészíteni való vagy bővebb magyarázatra szoruló gondolat, esetleg olyan elfogultságtól lobogó sor, amit szívesen eltávolítana a szerző az időszikkasztotta papírról. A napló ettől azért még napló marad. Lehet naplót írni úti élményekről, önmagunkról éppúgy, mint egy fáról, az évszakok változásáról, szerelmekről, sorsokról, emberekről... S lehet írni alkotótelepről is. A X. jubileumi Acélszobrász Alkotótelepről. Itt, Dunaújvárosban. Személyesebben gondolkodva helyről, időről: nem éppen gondtalan korban az ezredvégi Magyarország szívében. Valahol a Kárpát-medencében, a Duna jobb partján.

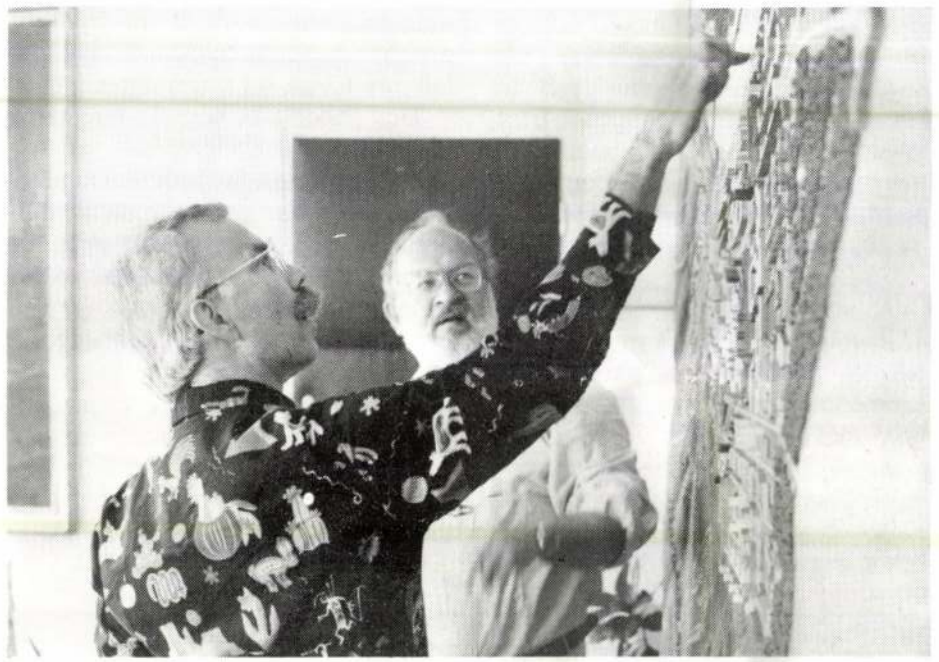

Almási Zsolt polgármester vendégszobájában a város zöldövezeti térképe előtt John Barlow Hudson (USA) mutatja Pálfalvi János grafikusművésznek, hogy hová szeretné felállátani az akkor még csak tervekben lévő szobrát

Az első találkozás. Délután két óra van, a Dunaújvárosi Polgármesteri Hivatal aulájában gyülekeznek a meghívott művészek: **John Barlow Hudson, Várnai Gyula, Seynhaeve Paul, Helmut Karl és Peter Sommerauer.** A névsor szerinti állampolgárság: amerikai, magyar, belga és két ausztriai. Hoppá! Valami mégsem stimmel! Még egy amerikai hiányzik. Mégpedig egy fiatal lány, **Karen Baldauf,** akit szintén az USA-ból várunk. (Most kell megjegyezni, hogy a belga fiatalember útlevél nélkül érkezett az előzetes egyeztetések ellenére. Különösebb problémát mégsem okozott a határátkelés, hiszen felmutatva a Dunaferr meghívólevelét, néhány feltétellel beengedték az országba. Első találkozásunkkor ez meglehetős derültséget okozott valamennyiünkben, hiszen Paul volt az egyetlen, aki teljes természetességgel gondolta: Európában van.)

A rövid történet utáni diskurzus már Almási Zsolt polgármesterünk társaságában folyik, aki érdeklődéssel hallgatja a művészek elképzeléseit, szívélyesen magyarázza a város zöldövezeti térképe előtt, hogy melyik szobor hol található. Amerikai barátunk John tenyérnyi noteszt vesz elő, amelynek lapjain különböző krikszkrakszok, laza jegyzetek dokumentálják az elképzeléseit. Polgármesterünk tágranyílt szemekkel nézi a vázlatot, majd táborunk tolmácsának magyarázata megnyugtatja: „A szálláshelyen hagyott bőröndben találhatóak a konkrét műszaki dokumentációk."

Rekkenő hőség, rövid bemutatkozás, csattogó fotógépek... Pálfalvi János grafikusművész, a Dunaferr ART Dunaújváros Alapítvány kuratóriumának tagja a következőképpen jellemzi első benyomásait: **„Nem volt nehéz választási lehetőségünk, hiszen valamennyi meghívott művész kiváló és szép terveket küldött elképzeléseiről. Talán anyagigényesebb lesz ez a jubileumi alkotótábor, de mind igényességben, mind pedig művészeti elképzeléseiben olyan gazdag repertoárt sikerült összeállítani, amely minden tekintetben gazdagítani fogja az 1974-től létező szoborparkunkat."**

*

Korán van. Reggel fél hét, a Dunai Vasmű műszaki könyvtárának előterében üldögélünk, Seynhaeve Paul (a koránkelő!) már dolgozik a Fejlesztő és Karbantartó Kft egyik üzemében. Hiányzik tehát társaságunkból ő is, miként a két linzi fiatalember és az emberikai úr. Így társaságunk mindössze négy főnyi: Várnai Gyula, Pálfalvi János, Klein András Miklós és jómagam alkotjuk a csapatot.

Várnaival arról beszélgetünk, hogy az eltelt néhány nap során szinte alig találkoztak egymással a résztvevők, ami nem a vendéglátás hiányosságaiból adódott, hanem azon egyszerű tényből, hogy valamennyiüket a munkahely és az előkészületek foglalkoztatták. A kazincbarcikai születésű fiatalembert közel öt éve ismerem. A Birkás István és csoportja által alapított műhely tagjaként dolgozik régóta az Uitz-terem alatti pincében. Az alkotótábor idején Várnainak több feladata is akadt azon kívül, hogy a maga tervezte ötleteket megvalósítsa. Figyelemmel kell kísérnie az egész alkotótábori munkát, fotóznia

Horváth István elnök-vezérigazgató fogadása nyolc órakor kezdődött. Karen szobrát ma délelőtt állítják fel. Érezhető a fogadás hangulatán, hogy nem protokolláris jellegű, inkább tájékoztató, baráti eszmecsere folyik.

Horváth István: — Örülök, hogy sor került erre a találkozásra annak ellenére, hogy Magyarország nehéz helyzetben van. Önök mégis képesek áldozni a művészetre. Dunaújvárosban és a Dunaferrnek hagyományai vannak a tekintetben, hogy mind a sportot, mind pedig a művészetet támogatják. Nyugodtan állíthatom, világviszonylatban is egyedi ez a mozgástér, nekünk pedig bőséges elégtétel, hogy a meghívott művészek színvonalas munkát végeznek. Jól tudom, ez nem pusztán nemzetközi megítélésünkben előnyös, de az emberbaráti kapcsolatok kialakításában is jelentősége van. A mai európai viszonyok között mindkettő roppant fontos dolog. Kérem Önöket, vigyék el hírünket, azt, hogy miként érezték magukat Dunaújvárosban, s továbbra is tartsák barátaiknak a magyarokat. Essék szó továbbá arról is, hogy miért támogatja a Dunaferr az emberközpontú programokat. Ma már az országban senki nem kérdőjelezi meg Dunaújváros és a Dunaferr létét. Ehhez talán az is hozzájárult, hogy a Duna-parti acélipar megteremtése az egyik legnagyobb magyar reformertől, Széchenyi Istvántól származik.

*

Peter Sommerauer és **Helmut Karl a Gruppe Drei Dee** alkotóközösség két tagja az ausztriai Linzből érkezett. Elkészült alkotásuk címe meglehetősen bizarr: Rómeó és Júlia 1956.

— Korábbi beszélgetéseink során szó esett egy Linzben lévő szoborparkról is. Van-e hasonlóság a két város szoborparkja között?

Peter Sommerauer: — Voltaképpen csak annyi, hogy mindkettő a Duna-parton van. Az a szoborpark már nem bővül tovább, hiszen egyetlen esemény volt, amely által létrejöttek a linzi Duna mentén lévő alkotások. Azokat a művészeket hívták meg, akik az akkori kor színvonalán nagyon híresek voltak. Ez az alkalom csak arra szolgált Linzben, hogy szemléltessék milyennek is kell lennie a szobrászatnak.

— Mit tudnak 1956-ról?

Helmut Karl: — Azt, hogy forradalom volt. Különböző dokumentumfilmeket láttunk, s Ausztriában ez az év volt az, amikor az amerikaiak és az oroszok is elhagyták az országunkat. Számunkra azért volt ez jelentős élmény, mert láthattuk mi történhetett volna. Ugyanakkor féltünk attól is, hogy más kelet-európai országban is bekövetkezhet az, ami Magyarországon.

— Konkrétan mire céloztak elkészült szobruk címével?

Peter Sommerauer: — Az inspirációt végülis itt kaptuk Magyarországon. Az eredeti cím nem ez volt. Egyszerűen megtetszett a gondolat, hogy az eredeti elgondolásunk alapján szobrunk egy nullpontot határozott volna meg. Később arra gondoltunk, hogy ez a nullpont lehet a politikai gondolkodásé is, nevezetesen nem kell mások gondolatától függővé tenni saját nézeteinket. Biztosan vagyunk abban, hogy a fent említett évben is születtek olyan szerelmek, mint a Rómeó és Júlia. Mindenesetre biztosan vagyunk abban, hogy elgondolkodtató cím. És az ötlet is.

Peter Sommerauer, aki Helmut Karl társaságában érkezett Linzből. Mindketten a Gruppe Drei Dee csoport tagjai

— Melyek voltak azok az élmények, amelyeket mindenképpen megosztanak majd az otthoniakkal?

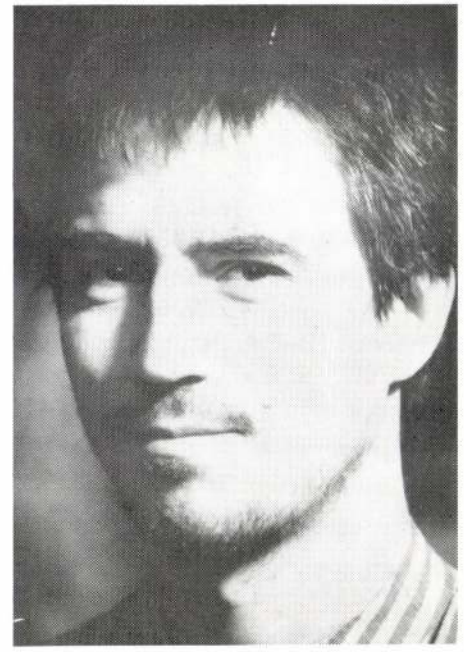

Várnai Gyula: „Ha két ember beszélget, akkor kommunikál, alkalmazkodik. Szobrom alapvető ötlete ebből származik. Nevezetesen egy fával kell felvenni a kapcsolatot, miként az embernek a természettel kell kommunikálnia. Ehhez készült az én székem."

Helmut Karl: — Nagyon tetszett egy nagyszülőknél tett látogatás, falun, ahol Magyarország egy másik részét ismerhettük meg. Azt, amit az osztrák-magyar kapcsolatok általános mentalitásából érezhettünk, valami olyan érzés volt, ami azt sugallta: a nagyszülők számára abszolút természetes az osztrák néphez való jó viszony. Szívesen gondolok még egy hantosi élményre is, ahol népzenével és a testvérnépek barátságával is sikerült megismerkednünk. Ezeket az élményeket mindenképpen megosztom majd otthoni barátainkkal.

*

Mire ez a sajtótermék az Önök kezébe kerül, valamennyi szobor állni fog már kiszemelt helyén. A Duna parton, a dunaújvárosi szoborparkban, valahol Európában, az ezredvégi Magyarország szívében. Telnek-múlnak majd a napok, s a szervezők már most azon gondolkodnak, hogy 1996-ban öt kontinens öt művészének adjanak újabb lehetőséget. Reméljük abban az évben azok is megtisztelik a várost látogatásukkal, akiknek műalkotásai immáron örök jelként nálunk maradnak...

AZ ELKÉSZÜLT SZOBROK CÍMLISTÁJA:

Karen Baldauf (USA): „Diversity Shares One Common Grount'' — 350 x 200 x 150, hengerelt acél

John Barlow Hudson (USA): Fenestrae Aeternitatis Dunapentele (Ablakok a végtelenre) — 1000 x 400 x 1800, profil, hengerelt acél

Seynhaeve Paul (Belgium): Growth To Freedom (A szabadság felé) — 600 x 200 x 100, hengerelt-kovácsolt acél

Helmut Karl — Peter Sommerauer (Ausztria): Rómeó és Júlia 1956. — 700 x 400 x 1000, profil, hengerelt légkoracél, beton

Várnai Gyula (Magyarország): Beszélgetés — 550 x 60 x 60, öntött-kovácsolt acél

KÖSZÖNET A SZPONZOROKNAK!

A DUNAFERR-ART DUNAÚJVÁROS ALAPÍTVÁNY kuratóriuma és a X. Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelep és Szimpozion résztvevői nevében köszönetemet fejezem ki azoknak a támogatóknak, akik a telep megvalósulása érdekében segítséget nyújtottak.

A szponzorok nélkül nem készülhettek volna el azok az alkotások, melyek tovább gazdagítják a város szoborparkját.

Az öt külföldi művész — Karen Baldauf USA, Jon Barlow Hudson USA, Paul Seynhaeve Belgium, Helmut Karl Ausztria, Peter Sommerauer Ausztria — kedvező tapasztalattal térhet vissza hazájába, köszönhetően az Önök támogatásának.

A tábor zárásaként 1993. július 16-án az Uitz-teremben kiállítás nyílt a készült kisplasztikákból és fotókból. Ezúton is köszönöm valamennyiük segítségét.

Klein András Miklós
kuratórium elnök

DUNAFERR Dunai Vasmű Rt
Dunaújváros Önkormányzata
DUNAFERR Fejlesztő és Karbantartó Kft
ACÉLMŰVEK Kft
Lemezalakító Kft
DWA Vegyesvállalat
Energiaszolgáltató Kft
Kereskedőház Kft
DBK Kokszvegyészet
Qualitest Kft
Ferromark Kft
ACÉLMŰVEK (szállító gyár)
Ferrotech Kft
DTMI Kft
Lőrinci Hengermű Kft
Dunatáj Kiadói Kft
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
DUNAFERR Humán Intézet
Dunaqua — Therm Rt
FERROBETON Rt
Partfigyelő és Fenntartó Üzem
Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza
A X. Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelepet és Szimpoziumot szervezte és működtette a DUNAFERR-ART Dunaújváros Alapítvány

MŰVÉSZETI VEZETŐK:

Pálfalvi János grafikusművész
Friedrich Ferenc szobrászművész
Ráth István technikai vezető

MUNKAHELYI SEGÍTŐK:

Siba László
Heincz Lajos
Godó Mátyás
Hajnal Mihály
Garbacz Ferenc
Izsák János
Zagyva János
Turi Imre
Horváth László
Ocztos János
Popovics András
Baracsi László
Varjas László
Tesinszky Béla
Veszprémi József
Krepsz Gábor
Balázs Ferenc
Tóth Lajos
Csurgó István
Kovács Ferenc
Müller István
Hernádi József
Müller László
Csikai Bertalan
ifj. Csikai Bertalan
Nagy Miklós
Fekete Mihály
Kiss Mihály
Molnár Béla
Horváth Sándor
Cirok Antal
Medovarszki Pál

A DUNAFERR-ART megbízásából kiadja a DUNATÁJ Kiadói Kft
Felelős kiadó:
Stossek Mátyás
Nyomdai előkészítés, tipográfia:
DUNATÁJ
Nyomtatás:
Dunaújvárosi Nyomda Kft
Felelős vezető:
Farkas István ügyvezető igazgató

DUNAFERR-ART DUNAÚJVÁROS

X. ACÉLSZOBRÁSZ ALKOTÓTELEP ÉS SZIMPOZION

1993. VI. 14 - VII. 16.

BIZONYÍTOTT LÉTEZÉS

A dunaújvárosi Acélszobrász Alkotótelep történetében fontos dátumként tarthatjuk majd számon az 1993-as évet. Nem pusztán azért, mert ehhez az évhez kötődik a tizedik jubileumi rendezvény és nem is csak abból az okból, hogy a telep jövőre ünnepli fennállásának huszadik évfordulóját, hanem mert egy rövid cezora után bizonyította létezésének szükségességét és megteremtette működésének feltételeit.

Az utolsó művésztelepet 1989-ben, a rendszerváltás esztendejében rendezték meg. Az akkor lavinaszerűen meginduló változások a Dunai Vasmű addigi struktúrájának összeomlását is előidézték, bizonytalanná téve ezzel azt az ipari hátteret, amely a művésztelep lételemét és jövőjét jelentette. 1991-ben éppen ezekből az okokból kifolyólag szünetelt a művésztelep, de a háttérben továbbra is komoly munka folyt, annak érdekében, hogy ez az amnéziás állapot ne halállal, hanem sikeres újraélesztéssel végződjön. A hetvenes évek elején induló szimpozion-mozgalom megszületése óta kevés művésztelep élte túl az elmúlt két évtized viszontagságait. Traumáktól a dunaújvárosi telep sem mentesült, mégis, esetében nem pusztán a túlélésről van szó, hanem megújulásra is képes, példaértékű működésről.

Az eltelt húsz év lehetőséget ad a számvetésre, értékelésre, konzekvenciái a jövőre vonatkozólag új szempontokkal gazdagíthatják az itt folyó művészi munkát.

Az idén két amerikai, két osztrák, egy belga és egy magyar művész dolgozott az alkotótelepen. Szobraik közös eszmeiséget hordoznak. A humanizmusnak és a toleranciának korunkban nehezen gyakorolható problémáira hívják fel a figyelmet.

Úgy gondolom, hogy Dunaújváros — melyről egy egész ország közveleménye beszélt évtizedeken keresztül degradálóan, nagyvonalúan rázhatja le magáról a szidalmakat. Ez az alkotótelep pozitív hírünket viszi a világba, nemzetközi szinten is elismertté tesz bennünket. Természetesen a város és a gyár mindenkori vezetőin is múlik ennek a szellemiségnek a megtartása, a művészetnek mint az egyik legfontosabb értékhordozónak gáláns mecénásként való támogatása.

Sasvári Edit

On behalf of the DUNAFERR ART FUND (DUNAÚJVÁROS) and the Tenth International Symposium and Creative Workshop insteel Sculptures we/would line to thank the artists and the supporters for their participation and assistance.

The City Government of Dunaújváros

VÁRNAI Gyula Szobra

EGY HÉT UTÁN...

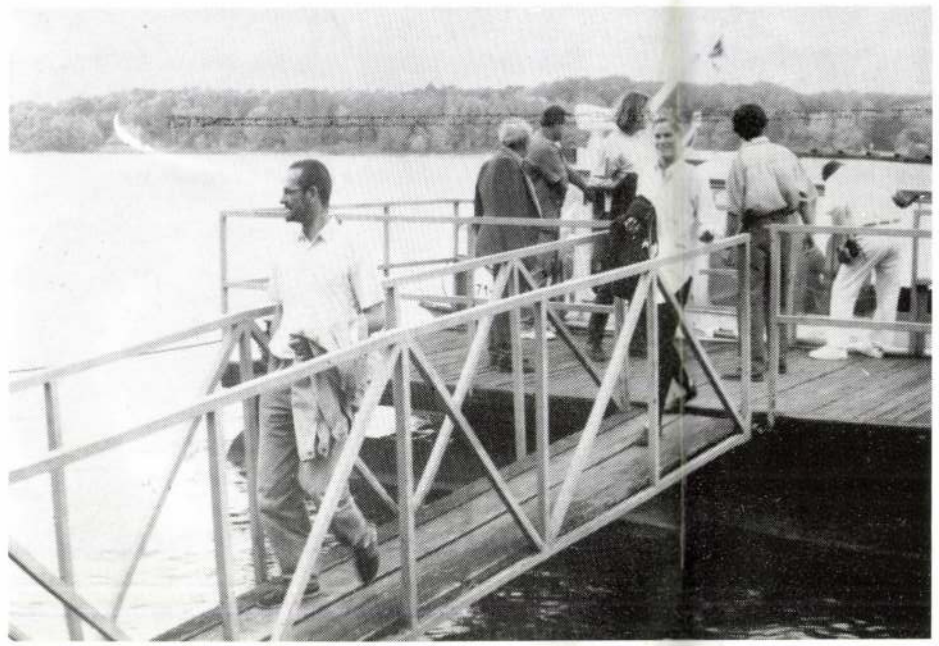

A hajóút alkalmával nem csak a Dunával ismerkedtek vendégeink, de alkalmuk adódott arra is, hogy vízitávlatból tekintsék meg a szoborparkot...

Az Acélszobrász Alkotótelep résztvevői nem pusztán a vasművel ismerkedhetnek. Öthetes magyarországi tartózkodásuk kiváló alkalom arra is, hogy megtekinthessék hazánk néhány nevezetességét. Ezért az alapítvány által összeállított programban szerepel néhány kirándulás, melyek közül a két legfontosabb túra a szentendrei művésztelep, valamint a villányi szoborpark megtekintése volt. Emellett persze jutott idő egy apró dunai cserkészésre is.

Délután öt órakor találkozunk a dunaújvárosi kompkikötőben. Mindössze néhány perc telik el érkezésünktől, s máris indulunk. Útitársunk is akad, Varga István a Partvédelmi Vállalat igazgatója, aki néhány gondolattal gazdagítja a vízibusztúrát. Többek között arról beszél, hogy Rácalmást és Dunaújvárost összekötő partszakasz teljes egészében üdülőövezet.

— Hogyan kerül egy amerikai lány Dunaújvárosba?

— Két évvel ezelőtt — meséli Karen Baldauf — Lengyelországban jártam, s ott hallottam egy amerikai művésztől, hogy létezik Magyarországon egy acélszobrász alkotótelep. Hazaérkezvén azonnal felvettem a kapcsolatot az alapítvánnyal, mert nagyon megtetszett ez a lehetőség.

— Ha a diavetítésen látott kisplasztikáira gondolok, akkor az acél ridegsége mellett a lágyság is megjelenik művészetében.

— A szoborparkba készülő művem mellett van egy másik tervem is, amit elkészítek. Egy tál, amelyen gyümölcsök lesznek. Persze minden acélból. Ám a gyümölcs, mint téma, az egy lágy, puha dolog. A kisebb mű alapvető gondolata pedig a születés, fejlődés, változás. A kis szobrok általában két részből állnak. Vagy egymással szemben, vagy egymástól elfordulva. Olykor lágyabb anyagokból is készítek szobrokat, de a most készülő csak előtanulmány egy nagyobb témához. A figuráim olykor emberiek, s van úgy, hogy teljesen absztrakt dolgok. Nem ragaszkodom az emberek egymással szembeállításához. A lényeg: akár emberi, akár nem, az általam alkotott dolgok mindig általános problémákat fogalmaznak meg.

— Hisz a tárgyak külön életében?

— Igenis hiszem, hogy a tárgyak élnek. Vizuálisan, szemmel láthatóan meg van az életük, csak meg kell látni bennük az életet. Persze a személyes tárgyaim többet mondanak, mint mások dolgai. Szükség van a logikára és a mértékre. Az acélon kívül fával, betonnal és agyaggal is dolgozom. Amit talán kevesen tudnak, hogy gyermekjátékokat is készítek, amelyek alkotásánál vegyes technikát alkalmazok.

*

A két linzi fiatalembert leszámítva mindenki jelen van **dr. Zsiros Mária** humánfejlesztési igazgató fogadásán. (Helmut Karlnak és Peter Sommerauernek el kellett utazniuk Linzbe egy diplomaosztó ünnepségre.)

Dr. Zsiros Mária: — Úgy gondoltuk, hogy — bár nehéz helyzetben van a vállalat — a hagyományok érdekében valamennyi alkotó vendégművésznek biztosítjuk a lehetőséget és a feltételeket a szabad alkotáshoz. Nem szakadhat meg ugyanis az a szép folyamat, amely valaha elkezdődött. Itt ragadom meg az alkalmat arra, hogy mindenkinek köszönetet mondjak azért, hogy e szerény keretek között is képesek dolgozni és segíteni a szimpozion munkáját. Mennyire elégedettek, mit láttak eddig, s mit szeretnének még látni?

Karen Baldauf azt a „zsákocskát" készíti, amelybe az amerikából hozott földet keveri el a magyarral

Pálfalvi János: — Ismerve a tényeket és lehetőségeket, úgy gondolom, elégedetten nyilatkozhatunk az eltelt néhány napról. Mindamellett, hogy jórészt az anyagbeszerzéssel vagyunk elfoglalva, nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy e művésztelepnek milyen óriási jelentősége van. Olyan alkotásokat tudunk adni a városnak, amelyek méltó gondolatokkal gyarapíthatják valamennyiünk életét. Ami a művésznek meglepő lehet az az, hogy valamennyi alkotónál legfőbb szempont volt, hogy a környezettel harmonizáló alkotásokat készítsenek, nagyon konkrét, gondolatgazdag, korrekt tervekkel érkeztek. Az eltelt évek is bizonyítják — s idén egyre meggyőzőbben kapott hangsúlyt —, hogy figyelembe veszik az alkotók a kísérleti jelleget. Akik vendégként idejönnek, ismerik az acélt, ismerik az anyag jellegét.

*

Seynhaeve Paul szobra már majdnem kész. Segítőtársai Hajnal Mihály és Garbacz Ferenc. Mindhárman azon fáradoznak, hogy mielőbb elkészüljenek s Paul megvalósíthassa még néhány olyan tervét, amelyek a kisplasztikákat is bemutathatják.

Paul fura figurája az üzemnek. Rettentően szeret dolgozni, s nagyon ragaszkodik eredeti elképzeléseihez. Joggal teszi, s az említett két segítőben korrekt partnerekre talál. Némi küzködés árán sikerül a fűszálakra emlékeztető lemezeket a helyükre illeszteni, s már hegeszthetnek is.

Oostende kikötőváros. Bizonyos értelemben turisztikai látványosság is, ahogyan meséli Paul. A köztünk történt első gondolatváltáson is érezhető, különös találkozása egy belgának egy magyarral. Már csak azért is, mert elsőként az anyanyelvi kérdésekkel kezdem — persze tolmács segítségével. Kiderül, hogy a német, a francia és az angol nyelv mögött vérbeli flamand humor és lélek lakozik. Egy eredeti közmondás (félelmetesen gyönyörű dallamossággal hangzik flamandul): „Egyik lábbal a tengerbe, másik lábbal a semmibe!"

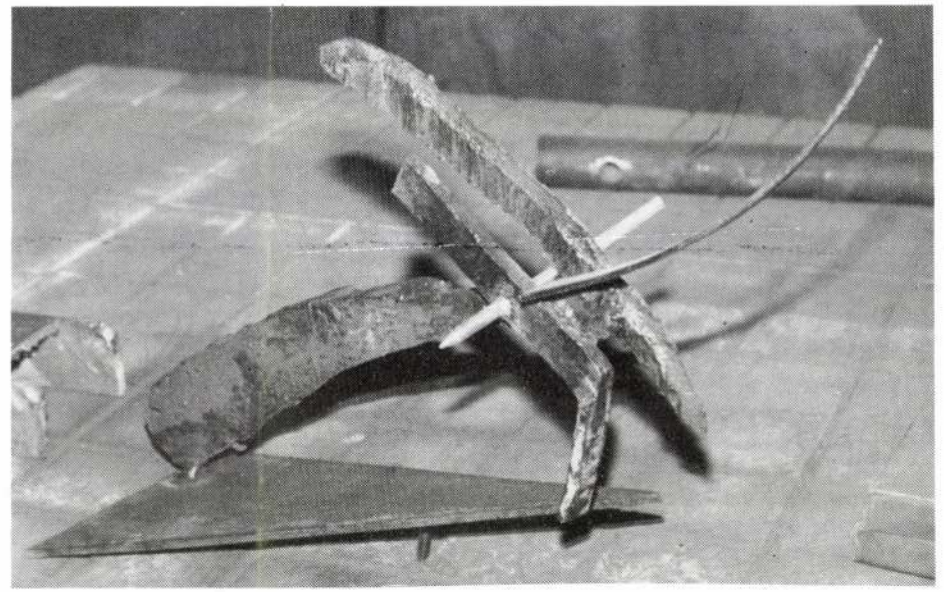

Seynhaeve Paul kisplasztikákat is készített...

— A városom — meséli — körülbelül Dunaújváros méretű. Viszonylag új település, ám ennek ellenére nem annyira szép, mert kevés a zöld terület. Télen kimondottan elviselhetetlen, túristáktól túlzsúfolt. Lakóhelyként abszolut nem ideális. A kis létszámú lakosság a túristákból él, de bevallhatom, nem szeretik őket. E voltaképpeni kikötőváros olyan tranzis hajóútvonal állomás, amely Anglia és Belgium közötti kereskedelem és szállítmányozás központja.

— Rengeteg anyag létezik még az acélon kívül. Miért éppen e mellett döntött?

— Ennek nagyon sok oka van. Először is stílust kellett találnom, s egy olyan anyagot, amely tartós, időtlen. Legfőképpen arra kellett gondolnom, hogy olyan anyag legyen, amihez könnyen hozzájuthatok. Harmadik szempont pedig a pénz volt. Éppen ezért legelőször az ócskavas telepre mentem körülnézni. Örültem, hogy új kifejezéseket tudok adni az ott talált anyagoknak. Mégpedig úgy, hogy a környezetemmel kapcsolatos érzelmeimet tudtam megeleveníteni bennük. Bármikor, bármiről szó esik arról beszélünk: Az idő pénz! Szeretném bemutatni, hogy azok, akik mindenféle érzelmek nélkül erről beszélnek, milyen emberek. Voltaképpen egyetlen kívánságom van az élettől. Olyan közösségi „társasági" életet élni, amely mellőzi az előbb említett agresszív magatartást, megnyilvánulásokat.

— Hogyan élte meg Közép-Európával való találkozását?

— Köszönöm, jól. Egészen más világban vagyok, mint amilyen a Nyugat. Az emberek empatikus készségében egészen mást tapasztalok. Valahogy közösségibbek, vendégszeretőbbek.

— Alkotás, család, hétköznapi ellentmondások?

— Igen, mindenek fölött a saját családom a legfontosabb. Hogy létezik e művészet és élet között ellentmondás? Igen is, nem is. Ha valaki csak hivatásos művész, akkor olyan munkákat kell készítenie, amelyekért pénzt kap, amelyeket el tud adni. Ezzel máris korlátozza művészeti szabadságát. Így én úgy gondolom, nem akarok a művészetből élni, hiszen éppen ezekről a gondolatokról vallok, ezt akarom elmondani. Mellesleg autószerelő vagyok. Általában sokat olvasok verseket, majd a felgyülemlett érzéseket próbálom konkrét formában megfogalmazni. Egy kicsit fáj, hogy annyi csodálatos alkotó ember van, aki jó és nagy művész, csak nem értik meg őket. A költő azt teszi szóval, amit én a jelzéseimmel.

— Alaptermészete, hogy a szeme mindig mosolyog?

— Szeretem magamban tartani a dolgaimat, ám nem vagyok az az ember, aki könnyedén felejti az élményeit. Nem szeretem kifejezni az érzéseimet úgy, hogy rajtam látszódjék bármilyen hatás. Egyben bízok, remélem visszajövök ide megnézni néhányszor a szobrokat. Talán ezért a mosoly.

A FINISHBEN...

Amikor egy kackiás bajszú úr beállított az acélszobrász telepre, közölte, hogy neki ezek és ezek az elképzelései, majd amikor a méterekről esett szó... Igen, azonnal kiderült, hogy az úr nem magyar, hanem amerikai. Egyenesen Ohyoból, s teljesen természetes volt számára, hogy a Dunaparton, nyugodt lelkiismerettel felállíthat egy... félelmetesen nagyméretű szobrot.

John Barlow Hudson negyvenötben született Montanában. Kedveli a számmisztikát, és mellesleg thaicsizik is.

— Hogy érzi magát a finisben?

— Egyáltalán nem érzem, hogy a finisbe értem volna. Olyan érzésem van, amikor a gyerek elhagyja a szülői házat. Örül annak, hogy felnőtt lett, ugyanakkor sajnálkozik, hogy el kell hagynia a barátait. Nekem roppant nehéz, ha arra gondolok, hogy el kell hagynom a szobromat, az embereket, akikkel dolgoztam, s a művész kollégákat, akikkel nagyon megszerettük ezt a helyet. Kiváló érzés viszont, hogy jó helyen lesz a szobrom.

— Eddigi életéhez viszonyítva hogyan értékeli a dunaújvárosi állomást?

— Két szempont vezérelt Dunaújvárosban. Egyrészt új kísérletnek fogtam föl, amely rengeteg tapasztalatot adott, másrészt, először vagyok kelet-európai országban, ami szintén lendített rajtam. Érdekes tapasztalat volt számomra az is, hogy különféle művészekkel lehetek együtt. Bevallom: egyébként is érdekelt Magyarország. A további életem koncepciójába az tartozik, hogy a világ más tájain is szeretnék nagyobb méretű szobrokat készíteni. Jó érzés volt, hogy elképzeléseimet itt is támogatták. Az eredeti tervemet kissé meg kellett változtatnom, ám ugyanakkor e probléma előnyeit is élvezem, hiszen így úgy látszik majd a térben a szobrom, akár egy óriási rajz.

— Véleménye szerint a művész médium vagy küldetésből teszi, amit tesz?

— Én inkább azok közé szeretnék tartozni, akik médiumok. Abban az értelemben, hogy kulturális értékeket közvetítő csatornában eszközök legyenek. Ugyanakkor vannak teljesen önálló elképzeléseim, amelyeket sikeresen meg is valósítok. Az amerikai művészetet az Európából származó figuratív művészet éppoly mértékben meghatározza, akár a történelmünkben élő népművészet. E kettő eléggé dinamikus keveredést eredményez. Divatos nálunk az a művészet is,

Helmut Karl, az ausztriai Linz városából érkezett, s hasonlóan vélekedik a művésztelepen köttetett barátságokról, mint Hudson

amelyet társasági irányzatoknak lehet nevezni, s inkább vásárlói oldalról közelíti meg a művészetet. Amerikában egyrészt olyan dolgokat akarnak megvásárolni, amivel dicsekedni lehet, másrészt a művészeti múzeumok azért segítik a különcségeket és eltéréseket fölmutató művészeteket, hogy azokkal a későbbiekben újabb és újabb kapcsolatokat hozzanak létre. Az USA-ban erősen érvényesülnek a pénzügyi viszonyok, amelyek nem biztos, hogy jótékony hatással vannak az igazi művészetre.

— Milyen a kötődése az anyaghoz?

— Nagyon fontosnak tartom az anyag iránti empatikus készséget. Nálam a forma fejezi ki a tartalmat. Tehát, ha megfelelő a forma, azt bármiből megcsinálhatom. Éppen ezért nálam a forma elsőbbséget élvez. Bevallom, jobban szeretem a rozsdamentes acélt, mert rendelkezik azzal a tulajdonsággal, hogy visszatükrözze a fényt. Nem utolsó sorban könnyebb hegeszteni. Az elkészült művemet is azért szeretném élénksárgára festetni, hogy jobban tükrözze az itt töltött hetek hangulatát. Úgy érzem, így sokkal tisztább, befejezettebb lesz a mű.

E beszélgetést azon az estén rögzítettük, amikor John diasorozatát is megtekinthettük kollégáimmal. Kiderült, hogy nem pusztán hatalmas és érdekes szobrokat készít, de nem áll távol tőle az ötletes szerkezetű berendezési tárgyak alkotása sem.

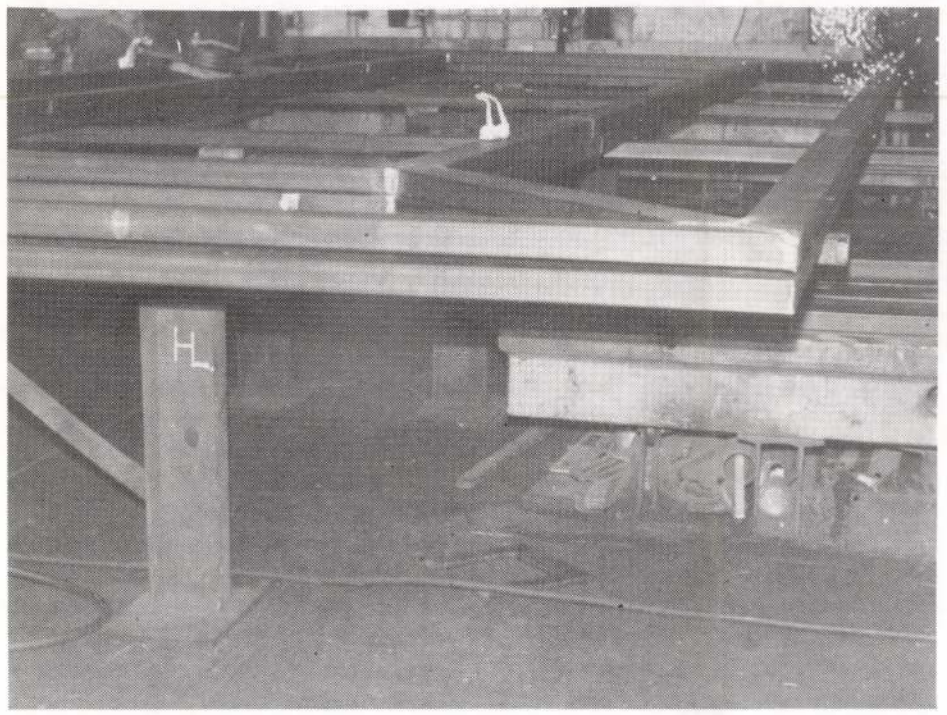

A munkapadon fekvő acélszerkezetek egy térbeli rajzra emlékeztetnek a szoborparkba kerülésükkor

kell. Szívesen csinálja, hiszen — mint mondja — a fotózás sem áll messze művészeti elképzeléseitől, miként a zene és az irodalom sem.

— Harminc éve élek Dunaújvárosban — mondja —, volt olyan időszak az életemben, amikor felhagytam mindenféle művészeti kísérletezéssel, ám soha egy percre sem mondtam le a dolgok másként való szemléléséről. Ma már pontosan tudom, hogy olyan munkákat szeretek készíteni, amelyek megmagyarázhatóak, következetes alkotói tevékenység eredményeiből születnek. Vonzódom a talált tárgyakhoz, miként első önálló pincetárlatomon is kiderülhetett az érdeklődők előtt egy budai galériában. Régebben még megtartottam egy-egy talált tárgyat, mások számára hulladéknak vélt dolgokat, anyagokat, s ezeket variáltam mindenféle más anyaggal. Jelenleg a gondolat előbb születik, mint a rálátás élménye, s így a gondolatok köré gyűjtöm a korábban véletlenül találtakat...

Beszélgetésünket nem folytathatjuk, mert időközben megérkezik a kis csoport hiányolt (egyben egyetlen) hölgy tagja, Karen Baldauf, aki egyenesen Indianaból érkezett. Kicsit megbolydul a légkör, a hölgy huszonhat éves, mosolygós. Karen kíséretében található a két linzi fiatalember is, akiktől rövid szóváltás után azt is megtudom, hogy ők ketten egy csoportot alkotnak GRUPPE DREI DEE néven, amelyből az

A kackiás bajuszú Hudsonnal kiválóan megértette magát a belga Seynhaeve Paul, akinek sem a német, sem az angol nyelv nem okozott gondot. S hogy franciául és flamandul is beszél ez természetes egy belga úrnál...

is kiderül, hogy valaha hárman voltak. (Hogy miért maradtak ketten, arról nem szívesen szólnak, hiszen a végeredmény egy sajnálatos kimenetelű hegymászás következménye.) Karl 24 éves, Sommerauer 27. Az utóbbi mindössze annyit jegyez meg: „Dunaújváros más városokhoz képest meglehetősen szép és tiszta. Linzben a Duna-parton szintén van egy hasonló szoborpark a Duna-hídtól nem messze, a jobb oldalon. Most csak annyit árulnék el, hogy szeretünk közösen dolgozni, s az egyik legnagyobb, főiskolai társainkkal alkotott közös mű Hannoverben van. 1989-ben készítettük."

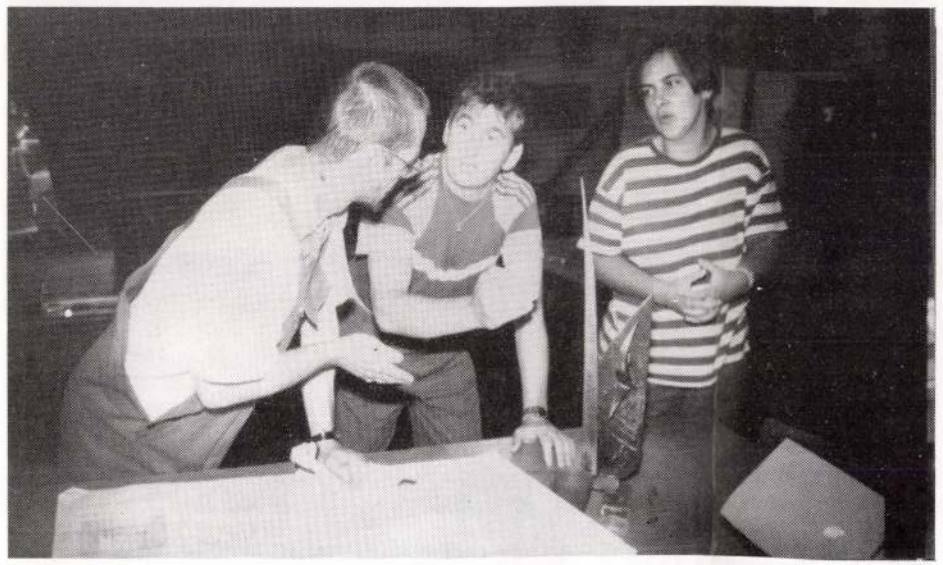

Seynhaeve Paul (Belgium), a koránkelő, aki két segítője társaságában a készülő szobor vázlatai fölé hajolva magyarázza a teendőket. Az asztalon a pontos tervek mellett a makett is látható

*

Álmosan sétálok az öntöde végén lévő műhely felé, s éppenhogy nem kopogok a vasajtón, mert előbb kinyílik, mint odaérnék. Meglepetésemre Karen Baldauf bukkan elő Tóth Lajos társaságában, aki mindvégig segítője az amerikai művésznőnek.

— Nagyon jól megértjük egymást — mondja Tóth úr —, mutogatunk, rajzolgatunk, egyszóval minden ideális. Nagyon jó rajzot készített Karen, s most éppen a részekhez szükséges anyagokat kutatjuk.

Visszalépünk a műhelybe, ahol a munkapadon egy meghajlított köracél fekszik. Ez köti össze azt a két oszlopot, amely között a már említett köracélon függ a „zsákocska". A zsákocskában föld lesz. Amerikai föld és magyar föld, mintegy azt szimpolizálva, hogy (akár a születés és halál ellentéteként is) valamennyien egyazon bolygó lakói vagyunk. S a Földből vétetett és elkevert földek közt „semmi" különbség nincsen.

VÁRNAI GYÖRGY

1997
3-2

Matits Ferenc
Budapest
Turista út 34.
1025

Bartók 32 Galéria

LASSAN VÁLTOZIK

VÁRNAI GYula és VÁRNAGY Tibor

kiállítása megtekinthető február 23-ig
hétfő kivételével, naponta 14-18 óráig

Megnyitó: 1997. február 7-én, 18 órakor

KONCERTCSÓKOLOM

H-1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.

A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATTA A COPY GENERAL Fénymásoló Szolgálat ÉS A FRAMES

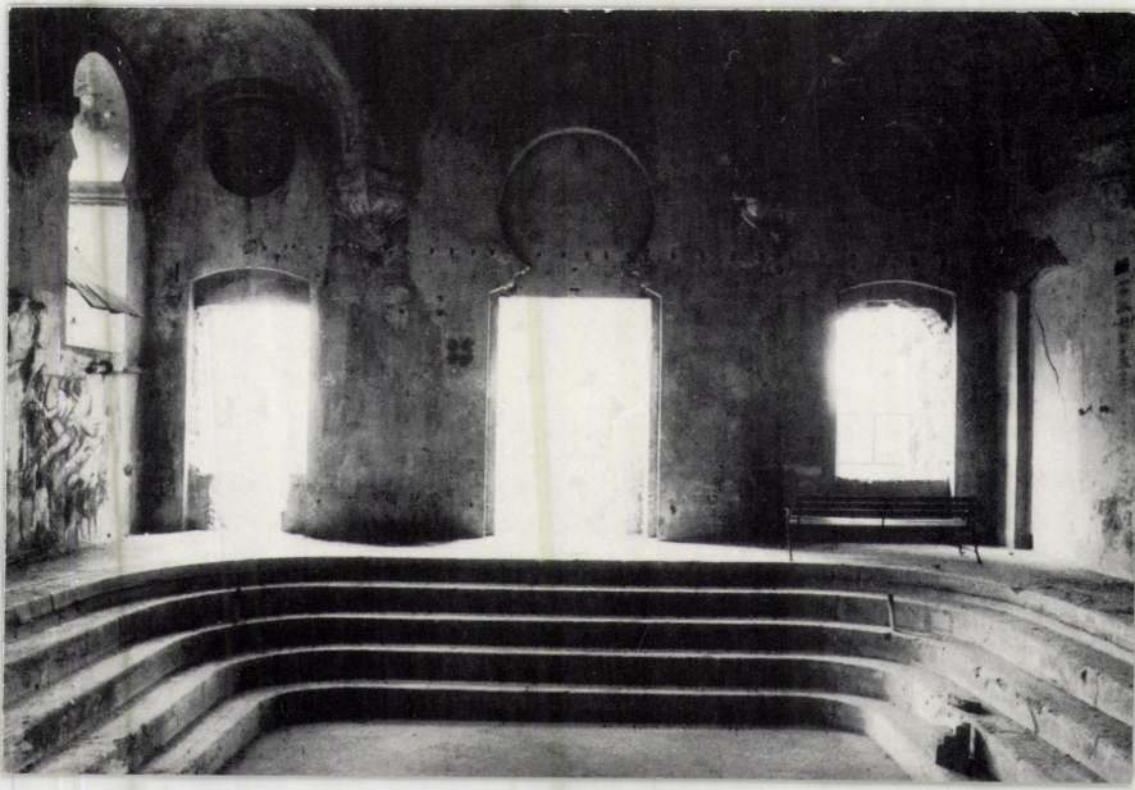

VÁRNAI GYULA

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT

EIKE
JÚLIUS GYULA
KOZÁRI HILDA
VÁRNAI GYULA

KIÁLLÍTÁSÁRA, 1993, JÚNIUS 6-ÁN VASÁRNAP A "TÖRÖK" FÜRDŐBE.

MALOM-TÓ,

BUDAPEST, II. FRANKEL LEO ÚT 48-50.

MEGNYITÓ: DÉLBEN MESKÓ CSABA

FÜRDŐTÖRTÉNETI BEVEZETŐJÉVEL

MEGTEKINTHETŐ: JÚNIUS 6-ÁN

12-22 ÓRÁIG.

FOTO: ROSTA JÓZSEF

Bartók 32 Galéria

LASSAN VÁLTOZIK

VÁRNAI GYula és VÁRNAGY Tibor

kiállítása megtekinthető február 23-ig
hétfő kivételével, naponta 14-18 óráig

Megnyitó: 1997. február 7-én, 18 órakor

KONCERTCSÓKOLOM

H-1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.

A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATTA A COPY GENERAL Fénymásoló Galériákat ÉS A FRAMES

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
1997
3-2
72 Ft

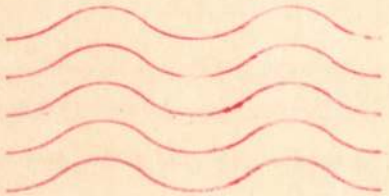

Lóska Lajos
Budapest
Felsőzöldmáli út
61-65/alh.
1025

Vörnai Gyula

Bartók 32 Galéria

LASSAN VÁLTOZIK

VÁRNAI GYULA és VÁRNAY TIBOR

kiállítás a megtekinthető február 23-ig
hétfő kivételével, naponta 14-18 óráig

Megnyitó: 1997. február 7-én, 18 órakor
KONCERTCSÓKOLOM

H-1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.

A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATTA A COPY GENERAL ÉS A FRAMES

Tárnai Gyula

Andrási Gábor /
Berhidi Mária
Budapest
Ösvény u.10.
1028

VÁRNAI GYULA 2400 Dunaújváros, Gagarin tér 5. I/4.

1956 október 17-én születtem Kazincbarcikán.
1964 óta lakom Dunaújvárosban.
10 éve foglalkozom képzőművészettel.
Érdeklődésem, próbálkozásaim sokirányúak.
Munkáim kísérleti jellegűek.
1986 óta vagyok tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

I was born on October 17, 1956 in Kazincbarcika. I live in Dunaújváros since 1964.
I've been dealing with art for ten years.
My interests and trials are multi-sided. My works are experimental.
I've been a member of the Studio of Young Architects since 1986.

Kiállításaim/Exhibitions:

Dunaújváros
Mór
Paks
Kaposvár
Pécs
Szeged
Budapest
Bécs
Köln

VARKOLY LÁSZLÓ 2800 Tatabánya, Régivásártér 2/2.

1960-ban Olaszliszkán születtem.
1986-ban diplomáztam az Egri Tanárképző Főiskola rajz szakán. 187 óta veszek részt kiállításokon. 1980-tól experimentális problémákkal foglalkozom. Hosszabb ideig performance-okat, képzőművészeti akciókat rendeztem.
Tagja vagyok a MK Művészeti Alapjának és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

I was born in 1960 in Olaszliszka.
I graduated in 1986 from the drawing course of the College for Training Teachers in Eger. I take part in exhibitions since 1987. Since 1980 I deal with experimental problems. I organized performances and art happenings for a long period of time.
I am a member of the National Foundation of Fine Arts and the Studio of Young Artists.

Egyéni kiállítások/Individual Exhibitions:

1983. Ifjúsági Ház kiállító, Szeged
1984. Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1987. Kernstok Terem, Tatabánya
MMK Galéria, Dunaújváros
Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1988. Ifjúsági Ház, Székesfehérvár
1989. Képtár, Szombathely
1990. Stúdió Galéria, Budapest
Művelődési Ház Galéria, Budatétény

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1989. „Papír Art", Kernstok Terem, Tatabánya
„Új fétisek", Kernstok Terem, Tatabánya
„Feltámasztott mimézis", Görög templom kiállítóterem, Vác
Süttői szobrászati szimpozion, Kernstok Terem, Tatabánya
Tatabányai képzőművészek tárlata, Aalen, NSZK
1990. „Mamut Art", Görög templom kiállítóterem, Vác
Stúdió, Bécs–Köln–Budapest

MÚZEUMI TÁJÉKOZTATÓ

XXVIIII. évfolyam 1-2. szám
Tájékoztató az 1993. január-február havi
Fejér megyei programokról

KIÁLLÍTÁSOK

Időszaki kiállítások
SZÉKESFEHÉRVÁR
Csók István Képtár (Bartók Béla tér 1.)
● Képzőművészeti újszerzeményeink 1991-92
Sokéves gyakorlatunknak megfelelően bemutatjuk azokat az alkotásokat, amelyekkel képzőművészeti gyűjteményünk az elmúlt két év folyamán gyarapodott. E gyarapodás forrásai különfélék voltak: számos fontos művet a Művelődési Minisztérium vásárolt meg kérésünkre, s természetesen ismét jelentős értékeket kaptunk a művészek önzetlen ajándékaiként. Háy Ágnes őszi nagysikerű kiállításának egy részét, a "Kulissza-színpad"-ot letétként hagyta a Szt. István Király Múzeumban, s ugyancsak letétként őrizzük Tillmann J. A. installációját. Először szerepelnek kiállításon azok a művészkönyvek, amelyeket a New York-i Museum of Modern Art, a Dobbin Books, valamint az októberi amerikai művészkönyv-kiállítás résztvevői ajándékoztak múzeumunk művészkönyv-gyűjteményének.
A mostani válogatásban Bachman Gábor, Friedrich Ferenc, Háy Ágnes, Július Gyula, Konkoly Gyula, Kőnig Frigyes, Mario Merola, Schéner Mihály, Schrammel Imre, Siflis András, Szőllőssy Enikő, Tandori Dezső, Ujházi Péter, Wahorn András művei, valamint a múzeum nemzetközi művészkönyv-gyűjteményének legújabb szerzeményei szerepelnek.
Megtekinthető: december 12-től február 14-ig

Szent István Király Múzeum (Országzászló tér 3.)
• Január-februárban zárva!

A Hónap tárgya sorozatban
Fekete Sas Patikamúzeum
• KICSI KÉPEK - A képzőművészeti játszóház anyagából
Két éve működik múzeumunkban a képzőművészeti játszóház. Megindításául célunk az volt, hogy a múzeum képzőművészeti gyűjteményéhez és kiállításaihoz kapcsolódva a 10-14 éves gyermekek megismerkedjenek a műfajok, technikák, kifejezésmódok sokféle lehetőségével és a kortárs művészet természetes szellemi otthonukká váljon. Várnai Gyula szobrászművész vezetésével kéthetente 1-1 délután műhelymunka keretében a résztvevők maguk is megpróbálkoznak olyan alkotások létrehozásával, amelyek kapcsolódnak a kiállításokon vagy másutt látott vizuális élményeikhez. A képzőművészeti játszóház működését az Eötvös Alapítvány anyagi támogatása tette lehetővé. A mostani kiállítás anyagát a legsikerültebb munkákból válogattuk.

Megnyitó: január 15-én, pénteken délután 4 órakor
Megtekinthető: február 24-ig

• Pesovár Ferenc (1931-1983)
Fiatalon elhunyt néprajzos kollégánk 1957 májusától haláláig dolgozott a Szent István Király Múzeumban. Tánckutató volt, szatmári, mezőségi és Fejér megyei táncokkal foglalkozott, gyűjtőútjai és tanulmányai elsősorban ehhez a témához kapcsolták. A juhait kereső pásztor címen megjelent munkája megyénk táncanyagát foglalta össze.Másik kutatási területe a népzene, Béres vagyok, béres címmel vaskos kötetben rendszerezte a Fejér megyei népdalanyagot. Múzeumunk néprajzi gyűjteményét módszeres gyűjtőútjai során sok-sok tárggyal gyarapította. Különösen a késesmesterség és a csákvári kerámia állott szívéhez, érdeklődéséhez közel. A Szt. István Király Múzeum számos szép, úttörő jellegű néprajzi kiállítása fűződik nevéhez.
Halálának tizedik évfordulóján kiállítással idézzük fel alakját, barátai, kollégái és tanítványai baráti összejövetelen emlékeznek nagyhatású munkásságára, vonzó egyéniségére.

Megtekinthető: január 27-től április 5-ig

Pontosabb és világosabb, egyben – minden sprődsége ellenére – líraibb *Várnai Gyula* hungarocellből, epedarugóból és tükörből összerótt műve *(A vesztes érvei)*, mely a nemtelen felszín, a jelenség meg a mögötte meghúzódó és azt tükröző, ám nem különben sivár lényeg viszonyát tárja fel.
Várnait valószínűleg a valóság rétegzettsége, a valóságszendvics szerkezete foglalkoztatja. Nemrég véget ért egyéni kiállítása a Stúdió Galériában mindenesetre erre utal. Az év egyik legjobb tárlatán a hihetetlenül egyszerű, ugyanakkor nagyvonalú munkák mindannyiszor a lényeg és jelenség fogalomkettősét elemzik. Az anyaghasználat realizmusa, sőt naturalizmusa – bútormaradványok, műanyag szivacs, papír, tégla, fém és föld –, a különös traktálás – a tárgyak mindannyiszor a fal síkjára merőlegesen, mintegy annak lényegi ellentmondásaként működnek, a *Holt tenger* címűt kivéve –, a rétegzettség állandó motívummá sűrűsödő jelenléte a gondolkodás elemeinek sajátos hierarchiáját jeleníti meg. Az említett Holt tenger a sémát megbontja, itt a fal síkja nyílik meg váratlanul. Mintha fölfeslene, hogy utat engedjen a pillantásnak, mely persze nem találkozik mással, mint a modern afrikkal, a korszerű béléssel, a mai lószőrrel, napjaink tartalmával: a megbarnult nejlonspongyával.

VÁRNAI Gyula
Hajdú Ilton cille a Emblematikus festivarok c. kiállítás.
Berülő 1991. dec. 7. 43.

609.
Ipartelepek épitészete. III.

914.
Istvánffy Edvin: Mágneses an
1961, Nehézipari K.

43.
Izjumov: Rádiótechnikai tanf

191.
Kabdebó Kornél: Munkaügyi és
Müszaki K.

CONTENTS

Textile art

➤ MÁRTA KOVALOVSZKY: *Border crossing* 4
PÉTER FITZ: *Textile art and "Grand Art"* 12
LAJOS LÓSKA: *New works — old ideas. Textile '92* .. 14
➤ ANDRÁS BÁN: *A corner of my garden* 18
GYÖRGY FEKETE: *Opening thoughts* 22
ALIZ TORDAY: *Ex-textile biennial, Lausanne* 24
GYÖRGY SÜMEGI: *The carpet-weaver of Kecskemét* ... 27

Exhibition

ILONA SÁRMÁNY: *Anton Romako, the "outsider". A painter from the Ringstrasse-period. Exhibition in the Belvedere* 28
MIRJAM MORAD: *The cosmic visions of Matta* 31
EDIT ANDRÁS: *Europeanism does not sell well in America. Arman's retrospective exhibition in New York* 34

Workshop

ISTVÁN ANTAL: *The works of Béla Máriás* 40

Memories

EMŐKE BODONYI: *Barna Megyeri (1920—1966)* 43

Classic Avantgarde

ATTILA CSÁJI: *Beyond permanent revolt and rational logic. CAVS and the Kepes Visual Centre* 46
➤ LENKE HANLISCH: *Gyula Pap's contribution to the sculptural representation of the Bauhaus-idea* 49
ZSUZSANNA SIMON: *Rrose Sélavy* 55

Study

ÁGNES V. ZIBOLEN: *An unknown portrait of Zoltán Petőfi by Pál Szinyei Merse* 57

Exhibition panorama

GYÖRGY SZEGŐ: *Archipov looking at the window. Exhibition of Ilja Kabakov* 58
PÁL SZUROMI: *An exhibition in Szeged* 59
TIBOR WEHNER: *Wishful dreams. Exhibition of Ernő Kóthay* 60
ANDRÁS BOHÁR: *Derkovits-scholarship grantees* 62
ANDRÁS BOHÁR: *Young textile artists in the Water Tower* 63

Art collection

BERNÁT KELLNER: *Main works of art — concealed. The Endowment of Dr. Barnes* 65

Discussion

IMRE BAK: *Neoavantgarde and (or) politics* 84

Book review

BÁLINT SZOMBATHY: *Klaus Urbons: Copy Art* 86

➤ with a triangle we mark the articles published in full English translation too.

Review of the Foundation of Art Today
Editor-in-Chief: Péter SINKOVITS
Distributor outside Hungary: „Kultura" Hungarian Foreign Trading Company,
H–1389 Budapest, Pf. 149
or
Foundation of Art Today – Új Művészet Alapítvány
H–1054 Budapest, Báthori u. 10.

A lap,
melynek
minden példánya
olvasóra talál
EZÉRT MI MINDIG TÖBBET NYOMTATUNK
– HOGY ÖNNEK IS JUSSON –
2000
IRODALMI ÉS TÁRSADALMI HAVI LAP

MAGYAR
Napló
Írástudók az olvasni tudóknak

MűkincsFigyelő
Ára: 29 Ft
SZERKESZTŐ: BÁTKI MIHÁLY
ÖN = AZ ÚJ MŰVÉSZET OLVASÓJA =
FOGÉKONY AZ ÉRTÉKEKRE
ÉS TUDJA: AZ INFORMÁCIÓ IS ÉRTÉK,
ÉS KÉTSZERESEN ÉRTÉK AZ ÉRTÉKES
TÁRGYAKRÓL SZÓLÓ INFORMÁCIÓ.
KERESSE LAPUNKAT, A MINDEN HÓNAPBAN
AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL KAPHATÓ
MŰKINCSFIGYELŐT!
(VAGY FIZESSE ELŐ: CÍMÜNK
1054 BP., ALKOTMÁNY UTCA 10.
TELEFONUNK: 112-8482 VAGY 111-1850/50 MELLÉK)
FIGYELMÉT IS ÉRTÉKELJÜK!
MűkincsFigyelő

Kiállítási ajánlat

Budapest Galéria Kiállítóháza
(III. Lajos u. 158.)
Dialóg (magyar és német képzőművészek kiállítása) XI.6–XII.18.

Budapest Kiállítóterem
(V. Szabadsajtó u. 5.)
TOLVALY ERNŐ festőművész
XI.13–XII.13.

Csók István Képtár
(Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.)
KIRÁLY TAMÁS divattervező
X.17–XII.13.
ABA NOVÁK VILMOS pannói
XI.24–XII.31.

Dorottya utcai Kiállítóterem
(V. Dorottya u. 8.)
GERLE MARGIT keramikusművész
X.8–XI.7.
KASS ESZTER textilművész
XI.12–XII.5.

Duna Galéria *(XIII. Pannónia u. 95.)*
HEGYI GYÖRGY festőművész
XI.5–22.

Ernst Múzeum *(VI. Nagymező u. 8.)*
SZIRTES JÁNOS festőművész
X.21–XI.22.

Fészek Klub *(VII. Kertész u. 36.)*
SOÓS TAMÁS festőművész
XI.3–27.

István király Múzeum
(Székesfehérvár, Gagarin tér 3.)
MEGYIK JÁNOS festményei
X.10–XII.31.

Kastély Galéria *(Szirák)*
TÍMÁR FERENC festőművész
X.23–XI.25.

Kecskeméti Képtár
(Rákóczi út 1.)
GERLE MARGIT keramikus
XI.12–XII.13.

Knoll Galéria
(VI. Liszt Ferenc tér 10.)
BERNARD BERNATZIK IX.19–XI.21.

Miskolci Galéria *(Déryné u. 5.)*
Képzőművészeti főiskolások kiállítása
XI.2–22.

Óbudai Pincegaléria *(III. Fő tér 1.)*
PARÁDI TAMÁS grafikusművész
X.21–XI.22.

Emlékeztető

Ötven éve írták: „Elfinomodottság, bizonyos mértékű kifacsartság, szexuális neuraszténia és hyperaesthesis, rokokós díszítő vágyak, arisztokratikus hétköznapkerülés és néha megvető fintorok szövődtek össze eddig Batthyány meglehetősen grafikai ízű festményein olyan különös együttessé, melynek festőisége alig volt... Annyi azonban bizonyos, hogy velük Batthyány Gyula olyan formavilágot teremtett magának, amely teljesen és csak az övé volt... Ferenczy Béni egyszerű és erőteljes szobrai jóleső ellentétet szolgáltattak Batthyány különös művészetéhez. Kisméretű szobrokat láttunk tőle, egészen aprókat is, de még a legkisebb méret sem nyomta el monumentális erejüket. Egyszerűség, egészséges életerő, a finomtól a hatalmasig terjedő formavilág, a legtisztább szobrászi látás és kifejezésmód, választékosan elmélyedő érzelemvilág jellemzi Ferenczy Béni művészetét."

(Farkas Zoltán: Gróf Batthyány Gyula és Ferenczy Béni kiállítása. Magyar Csillag, 1942. november 15.)

Óbudai Társaskör Galéria
(III. Kiskorona u. 17.)
BARANYAY ANDRÁS képzőművész
X.20–XI.22.
KORZIM ERIKA képzőművész
X.20–XI.22.

Pécsi Galéria *(Széchenyi tér)*
A Mecseki Fotóklub 35 éve
XI.13–XII.13.

Pécsi Kisgaléria *(Szent István tér 4.)*
LANTOS FERENC festőművész
XI.6–XII.6.

Stúdió Galéria *(V. Bajcsy Zs. út 52.)*
KORONCZY ENDRE képzőművész
XI.9–29.

Várfok 14 Műhelygaléria
(I. Várfok u. 14.)
KONCZ ANDRÁS festőművész
XI.13–XII.13.

Vigadó Galéria *(V. Vigadó tér 2.)*
HEGYI ANDRÁS festőművész
XI.5–22.
VÉGH ANDRÁS festőművész
XI.12–29.

Hírek

A Smohay János Alapítvány kuratóriuma szeptember 7-én tartotta ez évi ülését. Az ülésen az alapítvány képzőművészeti díját egyhangúlag *Révész László* festőművésznek, az egy évre szóló ösztöndíjat pedig a dunaújvárosi *Várnai Gyula* szobrászművésznek ítélte.

A díjat, illetve az ösztöndíjat az 1991. évi Smohay-díjas Roskó Gábor festőművész kamarakiállításán, szeptember 11-én adták át a székesfehérvári Fekete Sas Patikamúzeumban.

Számunk szerzői

Kovalovszky Márta művészettörténész, István király Múzeum, Székesfehérvár, **Fitz Péter** művészettörténész, MTV, **Bán András** művészettörténész, **Fekete György** iparművész, Művelődési és Közoktatási Minisztérium, **Torday Aliz** művészeti író, **Sümegi György** művészettörténész, Művelődési és Közoktatási Minisztérium, **Sármány Ilona** művészettörténész, Bécs, **Antal István** művészeti író, **Bodonyi Emőke** művészettörténész, Ferenczy Múzeum, Szentendre, **Csáji Attila** festőművész, **Haulisch Lenke** művészettörténész, **Simon Zsuzsanna** művészeti író, Műcsarnok, **V. Zibolen Ágnes** művészettörténész, **Szegő György** építész, művészeti író, **Szuromi Pál** művészeti író, **Wehner Tibor** művészettörténész, **Bohár András** képzőművész, művészeti író, **Kellner Bernát** könyvtáros, Kaposvár, **Bak Imre** festőművész, **Szombathy Bálint** képzőművész, Újvidék

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai Gyula

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1980 SEP 16

1021

Várnai Gyula: Madarijesztők

ián

Dunaújváros fennállásána 30. évfordulóját szeptember ben ünnepli városunk. A ju bileumi ünnepségeket sport rendezvények teszik színe sebbé és gazdagabbá. A vá rosi tanács testnevelési é sportfelügyelősége, a KISZ bizottság, az MHSZ város vezetősége és az SZMT sport bizottsága által megrendezés re kerülő sportversenyel döntő többsége tömegspor jellegű. Cél az, hogy miné többen vegyenek részt a versenyeken. A jubileum ünnepségek sportprogramja tükrözi továbbá azt is, hogy szeptemberben ünnepeljük a fegyveres erők napját, így országos lövészverseny, ösz szetett honvédelmi verseny ifjúsági honvédelmi napok és fegyveres váltó is szerepel a programban.

A rendezvények sorát szep tember 13-án a dunántúli FÜSZÉRT-vállalatok sport napja nyitotta meg. A részt vevők atlétikában, kézilabdá ban és kispályás labdarúgás ban mérkőztek meg. A sort a kétnapos Kohász Kupa or-

Várnai Gyula: Lény I, vegyes technika, 30 × 25 × 25 cm, 1988

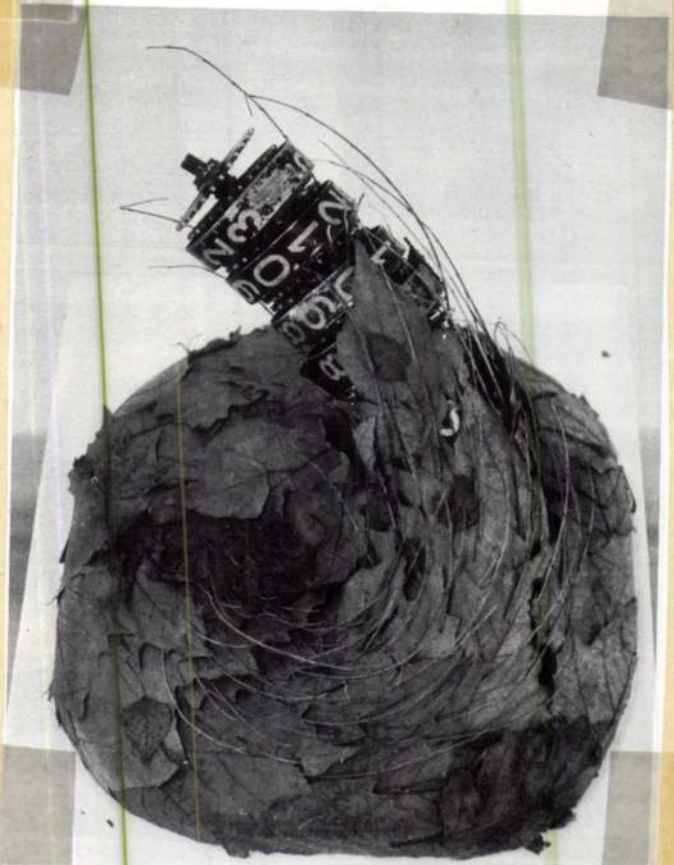

VÁRNAI Gyula festő

Múzeumi Hírlevél 1991/5

A képzőművészet iránt érdeklődő fiatalok számára szeretne új lehetőséget nyújtani a székesfehérvári István Király Múzeum egy vizuális alkotóműhely megindításával. Terveik szerint az itt folyó munka a múzeum képzőművészeti gyűjteményének, az Új Magyar Képtár és időszaki kiállításainak megismerésén alapul.

Műhelymunka keretében, *Várnai Gyula* festőművész irányításával a résztvevők maguk is megpróbálkozhatnak olyan alkotások létrehozásával, amelyek kapcsolódnak a látottakhoz, vagy azok hatására születnek meg. Igyekeznek a technikai lehetőségek széles skáláját megteremteni a változatos munka érdekében. Szeretettel várják a kicsiket és nagyokat 7-től 20 éves korig. Az első foglalkozás április 24-én a Rendház első emeletén (Március 15. utca 6.) volt.

06. *Korán reggel*	»		»
07. *Merengés*	»		
08. *Castelnuovo madártávlatból*	»		
09. *Olajfás kertek*	»		
10. *Partrészlet a Bocche di Cattaróban*	»		»
11. *Séta közben*	olaj		Kiáll. Műcsarnok, 1907/8. Téli Kiáll.
12. *Montenegrói hegylánc*	»		Kiáll. Műcsarnok, 1908/9. Téli Nemzetközi Kiállítás
13. *Kedvenc báránykák* (Castelnuovo)	»		Műkereskedelemben
14. *Savina a Boccheban*	»		»
15. *Mostar*	»		A magyar állam tulajdona Kiáll. Műterem, 1917
16. *Bocche di Cattaro*	»		»
17. *Kisleányok és a bárkás*	»		»
18. *Montenegrói hegyek*	»		
19. *Viruló leander* (Castelnuovo)	»		Kiáll. Műterem, 1918
20. *Várrom a Bocche di Cattaroban*	»		»
21. *Pihenés* (Castelnuovo)	»		»
22. *Lovčen*	»	140×100 cm	Vitéz Endrényi László úr tulajdona, Budapest

VÁRNAI Gyula

SZEGŐ György: Derkovits-ösztöndíjasok. = Magyar Nemzet, LIV. évf. 63.sz. 1991. március 15. 7. p.

Bp., Ernst Muzeum, 1991. kiáll.

Várnai Gyula *Beugrató kérdése az ördögnek* szól. Vicces-vad vaspárnáin és örökmozgó változatlanságain ördög tudja meddig tűnődhet, aki a *Nagy átalakulások* értelmét kutatja. Ezt nyilván csak az idősebb nemzedékből érkező tárlatlátogatópróbálgatják.

Baktüttös – Zala 1382
Balajt, lásd: Edelény – BAZ. 336
Balassagyarmat – Nóg. 799
Balaton – Hev. 689
Balatonakali – Vesz. 1242
Balatonalmádi – Vesz. 1245
Balatonberény – Som. 951
Balatonboglár, lásd: Boglárlelle – Som. 958
Balatoncsicsó – Vesz. 1246
Balatonederics – Vesz. 1249
Balatonendréd – Som. 951
Balatonfenyves, lásd: Fonyód – Som. 965
Balatonfőkajár – Vesz. 1249
Balatonföldvár – Som. 951
Balatonfüred – Vesz. 1249
Balatonfűzfő – Vesz. 1256
Balatongyörök – Zala 1382
Balatonhenye – Vesz. 1256
Balatonhídvég, lásd: Zalavár – Zala 1432
Balatonkenese – Vesz. 1256
Balatonkeresztúr – Som. 951
Balatonkiliti, lásd: Siófok – Som. 993
Balatonkövesd, lásd: Csopak – Vesz. 1265
Balatonlelle, lásd: Boglárlelle – Som. 958
Balatonőszöd – Som. 952
Barátipuszta, lásd: Nagyvázsony – Vesz. 1298
Barbacs – GyS. 507
Barcs – Som. 955
Barihegy, lásd: Balatonszentgyörgy – Som. 954
Barnag – Vesz. 1259
Baté – Som. 956
Battonya – Bék. 277
Batyk – Zala 1384
Battyánpuszta, lásd: Balatonszentgyörgy – Som. 955
Bazsi – Vesz. 1260
Bábolna – Kom. 753
Bábonymegyer – Som. 956
Bácsa, lásd: Győr – GyS. 559
Bácsalmás – BKk. 244
Bácsborsód – BKk. 245
Bágyog, lásd: Bágyogszovát – GyS. 507
Bágyogszovát – GyS. 507
Bálványos – Som. 956
Bánd – Vesz. 1260
Bánfalva, lásd: Bánhorváti – BAZ. 327
Bánfalva (Sopronbánfalva), lásd: Sopron – GyS. 641
Bánhalmapuszta, lásd: Külsővat – Vesz. 1283
Bánhida, lásd: Tatabánya – Kom. 792
Beled – GyS. 508
Beleg – Som. 957
Belsőmonor, lásd: Orosháza – Bék. 312
Benczúrfalva, lásd: Szécsény – Nóg. 840
Benk – SzSz. 1013
Bercel – Nóg. 802
Beregdaróc – SzSz. 1013
Beregsurány – SzSz. 1013
Berekböszörmény – HB. 658
Bereknyei hegy, lásd: Zselickisfalud – Som. 1008
Beremend – Bar. 142
Berente, lásd: Kazincbarcika – BAZ. 350
Berettyóújfalu – HB. 659
Berhida – Vesz. 1261
Berkenye – Nóg. 803
Berkesz – SzSz. 1014
Bernecebaráti – Pest 854
Berzence – Som. 957
Berzék – BAZ. 328
Besenyőtelek – Hev. 690
Besenyszög – Szo. 1067
Bezenye – GyS. 508
Bezeréd – Zala 1384
Bezi – GyS. 508
Béb – Vesz. 1262
Békáspuszta, lásd: Bóly – Bar. 145
Békés – Bék. 278
BÉKÉSCSABA – Bék. 2[illegible]

dunaújvárosi HÍRLAP

e a nevét

ciki ám

nni"

godtam az ítéletbe. Három évet kaptam érte.

Alig néhány hónap telt el a zömök Borsod megyei gyerekember — korához és tetéhez mért — büntetéséből. A fiút egyelőre nem foglalkoztatja a jövő, nem tervezget, nem tudja, mit kezdjen majdani szabad életével.

A börtöniskola hatodik osztályába jár.

§

Tanulmányok garmadája foglalkozik a butaság, a tudatlanság és a bűnelkövetés rokoni" összefüggéseivel

§

— A „kórtörténet" ismerete nélkül, kizárólag az első találkozásból következtetve, néha még én is meglepődöm azon, hogy egyik-másik fiatalnak meggyűlt már a baja a törvénnyel — mondja *Kardos Gyula* ezredes, a tököli büntetésvégrehajtási intézmény parancsnoka. — A minap is észrevettem az udvaron egy föltűnően vézna, tizennégyéves forma gyereket. Az ilyen egyszálbélűre mondják: van vagy harminc kiló, a vasággyal együtt. Megszó-

Várnai Gyula

MH SAJTÓFIGYELŐ

MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gyula Ismerőrész

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1980 DEC 30

12 dunaújvárosi HÍRLAP

1021

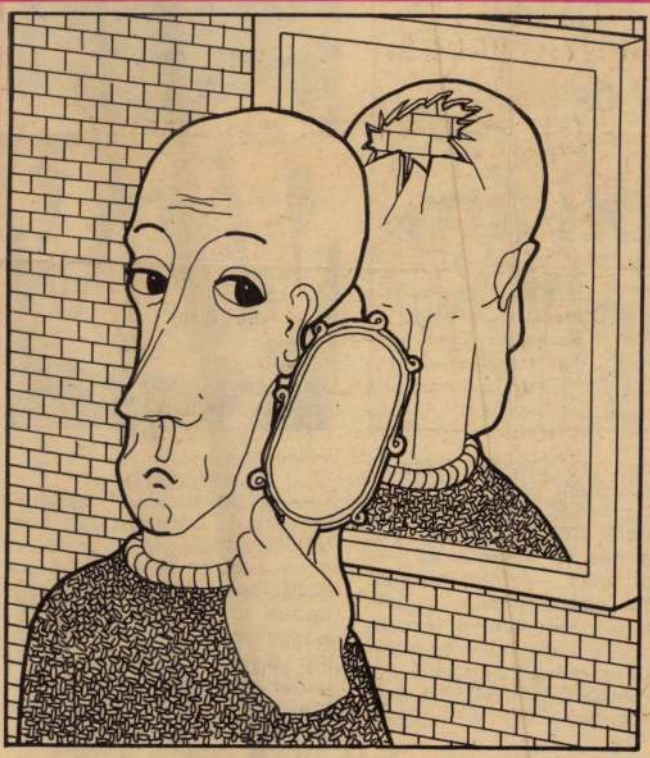

Várnai Gyula rajza

ből, mert azok elvesztek az idézőjelek vad rengetegében; talán abból az időből ismerhette, amikor Estélyi Ignác még bíró volt, és Hanicska tanúként hallgatta ki egy olajoshordó-lopási ügyből kifolyólag — de honnan tudhatta, hogy Estélyi író?, nos, ez rejtély).

— Írom regressziós nagyregényemet — mondta Estélyi Ignác, a megbízhatatlan elbszélő. — Idejön az a roma asszony, onnan, az aluljáró lépcsejéről, megmutatja zöld útlevelét, és pénzt kér. Bizony mondom néki, jó asszony, nincs arrafelé jó világ, ne menjél el, és ne kolduljál. Mert mi lenne, ha mindenki koldulna?

— És ebben mi a regressus ad infinitivum? — kérdezte Hanicska rendőr.

— Tudod, rendőr, keresek egy szót, azért jöttem ide, a csatornaléhuzatba. Itt sok ember megfordul. Találkoztam már egy régi, elfeledett barátommal, aki elfeledte a nevét. Ez sok mindent bizonyít, te géppisztolyos rendőr. Azt, hogy van a Szó, nagy sz-szel, ami megeszi a többit. Egy szó-UFÓ, ami lezuhant közénk, és megesz minden más szót. Hát megette elfeledett barátom elfeledett nevét is. Képzeld el, rendőr, csak egy szó lesz, az egész világban, és azt az egy szót mindenki megérti majd. Ezért megírok mindent, koldusasszonyt, Ekszpressz Manit, elfeledett barát elfeledett nevét, géppisztolyos Hanicska rendőrt.

— Nem akarom én korlátozni az írói szabadságodat, Estélyi, de megnézném azt, amit írtál; szaktanácsot adok neked, és az bizony jó. Látom, minden szódat annakokáért terpeszkedő mondataidban könyöklő idézőjelvesszőkbe rakod. Ez bizony komolytalanság, hogy ne avatkozzak bele írói szabadságodba. Két pici, pöcsöcske idézőjelvessző Hanicska rendőr köré? Így állunk? Regresszus, mifene?

— Ne vigyél el engem, te géppisztolyos rendőr — kérlelte Estélyi Hanicskát, de az csak meg akarta nézni a kéziratot.

Hanicska Sándor elmosolyodott, „SZÍJ-RA!" helyzetből „EMEL-RE!" helyzetbe bogozta géppisztolyát, amit kibiztosított, a tűzvezető kart pedig egyes lövésekre állította. Fújt a szél, a pisi- meg a hajmosóvíz-szagú. Nagy mancsát rátette Estélyi vállára, de nem mondott ő olyat, hogy a törvény nevében. Másik, sokkal tétovább mancsával Estélyi írógépén keresgélt, majd két ujját is használva leütötte az idézőjel-billentyűt.

— Beidézlek, Estélyi — mondta. — Én ismerem a titkot, a Szót, gyere velem, elmondom neked.

És Hanicska géppisztolyos rendőr Estélyit elvitte a hidegbe.

VADAS JÓZSEF:

Megfigyelések a járdáról

Ha csak munkabeszámoló volna — mint a meghívó tudatja —, aligha ültem volna írógéphez. A *Derkovits- és Moholy-Nagy-ösztöndíjasok* kiállítása, produkcióik értékelése (a képzőművész fiatalok az *Ernst Múzeum*ban, az iparművészek a *Tölgyfa Galéria*ban láthatók) elsősorban azokra tartozik, akik velük a mecenatúrát gyakorolják. Három éven át a havi apanázst adják. Hál'isten, elmúlt már az az idő, amikor néhány nagy tekintélyű mester tanítványainak és epigonjainak (a kettő nem volt mindig szétválasztható) privilégiumaként szolgált az ösztöndíj; magyarán és röviden: a delikvensek jogosultságát ma kétségbe vonni semmi okom. S ha már felülről senki nem erőlteti, nekünk még kevésbé szabad számon kérni tőlük a szellemi közösséget. Éppenséggel azt kell észrevennünk: nagyon különböző egyéniségek szerepelnek itt, nagyon különböző érettségű művekkel; van, aki már kész üzleti vállalkozásról számolhat be, más még csak a szellemi terepszemlénél tart. Hiba volna tehát rangsorolnunk őket. Az ítélkezés, ha elhamarkodott, nemcsak azokat sújtja, akik arra még nem készültek fel, hanem természetes önigazoló reflexével zavart okozhat a kritika működésében is.

Most mégis kivételt tennék.

Azzal a gondolattal, amelyet a két kiállítás vetett fel, és amely körülbelül így fordítható le a mindennapi élet nyelvére: ráférne erre az országra egy általános és alapos nagytakarítás. Mármint közvetlenül.

Várnai Gyula adta ezt a címet kacatokból applikált művei egyikének: *Megfigyelésem a járdáról.* Azaz: a koszos utcáról, az omló házfalakról, a minduntalan elénk tolakodó szemétről. A cím jelképes: egy egész nemzedék nevében szól, amely törmelékeket lát maga körül a világban, s szeretne hozzákezdeni az eltakarításukhoz. Ki-ki a maga módján, persze. A képzőművészek (a hulladékokkal dolgozó *Julius Gyula*, a mázolmányokon ironizáló *Majoros István*, a ragacsosan festő *Basay József*) azzal, hogy tudatosítják bennünk ezt a látványt. Vagy más rendet vizionálnak helyette: *Jelenczki István* a tűz emésztő és újjáteremtő mágiájában hisz, *Palkó Tibor* a természet eredendő szépségéhez próbálja szarvasaival visszacsábítani a városlakót. Az iparművészek a dolog — a szakma — természeténél fogva praktikusabbak: *Yasar Meral* és *Fehér Erika* hulladékok hasznosításával próbálkozik, *Kovács Zoltán* a kellemetlen utcai bódék helyébe javasol *Antiqua*-rendszerével hangulatos árusítópavilonokat, *Sajó Imre* egyelőre még csak fotózza a ronda üzleteket és kapukat ékes magyarsággal *portál design*-nak nevezett stúdiumához, merthogy lerobbantak. Elhanyagoltak és szegényesek. Megérett rá az idő, hogy újjávarázsoljuk őket.

A baj azonban az, hogy mi sem festünk jobban, mint a környezetünk. Az a bizonyos járda, ahonnan Várnai megfigyel, mintha a pálya széle volna; s mind több ember kényeszerülne arra, hogy már csak innen szemlélje rosszkedvűen azt, ami az élet. De ez már félig politika: hagyjuk, minthogy a fiatalok sem politizálnak, talán csak *Szurcsik József*, a maga allegorikus pamfletjaival.

Nem mindenki esik kétségbe, ha taccsvonalon kívülre kerül. Vannak emberek, akiknek éppenséggel a marginális lét a természetes közegük. Ők a vaskalapos hatalom fenyegetésein is csak derülni tudnak. Akik e belülről fakadó lelki szabadság humorát kedvelik, azoknak merő élvezet a szentendrei Vajda Lajos Stúdió *(VLS)* és a marosvásárhelyi Műhely *(MM)* közös tárlata a *Vigadó Galéria*ban. E két társaságnak ugyanis a járda nem undok szemétlerakódóhely, hanem — főleg lomtalanítás előtt — mesés kincsesbánya.

Zilahy Lajos-emlékülés

Zilahy Lajos születésének századik évfordulóján, március 27-én, 10 órakor a Farkasréti temetőben megkoszorúzzák az író sírját. Emlékbeszédet mond: Rónay László. A szentendrei Városháza dísztermében pedig 1991 április 4-én irodalomtörténeti emlékülésre kerül sor. Zilahy Lajos életéről és munkásságáról Bécsy Tamás, Kosáry Domokos, Kabdebó Lóránt, Nemeskürty István és Pomogáts Béla tart előadást.

VÁRNAI Gyula

Smohay-ösztöndíj/Smohay Scholarship 1989

Életrajz/Biography

1956-ban született Kazincbarcikán
1986 Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
1988 Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának
1989 Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének
Derkovits-ösztöndíj

Egyéni kiállítások/One-man exhibitions

1991 Óbudai Társaskör Galéria, Budapest
1991 Szabadművelődés Háza, Székesfehérvár

Kiállított műve/Exhibited work

Fül (1991)
vegyes technika
100 x 100 x 70 cm

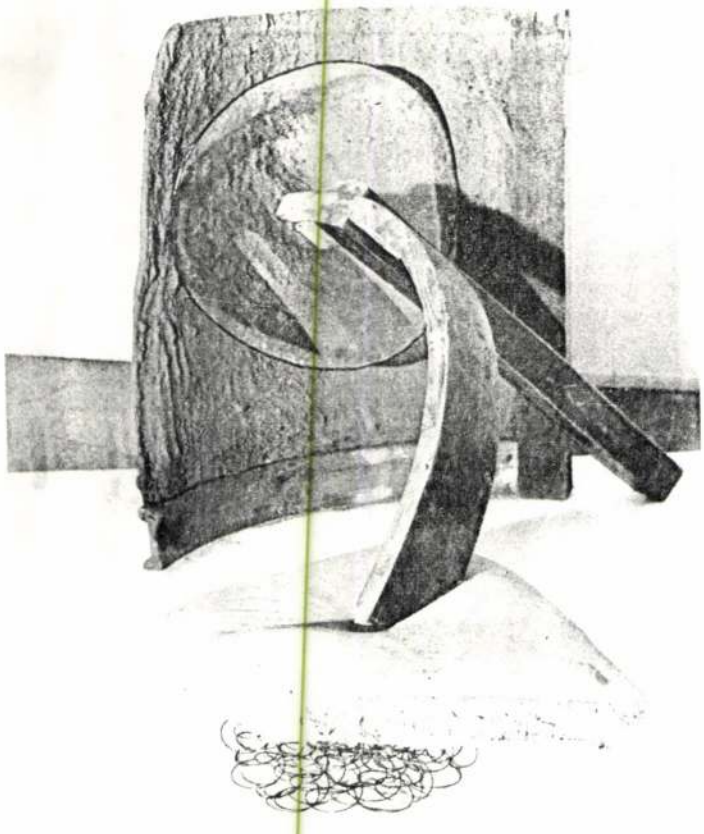

VARNAI Gyula

A Smohay-díj tíz éve.
Szekesfehérvár, Csók K, 1991.

project room
kis.terem

VÁRNAI Gyula

Megnyitó: 2001. február 27., kedd, 18 óra
Opening: Tuesday, 27 February 2001, 6 p.m.

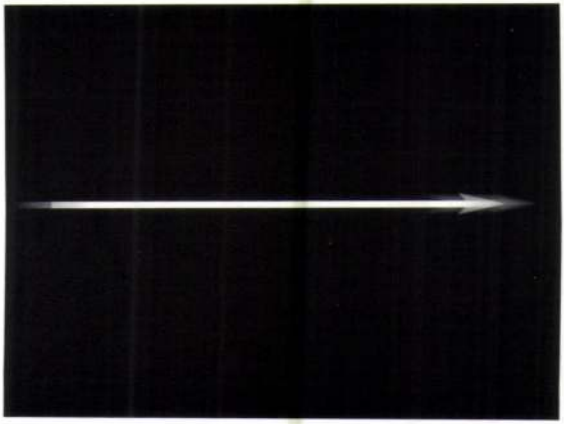

Megtekinthető 2001. április 1-ig
Open untill 1 April 2001

LUDWIG MÚZEUM BUDAPEST – KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM
LUDWIG MUSEUM BUDAPEST – MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Budavári Palota "A" Épület
Royal Palace, Building 'A'
H-1014 Budapest, Szt. György tér 2.

t.: (+36 1) 375 9175
f.: 212 2534
ludwig@c3.hu

Nyitva hétfő kivételével 10–18 h / *Open 10.00–18.00, closed on Mondays*

LUDWIG KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM BUDAPEST

A múzeum fenntartója a

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Bartók 32 Galéria

LASSAN VÁLTOZIK

VÁRNAI GYula és VÁRNAGY Tibor

kiállítása megtekinthető február 23-ig
hétfő kivételével, naponta 14-18 óráig

Megnyitó: 1997. február 7-én, 18 órakor
KONCERT CSÓKOLOM

H-1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.

A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATTA A COPY GENERAL ÉS A FRAMES

Várnai Gyula

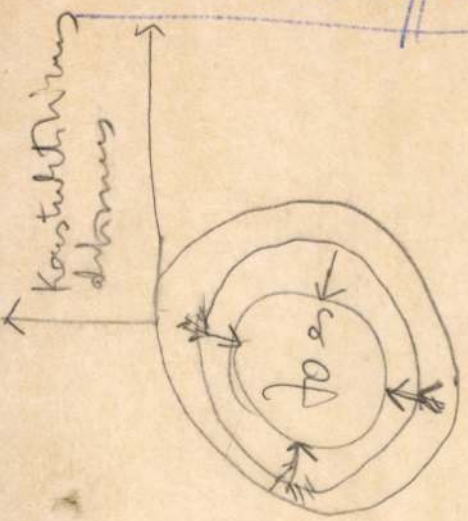

√ hagyváros csapat

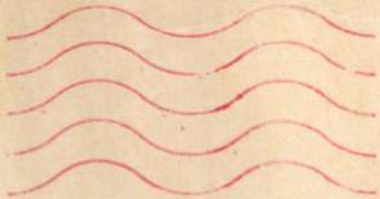

KÉSZPÉNZZELBERMENTESÍTVE
1997
3-2
72 pt

MTA Művészettörténet
Kutató csoport
Pataki Gábor
Budapest
Úri u. 62.
1014

Vendégjáték
Válogatás a Kortárs Művészeti Múzeum –
Ludwig Múzeum Budapest gyűjteményéből
Művészetek Háza, Veszprém
1999. május 7 – június 9.

Magyarország egyik legfiatalabb múzeuma vendégeskedik egy hónapig Veszprémben, a Művészetek Háza meghívására. Ez a kiállítás folytatja a „vendégjátékok" sorát, melyek során először Miskolcon, majd Pécsett, Pozsonyban és Székesfehérvárott mutatkozott be az 1989-ben alapított Ludwig Múzeum, mely 1996 decembere óta működik Kortárs Művészeti Múzeumként.
A kiállítás áttekintést ad múzeumunk gyűjteményéről, miközben alkalmazkodnunk kellett a helyszínhez, a veszprémi boltíves szobák intim hangulatához is. Így örömmel mutatunk be olyan képeket és grafikákat is, melyeket kis méretük miatt eddig nem tudtunk kiállítani a budavári palota hatalmas tereiben.
A művek sorát a hatvanas-hetvenes évekből származó pop-art művek kezdik, melyek a Ludwig-házaspár adományaként kerültek Magyarországra. Olyan világhírű művészek és művek láthatók itt, mint Richard Hamilton, Nancy Graves vagy Richard Estes képei. A múzeum nemzetközi anyaga – bár lassú ütemben, de – azóta is bővül, elsősorban nagylelkű ajándékok révén: Geoffrey Hendricks létráját (és emellett az amerikai művészet más, értékes darabjait, így Yoko Ono, Keith Haring műveit) a Galéria 56, Joseph Kosuth konceptuális művét a Knoll Galéria, Erró festményét, Timm Ulrichs objektjét, illetve Yuko Shiraishi művét maguk az alkotók ajándékozták múzeumunknak.
Az utóbbi években különös figyelmet fordítottunk arra, hogy Európa keleti felének művészetét is gyűjtsük és bemutassuk a közönségnek. Ez alkalommal a bolgár Nedko Szolakov, a román Iona Batranu, Ana Lupas és Teodor Graur, valamint a szlovén IRWIN csoport egy-egy művét láthatják. Ők valamennyien kiállítottak már múzeumunkban, csakúgy, mint a düsseldorfi képzőművészeti akadémián tanító, grúz Gia Edzgveradze.
A fordulat évével, 1989-el indul a múzeum kortárs magyar gyűjteménye. Nehéz lenne pár sorban összefoglalni az utóbbi évtized tendenciáit, hiszen annak egyik legfontosabb jellemzője, hogy nincs uralkodó irányzat: számos műfaj, stílus él egymás mellett – ami természetesen összefügg a művészetpolitika változásaival, áttételesen a kultúra finanszírozásának kérdéseivel is. (Hadd említsem itt meg, hogy a művelődési tárca felhívására 1996-ban számos cég vásárolt egy-egy művet a kortárs művészeti múzeum részére, így módon az új gyűjtemény alapítói is lettek.) A kilencvenes évek képzőművészeti életét egy-egy jelképes értékű darabbal mutatjuk be: a folyamatosan magas szinten teljesítő, művészileg érett, elismert generáció festészetét (a teljesség igénye nélkül) Nádler István, Károlyi Zsigmond, Szikora Tamás, Pinczehelyi Sándor, Konok Tamás, Kelemen Károly és mások képviselik, akik a festészet különféle vonulataihoz kötődnek, az új festőiségtől a konstruktív tendenciákig. A markánsan fellépő, fiatal festőnemzedékből bemutatjuk többek között Szűcs Attila, Köves Éva, Hajdú Kinga képeit, akik már a digitalizáció, illetve egyéb művészeti technikák tanulságait is beépítik a táblakép hagyományos műfajába.
A kilencvenes évek egyik legfeltűnőbb jelensége a térben való gondolkodás, az installáció mint uralkodó műfaj. Erre csak utalni tudunk, hiszen ez a műfaj kevéssé gyűjthető, illetve az újabb és újabb bemutatás folyamatosan problémákat vet fel. Ugyanakkor Lovas Ilona *Stációja* vagy Várnai Gyula *Átjárója* itt is képes kapcsolatba lépni környezetével, képes aurát teremteni maga körül. Chilf Mária akvarellsorozata pedig tükrözi azt a gondolkodásmódot – természetes és mesterséges technikai elemek „laboratóriumi" összekapcsolását -, mely installációira is jellemző. El-Hassan Róza *Feszített széke* az utóbbi évtized posztkonceptuális gondolkodásának és tárgyhasználatának egyik szimbólumává vált, miközben egy

következetesen építkező életműnek is része. A közép-kelet európai térség művészetében tipikus, groteszk látásmódot fedezhetjük fel Gerhes Gábor, Roskó Gábor, Kicsiny Balázs, illetve a pozsonyi Rónai Péter műveiben.
A Kortárs Művészeti Múzeum – Ludwig Múzeum Budapest nemcsak gyűjteménye és állandó tárlata, de évente megrendezett tíz-tizenöt időszaki kiállítása révén is a kortárs művészet egyik legfontosabb és legelevenebb színtere. Reméljük, hogy e válogatással a veszprémi közönséget is sikerül meggyőznünk erről.

Szipőcs Krisztina
osztályvezető
Kortárs Művészeti Múzeum / Ludwig Múzeum Budapest
Kiállítási és Gyűjteményi Osztály

Az utóbbi időben igen megsokasodtak azok a műalkotások amelyek fotóval és számítógéppel olyan módon ábrázolják a „valóságot", ami leginkább a reklám és a képzőművészet határterületeinek világához hasonlítható. E tekintetben a „kép" mint fogalom és mint az üzenet hordozója kulcskérdéssé vált.

A *szétnyílt doboz* kiállítás ötlete Koronczi Endrében fogalmazódott meg, amikor e fent leírt aktuális jelenségben a tárgy (a képi „tükrözés" forrása) mellőzöttségére hívta fel a figyelmet. Mindaz ami két dimenzióra „redukálódik", elveszti eredeti kiterjedését és karakterét – a tárlat a kép és az eredete közti kapcsolatot szeretné meghatározni. A bemutatón szereplő négy művész munkáinak megjelenése és tartalma nem utasítja el a kapcsolatot az objektumokkal, sőt azokat a műtárgy szerves részeinek tekintik. Az alkotók ennek eszközeit a szürreális viszonyban (GERBER Pál, 1958), a funkció párosításában a művel (EPERJESI Ágnes, 1965), tárgyak használatából eredő kölcsönhatásokban (KORONCZI Endre, 1968) és a kép-tárgy viszony egy egészen más médiummá, a hanggá való átértelmezésében (VÁRNAI Gyula, 1956) találják meg.

A költői cím a térbeli objektumok kiterjedésére utal, de annak ellentmondva azok jelentésére és képi jellegére irányítja a figyelmet.

A bemutató alapvetően a képzőművészet aktuális nyelvezetéről szól. A művészek és a kurátor kapcsolta ez esetben a közös gondolkozáson alapszik, amikor az ötlet és a megvalósulás között szakmai viták irányítják a művek megjelenésének végső formáját.

PETRÁNYI Zsolt, kurátor/curator

In the recent years the number of artworks using computer and photography has grown. These pieces, presenting 'reality' similarly to commercials and other fields on the borderline of visual arts, focus on the philosophical idea of 'image' as well as on the carrier of the message.

The concept of the *unfolded box* exhibition was outlined by Endre Koronczi; he became aware of the lack of objects (the sources of any kind of representation) in this actual artistic phenomenon. Things reduced to two dimensions unavoidably lose their expansion and character: the aim of this exhibition is to demonstrate the connection between images and their sources by means of some relevant examples from the contemporary art scene. The works of the four participating artists do not deny the connection with objects, moreover, objects are organically involved in the process of creation. The artists find their means of expression in surrealistic relationships (Pál GERBER, 1958), in the linking of work and function (Ágnes EPERJESI, 1965), in the interaction of objects in usage (Endre KORONCZI, 1968) and the transformation of picture-object relationship to a totally different medium, to sound (Gyula VÁRNAI, 1956).

The poetical title of the show refers to the spatial extension of objects, but simultaneously contradicting to it draws the attention to the content and the pictorial characteristics of the works.

The show is about the language of visual arts. The co-operation of the curator and the artists is based on common thinking, in course of which the final appearance of the works is continuously influenced and modified by professional debates and criticism.

VÁRNAI Gyula

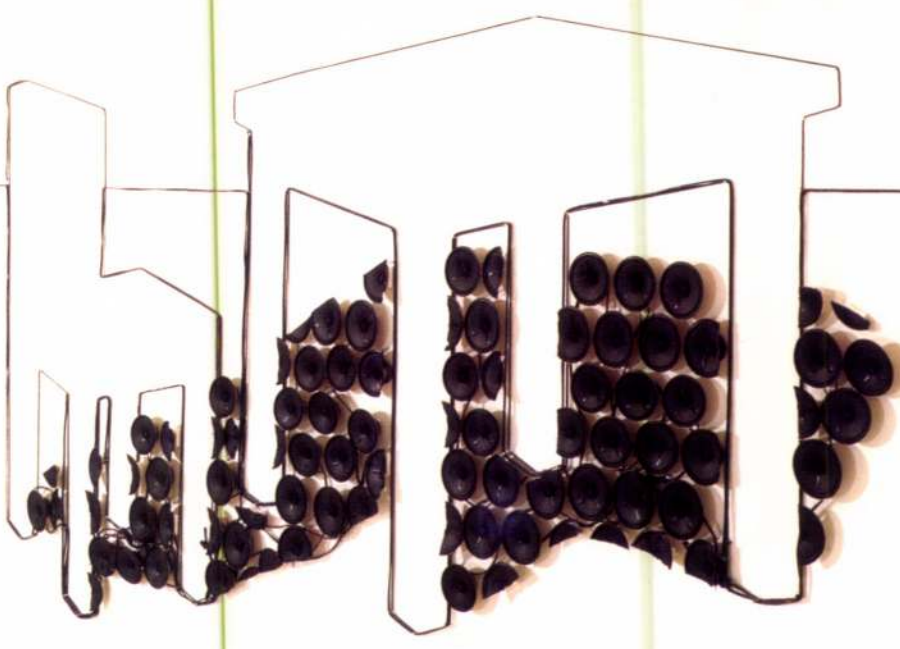

VÁRNAI Gyula

KORONCZI Endre

WITEG-KÖPORC KFT

ZALAKERAMIA RT.
Fiatalok Formaművészeti Studiója

A Műcsarnok meghívja Önt / The Műcsarnok invites You

Szétnyílt doboz

című kiállítására.

to the exhibition

unfolded box

megnyitó / opening: 1999. november 18, csütörtök 18-20 óráig / Thursday 6 pm - 8 pm.

Ernst Múzeum

Budapest, VI. Nagymező utca 8., t.: (+36-1) 341 43 55

A kiállítás megtekinthető
1999. december 12-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.
The exhibition can be seen
until Sunday 12 December 1999,
Tuesday to Sunday from 10 am to 6 pm.

www.mucsarnok.hu
www.net.hu/koronczi/szetnyiltdoboz

EPERJESI Ágnes

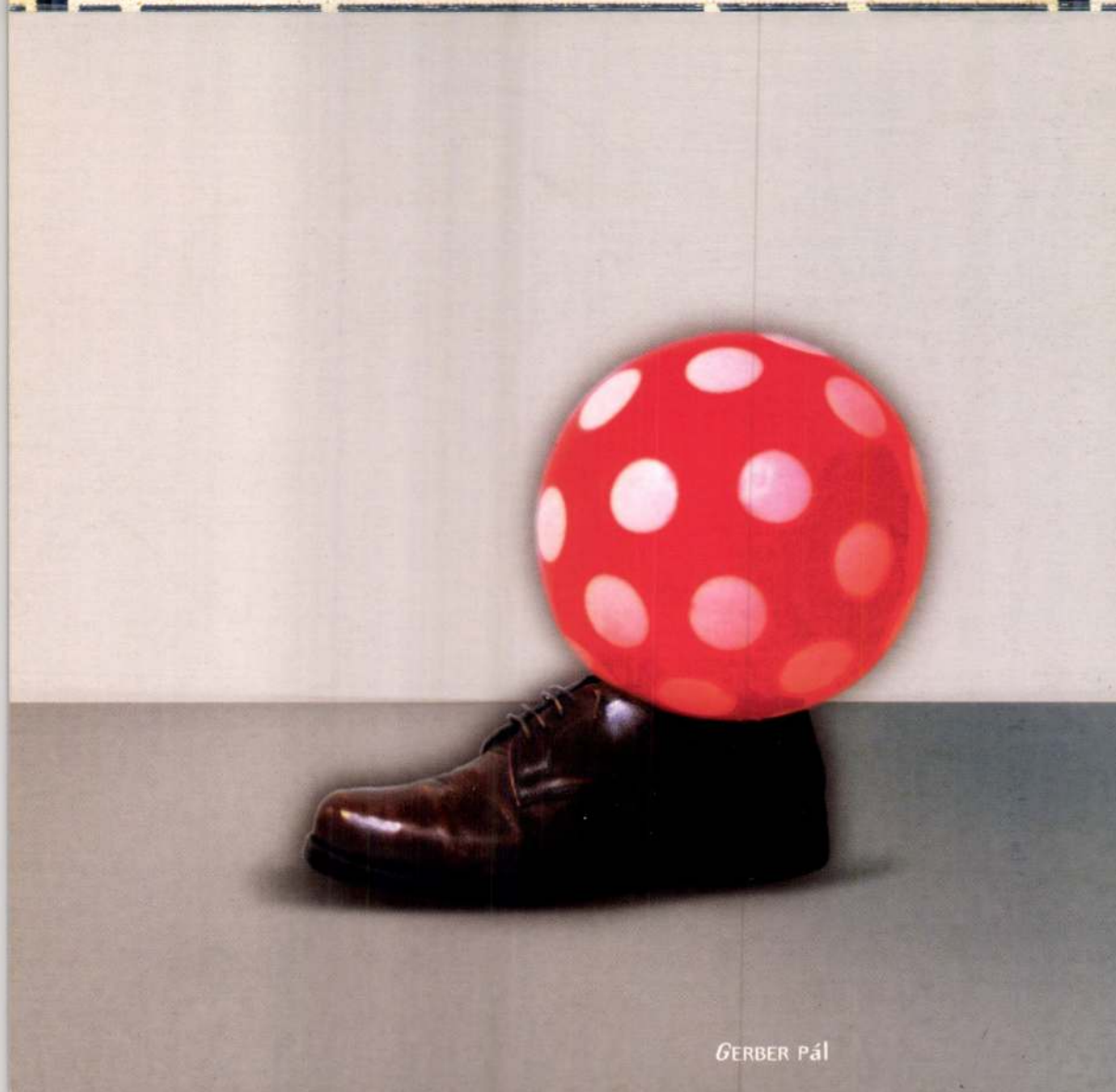

GERBER Pál

NYITVATARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Ami a kellemetlen hangrobbanásokat illeti, enyhít a fülbe tömött vatta. Ott vagyunk ezzel a pirofóniánál.
A *Hideg darabok* írásához kaleidofon-felvevőt használtam. Hét percig tartott az egész. Odahívtam a szolgámat, hadd hallja.
Bízvást állíthatom, hogy a fonológia magasabbrendű a zenénél. Változatosabb. Anyagilag jövedelmezőbb. Ennek köszönhetem vagyonomat.
Mindenesetre a csak valamelyest is képzett hangmérnök a gépi dinamofonnal ugyanannyi idő alatt és ugyanakkora erőráfordítás eredményeképpen több hangot jegyezhet fel, mint a legügyesebb zeneszerző. Ezért tudtam annyit írni.
A jövő tehát a filofóniáé.

Eric Satie

Várnai Gyula

1956. október 17-én született Kazincbarcikán
Nyomdászként dolgozott, matematikával, fizikával és zenével foglalkozott.
Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesületének.
1989 Smohay-ösztöndíj • Derkovits-ösztöndíj
Dunaújvárosban él és dolgozik.

Válogatott egyéni kiállítások:

1990 Óbudai Társaskör Galéria, Budapest
1991 Stúdió Galéria, Budapest
1993 Liget Galéria, Budapest
1996 Goethe Intézet, Budapest • Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár
1997 *Lassan változik.* Várnagy Tiborral közösen • Bartók 32 Galéria Budapest

Válogatott csoportos kiállítások (1994-1998):

1994 *7+7*, Budapest Galéria Lajos utcai Kiállítóháza, Budapest
Transicoes, Lisboa, Portugal
Sie Dabei! Festival, Hamburg • *Több mint tíz*, Ludwig Múzeum, Budapest
1995 *A legkevesebb*, Ernst Múzeum, Budapest
Zusammenziehende Häuser, Kunsthaus, Hamburg
1996 *Permutace a kombinace*, Labdaház, Prága
1997 *Súly-talan*, Ludwig Múzeum, Bp. Landesgalerie, Linz
Sic!, Kiscelli Múzeum, Budapest
1998 *Das Modell*, Haus Ungarn, Berlin

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 6925

VÁRNAI GYULA

(Dunaújváros)

1999. október 12-28.

Filofónia – installáció

Megnyitó: 1999. október 12-én, kedden 18 órakor
Megnyitja: Zwickl András művészettörténész

Várnai Gyula – installáció részlet,

Akárki megmondhatja önöknek, hogy nem vagyok muzsikus. Ez igaz.
Már pályafutásom kezdetén vonzódtam a hangmérnökséghez. Munkáim merőben fonometrografikus művek. Vegyük akár a *Csillagok fiát*, a *Körte-forma darabok*at, a *Lónak öltözöttent* vagy a *Sarabandok*at, mindenütt felismerszik, hogy e dolgok alapja nem zenei ötlet. A tudományos gondolkodás eredményei.
Egyebekben nagyobb élvezettel mérek, mint hallgatok hangokat. Kezemben a fonométerrel elégedetten és magabiztosan dolgozom. Van-e még valami, amit ne mértem s latoltam volna? Beethoventől mindent, Verditől mindent stb. Igen sok tanulsággal.
Amikor először dolgoztam fonoszkóppal, egy közepes terjedelmű b hangot vizsgáltam. Biztosíthatom önöket: visszataszítóbb dolgot még sosem láttam. Hívtam is a szolgámat, hogy neki is megmutassam.
A hangmérlegen egy átlagos, teljesen mindennapi *fisz* 93 kilót nyomott. Egy szokatlanul kövér tenoristából szalajtották, az ő súlyát állapítottam meg.
Hallottak már a hangok tisztításáról? Bizony, piszkos művelet. Összefonásuk tisztább munka; de a szétszálazásuk roppant gondosságot és jó szemet igényel. Ezzel elérkeztünk a hangtechnikához.

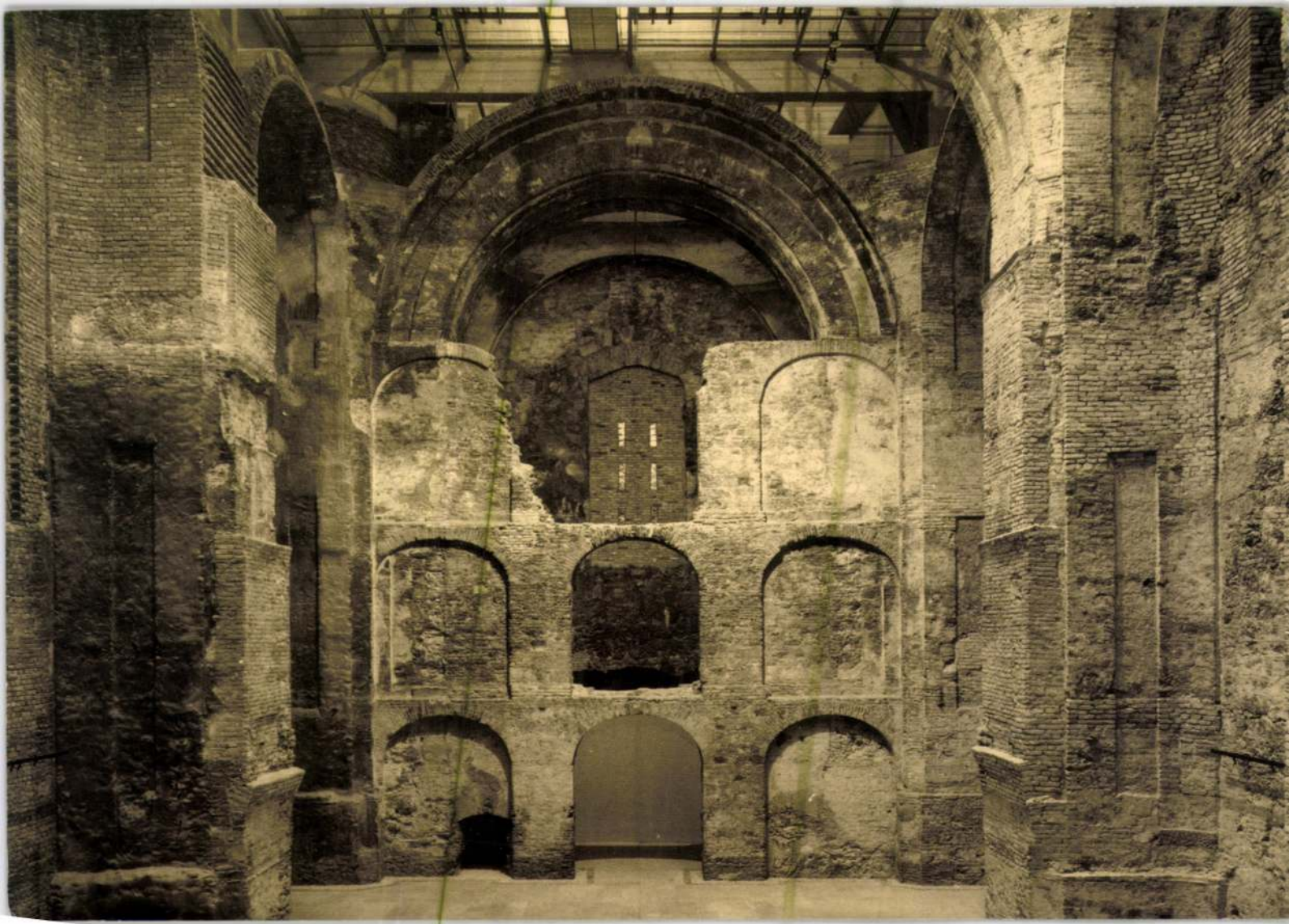

A Fővárosi Képtár /
Kiscelli Múzeum
tisztelettel meghívja Önt

Várnai Gyula

Ritka pillanatok egyike

című kiállítására

2006. október 12-én,
csütörtökön 18 órára.

A kiállítást megnyitja:
Szigeti István
zeneszerző

A megnyitón közreműködik:
Várnai Beáta
klarinétművész

A kiállítás megtekinthető 2006.
október 31-ig
hétfő kivételével 10-18 óráig
és november 12-ig 10-16 óráig

Fővárosi Képtár / Kiscelli Múzeum, Templomtér
1037 Budapest, Kiscelli utca 108.
Megközelíthető a Kolosy térről a 165-ös autóbusszal
tel./fax: 388-7817, e-mail: fovarosikeptar@mail.btm.hu
http//www.btmfk.iif.hu/

nka
Nemzeti Kulturális Alapprogram

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Welcome Touristic
BUDAPEST

Fk.: dr. Bodó Sándor a BTM főigazgatója

DÍJ HITELEZVE
Budapest Pf. 4.
1250

BUDAPEST
2006 10 05
1 M

MTA Művészettörténeti
Kutató Intézet
Budapest
Úri u. 6-8.
1014

Óbudai Társaskör Galéria, 1036 Budapest III. Kiskorona u. 7.

Várnai Gyula
kiállítása

2000. november 14 - december 10.
Megnyitó: 2000. november 14. péntek 18 óra
A kiállítás megtekinthető: hétfő kivételével naponta 14 - 18 óráig

Támogatók: Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága, Extra Média Center Kft.
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma - Nemzeti Kulturális Alapprogram

BÓLYAI JÁNOS
ÚT

VÁRNAI GYULA

VIGADÓ GALÉRIA
Budapest V., Vigadó tér 2.

megtekinthető:
1997. szeptember 3-tól 17-ig
hétfő kivételével naponta 10 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 3-án 18 órakor

Szűcs Attila

SPIRITUSZ GALÉRIA
Budapest I., Várfok utca 14.

megtekinthető:
1997. szeptember 4-től 27-ig
keddtől szombatig naponta 11 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 4-én 18 - 20 óráig

Koronczi Endre

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest III., Fő tér 1.

megtekinthető:
1997. szeptember 9-től október 5-ig
hétfő kivételével
keddtől péntekig 14 - 18 óráig
szombat vasárnap 10 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 9-én 18 órakor

Bernát András

BARTÓK 32 GALÉRIA
Budapest XI., Bartók Béla út 32.

megtekinthető:
1997. szeptember 10-től 28-ig
hétfő kivételével naponta 14 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 10-én 18 órakor

Várnai Gyula

GOETHE INTÉZET
Budapest VI., Andrássy út 24.

megtekinthető:
1997. szeptember 11-től 27-ig
hétfőtől péntekig naponta 9 - 19 óráig
megnyitó: szeptember 11-én 18 órakor

Menesi Attila

LIGET GALÉRIA
Budapest XIV., Ajtósi Dürer sor 5.

megtekinthető:
1997. szeptember 12-től 26-ig
kedd kivételével naponta 14 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 12-én 18 órakor

Vincze Ottó

STÚDIÓ GALÉRIA
Budapest V., Képíró utca 6.

megtekinthető:
1997. szeptember 24-től október 8-ig
vasárnap kivételével naponta 14 - 18 óráig
megnyitó: szeptember 24-én 18 órakor

Vigadó Galéria
Spiritusz Galéria
Óbudai Pincegaléria
Bartók 32 Galéria
Goethe Intézet
Liget Galéria
Stúdió Galéria

Constans

dokumentáció
Szűcs Attila
Koronczi Endre
Bernát András
Várnai Gyula
Menesi Attila
Vincze Ottó

Constans

Ends of stories belong to stories, not to reality.
Arthur C. Danto

kurátor: **Timár Katalin**

a dokumentáció kurátora:
Beöthy Balázs

támogatók:
C³
Fővárosi Képzőművészeti Alap

a galériák támogatói:
XI. kerületi Kulturális Alap
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Nemzeti Kulturális Alap

Constance – egy női név, amely gyakorlatilag a latin „állandó" szóból ered és „állhatatost" jelent. Magyarul konstans, azaz a nem változó tényező.

A kiállítás címe enigmatikus és poétikus utalás egyrészt a női névre, másrészt pedig arra a konstans (állandó) elemre, amely a kiállításban résztvevők kiválasztását, illetve társulását motiválta.

A Constans (ejtsd: konsztansz) elnevezésű projekt célja, hogy a benne szereplő hat művész munkáját történeti kontextusba állítsa és ezen keresztül mutasson fel egy állandóan visszatérő, éppen a történetiségen keresztül jól megragadható és érzékelhető munkamódszert. Ez a stratégia, illetve művészetértelmezés az anyaghasználattól független, illetve nem korlátozza az adott mű elkészítésében alkalmazott anyag sajátos kötöttsége. Ugyanakkor nem kerülhetjük meg azt sem, hogy bizonyos, a történetiséggel összefüggő kérdésekre választ keressünk (vagy legalábbis ezeket a kérdéseket feltegyük). Ez a történeti-elméleti probléma is a kiállítások szerves részét képezi.

A történelem utáni („post-history") korban megkérdőjelezhetővé vált minden lineárisan felépített narratíva és ez a tendencia nem hagyta érintetlenül a képzőművészet történetét sem. A nagy kérdés, hogy hogyan illeszthetünk be egymástól radikálisan különböző tárgyakat, illetve művészi stratégiákat egyetlen adott időbeli kontinuumba, felforgatólag hatott a művészettörténet korábban elfogadott narratíváit használó konstrukciókra. Ez a probléma az egyes művészek életművének felépítésének esetében sem kerülhető meg és ki kell terjesztenünk nemcsak a korábban jól

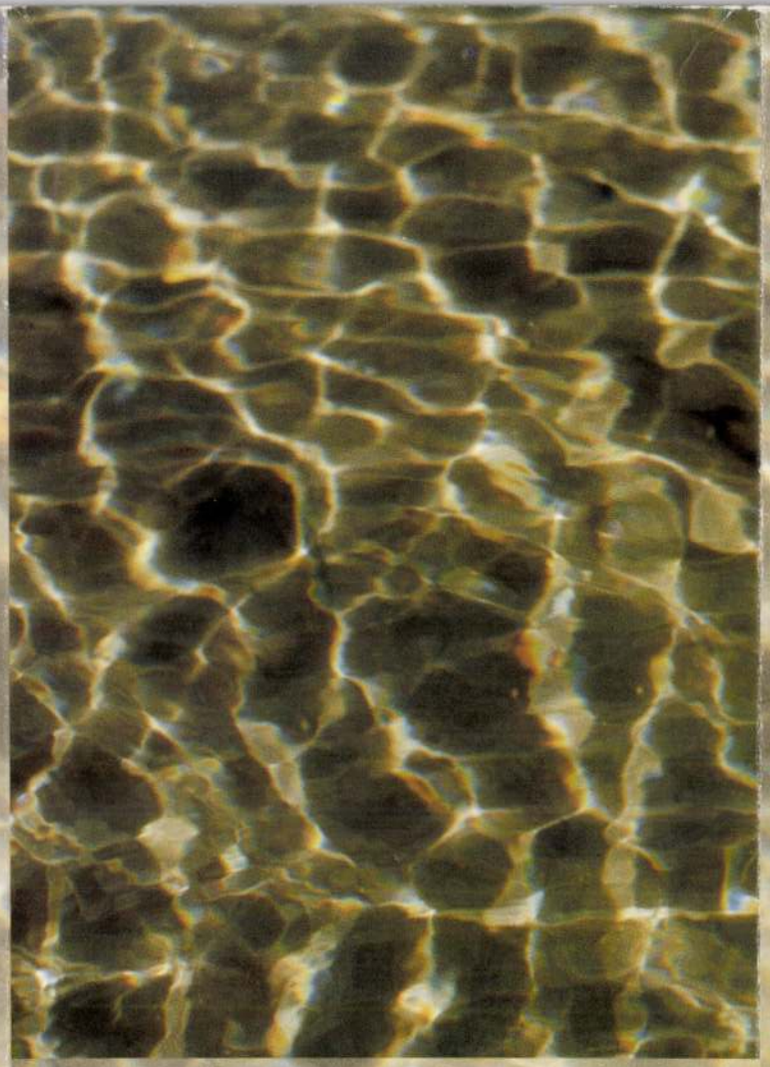

ismert technikai és anyaghasználatbeli újításokra, hanem a tematikai változásokra, újraértékelésekre és felhasználásokra is. Az új és régi harcának modernista érvrendszere mára használhatatlanná és dogmatikussá vált, mivel nem ad kielégítő magyarázatot a kortárs művészeti alkotások működési mechanizmusára és autoriter érvvel söpör le mindent az asztalról, ami *formailag* kapcsolható egy korábbi - leggyakrabban avantgardista - korszak képzőművészetéhez. A modernizmus a művészet korábban létező határainak megkérdőjelezésével paradox módon olyan új határokat hozott létre, melyek közül éppen csak a kortárs művészet megnyilvánulásai rekesztődnek ki. Így a preskriptív művészet-szemlélet szerint olyan jelenségek és művek maradhatnak ki az interpretáció köréből, amelyek egy deskriptív művészet-felfogás szerint nagyon is érdemesek a figyelemre és az értelmezésre.

Ezt a csapdát elkerülendő, a Constans-projekt mindkét problémát vizsgálatának tárgyává szeretné tenni: azaz egyrészt a résztvevő művészek új munkáik egyéni kiállításaival szerepelnek egy olyan budapesti helyszínen, ahol korábban egyénileg már bemutatkoztak. Másrészt ezeknek a korábbi anyagoknak a dokumentációját értelmezi a Beöthy Balázs által rendezett hetedik kiállítás. Ez tehát azt jelenti, hogy nemcsak az egyéni művészi pályák kerülhetnek történeti kontextusba, hanem ezek a hat képzőművész esetében egymást is értelmezik. Bernát András, illetve Menesi Attila jelentheti a két végletét annak a sprektrumnak, amelynek mentén a többiek – Szűcs Attila, Vincze Ottó, Koronczi Endre és Várnai Gyula – tevékenysége is felsorakoztatható.

lay-out: Koronczi; nyomás Naphegy tér nyolc

VÁRNAI GYULA

kiállítása

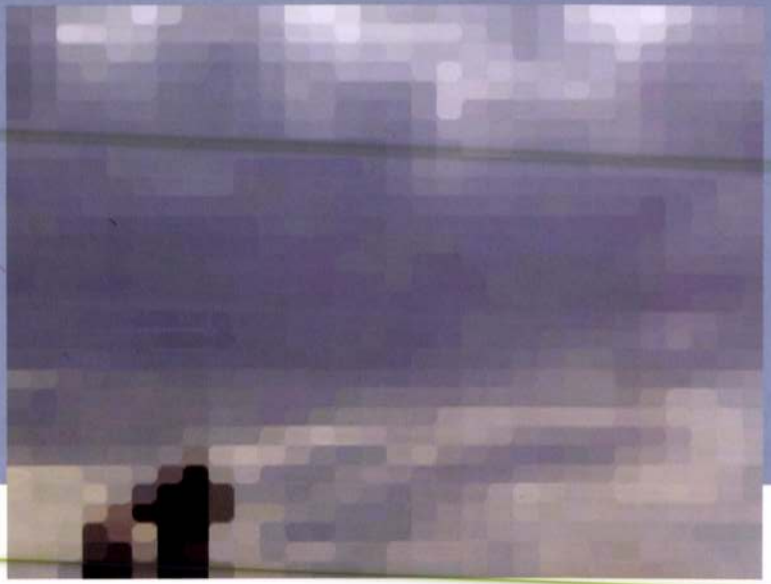

acb

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY

VÁRNAI GYULA kiállítása

megnyitó / vernissage: 2004. január 23. péntek, 19.00 – 21.00
megnyitja / opening performance by: ICA-kru

nyitva / on view: 2004. január 27 – február 20.,
kedd – péntek / Tuesday – Friday 14.00 – 18.00,
valamint előzetes bejelentkezéssel / or by appointment

KÉSZPÉNZZEL
BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST 62
1376
2004

A megnyitón ingyenes belépők vehetők át a Műcsarnok Bistro Tilos Klubjának esti partijára.
Zene: Crate Soul Pressure – Off the Beaten Track: dj Quantic (Tru Thoughts / Brighton), Research & Development (Yoruba / Melbourne), Keyser, Shuriken, Lee n'gum.
Látvány: Lee Unflyable & Kiégő Izzók. Belépő: 1200 Ft / 23 óráig 1000 Ft.

At the vernissage you can ask for free tickets for the Tilos Club party in Műcsarnok Bistro.
Music: Crate Soul Pressure – Off the Beaten Track: dj Quantic (Tru Thoughts / Brighton), Research & Development (Yoruba / Melbourne), Keyser, Shuriken, Lee n'gum.
Visual: Lee Unflyable & Kiégő Izzók. Entry: 1200 HUF / 1000 HUF until 11pm.

Timár Árpád
Üllői út 119.
Budapest
1091

acb
KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY
Budapest, VI. ker., Király u. 76. • T: (1) 413 7608 • www.acbgaleria.hu • acbinfo@acbgaleria.hu

A kiállítás támogatói / The exhibition is sponsored by:

PALETTA

KISS MANYI-monográfiát mutatnak be ma fél négykor a Spinozában (VII., Dob u. 15.). Bános Tibor könyvéről Gálvölgyi János beszél, Kiss Manyira Komlós Juci, Psota Irén és Körmendi János emlékezik.

A LAPIDARIUM KÁVÉZÓBAN Sellei Zoltán Hej, Rákóczi, magyarok vezére címmel emlékezik a 300 éve kezdődött szabadságharcra ma hat órától a Nemzeti Múzeumban (VII., Múzeum krt. 14.).

SZUBJEKTÍV MŰVÉSZET címmel Sweighardt Zsolt tart diaképes előadást ma délután fél négykor a Bálint Zsidó Közösségi Házban (VI., Révay u. 16.).

OPERAMESÉK A SZERELEMRŐL. Kertesi Ingrid, Sümegi Eszter, Kovácsházi István és Massányi Viktor a Szerelmi bájital, a Lammermoori Lucia, a Traviata, az Anyegin, a Gyöngyhalászok, a Bohémélet és a Pillangókisasszony legszebb áriáit és szerelmi kettőseit énekli ma este hétkor az Óbudai Társaskörben (III., Kiskorona u. 7.). A szerkesztő Baranyi Ferenc a zenedarabokhoz kapcsolódó érdekességeket, kultúrtörténeti csemegéket mesél a szünetekben.

SZÍNHÁZMŰSOR

Bábszínház: Mi újság a Futrinka utcában? (de. 10). Az ember tragédiája (6). **Budaörsi Játékszín:** Rodostó – A zsoltáros és a zsoldos (7). **Kamaraszínház Tivoli:** A kúra (Jung a díványon) (7). **Ericsson:** Lefelé a hegyről (7). **Shure:** Egy őrült naplója (fél 8). **Erkel:** A csavar fordul egyet (7). **Játékszín:** A napsugár fiúk (7). **József Attila:** A makrancos hölgy (7). **Katona:** Motel (7). **Kamra:** Véred íze (7). **Kolibri:** Kövek (3). **Lézer:** Madonna (fél 8). **Madách Kamara:** Különóra – A kopasz énekesnő (7). **Magyar:** La Mancha lovagja (7). **Sinkovits:** A csütörtöki hölgyek (fél 8). **Merlin:** Példás történet (7). **Nemzeti:** Revans (7). **Operettszínház:** Rómeó és Júlia (5). **Pesti:** Kövekkel a zsebében (7). **Radnóti:** Medea (7). **Spinoza:** Improvizációs est (7). **Szkéné:** Bozgorok (8). **Thália:** Szélkötő Kalamona (de. 11, fél 3). **Új Stúdió:** Galambok (fél 8). **Régi Stúdió:** Shopping and fucking (fél 8). **Trafó:** Táncterápia (8). **Új Színház:** Chioggiai csetepaté (7). **Vidám Kisszínpad:** Bábelna (8). **Víg:** Furcsa pár (7). **Házi Színpad:** A félreértés (fél 8).

TÁRLAT

A fát is, az erdőt is, s a könyvet

Mindig árulkodó, melyik alkotásra emlékszünk másodnap, harmadnap is. Ezúttal leginkább egy fekete könyvre gondolok vissza-vissza, amelyik egy polcon hevert, pontosabban szólva: állt. Csupán annyira nyitották meg, hogy sárgult lapjai közül nem esik ki a jelző, szemlátomást egy régi számla. Lehet, hogy az a vonzalmunk is megkülönbözteti, amely a könyvekhez fűz sokunkat. Ezt a meghitt viszonyt még bensőségesebbé teszi a fény, amely hol erősebben, hol gyengébben, ha úgy tetszik: gyengédebben veszi körül.

A puritán *PLZ 2* nevet viselő mű *Várnai Gyula* tárlatán látható. Éspedig a – mostanában első születésnapjához érkező – *ACB Galériában*, annak is egy elsötétített termében. Abban, amelyiknek a másik oldalán, szintén egy falipolcon, vagyis egy szőnyegdarabka és egy tükörlap között egy elemlámpa fekszik. Afféle régről ismert darab, amelynek fekete fémdobozába laposelemet kellett helyezni. Most éppúgy erősbödik és halványodik a fénye, mint átellenben a korszerű izzóé. *Empátiának* nevezte el a művész, mintha a szellemi-érzelmi rokonságra intene.

A címeket böngészve felfedezni, hogy itt van a *PLZ 1* is. Az a videoinstalláció, ahol a képernyőn ott van tizenhárom társa között talán az a kötet is, amelyik a kedvencünkké lett. Ha ott van is, lehet, hogy még sincs. Hiszen a felvételen az egyik könyv gerince lassacskán soványodik, a másiké kövéredik helyette, míg fel nem emészti a szomszédját. Oly különös, hogy nem tudni, szomorú-e inkább vagy mosolyogtató. Ami kétségkívül szellemes, az a fényinstalláció. Bárhogyan mozdulsz előtte, el nem takarhatod azokat a térhatású, zömök számjegyeket, amelyekkel „teleszórták" a *Vámpír* című vetített képet.

Jössz-mész tehát. S amikor átsétálsz azokba a termekbe, amelyek a tárlat anyagának kétharmadát, digitális nyomatokat mutat be, egy-kettőre ráeszmélsz, jobb is járkálni, hol közelről, hol

FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

A tájképen, a bozótos alján számok hevernek, mint a lehullt falevelek

„Egymásba hajló, a formák mentén összesimuló, akár hullámzó színek adják a szinte festői egészet."

távolról szemlélődni. Vegyük példának azt a kéttagú printet, amelyen éppúgy számok zsúfolódnak. Ám pár lépésnyiről már tájképnek tetszenek, erdőnek ősszel- télen, amikor a falevelek már lehulltak, ott hevernek marékszámra a bozótok alján. De a művész elvezeti a látogatót egy enteriőrbe is, lépcsősoron lefele, majd a fordulón át, egy ablakos szobába talán. Miközben elhiteti, hogy akár mesében elszórt morzsák után, úgy követtük nyomon a lépcsőkön már-már labdaként pattogó narancsot.

Találgathatnánk, hogy furcsa vadgesztenyét, sündisznót vagy más összegömbölyödött szőrmókot látunk-e a homályló természeti képen, amelyet e hármas sorozat utolsó darabján szinte okkal „világítanak meg" függőlámpák. De ez a művészet ránk pirít, ha nem látod a fától az erdőt. A motívumoktól az egymásba hajló, a formák mentén összesimuló, akár hullámzó színeket, a szinte festői egészet.

A negyvenes éveinek vége felé járó Várnai Gyula valóban nem tartozik azon kortárs alkotók közé, akikhez kurrens művészeti irányzatok adnak kulcsot. Miért is kellene bármilyen magyarázat olyan művekhez, amelyek – legyenek bár printek vagy objektek – sohasem hivalkodnak bonyolult eszközökkel vagy tartalmakkal? Mit kellene megfejteni azon, ha például egy fekete, vászonkötéses könyvet tesz elénk? Látszatra semmit. Csakhogy a gondolat nem hagy nyugodni, vajon felüthetnénk-e? És mit olvashattam volna benne? S az efféle talányok jólesőek.

BOGÁCSI ERZSÉBET

INFO

Várnai Gyula tárlata
ACB Kortárs Művészeti Galéria.
Megtekinthető: február 20-ig, keddtől péntekig, 14 és 18 óra között.

HIRDETÉS

EgyHetes

Rendhagyó tárlatot nyit meg Hajdu István műkritikus 16-án este hat órakor a Műcsarnokban: tizenhárom kortárs magyar képzőművész alkotásai mindössze egy hétig láthatók.

A múzeum az egy évvel ezelőtt megrendezett Friss művek című kiállítás hagyományát követve arra kérte a kiválasztott művészeket, hogy legfrissebb munkáikat hozzák el.

A tárlat célja, hogy a válogatáson keresztül a kortárs magyar képzőművészet (ezen belül is elsősorban a festészet) jellegzetes keresztmetszetét adja. Ezért egymástól radikálisan eltérő képzőművészeti irányzatok képviselőit kérték fel: Bak Imrét, Bernát Andrást, Bukta Imrét, Filp Csabát, Haász Katalint, Konok Tamást, Koródi Lucát, Lőrincz Tamást, Méhes Lórántot, Ötvös Zoltánt, Polgár Csabát, Raffai Rékát és Simonyi Emőt. A művészek között a geometrikus, posztgeometrikus irányzat képviselői ugyanúgy jelen vannak, mint az „individuális mitológiák" jegyében alkotók, és természetesen a technikák is különbözőek.

S. M.

Haász Katalin képe

INFO

EgyHetes
– művészeti anzix egy héten át.
Műcsarnok
(XIV., Hősök tere),
február 16–február 22.

Isten állatkertje

Alig van kereskedelmi rádió, amelyik a reggeli keltető műsorsávban elkerülné az erőltetett harsányságot, a gyenge szóvicceket, a vérpezsdítőnek szánt slágerek és a személyiségi jogokba taposó otrombaság, az erotikus gégehangok és gusztustalanság keverését. Jó korán hadat üzennek az értelemnek, mielőtt az álomból kiszakított tudat védekezni tudna támadásukkal szemben.

A 96,4-en fogható Roxy Rádióban Béres Zoltán műsorvezetőt, úgy tűnik, kifejezetten arra szerződtették, hogy mindennap déltől négy óráig alfaállapotban tartsa az ember szociális énjét: azt, amelyik az ösztönvezérelt megnyilvánulások és az altesti poénok kontrollját hivatott képviselni. A moderátor nevéből permutált Béres Zoo című műsorsorozat saját bevallása szerint is azt szeretné nyilvánvalóvá tenni, hogy nagy az Isten állatkertje. Mai slágerek és másodlagos frissességű dalok mixelésével sikerül elérnie, hogy a gyanútlan rádióhallgató háttérzeneként bekapcsolva hagyja a készüléket. És azután az önfeledt oda nem figyelés stádiumában csap le a ménkű: Béres Zoo és játszópajtásai előadnak valami válogatott „állatságot". Hol egy nótát, amelyben film- és tévésztárokkal, valóságshow-szereplőkkel, önjelölt médiamunkásokkal kapcsolatban bontakoznak ki zavaros szexuálfantáziák, hol kacagtatónak gondolt kínrímeket. Némelyek – például Gangxta Benedek, az idős időjós „produkciója" – a szokásos faroklengetés mellett az érett korosztályt is célba veszik: az egyik vers azon élcelődött, télen miként zuhannak el a síkos járdán az öregek. Ez még a direkt fiataloknak szóló rádióban is feltűnt a hallgatóknak, kapott is Béres egy SMS-t, amely figyelmeztette, ő is megöregszik egyszer. Máskor lyukas bögréket lehet nyerni, a műsor végén pedig promóciós paródiák következnek: a stáb és a támogatók felsorolása helyett közhelyekből és szólásmondásokból farigcsált, ám cseppnyi öniróniát sem mutató szófüzérek.

Attól tartok, a műsornak semmi köze az állatokhoz, járjanak akár két vagy négy lábon. Egyszerűen csupán alpári, és szerkesztéséből az észt a társadalmi érzékenységgel együtt kifelejtették. Az evolúciót pedig igazán nem kell lenézni.

GY. I.

INTERJÚ

Egyetlen ember is számít

FOTÓ: MÓRICZ SIMON

Nina Lagergren, Raoul Wallenberg féltestvére még mindig hisz abban, hogy a magyar zsidók tízezreit megmentő féltestvére életben van. Az 1945-ben Moszkvába hurcolt svéd diplomata húgával a Terror Házában megnyílt Wallenberg-kiállítás megnyitóján beszélgettünk.

Mikor zárulhat le az ön számára testvére története?

– Amíg a haláláról nincsenek hitelt érdemlő bizonyítékaink, addig hiszek abban, hogy él. Az oroszok továbbra is azt állítják, hogy 1947-ben szívinfarktusban hunyt el, vagy agyonlőtték. Ezeket mi sose fogadtuk el. Azt tudjuk, hogy 1945 januárjában az orosz titkosszolgálat vitte Moszkvába, ahol a Lubjanka börtönbe került. 1989-ben Moszkvában az oroszok átadták az útlevelét és a személyes tárgyait, abban a reményben, hogy végre elfogadjuk a halálát. Éppen ellenkezőleg: évtizedeken át azt mondták, hogy semmi nem maradt utána, ezért ezzel csak erősítették a gyanúnkat, hogy nem stimmel a történetük. Svéd–orosz vegyes bizottság alakult, amely Raoul eltűnését és későbbi sorsának alakulását vizsgálta. Tízéves kutatás után két jelentést adtak ki: az oroszok semmit sem akartak beismerni, és továbbra is azt állították, hogy meghalt, a svédek szerint erre semmilyen bizonyíték nincs.

Mikor hallott először testvéréről 1945 után?

– 1947-ben a szovjetek azt állították, hogy keresik Raoult, de nem jutnak semmire, mert már nincs a Szovjetunióban. Az ötvenes években Németországba visszatérő hadifoglyok azonban arról számoltak be, hogy hallottak róla. A moszkvai börtönben szenzációt keltett, hogy egy semleges svéd diplomata ül az egyik cellában. Az ötvenes években számos szemtanú jelentkezett, aki találkozott vele, vagy hallott róla. De ha az egyik táborban meghalt, hogyan láthatták évekkel később egy másikban? Egyszerre nem halhatott meg húsz helyen. A hatvanas években egy orosz professzor egy tudományos konferencián állította, hogy Raoul egy Moszkva környéki elmegyógyintézetben él. Többen fölhívták anyám figyelmét arra, hogy nagyon is elképzelhető, hogy valaki évtizedeket töltsön a Gulágon.

Milyen céljai lehettek a szovjeteknek a bátyja fogva tartásával?

– A legvalószínűbb, hogy azért hurcolták el Budapestről, hogy szovjet foglyokra cseréljék. Egyidejűleg ugyanis svájci diplomatákat is elvittek; őket Svájc azonnal ki is cserélte orosz foglyokra, a svédek viszont semmit nem léptek.

Göran Persson svéd kormányfő pár éve bocsánatot kért, mert a svéd kormányok nem tettek meg mindent a testvére előkerítéséért.

– A háború utáni moszkvai svéd nagykövet, Söderblom, egy Sztálinnal folytatott beszélgetésben világossá tette, hogy ő meg van győződve Raoul haláláról. Azt üzenve ezzel a diplomácia virágnyelvén, hogy a svédeknek nem olyan fontos a történet.

Mi volt az oka az ellentmondó svéd hozzáállásnak?

– A svédek szeretnek jól neveltnek látszani; szerepet játszott ebben az oroszoktól való félelem, hiszen Svédország 200 éve nem folytatott háborút.

Feltételezések szerint a bátyját egy esetleges perben akarta tanúként felhasználni Sztálin, de az is lehet, hogy túl jó nemzetközi kapcsolatai miatt volt szükségük rá. 1996-ban két amerikai lap azt állította, hogy az amerikai hírszerzésnek dolgozott.

– A budapesti amerikai nagykövetség egy tisztje, akivel Raoul együttműködött, valóban az amerikai titkosszolgálatnak dolgozott, de nem hinném, hogy Raoul tudott erről. Egyedüli munkája az volt, hogy minél több zsidót mentsen meg a várható haláltól és elhurcolástól. A szovjetek mindenkiben amerikai kémet láttak, és gyanús lehetett nekik, hogy Raoul részben amerikai pénzből végzi mentőakcióit. Elképzelhetetlennek tartották, hogy valaki ne fedőtevékenységként végezzen humanitárius akciókat.

Hogyan vált bátyja a hidegháborús időszak szimbólumává?

– 1945-ben a moszkvai amerikai nagykövet felajánlotta segítségét, ám a svéd kormány ezt a hidegháborús viszonyok miatt svéd–szovjet ügynek tekintette. A testvérem sorsát elszemélytelenítették, Wallenberg-ügyet csináltak, de a nemzetközi közvélemény kizárásával. Anyánk 35 éven át, a haláláig harcolt, hogy meggyőzze a kormányt, hogy tegyen valamit. 1979-ben Begin izraeli miniszterelnök szorgalmazta, hogy a bécsi Carter–Brezsnyev találkozó idején Wiesenthal sajtótájékoztatón szóljon Raoulról. Wiesenthal segítségével először került a nemzetközi közvélemény érdeklődésének középpontjába Raoul eltűnése; a politikai újságírók ekkor jöttek rá, hogy eddig semmit nem hallottak róla, Amerikában Wallenberg-bizottságok alakultak, könyveket, tanulmányokat írtak, iskolákat neveztek el róla. Anyám nemcsak Raoulért harcolt egész életében, hanem, ahogy ő mondta, mindazokért, akiknek nincs erejük, hogy folytassák harcukat. Diktatúrákban pedig erre az emberek többnyire nem képesek.

Nem várt ön bocsánatkérést a magyaroktól is?

– De igen. Az egész óriási tanulságokkal szolgál mindannyiunk számára: magunknak kell megvédenünk a demokráciát, nem másra hagyni. A testvérem elvesztette az életét; az ő tapasztalatával bármi lehetett volna belőle. Másrészt viszont 32 évesen tűnt el, ezért örökké fiatal marad, képes rá, hogy arra tanítsa a fiatalokat: egyetlen ember is számít.

VARRÓ SZILVIA

SZÍNHÁZ

Lélekidomárok a színházban

A drámairodalomnak Christopher Hampton az, ami Emil Ludwig vagy Stefan Zweig a regénynek. Nem Harsányi Zsolt, hogy a jól csúszó regényes életrajzokat művelje, amelyek jólesnek a keveset olvasó olvasóknak és az egyáltalán nem olvasó filmproducereknek. Alaposan fölkészült. Hőseinek életfordulataiból átélt, őszinte életrajzi színdarabokat szokott készíteni két forgatókönyv között. Hősei nem antik regékből közismertek, hanem az irodalom- és művészettörténetből. Jelen esetben dr. Freud és dr. Carl Gustav Jung, valamint ápoltja, Sabine Spielrein orosz zsidó, szkizofrén nő esete (később maga is lélekidomár lett).

1977-ben megjelentek Sabine naplójának részletei és levelezésének egy része. John Kerr megregényesítette a történetet, Hampton – felhasználva Kerr művét –, színdarabot készített. Hampton Freud és Jung konfliktusát amolyan Mozart- és Salieri-anekdotának dolgozta föl. Freud és kiszemelt trónörököse szakításának azonban elvi okai voltak. Viszonyt folytatni kezelt beteggel szabályellenes: Freud H. W. Fink nevű tanítványa beleszeretett egy asszony betegébe, a férj nagy botrányt csapott. A mester elsimította az ügyet. Freud magyar tanítványa, Ferenczi Sándor ugyancsak viszonyt folytatott Pálos Gizella nevű betegével, majd annak Elma lányát is analizálta, és beleszeretett abba is. Átadta a korábbi beteget mesterének, aki kipletykálta az anyának, hogy Ferenczi évek óta viszonyt folytat lányával. Freudot ezért ma kizárnák a lélekidomárok társaságából.

A Budapesti Kamaraszínház a Dunaújvárosi Kamaraszínházzal közös produkciójában adja a Tivoliban Valló Péter e heti rendezését: Jung a díványon (A kúra), Galambos Attila pikánsan kétértelmű című fordításában. Hampton The Talking Cure darabjában Ralph Fiennes játszotta Jungot a londoni Nemzeti Színházban 2003 januárjától. A Tivoliban dr. Jungként Szervét Tibor szépen figyel az első vizsgálatnál. Polgári iróniája is érvényesül. Horváth Lili elegáns fegyelmű társalgási lazasága jó kiegészítő partnere meglehetősen hálátlan szerepében.

Stefanovics Angélában (Sabine Spielrein) érdekes színészi egyéniség bontakozik. A hisztéria ábrázolása az első részben föltehetően elmekórtani szakértők felügyelete alatt történt, hatásában mégis színházias nyavalyatörés. Sigmund Freudot Benedek Miklós játssza gondos, szép és hiteles maszkkal. Bozsó Péter érdekes kábítószeres Otto Gross. Szerepe azonban belekenődik a cselekmény pontatlan rendezői kibontásába.

Dőry Virág ízléssel, alkatra szabottan öltöztette fel a mezíteleneket. Szlávik könnyeden fogalmazott díszlete erősen segít a szerencsétlen teret bejátszhatóvá tenni. Néhány – nem muranói, hanem Murányi utcai – csillárral többet lógatnak le és húznak föl a térben a kelleténél, követve Feld Zsigmondot, a városligeti színház direktorát, aki erdődísszletbe is leeresztette a csillárt: hadd lássák, hogy van!

Nincsen csillár, sem díszlet, kulissza sincs. Csak dobogó, mikrofon és reflektor van a Godot Kávéházban. A pőre tehetség vagy tehetségtelenség kerül színre. Sem irodalmi mankó, sem képzőművészeti, zenei segély nem támogatja az előadót. Színtiszta színház. Így kezdődött az ókorban is. Kiállt valaki a többi elé. Ha nem tetszett: elkergették. Ha hatott rájuk: megválasztották varázslójukká. Az elapadt pesti kabaré kiszikkadt medrébe néhány elszánt behozta az angolszász területen ismert Stand-Up Comedyt (Dumaszínházra keresztelten). Az importált előadói formából nem lett sohóbeli franchise-humor, sem New York-i entertainerek ceglédi utánjátszása. Az előadói számokban megjelenik a kendőzetlen napi magyar valóság.

Követik Feld Zsigmondot, a városligeti színház direktorát, aki erdődísszletbe is leeresztette a csillárt: hadd lássák, hogy van.

A globális humor továbbra is a televíziók sajátja marad. Ott gyűlik az archív kabaré, a marcona viccek, a húsdarálón letekert antiszeptikus tréfák halmazata. A Godot-ban lábadozik a pesti kabaré, a helyi humor, az elesettek életben tartó, keserű humora. Szmoking helyett vasalatlan nadrágok, gyűrött zubbonyok, értelmiségi szvetter, népviseleti T-shirtök az előadókon. Ahol fölfakad az igazi humor: terem hozzá közönség. Udvarias. Tűr, de nem kötelességszerűen szórakozik. Baráti előnevetők ellenére csakis örömében tapsol.

Péntek-szombatonként sok vihart látott komikumszállítók lépnek fel. Csütörtökönként (fél áron) fiatal félőrültek kapnak helyet kínálatuk és személyiségük kipróbálására.

A kávéház tele. Ki a néző? Ki a fellépő? Úgy van ez, mint egy El Al repülőn, ahol egészen titkos a terroristaelhárító személye, ígérvén: csak munkába lépte után ismerik meg az utasok. Útitársaink tekintetéből, összeszedett fegyelméből mégis pontosan tudni: melyik vár fellépésére. A Godot asztalainál is a feszes készenlétéből előre megmondható, melyik vendég fog poénokkal lövöldözni.

Bolondos sörreklámból ismert Királyváry Zsolt (Törpe) filléresen koplalós lengyelországi utazásairól beszél a nyolcvanas évek elején. Joó Ádám lakáscseréjéről és a mesterekkel való kalandjairól fuldoklik. Lasz Vegeta, középkorú indián, bőrnadrágban, hátul hosszú fekete lobboncal a pornójáványról. Belekezdésekor: kevés jót ígért ellenkulturális megjelenése, mégis illedelmesebb a tévé főműsoridejű hivatásos mosolyfagyasztóinál. Határozottan elmésen kerüli ki a trágár beszédet.

FOTÓ: MTI – SÁNDOR KATALIN

Stefanovics Angéla és Szervét Tibor Christopher Hampton darabjában

Leghevesebb a sikere Haraszti Bálintnak. Cérnavékony ifjú – vendégként be nem engednék ide nyolc óra után – a meséskönyveinek figuráiból fabrikált hatásos számot rajzfilmek szinkronhangjain, mórikálás nélküli természetes kedvességgel.

A piknikus-pösze Aranyosi Péter miskolci slemil bájjal a diósgyőri meccsek szociológiájáról tart beszámolót gyilkos kedvességgel és fondorlatos ártatlansággal. A bérből–nyugdíjból–munkanélküli-segélyből élők kapufahumorát képviseli.

Litkai Gergely vezeti le az estet, gördülékenyen köti össze a számokat. Egészségesen mosolyog. Érdeklődéssel figyeli a többieket. Szakszerűen tud fölpörgetni, megmozdítani a fagyos nézőket.

A legmegragadóbb, hogy a színpadon mindenki az – aki. Nem akar másnak látszani, győztesnek, nyertesnek, hódítónak. S ha megpróbálja: nincs vele lesztődött Bóta Ildikó koreográfus-táncterapeuta a Bliss alapítvány Tánceánia együttesének komponált kettőse, a kerekes székben ülő, mozgásában és kifejezésében gátolt Potoczky Gábor önfeledt előadásában a táncvédőnővel mint partnerrel. Néhány akrobatamutatvány is van a koreográfiai puzzle-ban: Ritter Emőke cirkuszi száma üvegasztalon és lelógatott karikán.

A kísérleti színházban Bozsik Yvette egyre közelebb kerül a varietéhez. A zenét a svájci Jean-Philippe Héritier több francia zeneszerzőből – Saint-Saëns, Ravel, César Frank – és népdalbetétekből alkotta meg. Dinamikusan növekvő, jó színházi balettzene.

A koreográfiákat erős, személyes mondanivalóval megtöltő Krausz Aliz, Vati Tamás és Blaskó Borbála, Ertl Péter, Fülöp Tímea, Gombai Szabolcs, Halász Anna, Lisztóczki Hajnalka, Tokai Tibor végzik művészi feladataikat az említetteken kívül.

Bozsik új táncdarabja hasonlít Christopher Hampton terápiáról vallott fölfogásához. Hamptonnál a szkizoid Sabinét nem az analitikus díványon gyógyítja meg dr. Jung, hanem az ágyban. Bozsik Yvette ugyan nem szögezi le, hogy „ép testben ép lélek", mégis félreérthetetlenül hisz a tánc gyógyító hatásában. Az első tételek önmaguk körül magányosan kerengő rosszkedvű táncosai a gyakorlatoktól felvidulnak, párkapcsolatokra képesen, vidáman folytatják életüket. Biztató vég, ha nem is nagyon mély gondolat.

Vajon nem kellene-e néhány rendezőt analízisbe küldeni?

M. G. P.

MOZGÓ VILÁG

ÍZELÍTŐ A FEBRUÁRI SZÁMBÓL

Attól, hogy a Rákosi-korszakban az emberek fegyelmezetten meneteltek, énekeltek és tapsoltak a Nagy Vezérnek, vajon elfelejtették-e a cserkészetet, a visszacsatolásokat, a Don-kanyart és a deportálásokat? (Rádai Eszter interjúja Romsics Ignáccal) – ...csak a jó viszony és a lojalitás tartja vissza az 1980 után születetteket attól, hogy a szemembe ne nevessenek: mitől tetszettek akkoriban olyannyira parázni? (Kéri László: Tizenöt év múltán) – Ripp Zoltán: Pártrendszerváltás – Várkonyi György: Kis magyar muzeográfia – Péterfy Gergely és Podmaniczky Szilárd prózája – Horváth Ferenc, Győri László, Babiczky Tibor, Tokai András, Perneszy Zsigmond, Vadász Géza versei – Sárközy Tamás, Győrffy Iván, Almási Miklós, Lator László, Bächer Iván, Kovács Péter, Békés Pál, Vitányi Iván, Domány András, Farkas Zoltán, P. Szűcs Julianna kritikái.

VÉRNAGY ILDIKÓ

SZOBRÁSZ

MÉNESKI ENDRE: A NYITOTT MONDAT (V. I. JÉG-SZOBRÁSZATA)

MAGYAR GEMLE 1995, 2, 155-159

N.N.

Egy magyar magángyüjtemény a Tamás Galériában,
M.Müv. III-1938. 154

Cím lap

Vinai Kántó:
Vospa, gyógyner,

1963 -

Röplap

Varúai Kánló:
Iparmű vétheti V.

1963. M. H. Arch.

Prospektus

Varúai László:
Vitrefuran tomi
gyógyszer,

1963.

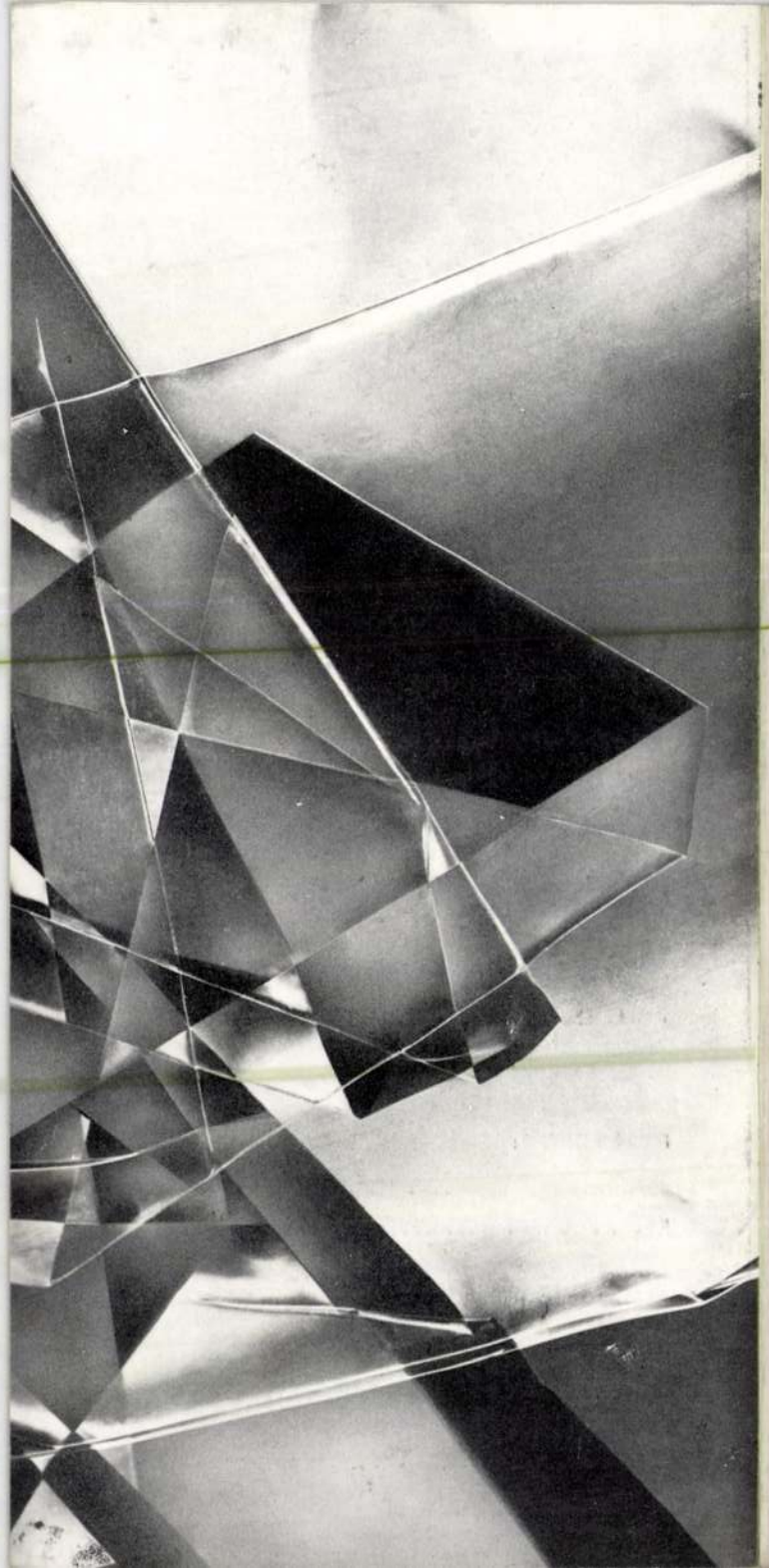

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, sőt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

VÁRNAI LÁSZLÓ
grafikus

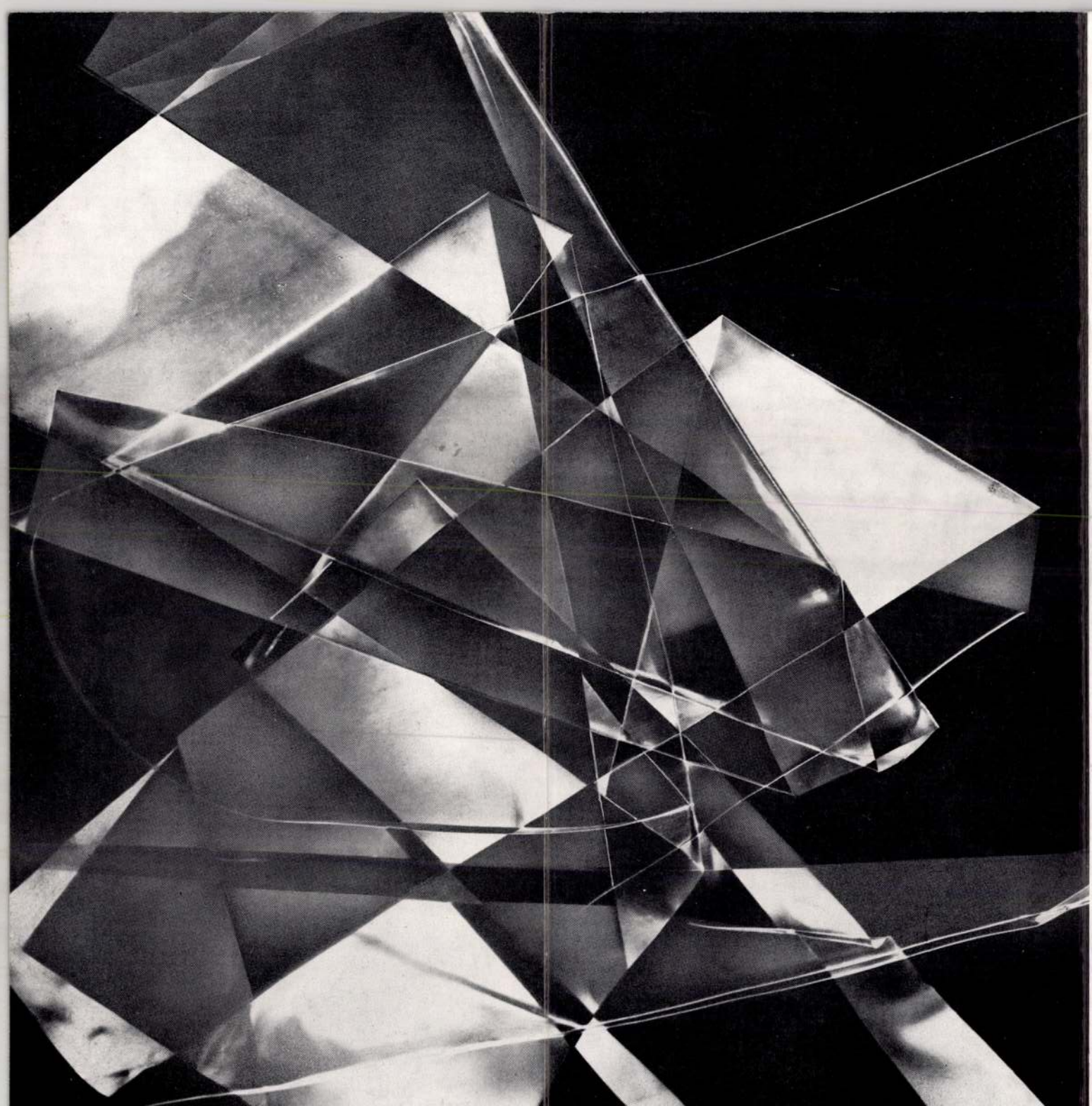

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ
GRAFIKUSMŰVÉSZ
FÉNYGRAFIKÁIBÓL
RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:
NÉMETH LAJOS
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ
1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:
ROZGONYI IVÁN
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Se. 741344

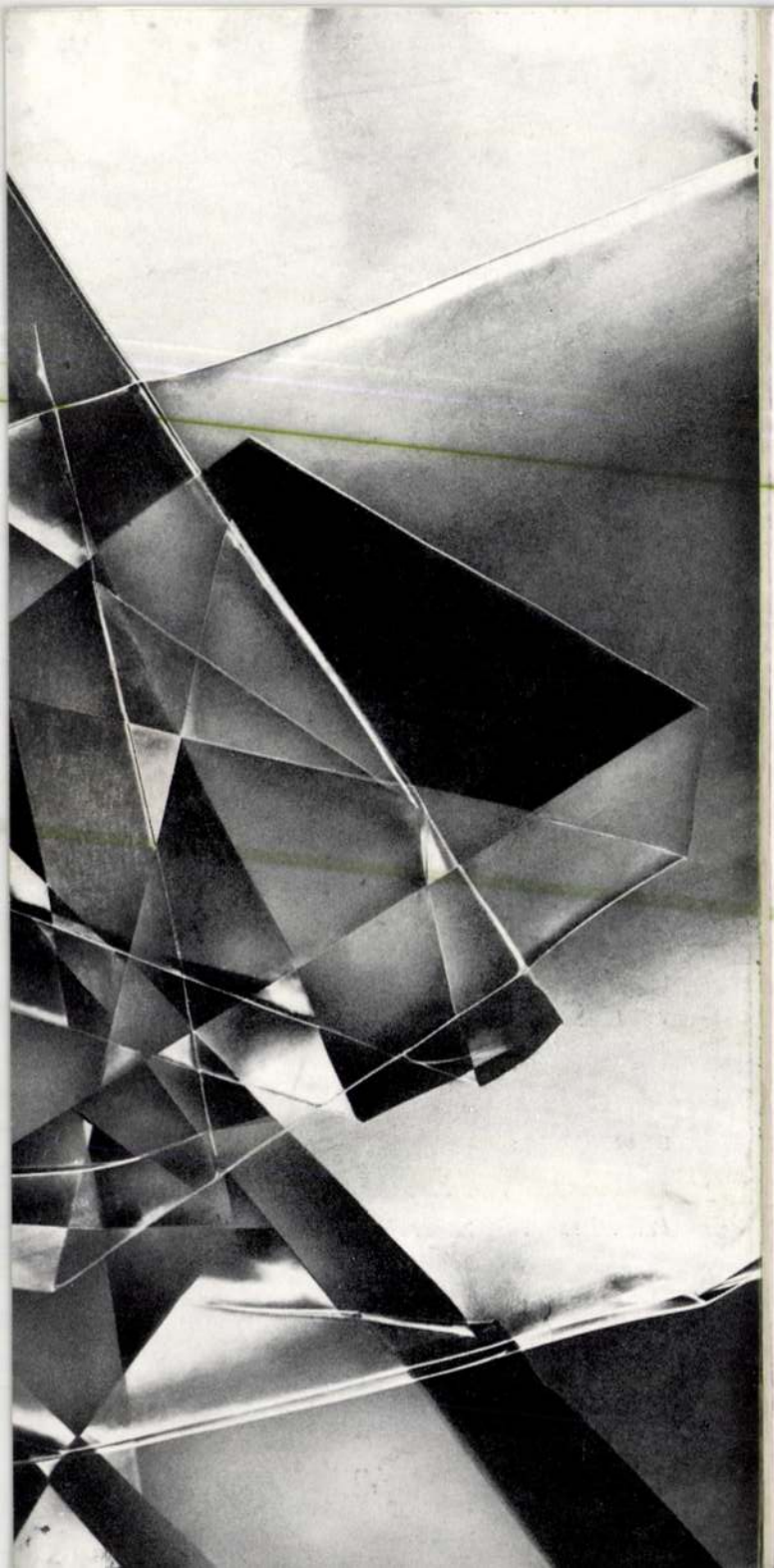

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, sőt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

VÁRNAI LÁSZLÓ
grafikus

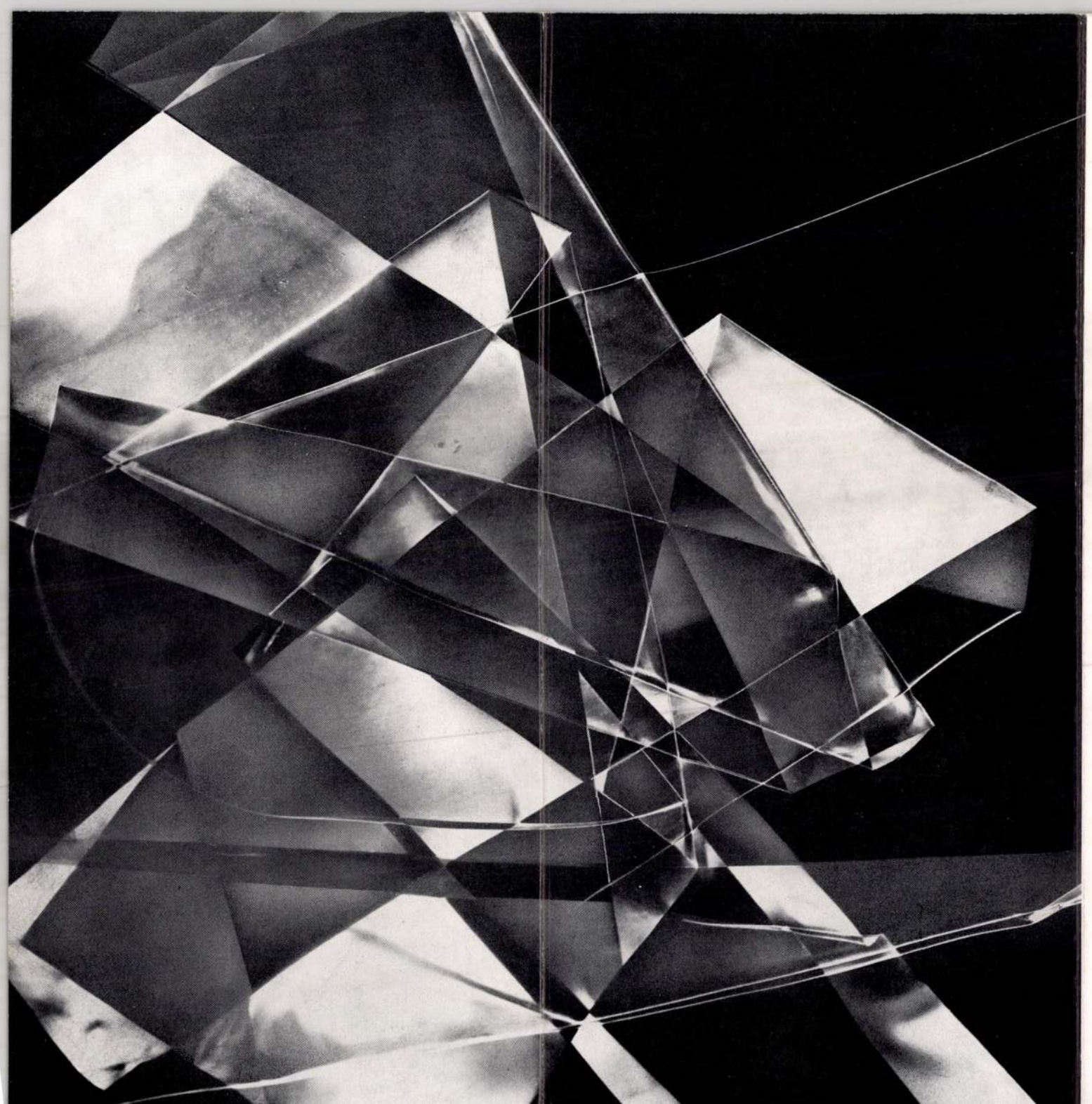

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

FÉNYGRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

NÉMETH LAJOS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:

ROZGONYI IVÁN

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Sa. 741344

VÁRNAI LÁSZLÓ REKLÁMPLASZTIKÁI

Egy reklámtervezőnek a maradandóbb emlékezetre ugyancsak kevés esélye lehet. Az események és a különféle egyéb lehetőségek – amelyeket egy kiállítási pavilon vagy egy kirakat enteriőrjében és másutt publikál – gyakran váltogatják egymást, a tömeghatás nagy, de a „művészi halhatatlanság" igencsak rövid életű. A műveknek valójában hatalmas közönsége van, de a művészi hatást az alkalomra vagy a művekkel publikáltakra való mozgósítás koncentrációjában mérik, és bár a tervező munkája naponta a szemünk előtt van, a szakkritika mégiscsak egy-egy tárlat vagy egyéb gyűjtemény esetlegessége kapcsán emlékezik meg a legszélesebb vizuális tömegkommunikáció sokszor névtelen alkotóiról.

Ugyanakkor szembetűnő az a folyamat is, hogy a reklámgrafika egyre inkább kilép a maga tradicionális keretei közül (hatásának szinte feltétele ez), ma már nem egyetlen jelentkezési formája a nyomtatott plakát, és nem egyetlen fóruma az utca oszlopa vagy a házak tűzfala.

Mindinkább előtérbe kerül a műfaj épületesztétikai és enteriőralakító lehetősége és szerepe is, különösképpen a kiállításbelsők (olykor a fogadófalak vagy homlokzatok), a közérdekű hivatalok portáljainak és enteriőrjének célirányosabb és maradandóbb megformálása. Ma már sok helyütt jelentős szerepet tölt be egy-egy sikerültebb és időtállóbb alkotás.
Természetszerűleg az ilyen funkciók szolgálatára napjainkban már elégtelen a hagyományos „dekoráció" vagy plakát, bár a téma változékonysága nem indokolná a maradandóbb festői formák (freskó, mozaik stb.) reklám-kommunikációs jelenlétét sem. Ezek a formák a köznapibb feladattal amúgy is összeférhetetlennek tűnnének a forma és funkció történelmileg kialakult differenciálódása után.

De egyértelműen kimutatható egy olyan fejlődési vonulat is, hogy a mindig kurrens reklám-kommunikációs tevékenység általában szívesen alkalmazza a legmodernebb vizuális formákat és lehetőségeket. Ez a szándék bizonnyal sajátos feladatából származik: egy-egy újabb „izmus" vagy más képzőművészeti újdonság a köztudatba legtöbbször az utca állandóan változó „plakát- vagy színstruktúrájából" került. Csak a szokatlant és újszerűt hajlandók észrevenni a sietős járókelők, és jelen van valami nehezen körülírható formaalkotó szándék a reklámtervezők legjobbjaiban is. A műfajjal nem véletlenül törődött annyit a Bauhaus, a De Stijl mozgalma, a fiatal Vasarely vagy Kassák. A leghatásosabb reklám többnyire a mindenkori avantgard szép lehetősége volt.

A mai ilyenforma képzőművészeti tevékenység általában csak követi az újabb irányzatokat. Elég talán, ha az op és a pop art tömegkommunikációs továbbéléseire gondolunk. Filmplakátjainknak olykor több köze van például Lichtenstein, Rauschenberg, Sagal és mások alkotásaihoz, mint a filmhez, amelyre a figyelmet felhívni hivatottak. Mindez nem zárja ki a hatások fordított lehetőségét; az utca művészete sokszor hatott már előnyösen a galériák és múzeumok, a díszes küllemű albumok, akár a közterek művészetére is. De ez az esetleges, míg az előző lehetőség szinte törvényszerű.

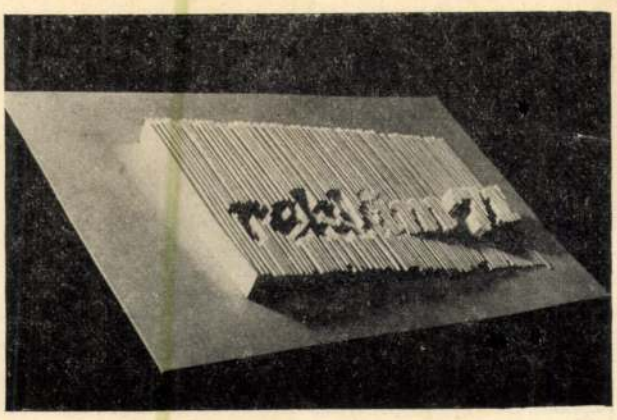

Ipari Művészet 1975/4.
VÁRNAI László

Ennek a törvényszerűségnek látjuk szép példáját *Várnai László* tevékenységében, akinek alkotó és alakító munkássága sokágú, egyben sokféle szempontból idézhető. Nemrégiben a Fészek Klubban volt szép és emlékezetes fénygrafikai bemutatkozása, az újszerű technika és az ebből következő vizuális lehetőségek már ezen a tárlaton is nagy érdeklődést keltettek a szakma elméleti és gyakorlati művelőinek körében. És szinte meglepő, hogy ebből a fotografikai leleményből Várnai reklámtervező tevékenységébe eddig szinte semmi sem került.

De egy hasonló új vizualitás igényét, a forma és funkció új összefüggéseit mutatják Várnai *„reklámreliefjei"* és *„plasztikus grafikái"* (CASCO, CSÉB, Háztartási Biztosítás stb.); a látvány és feladat sokféle lehetőségére építő változatok új megoldásokkal és lehetőségekkel fejlesztik tovább a konstruktivizmus elemi és eleven hagyományait. A művek „op art megoldásúak" (ha úgy tetszik), hiszen változó vastagságú vonalhálózatukkal teret és mélységet érzékeltetnek, a valóságos mélység vizuális többszörösét.

A *„CSÉB-relief"* grafikus plaszticitása, kontrasztos fény-árnyék hatása lehetett a kísérlet első változata, majd a megdöntött párhuzamosokból felépült CASCO-*relief*, és ennek már térdekorációs, belsőépítészetileg is értékelhető változatai (MERKUR-épület, Csepel) adják a lehetőség kifinomultabb, enteriőrképző lényegét. Ismerjük a cseresznyefa nemes színét és erezetét megőrző változaton kívül a CASCO-relief több színnel nyomott plakátvariánsait, itt a színek mélységképző törvényszerűségével élt az alkotó. A legtisztább formakultúrával, precíz és szinte szupremációs megoldásokkal, meggondolt formaképzéssel találkozhatunk Várnai más témájú plakátjaiban is.

A *Háztartási Biztosítás* klasszikusabban konstruktív képzésű reliefjén (Várnai kedveli a szerényebb „plasztikus grafika"-kifejezést) a sötét háttérből kiemelkedő világos betűk színhatása, a fény-árnyék kontrasztok napszakokkal változó „látványképző" lehetőségei adnak szinte kinetikus megfogalmazást. Külön kiemeljük a *„reklám '71"*-tervet, amelynek megoldása megkapóan eredeti és példaadó. Az egymást metsző síkok felületéből alakított felirat egy kiállítás fogadófala volt, de a példaadó megoldás túlnőhet egy tiszavirágéletű alkalom lehetőségein, az „enteriőr-relief" maradandóbb térképző megoldása lehet. El tudjuk képzelni akár épülethomlokzaton is.

Míg a statikus reliefek fény-árnyék dinamizmusát a megtervezett belső világítás vagy a napszakokkal változó természetes fények alakulása eredményezi, addig a *kirakati installációk* és a *kiállítási enteriőrök* már a konstruktív térformák és a változó színes fények mozgásharmóniáit idézhetik. Így az *Állami Biztosító* részére tervezett variálható kirakati *„dobozrendszer"*, ahol az egységekben változó diapozitív képek és fényhatások adnának „műsort" a szemlélőnek, itt Várnai a „reklámfolyamat" lehetőségeit ragadja meg. A variabilitás ugyanakkor a „Bauhaus-idea" modern megfogalmazását is jelentheti.

A *Magyar Gördülőcsapágy Művek* kiállításterve az egyik csúcspontján forgó kockával, a belülről megvilágított, egyben a kiállítás anyagát őrző kubuszokkal, a csapágyak formáját és funkcióit jelző grafikai megoldásokkal a bemutatott ipari termék és a belsőépítészeti dekoráció teljes összhangját teremti meg. A sok elveszett rajzos terv és megsemmisült makett, a térproblémákkal foglalkozó, plasztikus hatású síkgrafika mellett figyelemre méltóak a forgás dinamizmu-

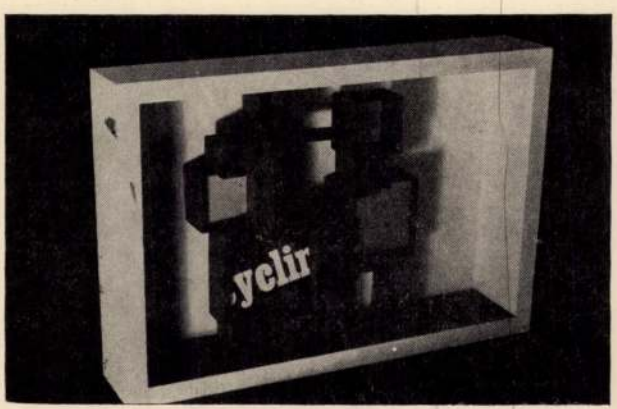

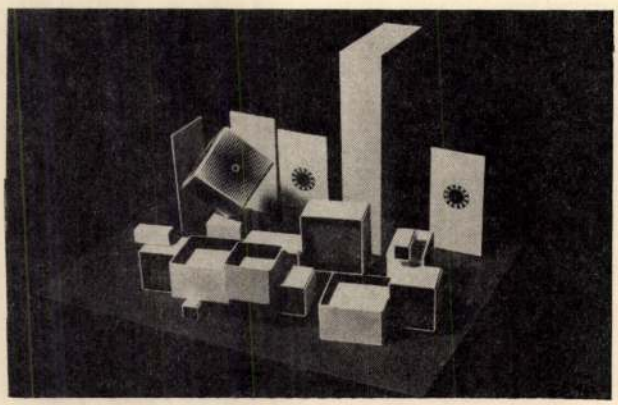

sára komponált és elkészült bemutatók: a négyszögben forgó színes gömb és korongok, a változó fényekkel, belülről megvilágított „színrózsa" a körforgás (csapágyfunkció!) állandó érzetét kelthetik. Egy emlékezetesen szép kivitelű tárlat Szegeden második díjat, egy másik 1972-ben Debrecenben esztétikai nagydíjat kapott. A tárlat üveglapjain tükröző fények, az ideerősített csapágyak, a fémen és az üvegen visszaverődő környezet érdekes színfolt lehetett.

Egy 1974-ben szintén esztétikai nagydíjjal jutalmazott kiállításon a fal felületébe mélyített kerek vitrinek veszik át a bennük bemutatott termék formáját. Különösen érdekes a kiállítás fogadófala, ahol a plasztikusan képzett formákat állandóan változó fény világítja, az árnyékok mozgása idézi és örökli a csapágyak funkcióját a szemlélő előtt.

Figyelemre méltó tanulságokat és további lehetőségeket jeleznek Várnai László reklám-relief és kinetikus kísérletei. A korszerű vizuális formák és a dinamizmus felhasználásának szükségességét és lehetőségeit. Külön kiemelnénk a természetes vagy irányított fényekre tervezett kinetikus megoldásokat, a tervek szerkezeti tisztaságát és egyértelműségét, a kivitelezés geometrikus és mérnöki szépségeit. És végül a kísérletező kedv, a formanyelv következetes vállalása és a tiszta emóció maga is méltó a figyelemre, az eredmények szépek és példaadók.

BODRI FERENC

DOBRÁNYI ILDIKÓ ÉS KORZIM ERIKA KIÁLLÍTÁSÁRÓL

A Fészek Klubban a legfiatalabb textilművész-nemzedék ígéretes tehetsége, Dobrányi Ildikó kamarakiállításon jelentkezett munkáival. 1948-ban Budapesten született. A Képző- és Iparművészeti Gimnázium szőnyegtanszakán végzett, majd az Iparművészeti Főiskola textiltanszakának hallgatója volt. A gobelinnel jegyezte el magát. Tudásvágyát Franciaországban, a klasszikus gobelinszövés hazájában tökéletesítette. Az aubussoni műhelyek azonban csak a tökéletes technikát jelentették számára, de friss kíváncsiságát, újdonságkeresését nem elégítették ki. Párizsba, a textilművészet új útjait kísérletező jugoszláv művészhez, Jagoda Buichoz igyekezett ezután, aki asszisztensként alkalmazta. Az ő előítélet nélküli szelleme bátorította, tágította képzeletét olyan utakra, melyek a kelet-európai szőnyegművészek, elsősorban a lengyel M. Abakanovicz törekvéseihez állnak legközelebb. A fiatal művész az útkeresés lázában, az önálló formanyelv kikísérletezésének izgalmas szakaszában él. Ma még nem tud választani, hogy a különböző anyagok szépségét kiaknázó, absztraktabb irányhoz csatlakozzék-e, melyet nálunk legtisztábban Péchy László művei fémjeleznek, vagy pedig az elbeszélő jellegű gobelinszövés új útjain járjon-e.

Az előzőhöz kapcsolják a merészen térbe beforgatott, folklór sugallatú, fonatos, rojtos kerekei és a csíkos rackagyapjúból készült nyersszínű faliszőnyegei, amelyeken a különféle felületi különbségek hangulati hatásával és kompozíciós lehetőségeivel kísérletezik. Figyelemre méltó kompozíciója Mozart című munkája, melyben a különféle anyagok keverésének artisztikus hatását és a csipkeapplikációt sejtelmes szimbolikával párosítja a rokokó áttételes asszociációival.

A másik, egyelőre számára több eredménnyel kecsegtető út az elbeszélő jellegű szürrealista élményvilághoz kapcsolódó gobelin formanyelve. Teremtés című gobelinje tüzes kék-piros-sárga színeivel, a kissé esetlen naiv Ádám–Évával még a kötöttebb francia gobelin inspirációjára készült. Figyelemre méltó szürrealista élményvilágban gyökerezik Éjbe merült nap című gobelinje, mely csodálatos színeivel a lélekvándorlást jeleníti meg. A múlt évi III. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálén aratott sikert nagyvonalú formalátásával, technikai merészségével és sokhúrú mondanivalójával, a lilák, vörösek, feketék tónusaiban tartott, középületbe kívánkozó vegyes technikájú Madár című műve.

Kompozíciós módja az egyszerűtől az összetett felé halad, ezt mutatják már említett térbe beforgatott kerekei és ikerszőnyegei. A technikák keverését a francia gobelintechnikából kiindulva is próbálgatja, a szumak technika, majd a különféle fonások és rojtoknak a kelet-európai gobelinművészetben ma már elfogadott használatával.

Jó volna, ha a fiatal művész megrendelőre találna, mert így saját erejére hagyatkozva, jó indulási lendülete ki van téve a megtorpanás veszélyének.
A gyakori megtorpanás, önmagával való vívódás útján szorongások, kétségbeejtő önmarcangolások és a természetbe feledkezés rövid örömének egymást váltó hullámhegyei és völgyei között alakítja ki formanyelvét a Kultúrkapcsolatok Intézetében önálló kiállítással jelentkezett *Korzim Erika*.
Textiljei egyelőre még nem egyértelmű alkotások. Műveinek java része a képi értelmezésű gobelinhez fűződik. Más szálak azonban nála is az anyag szálhatását és struktúráját kutató absztraktabb esztétikai törekvések felé vezetnek. Legsikerültebb munkái dzsungelmozgalmasságú gobelinkompozíciói, melyek szürrealista képi látomások textilben való vonzó áttételei erőteljes, harsogó színtónusokkal, a félelem, a szorongás, az elidegenedés képletét mutatják. Csillagos madarainak, szúrós leveleinek, tüskés pillangóinak tarka foltjaiban könnyen felismerhető a tüskés páncél mögé bújt alkotó, aki ugyan szeretné magát megmutatni, hogy „látva lássák", de végül reményevesztett önkínzások árán mégsem tudja magát feltárni. Középületek reprezentatív belső tereibe kívánkozó dekoratív gobelinjeinek mozgalmas, nyugtalan világa ezért sohasem optimista, a derű, a mosoly távol marad ettől a belső ellentétekkel, feszültségekkel robbanásig terhes világképtől.

Útjára nehezen rátaláló művész. 1948–50-ig az Iparművészeti Főiskolán tanult, majd a Színház- és Filmművészeti Főiskolára ment át.
Munkái nagyléptékűek, a figyelmet erősen magukra hívók, sűrített, áttett képi nyelvvel, a kísérletezés, az önvizsgálódás önemésztő éveit mutatják, melyek közül átmeneti nyugvópontot jelent az 1970-es Tükröződés vagy az 1973-as Lepke című munka. Útja azonban láthatóan a még bonyolultabb kompozíciók, még áttettebb tartalmi mondanivalók felé vezet, mint legsajátosabb, egyben legjellemzőbb munkája, az 1971-ben szőtt Anonyma gobelin mutatja. A fejre borított sűrű leples női mellkép az egész arcot, szemet-szájat is letakaró, gazdagon díszített kendővel a művész belső önarcképének tekinthető. Az önkifejezés vágyának, ugyanakkor az önleleplezésnek ellentétes feszültsége jelentkezik a kirobbanó mondanivalójú alkotásban.
A szentendrei festészethez, elsősorban Gadányi Jenő művészetéhez kapcsolódnak Korzim Erika gobelinjei, de a gyökerek között Bálint Endre alkotásainak hatása is kielemezhető. A legfontosabb azonban a művész lelkületét formáló keserű indulatanyag, amely tudva és tudattalanul épült a formákba, és zavarja meg a „kertépítő szándékot", alakítja át a természet buja vegetációját pompás, de titkos veszélyeket rejtő varázskertté.

P. B. I.

KILENCVEN ESZTENDŐS CSEMPEGYÁR

Egy csehszlovákiai kis falu – Rakovnik – 1431. évi adólistájának elsárgult feljegyzése szerint öt fazekas élt a falucskában, akik ipari célra felhasznált agyagért bért fizettek egy telektulajdonosnak.
Ezek az első írásos emlékek, amelyek hírt adnak a rakovniki cserépgyártásról. Feljegyzések arról is beszámolnak, hogy a tavaly kilencvenedik születésnapját ünneplő gyár annak köszönheti megszületését, hogy néhány polgár hiába keresett szenet ezen a területen, ehelyett palára leltek, aminek – ugyancsak véletlen révén – Jan Stáneczky nevű vegyészmérnök fedezte fel kiváló kerámiai tulajdonságát.
A volt bánya helyén létesített kerámiaüzemben, előbb tűzbiztos samottkályhákat gyártottak, később áttértek a csempegyártásra. Ezzel már az ezernyolcszázas évek végén nagy külföldi piacokat hódítottak meg, s már négyszáz munkást foglalkoztattak. A fejlődés során művészeket is bevontak a munkába – akiknek tervei nyomán pompás művészi kályha- és épületcsempék kerültek ki a gyárból. 1907 óta már emblémával hitelesítik a gyár termékeit, amelyek számos világkiállításon szerepeltek sikerrel. A rakovniki csempe rangját jelzi egyebek között, hogy ezzel burkolták a New York-i Holland-alagút és a szófiai egyetem falait, valamint a baseli és hongkongi uszoda medencéit. 1946 óta padlócsempe gyártásával is foglalkoznak. Az utóbbi években a gyárban nagyarányú korszerűsítést végeztek, s újabban homlokzati csempéket is gyártanak.
Ma hatvan országba – többek között hazánkba is – szállítják a gyár termékeit.

(GLASREVUE)

Várnai László

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM
1983 ÁPR 1

1021

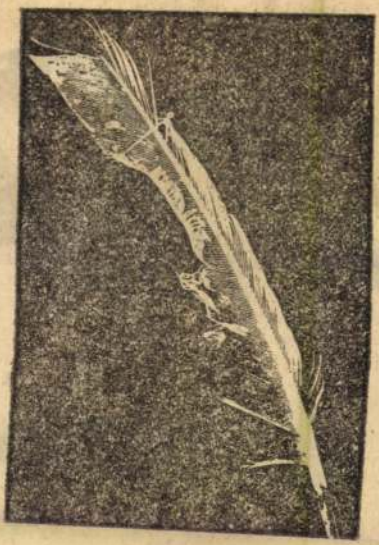

Várnai László: Fotogram

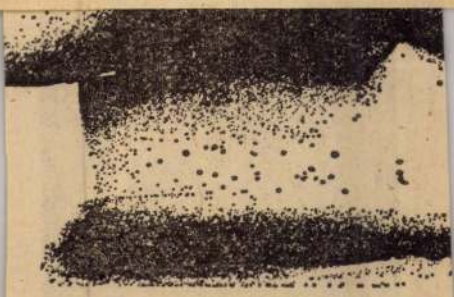

Gerval

gondoljon mindenki, amit gondol,
fekete malaclopót még
hat a kórház,

Várnai László

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 NOV 10
MAGYAR NEMZET

1021

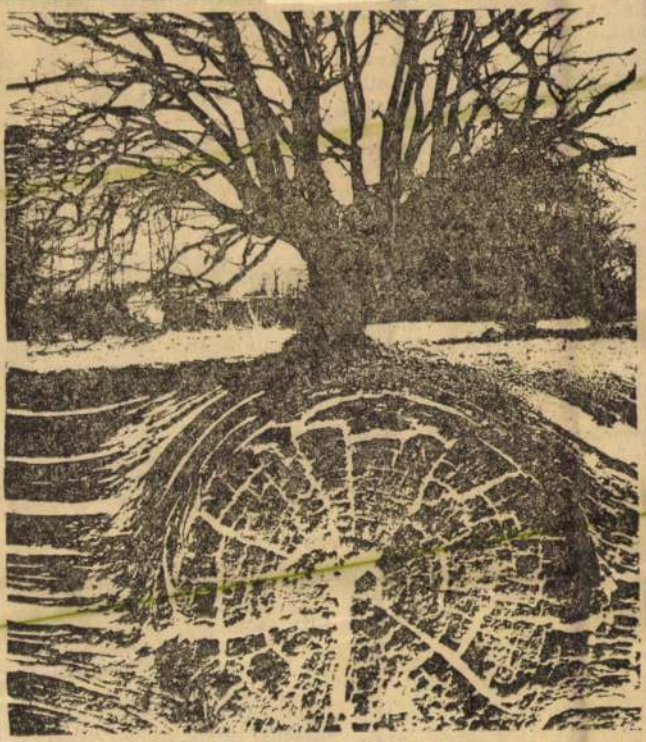

Várnai László: Fotógrafika

lai lehetőségeinkről
dik. Az NDK-ból és a
jetunióból műsorcsere
kapjuk meg az anyagot
BBC-től általában egy
négy ismétléssel veszünk
a jogok öt évre szólnak
vel a sugárzási idő iger
ga, az egyes részek után
állunk meg és nem fűz
látottakhoz külön grammati-
kai magyarázatot. Mindenkire
rábízzuk, hogyan dolgozza fel,
amit a televízióban látott, hal-
lott.

— *Ezt az egyéni munkát másutt különböző segédanyagok segítik. Könyvek, tesztlapok, egyebek. Miért nem kapcsolódnak ilyen kiadványok a televízió nyelvtanfolyamaihoz?*

— Van, amihez van segéd-
anyagunk, és van, amihez lesz.
A francia sorozathoz például
ingyen adtunk könyvet mind-
azoknak, akik kérték. Folya-
matban van egy új francia so-
rozat megvásárlása, ha átvesz-
szük a filmet, akkor megint
fölmerül majd a segédeszkö-
zök kérdése. Az angol sorozat-
hoz, a *Follow me*-hez három-
féle kiadvány is társul, ezek-
nek azonban, mivel valutás
könyvekről van szó, nem tud-

honi jelenetekből összeállított
kortocska?

— Igen. A szóbeli kezdő
szakaszban negyedik osztály-
ban a gyerekek mindent meg-
tanulnak az éves tananyagból,
tulajdonképpen csak a múlt
időt és a melléknév—főnév
egyeztetést nem. E tekintet-
ben mi ugyan elszakadtunk
a tankönyvtől, mert úgy tar-
tottuk, egy olyan drága esz-
közökkel elkészített munka,
mint egy televíziós sorozat,
nem topoghat egyhelyben, és
nem várhatja meg, míg a gye-
rekek az elkövetkező három-
negyed évben megtanulnak
írni, olvasni. Más vonatkozás-
ban azonban mindenütt igye-
keztünk a tantervhez igazodni.
Nem hagyományosan televí-
ziós feladatokat is vállal-
tunk, segítjük az olvasás ta-
nítását (hangutánzó szavak,
kis kifejezések írásképének a
bemutatásával, hogy fölismer-

Várnai László
fotóművész

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 AUG 12

adtak neki, egyenruhájának minden darabját lehúzták róla, s így, csaknem pucéron kísérték a főőrségre, át a városon.

Katte hadnagy tetemét este koporsóba helyezték és a küstrini bástya falában eltemették.

1021

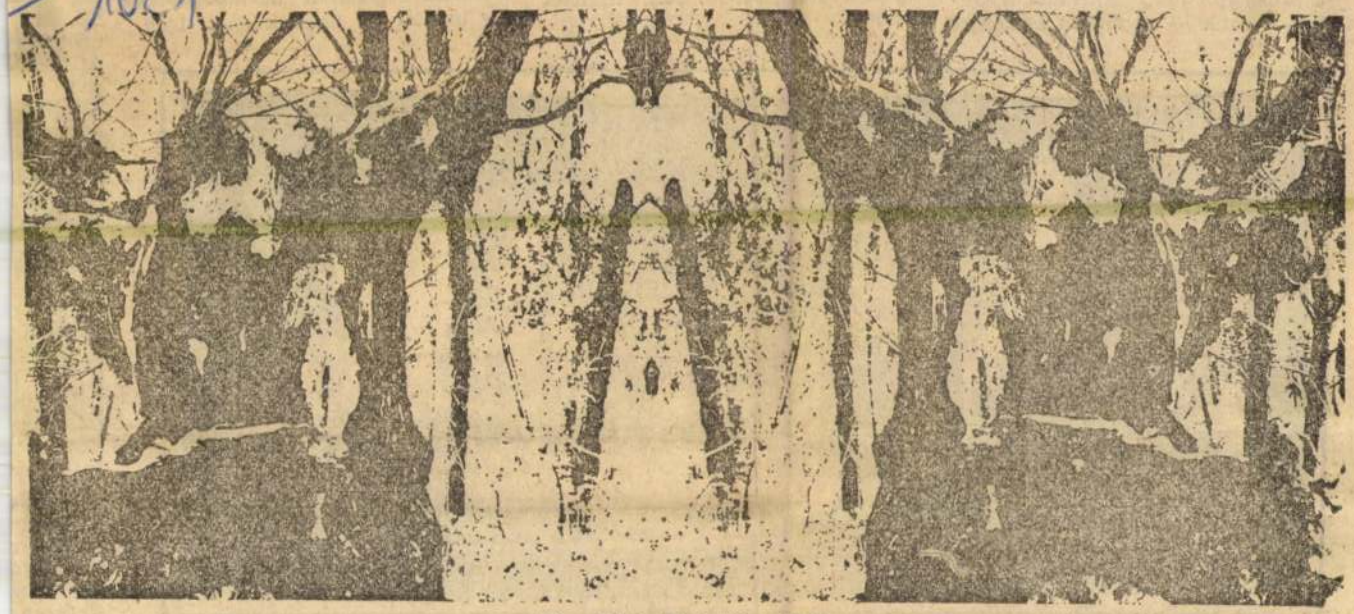

Várnai László fotográfikája

1983. AUGUSZTUS 12.

úgy érzem, a tiszta konstrukció felé vonzza, ám azt tapasztalja, hogy a racionalizmus hidegséggel fenyeget, korunk — az elmúlt évtizedre

taközpontoktól, este hétkor is tö
látogatóval találkoztam, mint P
csett a belvárosban, déli tizenk
órakor.

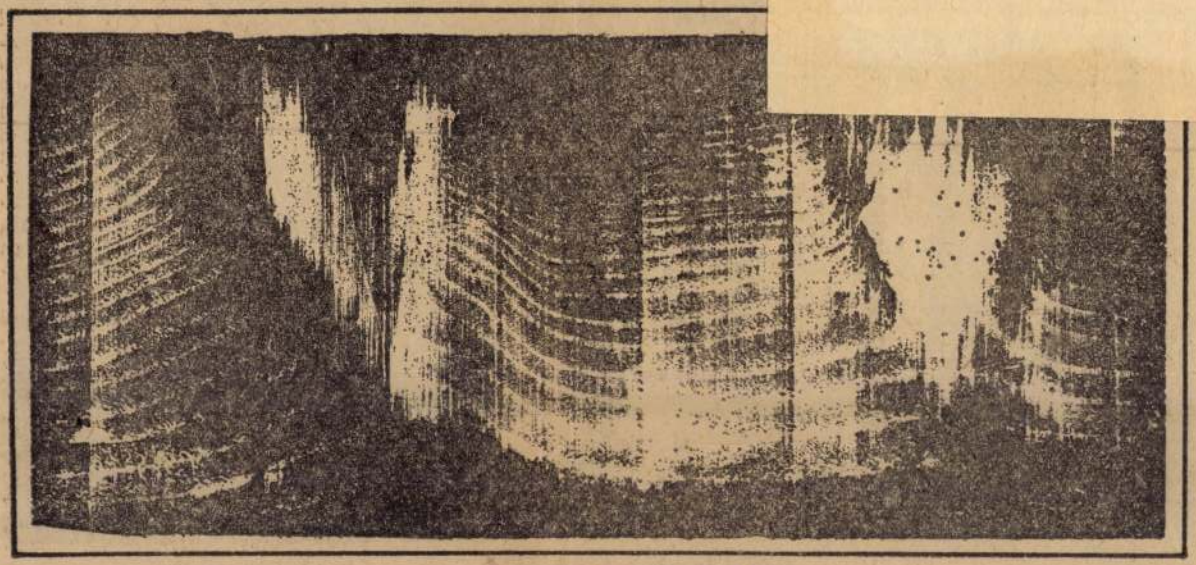

Fenyvesi Tóth Árpád: FM

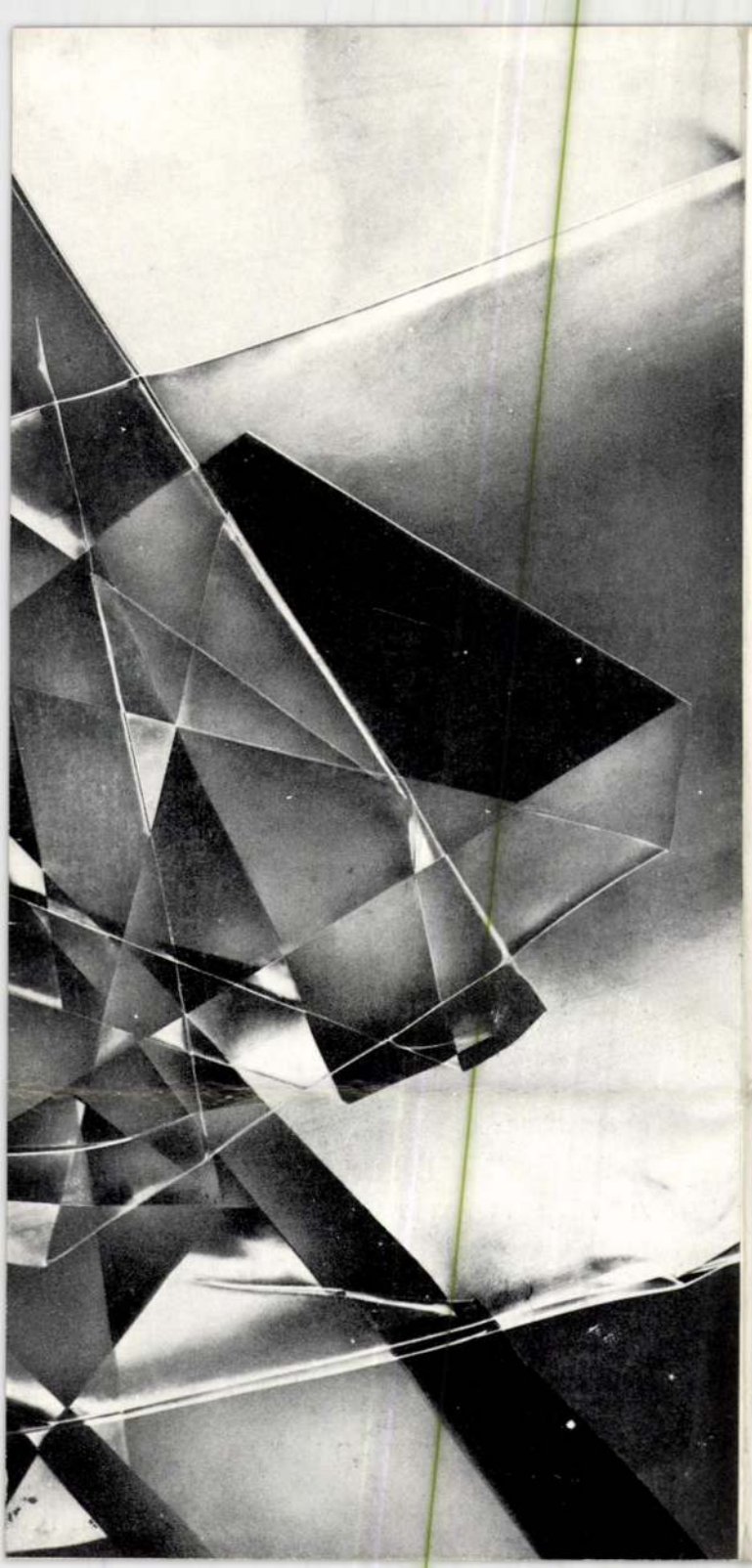

Várnai László grafikus-
művész

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, sőt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

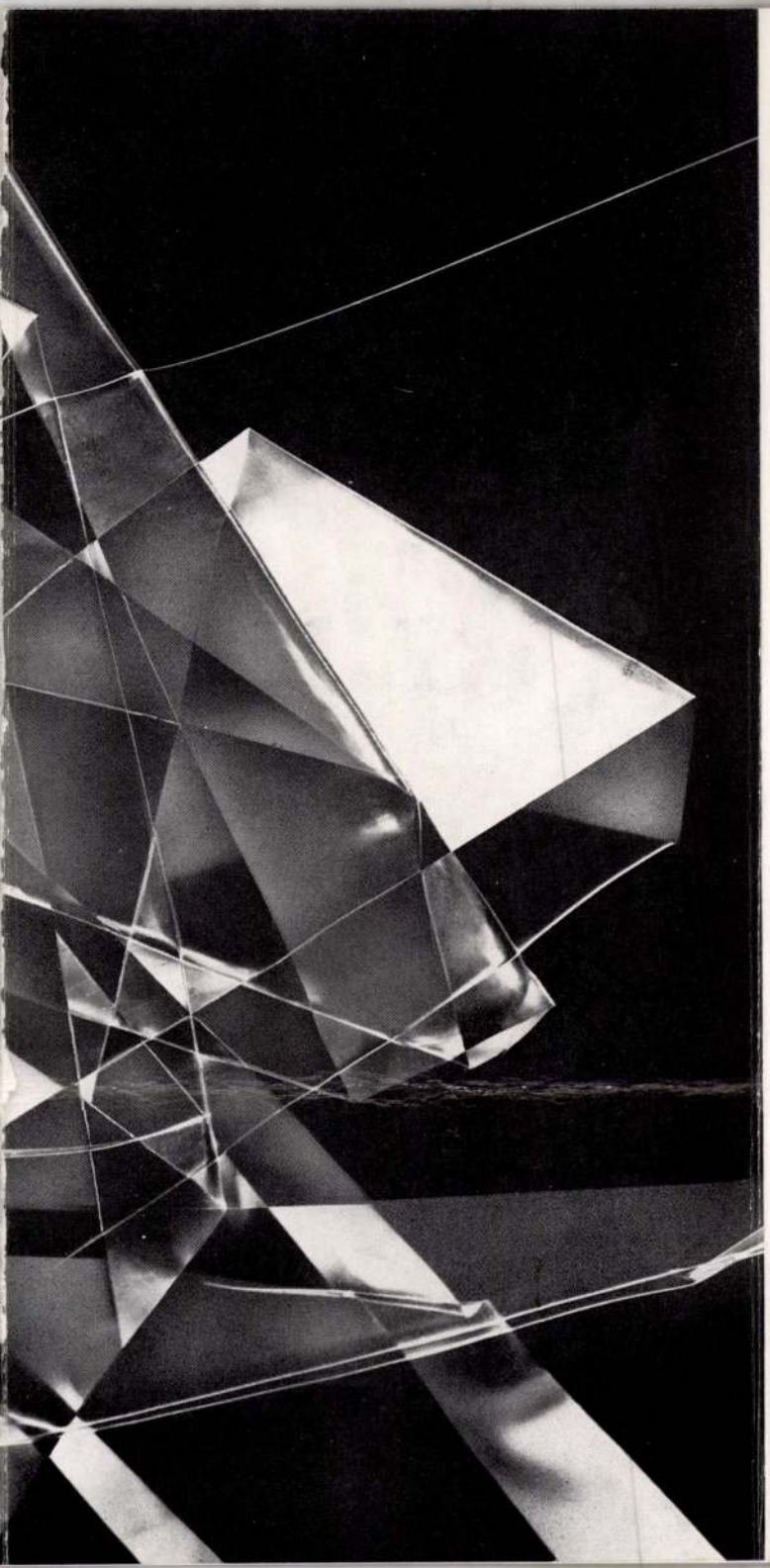

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

FÉNYGRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

NÉMETH LAJOS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:

ROZGONYI IVÁN

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Se. 741344

AZ
OROSHÁZI SZÁNTÓ KOVÁCS MÚZEUM
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

FÉNYGRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

ROZGONYI IVÁN

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1975. DECEMBER 14-ÉN, VASÁRNAP 10 ÓRAKOR

MEGTEKINTHETŐ:

DECEMBER 14—FEBRUÁR 1-IG
NAPONTA, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL
10—12 ÉS 14—17 ÓRÁIG

75-1294 OLGISZ Ny.

MEGHÍVÓ

Várnai László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművész

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1979 ÁPR 28

1021

Várnai László fénygrafikái elé

Tartalmas élményt kínál a képzőművészet kedvelőinek a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ új kiállítása. Várnai László fénygrafikáit láthatják a falakon, három bemutatón pedig a művek születésének is tanúi lehetnek.

Várnai László egyéni technikával alkot: egymásra rétegezett celofándarabokból hozza létre kompozícióit — — Kassák és Moholy-Nagy nyomdokain haladva — majd azokat vetítőgépbe helyezi, két polárszűrő közé. Az egyik szűrő forog. A fénytörés és a polarizált fény folyamatosan változó színes képeket hoz létre, ezeket vetíti ki a készülék — vetítővászonra a bemutatókon és fotópapírra az alkotó műhelyében: így keletkeztek a kiállításon látható művek.

A vetítés alatt felvételről zenét és verseket hallhatnak: Debussy, Dénes István, Kovács István, Mike Oldfield, Rozgonyi Iván és Weöres Sándor műveit. A műsor zenei rendezője Dénes István.

Várnai László kiállítása április 30-án, hétfőn délután fél 6-kor nyílik a művelődési központ színházi előcsarnokában, a vetítéseket pedig április 30-án hat órakor, május 5-én és 11-én ötkor rendezik a konferenciateremben.

Kövesi Péter

ıbos u. 12. I. 2.

Beépíthető telek kis ›ülettel eladó és egy arkas is. Létai út 41.

400 négyszögöl köszmé- ›s a bocskaikerti állo- ásnál eladó. Érdeklődni 3 óra után, Laktanya u. 7.

Mikepéresen 800 négy- zögöl terület, részen- ént eladó. (Zártkert- en.) Jó építési lehető- ég. Érdeklődni: Petőfi ı. 11.

Méhészföldön 200 négy- zögöl jól beállt szőlő, yümölcsös, faházzal, agy terasszal, víz, vil- ıny van, eladó. Arany ános u. 12. Telefon: 24- 42.

208 négyszögöl építési elek a fürdő közelében, ttila utca 33/A alatt el- dó. „Kedvező 112 172— " jeliére a hajdúszobosz- ıi Hirdetőbe.

Apafa 1 dülőben eladó 30 négyszögöl gyümöl- ›ös, köszmétés. Érdek- ›dni szombaton: Kút u. 38.

Tanyát veszek több ki- ›bb lakóépülettel. „Er- ökörnyezet" jeligére a ladóba.

Bocskaikertben, üzlet ıögött 335 és 490 (két ›szben is) négyszögöl ›szmétés kúttal, hétvégi ázzal eladó. Érdeklőd- ı: Debrecen, Kemény sigmond u. 17. Telefon: ı-073.

Fancsikai megállónál ›0 négyszögöl gyümöl- ›ös hétvégi házzal (vil- ıny, víz bent), ugyanott llany tengeridaráló el- ıló. Debrecen, Honvéd u. I. 3.

Martinkán 900 négy- ögöl föld házzal vagy egosztva is eladó. Ér- ›klődni: Rácz József, artinka 81.

Bocskaikertben 800 gyszögöl gyümölcsös, szmétés, téliesíthető, odern hétvégi házzal, ıgy megosztással, 500 gyszögöl köszmétésrész, dvező feltétellel eladó. étköznap hat után: ancz, Ibolya u. 5. fszt.

akkumulátorok Nagybotos u. 19

Üzemképes, Moszkvics 403 motorral és el híd eladó. Erzsé Érdeklődni bá: házfelügyelőnél.

Eladó 150 sport MZ motor kifogástalan ál Ispotály u. 3. fs: vács. Érdeklődr után.

Személygépkocs tó eladó. István

1970-es kiad köbcentis Jáwát is vennék. Szenc u. 7.

Eladó megkí frsz. 601 Traba rózsa köz 10., S

Trabant Speciá kilométerrel sürg adó. Ménes, Tro 11., délután.

3 éves, fehér; mélt S 100-as, m műszakival eladó Endre, Mezősas.

1982. április 9- nyes műszaki Wartburg de Lux Érdeklődni: Püspö Dembinszky u. 9 Gábor.

KULTÚRC

Páncéltökés, an chanikájú márk gora eladó. Ér szombat, vasárn szai Mari u. 7.

Rövid, keres bécsi zongora elac recen, I. Szalkai Kapu alatt jol magasföldszinti kopogás.

HÁZASSÁ

Keresem 50—5 magas férfi ismer házasság céljáb nos, özvegy ped nő vagyok, házza ralóval rendelkeze szükséges. „Nyár jeligére a Debrece detőbe.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai László

PEST MEGYEI HÍRLAP

Grafikai Kerümüvén 1

1979 APR

Kompozíció / 1021

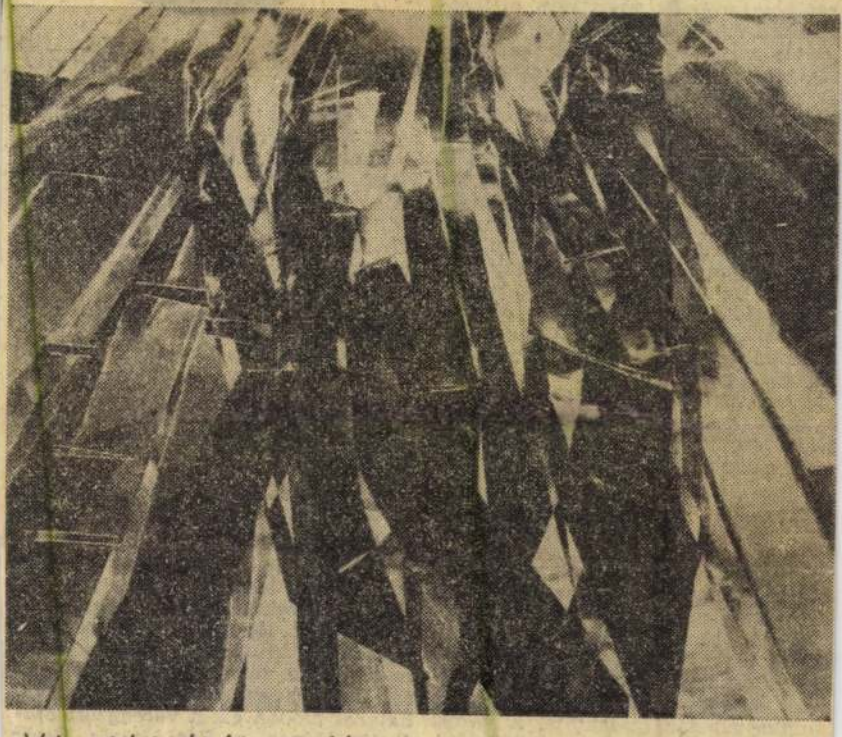

Várnai László fénygrafikája

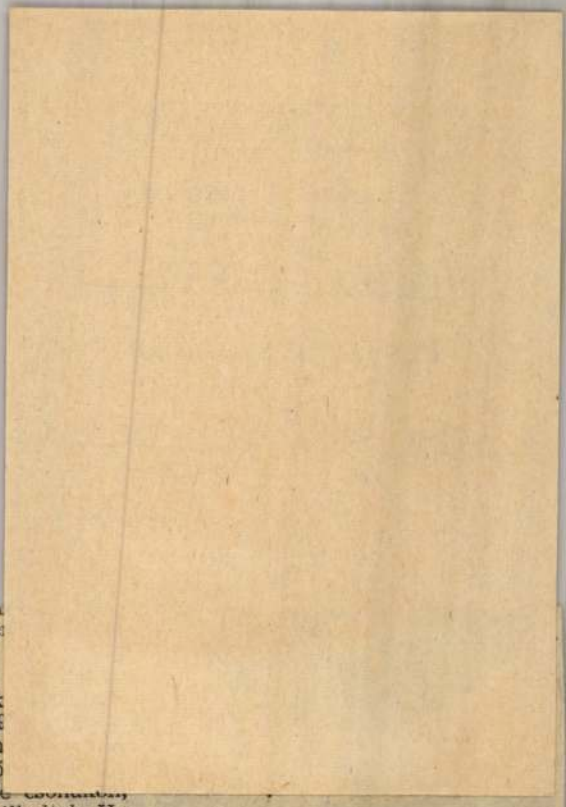

...ogy a nép emlékezetébe...
...z, ami ott történt.

A harmincas években ...
...uló váci munkások csak ...
...etének nevezték, mert 19...
...usának egyik délutánján ...
...on fekvő váci börtönbő...
...oglyokat hoztak át ide ...
...kiket kegyetlenül meggyilkoltak. Ha ...iltott dolog volt is, sokszor elmen-ek oda az elnyomás évei alatt, azt énekelte a munkásdalárda: *„/ Föl, föl a feledés sírjából, / támadj fel régi dicsőség / nincs még, ó, nincs még veszve minden / karunk erős és tettre kész. / Mártírhalálotok bosszulatlan / nem marad, míg él e hon. / Az igazságért ömlött vérből / szabadság, béke fakadjon. / Föl, föl a szíveket, / hisz él bennünk a dal / nem lehet gyáva a munkás, / nem, ha élni akar.”*

Fiatal nyárfáson vezet most az út a sziget belsejébe, ahol szerény emlékoszlop áll. A tavaszváró csendben szaraz avart görget körötte a szél.

Az éjjel kivégezték

A legemlékezetesebb tömeggyilkosság augusztus 14-én történt, amikor a tanácskormány tíz helyi vezetőjét végezték ki. Öt nappal előbb fogták el őket, viszonylag könnyen, mivel, többségük otthon maradt, hiszen éppúgy, mint *Klein Károly*, a munkáspénztár igazgatója, a városi direktórium tagja, nem tartották magukat bűnösöknek.

— Tizenegy éves voltam, amikor apát letartóztatták és a bátyámat, anyámat is elhurcolták — emlékszik vissza *Hegedűs Károlyné*, a legidősebb Klein lány. — Magamon kívül még három kisebb testvérről kellett gondoskodni. Augusztus 15-én elindultam, hogy először apámnak vigyek reggelit a váci börtönbe, aztán anyámhoz menjek a járásbíróságra, ahol őt tartották fogva. *„Apádat kihallgatásra kisérték Hatvanba* — közölte a fegyőr, s már nem kellett az élelmet otthagyom. *„Megtudtam, hogy apádat az éjjel kivégezték”* — mondta anyám, amikor felkerestem.

— Huszonnégy óra alatt beleőszült — emlékszik vissza *özv. Still Lászlóné*, a középső testvér.

A város déli bejáratánál áll az emlékmű, a kivégzés színhelyén. Éjszaka hajtották végre a törvénytelen ítéletet. De a nagy bűnök mindig hamar kitudódnak, ennek is híre terjedt a városban. Sokan megírták már, hogy élte túl a csodával határos módon ezt a vérengzést *Matheika János*, a *Váci Vörös Újság* szerkesztője, akit a gyilkosok halott-

Várnai László, grafikus

□ VÁRNAI LÁSZLÓ grafikusművész fénygrafikáiból látható kiállítás a Bástya Galériában (Halászbástya) július 5-én, reggel 8-tól délután 6 óráig.

2.

– □ Várnai László:

Esti Hírlap, Bp. 1981. júl. 2.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Várnai László
grafikus

MŰVÉSZET

Budapest

1981 SEP, Cl. old.

Magyar Nemzeti Galéria,
Lapzárta után érkezett:
a kiállítást a jövő év elejére halasztották.
Várnai László: Fénygrafika, 30×30 cm, 1981

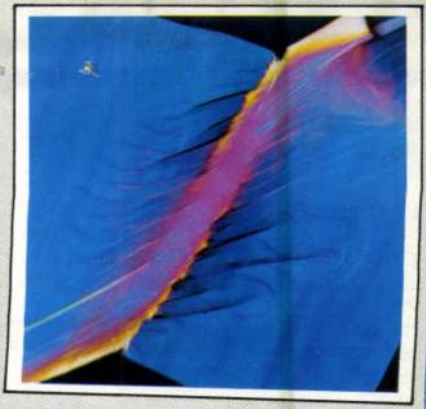

Várnai László

Mária Illyés: One after the Other, On the Line *26*

TWO DECADES

Two representatives of the Hungarian avant-garde painting, Miklós Halmy and Pál Deim are confessing about their careers and art concepts. They both were active participants of the mostly in private homes organized meetings, the new-urging intellectual movement of the sixties, which with its steady existence finally reached the official acceptance of modern tendencies.

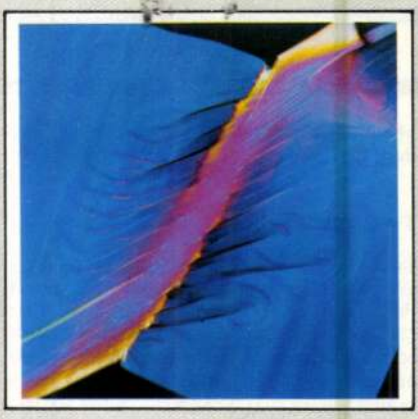

Várnai László

Várnai László sajátos technikával készíti színes „fotóit", melyek korunk fotócentrikus vagy legalábbis fotóérzékeny művészetében a látvány gazdagságán keresztül néhány rejtettebb, ám tágabb gondolati összefüggéshez vezetik a nézőt. Rozgonyi Iván tömör leírását idézzük: „Egymásra rétegezett celofándarabkákból álló kompozícióját Várnai László diakeretbe, majd két polárszűrő közé helyezi. Az egyik szűrő forog. A fény, a kettőstörés szabályai szerint, rétegenként színekre bomlik. Minden pillanatban más, folyamatosan változó kép vetül a vászonra vagy vászon helyett a színérzékeny fotópapírra." Az utóbbi egy évben ezt az eljárást Várnai fokozatosan a különböző anyagroncsolások gesztusszerű lehetőségeivel tágította. Ez mind a művészi eljárás, mind a végeredményként megszülető, folyamatosan átalakuló látvány szintjén új jelentéseket hordoz. A művész nem annyira kompozíciót alkot, mint inkább a minimálisra zsugorodott – képfelületként felfogott – lehatárolt képmezőben közvetlenül viszi át kezének improvizációit az átlátszó anyagra. Egyes legújabb munkái a kalligrafikus festészet közvetlenségét és a közvetlen „szubjektív íráson" keresztül feltáruló érzelmi-pszichikai tartományokat idézik. Más munkái különös „természeti"-nek tűnő tárgyias formációkat mutatnak fel, anélkül hogy bármiféle fotómechanikai leképezést alkalmazott volna a művész.

A Műhely-sorozat számára Várnai olyan installációt készít, melyben a vetítéses vizuális élmény, az ehhez kapcsolódó zene (Dénes István) és a centrális, sötét térben való mozgás összekapcsolódik és egyetlen, változékony és differenciált élménnyé forr össze. Várnai installációjában a fény művészi értelmezésének érdekes új területével találkozunk.

H. L.

Magyar Nemzeti Galéria,
Lapzárta után érkezett:
a kiállítást a jövő év elejére halasztották.
Várnai László: Fénygrafika, 30×30 cm, 1981

Műcsarnok 1981/9

Mária Illyés: One after the Other, On the Line *26*

TWO DECADES

Two representatives of the Hungarian avant-garde painting, Miklós Halmy and Pál Deim are confessing about their careers and art concepts. They both were active participants of the mostly in private homes organized meetings, the new-urging intellectual movement of the sixties, which with its steady existence finally reached the official acceptance of modern tendencies.

László Menyhárt: Axis Mundi (an interview with Miklós Halmy) *29*
Lajos Lóska: Silence of Objects (an interview with Pál Deim) *36*

BOOKS

Zsolt Jékely–Alajos Sódor/ The Architecture of Budapest in the 20th Century (Eszter Gábor) *42*

WINDOW ON THE WORLD

György Ruzsa: Some Aspects of the Ukranian Icon-Painting *44*
Loránd Hegyi: Questions of Periodising Western Arts *47*

INTERNATIONAL PRESS REVIEW *52*

CHRONICLE *55*

PANORAMA OF EXHIBITIONS *57*

On the cover
Erzsébet Schaár: Transparent Space, bronze, glass, 35 cm, 1969
(photo by Somfai)

Várnai László
(fénygrafika)

1021

1981. IV. 22. Petőfi 20,33 /FE/
Válas/s/z

- Debussy Tenger cimü müve Kőszegi Gábor riportjához kapcsolódik amelynek segitségével mi is részesei lehetünk egy kicsit Várnai László fénygrafikai bemutatójának.

- Erősitőt és hangszórókat nem tudtunk szerezni, igy a falak itt most nem fognak repedezni, de ha 7 percig senki sem vesz levegőt, akkor talán majd hallani lehet valamit. Eléggé ismert zenéhez válogattuk ki a képeket, a már meglévő képek közül. Akkor ott valaki tartsa a drótot addig, jó? Nemigen tudnám besorolni müfaji kategóriába az biztos, hogy a zenével együtt valami fantasztikus élmény.

- Értesz ehhez valamit?

- Nem.

- Végig nézted?

- Végig.

- Hogyan tudnál egy ismerősödnek beszámolni erről?

- Amennyiben ismeri mondjuk az absztrakt müvészetet, tulajdonképpen annak egy térbeli élménnyé való átvarázsolása. Szóval nekem olyan volt az egész. Néha egy kicsit a rajzfilmekre is emlékeztetett, mert ilyen sikbeli képek voltak, más színekkel, más megvilágitásban mutatták, akkor olyan érzése volt az embernek, mintha mozgott volna és egyébként más dimenziót is tártak fel.

- Láttál már életedben ilyet?

- Mozgó szobrokat már láttam. Ütögetni lehetett, meg zenélni, ilyeneket már láttam.

- Még nem kiérlelt müfaj, tehát inkább kisérleti jellegüek a megitélésem szerint és mint ilyenek inkább érdekességükkel hathatnak.

- Nekem azért ezek a tiszta szinek azért, hogy mondjam, ilyen templom káprázatot keltenek. Kedvem lenne valami katedrálist épiteni és ezeket a szineket , mint kárpázatokat odadomesztikálni, hogy be legyen épitve. Mert igy a falon megjelenik, mint egy vizió, és aztán ...

- Én el vagyok ragadtatva és nagyon sajnálom, hogy nem láthattak többen.

- De alig fértek be igy is.

- Igy is alig fértek be, kicsi volt a terem. Ezt meg kellene ismételni, mert az egy egyedülálló dolog énszerintem. Olyan, mintha az ember bepillantást találna az élet titkaiba, meg a világ szerkezetének a titkaiba, mert valami ilyesmit érzek.

- Megkérdeztem valakitől, hogy mire számithatok, mit fogok itt ma látni. Ezt mondták, hát körülbelül olyasmit fogsz látni, hogy olyan, hogy képek, vetitik és ugy látod mintha mozogna.

- A szinek változtak át a kontrasztjukba, de ezenkivül volt más mozgás is. Például a sejt zenéjének nevezett müsornál valóban először egy sejtet látott az ember, azután kiszélesedett megint az egész világgá, azután a tenger, a Debussy Tengerje, láttam a tengernek az áttételes ábrázolását, kék és zöld kompozicíókat, aztán a tengerfenékbe ki mit képzel bele, mert nagyon szabadon, de csigákat meg őslényeket is láttam. És a végén, a szimfónia első tételének az zárótételének megjelent a Nap sárgán, pirosan aztán feketén. S ez mind egyyütt! Hát én egészen lelkendezni szeretnék.

- Megkérdezhetném mi a foglalkozása?

- Festő vagyok.

- Fénygrafika. De ugyanakkor van egy tárlat, ahol végigmehetsz, megnézheted azösszes képet, a kiállitott képeket. Vajon félkész termék az?

- Nem hiszem. Nem hiszem, az a müfajnak egy másik része azt hiszem, hát hogyha emlékszel az Élet cimü sorozatra, azt nem kellett volna egyáltalán kivetiteni, az ugy tökéletes szerintem. Nézd, egy-egy kép ad egy hangulatot. Ugyhogy nem hiszem, hogy félkész termék, egy másik válfajának tekintem, a fénygrafika egyik másik válfajának. Azt hogy ezt vetitik, überolják vajon, az alkotásokat?

- Nem mondanám ezt sem. Az egy másik, az egy kép, egy álló kép, amit a kiállitáson lehet látni. Az egy álló kép, az önmagában szerintem megállja a helyát és eléri azt, amit egy grafikával vagy képpel el lehet érni. Ez egy másik része szerintem.

- Továbbélése a képeknek, vagy uj élete?

- Szerintem nem kép, nem is nevezném képnek, amit vetitenek és közben a zenét hallgatom. Az már egy- nem is tudok jó szót - kompozició. Nem egy képet éltet tovább a müvész, amikor egy zenével aláfesti, vagy szineit változtatja. Nem hiszem, nemhiszem, hogy erről van szó.

Ezek átgondolt, felépitett kis müsorok. Amelyeknél meg van határozva az, hogy a zenének melyik pillanatainál kell a képeket váltani.

- Ne haragudjon, de Ön ebben a pillanatban előadóművész is?

- Hát ezen nem gondolkoztam, de ezek szerint talán igen. Egy elő-

adás és méginkább változó, mint a diaporáma, mert a diaporámánál esetleg csak a képváltások idejét és az áttünések módját lehet változtatni, itt viszont egy-egy képnek a szineit is müsor közben változtatom. Bár a müsor fül van épitve, de nagyon nagy szerepe van az improvizáoiónak. Kétszer egymás után ugyanugy előadni nem lehet. Hát ez ad bizonyos érdekességet is a dolognak, meg ha esetleg éppen indiszpohált az ember, akkor talán gyöngébben sikerül.

- Ma?

- Hát ezt én nem tudom.

- De Ön hogy érezte?

- Hát azt hiszem, hogy jó volt.

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt

VÁRNAI VALÉRIA
festőművész
retrospektív kiállításának megnyitására

2007. június 14-én, csütörtökön 17 órára.

A kiállítást megnyitja:
Dr. PRUGBERGER EMIL
tüdőgyógyász főorvos

Hegedűn közreműködik:
VALERA ZSANETT

A kiállítás megtekinthető: 2007. június 15-től július 8-ig

Die Kunsthalle Szombathely lädt Sie

am Donnerstag, dem 14. Juni 2007. um 17. Uhr
zur Eröffnung der Ausstellung der Malerin

VALÉRIA VÁRNAI
herzlich ein.

Die Ausstellung wird von
Lungenspezialist Oberarzt
Dr. EMIL PRUGBERGER
eröffnet,
und kann bis 8. Juli besichtigt werden.

Als musikalische Darbietung spielt:
ZSANETT VALERA

Támogatók:
Vas Megyei Önkormányzat, Szombathely Megyei Jogú Város
Vitalitas Savariae Bt., Jenei Galéria

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

9700 Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12. Pf. 71.
Tel.: (36) 94/508 800 Fax: 94/314 096
E-mail: keptar@int.szombathely.hu
www.szombathely.hu/keptar

Havas eső, MCMXXLIII / Schneeregen, 2004
vegyes technika, 90x100 cm

Kaszárnya / Kaserne, 2005
pasztell, 81x122 cm

Háromkirályok / Dreikönige, 1975
vegyes technika, 40x60 cm

VÁRNAI VALÉRIA MŰVÉSZETE

... szerencsés összeesése a programoknak és kiállításoknak a Szombathelyi Képtár termeiben, hogy a japán hatás gyönyörű műtárgyai után a „pompeji vörös" falakon, mint Vörös Szoba Álma (utalok a neves kínai író regényének címére) Várnai Valéria festményeit láthatjuk.
A művészt már negyven éve ismerem, különböző alkotói korszakait, életkörülményeit, sorsát, kertjét és a kis ház szobáit, melyben él. A Kertje Zöld, de a szobák, a plüssel behúzott régi bútorok, hímzett díványpárnák, a lámpa fénye, a ruhásszekrény Vörösek. A sarokban karosszék, a Mama őrzött helye. Ebből a környezetből nő ki az a művészet, colorista festészet, ahol a színek szívdobogva élnek, a kompozíciós elvek változnak, de a színek varázsa a késői impresszionistákhoz kapcsolja. Várnai hosszú alkotói élete alatt sokat „föstött" el nem ismerten, mások dicsfényétől árnyékolva, de az idő az értékeket mérlegre teszi, és Várnai műveit igazi nagy művészetnek láttatja.
Korai művei kemény kontúrokkal, objektívebb látásmóddal, csendéletek, szobabelsők, mint Nagy Balogh, csak a lavór, a kisszék, a lámpa magányos fényei.
Aztán évtizedekig a mámor, a színek, a plain-air, tájképek és nagyon sárga vasúti bakterházak, remek portrék, virágzások, havazások, lírai absztrakciókig eljutó festészet. Zene.
Csodálkozva szemlélem legújabb korszakát, sok figurális kompozíció, kacérkodás a naiv művészettel? igazi naivitás? irónia?, de naiv művészete is pompásan színes, Frida Kahlo jut eszembe, a híres mexikói művésznő: filozófia, költészet, dráma és tragédia színes sztaniolpapíros virágcsokorba bújtatva, így rejti életét, gondolatait, véleményét és sorsát képei rengeteg remény Zöldjébe Várnai Valéria festőművész is.

Geszler Mária, 2007. május

DIE KUNST VON VALÉRIA VÁRNAI

... ist ein geglücktes Zusammentreffen von Programmen und Ausstellungen in den Räumen der Szombathelyer Bildergalerie. An den Pompei-roten Wänden - so wie der „Traum des Roten Zimmers" (ich beziehe mich auf den Titel des bekannten chinesischen Schriftstellers) - können wir nach der japanischen Ausstellung die Bilder von Várnai Valéria betrachten.
Ich kenne die Künstlerin schon seit 40 Jahren, ihre verschiedenen Schaffungsperioden, Lebensumstände, ihr Schicksal, ihren Garten und die kleinen Zimmer ihres Hauses, wo sie lebt. Ihr Garten ist Grün, aber ihre Zimmer, die Plüsch bezogenen Möbel, die gestickten Sofakissen, das Lampenlicht, der Kleiderschrank sind Rot. In der Ecke ein Lehnstuhl, der bewahrte Platz der Mutter. Aus diesem Umfeld entsteht die Kunst, colorierte Malerei, wo die Farben herzklopfend leben. Die Kompositions-Theorien wechseln, aber der Zauber der Farben verbindet ihre Kunst mit dem späten Impressionismus.
In ihren langen Leben hat Várnai viel gemalt, unerkannt von anderen, im Ruhmeslicht lebenden beschattet. Aber die Zeit wägt die Kunst und erkennt ihr Lebenswerk.
Ihre frühen Arbeiten sind Stilleben, Interieurs mit harten Konturen und objektiverer Sichtweise, so wie Nagy Balogh's Werke - nur Waschschüsseln, Hockerl, einsames Lampenlicht. Dann für Jahrzehnte Trance - die Farben, die Plain-air, Landschaftsbilder und sehr gelbe Eisenbahn-Wächter Häuser, prachtvolle Porträts, blühende Blumen, Schneefall - Malerei mit an lyrische Abstraction reichende Stärke. Musik.
Bewundernd beobachte ich ihre letzte Schaffensperiode. Flört mit naiver Kunst? Ironie? Aber auch ihre naive Kunst ist herrlich bunt. Ich denke an Frida Kahlo, die berühmte mexikanische Künstlerin: Philosophie, Poesie, Drama und Tragödie versteckt in einem Blumenstrauss und in buntes Staniolpapier gewickelt. So verbringt Valéria Várnai auch ihr Leben, ihre Gedanken, ihre Meinungen und ihr Schicksal im hoffnungsvollen Grün ihrer Bilder.

Zalaszentiváni vasútállomás, 1980
Zalaszentiváner Bahnhof
pasztell, 60x80 cm
Szombathelyi Képtár

Aranyeső, 1973
Forsithia
pasztell, 55x45 cm

Válogatás önálló kiállításaiból (1990-től)

1990: Stadtcafe, Oberwart (A), **1991**: Centro Culturale, Bergamo, S. Batolomeo (I) (Lesenyei Mártával és Tóth Emőkével), **1992**: Celldömölk, **1996**: Művelődési és Sportház, Szombathely, **1997**: Batthyány Kastély, Körmend, **1999**: Galeria Arcis, Nádasdy-vár, Sárvár, **2000**: Művészetek Háza, Szombathely, **2001**: Írottkő Natúrpark Információs Központ, Kőszeg, **2002**: Vitalitas Galéria, Szombathely, **2003**: Puskás Tivadar Szakközépiskola, Szombathely, **2004**: Hefele Menyhért Szakközépiskola, Szombathely, **2005**: Savaria Tourist, Szombathely, **2005**: Unio Galéria, Budapest

Felhasználva Várkonyi György szócikke: Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 2001. 3. kötet 845. o.

Album / Album, 2004
vegyes technika, 90x100 cm

Vers / Gedicht, 2004
pasztell, 80x45 cm

Szombathelyen született 1936. január 5-én.
1953–66: Szombathelyen a Derkovits Képzőművész Körben képezte magát, mesterei: Radnóti Kovács Árpád, Burány Nándor, Mészáros József. **1971**: Vas megyei Tanács pályázati díja; **1975–76**: Művésztelepi nívódíj, Győr; **1977**: Nemzetközi Festőhetek, Gleisdorf (A); **1979**: Pannónia Biennálé díja, Eisenstadt (A); Nemzetközi Festőhetek Gleisdorf (A); **1984**: Dunántúli Tárlat díja, Kaposvár; **1987**: Nívódíj, Szombathely; **1995**: Tavaszi Szalon díja, Szombathely. **1958** óta rendszeres szereplője a Vas megyei képzőművészeti életnek, alapító tagja a Vasi Műhelynek. Kisvárosi tájak, intim enteriőrök, álomszerű portrék lírai és bensőséges hangulati festője. Gouache és pasztell technikával készült képei a magányról szólnak Krúdy és Rippl-Rónai nosztalgikus hangján, de különös módon a jelenvaló világot idézve.

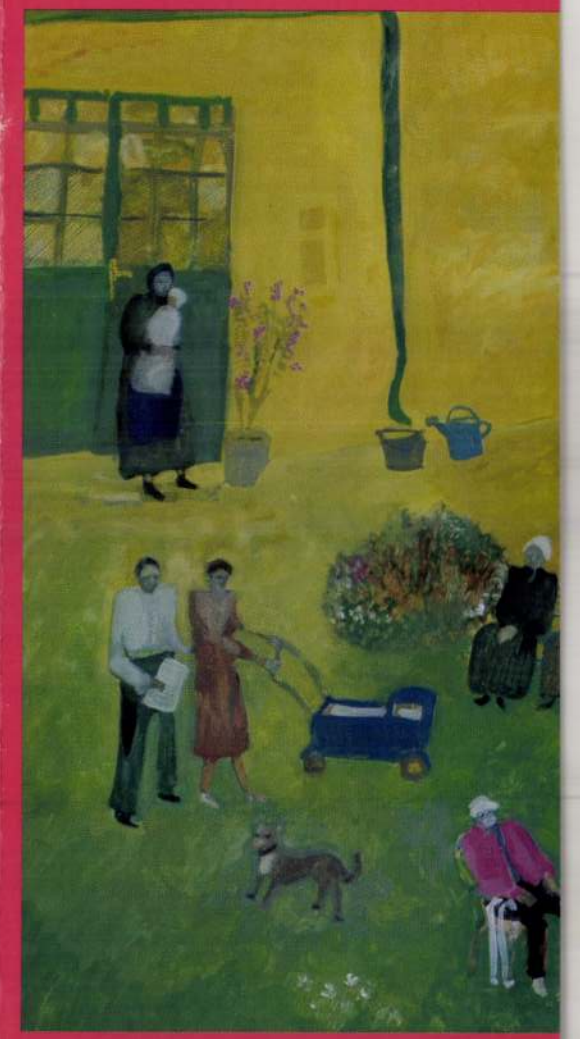

VÁRNAI VALÉRIA

MEGHÍVÓ
EINLADUNG

Várnai László

Nagy Zoltán: Nemzeti társalgók - a közelmultban és ma

Művészet, 1982. augusztus

Vámai Tabló

Alkalmazott grafikai biennále

Ungvár Nemzet 1984. IV. 30.

Várnai László

Művészet 1981/9

Vatnai László, grafikus

L. Aknay János

– Szabadtéri tárlat: a Bástya Galéria 9.
Népszabadság, Bp. 1981. jún. 18.

Várnai László

Györffy Sándor és Mikó F. László a szegedi JATE-Klubban május 15.-ig,
Tolg Molnár Zoltán a debreceni Agrártudományi Egyetemen május 17.-ig,
Kelemen Károly a Fiatal Müvészek Klubjában május 18.-tól
Vaszkó Erzsébet a szentendrei Müvésztelepi Galériában május 18.-tól,
Szemadám György a tiszakécskei Müvelődési Központban május 26.-ig mutatja be müveit a fenti kiállitó termekben.
Várnai László fénygrafikáinak kiállitása a debreceni Kölcsey Müvelődési Központban május 12.-ig.
Váczy J. Tamás: "Szinház" c. kiállitása az ujpesti Mini Galériában május 16.-tól tart nyitva.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. május 12. XXIII.évf. 19. sz. 8. lap.

Várnai László

Bencze Tamás és Gulyás Gyula a Francia Intézetben,
Károlyi Zsigmond a miskolci Ifjuségi Házban november 9.-től,
Korkos Jenő a miskolci Mini Galériában november 24.-ig,
Várnai László a Planetáriumban november 25.-ig,
Szabó László a debreceni Déri Muzeumban december 1.-ig mutatja be alkotásait,-közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. nov. 10.
XXIII. évf. 45. sz. 8. lap.

Várnai László

Művészeti foglalkozások, vizuális játékok, minden kedden 17.30-kor, a M.N.G. előadótermében (B. ép. fszt.), a klub 16. órától tart nyitva. A foglalkozásokat Gáji Attila festőművész vezeti.

dec. 9.-én: Várnai László fénygrafikái.

a Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1980. December.

Várnai László grafikusmüvész

A Győri Petőfi Sándor Ifjusági Házban rendezett kiállitást Lugossy Mária, Bohus Zoltán, és Csiky Tibor.
A három müvész kiállitása december 23.-ig tart nyitva.
Az orosházi Szántó Kovács Muzeumban Várnai László kiállitását december 14.-én nyitják meg, -közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. dec. 13.
XIX. évf. 5o. sz. 8. lap.

Vámosi László

Grafika I. linómetrat
29 × 26 cm

Grafika II. linómetrat
26 × 26 cm

Magyarországi képző- és iparművészek
kiáll. Műcsarnok 1974

Várnai László

Grafika III. linómetszet
28 + 27 cm

Angyalföldi képző- és iparművészek
kiáll. Műcsarnok 1974

Várnai László

"Fotografika" cimmel, a művész kiállitásáról, egyik művét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. dec. 28.
XVIII. évf. 52. sz. 7. lap.

Várnai László grafikusmüvész

A lap Kulturális eseményeket ismertető rovatának tudósitása szerint, december 17.-én nyitják meg a müvész kiállitását a Fészek Müvész Klubban.

Élet és Irodalom, Bp.1974. dec. 14.
XVIII. évf. 5o. sz. 8. lap.

Várnai László

grafikus

Várnai László grafikusművész 1935-ben Budapesten született. Tanulmányát a Szegedi Pedagógiai Főiskola rajztanári szakán végette.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái Művészet, 1974. december – 31 oldal.

Várnai László

Grafikus

Várnai László a következő kiállításokon szerepelt: Reklame 70, Reklame 71 az Ernst Múzeumban, 1973-ban a Műcsarnokban az Angol plakát kiállításon stb.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái. Művészet, 1974. december - 31. oldal.

Várnai ~~[illegible]~~ László

grafikus

Várnai ~~[illegible]~~ László a következő kiállitásokon szerepelt: a Műcsarnokban az V. Magyar Plakátkiállitás, 1966-ban stb.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.

Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai ~~[illegible]~~ László
grafikus

~~Várnai~~ László számos grafikai kiál-
lítás grafikai vészét terverte és kivitelezte.
(Londonb~~[illegible]~~, Bécs, Graz, Budapest, Szeged,
Debrecen, Győr, Pécs)

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Müvészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai László

grafikus

Várnai László a következő kiállításokon szerepelt: Ernst Múzeumban Az év legjobb plakátja", 1970, 1973, "1974 - ben.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai ~~[illegible]~~ László
grafikus

Vinkler László önálló kiállítása volt a Fesik Klub-ban 1974 decemberében.

Bodri Ferenc: Várnai László grafikái.
Müvészet, 1974.december - 31.oldal.

Várnai László
grafikus

Várnai László Szegeden a Pedagógiai Főiskolán Fischer Ernő tanítványa volt.

Bodri Ferenc: Várnai László grafikái.
Művészet, 1974.december - 31.oldal.

Várnai László

Gráfikus

Várnai fotóképei kissé talán a huszas évek konstruktív avant-garde-jának világát idézik.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.

Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai László

grafikus

Vaihler László geometrikus szerkezetű plakátok, táblák, reklámdekorációk alkotója, most pedig a fénygrafikák művelője.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet, 1974. december - 31. oldal.

Várnai ~~[illegible]~~ László

Grafikus

Vinkler Lászlót mint reklám-grafikust ismertek, most ujszerü fotográfiai úton készült kvéstály-szerkezetü lapokat alkot.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.

Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai László

fénygrafikái

Uj Irás 1975/6 boritóm és mellékleten

Vámai kiállító, grafikus

Kiállítása nyílt meg
a Fények klubban.

— : Ht —

g.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 18.

Várnai László

grafikus

Moholy-Nagy definíciója szerint
fénnyel fotogramok Várnai
fény és forma alkotásai

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet. 1974.december - 31. oldal.

Várnai László

grafikus

Várnai lapjai, látszolagos tárgy-
nélküliségük tárgya a fény, de
az ő lénnája több is: a formák
és az árnyalatok változatai.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.

Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai László
grafikus

Fegyelmezetten szerzelyes formák és gondolat szerkesztett arnyalatok artisztikus harmóniáit látjuk a lapváltozatokon Várnai Lászlónál

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet. 1974.december - 31. oldal.

Várnai László
grafikus

Egymással azonos szerkezetű formarendszerek is találhatók Várnai lapjai között, de fény értékek erősen eltérőek, olyhot egymásnak éppen ellentétei.

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Várnai László
grafikus

„Fénygrafikák" (repro)

Bodri Ferenc: Várnai László fénygrafikái.
Művészet, 1974.december - 31. oldal.

Vajnai Ilona

Fotó és néhány adat a művészről.

I. Fal- és Textil Biennálé
Szombathely, Savaria Múzeum, 1970.

MDK

Várnai István

Uj Magyarság 1944, I.22. 5 l.

Várnai László, grafikus MDK

3000-ft-s harmadik díjat nyert.

-: Kiosztották a május 1-i plakátpályázat díjait 13. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. máj. 1.

Várnai László

Magyar plakát 66. 5.magyar plakát kiáll.
Műcs. 1966. dec.

Várnai László grafikus M.D.K.

Díjazva a pályázaton III. dij

A május 1-i plakátpályázat díjazottjai

Magyar Nemzet 1963. május 1. 3.l.

Várnai László

fénygrafikái

Uj Irás 1975/6 boritóm és mellékleten

M.D.K.

Vá rnai Károlyné

A " Vasuti peronterv"-pályázaton megvétel

Társtervező : Bajtay István- Knatz Gyula-
Patakfalvi László

Magyar Építőművészet 1 67/1. 6-8.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 28

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Várnai László

TÁJ

1021

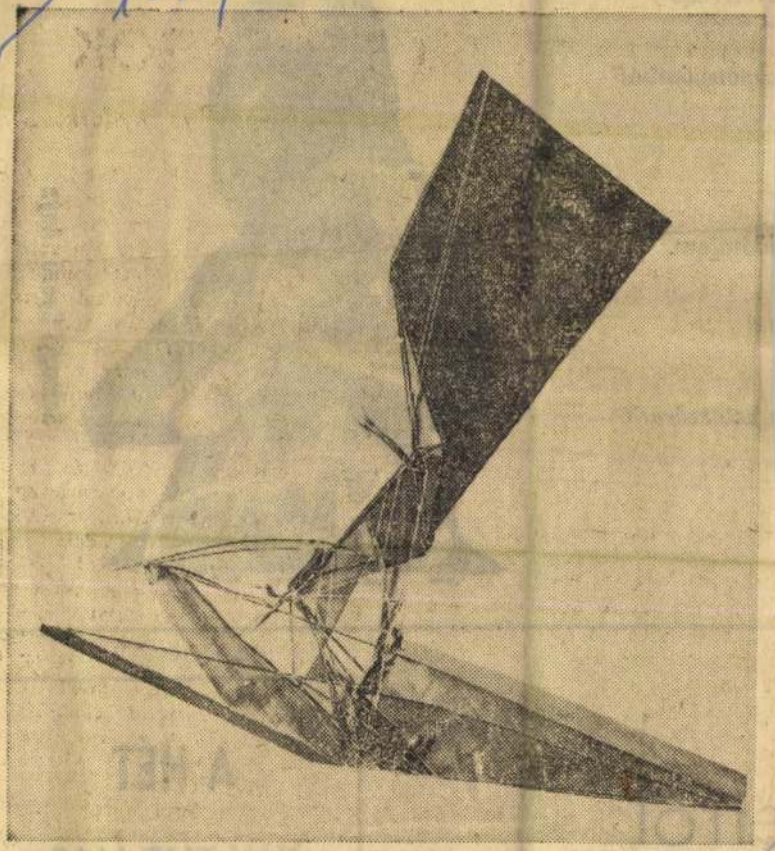

Várnai László kiállításáról: Fotografika

ottalap

koponyámból

dótálam

ss

beleszáradt

Somogyi Győző: Anya

erről

va. Nagylelkűek vagyunk önma-

A HÉT KULTURÁLIS

Várnai László: Fotógrafika

van.

IGEN SOK MŰ ÉL azzal a lehetőséggel, hogy a tárgyi világ, a környezet egy részét mutatja meg nekünk hűvösnek látszó tárgyilagossággal, hogy azután e szűk szavú *verista* kifejezés mögött esetleg utalások sorát fedezhessük fel. Kazimierz *Makowski*től olyan lapokat láthatunk, amelyek keretelésükkel, írásszalagjaikkal a régi térképre vagy metszetekre emlékeztetnek, az ábrázolás maga azonban nem más, mint apró kis hurkaszerű formák felsorakoztatása, egymást öklelése, kavargó csatázása. A nigériai Uzo *Egonu*tól olyan szerigráfiát tekinthetünk meg, mely különös, Matisse-ra emlékeztető komponálásban és formakezelésben egy kávét töltő hölgy torzóját mutatja a Magányosok Klubjából — íme, egy tőlünk távol élő alkotó Európához igen hasonló életérzést szólaltat meg.

BRAVÚROS TECHNIKÁVAL készültek

sors megjelenítői. A szintén lengyel Jan *Berdyszak* olyan gondosan állít elő egy többszörös tükröződésű, átjárhatatlan, *konceptualista* mikroteret, ahogyan az effajta ragyogó technika a konceptualista munkákra igazán nem volt jellemző korábban.

S természetesen tökéletes megmunkálást igényelnek azok a lapok is, így a holland Jasper A. R. van der *Welé* (néger nő bemozdult képe a New York-i metró falfirkái előtt), vagy a belga Anna *Dykmansé* (kerti székek egy elsötétített térben), amelyek a fejlett technikai környezet és az abban szorongva meghúzódó ember konfliktusát kívánták érzékeltetni.

SZÁMOS MUNKA plakátszerű közvetlenséggel, vehemenciával próbált a mindennapok gondjairól beszélni. Az az igazság, hogy ezek az egy lendületből született, mesterségbelileg kissé elnagyoltabb művek, bármilyen őszinte legyen is hevületük, kissé nevetségesnek tűntek ebben a *profi* grafikai környezetben

Magyar Daniel

1984. XI. 24.

Várnai László

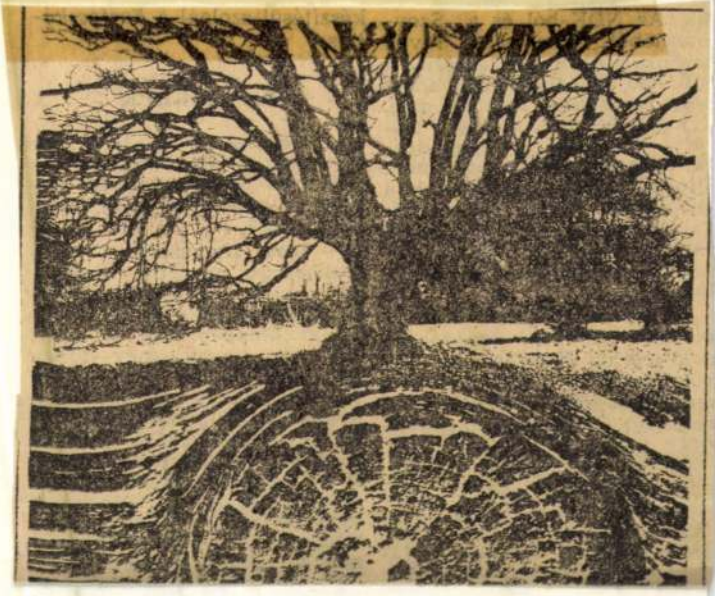

Magyar Nemzet
1984. XI. 10.

Várnai László [grafikus]

Várnai László fotógrafikája

7.

g. 5. XXVII/31

USATESCU: TITANIC-KERINGŐ
Bemutató a gyulai Várszínházban, augusztus 7-én
A LENINGRÁDI KIROV BALETT a budai Parkszínpadon, augusztus 6-án és 7-én

Hangversenyek

ALFÖLDY-BORUSS CSILLA orgonaestje a Kálvin téri református templomban, augusztus 5-én
A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye a Zichy-kastélyban, augusztus 8-án. Vezényel: Kurt Wöss
A TÁTRAI VONÓSNÉGYES estje a Zenélő Udvarban, augusztus 10-én
A TAKÁCS VONÓSNÉGYES estje a Zenélő Udvarban, augusztus 11-én
ELLA ISTVÁN orgonaestje a Kálvin téri református templomban, augusztus 11-én

Kiállítások

SCHAAR ERZSÉBET emlékkiállítása a Nemzeti Galériában
SZOCIOFOTÓ — GYÁSZ. Kiállítás a Fényes Adolf Teremben
GESZLER MÁRIA, SZALAI LÁSZLÓ és ZAVADZKY ÉVA kerámiái a szegedi Gulácsy Teremben
KÓ PÁL ÉS PÉTERFY GIZELLA állítása a Tamási Galériában

nem túl nagy: egy előadást átlag- ziasszony, aki könyvet írt volna arról, hogyan kell leszokni a sza-

Várnai László, grafikus

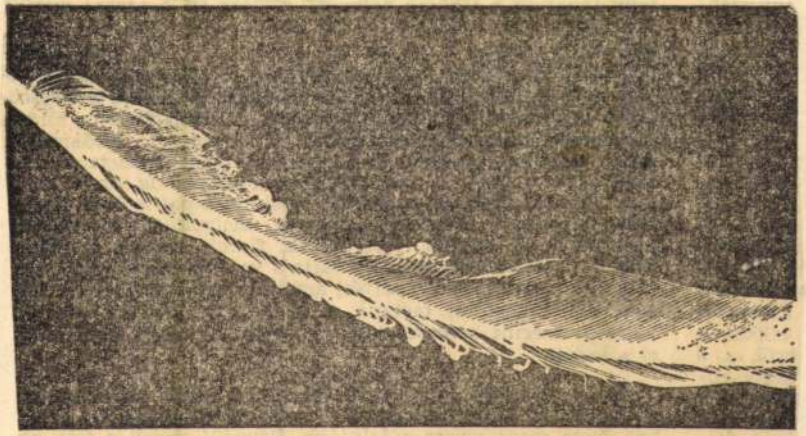

Várnai László rajza

Várnai 12.

Élet és Irodalom Bp. 1983. febr. 11 XXVII/6

MAHIR
1091 BUDA
Telefo

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 MÁJ 2 0

1021

Várnai László fotógrafikája

Várnai László

Egyáltalán, [illegible] semmiről. Ne tudd, hogy a vérfoltot — szavahihető háziasszonyok és Révai kislexikona szerint — legbiztosabban a hideg szappanos víz távolítja el. (Mások a Bioponra esküsznek.) A gyanúsított mondja azt beismerő vallomásában, hogy acetonnal dörzsölte ki ruhájából a vért. Említsd meg, hogy a ruhát elküldték laboratóriumba, aztán gyorsan feledkezz meg róla. Mert ha kiderülne, hogy a szöveten nincsenek sem aceton-, sem vér-, sem dörzsölésnyomok, akkor fuccs az egésznek, nem lehet belőle kétrészes tévéfilm. Kövessenek el a nyomozó hatóságok még négy-öt abszurd hibát. A boncolóorvos állapítsa meg, hogy *nem* történt nemi erőszak, tehát a beismerő vallomás hamis. Ezután már csak azt kell megoldani, hogy sem a rendőrségi nyomozás vezetője, sem az ügyész, ménkű elegánsan. (*Trokán Péter*nek különösen az überkáró-mintázatú, svejfolt öltönye tetszett.) A film legvégén merevítsd ki azt a képet, amelyen tanácstalanul szétárja karját, mert a néző még csak ötvenezerszer láthatta ezt a frenetikusan új megoldást. Ismétlés az unalom anyja.

Ha munkád jól végezted, a tévének célszerű — az első rész után néhány szimfóniatétellel — bemutatni egy 1937-es amerikai filmet. Mely szörnyű tréfája a sorsnak! A hőst itt is halálra ítélik, ugyancsak ártatlanul, úgyszintén felvágja az ereit. De nem kétségbeesésében, mint a dabaji műszerész, hanem hogy hozzájusson egy revolverhez. Aztán még mindenféle izgalmas dolgok történnek. A színészek jók, a cselekmény épkézláb, és valósággal tizedmásodpercekre hegyeződik ki a dráma. Ha az időzítés szándékos volt (mármint a tévé részéről), nyilván a következőket akarták tudtomra adni: 1. A harmincas évek Amerikája sem volt fenékig tejfel, 2. nálunk azért sokkal jobb a közbiztonság, 3. Hollywoodban csak profik írhatták forgatókönyvet, 4. Fritz Lang jobb rendező Hintsch Györgynél.

Egyik hír sem ért villámcsapásként.

[illegible] fliktusok lényege, mindkettőtől idegen. És Moldova a szatírában még a drámaiság kedvéért sem köt kompromisszumot. Nem ismer tréfát — idézhetném ezzel kapcsolatban a híres Karinthy-bon mot-t —, csak viccet — tehetném hozzá. Mert ahol a színpadi feszültség csökken, ahol úgy érzi, a nézőtér figyelmének lankadása fenyeget, ott megereszt egyet-egyet a pesti folklór e verbalizmuson alapuló remekműveiből. És ez baj. Mert ahol Moldova ehhez az eszközhöz nyúl, szinte mindig a mélyebb ábrázolás kínálkozó lehetőségét kerüli meg, a poénért feladja a humort, a villanásért a világosságot, a tréfáért az igazat.

Talán ez a különbség a kabaré és a színház szatírája között. Míg a kabarédarab kívül marad az ábrázolt valóságon, a szatirikus dráma belevonja közönségét. A kabarében *másokon* mulatunk, a színházban *saját* nevetséges gyarlóságainkra döbbenünk rá. Nem a szomszédunk, nem a kollégánk, nem a főnökünk és nem a beosztottunk a hülye. Moldova, s vele Kerényi ezt a katarzist spórolja el: mire — a különben nehezen elhihető — szatírai fikciót elfogadom, hogy tudniillik a Magyarországra látogató Hitlert senki sem ismeri fel, már tudom azt is, milyen butasá- [illegible] Magyar Művégtag Művek botcsinálta-párttag igazgatója, aki nemcsak sötéten műveletlen, hanem végtelenül buta is, egy sor kérdésben lelkesen egyetért a Mein Kampf paszszusaival, és annak, hogy Hitler számos Magyarországon tapasztalt jelenségben saját eszméi diadalát vélheti üdvözölni (mint a kaszárnyaszerű beton-lakóépületek, a televízióhoz láncolt kulturális passzivitás, a szervezetek túlbürokratizált központosítottsága, a funkcionárius-elit konzervativizmusa), és megint egész másban gyökerezik a véletlen kirobbantotta bánegresi „nyilasforradalom" kamasz radikálisainak fasisztoid anarchiája. Nem ezeknek a motívumoknak a kibontását kérem számon a Titkos záradékon, hiszen ehhez kevés egy színházi este, de talán egy évad is. Hanem éppen azt a biztonságot vélem túlzottnak, ahogy a bonyolult jelenségeknek okait a felszínen jelöli meg, ahogy megelégszik a legelőször kéz alá kerülő magyarázatokkal.

Amit Moldova mindennél jobban gyűlölni látszik, amit megalkuvás nélkül utasít el (és amiben tökéletesen igaza is van), az átpolitizált ideológiai frázisok apolitikus szajkózása (és szajkóztatása) — valóban társadalmi öntudatunk egyik legveszedelmesebb jelensége. Ahogy *Nagy Zoltánt*, aki Hitler háziorvosának fontos szerepét játssza, komolyan és harsányság nélkül, s ettől vérfagyasztó humorral. Vagy *Szersén Gyuláé*, aki a művégtaggyár főmérnökeként remek egyensúlyérzékkel teremt egységet egy derűs alkoholista portréjában szerepének inkoherens megnyilvánulásai és jellemvonás-töredékei között.

A Titkos záradék a Nemzetiben — alighanem toleranciánk tűréspróbája. El tudjuk-e viselni, hogy egy szatirikus műben olykor igaztalan vádakkal is illetnek bennünket? El tudunk-e gondolkodni a vádakon akkor is, ha a mű maga nem igazán jó? Ha hibái olykor nagyon is szembeötlők? A legjobban attól félek, hogy éretlenek vagyunk ehhez. És minél ingerültebben reagálunk az igazságtalan vádakra, minél dacosabban hangsúlyozzuk az esztétikai kifogásokat ott, ahol a lelkünk nem is a „széptani" anomáliák miatt háborog — annál jogosabbak a szatíraíró szellemi pofonjai.

***Az eset különben tényleg megtörtént, de nem ekkor, nem ilyen körülmények között és nem így. Az ítéletet 1957-ben hozták, és 1958-ban volt a perújítás. Polgár András is innen merítette a témát darabjához, a Kettős helyszínhez. De ha szabad ezt a túlságosan is idegen metaforát használnom: mindez nem mentő körülmény.**

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai László grafikus művész

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 AUG 26

1021

Várnai László fotografikája

el, a *nem jellemző.*

Család? Egyedül Ági rajzolt saládot. Barátok? A legtöbb rajon csak azért látható öt emer, mert hát ez volt a feladat. — éli táj, benne elszórtan négy elő, távol egymástól, az ötödik az őtérben mosolyog és integet, gyan, kinek? — Nyári vízpart. gy magányos napozó, egy egyedül omokozó kisgyerek, egy önmagák játszó gitáros, ketten labdázak: ennyi az emberi kapcsolat. — árosi útkereszteződés, öten autóan, motoron, gyalog, mindegyik orrekten, szabályosan közlekedik, mindegyik egyedül van. — Fó, madártávlatból. Egy csónak ppen nekiment egy másiknak, a enne ülő a vízbe esett, evezői is zanaszét úsznak, de nyugodtan veznek tovább, arra húznak még etten, oda se néznek. — Egy seiff és egy indián, a háttérben siek, díszemelvény ünnepi szónok-

Tizenhat-tizenhét évesen szecsaphat valamit az emdolhat és figyelhet másra például Péter, aki szokás nem figyelt és Radnóticiót rajzolt —; unhatja éppen, csinálnia kell. Nenyos, hogy egyéniségük lényegeről, lelkük legmélyéről vallottak itt, hogy *csak* ez jellemző rájuk. De az bizonyos, hogy ez *is* jellemző: „a szív bőségéből szól a száj". És az is bizonyos, hogy elsősorban nem rájuk jellemző.

Nem csupán az emberi kapcsolatok élményének vagy igényének hiányáról van szó. Nemcsak arról, hogy a számukra öt ember együttese szinte elképzelhetetlen, hacsak nem labdajátékban, zenekarban: csupán az egyes ember létezik, a pár, a tömeg. Hanem a sivárságról is: a rajzok legtöbbje mérhetetlenül unalmas. Már ama négy kivételével, de ebből a szem-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 346-726

Várnai László
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM
1984 MÁJ 25

1021

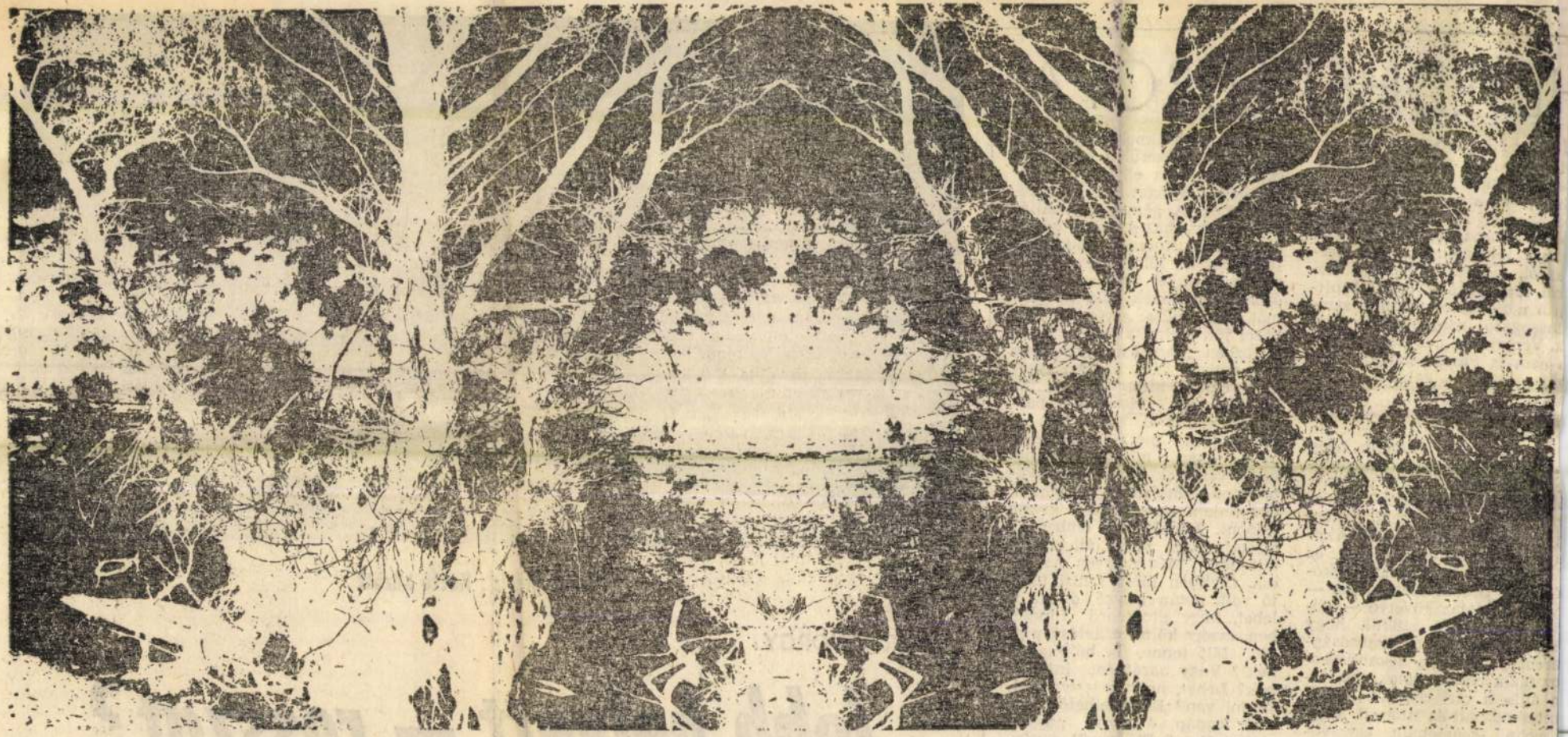

Várnai László fotógrafikája

HETEDHÉT EURÓPA

Május 13.: Homjakov)

Igazán nem vasárnapi olvas-
ány — ha egyáltalán olvasni
het — ez a múlt századi orosz
odabogár, *Alekszej Sztyepa-
ovics Homjakov*, akinek terje-
lmes történelmi drámái Jer-
ákról, Szibéria meghódoltató-
ról, meg a trónkövetelő Dmit-
jről a Schiller-epigonok szín-
lhasogató romantikáját idé-
k. Versei pedig olyanok, mint-
a nem is Puskin kortársa lett
olna, hanem valahonnan a
skor homályából kínálna
rténelmi stúdiumra érdemes
yagot. Ma volna száznyolcvan
es, de nem hinném, hogy
ár szülőhazájában megemlé-
eznének erről a nem is kerek
bileumról. S én sem kegyes
zelmekkel böngészem, hanem
gy adatra van szükségem. Aka-
tlanul is meditálni kezdek: ez
Homjakov becsületes fickó-
ént élt; tizenöt esztendősen —
yron példáját követve — gö-
g földre akart szökni, hogy
észt vehessen a szabadság-
arcban, aztán a dekabristák-
oz fűzik baráti szálak, kitartó-
n állta a cári cenzúra baka-
ntoskodásait és tiltásait. Még-
, noha szembenállt egy ve-
jéig reakciós hatalommal,
aga ugyancsak reakciós. A
lavofilek egyik vezéregyéni-
alapul: a kicsiknek saját irá-
nyítási rendszerük volt, ha
csínyt követtek el, maguk bí-
ráskodtak, újságot írtak és szer-
kesztettek. A német megszállás
után az árvaház a varsói gettó-
ba került. Korczak ekkortájt
jóval hatvan fölött van. Hősi
erőfeszítésekkel igyekszik meg-
őrizni a gyerekek lelki nyugal-
mát, noha tudja: a vég roppant
közel jár, élelmiszereket szerez,
s közben naplót ír, amelyben
ez a nagyon jó és nagyon gyer-
meki ember hitetlenkedve, ám
illúziók nélkül szemléli a bar-
bárság hódítását. Egyik jegyze-
tét ideírom, mert jellemző, s
mert olyan, mintha Örkény
egyperceseinek egyik előképlete
volna. „Öntözöm a virágokat.
Ősz hajam az ablakban kiváló
célpont. Annak az embernek
puskája van. Miért áll ott és
mit néz? Még nincsen paran-
csa. Civilben talán falusi taní-
tó volt, netán jegyző, de az is
lehet, hogy utcaseprő Lipcsé-
ben, avagy kölni születésű pin-
cér. Mit tenne, ha bólintanék
neki? Vagy barátként integet-
nék? Lehet, hogy mégsem tud-
ja, mi van? Elképzelhető, hogy
csak tegnap érkezett, nagyon
messziről..." Elérkezett a vég-
zetes nap: az árvaházat depor-
tálják Treblinkába. Korczak

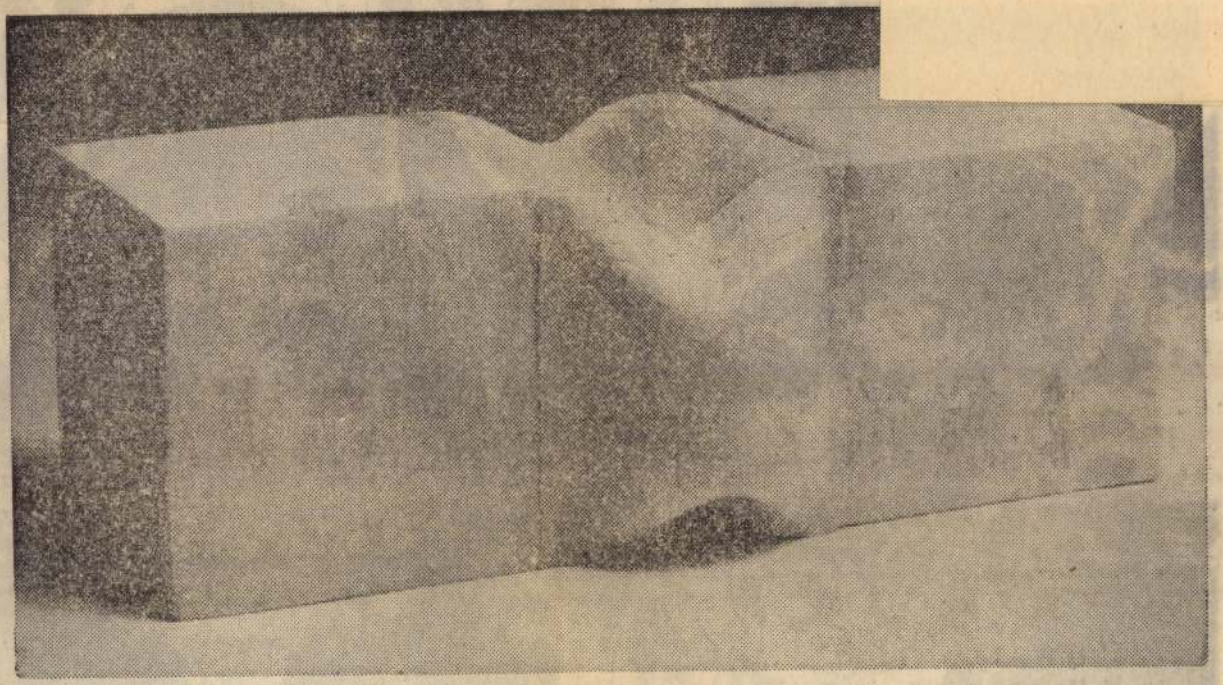

Orosz Mária: Kettő között

GYŐRI GYÖRGY:

Jobb helyett — rosszat?

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Várnai László, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM
1983 ÁPR 22

1021

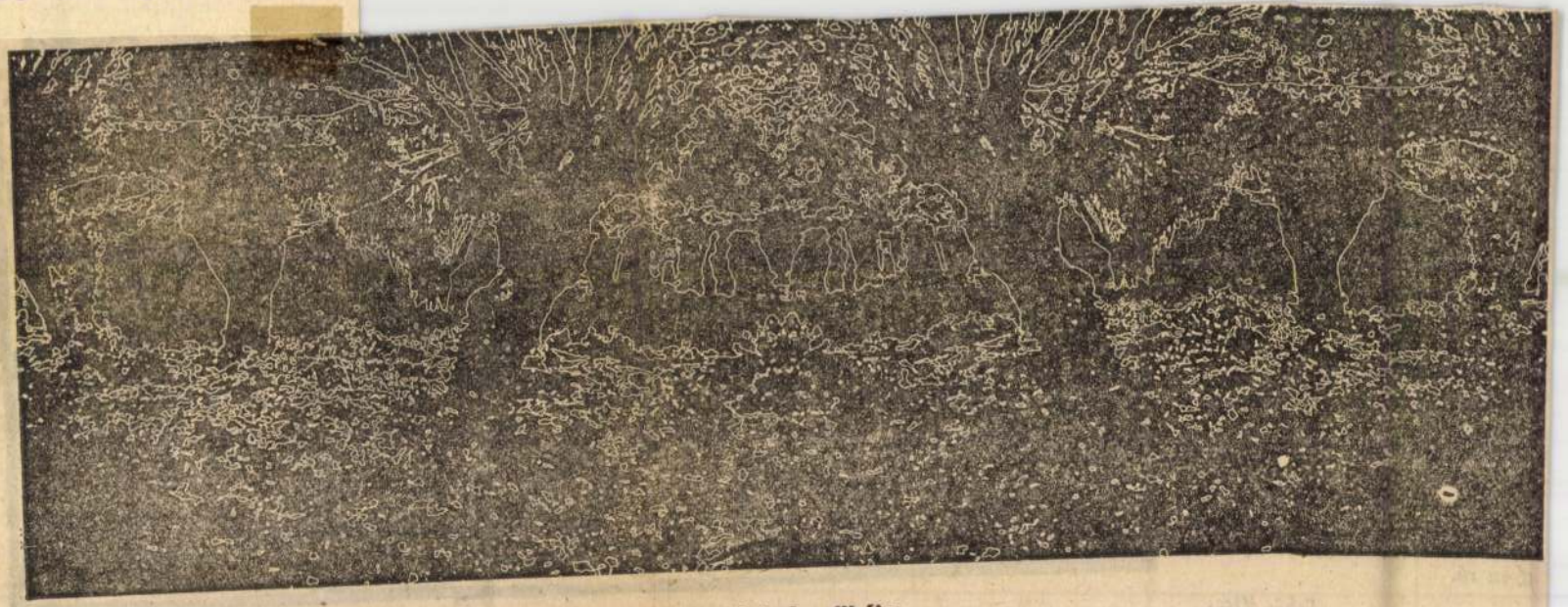

Várnai László fotógrafikája

műsorát és a krimi közötti öt percet felhasználhatják gyereknevelésre (aludj vagy pofonvágalak!), ezalatt megnézhetik, hogy elzárták-e a gázt, kimehetnek a mosdóba, ez is megoldás. De nem hiszem, hogy a tévé kulturális rovata ezért találta ki ezt a műsort. Ha ingerült hangok szólnak ellene, nem szabad megelégedni azzal, hogy a tévénéző olyan, amilyen, nálunk ekkora a kulturális színvonal, mit csináljunk — hanem próbáljunk valamit segíteni rajta. Például azzal, hogy a heti verset közölje a rádióújság, és legyen hozzá értelmes, vonzó elemzés, magyarázat, mint ahogy a Hét műtárgyát is magyarázzák, bemutatják, közelhozzák.

Legyen a vers igazán mindenkié. Keltse fel a szebb, a tisztább, a magasabb utáni vágyat. Ne dobjuk oda a tömegek elé úgy, hogy tetszik, nem tetszik, eszi, nem eszi. Nyújtsuk úgy, hogy szomjas legyen rá.

Fehér Klára

Keresztes Dóra: Meseillusztráció

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1983 SFP 02

ÉLET ÉS IRODALOM

Várnai László
grafikus

1021

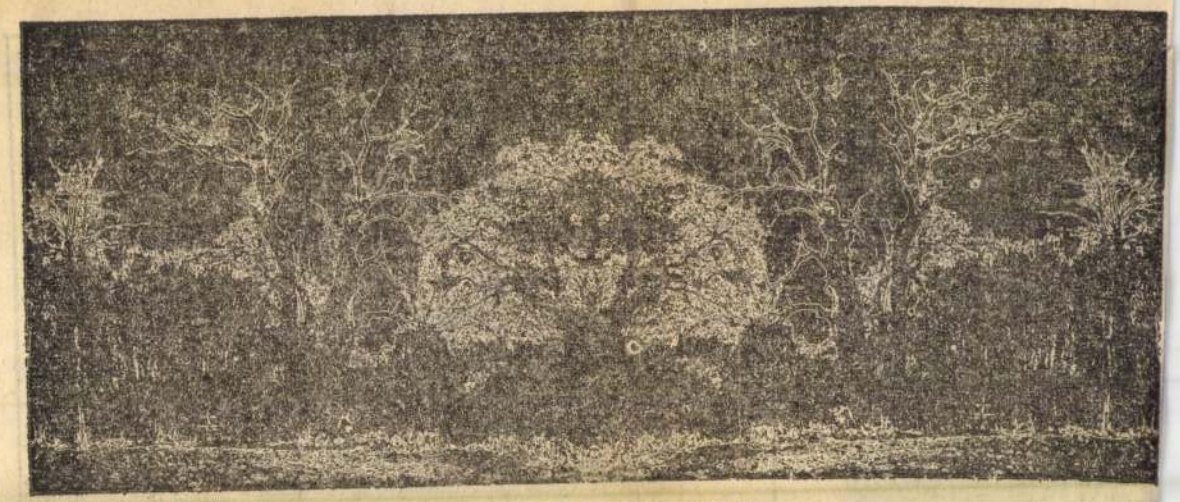

Várnai László fotográfikája

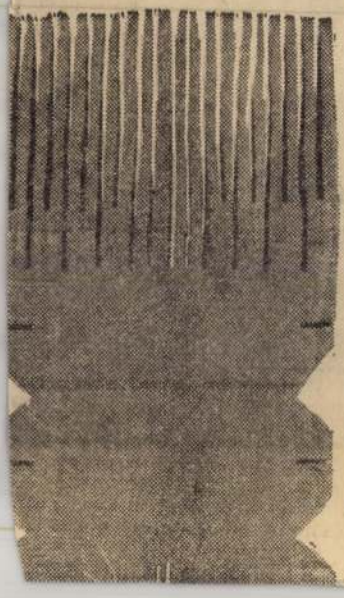

BENKŐ ATTILA:

Régi újság

Férfi-női fülke,
egyszerű és higiénikus,
de titeket akkor sem
elégít ki az új szolgáltatás,
ti még jártatok a süket
feltaláló házában,
ahol nem szólt a csengő, csak bolond
zöld fények szurkáltak összevissza.

Hajdan izgága riporterek!
szelídebbek vagytok, mint a végállomáson
térítő koldus nazarénus,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT
Telefon: 138-068, 337-748, 340-7

Várnai László

EGYETEMI ÉLET

1984 MAR 2 0

1029

ASSZOCIATÍV SOROK

Várnai László fénygrafikáiról

Sugárzó energia, amely a tárgyi világot láthatóvá teszi számunkra. Mesterséges, természetes vagy visszavert. Fény.
Terjed. Megtörik. Visszaverődik. — Mielőtt tőrbecsalja, Várnai ezt ütlegeléssel, szapulálással, szűréssel, csűréssel, csavarással, tekergetéssel, roncsolással tetézi, hogy végül a kínzásoktól átszellemült részecskéket az ezüsthalogenid-réteg börtönébe maradandósítsa. A folyton másulót, a megfoghatatlan szivárványságot különös felelősség művészi kelepcébe juttatni, megkülönböztetett bánásmódot igényel. — Várnai értő foglárnak bizonyul.
„Dísz, szépség; pompa, dicsőség". „A szellem, a lélek világossága, derüje."„Napvilág, világ" — a magyar nyelv értelmező szótárából idemásolt idézetek egyszerre érvényesek a Várnai teremtette kép világra.
És lőn világosabb.
(DOTE Galéria, 1984. február)

(szulovszky János)

elt

TISZAZUG

történethez viszonyítva.
élnek a *Könnyű testi sér-*
szakításokkal ugyan, mivel
ike menetrendszerűen bör-
erekedésért. Kovács András
i filmje pszichológiailag
, felszínes, mélyebb tar-
ző. Kevés, mindez nagyon
ól. Még ezeknél a filmek-
b Vészi János a *Csoda vége*
ki a csodát az öregektől és
várja, és Révész György
k címet viselő zűrzavaros

e szükség lenne a magyar
agunkkal"-ra vagy a ma-
k egy házasságból"-ra.
épet és maradandót alko-
film a történelem pilla-
ragadásával, annyira élesen
apjaink magánéletének kí-
a.
zegények a magyar gyerek-
elnőttek túl okosak, felnőt-
udják „gyermekszemekkel"
t. A *Szegény Dzsoni és Ár-*
Ervin bűbájos meséjének
transzformációját már ko-
erencséjük megunni a gye-
szegény *Vízipók — csodapó-*
végigülni a Horizont első
alig taposó közönsége. Pe-
dves, aranyos film, csak hát
lata telezsúfolva hasznos in-
okos tanáccsal. De hogy
át magunkat a teljes két-
voltak a filmtékának nagy
Ez a néhány jó mű megerő-
hitünkben, hogy mégse te-
a magyar filmet. Mészá-
rsenyben szereplő mindkét
ár vetített *Délibábok ország-*
emutató *Napló gyermekeim-*
en jó filmek. Érdekes és
ózsa János mesés ködfátyol-
oszorkányszombatja. Nem
él Szörényi és Bródy rock-
z *István, a királynak*, már
álhatott sikerekben, s hír-
vászon csak öregbítheti. Ba-
lbuzdulva a Tanú sikerén,

Határozottan úgy tűnik, a debreceni színházi évad két részre tagolódik: az elsőben többnyire „derűs" darabot láthattunk (komédiától groteszk játékig szinte mindent, az operett kötelező bárgyú humoráról nem is beszélve), a második azonban meghozta végre az élettel és feszültséggel teli *drámát*. Külön öröm, hogy magyar író alkotásáról van szó: *Háy Gyula* méltatlanul elfeledett Tiszazugjáról, *Gali Lászlónak* köszönhetjük a darab „újrafelfedezését", visszafogott színrevitelét, *Kasztner Péternek* a mű légköréhez remekül alkalmazkodó külső és belső színtereket egyaránt érzékeltető forgószínpadát, *Greguss Ildikónak* a következetlen, hol egyhangú, hol túlságosan is rikító jellemzeket.

A darab középpontjába helyezett kérdés: ki a bűnös? Ki a bűnös abban, hogy a Horthy-korszak magyar falujában mindent ural a birtoklás, a magántulajdon utáni vágy. Hogy a szerelmet csak gyilkossággal lehet elnyerni. Hogy aki nem alkalmazkodik a falu törvényeihez, annak pusztulnia kell. Hogy az erkölcs nem semmisül meg, csak átalakul. Hogy az ember nem számíthat senkire, csak magára. Még arra sem, akit szeret. Akiért gyilkolt.

Árva Mari (Jancsó Sarolta) születendő gyermeke és szerelme, a csendőrkáplár

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, sőt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

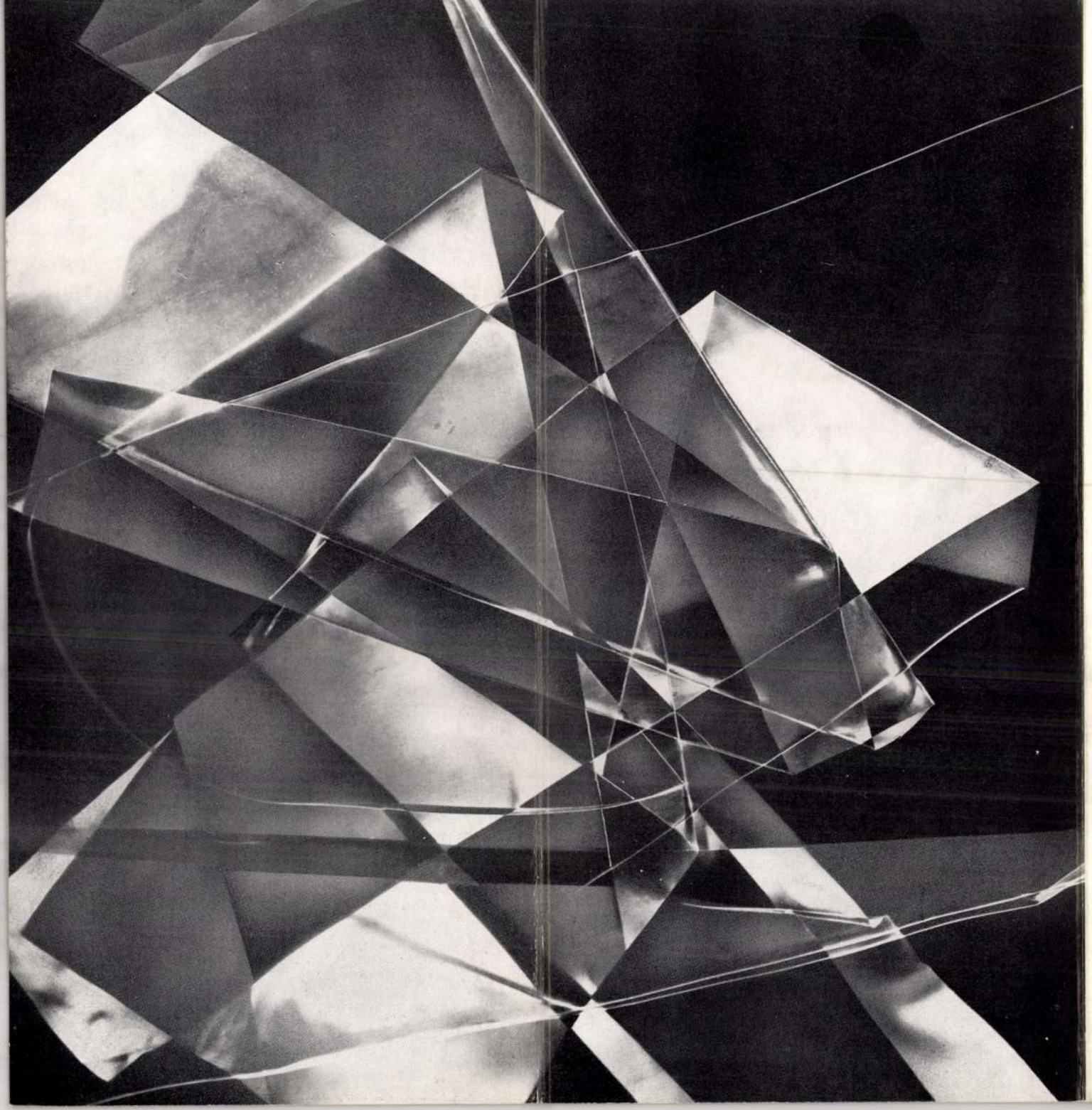

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ
GRAFIKUSMŰVÉSZ
FÉNYGRAFIKÁIBÓL
RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:
NÉMETH LAJOS
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ
1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:
ROZGONYI IVÁN
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Se. 741344

Várnai László, [grafikus]

Várnai László fotógrafikája

3.

Élet és irodalom Bp. 1983. szept 2. XXVII/35

Várnai László, [grafikus]

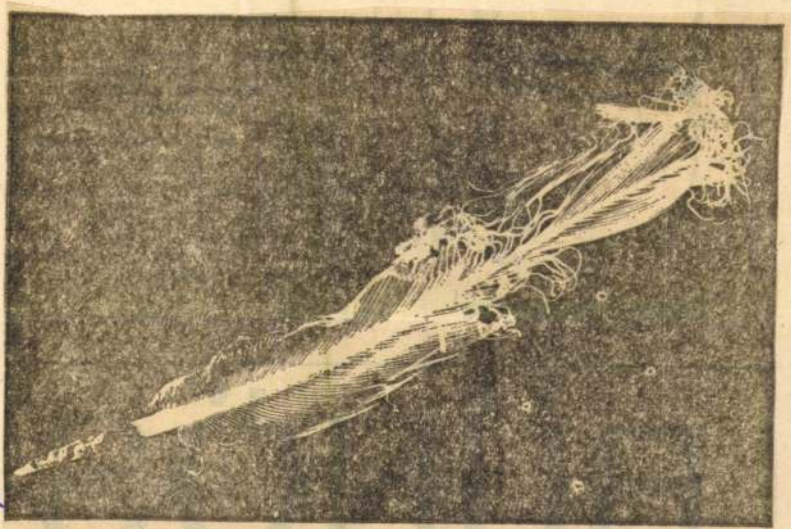

Várnai László: Fotogram

Vár[illegible] 7

Élet[illegible] jul 1. XXVII/26

Várnai László, [ ]

Várnai László fotógrafikája

13

Várnai Lá... J. XXVIII/2,9

É'et és J

ástalanságok hiva-
-állami nyomaték-
lnak. A személyes
bolitikai összeütkö-
zódnak, szinte ész-
rolog ki belőlük az
mom, alárendelőd-
zményes presztízs-
k. De azok, akik
állni ennek a ná-
ább erőnek, akik a
llalva szembe mer-
az intézményesített
op ebben az egyen-
emelkednek hétköz-
fel a hősök sor-

mányban írnató körül, paradox módon ennek a tanulmánynak azt a címet kellene adni: Esztelen egyszerűség. Feltűnő, kemény karakter *Ráczkevei Anna* fh., Abigail Williams kulcsfontosságú szerepében (már a Béla király kun hercegnőjeként is feltűnő volt). Kevésbé erős, de érdekes figurát teremt a Mary Warrenné csúnyított *Tóth Enikő*. A többiek nem feltűnők és nem érdekesek, kivéve *Pásztor Erzsi* szolgálóját, a barbadosi Titubát — ezt az egzotikusan „spilázó" szerepfelfogást azonban valószínűleg nemcsak a szí-

Vatnai László, [grafikus]

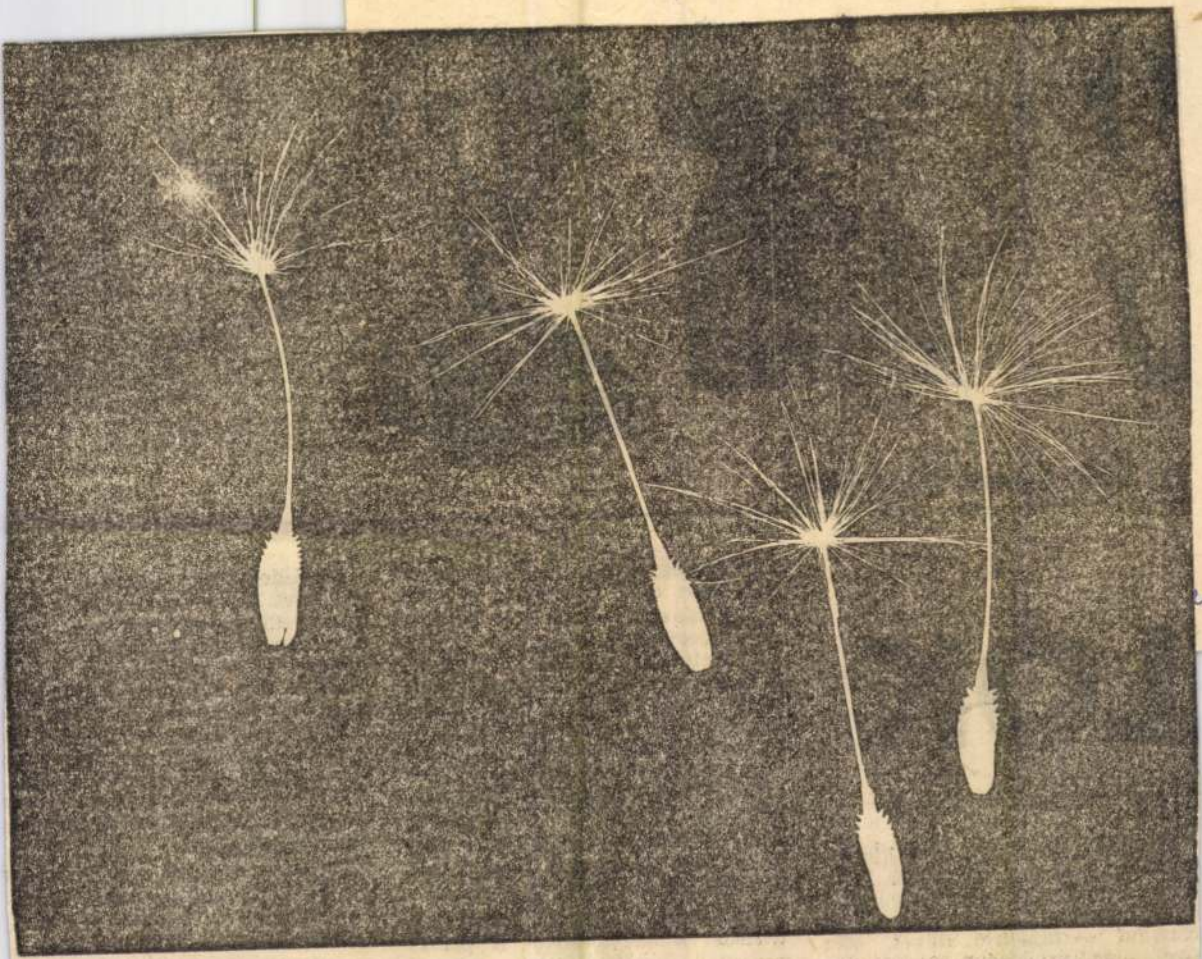

Várnai László fotógrafikája

15.

ent. 14. XXVIII/37

LOK

Kálmán negyvenkét éves hírlapíró, akit komoly adósságok már nem szomorítanak, de vagyona sem büsít másokat. Nem is fog. Szeret fecsegni — utál írni. Kávét, sört fizet a hallgatóságnak, holott papírra téve a történeteket ő kapna annyit, amennyit a főúr most tőle

A vasúti ember úgy [illegible], hogy a kislány nem mert leülni Nyíregyházáig. Csak állt szomorúan az üres kocsi peronján. Nem volt teljesen üres a kocsi, két fülke megtelt. Ott szoronganak. No, mondom, megfigyeljük: ki merészel húsz emberből átmenni az üres szakaszba? Senki sem. Nem a szabad akarathoz vettek jegyet...

Nyíregyházán Pestről szobát rendeltem a Szabolcsban. A portás mondja: a Koronában lakom. Semmi baj, az ugyanannak az épületnek másik szárnya. Átveszem a

Az áldozat itt épített nyaral magának. Nem nagyot, de valós gos angol parkot csinált az erdő ben. Megvilágított ösvények, szö kőkút, kerti mulatságok, mifen Néhány évig kétségkívül jól szóra kozott... Most ott ül sírva, szét vert háza romjain. Valósággal ön kívületi állapotban van, hát őszin tén beszél. Mit beszél: üvölt.. Hogy ki mindenki evett-ivott éve kig ingyen nála. A hálás tisztvise lők megsúgták: itt olcsón, bátra építkezhet, a kutya sem háborgat ja. És ekkor egy nagyobb hiány vendéglőben. A kocsmáros össze köttetésekre hivatkozik. Azonn elejtik. Az elszólásért bosszúb ám szabályosan hatóságilag szé veretik a házát.

— Elbitted?

Várnai László [ ]

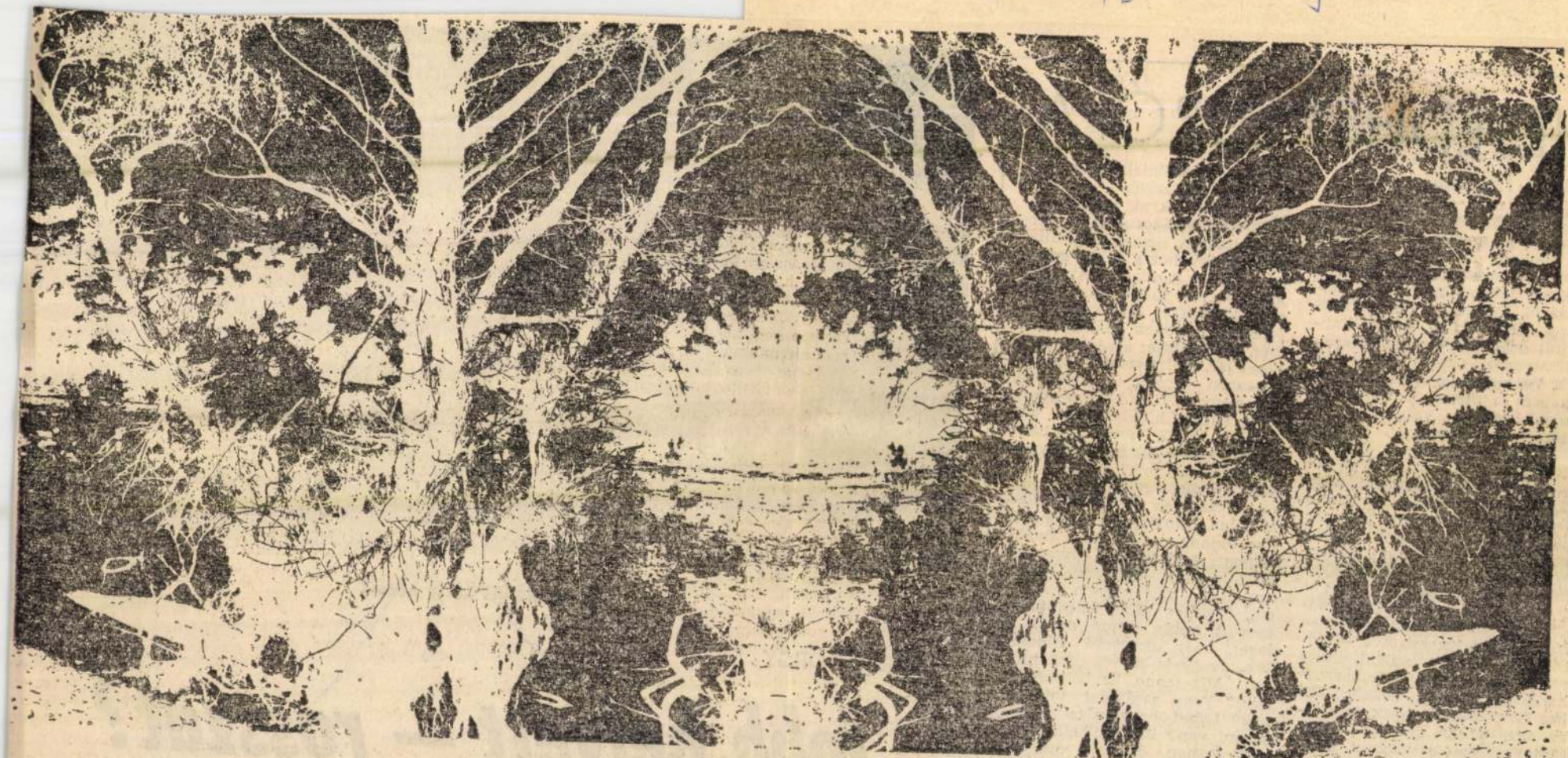

Várnai László fotográfikája

egy adatra van szükségem. Akaratlanul is meditálni kezdek: ez a Homjakov becsületes fickóként élt; tizenöt esztendősen — Byron példáját követve — görög földre akart szökni, hogy részt vehessen a szabadságharcban, aztán a dekabristákhoz fűzik baráti szálak, kitartóan állta a cári cenzúra bakafántoskodásait és tiltásait. Mégis, noha szembenállt egy velejéig reakciós hatalommal, maga ugyancsak reakciós. A

célpont. Annak az ellenfél puskája van. Miért áll ott és mit néz? Még nincsen parancsa. Civilben talán falusi tanító volt, netán jegyző, de az is lehet, hogy utcaseprő Lipcsében, avagy kölni születésű pincér. Mit tenne, ha bólintanék neki? Vagy barátként integetnék? Lehet, hogy mégsem tudja, mi van? Elképzelhető, hogy csak tegnap érkezett, nagyon messziről...” Elérkezett a végzetes nap: az árvaházat deportálják Treblinkába. Korczak

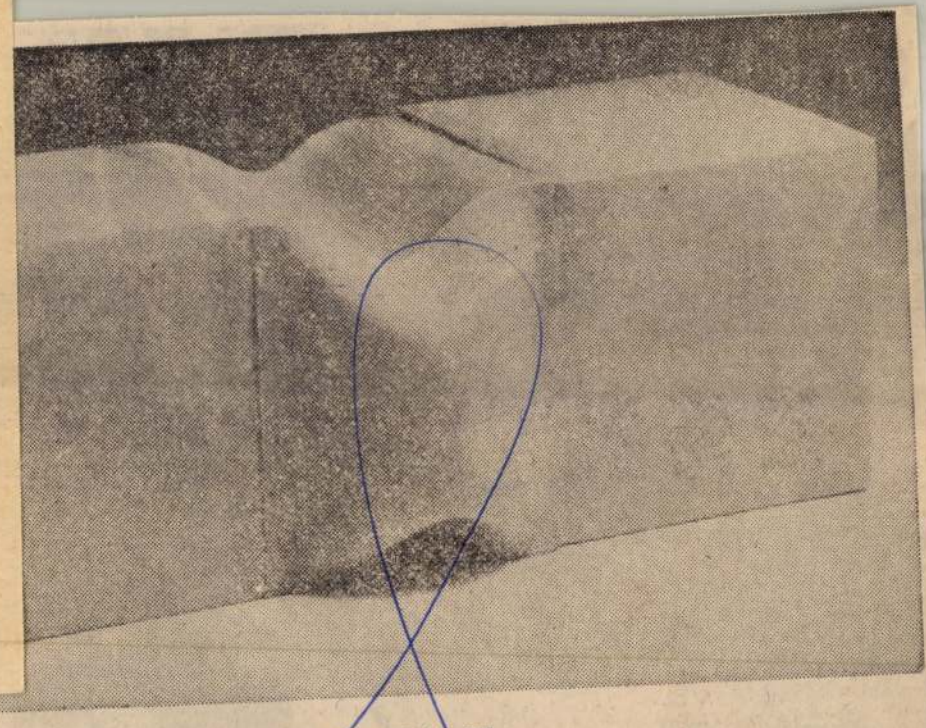

Orosz Mária: Kettő között

GYŐRI GYÖRGY:

Jobb helyett — rosszat?

fundamentálisra is: a szellemi hogy ez a „befektetés” a tehetsé-

Várnai László, [grafikus]

Várnai László: Fotógram

Várnai László: Fotógram

Élet és irodalom 1983 ápr. 1. XXVII/13

Várnai László, [grafikus]

Várnai László fotografikája

.6

XXVII/34

Várnai László, [grafikus]

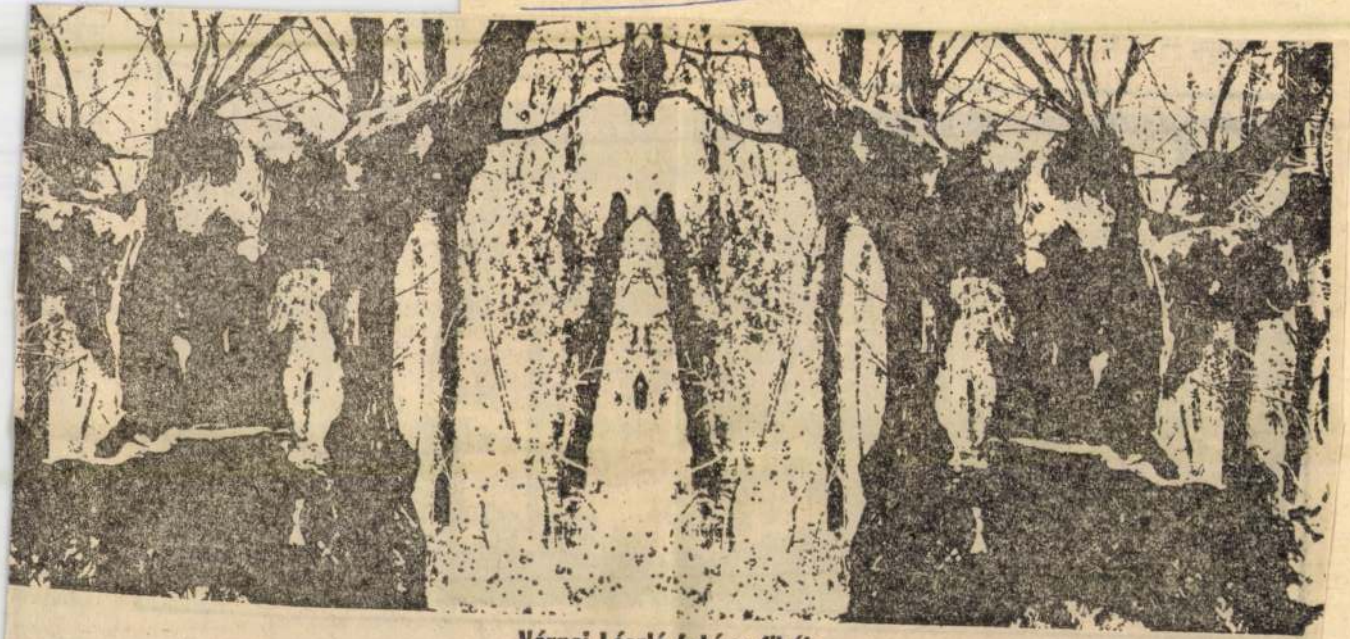

Várnai László fotográfikája

14.

XXVII/32

nódon az összlakosság igen

urat ke
AGG N
rem.
SZ. M.
kat kív
juk me
TELEF
re fölv
SZ. M.
Kovács
KÁBA
SZ. M.:
felírva
csoltam
ni a té
KÁBA
valaki
SZ. M.
akarni
KÁBA

Tiszt
hálóza
különb
a *negy*
jelentk
életkor
hobbij
valami

Várnai László, [ ]

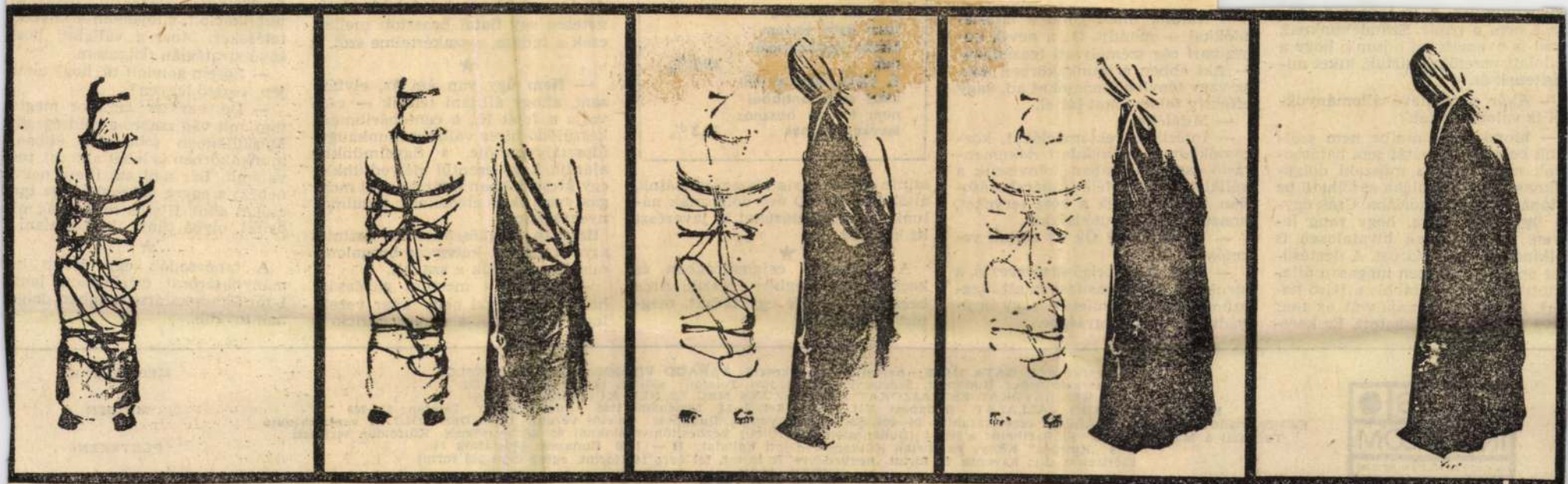

Várnai László fotógrafikája

gy gondoltuk, a jó tanács a fon-
s, s nem a papír. Szándékunknak
zzal is nyomatékot adtunk, hogy a
állalati vezetőkre bíztuk, kiket mi-
ősítenek át.

— Akár a meglevő állományuk-
ól is válogathattak?

— Mondom, semmibe nem szól-
unk bele; még kvótát sem határoz-
unk meg, hogy a műszaki dolgo-
óknak hány százaléka sorolható be
tanácsadói kategóriába. Csak egy-
e ügyeltünk, arra, hogy rang le-
yen, ha valakinek hivatalosan is
elkínálják ezt a státust. A fizetésü-
et éppen ezért igen magasan álla-
ítottuk meg, legalábbis a felső ha-
árt. Akinek diplomája volt, az akár
500 forintot is kaphatott. Ez kere-

—
adók
hézi
— A
az va
effek
—
—
remű
táció
vállal
kon,
konzu
—
zetők
—
struk
szűnt
vadt

rté-
lett
l.

ár-
só-
ára
gyi
be
el
z-
á-
e,
n-
gi
ő
a

nemzetközi szaksajtó magvasa
publikációit, s levonom a követke
tetéseket. Most a vállalati hoss
távú stratégián dolgozom.

— Sosem gondolt rá, hogy elme
jen, vezető legyen?

— De, egyszer; amikor megtu
tam, mit vág zsebre a zöldségesün
Máskülönben soha. Itt, ebben
munkakörben is lehet alkotni, tenn
valamit. Bár ami azt illeti, nagyo
nehéz; s egyre nehezebb lesz taná
csokat adni. Hiszen manapság min
denki, olybá tűnik, tanácstalan.

★

A tanácsadók egy újabb kor
mányhatározat értelmében januá
1-től főmunkatársi rangban dolgoz
nak tovább.

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Kia
Felelős kiadó:
Terjeszti a

gazgató
szti

MEGJELENIK
MINDEN
PÉNTEKEN
16 OLDALON

Várnai László, grafikusművész 2) Folytatás

16.
vasárnap

TIT tárlatvezetés

9.30 Várnai László műhely-kiállítása

10.30 Munkácsy Mihály művészete
Vezető: Tőkei Ferencné

Magyar Nemzeti Galéria rendezvénynaptár
1982. május.

Várnai László grafikusművész 1) Folytatás

MŰHELY SOROZAT

Várnai László kiállítása (B ép. III. em.) nyílik: május 4-én

Várnai mintegy évtizede foglalkozik a fény művészi értelmezésének és fénygrafikai lehetőségeinek kérdéseivel. Munkái a kalligrafikus festészet közvetlenségét idézik, vagy különös, természetinek tűnő tárgyias formációkat mutatnak. Kiállításán a vetítéses vizuális élmény, az ehhez kapcsolódó zene (Dénes István) és a centrális, sötét térben való mozgás összekapcsolódik és egyetlen, változékony és differenciált élménnyé forr össze.

A Magyar Nemzeti Galéria Programja,
1982. május

NAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

ra váltak nyilvánvalóvá. Egyeseket az é
alakítanak, Stancut az öregkor bölccsé

Megható, ahogyan ez a parasztfiú
gyan gazdálkodott vele élete utolsó pill
Varázslatos egyéniség volt, kiapadhatatl
re volt valóban úgy, ahogy mesélte, de
rendkívüli. (*Constandinára* gondolok itt
A „Colisée" asztalánál nincsen zavarban
szi, hirtelen megpillant valakit, mint a hé
szül rá.

Eugen Simion (sz. 1933) a mai r
men a XX. századi román irodalom
mint vendégprofesszor. Párizsi élmén
vallomás ideje) címmel nagy sikerű, k
1979-ben jelent meg.) Eugen Simion
XX. századi magyar irodalom, a mod
élénk kapcsolatot őriz vele. A terjedel
ből egy sajátos tipológia körvonalai bo
prózaírói, költői akaratlanul önmagu
megfigyelőként, pszichológusként és k
párizsi találkozásaik tükrében, s közb

VÁR

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

a langyos alomból: Ereaj,
tanuld, mennyit tesz egy meg egy, —
s megeredsz magad is: vár a gyár,
szántóföld, hivatal, ispotály;

futnak az úton kocsik is,
kicsik is köztük, nagyok is,
Repülünk! — mondják emberek,
Hevülünk! — hevülnek hengerek,
ám a medve csak cammog, cammog,
foga fény, vigyázz, feléd csattog.

3.
Ma is lesz, meglásd, békeharc,
s akarsz, nem akarsz — belehalsz,
és belehalsz a háborúkba,
matt derűkbe, fényes borúkba,
de menni kell, vár rád a munka,

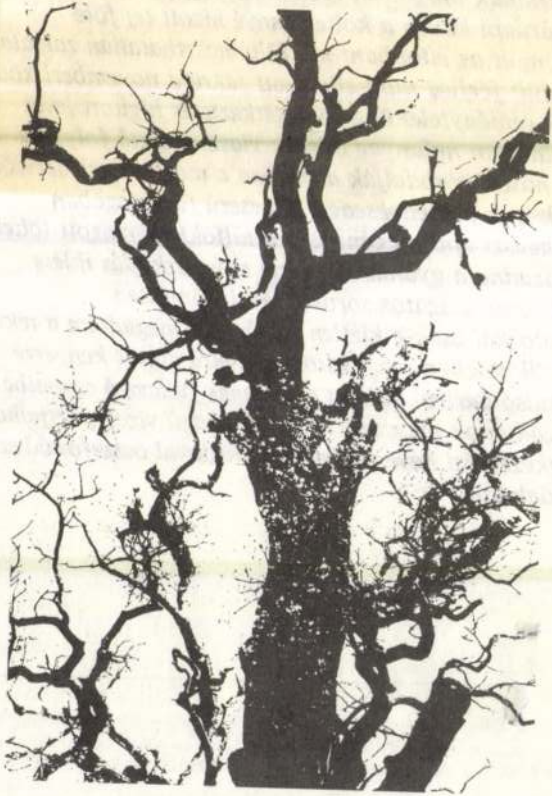

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

tolakodnak mögöttük aranylóvá hevített kövérjek fatol
l vasárnapi kávén a költeménnyé hízott tej föle
át a múlt az ellobbant idő föltámaszthatatlan zamataiv
grendült férfira mint elhagyott fákra a novemberi ködö
gnak reménytelenül a tömegétkeztetés higított levei
an álmosan műanyag csirkék viaszt eresztő folyama
éder húsok szabdalják a szájban a megdermedt téridőt
zöldségek fölnedvesedett és keserű forgatagában
st dagaszt épp magányosan a túlfokhagymázott töltelék
ba lázadna a gyanús kondérig nyúztózkodás ihlete
ezés réme alázatos sorokat igazít tömötten
n botorkál csak e kietlen forrás felé megadóan a tekinte
ezedik közben meggyötört almákra álmos kenyérre
i a túlsó partról miként röppennek fullasztó csapatban a
elszálljanak messze a mosogatószagú vizek partjaihoz
z étkezés ősi heve annyi más illúzióval összefonódva
re kialuszik

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

mintha férfi volna,
kifeslett bimbajú tulipán
és rózsa,
Ékes kopjafának hegyébe
faragták.
Nagy idők gyötörték,
vad szelek harapták.

Erdők sűrűjében
felnőtt szedervirág:
lázadó futóknak nem áll
jól a világ.
A nagy futások után
meg is, megpihennek
Nyugtalanságukat
átadják a földnek.

Szabad térségeknek, szabad
lázadója,
mintha csak Dózsa György
szép-vad arca volna.

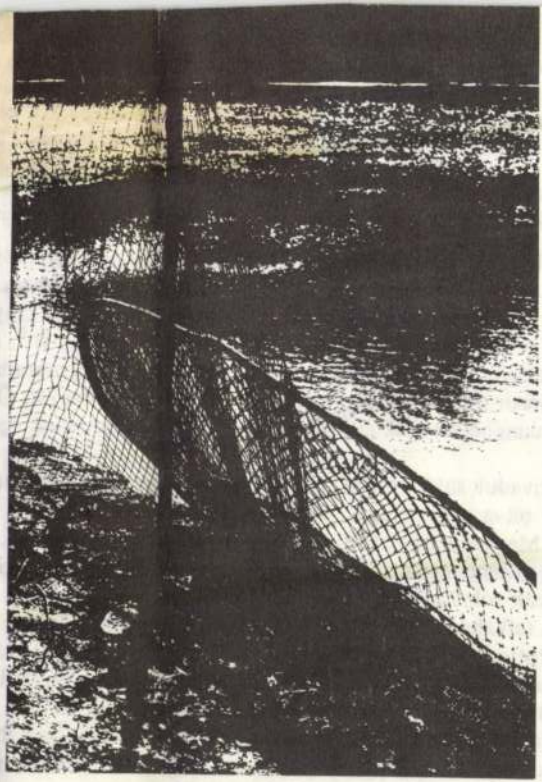

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

Emberarcunkat a jó iskola adja. Kimondtuk a jelszót, hogy elheptelelednek sorban megszüntettük őket. Rövid az idő, hogy a vitathatatlannak tűnő előn ságában vizsgálhassuk, de örülnünk kell, ha a lehető legjobb iskolát találja r künk. A rövid idő alatt is föltűnő azonban az a veszteség, ami igen egyszerűen na, ha nem krumplicsíráztatónak adjuk el az iskolákat, vagy nem pockok kér ott, hanem megtartjuk a kultúra lélekmelegítő tanyai fészkének. Fájnak a la kolák. Az elaludt, elfújt lámpások. Ha majd észrevesszük egyszer a hiányt, sötétséggel kell birokra kelnünk, attól félek.

A tizedik ember címen összeállt, kötetre való írás kis cikkelye csak, an

Kutyából nem lesz szalonna, a kulák az kulák marad. El nem hittem v lok hajnalán az én kezem közül kerül majd elő ez a cégéres szállóige, mint hegyen Ördögh István mostanáig kulák maradt. Ennyire konzervál a tany

Összenyomom a rugót, savba teszem, szétmarja. Hová lesz az erő, a tam? Akkor játszottunk ilyen kérdésekkel, amikor az energia megmaradá tanultuk. Akárhányszor találkozom az Ördöghgel, mindig eszembe jut. Ő bele is mártották valamibe, de csak annyira, hogy széjjel ne maródjon eg ták, és úgy maradt.

Tizennyolc nekivadult süldő rohant felém, amikor beléptem a tanya uc len be vagyok már oltva nyájassággal, de disznókkal szemben védtelen ilyenkor az ember? Megszámoltam őket. Fölsorakozott mind a tizennyolc, emelte a fejét, rámröffent, aztán leejtette megint. Ha fél marék kukori azonnal megköthettük volna a békét. Toppantottam egyet, megugrottak, tak. Jöttek utánam falkában, könyörgéssel. Azt hiszem, a csontjuk csak mert a bőr összetartotta. Hát ezekből mikor lesz szalonna? (Most jövök rá tudó beteg süldőt mondják kutyának. Erről a kutyáról van szó a mondásb

Isten őrizzen, hogy embert akármilyen állathoz hasonlítsak, de nem gazda se. Kamrák között is a legkisebbik lehetett, ami most szoba is, konyh száj ide bemennünk, mert a kéregetők nem hagynak bennünket. Ezeket n coknak?

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

a város történetét, kapcsolatait, kulturális örökségét és nagyjainak életm
(egyben ízes és olvasható) alapossággal, szeretettel és ihletetten feltárók utá
(1977), az *Odessza és a magyarok* (1978), a *Bartók Szegeden* (1981) méltó fol
pán a Somogyi-könyvtár kiadványai között és utóbb megjelenteket sorolom
„Szeged-centrikus" munkássága a sokféle tematikájú vagy dokumentatív
nyok sorában egymagában is megérne végre egy bibliográfiát. Akár a tovább
munkájának megkönnyítése céljából, talán majd egyszer erre is sor kerül
mennyiség láttán maga is elszörnyülködnék talán: valamiféle belső indíttatá
súly alatt az életmű egyre kerekül.

A „szegedi fókuszban" (a Somogyi-könyvtár az országban egyedülálló
mások munkája nyomán nagyszerű „szegediek" lépnek napvilágra, a „szege
ténet" álmának beváltott fejezetei. A folyóiratban és a kiadványok között
nyos és bibliográfiai munka Péter kutató, szerkesztői és könyvtári munkás
dály Szegeden a városhoz kötött életmű újabb állomása lett.

Az új kapcsolattörténeti kismonográfia a korábbiaknál kitűnően bevált
a zeneszerző szegedi barátait megidézőn sorolja Kodály személyes és művek
it. A helyi sajtóból idézve az események menetét és a helyi fogadtatást. Kod
ben, a jó barát *Balázs Béla* meghívására érkezik Szegedre, itt nemcsak a várc
kultúra jeles személyiségeivel, talán még *Juhász Gyulával* is megismerkedik
nyomtatásban olvasható *„hiányos, kuszált és rongált Balázs Béla-napló"* őrz
e látogatás pillanatait (mindezt idézi a kismonográfia is), majd *Juhász Gyula*
ságának eleven rajongása tovább — a jó barát és a költő lettek a zenészek m
kodóbbak Kodály körül. A színház és a zenekar, az énekkarok utóbb.

Meglep, hogy Bálint Sándor és Kodály feltételezett kapcsolata a kiskön
zetet nem kapott, bár a *Bálint Sándor munkásságát* 1974-ig egybefoglaló bi
László munkája ez is) nem említi Kodály nevét.

A kötet a továbbiakban jeles szegedi karnagyok és zenészek, zenepeda
Endre, Péczely Attila, Fricsay Ferenc — „a szellemi tanítvány", *Kertész Laj*

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

Már életének ötödik évtizedében járt, amikor [illegible] Az izgalmas, színes életábrázolás, az információ érdekessége, a leírások ex tényközlések pontossága, a szituációteremtő képesség — mind-mind a beért nyították, az újabb magyar prózában oly fájdalmasan hiányzó, háttérbe szor kát igazolták. Gáll István tudta, hogy nem elég az életanyag gazdag áradása, a is izgatta. Domokos Mátyással például — A pályatárs szemével című sorozatb írói világkép kialakításának nehézségeiről beszélgetett. Kritikákat is írt, buzd aggódó sorokat a pályatársakról. Szeretettel, olykor aggályait sem titkolva k mel a fiatalokat. Gáll István — szerkesztőként is — sokat tett azért, hogy iroc kadjon szét egymással szemben álló, vagy ami még rosszabb: egymással nem t kekre.

Ötvenegy éves korában halt meg. A veszteség fájdalmát csak növeli, ha az gondolunk, miket Gáll István — a regényíró számára legtermékenyebb életko megírhatott volna.

OLASZ

VÁRNAI László

Tiszatáj, 1983/1.

Várnai László fotografikái a 5., 7., 19., 29., 40., 63., 93. és a 95. oldalon

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-746, 340-726

Várnai László
grafikusa

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 FEB 3

1021

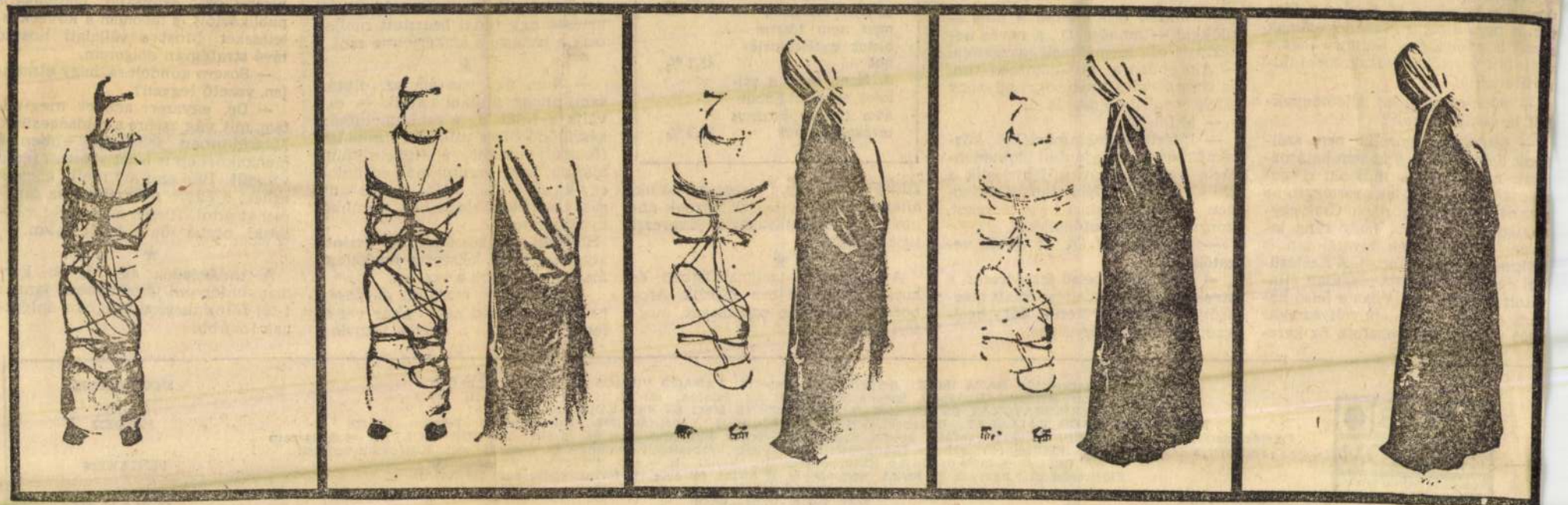

Várnai László fotográfikája

akiknél ez a feltétel — mint csak a koruk miatt is — áthidalhatatlan nehézségeket okozna. Meg aztán, úgy gondoltuk, a jó tanács a fontos, s nem a papír. Szándékunknak azzal is nyomatékot adtunk, hogy a vállalati vezetőkre bíztuk, kiket minősítenek át.

— Akár a meglevő állományukból is válogathattak?

— Mondom, semmibe nem szóltunk bele; még kvótát sem határoztunk meg, hogy a műszaki dolgozóknak hány százaléka sorolható be a tanácsadói kategóriába. Csak egyre ügyeltünk, arra, hogy rang legyen, ha valakinek hivatalosan is felkínálják ezt a státust. A fizetésüket éppen ezért igen magasan állapítottuk meg, legalábbis a felső határt. Akinek diplomája volt, az akár 9500 forintot is kaphatott. Ez kereértékesíthető cikkeket. Köszönöm szépen. Gyapjúval törjek be az afrikai piacra?

— Nálunk nincs gond a tanácsadókkal — mondja D., a neves nehézipari cég személyzeti igazgatója. — Aki ebben a munkakörben van, az vagy tényleg tanácsokat ad, vagy effektív feladatokat lát el.

— Miféléket?

— Intézik a reklamációkat, közreműködnek az ajánlati dokumentáció összeállításában, képviselik a vállalatot különféle tanácskozásokon, véleményezik a kész terveket, konzultálnak az utódaikkal.

— Utódaikkal? Ők itt voltak vezetők?

— Igen, de a belső átszervezés, a struktúra korszerűsítése miatt megszűnt a munkaterületük, vagy beolvadt egy másik egységbe.

vállalat ügyeinek irányításában	22,2 %
c. Nem szívesen, mert nem tartom biztos egzisztenciának	45,1 %
d. Nem, mert a vállalat szempontjából nem tartom hasznos tevékenységnek	23,3 %

szinte egytől egyig törzsgárdistáink, általában 25—30 éve dolgoznak nálunk; a pályafutásukat is javarészt itt kezdték.

★

A tanácsadó cejgnadrágban és kockás flanellingben érkezik. Arca beesett, tekintete egy fáradt, megtört öregemberé.

anyagi vonatkozásban — a valamikori vezetők kiváltságos helyzetét, de óvatoskodunk, ha valaki, történetesen egy fiatal beosztott mellett csak a tudása, a szakértelme szól.

★

— Nem úgy van ám az, elvtársam, ahogy állítani tetszik — csóválja a fejét H., a centenáriumára készülődő híres vállalat munkaügyi főosztályvezetője, s figyelmünkbe ajánlja, hogy ezentúl mélyedjünk el egy kicsit jobban a társadalmi mozgás specifikus elemeinek tanulmányozásában.

Hálásan megköszönve az őszinte, atyai tanácsot, kétszeres buzgalommal jegyzeteljük a szavait.

— Kérem, a mostani gazdasági helyzetben senki nem akar vezető lenni. Nem kell a magas pozíció a

Máskülönben soha. Itt, ebben a munkakörben is lehet alkotni, tenni valamit. Bár ami azt illeti, nagyon nehéz; s egyre nehezebb lesz tanácsokat adni. Hiszen manapság mindenki, olybá tűnik, tanácstalan.

★

A tanácsadók egy újabb kormányhatározat értelmében január 1-től főmunkatársi rangban dolgoznak tovább.

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: BATA IMRE; helyettes főszerkesztő: FARAGÓ VILMOS és ZÖLDI LÁSZLÓ
Szerkesztőség: Budapest, Széchenyi utca 1. 1054. Telefon: 533-122, 14 óra után: 113-221.
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA!
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT. Budapest VII. Lenin krt. 9—11. Levélcím: 1906. Postafiók 223. Telefon: 221-285.
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT vezérigazgató. 84—804. Szikra Lapnyomda, Budapest. Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítőhivataloknál és kézbesítőknél. Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H — 1389 Budapest, Postafiók 149
Előfizetési díj: havonta 24 forint, negyedévre 72 forint, fél évre 144 forint, egész évre 288 forint.
INDEX: 25 244
HU ISSN 0424—8848

MEGJELENIK
MINDEN
PÉNTEKEN
16 OLDALON

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Várnai László
grafikus

TISZATÁJ
Szeged
1984 — 5

1071

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

népszerű budapesti író nyilatkozott róluk fölé
Karinthynak címmel válaszolt a *Brassói Lapok*
ma is érthető — felháborodásában azonban ol
tett. Tamási Áron pénzéhséggel vádolta Karint
sem dugult bé az ő lelki orrlika", nincs joga bír
nak, Szabó Dezsőnek volna —, mi több, kijele
részét: az író Karinthyt, aki eme foglalkozás p
ságosan közölni akarom vele, hogy ebbeli n
ahogy, mondjuk, egy litván írónak ildomos vol
azt is, hogy nyelvi kritikát vagy intrikát is űzhe
lattal; mely utóbbi alapos nyelvi szakértelmet eredményezhetett. Egyéb jogcím azonban a testvéri leszólásban ebben a boltban nem található." Az egész cikket — terjedelmi okokból — nem idézhetem.

Karinthy kitért a vita elől, arra szorítkozott, hogy rövid nyilatkozatot tegyen közzé, Mikes Imrére hárítva a felelősséget: „Az interjú egyes mondatai valóban tőlem származnak, de tartalmukért egyedül Mikes Imre felelős. Az erdélyi irodalom értékelése sem tőlem származik, s nem én voltam az, aki az interjú mondatait összekovácsolta. A támadó jobban teszi, ha Mikes Imrét vonja felelősségre. Amit a szememre hány és működésemben kifogásol, azzal nem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 837-748, 340-776

Várnai László
grafikus

TISZATÁJ
Szeged

1984 51

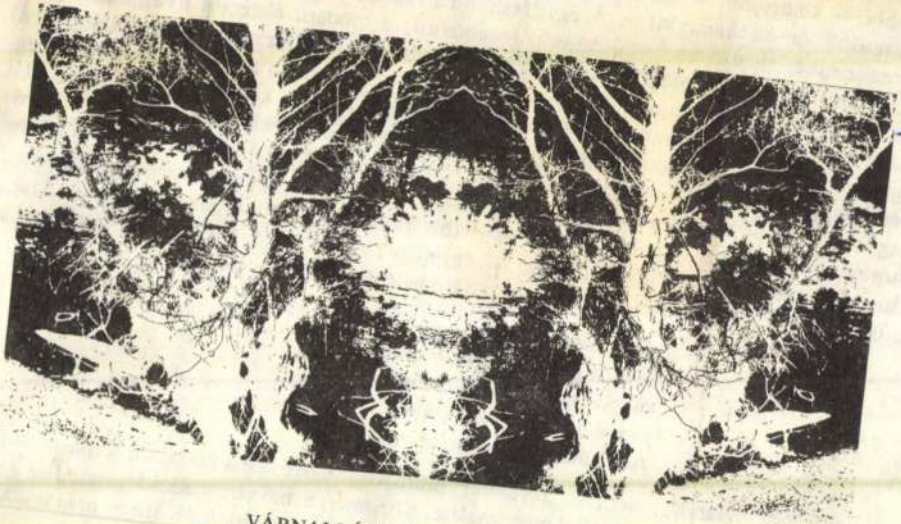

1021

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

magyar [illegible]

től rekedt" ugyan a hang, s erősödőben a hajlam
foglalatosságokra, de a nosztalgia és meditáció
összehasonlíthatatlanul markánsabb a tónus. Ne
korábbi — küldetéses — korszakaihoz képest,
sokösztönű: ön- és élménykifejező, egyszersmin
let realizmusát elemző racionalizmussal megb
klasszikus formák fegyelme alá rendelő; a közsz
érzékenységgel megfogalmazó. A folytonosság
őrzött rugalmassága. Az önismétlő reflexek
kegyelmi pillanatainak kiaknázására. Az egykori önvallomás most is
gyémánt; minél több síkot tud magán faragni, csiszolni, annál hatalmasabb. Senki se hű ön-
magához." Az új műfaji vívmány a lírai aforizma: a lényegre visszametszett, paradoxonná
csupaszított, már-már algebrai jellegű képletbe tömörített vers. A „szesszenetek" Arany
János-i hagyományának korszerűsítése — egyetlen metafora kibontása, kép, gondolat és
szűkszavúság frigye, az írás kettős — automatikus és megfejtő — dimenziója:

„Mit lapozok föl ma leginkább
a »Johannak megtett« Aranynak
díszkötetében? Az unalmak
perceiben rótt irka-firkát,
tudósülések papírgalacsinját"

— vallja meg hajlamát iránta. A „tördelék" műfajával függ össze a kötetben a másik — for-
mai — újítás: a modern vers sűrű megrímelése. Közismert a mai versérzék idegenkedése a sor-
végek csengő-bongó zenei játékától, fölöslegesnek ítélt dekorativitásától. Illyés nem is a *Nyu-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1984 . 5
Várnai László grafikus
TISZATÁJ
Szeged
1021

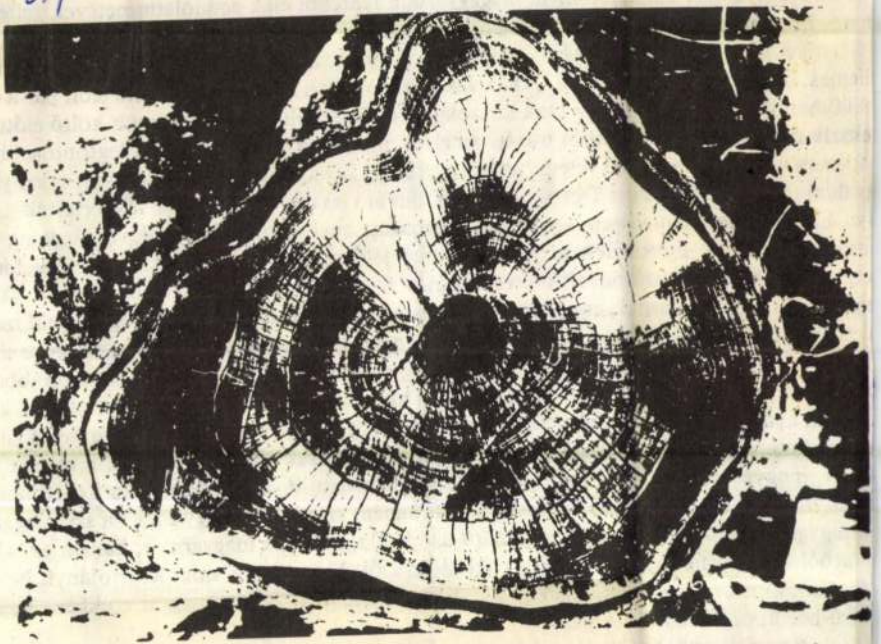

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

s az elomlo test vegso reszketeset
a levegőbe rázza vézna öklét
s egy mozdulattal és egy bús igév
egy lesz vele a rejtélyes öröklét.

Minthogy a vers kiindulópontja megegyezik a fenteb
hető, hogy az is az 1930-as évek elején keletkezett.)

Tamási Áron *Rák-e vagy mász?* címmel az *Ellenzék*
llemes, elegáns cikkben válaszol. Akárcsak Karinthy, ő
bbiakban megfigyelhető, hogy csak látszólag. Előbb tis
ekszik megmagyarázni korábbi írását, amelyet, úgymond,
idézem: „...Lehet beszélni velem, akár a gyerekkel karácsony idején. Különösen egy olyan
gyalnak, mint Kosztolányi Dezső... Ami a »litván« családfát illeti, azt félreértették sze-
yt. Ez nem jelent sem idegen, sem zsidó származást, mely utóbbit megszoktuk a legmagya-
bnak ismerni el. Egyszerűen megint szellemet jelent, mindig éber és kifésült szellemet,
ely nálunk Magyarországon, eltúlozva a francia hatást, mindig harmadrendű szerepet akar
ajdonítani minden írásnak, cselekedetnek és eszmei törekvésnek, amely a magyar föld ízét,
agyar paraszt tiszta nyelvét, a magyar nép életjogát, bánatát és kedvét akarja előtérbe állí-
i. Mert annak ott kell állnia." A vitát látszólag megkerülő Tamási egyre határozottabban
i, hogy szemléletét mi választja el Kosztolányi irodalomfelfogásától, s visszatér első cikké-
: „Aki nem ezt csinálja, az lehet fényes elme is, nagy író is, és lehet joga mindenhez a világ,
, de ahhoz nincs, hogy cinikusan lenézze azt, aki nemcsak magyarul ír, hanem magyarul
letett, magyarul él és döglik meg. És az én véleményem itt megkülönbözik a Kosztolányi
éményétől, mert előttem nem az anyag szent, hanem az a hitem, hogy ennek a szétszagga-
magyar nemzetnek nem az a magyar író az ideálja, aki csak magyarul ír, hanem az, aki
gyarból és magyarnak ír. De boldog, aki olyan előkelő tud lenni, mint Kosztolányi. Neki
elefántcsonttorony adatott, nekem azonban ott kell másznom a magyar erekben, hogy
rnyű bacilusait írtsam ki onnét."

Semmi sem tisztáztatott tehát — igaz, a vita résztvevői a továbbiakban úgy tettek, mintha
em történt volna. Utolsó hónapjaiban írt szép kis könyvében, a *Vadrózsa ágá*ban Tamási

Várnai László, grafikus

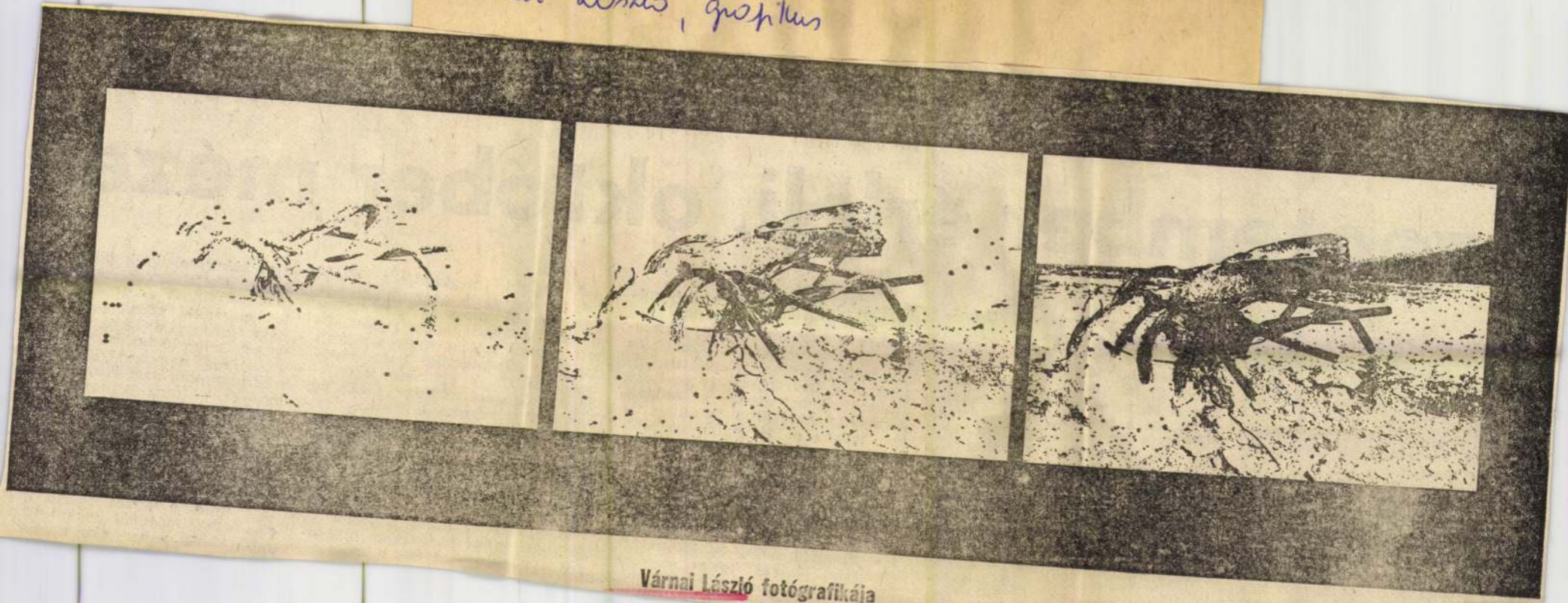

Várnai László fotógrafikája

ANTALFFY GYULA:

Szepte

Irtják a „szoknyaszőlőket" a Hegyalján — kaptam a minap az értesítést Olaszliszkáról. S mert a híradásra majd két évtizede várnak azok, akik féltik a tokaji bor nemzetközi jóhírét, nyomban útrakeltem, hogy Szerencstől Sátoraljaújhelyig szétnézzek a Zempléni hegysor mentén.

❶

Mindenekelőtt azonban tisztázzuk, mi is az a „szoknyaszőlő"? A második világháború kártevései, majd a felszabadulást követő esztendőkben a termelési biztonság

szabad szőlőt telepíteni. A folyamatban lévő munkálatokat a helyszínen ellenőrizték a tekintetben,

a legkiválóbb borok adhatók el. A Financial Times *Miért vannak pusztulásra ítélve a szőlőskertek Európa-szerte?* című cikkét azzal

az ipari szesz használata megengedhetetlen.

er mézeli

ét októolna szamzedékek latát sűa tokaji leli, októ szemeksűríti be ódon, úgy, amatanyat. Szabámódját, a számát is, anem mi borászatcukor és

nem kiérlelve viszik piacra? Me nincs megfelelő fölszerelésük „kitartásuk". A termelőszövetkeze tek erőszakos szervezése idején, nagy bizonytalanságban elkötye vetyélték hordóikat, kádjaikat, pr seiket, csak nagyszerű, de üres pi céik maradtak meg. Amellett nin tőkéjük — ama bizonyos „kita tás" —, így nyomban szüret uté pénzhez kell jutniok, hogy bei díthassák a következő esztend munkáit. Más a helyzet a hom kon: ott egyfelől könnyebb és o csóbb a művelés, meg a gond zás, mint a köves talajú hegy szőlőkben, másfelől sokkal hama rabb kiérik a bor, már a szüretet

Várnai László

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1983 JUL 11

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

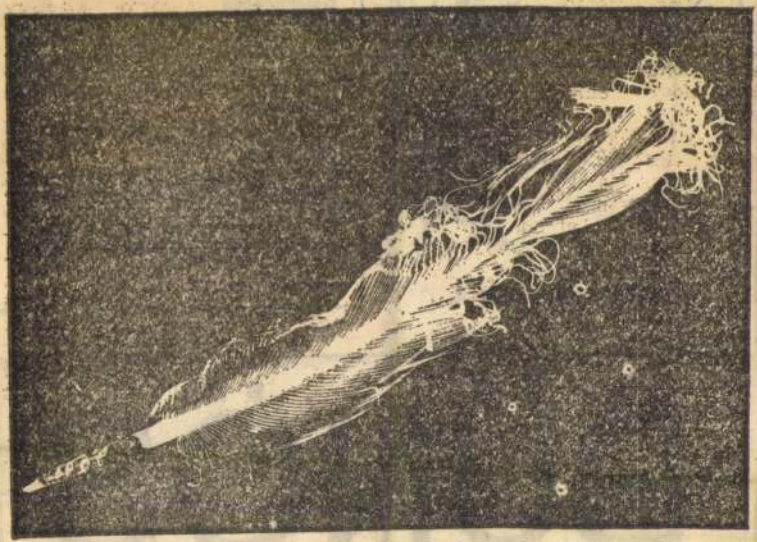

Várnai László: Fotogram

Somogyi Győző rajza

BŰNÖS

Várnai László [grafikus]

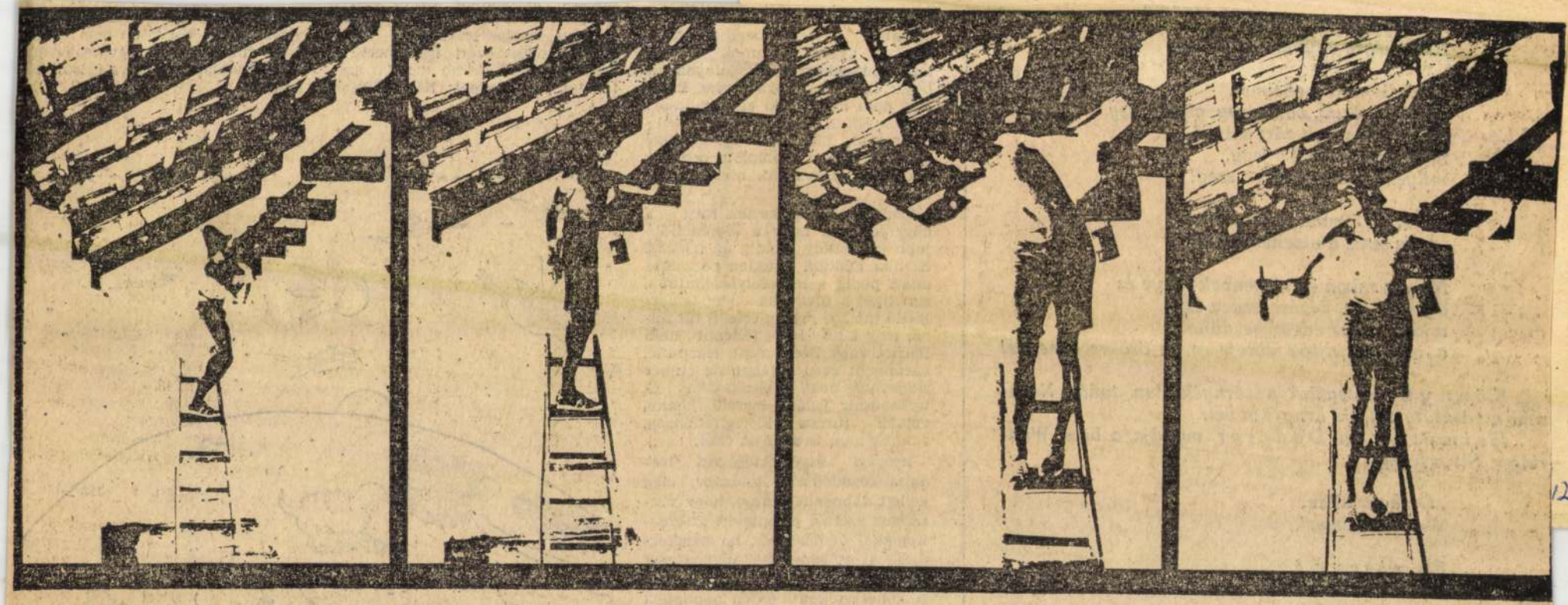

Várnai László fotógrafikája

Worte bleiben."

És nincs már,
csak ha mondom,
dereng az ifjú arc,
mint hajnal-arc a horizonton.

...s és meg-
...fogalmazá-
...ok olvasz-
...zalagon ál-
...piac kuta-
...vértelműen
...ó! — sem-
...gecskékkel
...m zenekar
...ztosan el-

... meg a
...gjelenide-
...az ifjúság.
... odaadása
...solhatóbb.
...T: onger-
... S ha fel-
...nni neki
... Harminc,
...az ember
...jakat tel-
...l benne,
...tetlenség,
...kát.

...ek iro-
...zör meg
... azon, hogy ver-
sezetek szerzői elkoptatott sztereo-
típiákkal védekeznek, ha megkér-
dezik őket: ismerik-e Adyt, József
Attilát. (Nem Berzsenyit! Vajdát!)
A költészet kontinensén napilapok
szigetszerű, hétvégi mellékleteiből
tájékozódnak. S az ifjú, nem is

... Makláry", s a „Budapest Chorus" „Chorus master"-e Mátyás Antal. Írom mindezt azért így, mert a borítón két (2!) darab magyar szót találtam, az alcímet: Klasszikusok

... egy Klasszikusok popritmusban címet viselő album borítóján nem biztos, hogy művészi (és vevőcsalogató) megoldás stúdiómagnóra ültetni két bohócot.

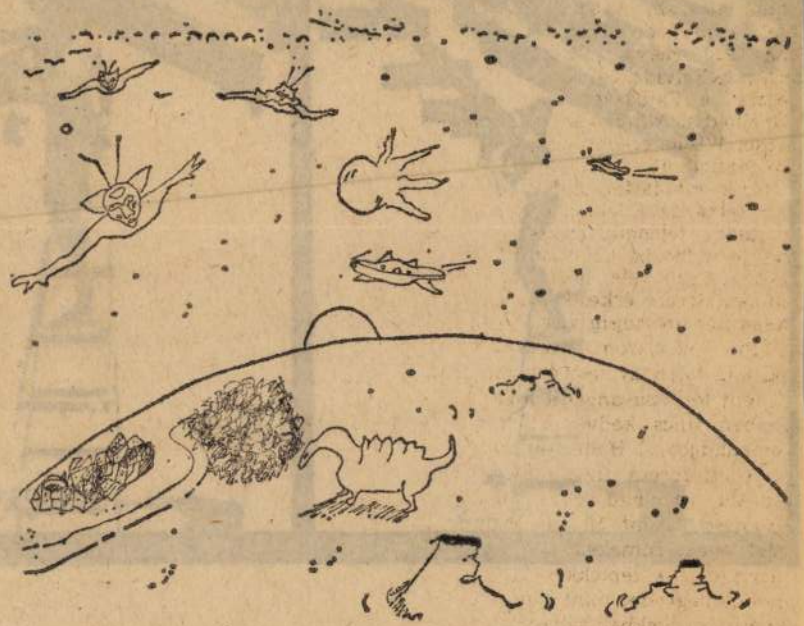

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Várnai László
grafikus

TISZATÁJ
Szeged
1984 = 51

1071

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

ujjaiara,
írni tanul
idegen szó
lélekharan

1984. januá

Szörnyű, erotikus tél

Rigórepülés fekete horizontja
hóba reked a fán,
kinn még a halál is elakad,
szakad, szakad, szakad,
rengeteg ostyával veszi föl a Föld
az utolsó kenetet,
mert olyanná lehet,
mint Jupiter jégholdja,
valaholi távcsőből hógolyó-Európa.

De élünk még,
idegeinkben álomi szalma zizeg,
tollászkodik a csonttollú madár,
és a fehérség fölidézi
azt az erotikus telet,

Várnai László, grafikus
TISZATÁJ
Szeged
1934 – 51
1021

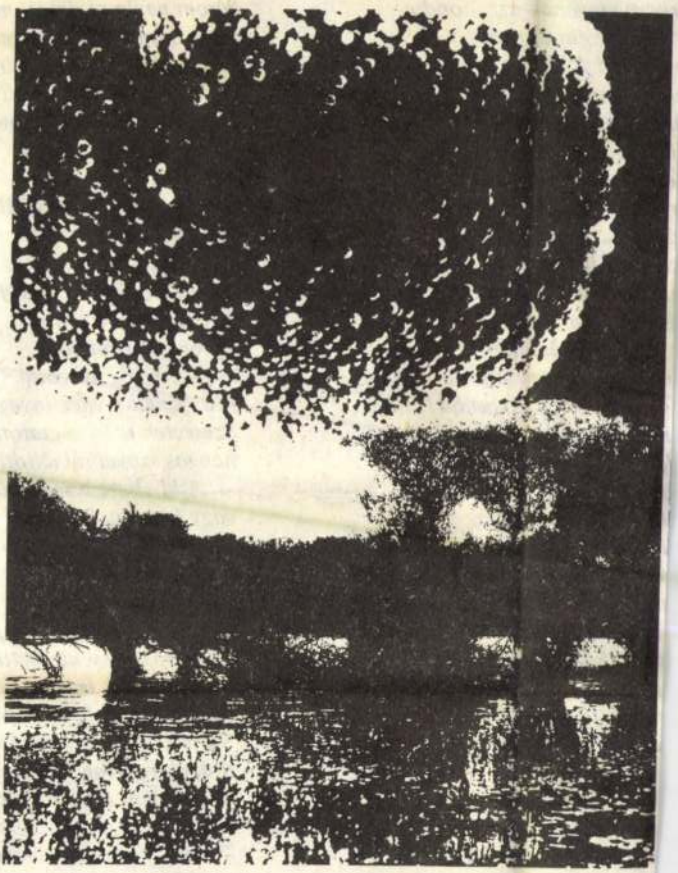

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

…lovag!
…ents meg engem a haláltól!
Mióta a sárkány lenyelt,
…lkeseredett a világ!
Mit csinált a vitéz lovag?
…öldre ugrott a lováról,
…ését tenyerén kifente,
…irkánykígyónak azt mondta:
– Elmetszem az aranyövet,
… a fejed földig hajtsad,
…hogy megvágjam az ajkad!
…irkánykígyó földig hajolt.
…it csinált a vitéz lovag?
…es kését megragadta,
…rkány szájába mártotta,
…ájától a farkhegyéig
…tét széjjel hasította.
…re szállt a szép napocska!
…egszólalt a sárkánykígyó:
Hej, te vitéz, nap vitéze,
…m hittem, hogy kifogsz rajtam,
…gy a testem széthasítod!
…nyes napot ha fölfalom,
…led is végeztem volna!
…it csinált a vitéz lovag?
…lpattant a paripára,
…dult világnak útjára.
…állt fölötte a napocska,
…nyszóval hálálkodott:
Fogadd hálám, vitéz lovag!
…gadd hálám jóságodért!
…gy újságot modok neked:
…onás Jovánó császárt
…ál szólítja maholnap.
… időben oda nem érsz,
…élarcú szerecsen jön,
…rabolja koronáját!
…sél hát, nehogy elkéss,
… dőzzél fogadóban!
… dégfogadót ha váltol,

…
…
…

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Várnai László
grafikus

TISZATÁJ

Szeged

1984 51

1021

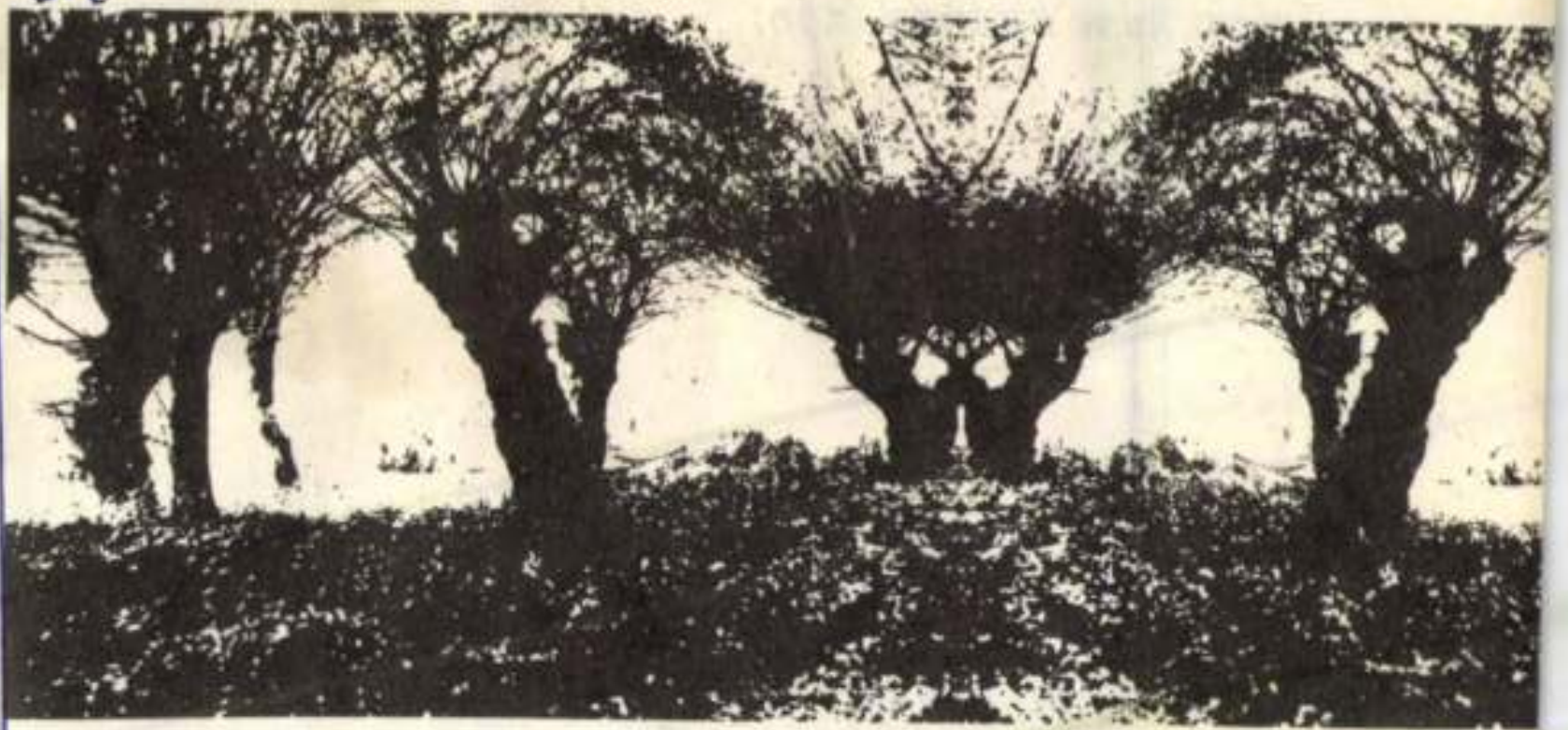

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

elyiérdekű folyók
e jégzajlás a Himnusz alatt…
bokba menteni lelkem
szerelem reménytelen
ásába — mondtam

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Várnai László
grafikus

TISZATÁJ
Szeged
1984 5

1021

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

NAGY LÁSZLÓ RAJZA

A nemzetközi prózairodalom fekete virágot nyitott.

Minden korok bölcselői tanítják, hogy az élet s az elmúlás édes egy testvérek. Mégis, valahányszor összetalálkozunk az innensővel, elszomorodunk szokatlanságán, tűrhetetlenségén.

Bátorságos érzés volt tudni, hogy Solohov él. Ahogy gyermekkoromban jobb ízűen játszottam, ha apámat magam körül véltem. Éreztem, csak egyet sem sóhajtok, erős, bátor vagyok attól, hogy ő létezik.

Vesenszkajában élt, de mindha dombirato
si lett volna. Hősei, asszonyai, lányai, férf
jai, lovai, kutyái személyes ismerősein
mint a falumbeliek. Barátaim, szerettein
Életműve soha sem ösztönzött arra, hog
Solohovul írjak. Mert nem írhatok Mór
czul, Mórául, Kosztolányiul sem. Szell
mük, eszméjük, emberszerető melegségi
parancsol törvényt minden mozdulato
ban.

Írói tízparancsolatot nem hagytak rá
Csak regényeket, elbeszéléseket. De az
rancs minden valamire való író számá
Amíg élünk, a valóságot sugallja.
hogy legyenek bár siratnivalóan szom
szakaszai létünknek, bátran menjünk
rokra az élet bajaival. Emberhez mél
nézzünk vele szembe!

TÓTH BÉLA

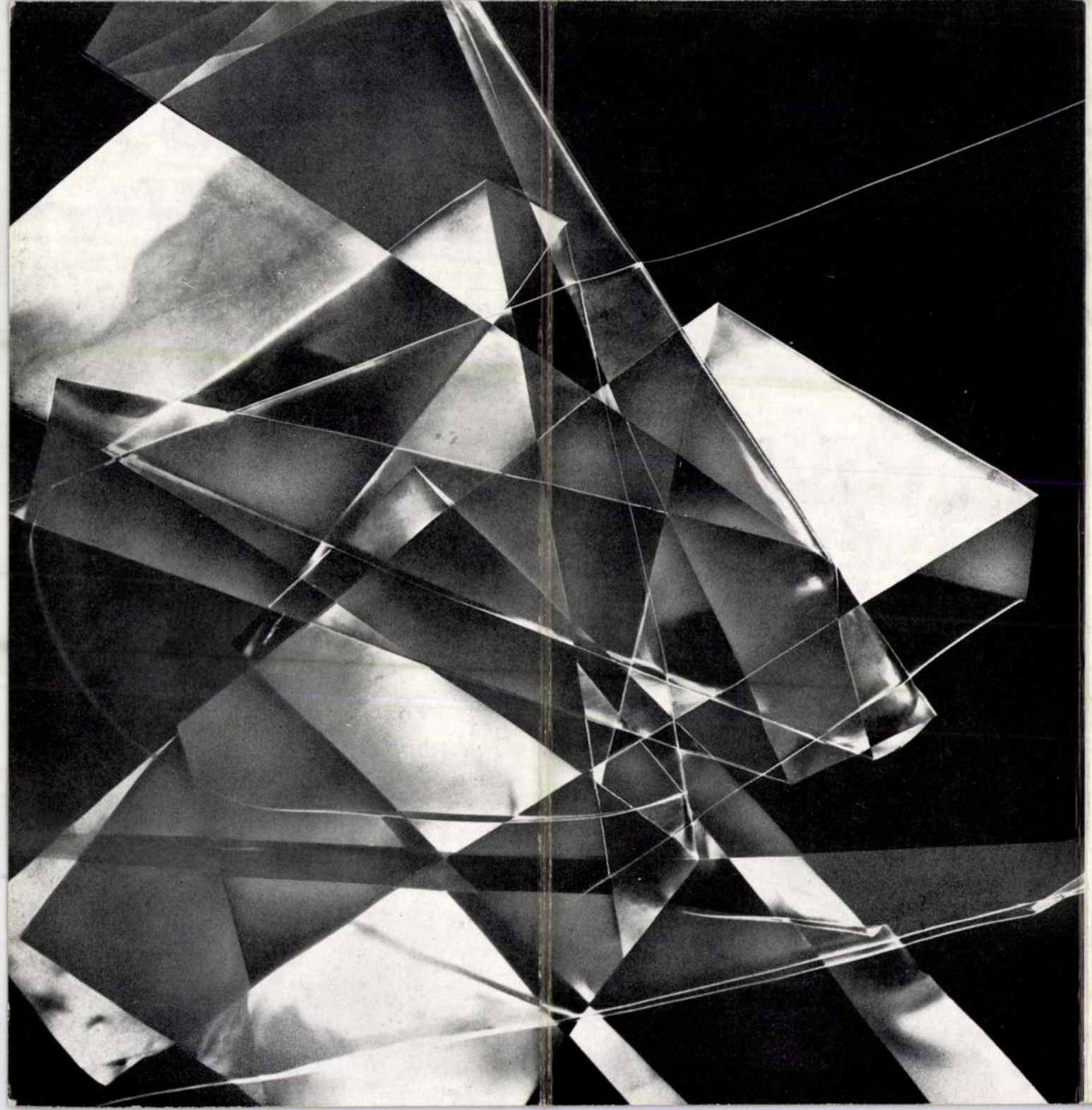

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

FÉNYGRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

NÉMETH LAJOS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:

ROZGONYI IVÁN

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Se. 741344

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, sőt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

VÁRNAI LÁSZLÓ

Várnai László mintegy egy évtizede foglalkozik a fény művészi értelmezésének és fénygrafikai lehetőségeinek kérdéseivel. Látszatra csupán különös hatású színes „fotókat" állít elénk, valójában azonban ezek a gazdag felületi hatású, izgalmas és sokszor nem egyértelműen körülírható látványt felmutató színes képek korántsem fotók a szó eredeti értelmében. Rozgonyi Iván így foglalja össze Várnai technikáját: „Egymásra rétegzett celofándarabkákból álló kompozícióját Várnai László diakeretbe, majd két polárszűrő közé helyezi. Az egyik szűrő forog. A fény, a kettőstörés szabályai szerint, rétegenként színekre bomlik. Minden pillanatban más, folyamatosan váltakozó kép vetül a vászonra, vagy vászon helyett a színérzékeny fotópapírra."

Az utóbbi évben ezt az eljárást Várnai fokozatosan a különböző anyagroncsolások gesztus-szerű lehetőségeivel, illetve a kompozíció teljesen más, kötetlen és nem egy mag körül kikristályosodó változataival tágította. Ez mind a művészi eljárás, mind pedig a végeredményként megszülető, folyamatosan átalakuló látvány szintjén új jelentéseket hordoz. A technika szintjén az anyagroncsolások lehetővé teszik a felhasznált anyag (celofán, műanyag) felismerhetetlenségig való átalakítását, olyan képi hatás elérését — a kivetítés során —, amely messze elszakad már a korábbi kompozíciók dekorativizmusától és egyfajta spontán-közvetlen aktivitásnak is teret nyújtanak. A megvalósuló, s a polárszűrő mozgásakor képileg állandóan változó, színben és a pozitív-negatív viszonylatokban átalakuló látvány olykor monumentálissá növekszik, kozmikus perspektívákat vetít a néző elé; máskor pedig az intim mikrovilágok belső mozgásait és apró, kevéssé „látványos" történéseit közvetíti. A művész nem annyira „kompozíciót" alkot ezeken az újabb munkákon, mint inkább a minimálisra zsugorodott, — „képfelületként" felfogott — lehatárolt képmezőben közvetlenül viszi át kezének improvizációit az átlátszó anyagra. Ezek az improvizációk azonban a polárszűrő — különböző ritmusban való forgatásával — nem maradnak meg a maguk „kézhez kötött" közvetlenségében, hanem meglepő metamorfózisokban újabb és újabb, olykor merőben eltérő látványrétegeket tárnak fel. Ugyanaz a „kép" részint végigjárja a polárszűrő által meghatározott színek széles skáláját, másrészt pedig az eltérő színek differenciáló hatásához kapcsolódó térértékek által is teljesen átértelmeződik. Egyik színvariáció kiemeli az anyagroncsolás fakturális következményeit, szinte fotószerűen letapogathatóvá válnak a felületi mozzanatok, s egy másik színvariáció viszont teljesen eltünteti a plasztikus hatást és vékony vonalhálózattá alakítja az előbb még drasztikusan plasztikus látványt.

Várnai László itt is bemutatott legújabb munkáinak egyikemásika a kalligrafikus festészet közvetlenségét és a közvetlen „szubjektív íráson" keresztül feltáruló érzelmi-pszichikai tartományokat idézi fel. Más munkái különös „természeti"-nek tünő tárgyias formációkat mutatnak fel, anélkül, hogy bármiféle fotómechanikai leképezést alkalmazott volna a művész. Olyan, mintha „valaminek", egy konkrét fizikai, tárgyias jelenségnek manipulált fotójával találkoznánk, de nem ismerjük fel a tárgyat. Várnai azonban nem használ kamerát, s egyáltalán nem fotózik a szó eredeti értelmében. Eljárásának egy fázisát fotógrammnak is tekinthetnénk, amennyiben a polárszűrővel nyert fényhatásokat közvetlenül, a roncsolt anyagon keresztül, mindenfajta kameraleképezés kiiktatásával juttatja a fényérzékeny papírra. A Műhely-sorozat számára Várnai olyan installációt és „programot" készített, melyben a vetítéses vizuális élmény, az ehhez kapcsolódó zene (Dénes István) és a centrális, sötét térben való mozgás összekapcsolódik és egyetlen, bár sokszínűen változatos élménnyé forr össze. Az installáció különböző pontjain megjelenő, önmagában is változó képhez a vetítés helyén megszólaló zene kapcsolódik, mely a kép alapélményével összecseng. A befogadó figyelemmel kísérheti az egész „eseményt", azaz a centrális térben sétálva kísérheti a képet és a zenét, de megadatik számára az a lehetőség is, hogy egészen kötetlenül, a maga vonzódásai szerint választhasson ki egy-egy képet, nem törődve a kép és zene belső történetével.

Az önmagában is változó, bizonyos folyamatot leíró kép és a zene összekapcsolódásában Várnai és Dénes István zeneszerző már több „programot" állított össze. Ezekben a kép és zene olymódon találkozik, hogy a zene belső folyamatainak megfelelően mozgatott polárszűrő hatására a kép is bizonyos epikusságot testesít meg: színben és plaszticitásban állandóan más és más formációkat ölt, a zenével összhangban. Külön sajátossága ennek az eljárásnak, hogy a kézzel mozgatott polárszűrő természetszerűen nem tökéletesen precíz és főként sohasem teljesen ismételhető: az eljárásból következően ki van szolgáltatva a pillanatnyi mozzanatoknak, a művész személyes és közvetlen közreműködésének.

A most bemutatásra kerülő installáció kiiktatja ezt a naivan játékos technikát és elektronikus programozással vezérli a kép és a hang mozgásait. Az esztétikai program alapja magának a „színes képnek" a létrejötte, azaz önmaga története. A szabad szemmel teljesen átlátszó, s a polárszűrő mozgatása előtt teljesen színtelen, csupán a maga plasztikus, deformált faktúráját felmutató anyag a polárszűrő mozgatásával mintegy életre kel, az átlátszó anyagból színes kép, színes látvány keletkezik. A teljesen színtelen, átlátszó, — de potenciálisan az összes színt tartalmazó — kép és a maga színességében kibontakozó, belsőleg differenciált és folyamatosan változó sokszínű látvány közötti fokozatokat járja végig Várnai László. Ezek a fokozatok érzelmileg, hangulatilag átélhető képi valóságot állítanak elénk. Egyik-másik kép valószínűtlenül „tárgyias", más képek hangulati telítettségükkel tünnek ki. Várnai installációjában a fény művészi értelmezésének érdekes új területével találkozunk.

Hegyi Lóránd

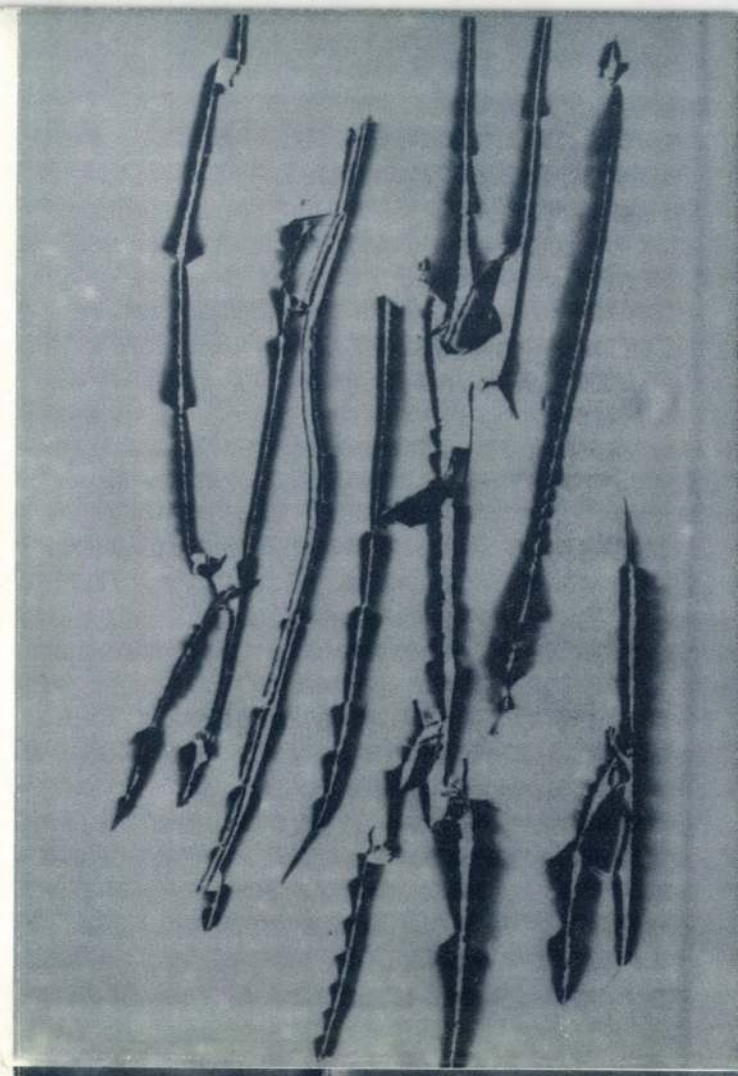

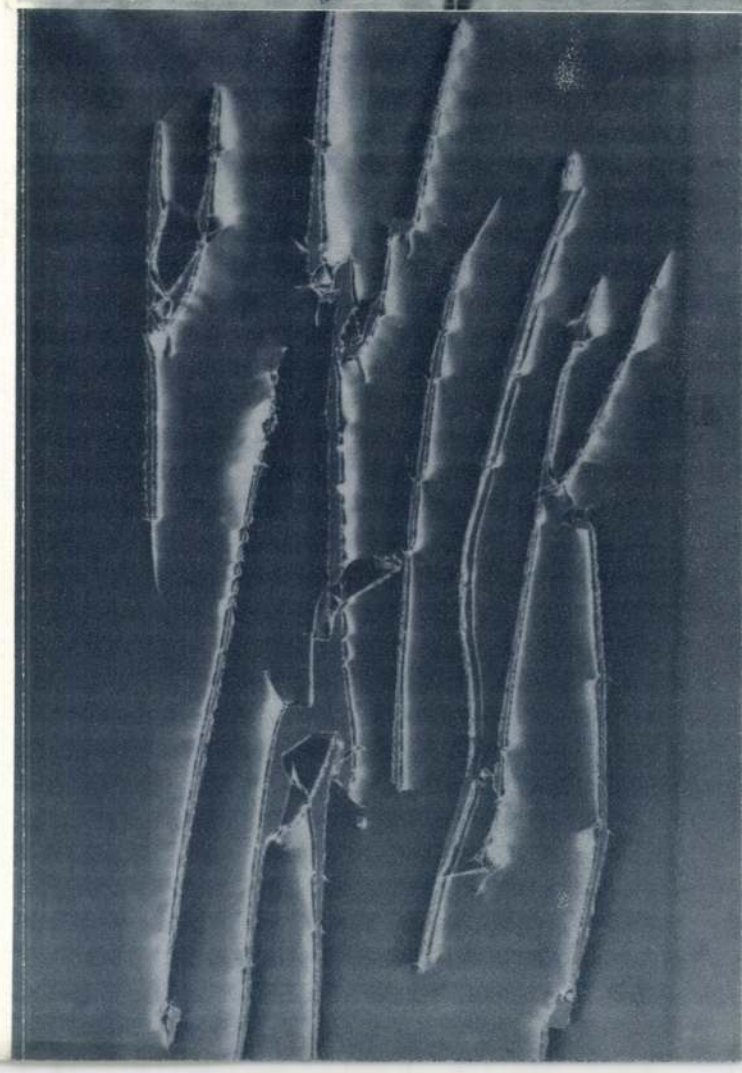

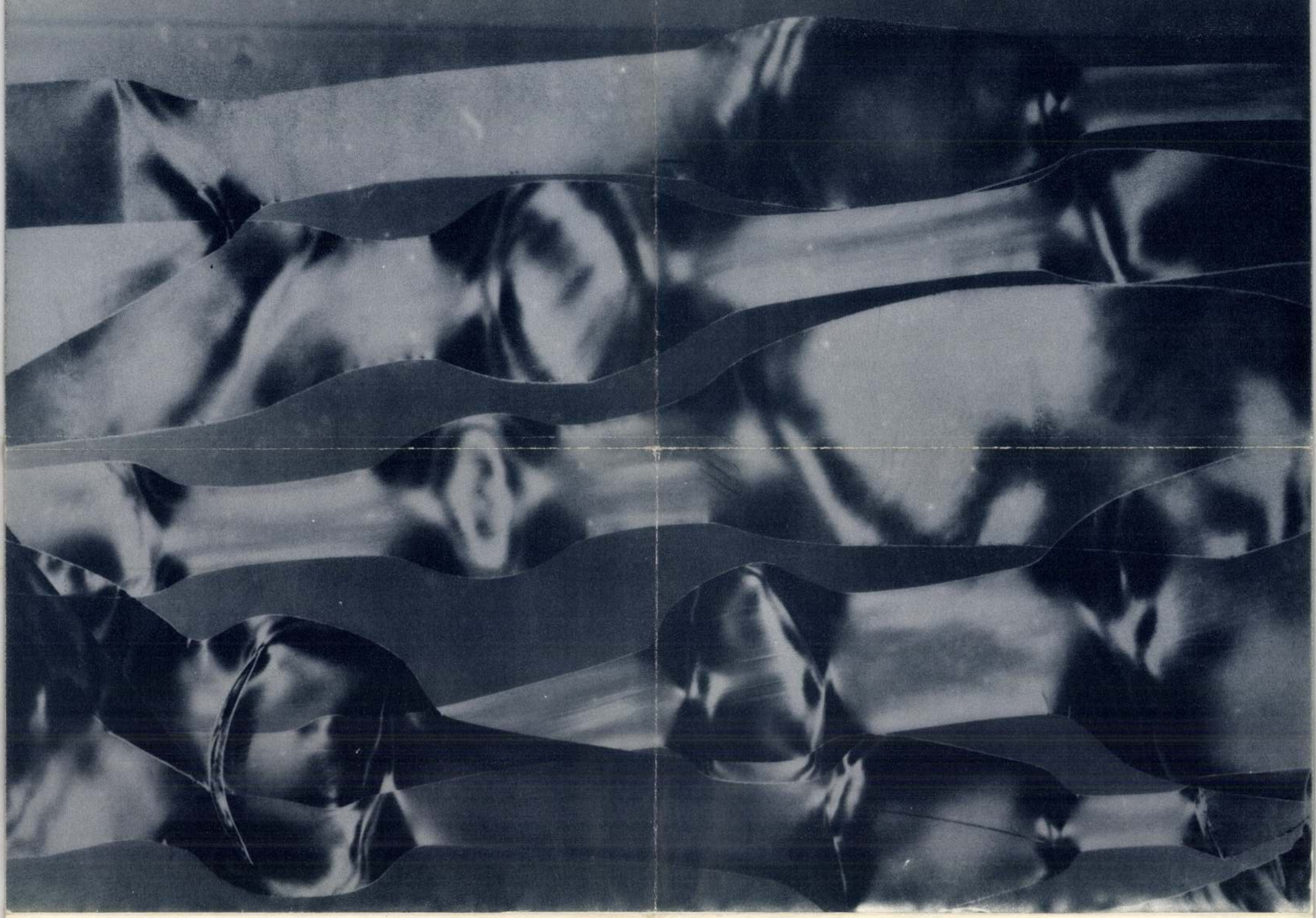

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

műhely sorozat

VÁRNAI LÁSZLÓ

KIÁLLÍTÁSA

ZENE: **Dénes István**

1982. MÁJUS 4–30-ig
BUDAVÁRI PALOTA C ÉPÜLET, III. EMELET

A harmónia sok-sok egymásnak feszülő, hegyes és éles geometrikus alakzat ellentmondásából születik, „a nyugalom és a remegés" egymást kergeti, mint József Attila versében, és így ez az elvont kép megragadó és elgondolkoztató látomást nyújt a világról . . ."

(*Kuczka Péter*, Interpressgrafik 1976/1)

„. . . Az új műfaj – lényege szerint: síkon mozgó fényplasztika . . . amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti – az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást – az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuózitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás – hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti . . ."

(*Rozgonyi Iván*, Kat. bev. Fészek kiállítás 1974)

F. k.: Köles Sándor

78 5548 – fnyv 1

Hétfői Színpad

Belvárosi Ifjúsági Ház
Budapest V., Molnár u. 9.
Művészeti vezető: Fábri Péter

Meghívjuk

1978. november 27-én este 7 órakor kezdődő képzőművészeti bemutatónkra

Várnai László
kinetikus fénygrafikái

VÁRNAI LÁSZLÓ

Kísérő zenéjét összeállította és részben szerezte:
Dénes István

A vetítés alatt
Kovács István
Rozgonyi Iván
és
Weöres Sándor
verseiből vett részletek hangzanak el

„. . . Várnai egyéb munkáiban is szerepet kapott már a mozgás érzékeltetése, de ő azon kevés hazai művészek közé tartozik, akiknek sikerült bonyolult kinetikus fény-mobil rendszert kidolgozniok, s ennek első nem kevés eredményét már felhasználják . . ."
(Frank János, Inform '74/2)

„. . . Már a részint hagyományos technikákkal készült korábbi munkákon is a fény kapta a főszerepet, általa jutott szóhoz a statikus formákban rejlő dinamika. Innen Várnai talán egyenes úton juthatott tovább: fénygrafikáinak gondolatához a fény kiaknázatlan lehetőségeinek megérzése vezethette el, majd a színjátszó változatokban rejlő dinamika ragadhatta magával a gondolat gazdag megvalósításáig . . .
A képeken szinte megoldását véljük annak, ami a klasszikus konstruktivitás egyik legnagyobb problémája, megközelített, de el nem ért célja volt . . ."
(Bodri Ferenc, Művészet 74/12)

„. . . a Fészek klubban volt szép és emlékezetes fénygrafikai bemutatkozása, az újszerű technika és az ebből következő vizuális lehetőségek már ezen a tárlaton nagy érdeklődést keltettek a szakma elméleti és gyakorlati művelőinek körében . . ."
(Bodri Ferenc, Ipari Művészet 75/4)

„. . . a színek és geometrikus formák egymást átszelő villózását látjuk, valahogy úgy, mintha színes kaleidoszkópot néznénk, vagy szembeállított tükrökben táncoló fénycsóvákat bámulnánk. A mozgást érezzük, de ugyanakkor valami harmóniát, valami nyugalmat is . . .

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai László

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 AUG 5

1021

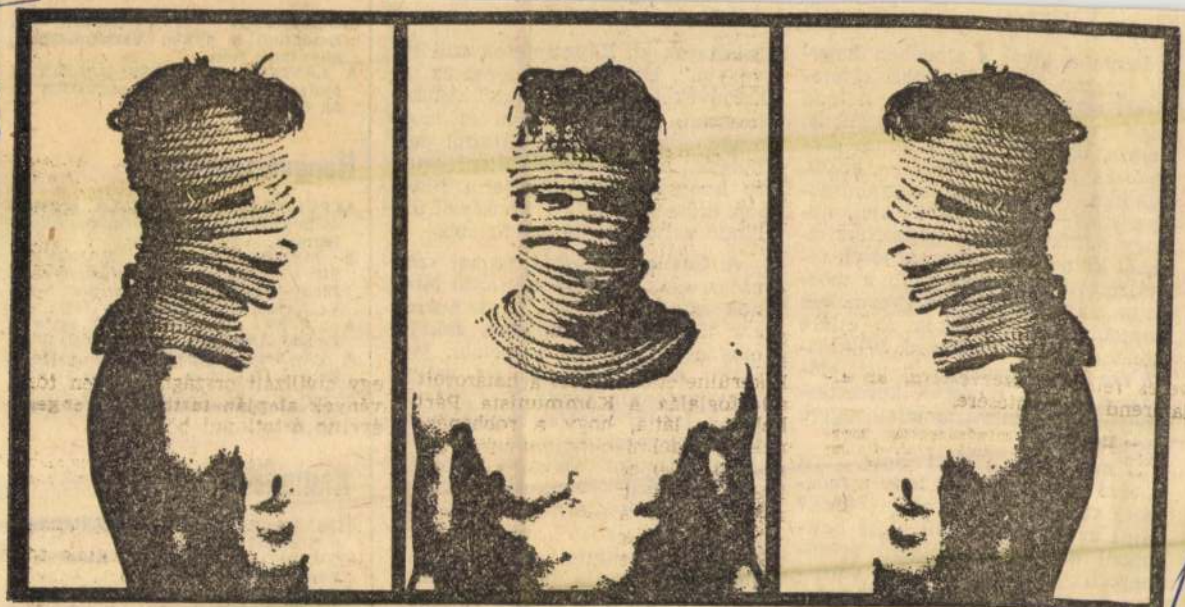

Várnai László fotógrafikája

érdemes a tévét a pincében hagyni, egészen ritka alkalmak kivételével: úgymint ember a holdon vagy világméretű sportesemény. Persze, ilyenkor már a bűnös szórakozás tárgyi kellékeit — keksz, cukorka, Coca-cola, szalmaburgonya stb. — is mellőzni kell, nehogy nemkívánatos képzettársításokat keltsenek. A szerencsésen tévétlenített családban több a mozgalmasság, szorosabb a gyermekek kapcsolata a szülőkkel, és estére mindenki jobban elfárad. Wilkinsné ma már egyetemeken tart előadásokat, így hirdetve keresztes-hadjáratot a televízió ellen, egyre tágabb körben.

S mit nyújt az esti New York a tévé rabigájából szabadult, másfajta szórakozást kereső lakóinak? Mint az Espresso című olasz hetilapból megtudjuk, például szadomazoch látványosságot. A városban három, erre szakosodott színház is van. Befogadóterük, persze, nem túl nagy: egy előadást átlagban ötven ember nézhet meg. A találtatok ki. Képzeletetek szülötte vagyok". Egy másik jelenet az iskolaéveket idézi: kövér kamasz hosszan, sok fantáziával és nagy műgonddal rugdos hátulról egy hölgyet, akinek formás ülepét szinte hangszerré varázsolja a rúgások erősségének és ritmusának állandó változása. És így tovább.

A Castle-ban tehát semmi szex nincs, csak a nézők fantáziái öltenek színházi formát. A színészek azt játsszák a színpadon, amit a magánéletükben is szeretnek játszani. A tulajdonosnő azt vallja, hogy az egyén szexuális fantáziájának felelősségteljes megvalósítása a házasság megmentését szolgálja. A műsor végén, a közönség bevonása érdekében, csinos szadista nők csattogtatnak korbácsot; néhány vállalkozó szellemű férfi levetkőzik, kiköttetí és „finoman" megkorbácsoltatja magát velük.

Még nem akadt New York-i házlasszony, aki könyvet írt volna arról, hogyan kell leszokni a sza-

estje a Kálvin téri református templomban, augusztus 5-én
A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye a Zichy-kastélyban, augusztus 8-án. Vezényel: Kurt Wöss
A TÁTRAI VONÓSNÉGYES estje a Zenélő Udvarban, augusztus 10-én
A TAKÁCS VONÓSNÉGYES estje a Zenélő Udvarban, augusztus 11-én
ELLA ISTVÁN orgonaestje a Kálvin téri református templomban, augusztus 11-én

Kiállítások

SCHAAR ERZSÉBET emlékkiállítása a Nemzeti Galériában
SZOCIOFOTÓ — GYÁSZ. Kiállítás a Fényes Adolf Teremben
GESZLER MÁRIA, SZALAI LÁSZLÓ és ZAVADZKY ÉVA kerámiái a szegedi Gulácsy Teremben
KÓ PÁL ÉS PÉTERFY GIZELLA kiállítása a Tamási Galériában

VÁRNAI LÁSZLÓ FÉNYGRAFIKÁI

Magyar Nemzeti Galéria

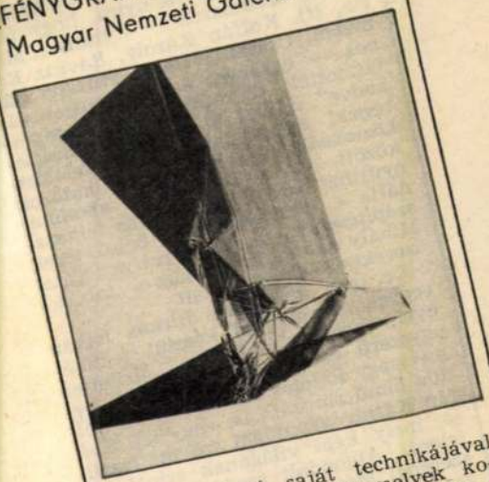

Várnai László saját technikájával készíti színes „fotóit", melyek korunk fotóérzékeny művészetében a látvány gazdagságán keresztül néhány rejtettebb, ám tágabb gondolati összefüggéshez vezetik a nézőt. Az utóbbi időben ezt az eljárást Várnai fokozatosan a különböző anyagroncsolások gesztusszerű módozataival tágította. Ez mind a művészi eljárás, mind a végeredmény — a megszülető és folyamatosan alakuló látvány — szintjén új jelentéseket hordoz. Legújabb munkái a kalligrafikus festészet közvetlenségét és a kötetlen, „szubjektív íráson" keresztül feltáruló érzelmi-pszichikai tartományokat idézik. Más munkái különösen „természeti"-nek tűnő, tárgyias formációkat mutatnak fel, anélkül, hogy bármiféle fotómechanikai leképezést alkalmazott volna a művész.

A Műhely-sorozat számára Várnai olyan installációt készített, melyben a vetítéses vizuális élmény, az ehhez kapcsolódó zene (Dénes István munkája) és a centrális, sötét térben való mozgás összekapcsolódik, és egyetlen, változékony és bonyolult élménnyé forr össze. Várnai installációjában a fény művészi értelmezésének érdekes új területével találkozunk *(Képünkön a művész fénygrafikája)*

Hegyi Loránd

z. 3.

ZŐDÉS

yéb jogviszony létesitéséhez

zettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

sorolás

előre tudomásul kell vennünk a ter
vezés csekély ösztönzését, a megva-
lósítás útjának rögösségét, az ipar-
irányítás kiforratlan elveit a design-
nal kapcsolatban, és a kereskede-
lem közömbösségét. Nem meglepő
tehát, hogy a mezőny szűk, a díja-
zott termékek viszont kellemes meg-
lepetést szereznek. Most már csak az
kellene, hogy hozzáférhető *áru* vál-
jék belőlük.

Ha a két irányító minisztérium
(ipari, építésügyi) olyan fontosnak
tartaná a formatervezést, mint ami-
lyen a valóságban, akkor talán ki le-
hetne törni a gyártó-kereskedő-fo-
gyasztó unos-untalan emlegetett, be-
zárult köréből. Barátkozzanak meg
például a

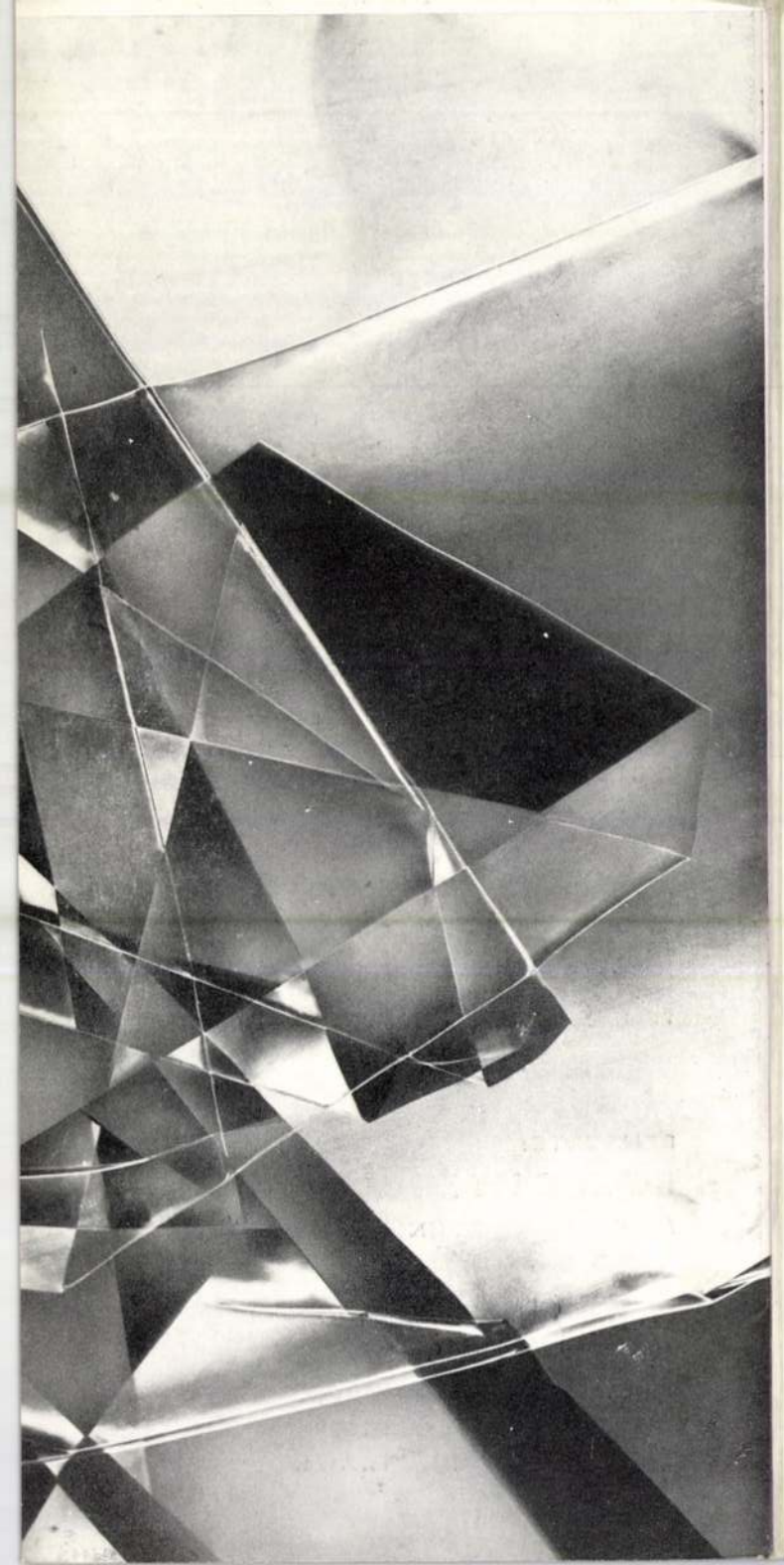

Fénygrafika — nem fotó, nem fotogram: jó ez az újszerű összetétel, hogy megnevezzük vele ha nem is Várnai magateremtette műfaját s annak legnagyobb meglepetését, de azt és annyit, amennyit belőle — mintegy bevezetésül és ízelítőként — első kiállítása szűk terében is megmutathatnak fotópapírra rögzített színes képei.

Ezzel a szóval azonban még nem neveztük el, söt meg sem közelíthetjük azt a színeiben mozgó világot, amely modellt áll — modellként ugyan meg-megáll a bemutatott változatok egy-egy expozíciójához, de egyiktől a másikig elfordul a maga tengelye körül, egyébként igazi működése közben végtelen körfolyamatként él az időben úgy, hogy csak vetítővászon foghatja el és csak mozifilm örökíthetné meg, amint pillanatról pillanatra egyszerre cseréli ki a kép valamennyi színét s mi több: a teljes skála színárnyalatainak változásával egyidejűleg a formák téri viszonyait is. Az új műfaj — lényege szerint: síkon mozgó **fényplasztika.**

Nevezhetnénk fiktív körplasztikának is, hiszen a fénygrafikák, amelyek itt reprezentálják, kiválasztott nézetei a térillúziót folyamatosan változtató s a téri formák változásait egymásba körkörösen visszavezető plasztikus alkotásnak, képei egy-egy látható, de nem tapintható plasztikának, amely vászonra vetülve már semmi egyébből nem áll, mint fényből és a színes fénytörés előre megszabott változásaiból. Csakhogy ami a változást megszabja, ami a fényt átereszti — az fogható anyagok valóságos térbeli rétegeződése. Várnai elsősorban nem fikciót, hanem hamisítatlan térbeli struktúrát állít elő, mint a szobrász.

Hogyan csalja ki belőle a színeket, a mozgást — az ő titka. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy természeti törvényekkel játszó virtuozitása nélkül nem jelenne meg előttünk színes pompa mezében az anyag rejtett, semleges áttetszőséggel álcázott szerkezete, se nem élné szemünk láttára, virulás-hervadás távlatában, meghökkentő változásait, mint a virág.

Várnai László művészetének jelentősége ugyanis nem csupán az elvont formák élvezetében áll, hanem főként abban, hogy érettük ötvös-finomsággal és varázslatos optikai eszközeivel közvetlenül a természetet vallatja. Vagyis abban, hogy műfajának minden újdonságát a számunkra adott örökkévalóságból meríti.

ROZGONYI IVÁN

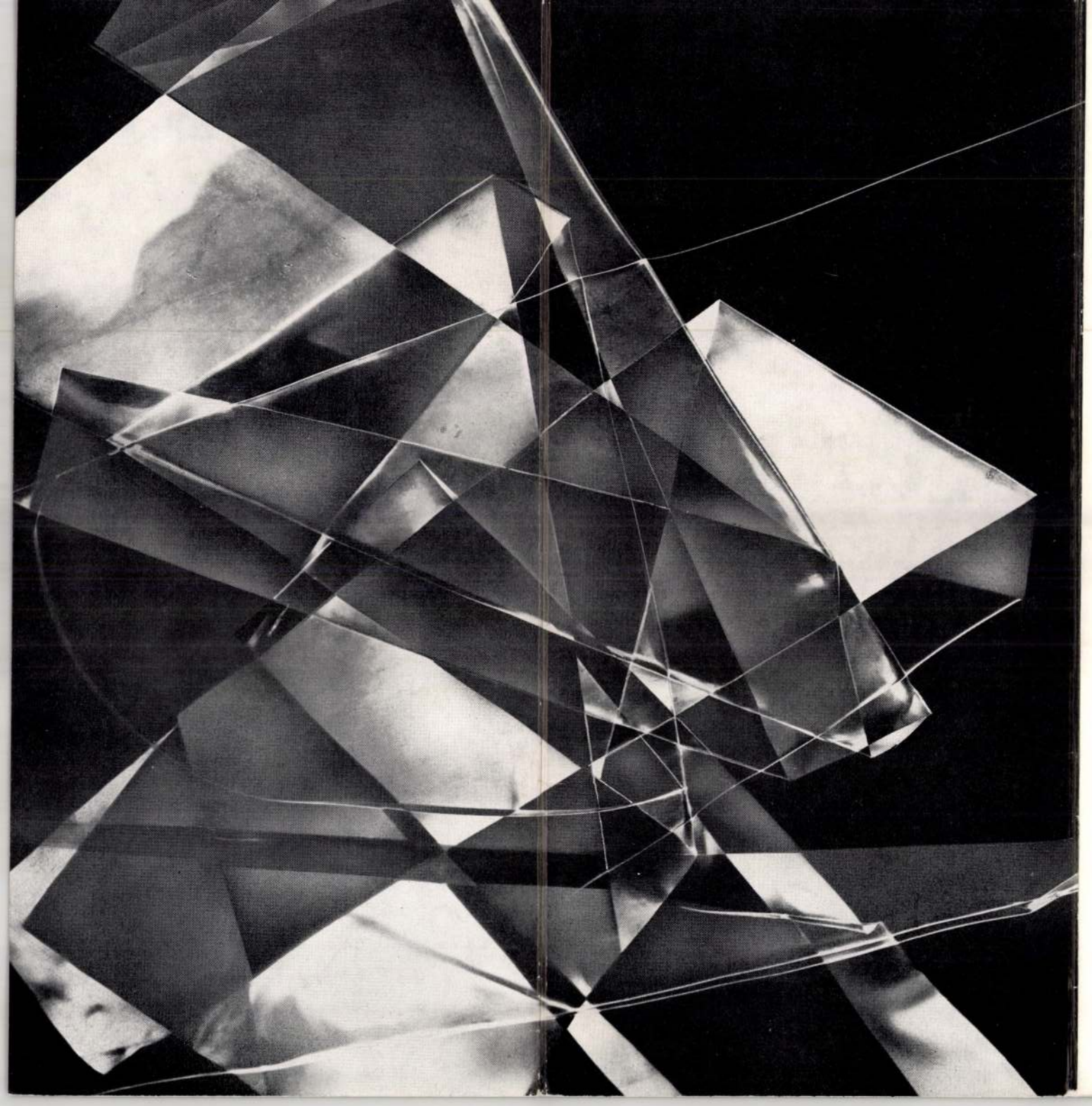

Várnai László

A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB IGAZGATÓSÁGA
ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE
MEGHÍVJA ÖNT

VÁRNAI LÁSZLÓ

GRAFIKUSMŰVÉSZ

FÉNYGRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

NÉMETH LAJOS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1974. DECEMBER 17-ÉN, 18 ÓRAKOR

RENDEZTE:

ROZGONYI IVÁN

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1974. DECEMBER 17—30-IG,
NAPONTA 14—20 ÓRÁIG,
BP. VII., KERTÉSZ UTCA 36.

Se. 741344

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TISZATÁJ

1982 FEB

1021

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

a birtok felől kérdeztem. — Hanem erre Vásárhely
láttam. Ha valamicske hótakarót kapnának... — A
inkább. A *mienk*. Amiként — így tudjuk írásaiból, c
fölszólalásaiból is — mindig túlnéz a maga kerítésén,
s túl annak határain is.

Hihetetlen a hatvan év? Mozgását, eszének fürg
ban. Az életrajzi adatoknak mégis hinnünk kell. Nézzük csak: akármilyen fiatalon, de ezeréves jussának szétosztását bízta rá a magyar parasztság 1945-ben. Fontos lapok szerkesztője huszonöt évesen! Igen, fényes tavaszi szelek csattogtatták a zászlót, sok volt a munka, a hamar elvégzendő. Friss hitek, ifjú szívek kellettek ahhoz. Fekete Gyula azonban nemcsak hittel, erővel, de tehetséggel is érkezett az új tavaszba, ifjan írt könyvei is figyelmet keltettek már, s ugyancsak nem öregen írta meg legújabb irodalmunk egyik — ma már klasszikusnak számító — jelentős regényét, *Az orvos halálát*. A majálisok megderesedtek később. Aszályos nyarak, viharos ősz is következett. Már nemcsak a tiszta hitért, a fönnmaradásért is harcolni kellett ismét. Csoda-e, ha e sokféle és kegyetlen harcban edződött író a *közösség megszállottja*, mondhatni: *a kollektivizmus mániákusa* lett?

Elfogult? Igen. Közösségével szemben az. Tekintetének körébe vonja a családot, a munkaközösségeket, a nemzetet, majd az egész emberiséget. Csak így, e bővülő körök számbavételével tartja fölfoghatónak legszebb eszményeinket: a szocialista hazafiságot és az internacionalizmust. Talán ezért tartják némely botfülűek (vagy szándékosan félrehallók) olykor nacionalistának? Lehet. Ha figyelmesen olvasnák és érteni is akarnák Fekete Gyula vitacikkeit, sorskérdéseinken töprengő műveit, pironkodva vallanák be alapos tévedésüket. Aki így tud Veres Péter-i módon „népben-nemzetben gondolkodva" széttekinteni a világban, aki tud ízig-vérig közösségi maradni az „éljünk magunknak", a „kaparj kurta...", a „mi közöm másokhoz" veszedelmes tendenciái közepette, ahogyan ő, az nem lehet más, csak a szó igaz és tiszta értelmében vett szocialista hazafi. Amit hirdet, az pedig nem gyanakvásra, hanem fölkarolásra méltó eszme: valódi *szocialista hazafiság*.

MSZ SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

TISZATÁJ

1982 FEB

Fábry-örökség lényege a *cselekvés*. A némaságban a kimondott szó; a mozdulatlanságban az első görcsoldó mozdulat, a szellemi tunyaságban révedezőkre a gondolat ostorcsapása; a lehunyt szeműek és látni nem merők számára a napfény megmutatása, a bedugult fülűek számára a vox humana igazsága.

Fábry sírjánál állva okkal s joggal kérdezhetem: élünk-e az általa ránk hagyott örökséggel?! Felemeljük-e szavunkat ott, ahol némaságot találunk? Oldjuk-e a még meglevő merevséget cselekvő kéznyújtással, segítő mozdulattal? Segítünk-e, hogy a szellemi restség, renyheség, tunyaság a gondolat ostorcsapásaitól elmenekülj̈ön tájainkról? Megpróbáltuk-e a nézni és látni nem merőket a szellem napvilága felé fordítani, s a vox humana igazát eljuttattuk-é a bedugult fülűekhez?

Dolgunk volna elegendő, tennivalónk volna számtalan. S tudom, vannak, akik végzik is a magukra vállaltakat. Ezért a mai számadástételkor itt Fábry Zoltán sírjánál nem kell szégyenkeznünk. De van még elvégeznivalónk, közös elvégeznivalónk is elég. Nagy és kis emberi dolgainkban, nagy és kis közösségeinkben egyaránt. S ezekhez a feladatokhoz kell, hogy megtanuljuk Fábry Zoltántól a legnehezebbet: méltóságunk megőrzését. Hogy kis és nagy dolgainkat mindig fölemelt fővel vihessük végbe úgy, hogy ne alacsonyodjunk le soha senki előtt, s úgy, hogy senkit se alacsonyítsunk le emberségében.

Őrizzük Fábry Zoltán legfontosabb üzenetét, s éljünk vele. Legyünk méltóak a sírján levő kilenc bronzbetűhöz.

1021

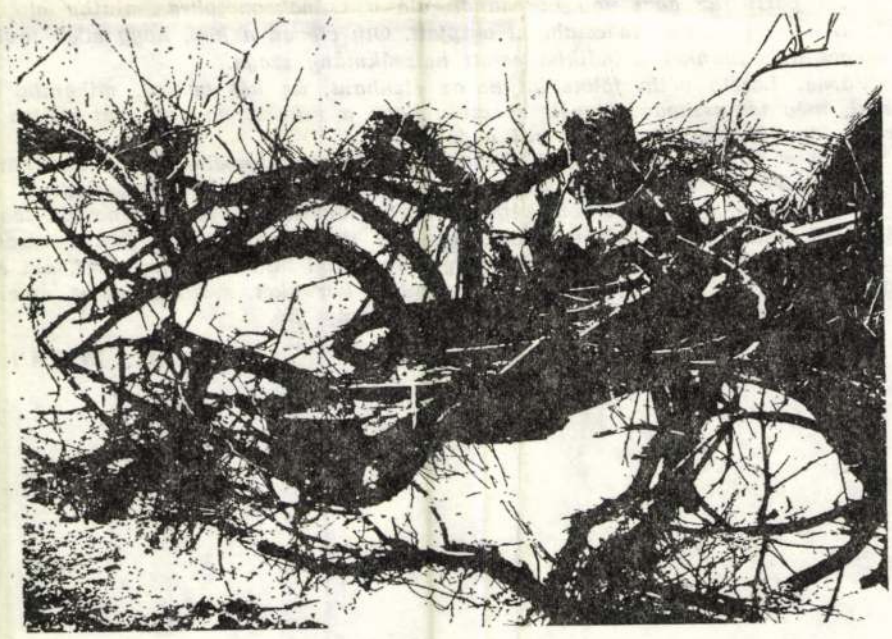

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

Várnai László

KÉPZŐMŰVÉSZET

Havazás napsütésben

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁIRÓL

Mintha perzselő napsütésben szakadna a karácsonyi hó, és kozmikus szigorúsággal borítaná be a képek szürke pontjait: az ég és a víz egymásba zuhanó tükrét, a fakéreg ezernyi ráncát, megnyomorított vágatait az őszi keréknyomoknak és a halászháló párhuzamosait, melyekről elhisszük, hogy a végtelenben találkoznak. A végletek csodáját és iszonyatát rajzolják elénk Várnai László fotografikái. A végletekét, pedig ő fűszálakat fényképez és szamárkórót, pocsolyát és erdőt, avarpikkelyes földet és a folyóvíz tengerszintjét... — a részeiben is teljes életet. De rögzíteni igyekszik az ember által állított legtragikusabb csapdát — az időt is...

...Nagy vizet látunk, s mintha éppen ebben a pillanatban lökődött volna fölé a nap — érzékeltetve a Teremtőt sürgető munka elnagyoltságát... Vagy talán mindnyájunk utolsó napját lobbantja elénk a fekete jelent elemésztő izzó, növekvő gomolyag, amelynek naponta sulykolt veszélyét, ha nem is mosolyogjuk meg, de unjuk. És unott mozdulattal magunkra robbantjuk a „mennyezet alatt való vizeket" és a „mennyezet felett való vizeket"...

Pedig Várnai László „csak" a Tisza mentét akarta fényképezni. A Tisza mentét, amelyet az évek-emlékek határmesgyéin átsurranva járt be. Földből kiemelkedő kezeket örökített meg — a történelem kései riportereként; rögzítve a legázoltság „elfásult" évezredes mozdulatát.

...A parti fűz ágai úgy horgadnak alá a csónakroncsokra, mintha eltévedt polip ingatná fölöttük tanácstalanul csápjait. Oly eleven a kép, hogy évek múltán is megcsap bennünket a ladikba vetett halzsákmány szaga.

Várnai László válla fölött látjuk az elzuhant, de két ágával, mikéntha két karral, még támaszkodó tölgyet. Érezzük, hogy a művész egy pillanat múlva leereszti fényképezőgépét és fölsegíti a faóriást...

...Ismét egy fa, amelyet egy „hurok" híján paragrafusjellé aláz a víztükör...

...Kosárfonók által megcsonkított füzek — kosáremberek totemoszlopai.

És majdnem minden képen, képrészleten a távol-keleti képek finoman lebegő rajzolatai. Fák, bokrok, fűvek. Föld, ég, víz. Fehér-fekete élet. Fénymosásaiból összeállítható egy arc, kéz, mozdulat. Egy ember, aki mindezt „megleste", aki észrevétlenül szétszedi égi, földi, növényi arcunkat, kezünket, mozdulatunkat, amelyre mintha perzselő napsütésben szakadna a karácsonyi hó.

KOVÁCS ISTVÁN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TISZATÁJ
1982 FEB

1021

Várnai László

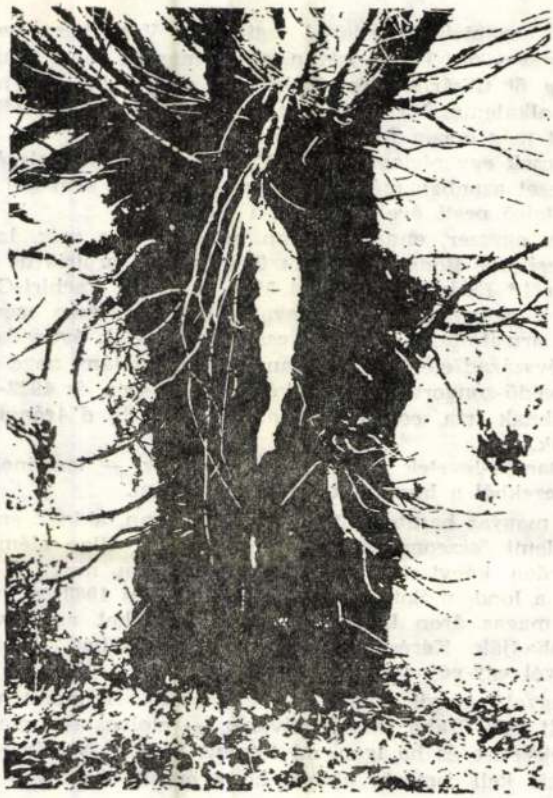

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

ségtelenül saját megfogalmazása

Értéke persze így is nagy, Bartók akármit nem írt

Hogy maga fogalmazta-e? Ez különleges elemzés
Szabó Dezső-kutatás is — ha van ilyen — segíthetne
kutatásával. Hogyan, miképpen zajlott le a dr. Gergel
szülődés?

Jómagam csak egy picinyke adattal segíthetek. Vagy
mon felkeresett engem dr. Török István, aki elmondta, hogy Bartók 1938 végétől körülbelül fél évig őt titkárfélének alkalmazta, esetenként néhány levelet diktált, amiért ő egy-egy alkalommal 7—8 pengőt kapott. A Szabó Dezsőhöz írt levél idején ez a kapcsolat még éppen fennállhatott.

De persze ez csak egy picinyke adat. Tapogatódzás, feltételezés.

Valami érdekeset azonban még mondhatok. Talán az sem baj, hogy nem sorolható a „Bartók utolsó pesti évei" rubrikája alá.

Kristóf Károly egyszer, ennek is több mint tíz éve már, izgalmas riportban számolt be a párizsi Rue Bonaparte egyik üzletének (Librairie de l'Abbaye) kincset érő Bartók-leveleiről.* Ezeket a leveleket Mrs. Adrienne Fachiri-Camilloni (az ifjúkori Bartók-levelek Arányi Adilája) hagyatékából, árverésen szerezte a szemfüles cég és jó pénzért árusította. Az Arányi családdal Bartók évtizedekig jó kapcsolatban állt, már az évszázad elején felbukkan két Arányi lány neve családi leveleiben és az I. és II. hegedű-zongora szonátát később, 1921-ben és 1922-ben a harmadiknak, a legfiatalabbnak írta, *composées pour Mlle Jelly d'Arányi*... Ezek nagyon fontos kompozíciók.

Az idevágó Bartók-levelek szintén igen fontosak — lennének, ha akár egyet is sikerült volna ezekből a honi kutatáshoz biztosítani.

Néhai kedves magyar barátom, John S. Weissmann, akinek emléke utolsó éveinek tragikus szellemi összeomlása mögül is derűsen villan elém, mint félelmetes kritikus, nagyszerűen képviselte Angliában a modern magyar zene aranyidejét, ekkor tájt járt el a londoni Sotheby aukciókra, 1967 és 1968 tavaszán, ahol a Bartók-levelek igen magas áron keltek el, egyes leveleket azért vettek meg, hogy búsás áron továbbadják. Kérésemre óvatlan pillanatokban többször is kimásolta néhány Bartók-levél egy-egy fontos sorát.

Az Arányi-hagyaték egyik levele — Jellynek — Budapesten, 1921. november 9-én kelt: „... mit szól Szabó Dezső művéhez — elolvasta-e, megértette-e, visszariadt tőle vagy tetszett-e és ha igen, mi tetszett benne" — kérdezi Bartók firtatólag. Összes leveleit kell ismerni ahhoz, hogy értsük, az ilyen kérdezgetéseknek

* Kristóf Károly: *Bartók — a négyzeten. A nagy mester ifjúkori leveleit árusítják Párizsban.* Esti Hírlap, 1968. január 18.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TISZATÁJ
1982 FEB

dult itt a kortárs magyar írók majdnem mindegyike, szívesen jöttek a Köteles Sámuel utcába románok, németek. A nemzeti elkötelezettség a legteljesebb egyetemesség, a népek, nemzetek, nemzetiségek, illetve a mindig egyenértékűnek tartott nemzeti kultúrák testvérisége — vegyük csak elő Molter Károly publicisztikai írásait: egyszerre vívott, éles tollal, az erdélyi magyar tudat torzulása és a bárminő megszorítás, háttérbe taszítás, nemzeti türelmetlenség ellen. „Én hiszek a különböző nyelvű szellem rokonságában — írta Molter a harmincas évek elején —, azért reméltem egy Eötvös- vagy Bălcescu-folytatást, vagy csak egyetlen fölemelt komoly férfiszót, egy megálljt a lélek reflexmélyéből a sovinizmus rozsdás motollájának." Mert — említhetjük egy másik írását — amit anyánktól szépnek tanultunk, azt más anya szülötte is fölmutathatja békítő szépségnek: íme, embernek lenni más nyelven is lehet. Minden nyelven lehet!

Alighanem Molter Károly volt a romániai magyar irodalom egyik legrokonszenvesebb egyénisége. A múlt idő nem is érvényes; csak testi létére vonatkoztatható.

BEKE GYÖRGY

1021

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

Molter Károly hagyatéka

Fáradt, öreg testét magába fogadta a marosvásárhelyi református temető, amelynek földjében a két Bolyai is pihen. A város úgy búcsúztatta fogadott fiát, mint akivel egy korszak száll sírba. A halál nemcsak a lét és nemlét mezsgyéje, hanem — író, művész számára különösen — az első igazi megméretés. Most már nemcsak egy új műről van szó, nemcsak egyik-másik kritikus véleményéről, nem is rokonszenvről és ellenszenvről, hanem közössé lett szellemi vagyonról, olyan hagyatékról, amelyért nyomban jelentkeznek az örökösök. Az utókor, illetve utókorok. S noha az egyes művek, a maguk értékük és jellegük szerint külön sorsukat hordozzák tovább, immár az egész számít igazán: az életmű.

Molter Károly teljes egész, művészileg, erkölcsileg, társadalmilag-nemzetileg minden eresztékében maradandó életművet épített fel valamennyiünknek — Marosvásárhelyen. Ahogy temetői szomszédai, a Bolyaiak jelképekké emelkedtek tudatunkban, úgy keressük most, Molter Károly földi életének ellobbanása után szellemi öröklétének, lelki, művészi hagyatékának jegyeit. Az örökösök önzésével, hogy a molteri szellem gazdagítónk, oltalmazónk, serkentőnk lehessen.

Volt-e tudományos élet Vásárhelyen a két Bolyai előtt? Persze, hogy volt. De az ő szellemük sugárzik vissza minden előttük jártra is, mintegy fókuszba gyűjtve századok küzdelmeit és eredményeit. Volt-e irodalom Vásárhelyen Molter előtt? Volt, hogyne, nyomban eszünkbe jut Aranka György, Petelei István, felidéződik Tolnai Lajos, de az ő alakjuk, gyötrődésük és indulatuk is újabb távlatokat kapott Molter Károllyal, mivel a vásárhelyi szellemet eleddig legigazibbul Molter irodalma, embersége, haragja és bizakodása testesíti meg.

Úgy élni Vásárhelyen, a század eleji provincia kisvárosában, mintha legalábbis Párizs utcaköveit róná, a Bolyaiak egykori házától fel a dombtetőre, a kollégiumig, úgy írni a kisváros embereiről, hőseiről és szélhámosairól, mintha Stendhal világa venné körül, úgy gúnyolódni Mikszáth módján, Swift módján, Anatole France módján minden kisszerűséggel, egyéni és közös gyarlósággal, hogy az elsősorban neki fájjon, őt sebezze meg, úgy támadni kritikában az értéktelent, a talmit vagy a csalást, hogy az igény vezesse tollát, ne az elfogultság, úgy szeretni az embereket, hogy önmagát kínálja fel gúny tárgyául is, ha kell, noha az öngúnyhoz szükséges legtöbb emberi bátorság, művészi kérlelhetetlenség és lelki nemesség, úgy küzdeni értelmes társadalmi célokért, hogy ez a harc az egyetemes haladást szolgálja, úgy állni a magunk erdélyi magyar szellemi-lelki talaján, hogy az igazi nemzeti értékeket mutassuk fel, és ne bántsuk mások értékeit, lelkiségét, érzékenységét — ez az a molteri világ, amelyet örökségül hagyott ránk.

Írói és emberi hagyatéknak egyképpen nélkülözhetetlen!

Az íróság tehetség dolga, feltétlenül. De ha csak talentum kellene, több lenne az író és kevesebb az irodalom. Molter Károly művészete példa arra, hogy mivé nemesíthet egy tehetséget a fegyelmező műveltség és az ítélkező erkölcs. Az irodalomtörténet Molter regényeiből, színdarabjaiból, novelláiból, kritikáiból és publicisztikai írásaiból mutathatja ki ezt. Nyilván megállapítja azt is, hogy egyik munkája művészileg teljesebb a másiknál, egyik műfaj jobban tolla alá simult a másiknál. Az irodalomtörténészek joga és kötelessége a válogatás. De aligha találhat bárminő vizsgáló igyekezet egyetlen Molter-műben is sanda szándékot, alakoskodást, elvtelen elnézést vagy baráti túlbecsülést. E művek kötőanyaga a tehetség, a művészi látás és az erkölcsi tartás együttesen.

Vajon nem időszerű — és mindig időszerűnek maradó — testamentum-e ez?

A másokkal és önmagával tréfálkozó, sőt gúnyolódó Molter számára az írás halálosan komoly munka volt — olvassuk csak a kritikáit. A barátság az egyén, a teljes ember igazi őszintesége — gondoljunk a Molter ház vendégeire: megfor-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TISZATÁJ

1982 FEB

Várnai László

1021

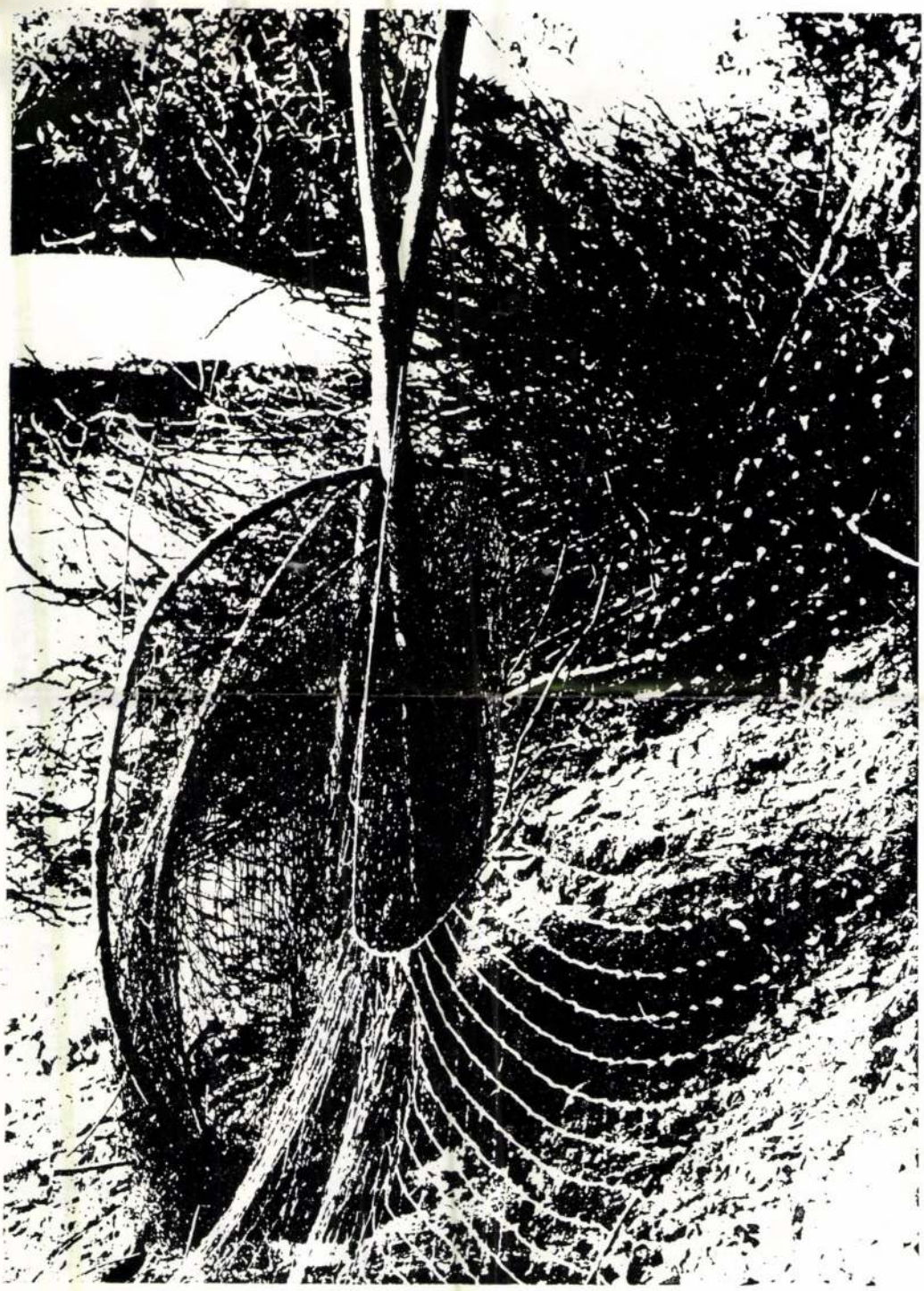

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

1/1

VÁRNAI LÁSZLÓ FOTOGRAFIKÁJA

VÁRNAI LÁSZLÓ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 MÁJ 21

ÉLET ÉS IRODALOM

/ 1021

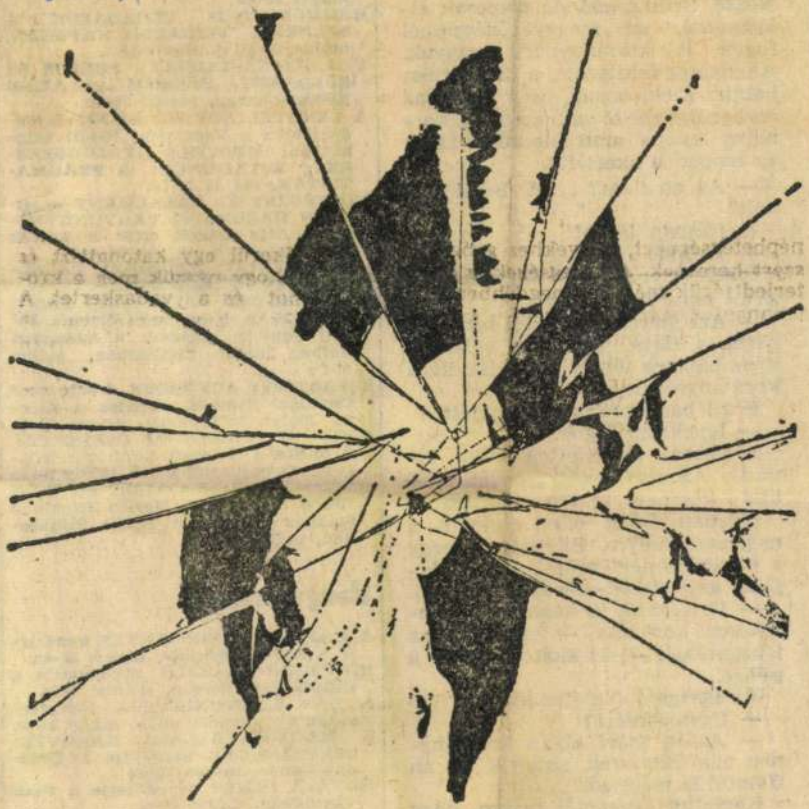

Várnai László kiállításáról

jó hazafi. Tántoríthatatlanul fü
getlen érzelmű. De — kicsit erős
tolla. Hevesen támadja a kormán
Nézze, Brüll bácsi, én nemcsak
lásomnál, de meggyőződésem
fogva is kormánypárti vagyo
Ahányszor felutazom, a pártkörb
halálra szekíroznak, hogy éppen
én kerületemből való ember a ko
mány legszívósabb ellensége. És
az ember a maga fia.

— Az én fiam? ... A Brüll J
kab?

A főispán bólint:

— A Bede Jób.

Wesselényi főispán kanalazgatja Brüll néni ízes kávéját.

— Azt szeretném, Brüll bácsi, ha hatna a fiára. Beszélne vele. Ne nyomná meg úgy a pennáját, ha a kormányról ír.

Brüll bácsi mélyen meghajolt.

— Igyekezni fogok.

A főispán elégedetten bólint, távozik. Az ajtó ismét csenget... A hintó két perc múlva elporzik.

Másnap Brüll bácsi elutazik a megyeszékhelyre, Zilahra. Bemegy a hivatalos pénzintézet zilahi fiókjába, az Osztrák—Magyar Bankba.

— Itt fekszik a bankban tizenkétezer koronám — mondja az igazgatónak —, ki akarom venni a pénzt.

Az igazgató álmélkodik.

— Ugyan miért?

— Azért, mert olyan kormánynak nem hitelezek, amelyik az én fiamtól is megijed."

Karinthy Ferenctől tudom, hogy Sanders Iván professzor nemrégiben előadást tartott New Yorkban. Hogy hallgatóságát felderítse, elmondta az anekdota Karinthy-féle szövegezését. Erre felállt egy neves

KÖZÖ PROGRAMJÁBÓL:

SARKADI IMRE: ELVESZETT PARADICSOM. A kecskeméti Katona József Színház előadása a budapesti Katona József Színházban, május 21-én

SZTRATIEV: AUTÓBUSZ. A debreceni Csokonai Színház előadása a Katona József Színházban, május 23-án

GOLDONI: CHIOGGIAI CSETEPATÉ. A miskolci Nemzeti Színház előadása az Operettszínházban, május 25-én

VÖRÖSMARTY: CSONGOR ÉS TÜNDE. A nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház előadása a Thália Színházban, május 27-én

Hangversenyek

A BARTÓK VONÓSNÉGYES koncertje a Zeneakadémián, május 21-én

HOFFMANN LÁSZLÓ orgonaestje a Mátyás-templomban, május 21-én

A MÁV SZIMFONIKUSOK hangversenye a Zeneakadémián, május 23-án

A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR koncertje a Zeneakadémián, május 26-án

KOVÁCS DÉNES hegedűestje a Pesti Vigadóban, május 26-án

A LISZT FERENC KAMARAZENEKAR hangversenye a Zeneakadémián, május 27-én

Kiállítások

ILLYÉS GYULA

Táviratok

HATÁRON TÚLI VITATÁRSNAK

Bűn jeleként fönn:
magasan lengett: intett –
de miért ön:
épp ön kapta le rögtön,
majd föl az inget?

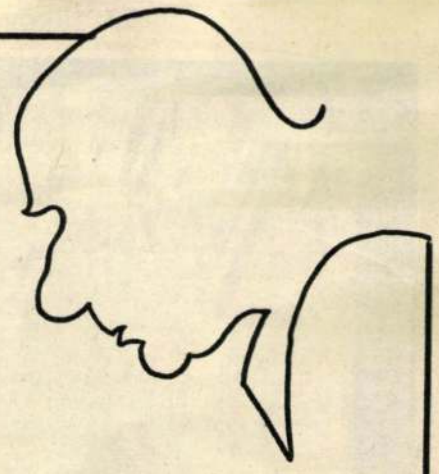

EGY JUBILÁNSRA

Nincs hagyomány?
Elsírni, mint koplalt a költő
(„Szegény komám!")
ma ötvenedszer elnökölt ő
díszlakomán.

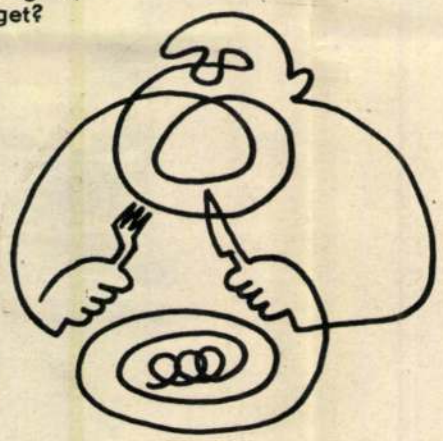

KAJÁN TIBOR RAJZAI

JÓS GRATULÁL ÉLETMŰHÖZ

Mindez az én diadalmam, öcsém, Vas: láttam előre
ifjú kezedben, amit most ideadsz, – öregen?
Szakma irigyli erőd,
nemzet ölel föl hű fiaként.

MARIO RIGONI STERN

Vadászat előtt

Elültek a lázas viták, még néhány megjegyzés, kifogás és kész. Megegyeztek az időpontokban, már csak egy éjszaka és itt az a hajnal.

A falu elnyugodott, látszólag alszik. Csak a vadászkutyák rángatják a láncukat, időnként fölszegik fejüket és megugatják a csillagokat; nem ismerik a naptárt, de a jelekből rájöttek, hogy itt az idő. Hánykolódnak álmukban a szetterek, vizslák, kopók — nem is álom ez, inkább álmodozás a következő napról —, vonítanak, morognak, orrlyukaik remegnek.

Az erdők, a völgyek, a hegyek, a házak, az emberek, a vadak körül furcsa, titokzatos lett a világ. Holnap bizonyosan történik valami: sok madár röpte, sok négylábú futása szakad meg. Sok teremtményt ér utol a halál; vége lesz táncnak, dalnak, éhségnek, fagynak. Egy lövés és egy szárny kinyúlik, egy pata megmered — aztán semmi.

Nem, nem semmi. A másik oldalon ott lesz majd egy ember és nemcsak a vad teteme lesz az övé, hanem az is, amit az élete jelentett: szabadsága, a napfény, a viharok, a tág terek. Az embernek — aztán majd, később, amikor megint napi munkájába mélyed, vagy még inkább, amikor öreg lesz és maga is a halált várja — öntudatlanul a segítségére lesz.

Ezen az éjszakán nem alszanak a vadászok, de az asszony sem alszik, mert az ura szüntelenül hánykolódik mellette az ágyban. És a vadászok gyerekei sem alszanak, várják, hogy apjuk fölkeljen a sötétben és kimenjen a kutyával, hogy a térről felhangozzék a vadászebek ugatása. Szeretnének már idősebbek lenni, hogy ők is ott lehessenek, addig is fantasztikus zsákmányról ábrándoznak, amilyent még azok az öreg vadászok se tudnának kieszelni, akiknek már hatvan éve vadászengedélyük van.

Ilyen ez az éjszaka: a vekkerek nem is jutnak szóhoz, már előbb leállítják őket. A férfiak kibújnak az ágyból, csak lassan, óvatosan, nehogy felébredjen az asszony, aztán még csöndesebben, nehogy elriasszák a kutyát, meztélláb kiósakodnak a szobából. Ám a kutya diadalmasan felugat, amint meghallja a surrogó lépteket. Egy kis víz az arcra, szemre, hogy kimossa az álmot, mely nem is kerítette hatalmába a testet, aztán egy pillantás az órára, hogy csakugyan egy óra van-e még hátra, aztán lassan, csak elteljen valahogy az idő, gondosan felöltöznek, cipőt húznak. A kávé még szinte fortyog az ibrikben, lassan kortyolgatják, nagyokat harapva a tegnapi kenyérbe. Végre itt a pillanat, amikor átvethetik fejükön a tölténytáskát, vállukra vehetik a tarisznyát

F. FARKAS TAMÁS RAJZA

meg a kulacsot, és vidám szívvel, gyöngéd kézzel leemelhetik a tisztára olajozott puskát, kinyithatják s a lámpafénybe tartva belenézhetnek csövébe, biztos mozdulattal bekattinthatják, kedvtelve hallgatva a rugó pattanását: klakk.

A kutya nyugtalanul fut a konyhához, az ajtón kaparászik, melledre teszi mancsát és farkával verdesi a bútorokat.

— Nyughass, még fölvered a házat! — csitítod. — Légy jó, mindjárt indulunk — magadnak is mondod, nemcsak a kutyának.

Már mindenki ébren van a házban, hallgatják a neszeket, hozzáképzelik az eseményeket.

Büszkén, meghitt mozdulattal veted válladra a puskát — korai még az idő, de indulsz. A búcsúzó éjszaka hidege fogadja arcodat, szemedet, orrlyukaid kitágulnak, mélyeket lélegzel: tiéd a világ. Jó szerencsét!

A világ minden táján így kezdődik a vadászat.

A kutyák rángatják a szíjakat, a többiek távolabb, ugatva szólongatják egymást utcákon, udvarokon, kertekben. Bent a házakban az emberek várják, hogy ismét csönd legyen és alhassanak. A gyerekek nem. A gyerekek igyekeznek ébren maradni, hallani akarják a hajnal hozta első puskalövéseket. Az öregek se. Az öregek, akik már nem járnak ki, nyitott szemmel sóhajtoznak a túl nagyra nőtt ágyakban, pipájuk után tapogatóznak és kifelé fülelnek; füstölnek és emlékeznek.

Az ösvényeken megcsikordulnak a kavicsok, a nyulak fülüket hegyezik, az őzek beleszimatolnak a levegőbe, a bokrokon megszólalnak a pityapalattyok, a fenyők magasán fajdkakasok várják a nappalt, az első röptüket.

Egy kövön ülsz és cigarettázol, a kutyád simogatod és beletúrsz a tölténytáskádba: kiveszed, visszateszed a töltényeket; tenyereden méregeted. Sosem virrad már!

De: már látod a puskacső végén a célgömböt, látod a fákat, a cserjét. És igen, ez már a füstfark és most a feketerigó is. Fölszállsz, szabadjára engeded a kutyát és elindulsz.

Olaszból fordította SZÉKELY ÉVA

VÁRNAI LÁSZLÓ
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/[";SZ;

SZÍNEK

Várnai László fénygrafikái elé

Miért működik forditott fényszűrő az emberben? Olyan, amely a világ színeit elszürkíti? Talán azért, mert a színek leleplezik az embert? Megszégyenit az ég kékje, a hó fehérje, a zöld lomb, a piros vér. Ezért kell bekormolni az eget, mocsokká szürkiteni a havat, a múlt idő sötétjébe dönteni az erdőt és vérét ontani egymásnak.

A szivárványra tudtunk legönfeledtebben csodálkozni, de ma már e záporidadaljelvényt látva, legelőbb – gondolatban – ösztönösen megmártózunk az olajköpetes folyókban, tavakban, tengerekben. Sikamlós színek csurognak rólunk, és mi bemázolt gólemekként araszolunk környezetünk és napjaink színtelen egyformaságában.

A színek igaziságára végsőként rádöbbenthet a szerelem. Rádöbbentheti azokat a keveseket, akik átélik a színeváltozásnak ezt a természetes csodáját.

Az úgynevezett modern ember az egyetlen napból álló hetek, hónapok, évek embere, a „színeket" legfeljebb csak a tévékészülék képernyőjén sugároztatja életébe. Velük bombázza roncsolt sejtjeit. És megbomlottan nincs ereje ahhoz, hogy fellázadjon felnőttlétünk e jelképes kaleidoszkópja ellen. Nem úgy, mint a gyermek, aki, ha gyanút fog, leleplezi a távcsőszerű hengerbe foglalt tükörlapocskákat és papirszeletkéket. Azt hihetnénk, ma már a vakok a színek leghivebb őrzői. Ők tudnak vallani a kékről, a fehérről, a zöldről, a pirosról.

Várnai László szinekért lázad. Művész, mint minden ember, aki gondolkodni próbál a világról, aki megkisérli színeire bontani az időt. Eszköze színtelen celofán, színtelen diakeret, színtelen polárszűrő. A szemünknek színtelen fényt a forgó polárszűrő színekbe töri. Várnai László gondolatainak – színeiben váltakozó – stigmái átitatják a vásznat, de átitathatnák az égboltot is, akár egy fényérzékeny lemezt.

Várnai László színeit, a színek alkotta formákat és a formák alkotta színeket nézve, újra és újra átélhetjük a teremtés csodáját. A sötétségből mit bont ki a világosság, a világosságból mit bont ki a sötétség. A sötétségből mit bontunk ki mi, akik eredendően valamennyien fényforrásoknak születtünk.

KOVÁCS ISTVÁN

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai László
grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM
1984 DEC ?

1021

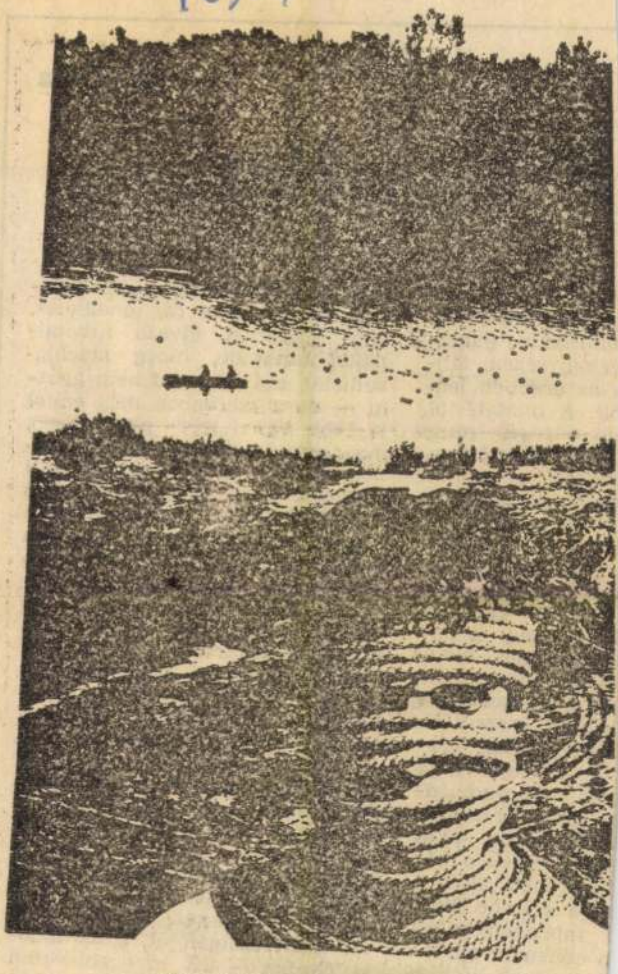

Várnai László fotógrafikája

s" aktualitása

a kissé egy-
uritán közösség-
atatlanul bűnös-
ékenységen, tán-
az erdőben leá-
it. A büntetéstől,
ó rettegés mind
okat hisztérikus
szteti: a pánik-
ázik elő a pusz-
vád. Megjelen-
boszorkányüldö-
nhazugságok, az
bosszúmotívu-
fojtott szerelmi
tékenység, a ha-
talanságok hiva-
llami nyomaték-
ak. A személyes
litikai összeütkö-
dnak, szinte ész-
log ki belőlük az
om, alárendelőd-
ényes presztízs-
De azok, akik
llni ennek a ná-
b erőnek, akik a
lva szembe mer-
intézményesített
ebben az egyen-
nelkednek hétköz-
el a hősök sor-

zt az emelkedést

Oszkár mintha saját igazi színházi énjére lelne rá, lendületes, okos, hatalmát élvező hivatalnokot mutat be, hideg machiavellistát, aki nem tud nem győzni — de a szerepben még ennél is több van: egy gondolkodó, majdnem tépelődő ember, akinek eltakart kételkedéséig Gáti (remélhetőleg csak egyelőre) nem tud *le*érni. Egyértelműen remek *Sulyok Mária* Rebecca Nurse szerepében, a színészetnek az a végső önazonosságig jutott véglete, amely vele megjelenik, alkalmasint csak tanulmányban írható körül; paradox módon ennek a tanulmánynak azt a címet kellene adni: Eszköztelen egyszerűség. Feltűnő, kemény karakter *Ráczkevei Anna* fh., Abigail Williams kulcsfontosságú szerepében (már a Béla király kun hercegnőjeként is feltűnő volt). Kevésbé erős, de érdekes figurát teremt a Mary Warrenné csúnyított *Tóth Enikő*. A többiek nem feltűnők és nem érdekesek, kivéve *Pásztor Erzsi* szolgálóját, a barbadosi Titubát — ezt az egzotikusan „spilázó" szerepfelfogást azonban valószínűleg nemcsak a színésznő ízlésbicsaklásának, hanem

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Várnai László,
grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 SEP 14

1021

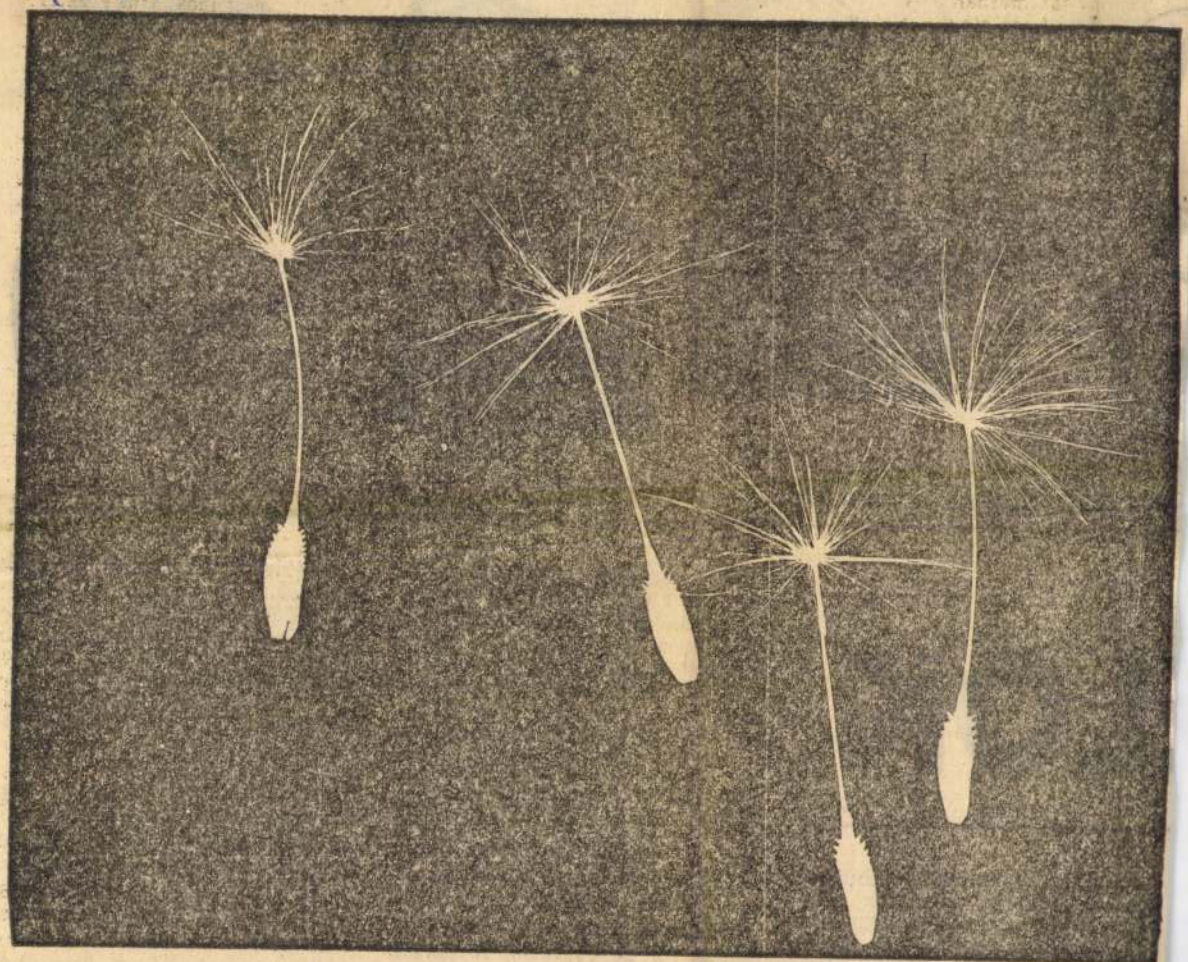

Várnai László fotógrafikája

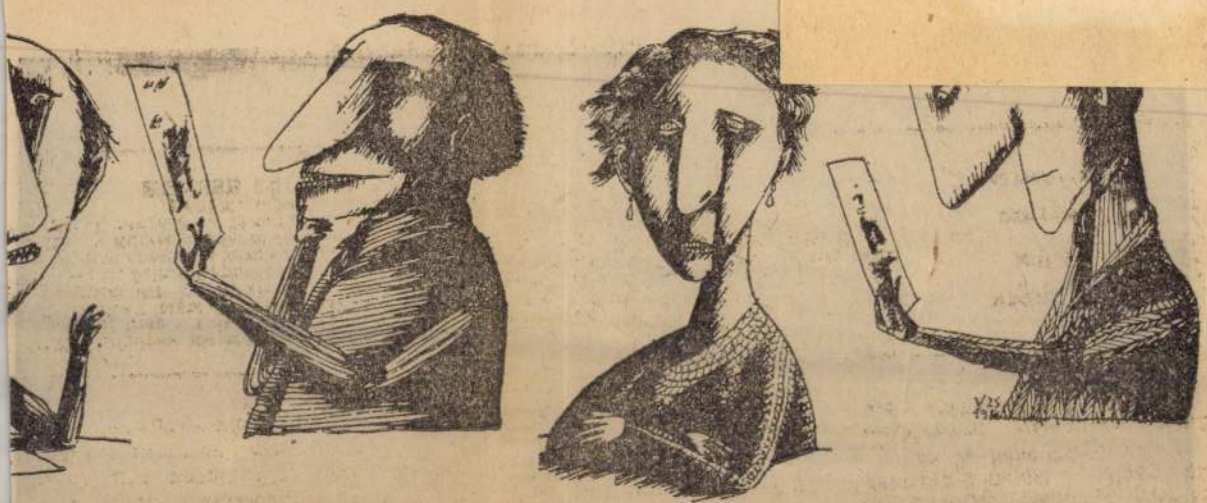

Varga Zsófi: Gyermekrajzszakértők

ELŐK

Kálmán negyvenkét éves hírlapíró, akit komoly adósságok már nem szomorítanak, de vagyona sem búsít másokat. Nem is fog. Szeret fecsegni — utál írni. Kávét, sört fizet a hallgatóságnak, holott papírra téve a történeteket ő kapna annyit, amennyit a főúr most tőle hádogarccal besöpör. Nagylelkű-

kájukba egy-egy apró hibát rejtenek, mert csak az Isten tökéletes.

Egy diáklány nem vett helyjegyet, mert sietett. Negyven forint a büntetés, azt szó nélkül kifizette. A vasúti ember úgy megleckéztette, hogy a kislány nem mert leülni Nyíregyházáig. Csak állt szomorúan az üres kocsi peronján. Nem volt teljesen üres a kocsi, két fülke megtelt. Ott szoronganak. No, mondom, megfigyeljük: ki merészel húsz emberből átmenni az üres szakaszba? Senki sem. Nem a szabad akarathoz vettek jegyet...

Nyíregyházán Pestről szobát rendeltem a Szabolcsban. A portás mondja: a Koronában lakom. Semmi baj, az ugyanannak az épületnek másik szárnya. Átveszem a reggelizőkártyát — a Krúdy Szál-

Az áldozat itt épített nyaralót magának. Nem nagyot, de valóságos angol parkot csinált az erdőben. Megvilágított ösvények, szökőkút, kerti mulatságok, mifene. Néhány évig kétségkívül jól szórakozott... Most ott ül sírva, szétvert háza romjain. Valósággal önkívületi állapotban van, hát őszintén beszél. Mit beszél: üvölt... Hogy ki mindenki evett-ivott évekig ingyen nála. A hálás tisztviselők megsúgták: itt olcsón, bátran építkezhet, a kutya sem háborgatja. És ekkor egy nagyobb hiány a vendéglőben. A kocsmáros összeköttetésekre hivatkozik. Azonnal elejtik. Az elszólásért bosszúból, ám szabályosan hatóságilag szétveretik a házát.

— Elhitted?

Várnay Marian

épitész Szegeden

Emlitve

Szeged 1937

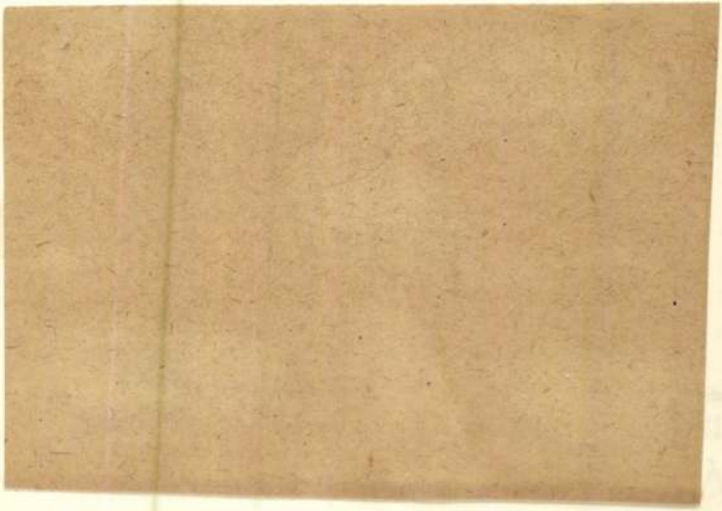

ORSZÁGOS MAGYAR GY

Budapest, VIII.

Tekintetes

Tisztelette

az Országos Magyar Gyermekvédő Egyes

18..25.. augusztus 1..8..22.. napj

a Visegrádi romokat díjtalanul tekin

Tisztelette

zal, hogy az Országos Magyar Gyermek

gyar társadalom leggyengébb anyagi né

ügyi és tanulmányi kirándulásokra a

azzal, hogy a fent megkért kedvezmén

bályainkra való tekintettel már évek

gyermekeinket.

Kérésünket

műbutorasztalos üzlete

POLD JÁNOS
műlakatos és csillárgyár

Budapest, IX., T
TELEFON 98—63.

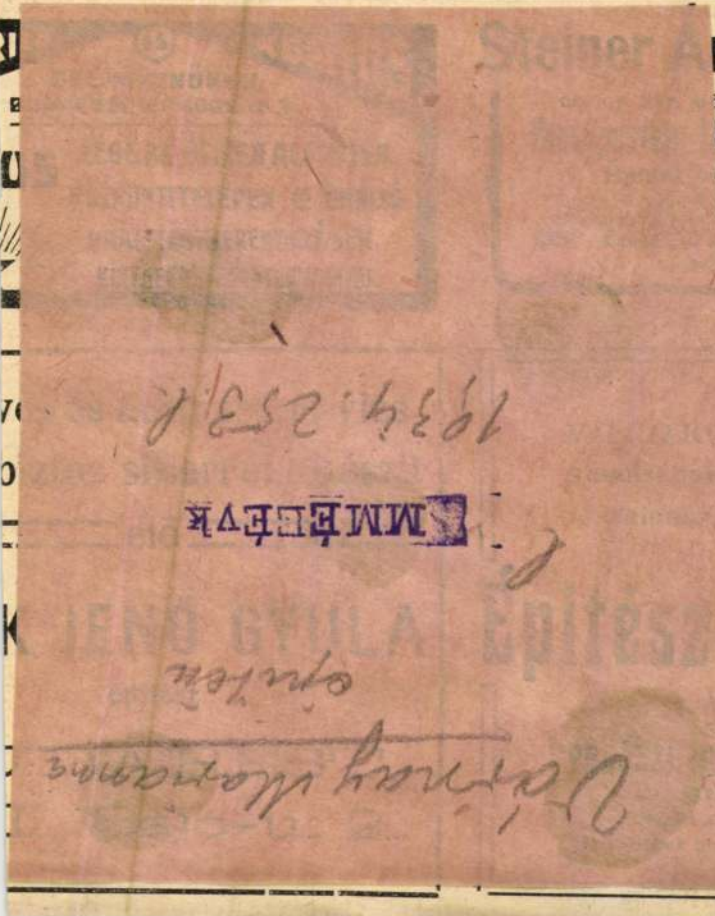

GYÁRAK — Telszerelési iroda: IV., Aranykéz-utca 6. VII., Erzsébet-
si, fütési és ipari célokra. Raktáron tartanak legjobb és legszol
, mindennemü gázfőző és fütőkészülékeket és melegitőke

A vonatok érkezése Budapest

Érvényes 1909. május hó 1-től.

A nyugoti pályaudvarra

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	délelőtt
701[1])	12	50	kel. ost. expr.	Konstantinápoly – Bukarest
143	4	08	szv.	Rákospalota-Ujpest
145	5	25	„	Dunakeszi-Alag
723	5	30	„	Czegléd
725	5	45	„	Czegléd
4101	5	50	„	Esztergom
139	6	00	„	Nagymaros
6505	6	10	„	Lajosmizse
147	6	15	„	Rákospalota-Ujpest
721	6	20	„	Szolnok, Czegléd
1407	6	35	„	Berlin, Zsolna
217	7	05	tvszsz.	Párkány-Nána
709	7	15	szv.	Bukarest, Báziás
727	7	25	„	Czegléd
501	7	30	gyv.	Bukarest, Kolozsvár, M.-Sziget
149	7	35	szv.	Rákospalota-Ujpest
117	7	40	„	Páris, Wien
4101	7	45	„	Esztergom
6501	7	50	„	Kecskemét, Lajosmizse
151	7	55	„	Göd
131	8	10	„	Párkány-Nána
719	8	25	„	Kiskunfélegyháza
123	8	45	„	Párkány-Nána
153	9	10	„	Dunakeszi-Alag
705	9	20	gyv.	Szeged
1403	9	30	„	Berlin, Zsolna, Pozsony
410	9	55	szv.	Esztergom
155	10	20	„	Rákospalota-Ujpest
715	10	40	„	Szeged
119	11	00	„	Galánta
				délután
157	12	05	szv.	Rákospalota-Ujpest
159	12	55	„	Nagymaros
133	1	20	gyv.	Bukarest, Báziás
703	1	25	„	Páris, Wien
103	1	40	„	Nagyszombat
503	1	50	„	Kolozsvár, Tövis, Szatmár-Németi, Szolnok
4109	2	05	szv.	Esztergom
161	2	25	„	Dunakeszi-Alag
163	3	00	„	Rákospalota-Ujpest

A keleti pályaudvarra

vonat-szám	óra	perez	vonat neme	délel
645	5	00	tszsz.	Arad, Nagy – Debreczen
339	5	10	vv.	Berlin, Ru
309	5	30	szv.	Hatvan
1707	5	45	„	Mszget, S
909	5	45	„	Belgrad, Bo
607	6	05	„	Brassó, Ar
17	6	10	„	Komárom, Gyékényes
11	6	25	„	Wien, Trie
405	6	30	„	Lemberg, Máramaros
319	6	50	„	Gödöllő
1911	6	50	„	Paks, Bród
1505	7	00	„	Csorba, Ka
1307	7	10	„	Graz, Fehr
507	7	20	„	Brassó, Ko
911	7	25	„	Szabadka
321	7	30	„	Gödöllő
311	7	40	„	Hatvan
1003	7	50	gyv.	Róma, Fiu
1509	8	15	szv.	Csorba, K
509	8	30	„	Szolnok
313	8	45	„	Hatvan
1007	9	05	„	Fiume, Br
13	9	20	„	Győr, Szé fehérvár
913	9	40	„	Szabadka
307	9	50	„	Berlin, Ru
§1101	9	55	gyv.	Tapolcza,
5	10	15	„	Sopron, G
211[1])	10	45	szv.	Triest, N. Torbágy
				délután
323	12	10	szv.	Gödöllő
1005	12	15	gyv.	Napoli, N Róma, Fi
609	12	30	szv.	Tövis, Ar Máramar
301	12	45	gyv.	Berlin, R
7	12	50	szv.	Wien, So Szombath
401	1	00	gyv.	Lemberg,
903	1	05	„	Konstant Bród
	1	15		Bukarest

Várnay Sternberg Marianne

épitész

Tér és Forma, 1929

II. évf. 479-488.

komor János: Cnör város rendezése.

féle eljárással, a szénnek szárítása valamivel kíméletesebben megy végbe vízzel, mint gőzzel.

3. A lignit hamutartalmának csökkenése mindkét eljárásnál majdnem egyforma, valamint az éghető kéntartalom csökkenésében sem mutatkozik lényegesebb különbség olyan ligniteknél, melyeknek a külseje különö-

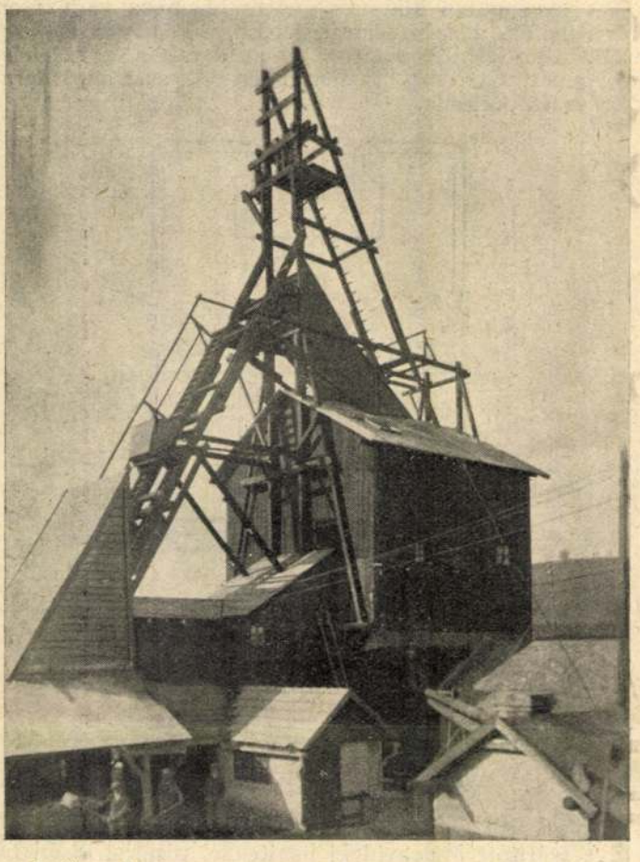

5. ábra. A rózsaszentmártoni lignitnemesítő telep képe.

sebb mértékben nincs szennyezve. Külsőre erősen szennyezett szenek hamutartalma a Mátravidéki eljárás mellett, miután a szenet itt nagynyomású vízben főzik, aránylag kisebb szárítás után, mint a Fleissner-eljárással szárított ilyen szeneké.

4. Megállapítható, hogy mindkét eljárás a lignitek és barnaszenek szárításában mintegy határkövet jelent, és nagyban hozzá fog járulni a silányabb minőségű szenek felhasználási körének kibővítéséhez.

Egyleti közlemények.

Felsőgeodézia és fotogrammetria a bánya és erdőmérnöki főiskolán. A m. kir. földmívelésügyi miniszter úr a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola tanácsának előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy az említett főiskola erdőmérnöki osztályának hallgatói részére az 1929/1930. tanévtől kezdődőleg a *Felsőgeodézia* heti 2 óra előadás és 2 óra gyakorlattal a *Fotogrammetria* heti 1 óra előadás és 2 óra gyakorlattal kötelező rendes tantárgyként adassék elő. Ezzel az intézkedéssel az erdőmérnökök most már nemcsak az alsógeodézia, hanem a felsőgeodézia terén is az általános mérnökökkel egyenlő mérvű kiképzésben részesülnek.

Felhivás a mű- és középítési szakosztályok tagjaihoz. Felhívjuk a tagtársak figyelmét, hogy pályaműveknek postán történő feladásánál a postahivatalok bélyegzői órajelzését kísérjék figyelemmel, mert előfordult, hogy a 12 órakor lejáró tervpályázatnak ½12 órakor postára adott csomagján a feladási bélyegző órajelzése délután 1 órát mutatott. Ilyen esetekben a csomagfeladás főnöke kérendő meg a feladás pontos idejének igazolására, mert a kezelőszemélyzet a bélyegző visszaállítására feljogosítva nincsen. Ez utóbbi esetben az igazolás jeligés levélben a bírálóbizottsággal közölhető.

A Comité Permanent International des Architectes 1930. év szeptemberében Budapesten tartja a Nemzetközi Építész-Kongresszust. Budapest fogja tehát vendégül látni a világ összes építészeit. Eme nemzeti kultúránk propagandája és fővárosunk idegenforgalma szempontjából nagyjelentőségű eseményre a magyar építészszervezetek már megalakították az előkészítőbizottságot, mely albizottságokra oszolva serényen dolgozik azon, hogy a kongresszus sikere minél jelentősebb legyen. A kongresszus tartamára a bizottság a városligeti Műcsarnokban nagy építészeti tervkiállítást tervez. A többi nemzetek építészeinek művei mellett itt bemutatásra kerülne a magyar modern és történelmi építőművészet, valamint a mi sajátos népművészetünkből fakadó építészeti stílusunk is.

A kongresszus és a vele kapcsolatos tervkiállítás gondolatának terjesztésére az előkészítőbizottság propaganda-albizottsága plakát-, fejléc- és jelvénytervezetekre pályázatot hirdetett, melyre szép számban érkeztek be munkák, melyek felett a bírálóbizottság Hoepfner Guido, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet alelnökének vezetésével a napokban döntött a pályázat felett.

Bírálat a plakátokról. Haranghy Jenő tervezete a pályázat feltételei szerinti összes gondolatokat kifejezésre juttatja, művészi eszközökkel visszaadja azt, hogy a kongresszus Budapesten lesz, jellege nemzetközi és építészeti tervkiállítással lesz kapcsolatos. A bírálóbizottság kívánatosnak tartja, hogy a tervezetet egységes hatásának és kifejező erejének fokozására a szerző a kivitel előtt a propaganda-albizottság utasítása szerint átdolgozza. Eme feltétel mellett a bizottság Haranghy Jenőt egyhangúlag a *800 pengős pályadíjjal tüntette ki.*

Megvétettek egyenként 200 pengővel a következő munkák: *Körner József* és *Csillag Vera* tervezete. Egységes, modern, kitűnő hatású tervezet, azonban hiányzik belőle a magyar, speciálisan budapesti vonatkozás és a tervkiállítás gondolata. *Kardos György* tervezete: eredeti, magyaros és igen finom színhatású munka. Plakátszerűség szempontjából az előbbi munkák mögé soroztatott, de egészen egyéni elgondolásával a bizottság ezt, mint az előző munkát is, a kongresszussal kapcsolatos kiadványokban esetleg felhasználhatónak véli. *Gyenes Lajos* tervezete jó, feltűnő, célját kifejezésre juttató plakát, de a tervkiállítás gondolata hiányzik belőle.

Dicséretet nyertek: Breit Vince „26/b" jelű műve. A budavári Szentháromság-szobrot feltüntető műve, bár a kongresszus gondolatával nem függ össze, igen artisztikus és a bizottság kívánatosnak tartja, hogy a kongresszus további előkészítő munkálatai során, amennyiben ilyen felfogású munkára szükség lenne, a tervezet alkotójával összeköttetés felvétessék. *Péczely Szőts Pál* „5" jelű tervezete. *Galló Mihály* „24/a" tervezete. *Szathmáry* „7/d" jelű műve és *Senyey József* „23/a" jelű plakátja. A *fejléc-* és *jelvény*-pályatervekre nézve a bizottság egyhangú véleménye az, hogy egyik munka sem éri el azt a művészi nívót, melyet a kongresszus propagatív céljaira szükségesnek tart. Bizottság a fejléc- és jelvény-pályázatot eredménytelennek nyilvánítja.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei.

A Mérnöki Kamara választmányának 124. üléséből. A választmány augusztus hó 14-én tartott ülésében a Mérnöki Kamara tagjainak fenntartott munkákról szóló rendelet megjelenésével kapcsolatban elhatározta, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter úrnak meleg köszönetét fejezi ki.

A választmány a rendelettel kapcsolatos egyes intézkedéseket állapított meg, egyebekben tagfelvételi és folyó ügyeket tárgyalt.

Hirdetés tagfelvételről. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya 1929. évi augusztus hó 14-én tartott ülésében az alább felsorolt kérelmezőket a Kamara tagjai sorába felvette:

de Châtel Ottó sz. 1895, okl. vegyészmérnök, Bpest, VIII, Kálvária-tér 8. — *Jób* Imre sz. 1899, okl. gépészmérnök és közgazd. mérnök, Bpest, III, Bécsi-út 13. — *Komlós* Hugó sz. 1886, okl. vegyészmérnök, Bpest, X, Belső Jászberényi-út 1. — *Várnay* Marianne sz. 1898, okl. építészmérnök, Bpest, VIII, Rökk Szilárd-utca 2.

A felvételről szóló értesítés 1929. évi augusztus hó 17-én kifüggesztetett. *Nevezettek felvétele ellen* a Mérnöki Rendtartás 9. §-a értelmében a kifüggesztés napját követő 30 nap alatt, tehát 1929 szept. 16-án déli 12 óráig a *Kamara bármely tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.* A fellebbezés a Kamaránál nyujtandó be, annak címére küldendő.

Gőzkezelésnél: I. *4·516* C°/perc II. *4·64* C°/perc.
Vízkezelésnél: I. *2·38* C°/perc II. *2·03* C°/perc.

A hőátadás tehát a vízzel való melegítéskor lassúbb, s ez az eljárás a leírt módon jobb minőségű szenet szolgáltat.

Ezek az eredmények természetesen álló vízre és külső hevítésre vonatkoznak. Cirkuláló és gőzzel forralt víz esetében a gőzkísérlet és a vízkísérlet adatainak egyeznie kell, mint azt a gyakorlatban megejtett (rózsaszentmártoni) kísérleteknél is tapasztaltuk. (Lásd később.)

e) *A szárított szenek gyúláspontjai.*

A szén gyulladási pontját a szárítás befolyásolja, miután a szén a víz, valamint a gőzkezelés által lényeges változást szenved, zsugorodik s a szénből a folyamat alatt gázok is távoznak el.

A szenek öngyulladását, vagyis azt a hőmérsékletet, melyre a szeneket fel kell hevíteni, hogy valamely adott finomság és adott légáramlás mellett önmaguktól meggyulladjanak, az ú. n. Dennstedt—Bünz—Schaper-féle készülékben állapítottam meg.

A készülék nagyjában pontosan szabályozható olajfürdőből áll, melyet lassan mindig magasabb és magasabb hőfokra addig hevítünk, míg a szén meggyullad. A szenet vascsőben helyezzük el, melyen meghatározott sebességű légáramot vezetünk keresztül. A különböző szénmintákból mindig ugyanolyan mennyiséget, s ugyanolyan egészen finom szitán átszitált próbát kell a csőbe elhelyezni. A szénpróba közepében hőmérő van elhelyezve, melynek elmozdulása kezdetben lassú, de az exoterm reakció beálltakor, amikor tehát a szén begyullad, a hőmérő ugrásszerűen fog emelkedni. Ezt a pontot olvassuk le, s ez az öngyulladás hőfoka.

Kísérleteimnél percenként 60 liter levegőt vezettünk át a készüléken, ami a normális rostélytüzelésnél használt légáramlatnak felel meg.

Az öngyulladás hőfoka a kezeletlen szeneknél 185—190 C° között volt, a vízzel vagy gőzzel kezelt szenek öngyulladási hőfoka 170—175 C° közé esett. Az öngyulladási hőmérsékletek csekély ingadozással azonosak voltak mind a vízzel, mind a gőzzel szárított szenekre. Az eredeti állapotú nedves szénhez hasonlítva az öngyulladás hőfoka kisebb lett, ami természetes is, és a várakozásnak megfelelt.

V. Üzemi kísérletek.

Annak a kérdésnek eldöntésére, vajjon a hőkezelés víz, vagy gőz formájában ökonomikusabb-e, s a Mátravidéki, vagy a Fleissner-féle eljárások közül melyiknek jobb a hőmérlege, üzemi kísérleti berendezésekben végeztünk vizsgálatokat.

Vizsgálatainkat úgy irányítottuk, s a készülékrendszert ennek megfelelően úgy rendeztük be, hogy az eljáráshoz felhasznált összes gőzmennyiségeket lecsapolt víz alakjában megkapjuk, s így a felhasznált gőzmennyiségeket pontosan megállapíthassuk.

Két-két kísérletet végeztünk mind a György-féle, mind a Fleissner-féle eljárással.

A kísérletek mind a kétféle eljárással kb. 90 percig tartottak. Ezt az időt azonban még nem tekinthetjük irányadónak, mert valamivel még rövidíthető. A kísérletnél nyert kalorikus értékek azonban már teljesen megbízható mérések eredményei, melyek tiszta képet nyujtanak az eljárások rentabilitásáról. A kísérleteknél elért eredmények ipari, nagy méretű készülékben, s ha a hőrekuperáció meg lesz oldva, megfelelő tározókkal, még sokban javíthatók lesznek.

Kísérleteinket mindig 1500 *kg* szénnel végeztük. A szénnek nedvessége kb. 54% volt ezeken a napokon. A Mátravidéki Rt. rózsaszentmártoni telepén felállított kíserleti berendezésének vázlatát a 4. ábra, míg fényképét az 5. ábra tünteti fel.

Üzemi kísérleteink eredményeként megállapítható volt, hogy mind a Fleissner-féle eljárás, mind a Mátravidéki eljárás a szénben foglalt minden *kg* víz eltávolítására kb. 0·6 *kg* 10 *Atm.* gőzt, illetve 0·6 *kg* gőznek megfelelő fűtőértéket igényel.

A szenek leszáradása mindkét esetben majdnem ugyanolyan mértékű volt; az eredetileg kb. 50% vizet tartalmazó lignitek kb. 20% víztartalommal kerülnek ki a nagynyomású kazánokból s meleg levegővel vagy füstgázokkal utólagosan még egészen 16%-ig szárithatók. Nagyobb fokú szárítást nem célszerű végezni a szén higroszkopocitása miatt.

A kazánokból kikerülő szénen bizonyos változások észlelhetők, a szén színe sötétebb, a kőszénéhez közelebb álló lett. A szárított szén darabos, a szárítási folyamat alatt csak kis mértékben esik szét apró darabokra és porlódik.

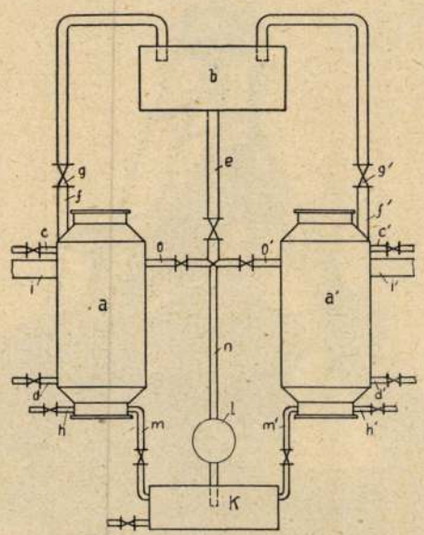

4. ábra. A Rózsaszentmártoni kísérleti telep vázrajza.

a a'	autoklávok	*h h'*	vízvezeték
b	melegvíztartány	*i*	légvezeték
c c'	gőzvezeték	*k*	iszaptartány
d d'	gőzvezeték	*l*	körforgó szivattyú
e	vízvezeték	*m*	vízvezeték
f f'	gőzvezeték	*n*	vízvezeték
g g'	gőzszelep		

A szárított Mátravidéki lignitekkel tüzelési kísérleteket is végeztünk. A nemesített lignit igen hosszú, füstnélküli lánggal ég, könnyen gyullad, s elégéskor majdnem színtelen, füstnélküli égéstermékeket ad. Tehát a nagynyomáson vízzel való hevítéskor a lignit ebben az értelemben is nemesedik. A füstnélküli égés részben a nagy szárítási hőfok alkalmazására vezethető vissza, mert a kazánokban az alkalmazott hőmérsékleten és nyomáson, miként azt megállapíthattuk egy bizonyos mértékű lepárlási folyamat is volt észlelhető, mely folyamat termékei nagyobbrészt a kondenz vízben továbbá a kazánból kitóduló gázokban voltak jelen, közelebbről azonban egyelőre nem vizsgáltuk meg az eseteket.

VI. A vizsgálatok eredményeinek összefoglalása.

1. A közölt vizsgálatokból kétségkívül megállapítható, hogy mind a Fleissner, mind a Mátravidéki szénszárító eljárás a szenek víztartalmát nagy mértékben csökkenti, és mindkét eljárás kiválóan alkalmas hazai barnaszeneinknek, illetve lignitjeinknek szárítására. A lignitek víztartalmának e két eljárás útján való eltávolítására minden kilogramm eltávolított vízre számítva kb. 0·6 *kg* gőz szükséges, mely viszonylagosan csekély gőzmennyiség teszi e két eljárás gyakorlati alkalmazását elsősorban lehetővé. A viszonylagosan csekély gőzfogyasztás azzal magyarázható, hogy a lignitek kolloid szerkezete a hő és nyomásbehatások alatt synäretikus változáson megy keresztül, melynek eredménye folyós víz eltávolodása, mely mint ilyen párolgási hőt nem köt meg.

2. A szárított lignit szemnagysága nagyon kielégítő, darabos, és a szárításnál csak kevés apró hulladék keletkezik. A Mátravidéki eljárás jobb minőségű szenet állít elő ebből a szempontból, mert, ellentétben a Fleissner-

Várnai Sándor

17
Karácsonyi vásár

VAISSELLE EN FAÏENCE

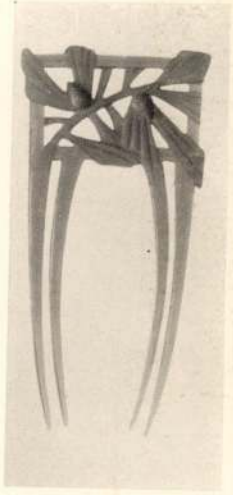

19.

20.

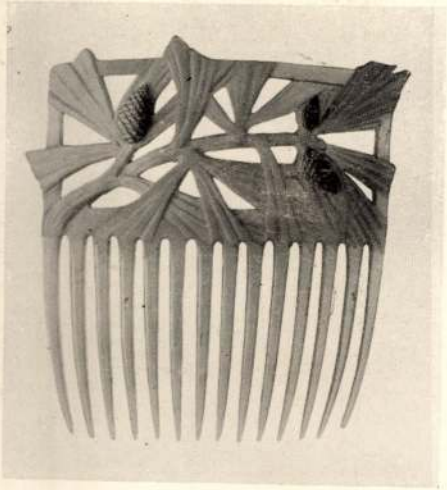

21.

19—21. VÁRNAI SÁNDOR: SZARUBÓL FARAGOTT FÉSŰK.

PEIGNES SCULPTÉS, CORNE.

Magyar Iparművészet 1911. 18.l.

Várnai Sándor

Atheneum. 1898. VII. 1-16. 169-186.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

Várnai Vali

1967 SZEP 1 Ü

1021

Várnai Vali: Réten.

elyet kaptak a műanyagipar
lat ütésálló polisztirólból egy
(Wormser Antal felvételei)

sőbb veszi észre. Jelenti
kapitányságon. A kapit
központba továbbítja, a
jelentést tesz közzé a
Ezt a jegyzéket megka
latot teljesítő rendőr

A lopástól eddig az
legalább 36 óra telt el.
százalékát — a lopástó
belül — a tolvajok má
lenti, hogy a járművet
lahol, de a hírközléshez szükséges idő miatt
a tolvajt csak ritkán fogják el.

A bűnözők elleni harcban tehát sürgősnek mutatkozott a számítógépek felhasználása. A Kaliforniában felállított elektronikus adatfeldolgozó berendezések óriási „ismeretekkel rendelkező" rendőri segítőeszközöknek bizonyultak. A leírt esetben a rendőrőrszem illetékes rendőrkapitányságával közölte a közlekedési szabálysértő autójának forgalmi rendszámát és személyi adatait. A rendőrkapitányság a kapott

nevét az egy
adott esetben
percekkel ké
35 ember ne
ban állt. A n
pelnek. Járul
a személyekr
szerezni. Ami
tányságra, a
számos olyan
könnyebbé tes

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

PRÁGA (Várnai Vali rajza)

tatlan izgalmat, a Kalászok-ból a termés megnyugtató bőségét, a kalászok mögött dübörgő kombájn emberi erőt helyettesítő mechanizmusát. A szép Budapest megkapó panorámáját kapja lencsevégre Kasper János, egy önfeledt május elsejét idéz a borkóstolás vidám hangulatába merülő Minőségellenőrzés című felvételén. Gondos megfogalmazásról tanúskodnak Hidegh Imre külföldön készült tájfelvételei. Ami a részből az egészre irányuló törekvést tanúsítja: Maróti István képei. Meghatóan szépen komponált a gyermekláncfű alkotta Idill, és az ugyancsak szép Gesztenyés csendélet. Gadányi Ignác legsikerültebb felvételei közé kétség kívül a Szegecselők tartozik.

Nem szabad megfeledkeznünk a két szakkör vezetőiről sem. Jaksa István festőművész és Baranyai László odaadó gondos munkáját dicséri a nem szokványos megoldásokra, de újabb lehetőségek megvalósítására törekvő két bemutató. A sikerben — amely a jövőben lehet, és kell is, hogy nagyobb legyen — oroszlánrészük van. Már csak azért is, mivel a dolgozók szabadidejének hasznos eltöltésében magukra vállalták az összetartó, akadályoktól nem félők merész kezdeményezését.

Zentai Pál

hallotta meg ennek a férfinak a rendelését és nem is szolgálta ki.

— Kérem, én nem hallom, ide nem hallatszik, amit maga mond. Viszont van egy baráti javaslatom. Mától kezdve járjon maga Szantofferhéhez. Az ilyen trógerok mind odajárnak. — Ezt mondta minden indulattól mentesen.

Igaz, a baloldali vendégek is húzták, mert Samu a harmincas években Olaszországban élt. Egy asztaltársaság minden alkalommal külön-külön megkérdezte őt:

— Hogyis volt az, Samukám? Igaz az, hogy te a fasizmus elől menekültél Mussolinihez?

— Marhák vagytok — röhögött Samu és a többiek is vele nevettek.

Samu tiszteletre méltó, tapintatos ember volt, hitelt is adott és társaságban is tudott viselkedni. Volt még egy nagy erénye, amit az emberek nagyon szerettek benne: sohasem sértett meg senkit, őt viszont büntetlenül lehetett froclizni.

Boldog volt, felesége is értette férje lelkét és örült annak, aminek a férje örült.

vedelte

Másn
bankba
minden
helyett
a legj
mu ö
zőket mond

— Vegye tudomásul, Protyovin úr, szégyellem magamat, és ha ön egyedül lesz a hortobágyi pusztán, akkor sem fogadom az ön köszönését. Egyébként mindannyian ezt üzenik önnek.

— De nekem már alig van időm hátra, és én is szeretnék boldog lenni... — nem tudta tovább folytatni, mert faképnél hagyták.

Fájt egy kicsit, hogy megszakították vele a baráti kapcsolatot. Senki nem beszélt vele, senki nem hallgatta meg, ezért később rákényszerült az ügyvédi munkaközösség segítségére. Bírósági úton volt kénytelen behajtani azt a néhány ezer forintot, melyet haragos barátai ittak meg hitelben valamikor nála.

Suha Andor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor
Telefon: 188-296, 188-30
Várnai Vali
VAS NÉPE
1967 JUL 16.

1021

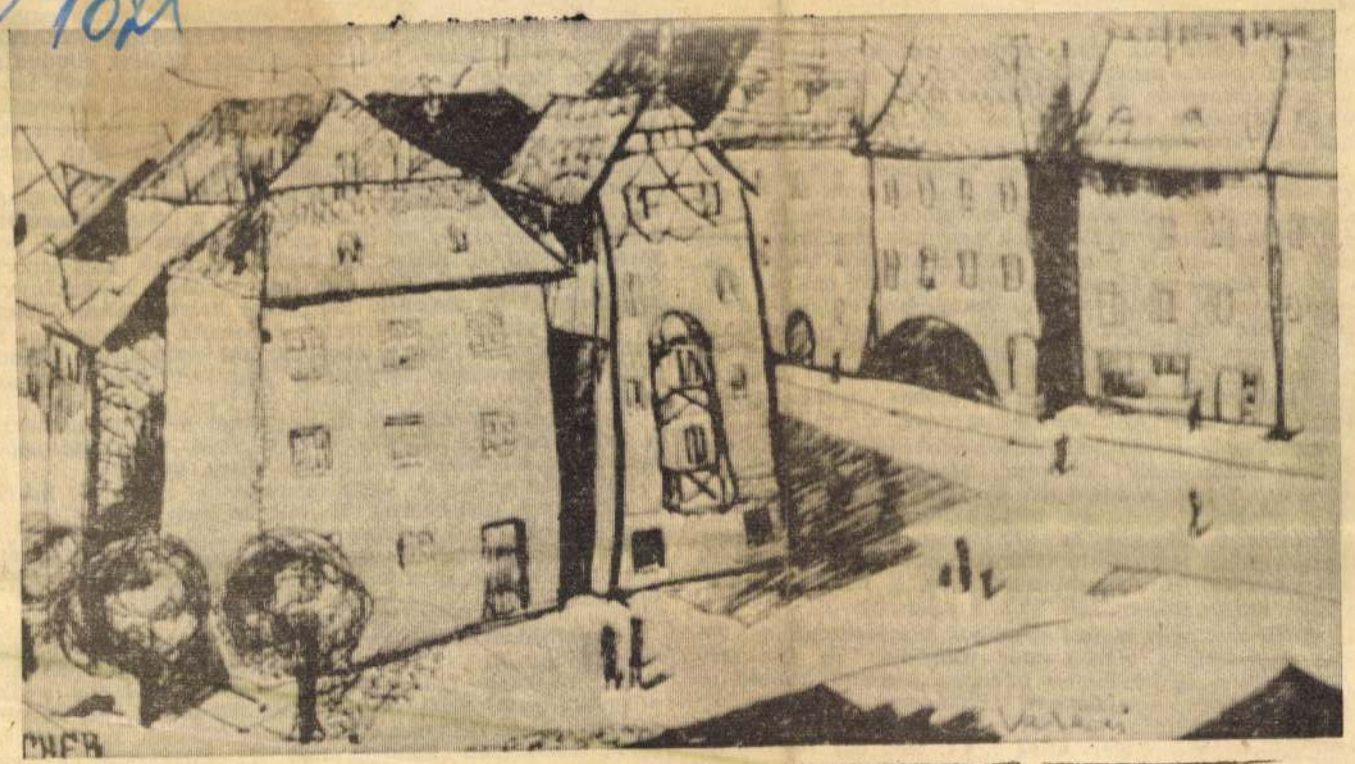

Várnai Vali: CHEB.

pon azt a harminc népművelőt, aki első vizsgájára készül!

Valóban az elsőre?!

Hogy állíthatunk ilyet, amikor egy kivételével valamennyien pedagógusok, többségük túl a negyedik ikszen, túl a szakképesítőn és továbbképző tanfolyamok egész során... És mégis: első vizsga ez, első, amelyen a vizsga tárgya a népművelés!

Valójában ebből sem most vizsgáznak először. Nem egy közülük már évek, évtizedek hosszú során át vizsgázott, bizonyított a falujában, a művelődési otthonban. Csekély tiszteletdíjért vállalták sok száz más társukkal együtt, hogy a kis nebulók oktatása mellett vállukra vegyék azt a felelősségteljes és fáradságos külön munkát, amelyet egy-egy művelődési otthon sokrétű igazgatása, vezetése jelent. Igen, gyakorlatban már helyt álltak, de most bizonyítani kell elméleti felkészültségüket is. Ezért az ünnepélyes izgalom a tíznapos tanfolyamot záró vizsgán, ezért verődnek össze a kis csoportok, zizzennek utolsó bepillantásra a stenciles és saját gyártmányú jegyzetek.

Az ünnepélyessé simított előadóteremben bevonul az első csoport. A „katedrának" kinevezett asztalnál a vizsgabizottság foglal helyet, s rövidesen gazdára találnak a tételek: Mi a kultúra, a szocialista kultúra fogalma... a filmtárak jelentősége... politikai és világnézeti nevelés... tömegkapcsolatok... természettudományos nevelés... a népművelő személyisége... harmincegy ilyen, s hasonló „duplafedelű" vizsgakérdésre kell választ adni.

A tíz nap alatt hallott előadások kiegészítették a hivatalos jegyzetet, s tegnap már megtörtén az első erőpróba: szóban és írásban — ötletesen szellemi totóban — kellett emlékezni rendeletekre, szabályokra, a „szárazabb" anyagrészre. Tegnap kitűnően helytálltak, a maximális pontszám 6 volt, az elért átlag 5, 4,4. Még egy 13+1-es találatot is számon tartanak Andor Ottóét, az uraiújfalui művelődési otthon igazgatójáét.

leképpen magyarázzák,

Gyarmathi Mikós,

tételéhez kapcsolva, ho

nie a népművelőnek vi

ben, mert lám az ő fa

— a 204 családhoz 290

a politikai eseményeket

Gróf Ferenc Jákfái

segíti a népművelés

Közös tv-nézések és ar

meretterjesztő előadáso

létrehozása, segítése...

höz fordulni itt senkin

is, kinek igazán nem

vasútnál dolgozik, de a Kemenespaiai művelődési otthon még eredményesebb munkájának „kedvéért" beül most az iskolapadba...

Így megy ez mind az öt csoportnál — napokon belül a tanács pecsétes hivatalos irata is közli a harminc népművelővel: megfelelt, az alapfokú vizsga sikerült!

A hallottakhoz és látottakhoz csupán egyet tett hozzá a népművelő pszichológus, Horváth Margit:

— Többet kell forgatni a szaklapokat és irodalmi folyóiratokat, amelyek gazdag vitaanyagot közölnek, sokrétűen foglalkoznak a népművelő munka aktuális, fontos kérdéseivel...

Hallgatom a feleleteket, nézem a fiatal, néhány éve kezdőket, s a fiatal tekintetű, ősz hajú Radnai Istvánt, Fülöp Dezsőnét... és a többieket, akik pihenésre nem gondolva magukban hordozzák azt a képességet, hogy tanítsanak, neveljenek kicsiket, nagyokat... egész községeket. Életüket már rég eljegyezték a népművelésével!

Szakály Éva

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai Vali

VAS NÉPE

1965 OKT 11.

Táj. *(Várnai Vali rajza)*

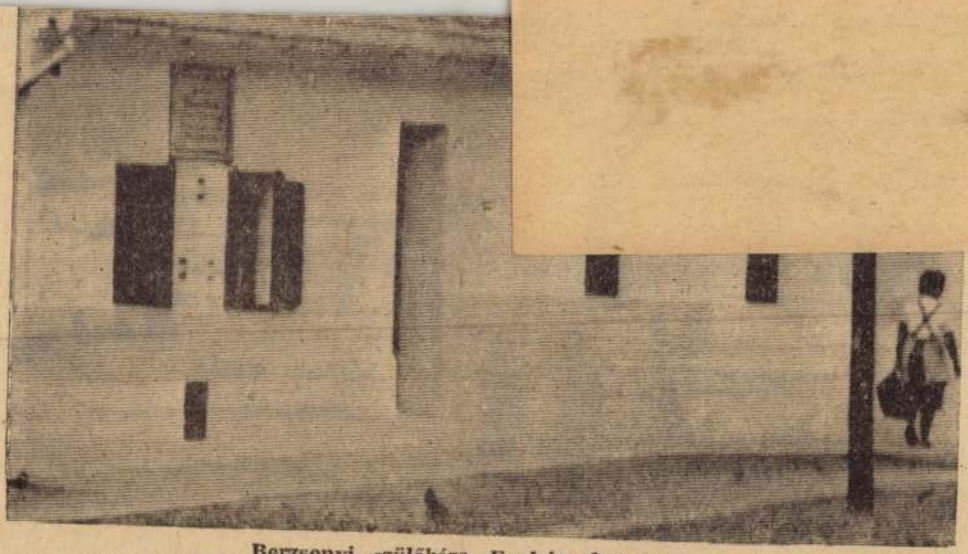

Berzsenyi szülőháza Egyházashetyén.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 SZEP — 5
VAS NÉPE Várnai Valéria

VÁRNAI VALÉRIA:

Táj

MŰVÉSZET

profil kialakítására és megerősítésére törekedtek. A harmadik évadban kitaposott útról, már ismerős körülmények között a ház kultúrház jellegű munkájának fejlesztésére, a báb-együttes, a tánc-együttes, az Erkel-kórus munkájának fejlesztésére fordítanak nagy gondot, és szeretnék állandóvá tenni az ismeretterjesztő klubestek, előadások megrendezését is.

A múlt évadban három színházi diákbérletet és egy hat előadásból álló felnőtt színházi bérletet szerveztek *a Művelődési és Sportház nyári programja.*

— Sajnos szabadtéri színpadunkat nem tudtuk az idei nyáron színházi produkciók fogadására alkalmassá tenni, s ezért csak teremjellegű, tánczenei és esztrádműsorokat hozhattunk Szombathelyre. De talán a kiszámíthatatlan időjárás miatt is biztosabbnak látszott ezen a nyáron teremben lebonyolítható rendezvényeket tartani.

filmest szereti
a klubestek l

Az immár
idegenforgalmi
nek számító
Sportház falai
mas munkáva
turális életét
kel ünnepelték az intézmény
fennállásának második szü-
letésnapját. Kívánjuk, hogy
terveiket maradéktalanul
megvalósíthassák.

csj

ággal szétkapkodta a közön-
ség. Farsang idején végigpend-
lizte a szombat estéket, az
esztrád-dobogó ünnepelt sztár-
ja lett.

— Szeretek énekelni —

****

H. Barta Lajos:

Három érkezés

A vonat éjfélkor befutott az államásra. Fél óra múlva a harmincéves férfi, ballonkabátban — kezében orvosi táska és bőrönd — megállt egy barna házkapu előtt.

Recsegve nyílt a kapu. A küszöbön fiatal nő állt. A hangja közvetlen volt és vidám:

— Jó estét... Hazaért végre? Régen láttam!

— Aludni akartak a betegeim... hazaküldtek.

A fiatal nő a férfira mosolygott és benyomta a kaput.

A bérház folyosóján a férfi papírpénzt nyújtott a nő felé:

— Mit tagadsz?

— Titok!

— Operáltál?

— Vége — mondta az orvos. Aztán nem bírta tovább: — Kineveztek.

Átkapta az asszonyt — pörgette, pörgette, mint a szél...

Lihegve megállt.

ságát, hal-

mesterséget?
vetelőn.

oncz... Be-

szonyt, húz-

yitott kabát
,

bla döngött.

ok.
csarnok aj-
ott az em-
lt egy idős
hangját tor-

jó reggelt!
átrakapta a

ember kia-

— Idegen a műhelyben! —
rott is lefelé.

A darus nem szaladhat
getett:

— Höhö... professzor, régi

Az orvos köré jött az e
Kezét szorították, ölelték.

— Az egész műhely nevéb
birodalmunkban — szónokolt a
régi szokás szerint üdvözlöm
beléd a ménkű, ha nem tartasz

Nevetett az orvos, nyitott
az embercsoport szélén egy vé
mellé lépett, magához kapta é
dott:

— Megjöttem.

A vékonyarcú öreg zava
viccet erőltetett:

— Tudod-e még egyen
ahogy tanítottam? Vagy már
jekcióstűket egyengeted?

Az orvos körülnézett, me
padon kalapács hevert, az apj
felemelte a kalapácsot, aztán
görbült vaslemezt, és egyenge

Zuhogot a kalapács. Ütött

Az emberek összenéztek
kalapács... Aztán megállt.
fogta a lemezt és odanyújtotta
öreg elé, aki valamikor a me

Az öreg az orvosra nézet
lemezre. Forgatta a lemezt, a
totta... Jobbról nézte... bal
csak ennyit szólt: — Hát ezze

Az orvos ballonkabátja ol

*

A klinikán fehér volt a t
A tizenkettes szobában fi
gozott.

A bejárati ajtó nyikorgás
tekintetét.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai Vali

VAS NÉPE
1900 JAN 30

1021

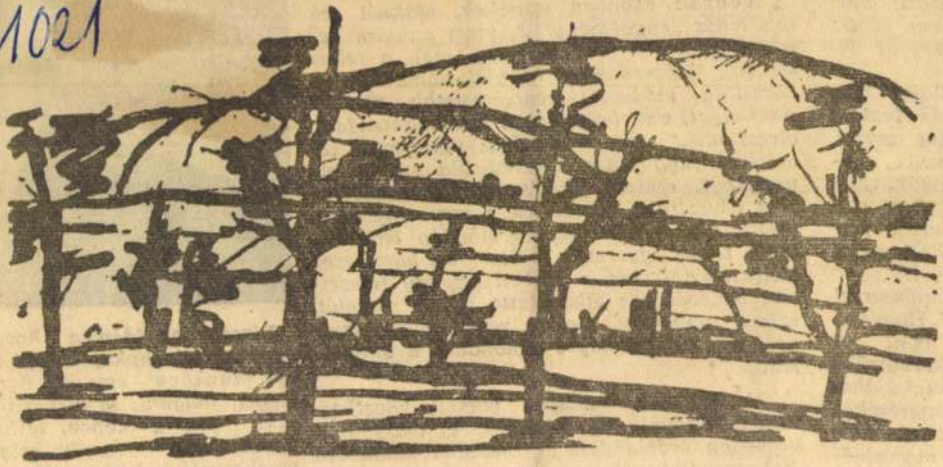

Várnai Vali: Táj.

VAS NÉPE

ttan lusta! Nem
oz sosem lusta!
is tanár, de lá-

g fogalom! Meg
indenhez lusta-e
rkácsolni szeret,
, olvasni... —
m mondhatjuk,
festegetés, raj-
nem öncélú ját-
van hajlama a
evelőivel.
c, könnyűszerrel
gnak"! Hogyan?
rmája van! A
a legkorszerűbb
gos munkájához
a könnyítéseket.
jó orrát, de utá-
zépen megcsiná-
nulod a szóbelit,
rásánál...

Vannak azonban gyereke
sem lehet „engedményről", me
lefeledkeznek a játékba, hogy
szellemi kifáradáskor hagyjá
közvetlen módszer eredmény
csolj olyat, ami összefügg a ta
olvass olyat, ami valamelyik
májával függ össze. Dramatiz
vasmányt, amivel foglalkoztok!
illusztráld, színes- vagy ceruzarajzzal a történelem, a földrajz, az élővilág leckédet. (Ez a típusú gyermek például, ha háromszor elolvasta a leckét, s közben egy-egy fejezethez, bekezdéshez elkészítette rajzos vázlatát, rajzait nézegetve, logikus rendben és majdnem szó szerint képes elmondani a tanultakat.

A lustaság általában valami következménye. Vegyük ezt jelzésnek, s fokozzuk a közvetlen érdeklődést gyermekünk különböző életmegnyilatkozásai iránt.

K. Gy.

Divatos az idén a horgol- vagy kötött sapka, kalap. Kevés munkával, egy kis ügyességgel, magunk is elkészíthetjük. Ha a képen látható úgynevezett sapka-kalapot meghorgoljuk háromszálas különböző színű kartolt gyapjúból, vagy zefirből, többféle-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai Vali

1985 SZEP 19.

NÉPE

1

1021

Tanulmányfej (Várnai Vali rajza)

... Ne
az elvtá
tsz-veze
zzal a
önómus
miért?
ja a gy
sen du
lyen m
toztam
sen" óraadó tanár is volt a
áziumban. Az egyik járási ta-
pedig a legműveltebb falusi
ikivel valaha is beszéltem. A
ban is jelentkezik olykor egyik
tözségi tanácselnök a verseivel.

zt mondhatjuk: a falusi
tős részének — a politikai és
szakismereteinek további gya-
ett — igen-igen nagy szüksége
gy rendszeresen olvasson szép-
galább a tv-n keresztül minél
előadást lásson; időről-időre,
ncs erre alkalma, hát a helyi
lapozza végig az ismeretterjesz-
és egyéb folyóiratokat.
két falusi általános iskolás
dezte tőlem levélben: van-e
rodalmi neorealizmus és a film-
apcsolatban emlegetett „új hul-
Az öröm és az ijedelem pörölt
kor elolvastam a levelet. Az
14 éves parasztgyerekek már
tatkoznak. És az ijedelem, hogy
vezetők jó választ adnának-e
ha hozzájuk fordultak volna
gyerekek?
csak azt a kérdést tudja he-
élni, amit ismer, de ebben
es is az ítélete: tehát az egyes
szakember, egyetemlegesen pe-
hos műveltségű ember ítélete a
írta a görög filozófus.

atná: a falvaknak ma álta-
lt vezetőkre van szüksége. Ez
önművelés nélkül aligha le-
kell biztosítani hozzá, s ez az
obb gond, ami csakis a sza-
osztásával oldható meg.

Bajor Nagy Ernő

digi három
seinek mű-
rendezn
ár annal

Ungár Anikó, az „elbűvölő"

Várnai Vali

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1966 APR 10.

1021

Várnai Vali: Táj csupasz fákkal

vérnyomásukat, a panaszokat jegyzőkönyvbe rögzítették. Két heti Viroma fogyasztása után a panaszok megszűntek, a vérnyomás normalizálódott, a közérzet, étvágy javult, a szédülés, álmatlanság megszűnt.

Különösen olyan munkahelyen véd a Viroma az ideges tünetektől, ahol erős zajártalom veszi igénybe az idegrendszert. A Viroma szörpöt készítésekor a benne levő természetes magnéziumon, cukron, és C-vitaminon kívül ugyanezekkel a hatóanyagokkal erősen dúsítják: a Herbária Vállalat budapesti üzemében. Eddig több mint negyedmillió liter fogyott el. Ennél nem kell jobb ajánlólevél!

Sz. M.

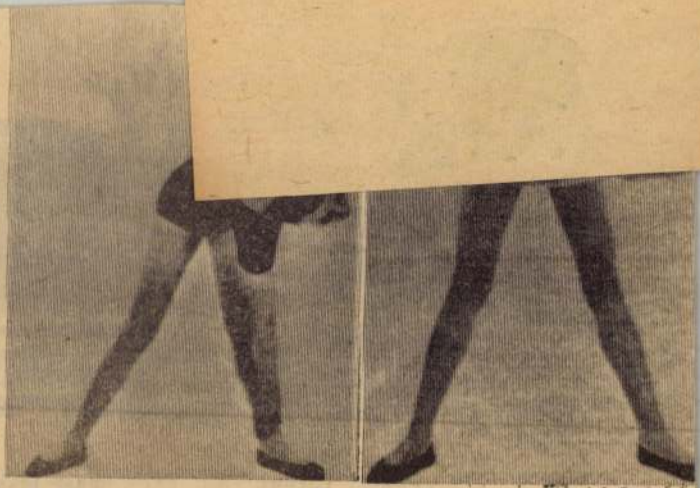

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE,

Várnai Valéria

1968 JUL 11

1021

A megyében először!

A Vasi Fiatal Képzőművészek műhelybemutatójáról

A tanácsterem falain tájak, portrék, a XX. század emberének látomásai — a festmények Várnai Valéria és Simon Iván művészetét mutatják be a REMIX dolgozóinak. Az emberek meg-megállnak a képek előtt, elgondolkoznak rajtuk a művész szándékán, és önmagukba figyelnek: hogy hatnak rájuk a színek, formák, melyik képet akasztanák ki otthon a legszívesebben. Elsősorban fiatalok jöttek el, de vannak idősebbek is. A bemutató híre olyanokat is idevonzott, akik idő vagy éppen érdeklődés hiánya miatt eddig távol maradtak a Művelődési és Sportházban, vagy az Ifjúság Házban megrendezett kiállításokról. Beszélgetnek, lelkesedve fedezik fel a mondanivalót, elgyönyörködnek a színek egymásrahatásában.

Rövidesen megérkezik a két képzőművész is (mindketten a Vasi Fiatal Képzőművészek csoportjának tagjai) a bemutató rendezőinek társaságában. Bödej Imre, a szombathelyi városi tanács népművelési felügyelője tartja a megnyitó beszédet. Köszönetet mond a REMIX igazgatóságának és KISZ-bizottságának, hogy elsőként vállalta a műhelybemutató házigazdájának szerepét. Hasznosnak nevezi a kezdeményezést, mert hatékony eszköze az esztétikai nevelésnek.

Ezután a művészek felelnek a dolgozók kérdéseire. Nem sok kérdés hangzik el: a képek önmagukért beszélnek — de a válaszokban néhány érdekességet hallhatunk arról, hogyan tükröződik az élmény a műben, hogyan közeledjünk a művészi szándék megértéséhez.

Várnai Valéria mondja, hogy a festőt serkenti az a tudat, hogy képe a nyilvánosság elé kerül. A nyilvánosság pedig a műhelybemutatók során szélesedik ki igazán: a terv szerint minden nagyobb szombathelyi üzem vendégül látja a vasi képzőművészeket.

—Bog—

zenek az összege?

Június hó végéig a háztartási alkalmazottak keresőképtelenséget okozó betegség esetén napi 20 forint táppénzben részesültek. Ezt az összeget július elsejével napi 30 forintra emelték fel. A terhességi és gyermekágyi segély korábban napi 30 forint volt. Július elsejétől a háztartásban alkalmazott szülőnőt napi 48 forint szülési segély illeti meg. A költségkülönbözet fedezésére a munkáltatónak július elsejétől a havi 100 forint járulék helyett 150 forint járulékot kell fizetnie.

— A gyermekápolási táppénz területén milyen változás történt?

Az új rendelkezések értelmében július elsejétől nemcsak az egyedülálló nőt, hanem az egyedülálló férfit (özvegy, elvált stb.) is megilleti a gyermekápolási táppénz. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a körzeti orvos az egyedülálló férfit is — egy évesnél fiatalabb gyermekének ápolása céljából — táppénzes állományban tarthatja. Egy évesnél idősebb, de két évesnél fiatalabb beteg gyermek esetén 60 napon át illeti meg ez a kedvezmény az egyedülálló férfit.

— A tsz baleseti kártalanítási igényeket meddig lehet érvényesíteni?

A munkaviszonyban álló dolgozókra vonatkozó nyugköz milyen időközökben jár a dolgozóknak?

Június végéig azonos gyógyászati segédeszközt (hallókészülék, tolókocsi, hasköltő, ortopédcipő, szemüveg stb.) a kiadástól számított egy év eltéltével újból lehetett igényelni. A biztosítottak és családtagjaik sok esetben éltek ezzel a lehetőséggel és a még kifogástalanul használható gyógyászati segédeszköz helyett újat igényeltek.

Az új rendelkezés alapján csak abban az esetben válik egy év eltelte után jogosulttá a biztosított vagy családtagja azonos gyógyászati segédeszközre, ha a régi használhatatlanná vált, és azt már megjavítani sem érdemes.

A korábbi jogszabály lehetővé tette, hogy a beteg a hallókészülléket és a tolókocsit eladja, illetve azzal szabadon rendelkezzék. Az új rendelkezés kötelezi a beteget, illetőleg örökösét arra, hogyha a hallókészülék, vagy a tolókocsi 5 éven belül szükségtelenné válik, az a Társadalombiztosítási Igazgatóságnak visszavételre felajánlja.

Kemény Jenő

Várnai Valéria

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1964 JAN 5.

1021

Várnai Valéria: Fiatal lány (szén).

Művelődés

ELVARÁZSOLT K

„Ez már igen" — gondolja elismerően a látogató, ahogy megpillantja a lakiteleki általános iskola szép, új épületét. De aztán a kerítés rosszalló fejcsóválásra készteti: „Nem sok kellene ahhoz, hogy kidőljön", és azt sem találja helyesnek, hogy a szénlerakó akna a díszkertbe, a bejárat mellé került. Furcsa...

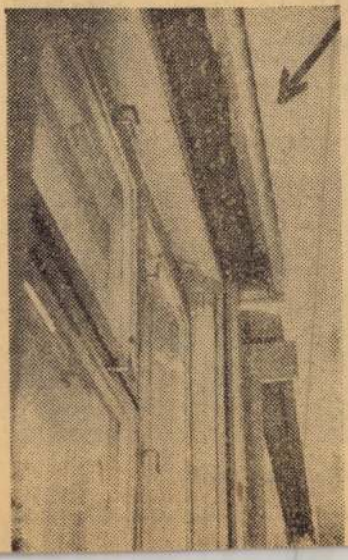

nem megfelelő. Ahelyett hogy kicserélték volna, háromszor jöttek javítani — persze eredménytelenül —, végül legyalulták az egészet, és többé felénk sem néztek...

— Nincs úttörőszoba, tornaterem, helyiség a gyakorlati foglalkozások számára, sőt a négy tanteremben csak a felső tagozatot tudtuk — szűkösen — elhelyezni. Az alsó tagozatosok pedig szét vannak szórva. Hogy mikor lehet itt végre rendet teremteni?!

A beosztás bizony eléggé észszerűtlen, holott az építkezés három és fél millió forintba került. A hibák csak úgy nyüzsögnek. A természettudományi előadóterem elsötétítő redőnye használhatatlannak bizonyult, erre az Építőipari Vállalat tavaly tavasszal leszerelte, azóta nyoma veszett. Az ablakok, ajtók többsége rosszul záródik. Ha esik az eső, a lépcsőházban víztócsa áll. Az irodában ragtapasz fedi a villanykapcsolót. Sebesült szegény?

— Á, — legyintenek a pedagógusok — azért van, nehogy valakinek eszébe jusson felkattintani. Tudniillik a hálózat zárlatos, itt az irodában egyáltalán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Várnai Vali

VAS NÉPE 3
1963 MÁR

1021

Várnai Vali: TÉLI PARK

...kergetőzik, szívében birokra kel a lelkiismeret.

Újra a haldokló szólal meg előbb.

— Amikor.:. először.:. énekelt.:. kántor úr.:. a...: templomunkban...: én...: én...: már.:. akkor.:. elgondoltam...: hogy.:. maga.:. mondja... majd.:. felettem is... a...: búcsúztatót...: — bugyborékolt sárgás fogain keresztül, szaggatottan a szó Gabura Péterből. Kezét mozdította, még fel akart ülni, de ereje már végkép elhagyta, s csak üvegesedő szemével nyújtózkodott Márton János válasza után.

A tanító meg csak állt. Tekintete elhomályosodott, s ezen keresztül úgy látta Gabura Pétert, mint huszonöt évvel ezelőtt azon az emlékezetes téli vasárnapon, amikor kántortanegye... kon... gokat.

Gabura ... Itthagyta ... fájdalmát, ... ton János ... aki kerék ... tett be a járásra, hogy engedélyt kérjen Gabura Péter koporsója feletti kántorizálásához.

— Jánoskám, én megértelek téged — állt fel írópasztala mögül a fiatal oktatási osztályvezető, s így folytatta: — de ne csinálj magadnak problémát ebből. Az öreg meghalt, majd eltemetik a te búcsúztatód nélkül és kész. Az élet megy tovább.

— De az élőknek becsülettel kell tovább haladni — vágott közbe szenvedélyes hangon a tanító. — Én ígéretet tettem az öregnek.

— Ígéretet! — emelte feljebb a hangját az osztályvezető, — és keményen nézett Márton János szemé-

s mi hallgatunk a
velünk a puha lépt
átölelik az emlékein
Látod, eljöttem, elh
míg számoltad a m
már robogott a gyo
te felnéztél, valaki
váratlan vendég, ka
régi ismerős arc, öl
s míg a kályhában
halk hangra kapcsol
és apró fények, szil
s a függönyön túl.
már szendereg a zu
éjszakának a része
Hallgat az est a ha
feléd futnak a szere
kihűlt mezők felett,
tán a régi utcán, vo
Tollam megáll a m
kint hótól roskadna
a búcsúzó, utolsó so
aludj kedves, csend

Várnai Valéria

Várnai Valéria: Őszi utca.

VAS NÉPE — A Magyar Szocialista Munkáspárt Vas megyei Bizottságának
A szerkesztőség címe: Szombathely, Hollán Ernő utca 1. (Megyei Tanács. 2
Kiadja a Vas Népe Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Steiner Sándor. A
helyi postahivatalokná és kézbesítőknél. Előfizetési díj egy hóra 11.— Ft.

Vas Megye 1962 dec 7

laposan elátkozta bátortalanságát.

Amikor Sztyepankovszkijjal látta táncolni Maját, Varsavszkij észrevette, hogyan emeli a lány könnyekkel telt szemét Sztyepankovszkijra, hogy ült le azután kimerülten az egyik székre, és megértette: Maja mást szeret és talán már réges-régen elveszett az ő számára.

Szemjon Jakovlevics, amikor egy alkalommal Maját hazakísérte és elbúcsúzott tőle, azt mondta, hogy egy másik városba szándékozik átköltözni. Maja szórakozottan, valami egészen más témával kapcsolatban válaszolt.

Varsavszkij rájött ebből arra, hogy amit mondott, nem hatolt Maja tudatáig és emiatt még nehezebb lett a szíve.

Néhány nap múlva, miután minden formalitást elintézett, elbúcsúzott kollégáitól és keserű érzéssel elhagyta azt a kórházat, amelyben több éven át dolgozott.

Lubkovóban nagyon elhanyagolt volt az orvosi rendelő. Varjárt Primorszkba a városi egészségügyi osztályra. Orvosi rendelője igen rövid idő alatt mintaszerű lett. A fiatal, energikus és képzett orvos jó híre gyorsan elterjedt Lubkovóban. Délelőttönként a rendelőben fogadta a betegeket, délutánonként pedig beteglátogatásokra járt.

Amikor Rimma a „Pobjedával" odagördült a rendelő elé, Varsavszkij kis táskájával a kezében éppen beteglátogatásra indult. Mihelyt meglátta a sápadt, vérrel borított és a kocsiból nehezen kiszálló embert, Szemjon Jakovlevics azonnal a segítségére sietett. Óvatosan átkarolta az ismeretlent és bevezette a rendelőbe.

Rimmával együtt levette Zavjalovról a zubonyt. Amikor a mosdóhoz ment, hogy kezet mosson, Rimma suttogott valamit a bátyja fülébe és kiment a szobából. Néhány perc múlva gépkocsizúgást lehetett hallani: Rimma elhajtott valahová.

(Folytatjuk)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VAS NÉPE

1971 FEB 7

1021

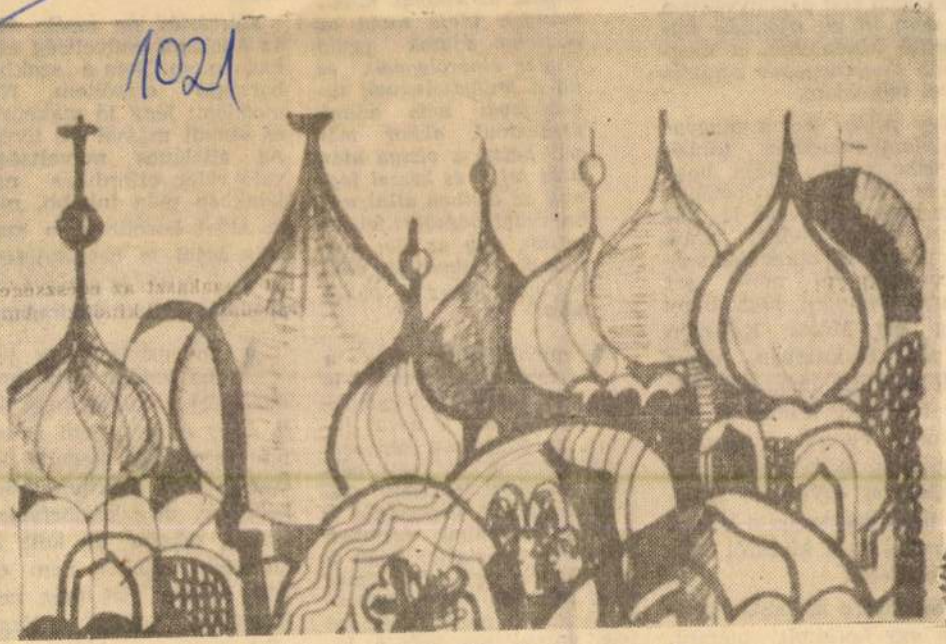

Várnai Valéria: Moszkvai templomok

Várnai Valéria

ez volna a legfontosabb, — miképpen kell a könyvekben le nem írt és újonnan felmerülő feladatokat, a megtalált összefüggések segítségével megoldani.

Egy példa: aki a magyar irodalomtörténetben többékevésbé járatos, tudja, hogy Mikes Kelemen Rodostóban halt meg, sok évvel II. Rákóczi Ferenc halála után. Ennyi a nem-szakember számára elég. Ha netán azt akarja megtudni, hogy hány évig élt Mikes Kelemen egyedül Rodostóban, akkor a lexikonban megnézi: mikor halt meg Mikes, a II. Rákóczi Ferenc címszónál megkeresi, mikor halt meg Rákóczi és egyszerű kivonás útján megkapja a kívánt számot. De ezt kívülről tudni felesleges.

Szerencsére az ember agya nem egy korlátolt méretű, tömött autóbusz, amely ha egyszer megtelt, új utasokat

leset
képe
mány
élette
hama
ha a
dásvá
útrav
pár h
üres f
nak a
ha érd
tettük,
időt és utkalmat fog adni esetleges hiányok pótlására."

Vannak, akik még a több nyelv tudását is károsnak tartják. Schopenhauer (mikor ezt a nevet leírom, a pontosság kedvéért megnéztem a lexikont) például az ókori görögök nagyobb értelmi képességét a római latinokkal szemben abból származtatta, hogy a görögöknek egy fogalomra csak egy szót kellett ismerniük, míg a művelt latinoknak kettőt, nemcsak a latint, hanem a görögöt is. Nyilvánvaló ez így elfogult

...ban belül is beszűkűléshez vezet, a fejlődés gátjává válhat, meddőséget eredményez.

A műveltség egyik jele, ha valaki tudja, hogy mihez ért, és tudja, vagy sejti, hogy a még nem ismertet merre felé kellene keresnie. Nem önhitten, büszkélkedve, de köntörfalazás nélkül, sokszor be kell ismernünk: „Ehhez nem értek". Vagy: „Ezt még nem gondoltam végig". Vagy: „Ezt még meg kellene tanulnom". Ez lenne sokszor a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-743, 340-726

VAS NÉPE

1970 OKT 4

Várnai Valéria

1021

Várnai Valéria: Balatonpart (tusrajz)

lanak. A film által rajzolt kép szélesebb is ennél: a motívumokat egy meghatározott kor adta meg de a benne feltárt emberi kapcsolatok általánosabb érvényűek.

Déry Tibor ritkán vállalkozott forgatókönyv írására. Első filmje a Simon Menyhért születése volt, a másodiknál — Tilos a szerelem — társszerzőként működött közre. A Szerelem főszerepét Molnár Ferenc külföldön élő özvegye, Darvas Lili alakítja, a nemzetközi hírű, kitűnő művésznő a háború előtti években itt-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1500 JAN 7.

1021

Várnai Vali

Várnai Vali: Leány.

Rossonést hall. Nem is [illegible]

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 5 ÉLETÜNK

Várnai Valéria

1021

VÁRNAI VALÉRIA: LEÁNY

Avar-rugdaló

... ezt a nehézke
aludni-készülő bé
a megtévedt vadl
a mindig visszaülni-kész reményt,
a kályhafényű gesztenyéket,
magábaforduló sövényt
dédelgetem, és árulom már
magamban a télnek szegényt...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

1971 MAR 28

Várnai Valéria

1021

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

VÁRNAI VALÉRIA RAJZA

István: Jel

versek 1948—1968.

tet is arra mutat, hogy az úttörők, a felfedezők, újítók típusába és csotozik. Nem a szüntelen a mindig szakadék szérémséges látomásokkal okolba merülők, ördögök rokona. Alkatilag is, edményeiben is inkább t újat teremtő, inkább tett szép harmóniát, de ugyanazt sikerült megvalósítania valóságos magánélete és költészete összefüggésében is. Költészetének morális hitelesítője maga az élete; az őszinteség Pákolitznál nem versalkotó forma és nem az elérhetetlen vágyak költészetté realizálása, hanem az alkotás feltétele. Természeténél fogva az a típus, amely önmaga legjobb lehetősé-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

VAS NÉPE
Szombathely
1971. OKT 3

1021

Tárlatról tárlatra

Harmónia, szigorban elbeszélve

Várnai Valéria kiállítása a Savaria Múzeumban

Minden közös kiállításon — amilyenek például nálunk a hagyományos tavaszi tárlatok — jelen kell lenniük azoknak a műveknek, melyek meghatározzák az anyag színvonalát, amelyekhez viszonyítunk rangosabbat és gyengébbet, szóval az a bizonyos „középarányos", amely elméletileg ugyan sohasem testesül meg, a gyakorlatban viszont aligha tudnánk boldogulni nélküle. A feltűnő munkák nem szenvednek hiányt a népszerűségben; a kiemelkedően jókat megdicsőíti a közvélemény, a botrányoson roszszak pedig éppen hibáikból fakadóan híresülnek el a kritika jóvoltából. Csupán az örökké megbízható, „stabil" művek alkotóinak nem juthat elég a megbecsülésből: osztályrészük többnyire a vállveregetően barátságos felsorolás, miszerint „kedves színfoltja volt még az idei tárlatnak... stb."

Hosszú éveken át erre a sorsra volt kárhoztatva *Várnai Valéria* is; csupán mostani, önálló tárlata mutatja meg igazán, hogy mennyire érdemtelenül. Tizenhárom éven át (1958. óta) szerepelt másokkal együtt, örökké a „derékhadban" míg a tizennegyedik esztendő meghozta a végső ösztönzést arra, hogy egy-szál magában is megpróbáljon a közönség elé állni. Lényegében semmiről sem késett le, hiszen örvendetesen fiatal még (forma szerint is tagja a fiatal képzőművészek szombathelyi csoportjának), de mindenképpen eléggé érett már művészileg ahhoz, hogy saját lábára álljon.

Ne gondolja senki, hogy a kitágult lehetőségek csak a szabadság csíráit hordják méhükben. A művészet korábbi, biztos hátországgal rendelkező sorkatonája ilyenkor válik magányos harcossá, aki védelmet csak önnön erőitől remélhet. Várnai Valériának még a mesterek világa sem nyújt menedéket. A szombathelyi Derkovits Gyula képzőművész körben sajátította el a „műhely" fogásait *Burányi Nándortól, Radnóti Kovács Árpádtól, Mészáros Józseftől*, de anélkül, hogy utólag bármelyikük is követőjének vallhatná. Amikor pedig a „nagy árnyak" közül kell kijelölnie példaképeit, akkor *Chagallt* és *Csontváryt* említi, éppenséggel azokat, akikre sem belső világa, sem ecsetkezelése szempontjából nem hasonlít.

Valamennyi képén, minden a helyén van; vonalak, színek, formák nem helyezkedhetnének el másként, mint ahogyan ő megkomponálta őket. Mégsem a derűszülte harmónia ez, hanem egy hallatlanul nagy, belső fegyelem, önmagával szembefordított szigorúság művészeti „végterméke". Várnai Valéria szereti a világot, de mintha kissé társtalannak érezné magát benne. Legjellegzetesebb képeinek egyike *„A kék lámpa"* szobasarkot ábrázol, régi bútorokkal, öreg asztali lámpával, elmosódott, ódon arcképpel a falon. Csupán a terítőcske világos foltja áraszt némi derűt, hirdetvén, hogy ebben a környezetben érző szívű ember él, ezek a morcos tárgyak tartoznak valakihez, aki megszokta, s talán szereti is őket.

A kék lámpa (tempera).

Emberi alakokat a többi műveken is alig-alig látunk. Az épületek, tárgyak kelnek életre Várnai Valéria világában, azok mondanak el sok-sok titkot a nézőnek, ha odafigyel szavukra. Eléggé érződik ez a szűkszavú címeken is: *Csendélet, Csendélet festékekkel, Régi tárgyak, Díszes korsó...* és még hosszan folytathatnánk a felsorolást. Ki kell viszont emelnünk a *Hangszerek* című, vegyes technikájú kompozíciót, amely megkapóan szép, lírai vallomás a muzsika szeretetéről, a zene lélekformáló hatalmáról.

Nagy álma teljesülhetett Várnai Valériának azzal az erdélyi utazással, amelynek emlékeit legszebb képei egész során örökítette meg. A *Húsvéti kapu* — nála szokatlanul derűs — színgazdag tempera-képe előtt állva, szinte még a kis székely falucska harangjának csengését-bongását is hallani véljük. Ugyanez a szeretet fűti át a *Tanya a hegyekben*-t, a *Gyilkos-tó környéké*-t, a *Gyergyói táj*-at, a *Havasi legelő*-t, s remek akvarelljeinek szinte minden darabját.

Összegezésül ismét csak azt mondhatjuk, amire már fentebb utaltunk: az utóbbi évek során Várnai Valéria érett, komoly művésszé nőtt, olyan rangúvá, hogy munkáira az eddiginél komolyabban oda kell figyelnünk. Az pedig, hogy élményvilága bővüljön, utazhassék, világot láthasson, szokatlan ízeket, hatásokat szívhasson magába — nem csupán rajta múlik, hanem a körülményeken is.

Bízunk abban, hogy a változandóság törvénye alól a körülmények sem mentesülnek!

Kulcsár János

Március (Akvarell).

SZÜRET

Káldi Judit rajza

MEZEI ANDRÁS:

Idill-sirató

Végtelenül szűk, cella-sivár
minden Mindenség-tagadás,
hol a tág ölelésen túl
nincs epedés már, nincs álmodozás.

Gyönyörűség a folyóvíz,
meg a szél, mikor éneket úsztat.
A lombos öröklét kisdedeit
ringatják, vélük alusznak.

A gondolatok ma a törvényt
tágítják mind szabadabban:
Ami a Létben a Több, — mégis
az emberrel több az anyagban.

Szállhat a gép, lezuhanna,
ha elhallgatna az ének:
A világűr-csengés... Valahol
mintha juhokat terelnének.

GÁSPÁR LÁSZLÓ

Duzzogó

Voltam — s ma még vagyok,
leszek — ha akarok,
s ameddig akarom
és ha akarom közvagyon

és nem török be és
a kevés is elég,
és az se kell, hogy én
fény legyek az ég tenyerén.

FAZEKAS LAJOS:

Úti mozaik

Utaztam városokba, országokon át,
álltam pályaudvarok hűs csarnokában;
amíg más vidáman ölelte rokonát,
a régen-távozót szerelemmel vártam.

Jártam a tiszta Alpokban, ahol
a felhők a hegyeket ölelik,
s ahol a kis faluk odahúzódnak
a hegyekhez, föl a fenyvesekig.

Merengtem reklámok fényzuhatagában,
míg dörgött mögöttem Milánó vas-szíve:
Nápolyban szép Dél szegényeivel háltam,
s néztem a szédítő terek fényeibe.

Délen azúr tengerben fürödtem,
számhoz csapta sós karaját a hab.
S távol, mint egy szörny, csatahajó tűnt
föl, messze-szigetnél hatalmasabb.

Arturo Massolai munkás éjszakai műszakban dolgozik, reggel hatkor végez. Hazafelé hosszú utat kell megtennie: szép időben kerékpárján, rossz időben, meg télen villamoson jár. Háromnegyed hétkor, hétkor ér haza; vagyis hol kissé előbb, hol valamivel később, mint amikor feleségét, Elidét felriasztja az ébresztőóra.

Gyakran a két zaj, az óra csörgése és hazatérő férjének léptei, összekeverednek Elide tudatában, s így érik utol álma mélyén, e korareggeli tompa, mézsűrű álomban, melyet, miközben arcát párnájába fúrja, igyekszik még néhány percre kiélvezni. Aztán hirtelen felugrik, szinte kiszakítja magát az ágyból, szemébe lógó, csapzott hajjal, vaktában bebújik a pongyolájába. Így lép a konyhába, ahol Arturo épp előszedi táskájából az üres edényeket, az éthordót meg a termoszt, s berakja őket a mosogatóba; a gázt meggyújtotta már és föltette a kávét. Elide, ahogy magán érzi férje tekintetét, hátrasimítja a haját, erőnek erejével tágranyitja a szemét — mintha csak újra meg újra szégyellené, amiért hazatérő férje mindig így, ilyen rendetlenül, álomittas képpel pillantja meg. Más dolog, ha együtt alszik két ember: reggel mindketten ugyanabból az álomból ébredeznek — egyenlőek.

Néha a férfi kelti fel; egy perccel az ébresztőóra csörrompölése előtt, kezében kávéscsészével, belép a szobába. Ilyenkor minden természetesebb, az álomból kiszakadás fintorát valami édesen lustálkodó vonás lágyítja, a nyújtózkodó meztelen karok a férfi nyakára kulcsolódnak. Megölelik egymást. Arturón esőköpeny; ahogy hozzásimul, aszerint, hogy nedves vagy hideg, Elide arról is tudomást szerez, milyen idő van odakint: esik, havazik, köd szitál... De azért megkérdezi: — Mi'yen az idő? — a férfi meg belefog szokásos félig-medlig gúnyolódó dörmögésébe; sorra veszi a kellemetlenségeket, amelyek aznap érték. A végén kezdi: milyen volt a bicikliút hazafelé, és mi'yen idő fogadta, amikor kilépett a gyárkapun — egészen más, mint tegnap este, amikor bement; szót ejt a

Bertha Bulcsu:

Vike

Gyirmót Iván és fiatal hitvese, Eszter a Balaton-part nádassal és apró házacskákkal szegélyezett országútján vándoroltak egy ismeretlen cél felé, pontosan úgy, mint a modern irodalom és filmművészet hősei. Ezt a hasonlatosságot Eszter kiáltásai, máskor elhalkuló mondatai csak fokozták.

— Az élet csoda! — kiáltott bele a tavaszi fénybe, s ezzel Gyirmót Iván figyelmét ismét magára vonta. Gyirmót sokat szenvedett felesége olvasottságától. Amikor józan, mérnök agyához eljutott egy-egy ilyen mondat, mindig megemelkedett a gyomra. Ilyenkor sietve a feleségére nézett, mert az asszony arányos teste, telt keble egészségesen piruló arca a modern művészet artisztikus magaslatait is képes volt ellensúlyozni, mi több, feledtetni.

Előző este még egy kényelmes budapesti lakásban búslakodtak és eszegettek. Rajtuk kívül a főmérnöknél egyetlen vacsoravendég volt. Így nyugodtan lehetett panaszkodni. A főmérnök eredetileg úgy tervezte, hogy a kellemetlen ügyekre majd vacsora után kerítenek szót, de látta Gyirmót Iván merev kedvetlenségét, így a második fogásnál megszólalt:

— Mit mondtak Iván?

— Nincs, nem adnak... Elolvasták az ajánlásodat, aztán közölték velem, hogy kivételt még ebben az esetnagyon vigyázat... véletlenül se pillantsanak Eszterre.

— Valami mást kell megpróbálnunk... Szegény Iván, tom elkeseredtél...

— Az albérlet, tudod, megy néhány évig, de aztán belefárad az ember. Házirend, még abba is beleszólnak, hogy meddig égetjük a villanyt. És ugye a bére...: Lakásra keresünk...

— Kitaláltam valamit. Adok neked egy hét szabadságot... Holnap már be sem kell jönnöd. Pihend ki magad...

— Ha ez ilyen egyszerű lenne...

— Várj csak... Hogyan is csináljuk? Van nekünk egy kis víkendházunk Füreden. Odaadom a kulcsot, lementek egy hétre. De nem, nem is így lesz. Most vacsora után beleülünk a kocsiba és leviszlek benneteket. Reggel már ott ébredtek.

— Főmérnök elvtárs hát ez...ez...

— Együnk most jó ét-

Várnai Valéria

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE
1969 MÁR 2

1021

A Vas Népe galériája

Várnai Valéria: CSENDÉLET

vetség örnelyei" — írta a munkáslap.

Az országos értekezleten az uradalmi cselédek bérrendezése szerepelt napirenden. Valamennyi uradalomból egy-két képviselő vett részt a cselédség részéről. Megmozdulásuk forradalminak számított, bár magán az értekezleten inkább békéltető hangon tárgyaltak, mindenképpen a gazdákkal illetve a munkaadókkal való megegyezésre törekedtek. A beszédet mondó *Csizmadia Sándor* földművelésügyi államtitkár a cselédség megmozdulását ecsetelve hangoztatta: *„ennek nem szabad politikai bosszúvá fajulnia, hanem megegyezést kell keresni..."* Kijelentette, hogy a mezőgazdasági cselédség semmit és senkit nem akar megsemmisíteni, az ország érdekében akar dolgozni.

A gyűlésen határozatot hoztak az iparcikkek árának maximálására, az elrejtett készletek felkutatására, illetve arra, hogy az iparcikkeket ezentúl előállítási árukon adják el a gazdasági cselédeknek. A határozatot kérelem formájában továbbították az illetékeseknek.

A gazdasági cselédség értekezlete előkészítője volt

tásban *Radó Lajosra* hivatkozva írja: *„áldozatoktól sem szabad visszariadni a kollektív szerződés megkötésénél, mert a termelés biztosítása kiemelkedik a magánérdek keretéből"* — március 11-én megszövegezték a kollektív szerződést. A fentebb idézett sorok tanúsága szerint a tavaszi munkák is sürgették a gazdákat, munkaadókat.

A bizottság, amelyben a gazdák és a munkások egyenlő számú képviselőt küldtek reggel kezdődött és késő estig tartott. A tárgyalást *Bauer Imre* miniszteri kiküldött vezette. A föld-

stb. A munkaidőt idényenként szabta meg. Március 15-től április 30-ig például reggel 5-től, este 7-ig. Május 1. és augusztus 31. között hajnali négytől este nyolcig volt kötelező a munka a kollektív szerződés értelmében.

A vasárnapot és ünnepnapot munkaszünetté nyilvánították, ez alól csupán az urasági és tiszti kocsisok voltak kivételek. Előírta a szerződés továbbá, hogy a gyerekek számára — amennyiben az iskola szüleik lakóhelyétől 4 kilométernél távolabb esik — rossz idő esetén fuvar vehető igénybe.

A gazdasági munkásság kollektív szerződése — mindennemű megalkuvásai ellenére — igen nagy vívmánya volt e jelentős számú néprétegnek. Persze azt már mondanunk sem kell, hogy a szerződésben lefektetett elveket nem tartották meg minde-

VÁRNAI Valéria

AS

Szombathelyen született.	**1936**	Born in Szombathely.
Önképzőkörben tanult festészetet.		Studied painting in a self-taught circle.
Vas megyei Tanács Pályázati díja	**1971**	Application Prize of Vas County's council
Győr, Nívódíj.	**1975,1976**	High level Prize, Győr
Gleisdorf, Internationale Malerwochen	**1977,1979**	Eisenstadt, Pannonia Biennial Exhibition Prize
Eisenstadt, Pannónia Biennálé díja	**1979**	Field-trip in Gleisdorf, Internationale Malerwochen
Dunántúli Tárlat díja	**1984**	Prize of Transdanubian Exhibition
Szombathely, Nívódíj	**1987**	High level Prize, Szombathely

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK — SOLO EXHIBITIONS

Szombathely	**1971**	Szombathely
Szombathely, Győr, Zalaegerszeg	**1974**	Szombathely, Győr, Zalaegerszeg
Szigetvár	**1977**	Szigetvár
Kőszeg	**1979**	Kőszeg
Győr	**1986**	Győr
Szombathely	**1987**	Szombathely
Wiener Neustadt, Neunkirchen, Oberwart	**1987-1988**	Wiener Neustadt, Neunkirchen, Oberwart
Bergamo	**1991**	Bergamo
Celldömölk	**1992**	Celldömölk

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK — COLLECTIVE EXHIBITIONS

Vas megyei Képzőművészek Tárlata	**1958-1988**	Exhibition of Artist in Vas County
Vasi Műhely kiállításai	**1969-1987**	Exhibition of Workshop in Vas County
Pannónia Biennálé	**1977,1979**	Pannonia Biennial Exhibition
Fontanafredda	**1991**	Vienna, Collegium Hungaricum
Bécs, Collegium Hungaricum	**1990**	Eisenstadt, Haydn Museum
Eisenstadt, Haydn Museum	**1990**	Fontanafredda

Geboren in Szombathely.	**1936**	Nata a Szombathely.
Malerei lernte sie im Selbstbildungsverein.		Ha studiato il dipinto nel circolo di autodidassia.
Wettbewerb-Preis des Komitatsrates von Vas	**1971**	Consiglio Comunale del Comitato Vas.
Győr, Niveau-Preis	**1975,1976**	Premio speciale, Győr
Eisenstadt, Pannonia Biennale-Preis	**1977,1979**	Premio di Biennale Pannonia,Eisenstadt
Gleisdorf, Internationale Malerwochen	**1979**	Gleisdorf ,Internationale Malerwochen
Preis der Transdanubischen Kunstausstellung	**1984**	Premio dell' Esposizione di Transdanubio
Szombathely, Niveau-Preis	**1987**	Premio speciale Szombathely

EINZEALUSSTELLUNGEN — EPOSIZIONI PERSONALI

Szombathely	**1971**	Szombathely
Szombathely, Győr, Zalaegerszeg	**1974**	Szombathely, Győr, Zalaegerszeg
Szigetvár	**1977**	Szigetvár
Kőszeg	**1979**	Kőszeg
Győr	**1986**	Győr
Szombathely	**1987**	Szombathely
Wiener Neustadt, Neunkirchen, Oberwart	**1987-1988**	Wiener Neustadt, Neunkirchen, Oberwart
Bergamo	**1991**	Bergamo
Celldömölk	**1992**	Celldömölk

GRUPPENAUSSTELLUNGEN — EPOSIZIONI DI GRUPPO

Kunstausstellungen von Künstlern von Komitat Vas.	**1958-1988**	Esposizione degli artisti del Comitato Vas
Ausstellungen der Werkstatt von Vas	**1969-1987**	Esposizioni della Bottega di Vas
Pannonia BiennalePannonia Biennale	**1977,1979**	Beiennale Pannonia
Fontanafredda	**1991**	Fontanafredda
Wien,Collegium Hungaricum	**1990**	Collegium Hungaricum, Wien
Eisenstadt, Haydn Museum	**1990**	Eisenstadt Haydn Museum

TAVASZ
1991. 37 X 47 CM GOUACHE, PAPÍR

SPRING
1991. 37 X 47 CM GOUACHE, PAPER

FRÜHLING
1991. 37 X 47 CM GOUACHE, PAPIER

PRIMAVERA
1991. 37 X 47 CM GOUACHE, CARTA

HOLDAS ÉJ
1988. 30 X 36,5 CM PASZTELL, PAPÍR

NIGHT WITH MOONLIGHT
1988. 30 X 36,5 CM PASTEL, PAPER

MONDNACHT
1988. 30 X 36,5 CM PASTELL, PAPIER

LA NOTTE LUNARE
1988. 30 X 36,5 CM PASTELLO, CARTA

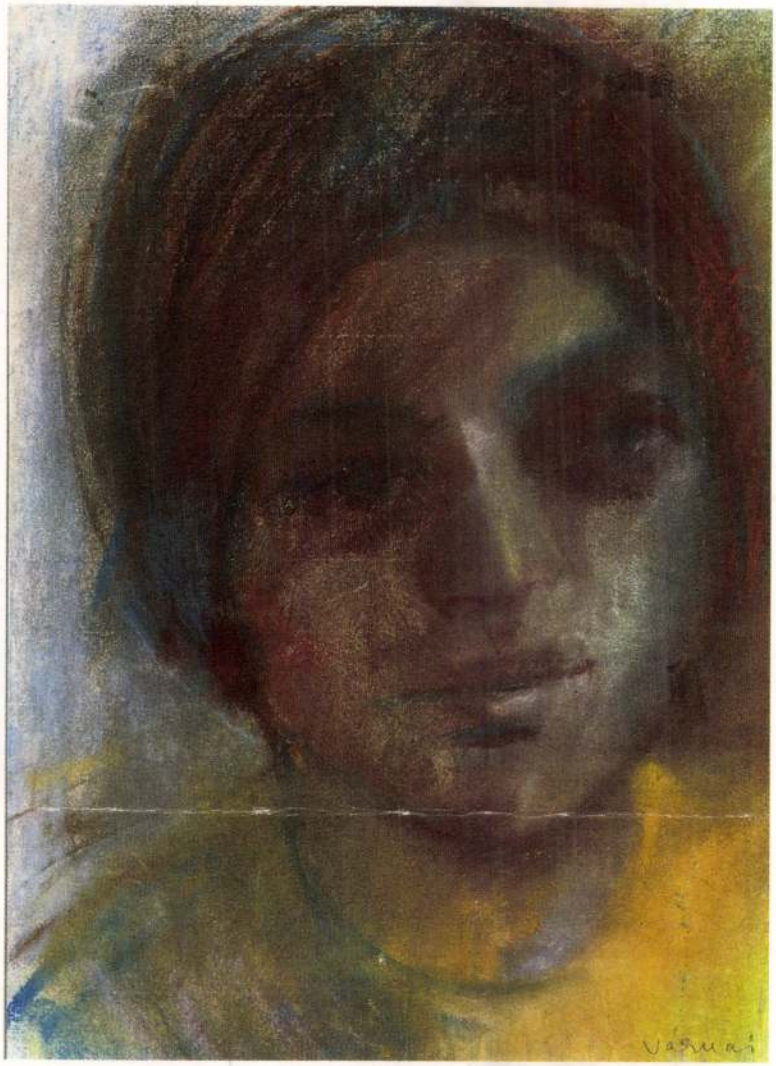

LEÁNY
1981. 40 X 30 CM PASZTELL, PAPÍR

GIRL
1981. 40 X 30 CM PASTEL, PAPER

MÄDCHEN
1981. 40 X 30 CM PASTELL, PAPIER

RAGAZZA
1981. 40 X 30 CM PASTELLO, CARTA

VÁRNAI VALÉRIA 96. máj. 18

Kis lilák az éjszakából

Várnai Valéria kiállítása a Művelődési és Sportházban

● **Merklin Tímea**

Nem lehet nem áhítattal csodálni a képeit — ezt a finom, ecsettel megírt, mélységesen személyessé tett tájakról, épületekről, szobabelsőkről szóló költészetet, az önkéntelenül hazavitt arcok festett emlékeit. *Várnai Valéria* gyűjteményes kiállítása a szombathelyi Művelődési és Sportházban a művésznő egész életét átöleli, remélhetőleg pont olyan szeretettel, ahogyan ő szeretné, hogy gondoljanak majd rá: hiszen néhány héttel ezelőtt ment nyugdíjba az MSH-ból, amelynek gazdasági igazgatója volt.

Minden, őt valaha foglalkoztató témából került egy-egy darab — sokat barátoktól, ismerősöktől, intézményektől kellett kölcsönkérni a tárlat idejére. Fantasztikus hangulatot árasztó festmények ezek, egy rendkívül érzékeny teremtés sajátos beavatkozásai a való világ látványába. Valamennyi ábrázolt tárgyat, növényt, házat megtalálnánk valahol, ha keresésükre indulnánk, és Valéria, ha megkérdeznénk, biztosan elárulná, merre utazott életében. Nem azért, mert olyan rendkívüli helyeken járt, hanem mert szívesen átengedné megtalálásra azokat a kis apró szépségeket, amelyek őt megérintették. Persze, mi akkor sem azt találnánk, amit ő. De most, miután láttuk ezeket

a személyes valósággá álmodott festményeket, azonnal felismernénk, hogy igen, ott és akkor tényleg ez volt a legmaradandóbb pillanat, a legméltóbb momentum az örökkévalóság számára. Legyen az akár egy kelkáposztáktól zöld foltos téli kert, vagy a köd mögött kirajzolódó areh-i kápolna a Pohorje tetején. Micsoda fenségesen keveredtek képein a tények és a képzelet! Mint egy játékos kergetőzés (az ünnepélyes hangulatok ellenére!), amely a színpompákban is megmutatkozik, sőt, a sötét tónusú képeken tűnik fel leginkább: a barna, fekete hátterekből előbukkanó kis lilák, ciklámenek vallanak Valéria igazi kedélyállapotáról.

A képek között járva elmondtam ezt a feltevésemet a művésznőnek, meg is mutattam, főleg mely festményekre gondolok. Mosolygott, aztán elkérte az ellenőrzőmet, hogy beírjon egy csillagos ötöst. Az ellenőrző nem volt nálam, úgyhogy beértem azzal az egy kiállításon megszerezhető legnagyobb büszkeséggel, hogy azok a vonásnyi lilák és picuri pinkek közelebb vittek egy másik emberhez, akiről már akkor is tudtam, mielőtt mondta volna: többnyire éjszaka fest.

Fotó: Kaczmarski Zoltán

Talán másokat meg a sárga violák, vagy a kék búzavirágok csalogatnak majd Valéria varázslatos kertjébe — a titok mindenkinek kidugja az ujját egy picit a résen, aztán visszahúzza, úgy tesz, hogy ne tudjad, mi volt az, de érezhesd úgy, hogy megláttál belőle valamit.

Sorok utcai sorok

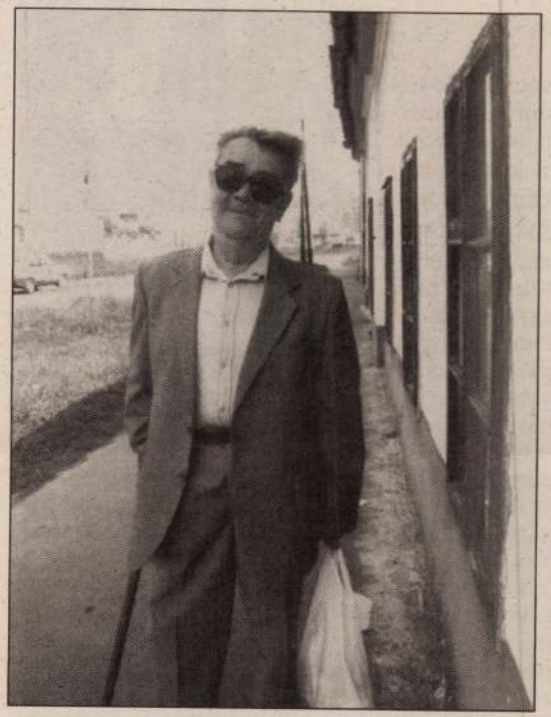

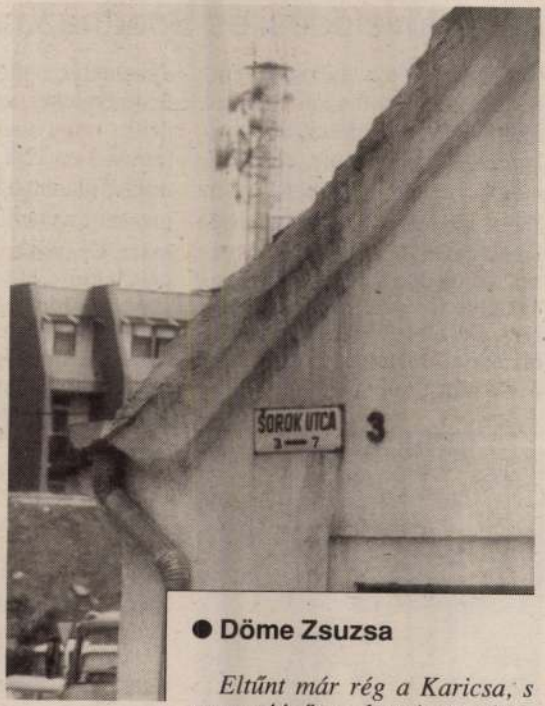

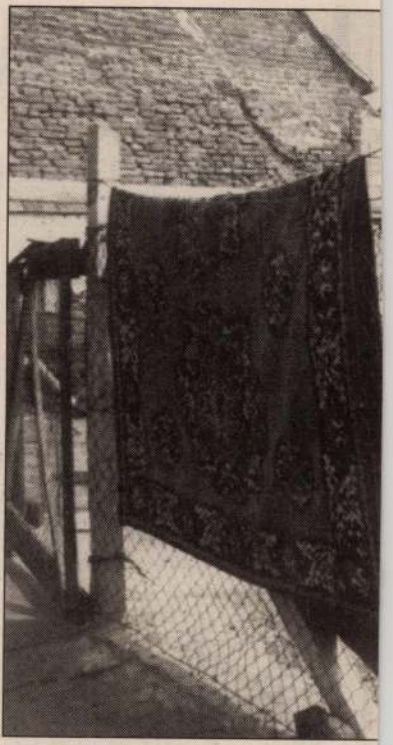

● **Döme Zsuzsa**

Eltűnt már rég a Karicsa, s most ráérősen, komótosan ballag utána a Sorok utca is.

A változás már régen megkezdődött. Először a régi fahíd tűnt el, még az árvíz sodorta magával, a szatócsboltot és a sarki Tüzépet meg az idő árja mosta el.

minden időben. Az első tévét kifelé fordítva az ablakba állították, hogy mint mozit nézhesse az utca apraja-nagyja, s a féltve őrzött rétnek majdnem akkora rangja volt, mint Nemecsekék grundjának. Tavasztól őszig együtt rúgták a labdát kicsik és nagyok, és mindenkit bevettek a csapatba. A gyerekek úgy vi-

életének 66. évében elhunyt. Temetése május 23-án, pénteken 1/2 3 órakor lesz a herényi temetőben. A gyászmise a kámoni templomban fél 9 órakor a temetés napján. Minden külön értesítés helyett. A gyászoló család.

MEGÉRKEZETT

ÚJ TATRA 815 EURO II.

BEMUTATÓ helye, ideje: 1997. máj. 22—23. Zalaegerszeg, Egervári u. (Erdőgép Kft. Telephelye) A járművek kipróbálhatók. Tel.: 06-30-467-417, 06-30-570-134.

EUROTRADE KFT.

LAPOK

Zalai Hírlap | Vas Népe | Napló | Fejér Megyei Hírlap | Dunaújvárosi Hírlap

KÁOSZ '95

PETŐFI ÜZLETHÁZ — RUHA

ÁRKÁDIA BEVÁSÁRLÓKÖZPONT — RUHA, GYERMEKRUHA

május 23-án 8—17 óráig

H–R: 8-15-ig, Szo.: 8-12-ig.
Tel.: 94/332-573, 06/60/375-952

TÁRSKERESŐ

42 éves szolid legény megismerkedne szerény, komoly lánnyal. Választ: „Jó lélek 244811" jeligére a VN szentgotthárdi irodájába kérek. (244811/2K)

38 éves független, diplomás nő társat keres. Választ „Májusi randevú 247468" jeligére a VN Reklámirodába kérek. (247468/1K)

34-40 év közötti, 160-168 cm, családközpontú, nem dohányzó nő ismeretségét keresi 174/79/43 független, értelmiségi, elvált férfi. Leveleket „Veled ébredni 247557" jeligére a VN. Reklámirodába kérek. (247557/1K)

Kék Lagúna Társközvetítő! Gyors, korrekt segítség! Hívjon a 94/339-284-en. (247664/1K)

35 éves, 175 cm magas fiatalember társat keres, intelligens, csinos, karcsú hölgy személyében. Válaszokat a VN. Reklámirodába kérek „Körmend 247683" jeligére. (247683/1K)

VÁRNAI VALÉRIA festő

A festőnő két világa

● Dévai Mária

A „Barna szoba"magánya, a „Záróra" üres poharai, a „Régi dohányraktár" elhagyatottsága Várnai Valéria festményeinek tapasztalat nélkül át nem érezhető mélységeit mutatják. Mellettük sorakoznak az egyszerűen vidám, színpompás látványok, mint a „11-es Huszár út 175" (vagyis az otthon) kapufeljárója meleg sárgákkal és narancsokkal...

Elgondolkodtató kiállítás Várnai Valériáé: a képeket mintha két művész festette volna. Az egyik világa sűrű és homályos: nyomasztó, drótkerítésbe vont „Őrház"-zal, gyéren világított „Vacsoraasztal"-lal, két terítékkel, de három székkel. A másik, derűs világban áll a „Nagyszálló", ahol csak párosan (lenne) sétálni jó...

A hatvanegy éves, szombathelyi születésű festőnőt, tucatnyi egyéni és csoportos kiállítása után Győrben és szülővárosában nívódíjjal jutalmazták. Képei megtekinthetők Körmenden, a Várkastély kiállítótermében május 23-áig, naponta fél kilenctől ötig.

Fotó: Szendi P.

'97. máj. 22. Vas Népe

(247676/1K)

Pakett Bróker Rt.
Szombathely,
Kisfaludy u. 12.
Tel.: 94/340-252.

TŐZSDEI MEGBÍZÁSOK FELVÉTELE
RÉSZVÉNYEK ADÁSVÉTELE,
KÁRPÓTLÁSI JEGY VÉTELE!

(219055/1K)

GÉP/SZERSZÁM

Interlock 5 szálas tisztázó eladó. Érdeklődni: 94/442-168. (247595/1K)

Kosárfonók figyelem! Gyalugép hasítóval eladó. Tel.: 95/360-372. (247668/1K)

Fűkasza, permetező, rendsodró, eke, kultivátor eladó. Petrikeresztúr, 92/366-322, 92/366-950. (376093/4K)

PLT PLT PLT PLT PLT

A Peugeot Hungária Kft., az Automobiles Peugeot kizárólagos magyarországi importőrének márkakereskedői:
Balatonboglár: B & M MÉRNÖKI Kft. 8630 Klapka u. 17. 85/353-521, **Békéscsaba: GALLION Kft.** 5600 Gyóni G. u. 17. 66/454-149, **Budapest: CENTRÁL AUTÓ Kft.** 1097 Könyves K. krt. 1/a. 455-1010, **CITY** 1136 Dózsa Gy. út 61. 270-6204, **FÁBIÁN Kft.** 1118 Jászóvár u. 1. 371-0559, **GABLINI Kft.** 1141 Fogarasi út 195. 222-1210, **KOVÁCS & KOVÁCS Kft.** 1039 Szentendrei út 255. 436-0580, **SÁRKÁNY AUTÓCENTER** 1107 Szállás u. 4. 262-4252, **Érd: PÉ-TA Kft.** 2030 Iparos u. 28. 23/373-123, **Győr: LUX Bt.** 9028 Fehérvári u. 75. 96/418-031, **Kaposvár: KAMPF & TSA. Kft.** 7400 Toponári út 2/b. 82/424-850, **Miskolc: INTERMOTOR Kft.** 3525 Mátyás király u. 102. 46/353-643, **Nyíregyháza: XEVIKO Kft.** 4400 Debreceni út 274. 42/461-474, **Pécs: AUTÓSZIGET Kft.** 7632 Siklósi út 122. 72/450-505, **Szeged: KOVÁCS & TSA. Kft.** 6723 Makkoserdősor 38. 62/498-274, **Szekszárd: AUTÓSZIGET Kft.** 7100 Tartsay u. 8. 74/315-008, **Székesfehérvár: FARKAS & TSA. Bt.** 8000 Sárkeresztúri út 14. 22/340-224, **Szolnok: QUALITÉ '96 Kft.** 5000 Verseghy út 3. 56/421-127, **Szombathely: LEONIS Kft.** 9700 Körmendi út 98. 94/331-364, **Vác: P-M VÁC Kft.** 2600 Derecske dűlő 6. 27/313-583, **Veszprém: VEKTOR-CAR Kft.** 8200 Vilonyai u. 1.
PEUGEOT *ASSISTANCE* zöld szám: 06-80 660-024
88/402-300. **Üllő: FRÉDI-BÉNI AUTÓCENTRUM** 2225 Pesti út 197. 29/321-215, **Zalaegerszeg: SZABÓ & FIA Kft.** 8900 Balatoni út 75. 92/330-882

Új 306 PEUGEOT
Vezetni mindig élvezet

Részvételi szelvény

VN

Név: .....

Cím: .....

Telefonszám: .....

Jelenlegi gépkocsijának típusa? ..... **Évjárat:** .....

Nevezzen meg az új Peugeot 306 alapfelszereléseiből négyet:

1. ..... **2.** .....

3. ..... **4.** .....

UTAZÁS

Kéz- és lábápoló, műkörömépítő szakképesítő tanfolyamot indítunk június hónapban Szombathelyen a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban. **Jelentkezés és részletes felvilágosítás:** MMIK Szombathely, Ady tér 5. Telefon: 94/324-516. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ Kirendeltségeitől egyéni támogatást igényelhetnek. (219169/4H)

Last minute akció! Korfu autóbusszal jún. 2., jún. 9. 14 180, Asprovalta 11 380. Tihanyi Travel. Tel.: 06/1/342-3163. Csekken is fizethető! (249781/5H)

Hetente autóbusszal: Párizs, Strasbourg 7990, Amszterdam, Brüsszel 9390, Stuttgart 7190, Frankfurt, Köln 8790, Bécs 2090. Tihanyi Travel, tel.: 06/1/342-3163. Csekken is fizethető! (249786/4H)

A SZOMBATHELYI 411. sz. IPARI SZAKKÖZÉPISKOLA és SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA
1997. szeptemberétől a következő felnőttképzési formákat indítja:
ÉRETTSÉGIZETTEK részére LEVELEZŐ TAGOZATON:
1. Ruhaipari technikusképzés (1 éves, 2 éves) - technológus
- modellszerkesztő
- marketing ügyintéző ágazatokban.

2. Cipőipari technikusképzés
TANFOLYAMI KÉPZÉSBEN SZAKKÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSE:
1. Cipőjavító
2. Női ruha-készítő
3. Férfiruha-készítő szakmákban.

Részletes tájékoztató és jelentkezési lap az iskolában (Szombathely, Simon I. u. 2.) kérhető a felnőttképzés tagozatvezetőnél.

(247442/1K)

SZOMBATHELY

Utazási Iroda ajánlatai:

— Kisbér (nemzetközi piac) máj. 29. 800 Ft
— Puchberg—Mira vízesés—Bécsújhely máj. 31. 1.400 Ft
— Gloggnitz—Höllental—Lilienfeld Mira vízesés jún. 14. 1.600 Ft
— Klagenfurt—Maria Wörth—Velden Maria Saal jún. 14. 2.200 Ft
— Bécs városnézéssel jún. 18. 1.000 Ft
— Mayerling—Krems—Melk—Heiligenkreuz—Baden jún. 21. 2.000 Ft
— Máriacell—Maria Schutz jún. 21. 1.600 Ft
— Lurgrotte (cseppkőbarlang)—Kesselfall (vízesés)—Hartberg jún. 28. 1.600 Ft
— Velence (2 éj autóbuszon) jún. 27—29. 4.900 Ft
— Ópusztaszer (Feszty-körkép)—Kecskemét vagy Kiskőrös júl. 19. 3.200 Ft

Jelentkezés:
VOLÁN Utazási Iroda,
Szombathely, Ady tér, tel.: 94/311-134.

Használtruha üzlet
JÓ MINŐSÉGŰ RUHAVÁSÁR
a Szelestey u. 2-ben
május 23-án 8—17-ig
KÁ OSZ

SECOND
ARÉNA U. 6.
rövidnadrág
7.30 - 16.00
PIAC
HUNYADI ÚZLET
vegyes ru
6.00 - 13.

Várnai Valéria festő
Vas Népe

Festészet és kenyérkereset

Egy kitüntetés története — Várnai Valéria: két élet, egy művészlélek

● **Budai Rózsa**

Ismerem huszonöt éve, találkoztunk munkahelyén, a szombathelyi Művelődési és Sportházban elégszer, de soha nem jutott eszembe, hogy a gazdasági vezetőt kérdezzem, soha nem faggattam a sportház talpon maradásának körülményeiről, arról, hogyan teremti meg a gazdasági hátteret a népművelők munkájához, hogyan tartja egyensúlyban a kultúra megmegbiccenő költségvetésű házát. Egyszerűen nem jutott eszembe, hogy Várnai Valériával könyvelési ügyekről beszéljek. Ismerősökről, kiállításokról, gyerekekről és szülőkről váltottunk szót, az élet apró változásairól. Mert Várnai Valéria elsősorban nő és festő.

Geszler Mária keramikus ihletett-szép bevezetőt írt Várnai Valéria tavaszi, gyűjteményes kiállításának katalógusába. Egyszerű tőmondatot ismételget benne: „Várnai Valéria fest." Mert ez a lényeg. Meg az, hogy: „Lélegzetelállító természetességgel festő festő — lírai, franciás-elegáns és drámai."

Jelen volt a megye művészeinek évtizedekig hagyományosnak számító tavaszi tárlatán, tagja volt a Vasi Művészek Csoportjának. Volt néhány alkotótáborban, önálló tárlatokra hívták, nívódíjakat nyert. A 70-es évek elején megszerezte a képzőművészetialap-tagságot. Várnai Valéria festői létének elismeréséhez soha senki nem kért képzőművészeti főiskolai papírt. Aki látta képeit, tudta, hogy nagy tehetségű, önálló karakterű festővel találkozott.

❐❐❐

Szombathely Kultúrájáért életmű-díjat kapott a várostól. Kétszeresen is megérdemelten: gazdasági vezetőként és festőként szolgálta a művelődést. Ő szerényen annyit fűzött hozzá: — Túlzás ez a kitüntetést, mit adtam én a város kultúrájához? A megoldásokon törtem a fejemet, húsz évig dolgoztam a sportházban. Babos Sándor ötleteihez a pénzügyi hátteret próbáltam megteremteni, nagy korszaka volt a sportháznak az ő igazgatósága alatt. A háttérben működtem. Talán a képeim, ha számítanak.

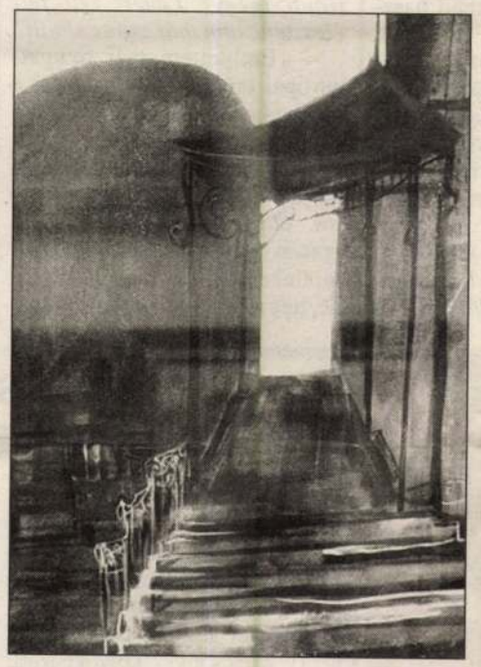

Szombathelyi lépcső

A képei. Furcsán működik az emlékezet, nehéz irányítani. Ezt sose felejtem el, mondjuk, aztán már csak az elhatározásra emlékszünk. De ha Várnai Vali nevét hallom, látom a képeit. A karácsonyiakat, a vernisszázs hölgyet, a szombathelyi és a kőszegi ablakokat, kapukat, intim városrészleteket. Várnai Vali képei nehezen felejthetők.

Szülőházában, a Huszár úti házban beszélgettünk, sok szünettel, megszakítással, mert Vali fél szeme és teljes figyelme az édesanyján volt. — Combnyaktörése óta én vagyok az egyik botja — mondta a helyzet magyarázataként. A kilencvenéves néni minden moccanását, szusszanását aggódva figyeli. Ketten maradtak, zárt közösségben, a napi bevásárlás, főzés, orvosvárás, a hétköznapi lét folyamatos gondjaival.

❐❐❐

— Hogyan kezdődött a festés, ki ismerte fel tehetségét?

— Nincs egyetlen nagy pillanathoz köthető története: szerettem rajzolni, csak ennyi volt — állítja.

Jól rajzolt az iskolában, megcsinálta a többiek feladatát, a sajátjával nemegyszer elmaradt. A középiskolában, a közgazdaságiban is tudták róla, hogy ügyes a keze. Mentegették is a matematikatanárnál: de rajzolni azt tud. Az érettségi után, 1954-ben egyszer próbálta meg a képzőművészeti főiskolát, nem sikerült. Munkába állt, és jelentkezett a Derkovits Képzőművészeti Körbe.

Burány Nándor, Radnóti Kovács Árpád, Mészáros József irányításával rajzolt. Igazából nem sokat tanult, ami rá jellemző, azt kezdetektől tudta.

— Azért egy időben észrevettem, hogy Mészáros Józsefet próbálom követni, utánozni, szóval hatott rám, becsorgott a képeimre, mert szerettem a munkáit. Azt hiszem, keveset tanultam, de nagyon szerettem a körbe járni, remek volt a hangulat, csodálatosak a mesterek, együtt voltunk fiatalok és idősebbek, felejthetetlen évek voltak. Fantasztikus volt, öröm tudni ma is, hogy velük dolgozhattam. De egyébként úgy festettem, ahogy gondoltam. Jó érzés volt, ha a kész képhez visszamentem, ha újra meg akartam nézni, akkor tudtam, hogy sikerült. Nem érdekelt, ha azt mondták, hogy sötét, borongós vagy szomorú, ha szívesen ránéztem, akkor jó volt — mondta saját mércéjéről. — Azt hiszem, ha valaki nem tanulta, az is eljuthat a festészetben olyan fokra, hogy másoknak örömöt szerezzen a képeivel.

❐❐❐

— És hogy érezte magát a számok világában (negyvenkét szolgálati évét három cégnél gazdasági ügyintézéssel töltötte)?

— Nem volt nekem ebben semmi furcsa, erre szegődtem, olyan volt a képesítésem. Minden nehézség nélkül elvégeztem a számviteli főiskolát, megszereztem az okleveles könyvvizsgálói képesítést a Pénzügyminisztériumban, szívesen csináltam, ez volt a munkám. Keserűség nem volt bennem, hogy nem festhetek állandóan. Úgy látszik a két dolog, a kenyérkereset és a festészet megfért egymással.

Kiállítása megnyitóján

életet a művésztelepeken, más volt, mint a hétköznap, de ott is reggeltől estig dolgoztak az emberek.

— Most milyenek a napjai?

— Van két kis kapirgáló munkám, könyvelgetek, számlákat tartok rendben. De napjaimat az édesanyámmal való törődés, a háztartás vezetése, a kert, a ház rendben tartása tölti ki. Talán egyszer lesz műtermem is. A legszívesebben az udvaron festek — de festek, ahol lehet. Nem tagadom, hogy nagy a váltás az aktív élethez képest, de sokat nem foglalkozom vele, pedig nem egyszerű egyik napról a

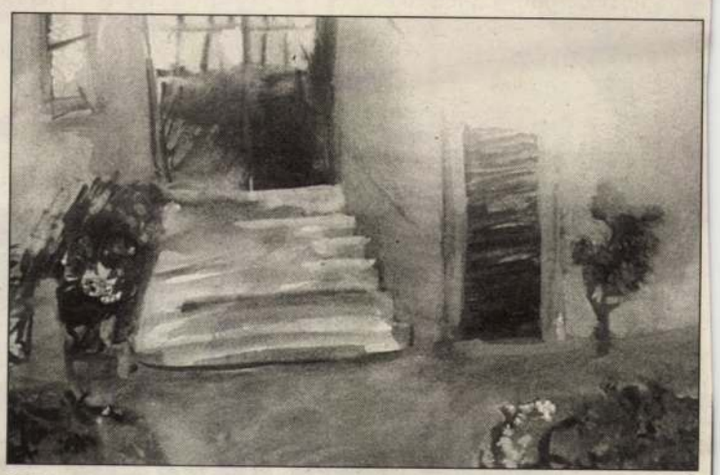

Udvar

Fotó: Kaczmarski Zoltán

❐❐❐

— Ha újra kezdené, rátenné az életét a festészetre?

— Nem hiszem, ez így volt jó. Megismertem a szabadabb másikra elfogadni. Nem vagyok elégedetlen. Csak nem érzem, hogy elmúlt az idő, az ember fejben, lélekben lassabban öregszik.

ezett népviselet

átalma-díjas Orbán Zitával

lettervező. Mint mondja: húsz évvel ezelőtt ismerkedett meg a népviseletek világával. Akkor fordult meg először a fejében, hogy ezeket a ma már csak attrakcióként, látványosságként viselt ruhadarabokat a hétköznapi viselet részévé tegye.

— Az a tapasztalatom, hogy azokban az országokban, ahol megőrizték a népkultúrát, ahol máig is él a népviselet, nincsen baj a közösségi, a nemzeti tudattal. Nálunk felborult az egyensúly. Felemás polgárosodásunk miatt kiszorult a mindennapi életből a népviselet. Nekünk ugyanis mindig fel kellett zárkózni valahova. Mindig a lemaradásunkat szerettük volna behozni. Közben idegenül szemléltük az évszázadokkal korábbról hozott értékeinket, hiszen mindez számunkra a lemaradás szimbólumává vált. Pár évvel ezelőtt nemzetközi konferenciát rendeztek Sárváron. Az esti fogadásra a meghívott külföldi vendégek országaik népviseletében jelentek meg, csak mi magyarok feszengtünk öltönyeinkben, kosztümjeinkben. Persze prózaibb oka is van annak, hogy eltávolodtunk a népviselettől: munkaigényessége miatt nagyon drágák ezek a ruhadarabok.

— Ön viselettervező iparművész. Mennyiben jelent ez mást — többet vagy kevesebbet — mint a hagyományos népviseletek előállítása?

— A viselettervezés szabadságot ad. A népviselet ugyanis kötött sémákkal dolgozik, kevés eltérést enged. Jómagam viszont a mindennapokban használható viseleteket tervezek, egy-egy hagyományos öltözetet továbbfejlesztve, továbbgondolva. Szeretnék teljes kollekciókat elkészíteni, amelyekből bármilyen alkalomra válogathat az, aki népviseletben szeretne megjelenni.

— Úgy tudom: a jövőben a dunántúli viseletekkel szeretne mélyrehatóbban foglalkozni. A helyi kötődéseken kívül mi vonza ehhez a vidékhez?

— Azt tartják: a korán megindult polgárosodás miatt a Dunántúlon nem alakult ki igazi népviselet. Amikor azonban két évtizede elkezdtem komolyabban foglalkozni ezzel a világgal, meglepve tapasztaltam, hogy ez nem igaz.

— Nem önáltatás abban hinni, hogy újra feléled a népviselet iránti igény? Lehet, kell felélesztení, ami már szinte elhalt?

— Említettem már nyugat-európai tapasztalataimat. Ott a viselet hordása egyúttal kifejezi azt is, hogy az illető vállalja azt a közösséget, amelynek ruhadarabjait magára ölti. Mi magyarok elbizonytalanodtunk, nem igazán találjuk helyünket és szerepünket. De biztos vagyok benne, hogy ez nem lesz mindig így.

Ünnepek a könyvtárban

A szombathelyi Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtárban a felnőttek szolgálata és a zeneműtár december 23-án délután kettőtől este nyolc óráig, a gyermekkönyvtár délután kettőtől este hat óráig tart nyitva. A könyvtár minden részlege zárva lesz december 24—25—26-án. December 27-én, 28-án és 30-án a szokásos nyitvatartási rend lesz érvényben, 31-én minden részleg délelőtt 10-től délután 1 óráig tart nyitva, január elsején nem nyit ki a könyvtár. Még az idén, december 16—17—18-án a megyei könyvtár kiárusítja fölöslegessé vált dokumentumait az előadóteremben.

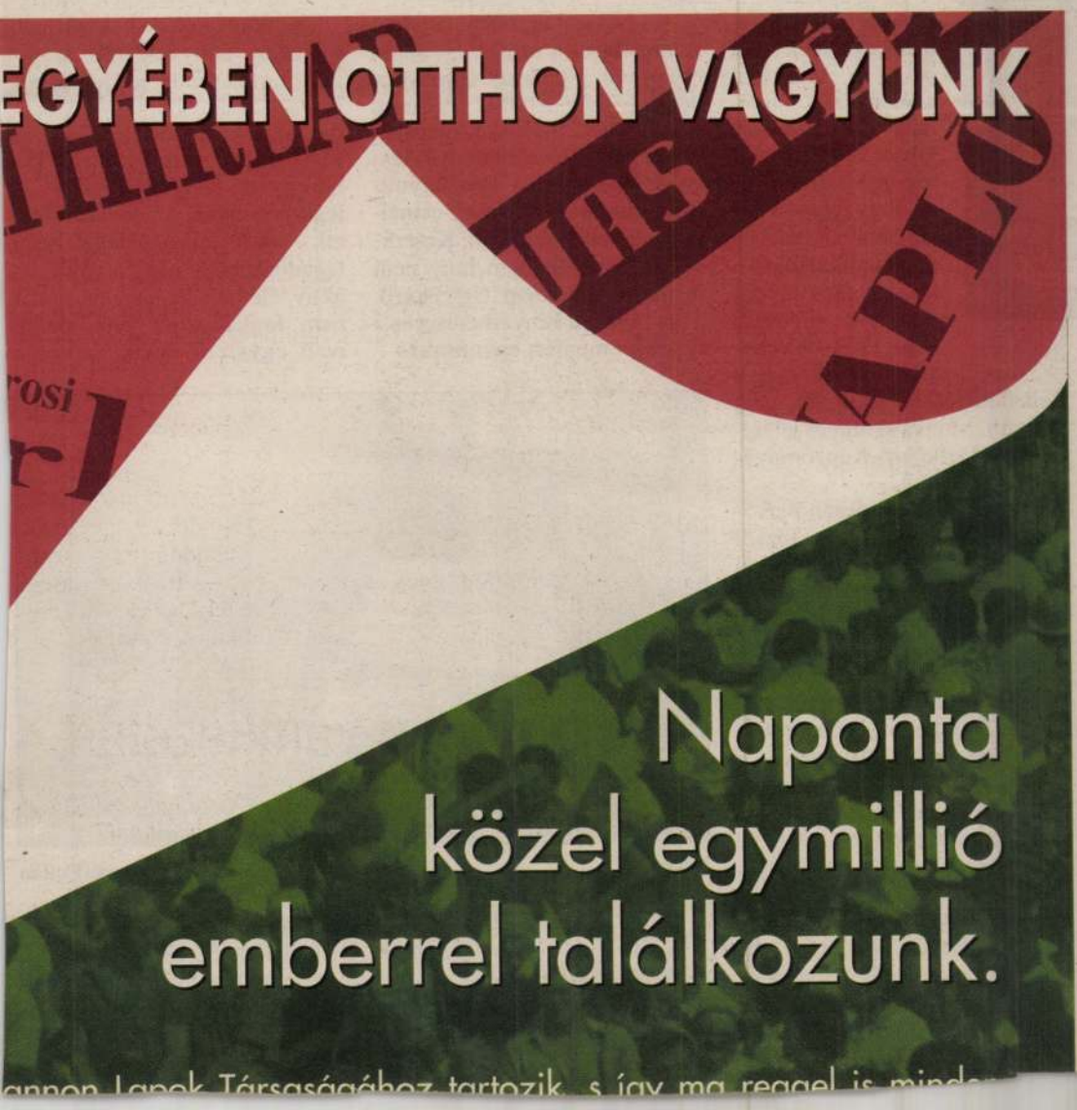

TETSZÉS SZERINT

● **Kölyökbazár.** Az Eötvös, a Gothard és a Dési Huber István Általános Iskola részvételével rendezik meg a szombathelyi Művelődési és Sportházban december 14-én délután fél négytől este nyolcig a karácsonyi kölyökbazárt, amelynek vendégegyüttese a Kozmix lesz, érdekessége pedig, hogy az egyik csapat kis Ki mit tud?-ot csinál, egy másik pedig a Friderikusz-show paródiáját adja elő. A helyszínen — diákigazolvány felmutatásával — 200 forintért lehet jegyet váltani.

● **A Pannon Szólisták Kamarazenekara** december 15-én délután öt órakor a szombathelyi Kálvária-templomban lép fel. Műsoron: válogatás Johann Sebastian Bach, Corelli, Telemann, Schubert, Händel, Massenet, Durkó Zsolt műveiből. Vezényel: Petró János.

● **Az Angol—Amerikai Baráti Klub** ma este hat órakor tartja félévzáró összejövetelét az MMIK-ban.

● **Ír népzenét és countryt** játszik a Black Riders zenekar szombaton este 9-től a körmendi színház előcsarnokában.

● **Barokk koronás madonnaszobrokat** ábrázolnak azok a fotók, amelyek az MMIK előterében láthatók az év utolsó napjaiban. A képeket dr. Schlemmer Tamás Vasvár környékén készítette.

● **Elmarad** Xaver Varnus orgonakoncertje december 17-én a szombathelyi Kálvária-templomban. A jegyek visszaválthatók.

Trainspotting

● **Molnár A.**

Hozzáértők úgy vélik, ha a múlt év Tarantino Ponyvaregény című filmjéé volt, akkor az

VÁRNAI VALÉRIA festő

Salamon Nándor: A siker jegyében ; 2. észak-dunántuli tárlat. = Műhely 9.évf. 2.sz. 1986 77.p.

Várnai Valéria Tardos Zoltánnal osztozott Győr díján. Négy évszak változásait egyszerű eszközökkel, kifinomult technikával jeleníti meg. Nagyszerűen érvényesíti a pasztell tulajdonságát, a hó fehérjét, a csilingelő tavasz ragyogását, a nyár érlelő sugárzását s az ősz borongós barna melankóliáját költészetté nemesítő kis képein.

[illegible]. karcol[illegible] primary

[illegible]ez, nyomo[illegible] tal[illegible]

[illegible].

[illegible]sonló.

[illegible]l., Gent[illegible] 59.

/[illegible]er István/
[illegible]ttés[illegible]mérnök

VAS MEGYEI MÚZEUMOK KATALÓGUSAI 3.

Kiadja: Forradalmi Múzeum, H—9700 Szombathely
Katalógusterv: Pinczehelyi Sándor
Fotók: Kálovits Attila és Dallos László
Felelős kiadó: Dr. Bándi Gábor
Készült
a Vas megyei Nyomdaip. Vállalatnál 600 példányban
Felelős vezető: Hofmann Miklós — 1973/1795.

VÁRNAI VALÉRIA

VÁRNAI VALÉRIA
ÉS
SIMON IVÁN

SZOMBATHELY

1973. V. 4.—V. 18.

KÉPEK JEGYZÉKE

1.	JURISICH TÉR	olaj-pasztell	48×38 cm
2.	PONCIHTER BOROZÓ	olaj-pasztell	55×42 cm
3.	EVANGÉLIKUS KONVENT	olaj-pasztell	49×69 cm
4.	KÁLVÁRIA TEMPLOM	olaj-pasztell	31×21 cm
5.	ISPOTÁLY II.	olaj-pasztell	43×55 cm
6.	MESZES-DŰLŐ	olaj-pasztell	31×48 cm
7.	TÉL	olaj-pasztell	30×38 cm
8.	HAVAS LEJTŐ	olaj-pasztell	31×46 cm
9.	KENYÉR-HEGY	olaj-pasztell	23×33 cm
10.	MESZES-VÖLGY	olaj-pasztell	32×41 cm
11.	ŐSZI TÁJ	olaj-pasztell	29×42 cm
12.	KÁLVÁRIA TEMPLOM BEJÁRATA	pasztell	46×31 cm
13.	ISPOTÁLY I.	pasztell	39×46 cm
14.	JANUÁRI ESTE	akvarell	21×30 cm

VÁRNAI VALÉRIA

Szombathelyen születtem, itt élek. A Vas megyei Népi Ellenőrzési Bizottság irodájánál dolgozom.

A szombathelyi Derkovits Gyula Képzőművész Körben kezdtem rajzolni, festeni Burány Nándor, Radnóti Kovács Árpád, majd Mészáros József körvezető festőművészek irányításával.

Első ízben 1958-ban állítottam ki képeimet megyei és országos képzőművész köri tárlatokon.

A megyei tárlatokon 1959 óta jelentkezem rendszeresen. Tagja vagyok a Fiatal Képzőművészek Szombathelyi Csoportjának.

A Savaria Múzeumban 1971-ben önálló kiállítást rendeztem.

Kiállítások:

Egyéni

1971. Szombathely, Savaria Múzeum

Kollektív

1958. Szombathely, Savaria Múzeum Derkovits Gyula Képzőművészkör Kiállítása.

1958. Budapest, Műcsarnok, Képzőművészkörök Országos Kiállítása

1959—1973. Szombathely, Vas megyei Képzőművészek Tárlata

1968—1972. Szombathely, Vasi Fiatal Képzőművészek Tárlata

1968. Paks, Kultúrház, Vasi Fiatal Képzőművészek Tárlata

1969. Pécs, Tudomány Egyetem

1969. Balatonfüred, Kultúrház

1970—1971. Kőszeg, Jurisich Múzeum.

Ich bin in Szombathely geboren, und lebe ich auch hier. Ich arbeite im Büro des Volkskontrollausschusses vom Komitat Vas.

Ich fing zu zeichnen und zu malen hier in Szombathely in der Derkovits Gyula Gesellschaft für bildende Kunst, unter der Leitung der Kunstmaler Nándor Burány, Árpád Radnóti Kovács, später Josef Mészáros an.

Zum erstenmal stellte ich meine Bilder im Jahre 1958 in Komitats- und Landesausstellung aus.

In Komitatsausstellungen nehme ich ständig seit 1959 teil. Ich bin Mitglied der Gruppe für Junge Bildkünstler in Szombathely.

Eine selbständige Ausstellung hatte ich im Jahre 1971 im Savaria Museum in Szombathely.

Ausstellungen:

Persönliche

1971. Savaria Museum, Szombathely

Kollektive

1958. Ausstellung der Derkovits Gyula Gesellschaft für bildende Konst Savaria Museum, Szombathely

1958. Kunsthalle Landesausstellung des Kreises der Bildkünstler, Budapest

1959—1973. Ausstellung der Vaser Komitatsbildkünstler in Szombathely

1968—1972. Ausstellung der Vaser Jungen Bildkünstler in Szombathely

1968. Kulturhaus, Paks

1969. Universität, Pécs

1969. Kulturhaus, Balatonfüred

1970—1971. Jurisich Museum, Kőszeg

12

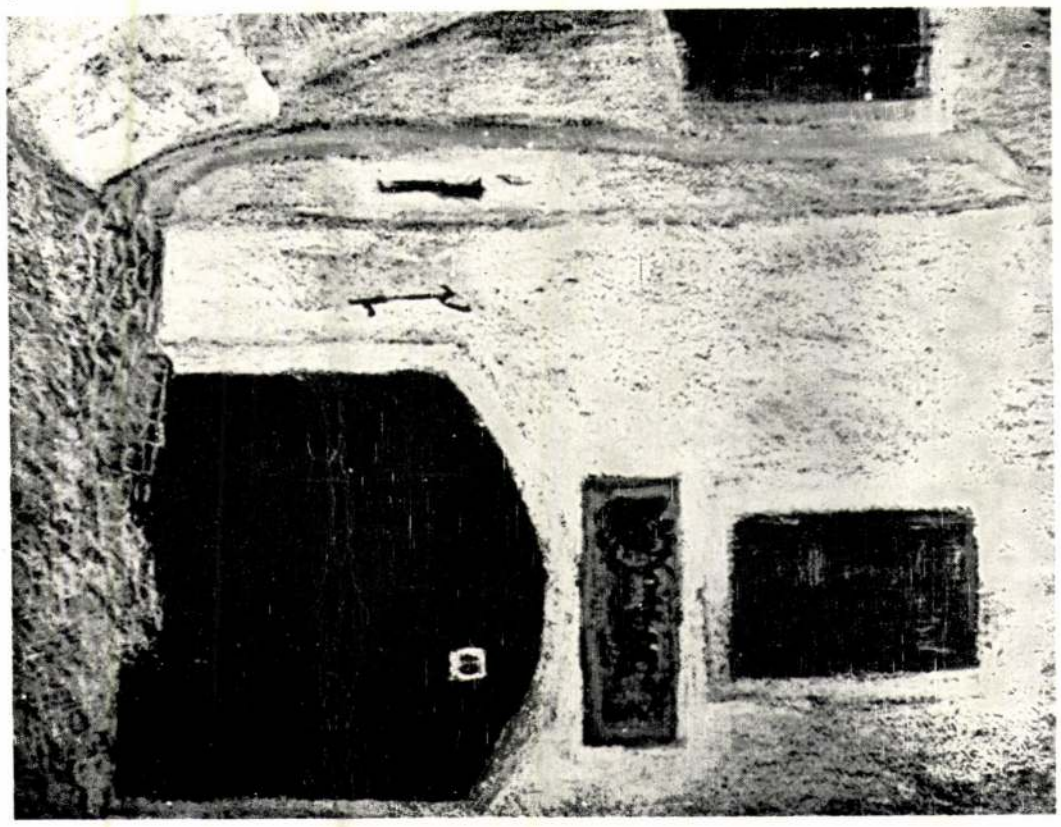

6.

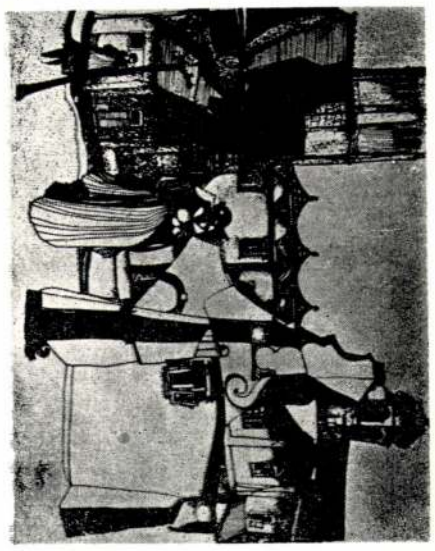

13

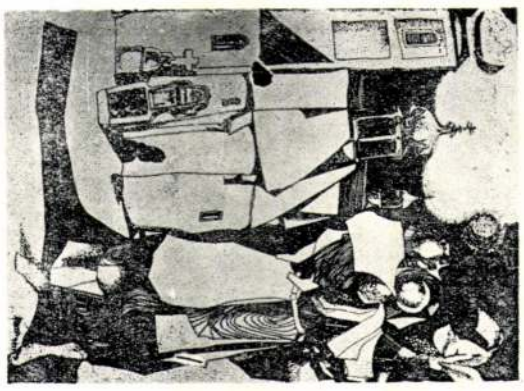

5.

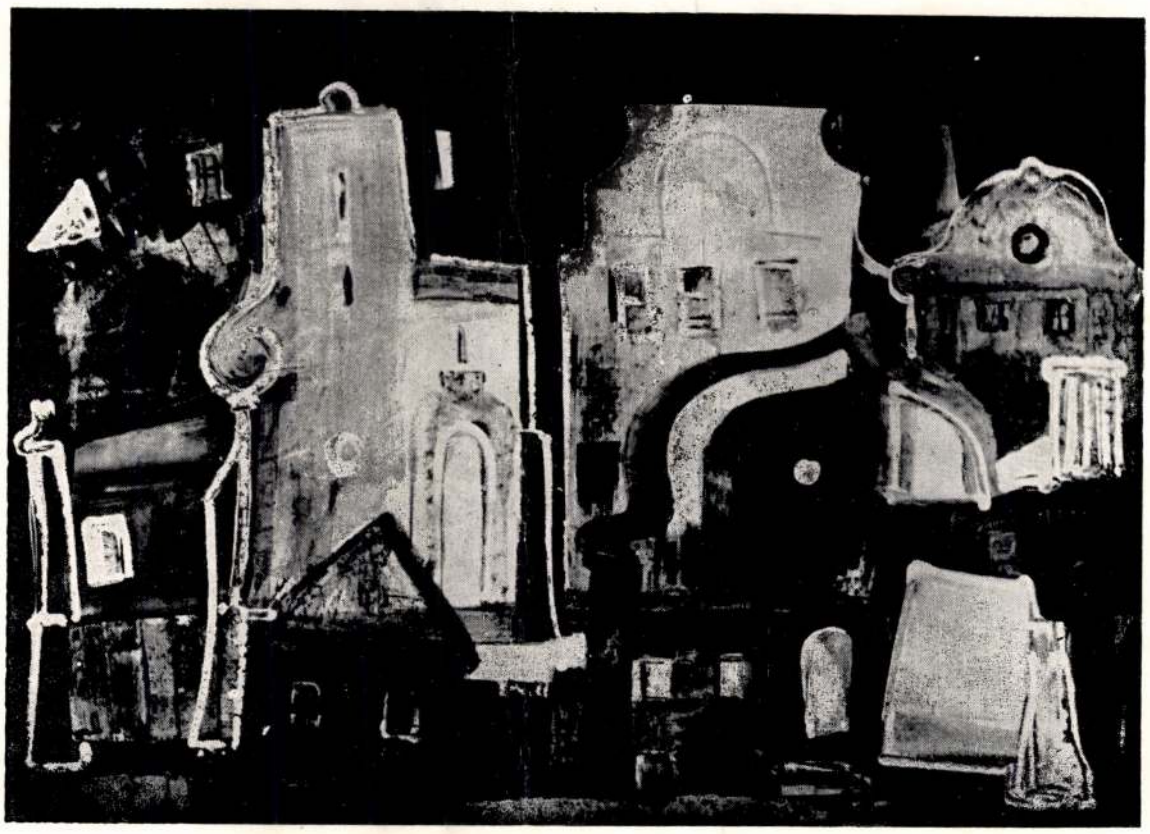

17.

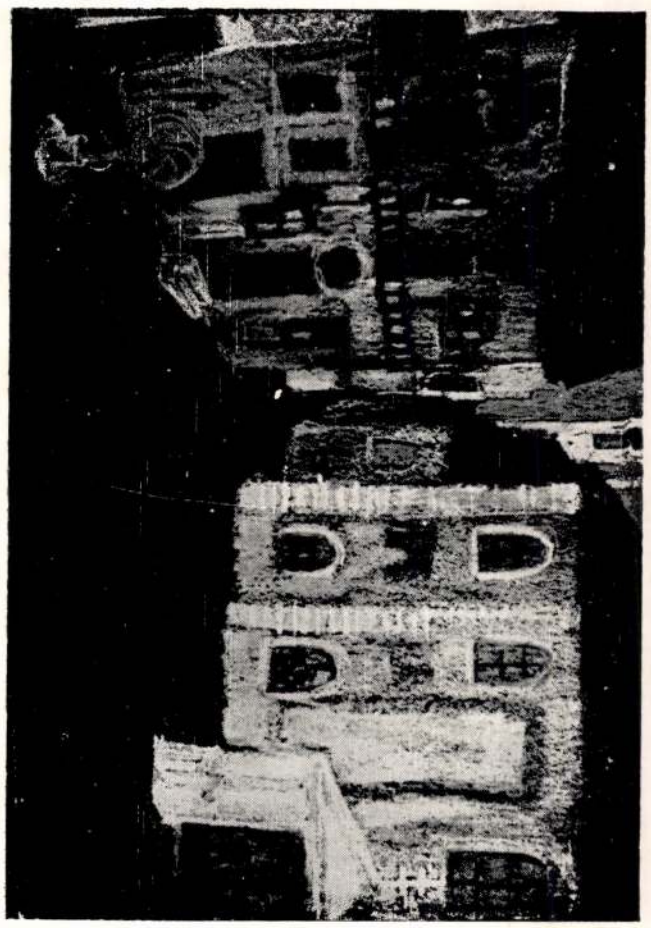

3.

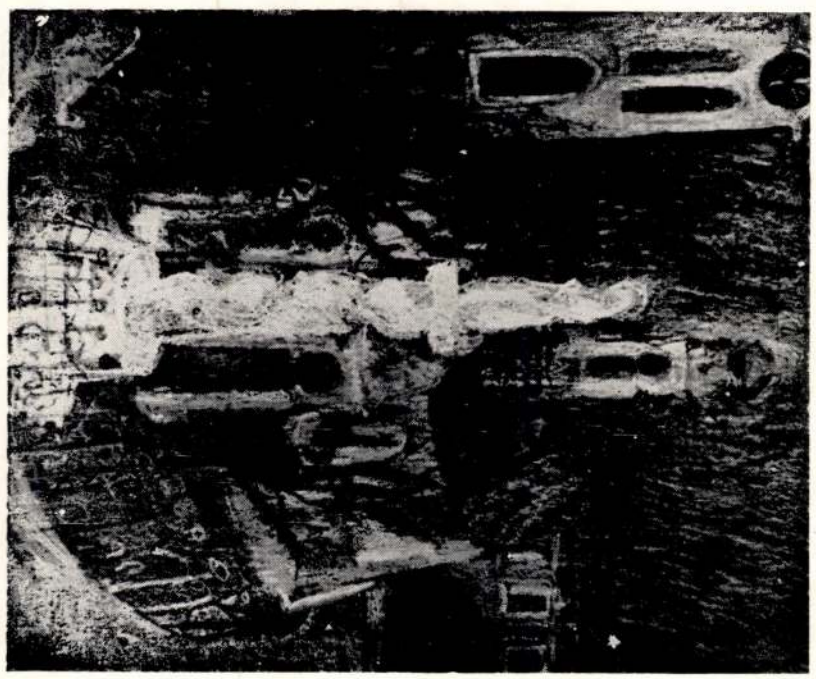

1.

1955. Helsinki, Nemzetközi Vasutas Képzőművészeti Kiállítás
1958—1973. Szombathely, Megyei Tárlat évenként
1968—1972. Szombathely, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1968. Paks, Kultúrotthon, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1969. Pécs, Tudomány Egyetem, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1969. Balatonfüred, Művelődési Ház, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1969. Győr, Műcsarnok
1970. Budapest, Eötvös Klub, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1971. Budapest, Fiatal Művészek Klubja, Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportja
1971. Győr, Műcsarnok
1972. Győr, Műcsarnok

1958—1973. Jährliche Komitatsausstellungen, Szombathely
1968—1972. Ausstellung der Jungen Vaser Bildkünstler, Szombathely
1968. Ausstellung der Jungen Vaser Bildkünstler Kulturhaus, Paks
1969. Ausstellung der Jungen Vaser Bildkünstler Universität, Pécs
1969. Ausstellung der Jungen Vaser Bildkünstler Kulturhaus, Balatonfüred
1969. Kunsthalle, Győr
1970. Eötvös-Klub, Budapest
1971. Klub der Jungen Bildkünstler, Budapest
1971. Kunsthalle, Győr
1972. Kunsthalle, Győr

KÉPEINEK JEGYZÉKE

Grafikák:			
1.	A nagy fa II.	tus	43×30 cm
2.	Hazafelé	tus	38×28 cm
3.	Szerelmespár	tus	30×38 cm
4.	Poncihter-pince (borozó)	tus	28×38 cm
5.	A nagy fa I.	tus	30×38 cm
6.	Templomköz — Kőszegen	tus	30×38 cm
7.	Kőszeg 11 órai harangszó	tus	30×40 cm
8.	Seregélyháza	tus	42×30 cm
9.	Kőszegi mozaik	tus	30×42 cm
10.	Védő szellem	tus	28×34 cm
11.	Rajniss utca	tus	27×35 cm
12.	Sgraffitós ház	tus	25×32 cm
13.	Kálvária Kőszegen	tus	26×36 cm
14.	A nagy fa III.	tus	38×29 cm
15.	A nagy fa IV.	tus	42×30 cm
16.	Kőszegi emlékek	tus	30×42 cm
Táblaképek:			
17.	Kisváros	tempera	50×70 cm
18.	Fekete kapu	tempera	50×70 cm
19.	A lépcső	olaj	70×50 cm
20.	Vörös hold	olaj	50×70 cm
21.	Kőszeg	olaj	50×70 cm
22.	Este Kőszegen	olaj	50×70 cm
23.	Kálvária utca	olaj	70×50 cm
24.	Barokk terecske	olaj	50×70 cm

A Város jelkép, az emberiség alibije, folyamatos, soha véget nem érő kollektív alkotás. Ez az emberi szimbólum állandóan fejlődik és formálódik az idő minden lépcsőfokán. Soha teljesen nem készül el, folytonos mozgásban van, mint az erdő, melynek mélye biztonságot áraszt.

A festőknek mindig volt mondanivalójuk a Városról, arról is amelyben éltek és meghaltak, és a térképen nem látható városokról is, amelyeket a képzelet színezett, és a vágyak építettek. Sokszor a kettő összemosódott, ekkor születtek a leghitelesebb városképek.

A művészetek története nem egy életművet ismer, amelyet városképek alakítottak és olyanokat is, akiknek életművét egyetlen város ihlette, mint Guardit Velence.

Az itt kiállító két művész Kőszegről hozott híreket. Szerencsés találkozásuk volt a Várossal, amit legjobban a kiállított művek bizonyítanak. Helyes elhatározás volt ennek a két különböző karakterű művésznek az együttes szereplése, akik más-más felfogással és merőben más utakon közeledtek a témához.

Várnai Vali képeit alkatának megfelelően bensőséges hangulat szövi át, érzékeny felületű művei a l'art lyrique atmoszféráját sugározzák. Tehetsége képessé teszi arra, hogy ösztönösen elkerülje azokat a veszedelmeket, amelyek az ilyen intim művészetre leselkednek a túlnagy felületek vagy széles gesztusok által, amelyek intonálását meghamisítanák, így az ésszerű határokon belül sikerült egy harmonikus világképet kialakítania, mely még sok szép meglepetést ígér.

Simon Iván képei másfelől közelítenek a látványhoz. Itt már belép az idő és a történelem, a Város nagysága, hányattatása és felemelkedése. Hangja felerősödik ezektől az akkordoktól, és művészete számtalan gondolat uszályát vonja maga után. Ez már a tiszta benyomások világa, és ez a világ ha benyomásokon is épül, nem kisebb értékű. mint a reális világ, csak többet követel tőlünk, mint amaz. Közben a reális világ motívumai is fel-fel csillannak a képfelületek egyes részein izgalmas feszültséget keltve a két világ találkozásakor.

A művészek tehát két különböző nézőpontból, de ugyanarról beszéltek akkor is, ha a valóságnak két különböző arcát mutatták is meg, és éppen ez a szép a művészetben, hogy mindkettőnek igaza van.

Mi pedig örülhetünk annak, hogy ebből a szerencsés összetalálkozásból ilyen sikeres kiállítás született.

Bartha László

SIMON IVÁN

Szombathelyen születtem 1931-ben, iskolába Győrben és Szombathelyen jártam. Diákkoromban már rajzolgattam, Hagyik István festőművésznél. Érettségi után pályamunkás, kovácssegédmunkás, majd hivatalnok lettem. Diákkorom óta rendszeresen szerepeltem megyei, később országos kiállításokon is.

Semmilyen képzőművész körbe, szakkörbe vagy iskolába nem jártam, az önképzés nehézkes és hosszú útján jutottam el a nagyobb kiállításokig.

Több művésztelepen dolgoztam. Alapító tagja vagyok a Vasi Fiatal Képzőművészek Csoportjának.

Kiállítások:

Egyéni
1967. Szombathely, Ady Művelődési Otthon
1967. Őriszentpéter (Őrségi Napok) Művelődési Otthon
1970. Szombathely, Savaria Múzeum

Kollektív
1950—1952. Szombathely, Megyei Tárlat
1953. Veszprém, Megyei Tárlat
1951.
1953.
1954.
1958. Budapest, Országos Vasutas Képzőművészeti Kiállítás
1953. München, Nemzetközi Vasutas Képzőművészeti Kiállítás

Ich bin im Jahre 1931 in Szombathely geboren. Meine Studien habe ich in Győr und in Szombathely abgelegt. Als Student fing ich beim Kunstmaler István Hagyik zu zeichnen an.

Nach der Matura war ich zuerst Bahnarbeiter, dann Schmiedhilfsarbeiter, endlich Beamte.

Seit meiner Schulzeit nahm ich ständig an Komitats-und Landesausstellungen teil.

Ich ging nie in einen bildkünstlerischen Zirkel, oder in eine Schule, durch den schweren Weg der Selbtsbildung erreichte ich die Ausstellungen. In mehreren Künstlerkolonien habe ich gearbeitet.

Gründer bin ich der Gruppe für Junge Bildkünstler im Komitat Vas.

Ausstellungen:

Persönliche
1967. Ady Kulturhaus, Szombathely
1967. Kulturhaus, Őriszentpéter
1970. Savaria Museum, Szombathely

Kollektive
1950—1952. Komitatsausstellung, Szombathely
1953. Komitatsausstellung, Veszprém
1951—1953. Landesausstellung der Eisenbahner Bildkünstler, Budapest
1953. Internationale Eisenbahner Bildkünstlerische Ausstellung, München
1955. Internationale Eisenbahner Bildkünstlerische Ausstellung, Helsinki

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 — 3 -

ÉLETÜNK

1021

Várnai Valéria

VÁRNAI VALÉRIA: *TÁJ*

Kivilágos-kivirradtig,
Aki legény, járja!

Gólya, gólya, n

Gólya, gólya, nyakigláb,
De szép piros a csizmád!
Kerülj lucskot, latyakot,
Be ne sározd valahogy,
Éren, nádon,
Lápi locsogóban.

Gólya, gólya, nyakigláb,
De csatakos a csizmád!
– Ha csatakos, mit bánom,
Béka bánja, tillárom!
Hármat fogtam
Lápi locsogóban.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

életünk...
1972 -51

Várnai Valéria
1021

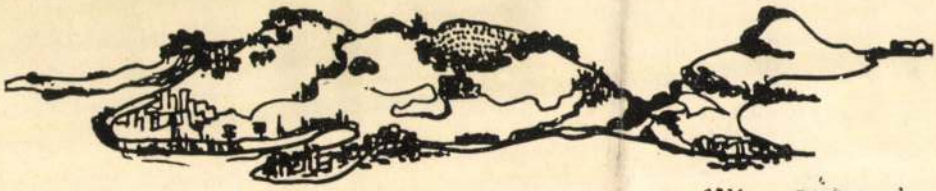

VÁRNAI VALÉRIA: *ISTRIAI TENGERPART*

tönkretette a f
titokban a túl
S végül az ista
mikor ő madá
Csupán az esz
agyonkorbácso
Azért élt megf
ő szakítsa le a

Várnai Valéria, festő

● VÁRNAI VALÉRIA festményeiből nyílik kiállítás ma délután Kőszegen, a Jurisics Múzeumban.

8.

-:o Várnai Valéria

Esti Hirlap, Bp. 1979. márc. 23.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 ... 5

Várnai Valéria

/ 1021

VÁRNAI VALÉRIA: *SZIGLIGETI TÁJ*

de addig:
mérnökök, költők, kőművek
építsetek
emberi tisztességet
itt és mindenütt
a dologtevő Föld
hasznos terein –

Kezemnek adjon

Nem a szálló évekre gondolok,
a végezetlen, künnlévő dolog
sürget és hajtja erőmet tovább,
hogy ne hagyjam a termésem sorát,
aki egy ölnyit is begyűjtetlen hagy
nem érezhet szívében nyugalmat.

Tiszta maradjon mögöttem a rend,
melyet a fürjek éneke bezeng,
egem se tépett, tomboló, szilaj,
érezzem itt az este titka van,
kezemnek adjon parolát meleg
szelében a sűrűdő rengeteg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1979 ÁPR 22

VAS NÉPE
Szombathely

Várnai Valéria, festőművésznő.

1021

Két festőnk Kőszegen

Néhány képből is lehet szép, jó kiállítást rendezni. Várnai Valériától a kőszegi Tábornokház kis galériáján mindössze 11 festmény látható. Az utóbbi néhány év termésének java. Láthattuk már különböző kollektív tárlatokon egy-egy festményét; a zaklatóan sötét Karácsonyt, a vernisszázsra kiöltözött hölgy egészalakos képét, a hangulatos Kastélyt, a Kőfaragó házát. Mégis érdemes volt egymás mellé helyezni Várnai Valéria különböző témájú munkáit. Egy sokoldalú tehetség, sokféle hangulatra fogékony, jó festő művészi alkatát ismerhetjük pekben, gondolati asszociációkban gazdag táblakép-festészetét sem. Kőszegen, ha nem is ideális, de jó helyet kaptak Vértesi Péter képei. A jó fény sokat segített a látogatóknak, hogy megszeressék, befogadják az olajképeket. Az újdonság erejével hatott, hogy sok, derűs erős szint használ a festő. Kőszegen mindössze két hétig tartott nyitva Vértesi Péter kiállítása. Ha már együtt a jó anyag, érdemes volna több helyen megismertetni. Annál is inkább, mert Vértesi Péter nem tartozik a gyakran nyilvánosság elé lépő alkotók közé.

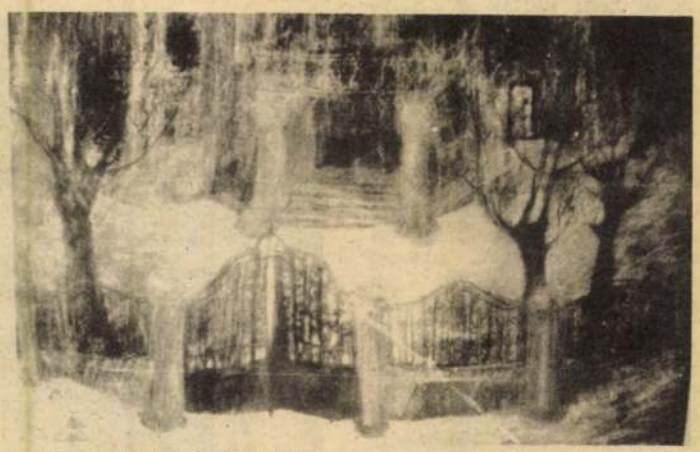

Várnai Valéria: Kastély.

Várnai Valéria: Nő a vernisszázson.

meg. A helytörténeti, természetrajzi múzeumként, építészeti műremekként híres Tábornokházban a dübörgő turistacsoportok meglepődnek a kamarakiállításon. Hangos érzelemnyilvánítás helyett csendet parancsolnak, időt követelnek maguknak a Várnai-képek. Május 2-ig tekinthetők meg.

Felsőmarác

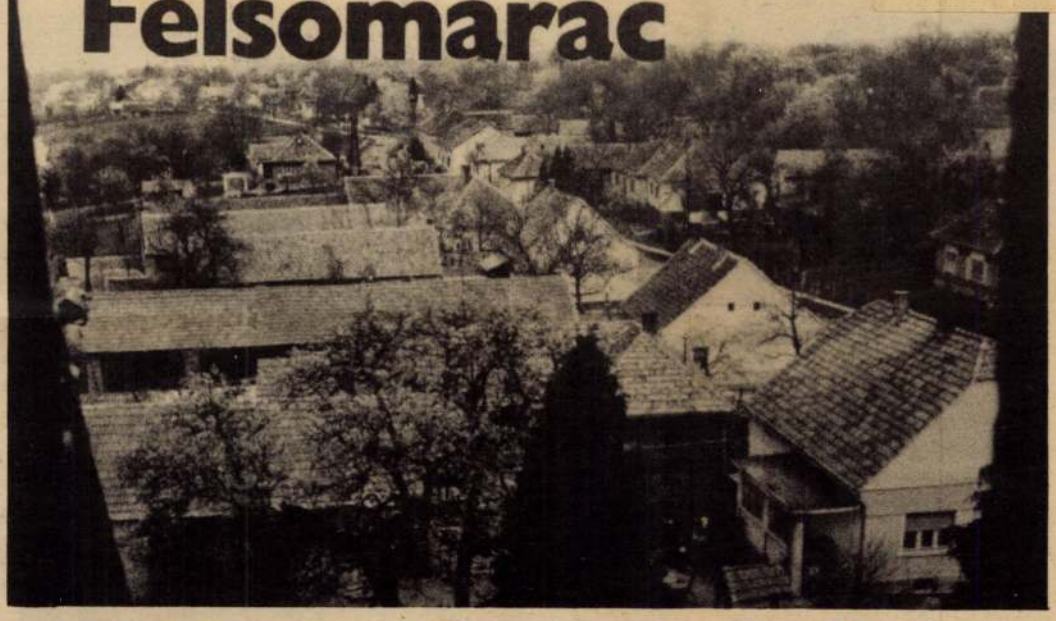

— Itt jönnek a mezítlábasok, mondták akkoriban, a piroslábú maráciak — emlékezik Franciska néni, Pál Ferencné. — Mezítláb jártunk be Körmendre, toronyiránt, Halogyon keresztül. S azok csúfoltak bennünket így, akik ugyanilyen nyomorúságosak, ugyanilyen mezítlábosak voltak... Én hányszor mentem így? Röstellek emlékezni is, egy hetvenhétévesnek meg már szabad felejteni, ugye?

Deics Dezső a hetvenediket tapossa. Keserűen szól arról, hogy rosszkor született: cipész volt a cipő nélküli világban.

— Egy foltért kértem 40 fillért, azt is két hónap múlva. Ha kaptam. Ha nem, hát nem. Ezért aztán nem is nagyon tudtam foltozni. Ha kaptam, akkor meg nem volt mit foltozni

Várnai Valéria

nyek.

VÁRNAI VALÉRIA FESTŐ-MŰVÉSZ kiállítása Kőszegen tegnap nyílt meg a tábornokházi múzeumban. A művész 1975-től készült művei láthatók a tárlaton.

Magyar Hirlap 1979/7o/1o

F. k.: Mezei György — SZGY 86.26031

Vámai Valéria festő

Meghívó

Vr

A GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR

Herman Ottó u. 22. sz.

tisztelettel meghívja

VÁRNAI VALÉRIA

festőművész

kiállításának megnyitására

1986. december 2-án, kedden 17 órakor

A kiállítást megnyitja: GICZY JÁNOS festőművész

A kiállítás megtekinthető:

1986. december 3-tól december 20-ig

hétfőtől péntekig 14–18 óráig

szombaton 9–13 óráig

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 MÁJ 1

VAS NÉPE

Várnai Valéj
1021

Az eltűnt idő nyomában

Beszélgetés Várnai Valéria festőművésszel

Mintha csak Krúdy vattafinom álmait lehelték volna vászonra. Az álmok hősei, Szinbád, Rezeda Kázmér járhattak ilyen titkokkal teli tájakon, ódon kapuk mögött eltűnő fátyolos nők nyomát követve a kisvárosi utcákon.

— Szereti Krúdyt?

— Igen, nagyon közel áll hozzám.

— S a festők közül kiket említene?

Várnai Valéria eltöpreng, mintha képeket idézne magában.

— Az impresszionistákkal kezdtem, őket ismertem meg először. Örök szerelem lett belőle. Manet és Monet után jött Cézanne, Van Gogh és Gauguin. Sok mindent általuk látok meg, fedezek fel a világból. Nézze csak azt a fehér kis kancsót! — mutat egy szépen formált porcelánra. — Ha egy citromot mellé tennék, olyan lenne, mint egy Cézanne-csendélet. Persze ez azért nem ilyen egyszerű... De erről nem is szívesen beszélek.

— Miről és miért nem?

— A bennem levő képekről. Ha valamit szavakkal elmondok, leírok, utána már nem tudom megfesteni. Néha ugyan leszoktam jegyezni az élményeimet, de csak néhány szóval. Rajzolni vagy festeni sohasem. Félek, ha megtenném, elmúlna az-az érzés, kirajzolnám magamból a festői emléket.

— Arra a kivételes pillanatra vár, amikor nekilátva több lehet a kép, az átlényegítés teljesebb?

— Talán. De erről nagyon nehéz beszélni. Láttam például nemrég Ausztriában egy megnevezhetetlen színű eget, kondenzcsíkokkal. Ebből — tudom — egy nagyon rossz, giccses kép is születhetne. Bennem azonban, legalábbis remélem, másképp él a látvány. Hogyan? Nos, ez az, amit nem tudok szavakban megfogalmazni. Miként azt se, hogyan is fest az ember.

— Megpróbálná azért...

— Csak ritkán festek. Nincs is műtermem. Meg aztán engem az is zavarna, ha hetente, kéthetente el kellene adni egy képet, hogy megéljek. Nem tudnék állandóan festeni. Ezért is választottam ezt a gazdasági munkát, a jóval prózaibb kenyérkereső foglalkozást. A körülményeim miatt sem engedhetnék meg magamnak afféle bohémes létbizonytalanságot. Hogy ténylegesen mikor és hogyan festek? Hát, vannak hosszabb-rövidebb ideig tartó kihagyásaim. De festeni akkor is lehet, ha nincs az ember kezében ecset. Nem

tudom, jó-e az, ha most elárulom, én sokszor a gombhoz csinálom meg a kabátot. Gyakran van úgy, hogy egy-egy motívumra ráérzek, s azt „rögzítem". Előbb-utóbb aztán ezt valahol, valamilyen módon fel tudom használni.

— Sok ilyen képet, motívumot őriz magában?

— Igen. Emlékszem az elsőre is. Még kislányként egy ágdarabot tartottam a kezemben. Ekkor gondoltam először arra, hogy ez egy olyan pillanat, amire majd később is emlékeznem kell. Mintha kívülről láttam volna magamat, olyan érzésem volt.

— Mint Proust regényében, Az eltűnt idő nyomában?

— Pontosan. Mindig az érdekel, milyen is volt egy-egy emlékezetes pillanat. Például, amikor egy öreg házat vagy egy kerítést láttam. Szeretném ezt újra élni, érezni..., a hangulatával, a furcsa, megmagyarázhatatlan légkörével, mindazzal a leírhatatlan élménnyel, amit a látvány kiváltott belőlem. De ehhez imádkozni kell, miként Makk Károly, a filmrendező nyilatkozta egy alkalommal, hogy adjon az isten egy jó napot, amikor megcsinálhatom.

— Ki tudja ezeket a képeket festeni magából? Pontosabban, úgy tudja, ahogy elképzeli?

— Sokszor alakul, változik a kép. Most például ez a hosszú, kemény, de látványában nagyon is szép tél fogott meg. Ahogy a ködben, a napsütésben állandóan változtak az örökzöldek. Úgy éreztem, hogy ezt csak naturálisan lehet megközelíteni. Aztán amikor hozzáláttam, már átalakult a kép.

Várnai Valériával munkahelyén, a szombathelyi Művelődési és Sportház irodájában beszélgetünk. Kint szemerkél az eső. A parkból bátortalan madárhangok jelzik, ha nehezen is, de eljött a tavasz. A nyírfák már áttetsző zöld tüllruhába öltöztek.

— A tájaknak lelkük van, s mindig más... Az őszben például a nyúlós, ködös, szürke novemberi időszakot szeretem. A tél is szép, a koratavasz meg inkább. Ilyenkor Kőszegen a hegyek csodálatos lilákba, rózsaszínekbe, barnákba öltöznek. Gyönyörűek távolról a zölden rügyező fák. De a tikkasztó, poros nyarat már kevésbé kedvelem.

— A Tavaszi Tárlaton sokan megcsodálták a képeit...

— Pedig lett volna mit javítani rajtuk. Jól esett, hogy felfigyeltek a képeimre, de ott, a kiállításon látva, arra is rá kellett döbbennem, mi mindent lehetett volna még javítani rajtuk.

— Mit például?

— Jobban meg kellett volna gondolni, hogy ezek a pasztellek keretet kapnak, üveg lesz előttük, s így egész más a hatásuk. Megoldásában talán a Lila kalapos nőt tartom a legjobbnak. De az arc megformálásánál itt is bátortalan voltam. A kalapot sem így kellett volna kialakítani. Nem lett volna szabad ennyire kijátszani a többi szín rovására a brillant vöröst.

— Mindig ilyen elégedetlen magával?

— Az elégedetlenség viszi előbbre az embert. Nekem nagyon hiányzik a főiskola. Évekig nagyon rossz rajzokat, kín-keservben született képeket csináltam. De úgy érzem, szükség volt ezekre. Nagyon hálás vagyok a mestereimnek, Burány Nándornak, Radnóti Kovács Árpádnak, Mészáros Józsefnek, akiktől sokat tanulhattam. S azoktól, akiket már említettem is, de méginkább Nagy Istvántól. Ő nagyon közel áll hozzám. Na meg a legnagyobbak, Velázquez, Bruegel, Rembrandt. Óriási élmény a képeiket eredetiben látni. Ha az ember ezeket nézi, úgy érzi, ecsetet sem szabadna kézbe vennie. Dehát az életben a munka a legfontosabb. Ez ad tartást, örömet. Nekem nincsenek is különösebb terveim. Csak arra törekszem, hogy egyszer végre már úgy igazából jól tudjak festeni. Nem szép, hanem jó képeket.

A Holler kocsma.

Szelestey László
Fotó: Kaczmarski Zoltán

ázada

ta a májusi menet útját a elé. A becslések szerint 16 er gyűlt össze az öreg fák pelni a 13. szabad május

szág ünnepelt, de a figye- előtt Budapest felé fordult. e, amelyre csak a gyülekeé- lték ki, az előző évek gya- mben, sehol senkinek nem vé, még „ajánlottá" sem a vártnál jóval többen, négy- entek el. Sokan könnyes lték a Himnuszt, a nemze- ly — alig fél esztendővel az után — a dolgozó nép aj- ssza igazi tartalmát. Mint nyerték eredeti jelentésüket megnyitó beszédet Marosán apesti pártbizottság első tit- alázat, hanem az igazi tisz- mondta el, köszöntötte az első emberét: „A magyar om szerencséje, hogy vezeeri események alatt Kádár aki maga köré gyűjtötte a kommunista derékhadát. Veoltunk a kegyetlen, nehéz

s beszédében szólt a nehéz már beszélhetett az eredmé- elsősorban a jövőről, nemvő százezrek, hanem milliók hangot adva: „Mai májusi nesszehangzóan hirdetjük, és barát és ellenség egyaránt, begyógyítja az ellenforradaott sebeket, és eltökélt szánmagyar földön, amelyet anyés parasztnemzedék vére és özött, ... felépítjük szabad, cialista hazánkat, a szociarországot!"

nus építésének és a magyar nek kiemelkedő eseménye gyedszázaddal ezelőtti május

tislegény

Egy derűs beszélgetés a sok közül

Májusfa, lepényevés

A néprajz, a népszokások ismerői kedves eseményként tartják számon a májusfa — egyes vidékeken így mondják: májfa — állítását. Ez is a hónap legelső éjszakáján történik. Mégpedig úgy, hogy a kedvese kegyeire áhítozó legény egy frissen vágott, szalagokkal, színes kendőkkel feldíszített fiatal husángot szúr vagy ás le a leányos ház elé, illetőleg annak kertjébe. Nagy titokban kell ezt megcselekedni, mert így igazi a bók, így teljes a kedvesség.

És még egy májusi ünnepi szokás! Ez is fához kapcsolódik, de annak a vastagabbik fajtájához. Magyarán azokhoz a termetes és sima felületű rudakhoz, amelyeket az egyik végükön mindenféle ajándéktárggyal — teli borosflaskákkal, fonatos kalácsokkal, legényeknek való kézi eszközökkel stb., stb. — jól feldíszítenek, aztán a másik végüket erősen a földbe illesztik, és amikor égnek mered a dorong, lehet felkúszni rá. Aki valamelyik jutalomfélét eléri, azzal ereszkedik alá a nézők nagy tapsa, üdvözlése közepette. Ezt az ún. díjmászást a május elsejei majálisok fő-fő számaként rendezték meg a múltban, és kerítenek sort rá itt-ott még ma is.

Megyénkben ilyen májusfát, májusi fát — színes szalagokkal ékesítve — nemcsak a lányos házak elé, de újabban a falu vezetőinek háza elé, vagy udvarába is állítanak a legények. A vezető e kedvességet honorálja, egy-egy pohár italt együtt fogyaszt el a fát állító legényekkel.

Körmenden viszont nemcsak a májusfa állítás történik rituális külsőségekkel, hanem a fa „lebontása", eltávolítása is. Ezt mondják májusfa kitáncolásnak.

Képünk a lepényevés mulatságos jelenetét örökíti meg.

Ki lesz a győztes?

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

PINCETÁRLAT

Cím:
Újlipótvárosi Klub-Galéria
1136 Bp., Tátra u. 20/b.
/bejárat a Radnóti M. u. felől/
tel/fax: 320-53-80

e-mail: ARTBOX 13@C3.HU
http://www.c3.hu/artbox13

VARSÁNYI ÁRPÁD

A Zóna egység és nem egység.
A Zóna integráció és dezintegráció.
A Zóna formás és amorf.
A Zóna ambivalens tér, erőteljesen lehatárolt terület, amely a végtelenbe veszik.
A Zóna terra incognita.
A Zóna az értelem és érzelem: a pszichikum tere.
A Zóna vákuum.
A Zóna a leggyötrelmesebb rabság és a legszárnyalóbb szabadság.
A Zóna fogalma leginkább a buddhista tétel-lel közelíthető meg, mely tétel a következő-képpen hangzik: nincs ösvény /.../ nincs mit elérni.

Szeretettel meghívjuk

Varsányi Árpád
festőművész

A Zóna
címmel

a pincetárlaton rendezett
kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Wehner Tibor
művészettörténész

1999. március 2-án
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
március 19-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Az én Zónám, valahogy még ezeken is túl van; ugyan képi világban jelenik meg, de mintha még számomra se létezne, olyan távoli, olyan megfoghatatlan, mert sehol nincs és mindenhol ott van; de leginkább sehol, abszolút fikció, mert nem létezik sem az anyagi, sem a szellemi világban. Vagy talán mégis?! Az én Zónám, a mi Zónánk – a Zóna mindannyiunkban ott van?!

Varsányi Árpád

VARSÁNYI ISTVÁN

A Városi Könyvtár és Galéria, Szigetszentmiklós
szeretettel hívja Önt, családját és barátait
a Magyar Festők Társasága

A titkos kert

című meghívásos kiállítására

Megnyitja
2004. november 12-én, pénteken du. 6 órakor
Szemadám György
festőművész

Kiállító művészek
Büki Zsuzsanna · Csikós Ilona · Erdélyi Eta
Fenyvesi Márta · Iványi Katalin · Jávor Piroska
Makó Judit · Mihályfi Mária · Molnár Eszter · Sinkó István
Somos Miklós · Szekeres Emil · Szilárd Klára · Tóth Ernő
Vágó Magda · Varsányi Árpád · Wágner János
Zoltán Mária Flóra

A kiállítást rendezte ***Kováts Albert*** festőművész

Városi Könyvtár és Galéria
Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.
Telefon: (24) 467-100

Megközelíthető Budapestről:
a Vágóhídtól *HÉVvel a* József Attila telep *megállóig.*

Menetrend:	*16,00 – 16,37*	*Budapestre indul:*	*19,15*
	16,36 – 17,13		*19,45*
	17,12 – 17,48		*20,15*
			21,13
			22,03

A kiállítás megtekinthető 2004. december 10-ig,
naponta 10–18 óráig

Vásnai Zsóka, divattervező

– tervei

Magyar Ifjúság, 1969. IX. 12. 22. l.

Várnai Zsóka, divattervező

– az OKISZ Labor művészeti vezetője

–: Hímzett ruhák
Magyar Ifjúság, 1970. IX. 4. 16. l.

Varinay Zsóka
ruhatervező

Ruhatervek

—: Mit hoz az ősz?

Vök Lapja, 1971. aug. — 35 szám.

Varúvay Zsóka
divatteszerő

Ruhatesztek,

— : Divat a régi
Nők Lapja, 1972. – 29 szám (julius)

Varinai Zsóka
divattervező

Modellek

—: Dèlelött – Dèlután

Nők Lapja, 1973. dec. 15 – 14 oldal

Varinai Zsóka
diszattesverő

Rich antesvek

— : Uj, ujabb, legujabb.

Vök Szapja, 1973. október 6 – 19 oldal

Varnay Zsóka
diváttesvéő

Ruhatesvek

L.N.: Tavasz... nyár...
Nők Lapja, 1973 ápr 21 - 19 oldal

Vámosi Zsóka, divatterve

- az OKISz Labor művészeti vezetője.

Zsóka az őszi divatról
Magyar Ifjúság, 1969. IX. 12. 22. l.

MDK

Várnai W. László, graf.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

Várnai Zoltán
Csapó Gy.: Életünk görbe tükre a N.Szalonban
Magyar Nemzet, 1956, jun.24.

0.

gos bizottsága.

beadvány { száma: 1575 ——— 1900.
kelte: III/12 ——— 1900.
érkezett: III/27 ——— 1900.

Érdekelttel Közlendő.

Budapest 1900. március 27-én

Steiner

MDK

Várnai Zoltán

Csapó Gy.: Életünk görbe tükre a N. Szalonban.
Magyar Nemzet 1956. jun. 24.

Varinai Zsóka
divatterverő

Ruhátervek.

— : Ha esik, ha fuj.

Nők Lapja, 1970. november - 45 szám

Vámai Zsóka
dia atlerverő

Rukatervek

— Kék a szinem

Nők Lapja, 1974. márc. 30. – 19 oldal.

Várnai Zsóka
dia atterverő

Ruhatervek.

—: Jön a tavasz.
Vörös Lapja, 1972. marc – 13 szám

Vámai Zsóka
dir atterverő

Ruhatervek

—: Virágok és szinek
Nők Lapja, 1972. május – 19 szám

Vaníai Zsóka
divatterező

„Ruhatervek"

——: Magyar valóság
Nők Lapja, 1970. április – 14 szám.

Varnai Zsóka
dio atterverő

Ruhatervek.

Nádor Ilona: Ujdonság!
Nők Lapja, 1971. szept - 39 szám

Várnai Valéria. festőművész

Jelen esetben Vas megye képzőművésnetét mutatja be a Tavaszi Tárlat, 1984. – Várnai Valéria: pasztell képek, uralkodó tónusuk a sötét. Gyár, templomkert, állomás gyári festette képei. Komor, borongós, fázós hangulatok. Magába zárkózó művész alkotásai, ha nehéz is képeinek légkörét magunkévá tenni, művésnete maradandó élmény.
/említve/.

Halmágyi Miklós: Tavaszi tárlat 1984.
Vas Népe, 1984. ápr. 21.

VÁRNAI Valéria

Vasárnapi Hírek
1992. aug. 9.

Pénteken Nádler István képzőművész kiállítását délután 5 órakor Fitz Péter művészettörténész nyitja meg a Pandóra Galériában. (Badacsonytomaj, Badacsonyi u. 13.). A celldömölki művelődési központban Várnai Valéria festőművész kiállítását este 7 órakor Geröly Tibor nyitja meg.

VÁRNAI VALÉRIA (festő)

"Tardos Zoltán az ismeretlenségből tört elő. Három festménye azonos gondolat megközelitésének különböző változatait mutatja be (Exodus I-III).A fiatalok előretörését jelzi Sebők Éva és Móder Rezső dijazása is. Előbbi melepő rajztudást eláruló lapjaival,mig a dunaujvárosi festő a mai törekvésekre érzékeny felfogásával vivta ki A'Müvészeti Alap illetve a területi szervezet elismerését. Méltán aratott sikert Várnai Valéria finom pasztelljeivel (Győr város dija). Ujházi Péter Veszprém megye diját nyerte el."

SALAMON Nándor: Észak-dunántuli tárlat Szombathelyen. In. Uj Tükör, 1986/2. 75.p.

Várnai Valéria, festőművész

„Hét művész Vas megyéből" c. tárlat megnyílt a Miskolci Galériában, melyen művei, szőnyegtervekkel is szereplő, absztrakt formáló művét látjuk a művésznek.

Sz–: Vas megyei művészek tárlata.
Déli Hírlap, 1980. jan. 28.

Várnai Valéria, festőművész

A megyében élő képzőművészek Tavaszi tárlata Szombathelyen márc. 29-ig várja az érdeklődőket. — Várnai Valéria munkája szerepel a tárlaton. Képeinek hatása, hangulata alól nehéz szabadulni. Témái nosztalgikusak, líraiak: „Régi ház" – „Karácsony" – „Állomás" – c. (említve), sejtelmes, vízpárás légkör teszi álomszerűvé a reális kompozíciókat.

Budai Rózsa: Tavaszi tárlat.
Vas Népe, 1981. márc. 22.

Várnai Valéria

Salamon Nándor: Fejezetek a
Dunántúli Tárlatról

Új forrás, 1985. 4. szám

Vámai Valéria

Jegyzetek az V. Dunántúli
Táblatról

Mikolay 1985/5

Várnai Valéria, festőművész

Holnap bontják le az idei szombathelyi tavaszi tárlatot. Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére pályázatot hirdetett a megyei tanács. A beküldött 85 pályázat közül 52 került a közönség elé.

A művész díjnyertes két műve nemcsakgondolatgazdagságban, hanem megfogalmazásában is finom, hangulatokat sugárzó alkotás.

(1943 I.II. Téli piac), (említve)

Szakály Éva: Az idei tavaszi tárlatról.
Vas Népe, 1980. ápr. 12.

Várnai Valéria, festő

Vas megye képzőművészeinek őszi tárlatát a Kemenesaljai Műv. Központban rendezték meg, dec. 20.- ig látható a tárlat. – A művész korábbi enteriőrjei, műteremsarkai, csendéletei mellett az embert is erőteljesen, együttérzéssel tudja megjeleníteni. „Ivansica" c. műve (említve.)

Kulcsár János: Művészeink közös kiállítása Celldömölkön.

Vas Népe, 1978. dec. 17.

Tarnai Valéria festő művész

Művei részt vesznek a szombathelyi művelődési és sport házak galériájában a "Vasi illúhely" által rendezett kiállításon

Említve és repr.: "Nő virágos kalapban" c. műve

cikk: "Vértesi Péter festő művész" címszó alatt

Kutassy János cikke: "Töprengés a Műhely körül" címmel
Vas népe 1978. XI. 19

Várnai Valéria, Sestő

a Vasi Képzőművészek Tavaszi Tárlatán, Szombathelyen, szerepelnek a művész, művei, két parztellképe. – „Székelykapu" c. (említve).

a művész a győri művésztelep tárlatán is szerepelt munkáival.

–Kulcsár–: Tárlatról tárlatra.
Vas Népe, 1977. márc. 20.

Várnai Valéria (Szombathely), festő

Győrben, a Xantus János Múzeum képtárában megnyílt a győri művésztelep 8. kiállítása, melyen a művész művei szerepelnek. Látásmódja leginkább költőinek nevezhető. „Kastély"–„Műterem" c. pasztell képek említve.

K. A.: Kiállítás a képtárban.

Kisalföld, 1977. febr. 20.

Várnai Valéria festő

A Tavaszi tárlat '76-on szerepel a művész három, finom tónusú pasztellje. – „Földrukás lány" c. (említve)

Kulcsár János: Tavaszi tárlat '76.

Vas Népe, 1976. ápr. 10.

Várnai Valéria

A Szombathelyen élő, most éppen Körmenden kiállító Várnai Valéria Bükön is bemutatja műveit.

Zentai Pál: Simon Iván képkiállítása Bükön.
Vas Népe, 1947. okt. 12,

Várnai Valéria festő (Szombathely)

Várnai Valéria és Marosfalvi Antal képeit, egyőrött állították ki. A meghitt hangulatú, bensőséges képek világa megkapja a figyelmes nézőt. „Vörös szoba", – „Őszi virágok", – „Januári est", – „Ledny portréé" (emlitve). 1958-as bemutatkozás, után egyéni és kollektív tárlatokon ugyszolvan folyamatosan, rendszeresen szerepel az országban.

Bertalan Lajos: Kiállítási jegyzetek.
Vasi Szemle, 1975. 2. 217-218 old.

Várnai Valéria festő

Szombathelyen megnyílt a Vas m.-i tavaszi tárlat, melyen szerepelnek a felszabadulási pályázatra készült művek is. „Fényképp" – „Menóra" c. képek (említve)

Budai Rózsa: Vasi tavaszi tárlat. Életünk, 1975. 2. 167. old.

Várnai Valéria

szobmathelyi festőművészek Várnai Valéria
éd Marosfalvi Antal képeit bemutató kiállitás
nyilt dec.7-én Györött, a Petőfi Sándor
Ifjuségi Házban.

Magyar Hirlap 1974 338/13

VARNAI VALERIA, festo

A győri művésztelep rendszeres látogatása és néhány közös kiállításon való részvétel nyomán sem Varnai, sem Marosfalvi Antal nem ismeretelen Győrött. Két hasonló inxitasu szombathelyi képzőművész.-Varnai 1958-ban mutat kozott be. 217.old

BERTALAN LAJOS: Kiallitasi jegyzetek: 215.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Folyóirat, XXIX.évi. 2.szam, Szombathely, 1975.

VÁRNAI VALÉRIA, festő

Bemutatkozása 1958-ban.-1974 decemberében a Győri Petőfi Ifjusági Házban kiállitása Marosfalvi Antallal.-Mély tónusok és árnyalatok uraljak a Várnai festmények palettáját,de ezekben rendkivül árnyaktan és hangulatosan is métlodnek festoi világának fobb témai. 218.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási jegyzetek 218.old.

VASI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat,XXIX.évf.1975. 2.szám, Szombathely, 1975.

Várnai Valéria,festő

Az 1958-as bemutatkozás után egyéni és kollektiv tárla
tokon folyamatosan és rendszeresen szerepel a vasi me-
gyeszékhelytől kezdve Budapestig,Zalaegerszegtől Győrig
Kőszegtől Körmendig.A legutóbbi győri kiallitas a 1974.
decemberben,a Petőfi Sándor ifjusági Ház elso emeleti
galériajan kapott helyet. 218.old

BERTALAN LAJOS: Kiallitasi jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Folyóirat, XXIX.évf.
2.Szam, Szombathely, 1975

VÁRNAI VALÉRIA, festo

A meghitt hangulatu, bensoséges Várnai képek világa az első pillanattól kezdve megkapja a figyelmes nézot. Eltöprengésre késztető, meditaló képei közül pl. az "ŐSZI VIRAGOK", cimü müve különösen gazdag a finom szin kezeléssel kifejezésre jutó érzelmi töl tésben. 218.old

BERTALAN LAJOS: Kiallitási jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

VÁRNAI VALÉRIA, festő

A meghitt hangulatú, bensőséges Várnai képek világa az első pillanattól kezdve megkapja a figyelmes nézőt. Eltöprengésre késztető, meditáló festményei közül pl. a "LEÁNY PORTRÉ", című műve különösen gazdag a finom színkezeléssel kifejezésre jutó érzelmi töltésben. 218.old

BERTALAN LAJOS: Kiállítási jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXIX.évf. 2.Szám, Szombathely, 1975

VÁRNAI VALÉRIA, festő

A meghitt hangulatu,bensoséges Várnai képek világa az első pillanattól kezdve megkapja a figyelmes nézőt.Eltöprengésre késztető,meditáló festményei közül pl.a "JANUARI EST",cimü müve különösen gazdag a finom szinkezeléssel kifejezésre jutó érzelmi töltésben. 215.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

VÁRNAI VALÉRIA, festo

A meghitt hangulatu, bensőséges Várnai képek világa az elsó pillanattól kezdve megkapja a figyelmes nézőt. Eltörengésre késztető, meditaló festményei közül pl. a "VÖRÖS SZOBA" c. müve különösen gazdag a finom szinmkezeléssel kifejezésre jutó érzelmi töltésben. 218.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

Varnai Valéria

1959 óta nem rendszeresen a megyei tárlatokon Varnai Valéria. Egyéni kiállítása 1971-ben Szombathelyen, Kőszegen, Körmenden és Győrött volt.

------:Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. augusztus - XX 13.oldal.

Vajnai Valéria

Szombathelyen működött a művésznő.
A szombathelyi Derkovits képzőművészeti körben tanult festészetet Burány Nándor, Radnóti Kovács Árpád, majd Mészáros József vezetésével.

----: Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. augusztus - 13. oldal.

Várnai Valéria

Heidler László: VIII. Pannónia Biennálé

1

Művésznő, 1982. május

Várnai Valéria, festőművész

Megnyílt a Vas megyei Tavaszi Tárlat, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ kiállítótermében. — Várnai Valéria pasztelljein mintha tovább redukálódott volna a korábban is halk, visszafogott színvilág a szürkék, mélybarnák, olajzöldek lágy tónusaira. Képei közül emlékezetesen szép és lírai a „Hölgy brillant kalappal" c. (repr.) és a „Lakatlan ház" c. (említve).

Kulcsár János: Színes szőttes.
Vas Népe, 1982. III. 13.

Varnai Valéria

Varnai Valéria pékárnája
érzékeny, szinte álomvilág-
ba ajár.

-------:Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. augusztus - 13. oldal.

Várnai Valéria, festő,

a győri művésztelep 1976. évi idei kiállítását a Xantus János múzeumban rendezték, melyen három vasi művész művei szerepeltek: Hatos Csaba, Marosfalvi Antal és Várnai Valéria. – a művész kiérlelt, ízig-vérig nőies alkotói szféráját a „Műterem" – a „Modell csíkos ruhában" – a „Kastély" – a „Karácsony" c. pasztellkép reprezentálta. (említve)

– kulcsár –: Vasiak a győri művésztelep tárlatán. Vas Népe, 1977. márc. 3.

Várnai Valéria, festő

Szombathelyen lesz kiállítása.

—: o Kiállítások 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. máj. 4.

Várnai Valéria (Szombathely), festő

Sikerrel szerepeltek a vasiak Győrben az eddig megrendezett tíz tárlaton, ezt jelzi hogy az eddig kiadott 14 alkotói díjból hárman az ő rangjukat emeli: Hatos Csaba (Vép), Marosfalvi Antal (Szombathely), Várnai Valéria, (Szombathely) nyerte el.

Heitler László: Vasi festők a Győri Művésztelepen.
Vas Népe, 1978, aug. 13.

Várnai Valéria festőművész

A szombathelyi Forradalmi Múzeumban ma nyílik meg kiállítása.

Kiállítások.

Esti Hírlap, 1973. máj. 4.

Várnai Valéria

A Vasi tavaszi tárlaton interieurje szerepel. (ecclitue)

Sasonczi Miklós: Vasi tavaszi tárlat. Vas Népe, 1973. ápr. 27.

VÁRNAI VALÉRIA, festő

1974.dec-ben kiállítása Győrött.A válogatás során azért küldték őt,mert szinvonalával.tematikajával,tárgyválasztásával a legjellemzőbb alkotójuk törekvéseire és jelenlegi műhelyproblémáira.-A szombathelyi Derkovits Gyula Képzőművészkörben ismerkedett meg a festészettel ,s ma a vasi műhely tagja. 218.old.

BERTALAN LAJOS: Kiállitási jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

Várnai Valéria

Az 1971. évi vasi tavaszi tárlaton szerepettek művei. „Tél" c. kép (említve.)

Bertalan Lajos: Tavaszi tárlat '71

Vasi Szemle, 1971. 4. 530. old.

Várnai Valéria

festőművén

díjat Zapott a Kaposvári Galéria
kiállításán

Vas Népe
1984 ott. 20.

Várnai Valéria

festőműrén

4 passfelléje a 17 éves Vasi Műhelyben

Vas Népe
1984 nov 17

Várnai Valéria 2) Folytatás.

A györi művésztelepről névre szóló meghívok jönnek. Nyaranta Velemben ütnek tanyát a Csoport tagjai. Újabban a grázi művésztelep életét is közelről ismerhetik meg: két vasi művész Graz mellett tölthet öt-öt hetet. Az idén Várnai Vali és Marosfalvi Antal kapta az ösztöndíjat.

Budai Rózsa: A Vasi Műhely tíz éve.

Vas Népe, 1977. nov. 20.

Várnai Valéria 1) Fabjlatás festőművész

1973 a próbatétel éve volt a Fiatal Vasi Képzőművészek Csoportja számára. A Csoport a Megyei Műv. és Kjusági Központ együttese lett a műhelye át kellett adniák. – A társaság együtt maradt, új lehetőséget keresve. A Művészeti Alap tagjai lettek, érett művészekké váltak: Hatos Csaba, Várnai Valéria és még többen.

Buddi Rózsa: A Vasi Műhely tíz éve.
Vas Népe, 1977. nov. 20.

VARNAI VALÉRIA, festő

Szombathelyen 1971-ben tárlaton művei.
"TÉL" című képe.- Az egészséges természetszemlélet a táj és környezet humanizálására mutató törekvések átszövik a legtöbb művet. Sok technikai megoldással, tárgy választással, rokon vonásokkal találkozunk a tájképeken, mint pl. Varnai Valéria "Tél" című munkájan is. 530.old

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tárlat 71 528.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 4.szám, Szombathely

VÁRNAI VALÉRIA, festő

Burány Nándor és Radnóti Kovács Árpád festőművészek által vezetett 10 éves szombathelyi Derkovits Képzőmüv. Kör tagjai munkáinak szombathelyi kiállitása a Muz-ban 1959. jun. 20. jul. 19.

VÁRNAI VALÉRIA mü is szerepelt a kiállitáson 67. old

---- A szombathelyi Derkovits -emlékkiállitás 66. old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, 1959. I. köt.
Szombathely, 1959

Várnai Valéria festő

Szombathelyen rendezett Vasi Tavaszi Tárlat '74 kiállításon szerepel képe.

Budai Rózsa: Vasi Tavaszi Tárlat '74

Vas Népe, 1974. ápr. 18.

Vásnai Valéria

„Halak" és még két temperája (emel)

szerepel szombathelyen

Kulcsár János: Tavaszi Táslat 1971

Vas Népe 1971 V. 1.

Várnai Valéria, festő

Az idei nemzetközi festőhetek osztrák és külföldi vendégei Gleisdorf mellett Wetzawinkel mezőgazdasági szakiskolájában kaptak otthont. – A szombathelyi alkotókat Várnai Valéria és Marosfalvi Antal képviselik.

(-talan): Rajzok, hűek a stájer festőhetekről.
Vas Népe, 1977. szept. 29.

Várnai Valéria festő 2.) Folytatás.

A helyi erőkből szerveződött képzőművészeti szakkörben fejlődött számottevő festővé Várnai Valéria.

„Topolcsány" c. (repr.) — Körmenden nyílt meg 1975. ~~ős~~ őszén a vasi fiatalokhoz tartozó Várnai Valéria és Várkonyi György tárlata. A művész erős a hangulatteremtésben. „Mályvák", „Topolcsány", „Győri este" c. (említve)

Losonci Miklós: A vasi műhely

Vasi Szemle, 1976. 4. 547-old-557.

Várnai Valéria, 1) Folytatás. Festő

A vasi műhely él és növekszik; jók az adottságai. Szerencsés körülmény, hogy biztosított a művészi folyamat. Az a tény, hogy nappal gyárban, tanácsnál, vasútnál dolgozó Marosfalvi A., Várnai V., Simon I., sem vasárnapi amatőr, hanem abban munkásfestő, aki „ügyet" becsületesen végző ember, de művész is egyúttal. A művész egy visszafogott „gulácsys" álomvilág határán jár, erős motivumrendszerrel.

Sosonci Miklós: A vasi műhely

Vasi Szemle, 1976. 4. 546. old.

Várnai Valéria

Kilenc fiatal képrömünen csoport-
riállítása a szombathelyi Művelő-
dési és Sport Hárban, ahol V. V. is
riállított.

Vas Népe, 968, jul. 3. „Fiatal vagy
Művének Tartalta." (Butalan) a Me.

Vásnai Valéria.

3 képe
szerepel az alábbi tárlaton

B. L.: Fiatal vasi képzőművészek
Találkozása.

Vas Népe 1969 II. 23 8 old.

Várnai Vali

Leányfej c. műve (repró)

szerepel a fiatal vasi képzőművészek

tárlatán

Csikós József: Fiatal vasi képző

művészek

Magyar Kommunista 1968 XII. n. 14 old.

Várnai Valéria MDK

szerepelt a kiállításon.
Oelmacher Anna: Még nem kovácsolódott ki a genius loci. A vasi képzőművészek kiállításáról. Kisá/ Vas Megye. 1962. dec. 2.

MDK.

Várnai Valéria

Szereplése az "Életünk" c. folyóiratban

Vas Népe 1966 jan.16.

Várnai Tamásné, naiv festő

L. Hullai Terenc

-: Hír

8-

Nérszabadság, Br. 1978. máj. 24.

Várnay Teodóra

festő-tanár pakmai tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán az 1970/71 tanévben fejezte be.

M. Képzőművészeti Főiskola, Budapest, 1971 közlése.

VÁRNAY-STERNBERG Marianne emb.

Moravanszky 1988b 172 p.

Skizze einer Villa am Achensee 1930

Várnay Sternberg

Marianne

épitesz

irod

Architectura

86 l.

Várnai Sándor

aranyrimes

Bp.

l

Milano 1906

81. l

Várnai Valéria MDK

Leány, temp.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Várnai Sándor

1906, milanói kiáll.
aranyérem

Értímúsk 1906/7

10. l.

944.

FEKETE

ref. ten

Várnay Mariannne

építész

tervei és kompozíciói

az alábbi tárlaton

Délmagyarország

1937. dec. 5.

(v.: Szegedi képzőművészek kiállítása a múzeumban.)

Várnai Mariann

építész

l.

NémedySzeged 422. l.

Vámai Marian

Közreműködött a Párizsi magyar csoportjainak kiállításain

Tamás Galéria. 1934.

Tér és Forma

1935. 8. l.

Várnai Salamon

Ávós

(azonos Winterstein-
nal? vagy ehhez
hasonló nevű Salamon-
nal, aki az Ipar-
minvénéti Iskolában
tanult)

Értímisk 1910/11. 7. l.

Podiebrad, cseh Király III. 148.

MDK

Várnay Marianne épitészmérnök

MMÉEKözl. 1929. 255. l. A Kamara uj tagjai.

Morvay Judit
1961. VII.

Az asszony pénzt és földet vi
az apai örökséget az asszonyn
meghaltak.

Várnay Marian, szegedi építész

M.D.K.

és Kopeczky Raul hőrösen nyertek megbízást az Orsz. Társadelombortosító Intézet szegedi szekháza terveinek elkészítésére.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1935. LVI. évf.

máj. 15. sz. 16. old.

M.D.K.

Várnay Marianne, építész

terve dicséretben részesült a debreceni városi bérház pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1937. LVIII. évf.
jan. 21 sz. 3. old.

Várnay Marianne épitész MDK

Az OTI szegedi székházpályázat nyertesei.
Pesti Hirlap 1935. máj. 9.

Várnay Marianne
épitész

Lásd
Csíkvári Szeged

102 d.

BUDAPEST
42 II. 19-I
N 627
Ta 64 Ta

Feladó
Gluck Mártan
Kúrozvágy

Várnay Marianne

építész

Az ÖTI. szegedi székház-
pályázatán Gyenes Lajos-
sal készített közös (??)
terve I. díjat nyert.

Pesti Napló

1935 máj. 9.

MDK

Várnay Marianne épitész és Gyenes Lajos

az OTI szegedi székház-pályázatán
közös tervük I. dijat nyert

Pesti Napló 1935. máj. 9.

M.D.K.

Várnay Marianne, építész

300 p-ös első díjat nyert a szegedi Városi Zeneiskola tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LXIX. évf.

febr. 17. sz. 9. old.

M.D.K.

Várnay Marianne, építész

300 p-ös első díjat nyert a Szegedi városi zeneiskola épületére kiírt tervpályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.
febr. 17. sz. 9. old.

Várnai Marianne

építész Szeged

Építészeti tervek

Szeged 1937

9655 AUER-NYOMDA BUDAPEST. RÁKÓCZY UT II.

Várnay Marianne építőművész

Terveivel szerepelt a Magyar Mérnök- és Építészegylet kiáll.-én.

M.H.932.III.13.

MDK

Várnay Marianne, ép.mérn.
/Szeged/

Emeletes családi házat tervezett.

A MMÉE-ben állandó intézménnyé alakult át ez a kiállitás. /Két illusztr. a III.és a VII.l./

Dr.Ny.L.: A " Hogyan épitsünk?" kiáll. a Nemzetközi Vásáron. 1933. V.6. III.-VIII.l. MMÉE Közlönye.

M.D.K.

Várnay Marianne, épitész

a Kiállitási- és a Szervező bizottság tagja

XII. Congrès International des Architectes Budapest 1930. Compte-rendu. Bp.1931. 20.old.

Várnai Marianne

szegedi építész

Építészeti tervek

Szeged 1937/6

43.612. — K.

elnök h.előadó

Minisztérium

B U D A P E S T

Vámos László

Fotográfiák

Tiszatáj 1984/5

VÁRNAI Marianne ejtőtt

1937, SZTK rendelőintézet

Szeged, 1995/7-12. 102.

NAGYSÁGÁRÓL, sőt szükségességéről tovább folyik a vita
önzési díjat, követeli a könyvtáraktól Alsó-Szászországban
lezni a 88 millió márkára tervezett könyvtári kiadásokat. –
iaknak is fizetniük kell a kölcsönzésért. – Leichlingenben
utóbbi megemelése óta visszaesett a könyvtár használata.
rlését javasolja, mert az előirányzott 15 000 helyett csak
elyenként 40%-kal csökkentette az olvasók számát. – A
si könyvtárhálózatban sem váltotta be a hozzá fűzött
entette a felnőtt olvasók számát; ezzel szemben 22%-kal
esek is Thomas Mann regényeit viszik haza – mert
nie kellene érte, nekik pedig nem.
spiegel, 1995. ápr.)

Várnai László, [grafikus]

1 fotografika : repr.

Várnai László: Fotografika 8

Élet és Irodalom Bp. 1983

Várnai László, grafikus

L: Kner Izidor

Rideg Gábor: Gondolatok egy művészklepről 47-50

Új Auróra, Békéscsaba, 1982. ápr. 1982/1

Várnai László, grafikus

3 db fotografika

Várnai László: Fotografikák (33, 38, 73 old)
Tiszatáj, Szeged, 1982. június XXXVI/6

Várnai László [grafikus]

1 db fotógrafika : repr.

Várnai László : Fotógrafika 10

Élet és irodalom 1983. dec. 22 XXVII/16

Vámai Valéria

Tolna megyei Tanács díja

Magyar Nemzet 1984. IX. 30.

Várnai László, grafikus

L: Somfai Ishán

R. Gy. Embléma és csomagolás 7.

Népszabadság Bp. 1981. szept. 11

Vámai László
Fotográfia

Magyar Nemzet 1985. 11. 9.

Várnai

Kovács Gyula: Harcos a trójai falban

Művészet, 1982. augusztus

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

BUDAPEST III., KISKOROMPA (VOLT MAGYAR LAJOS) U. 7.

1991. FEBR. 26 – MÁRC. 24.

TÁRLAT

KIÁLLÍTÁSA

MEGNYITÓ FEBR. 26-ÁN 18-KOR

MEGTEKINTHETŐ HÉTKÖZNAP 14-18-IG

SZOMBAT, VASÁRNAP 10-18-IG

HÉTFŐN ZÁRVA

SZPONZOROK: MTA JOGI KÖNYVKIADÓ, ÁLLAMI LAPKIADÓ VÁLLALAT, DUNAÚJVÁROSI NYOMDA KFT

